JANUÁR 14., SZERDA

ELNÖKÖL: PÖTTERING ÚR Elnök

1. Az ülés megnyitása

(Az ülést délelőtt 9.05-kor megnyitják.)

2. Dokumentumok benyújtása: lásd a jegyzőkönyvet

3. A cseh elnökség programjának előterjesztése (vita)

Elnök. – A következő napirendi pont a Tanács nyilatkozata a cseh elnökség programjának előterjesztéséről.

Nagy szeretettel köszöntöm a Tanács elnökét, a Cseh Köztársaság miniszterelnökét, Mirek Topolánek urat az Európai Parlamentben. Topolánek úr, Isten hozta!

(Taps)

Szeretettel üdvözlöm továbbá az Európai Bizottság elnökét, José Manuel Durão Barroso urat.

Hölgyeim és uraim! Valamennyien tudjuk, hogy az elnökségi feladatkör ellátása komoly kihívás, és tudom, hogy Topolánek miniszterelnök úr számára a feladatnak az intellektuális jelentőségén túl érzelmi jelentősége is van, hiszen azok után, hogy a kommunizmus évei alatt szerzett politikai tapasztalatokat, most az Európai Unió képviselőjeként az Uniónak terjeszti elő jelentését.

A szlovén elnökség után ez a második olyan elnökség, amelyet az Európai Unióhoz 2004. május 1-jén csatlakozott ország tölt be. Biztosra veszem, hogy mindannyiuk nevében beszélek, hölgyeim és uraim, amikor azt mondom, hogy a cseh elnökség teljes támogatásunkat élvezi, és minden tőlünk telhetőt megteszünk annak érdekében, hogy ez az elnökség sikert hozzon az Európai Unió számára ebben a nehéz időszakban.

Ebben a szellemben kérem fel a Tanács soros elnökét, Topolánek miniszterelnök urat, hogy tartsa meg beszédét a Háznak. Még egyszer nagy szeretettel üdvözlöm az Európai Parlamentben!

(Taps)

Mirek Topolánek, a Tanács soros elnöke. – (CS) Európai parlamenti elnök úr, európai bizottsági elnök úr, hölgyeim és uraim! Először állok Önök előtt az Európai Tanács elnökeként. A Cseh Köztársaság Franciaországtól veszi át az EU elnökségét, ami számomra több mint szimbolikus. Franciaország fontos szerepet játszott a modern cseh állam megszületésében. A francia udvarban nevelkedett legnagyobb királyunk, IV. Károly német-római császár, aki a párizsi Sorbonne példáját követve megalapította a prágai egyetemet, az európai oktatás egyik kiemelkedő intézményét. Nemzeti törekvéseink megvalósításán és az egyetemes európai értékek előmozdításán keresztül egyaránt kötődünk tehát Franciaországhoz.

Éppoly nehéz most átvenni az uniós elnökséget Franciaországtól, amilyen nehéz volt annak idején Csehországban a Sorbonne-hoz hasonló egyetemet alapítani. A feladat tisztességes végrehajtásának csak egy módját látom. Nem véletlenül választottam egy középkori uralkodót a Franciaországhoz és az európai értékekhez fűződő kapcsolatunk illusztrálására. IV. Károly nem politizálhatott kizárólag a cseh érdekek mentén, ellenkezőleg, egy teljes, sokszínű birodalmat kellett integrálnia és képviselnie.

Az Európai Unió bizonyos értelemben ezt a középkori egyetemességet követi – abban mindenesetre, hogy a helyi hatalmi érdekekkel szemben egy közös erkölcsi kódexet és egy közös jogi alapot részesít előnyben. Beszélnek időnként egy másik, egy bürokratikus, technokrata és lélektelen Európai Unióról, én azonban az első Európában hiszek: a szabadság, igazság, az ötletek és szabályok Európájában.

Az értékek világában, ahol a jog az egyének felett áll, az országok mérete lényegtelen. Csak az számít, hogy mennyire képesek egy közös eszme szolgálatába állni. Az elnökséget betöltő országnak nem az a szerepe, hogy saját érdekeit előmozdítsa, és nem is az, hogy döntéseket hozzon. Szerepe a moderálás és az eszmecserék előmozdítása. Ma nem a Cseh Köztársaság miniszterelnökeként állok Önök előtt, hanem mint az Európai

Tanács elnöke. Az elkövetkező hat hónapban nem a saját személyes nézeteimet, és nem a cseh kormány nézeteit fogom itt képviselni, hanem 27 ország egyhangú véleményét, amely az Európai Tanács következtetéseiben ölt majd testet.

Számomra elképzelhetetlen, hogy másképpen álljak Önök elé. Önöknek, mint az Európai Parlament közvetlenül megválasztott tagjainak természetesen joguk van bármilyen kérdést intézniük hozzám, és amennyiben érdekli Önöket, mindig szívesen megosztom majd Önökkel a véleményemet, vagy kifejtem a cseh álláspontot; a magam részéről azonban ezt nem tartom feltétlenül szükségesnek. Az Európai Tanács a nemzeti érdekek ütköztetésének színtere, amely az európai demokrácia ellenőrzéseken és egyensúlyokon alapuló, kellőképpen összetett rendszerén belül szolgálja ezt a célt. A Tanács elsődleges küldetése azonban az, hogy megtalálja a közös pontokat, a mindenki számára elfogadható kompromisszumot. Ezt itt minden esetben kérlelhetetlenül, határozottan és pontosan be fogom tartani.

Az EU-ban az a hír járja, hogy a csehek valamivel mindig elégedetlenek. Hogy zsémbesek vagyunk, akiktől a többieknek tartaniuk kell, hogy a husziták és a forrófejű soviniszták nemzete vagyunk. Alapvetően nem értek egyet ezzel a fajta kritikával. Első elnökünkhöz, T.G. Maszarikhoz hasonlóan meg vagyok győződve arról, hogy a "cseh kérdés" valójában európai kérdés, és hogy mindig páneurópai összefüggésben, a közös európai értékekkel összhangban, más országok fejlődéséhez kapcsolódóan alakult ki.

Ahogy azt Maszarik írta száz évvel ezelőtt "A cseh kérdés" második kiadásában: "Nemzeti irodalmi és nyelvi megújulásunk a többi európai nemzet megújulásával és fejlődésével egy időben zajlott. Ez azt jelenti, hogy megújulásunk nem volt annyira elszigetelt és csodával határos jelenség, mint azt általában gondolják, hanem teljes mértékben illeszkedett egy Európa-szerte zajló folyamatba."

Úgy vélem, hogy ezek a szavak éppúgy érvényesek napjainkban is, amikor az Európai Unió, mint olyan, és az egyes tagállamai is Európa új arculatát szeretnék megtalálni. Olyan arculatot, amelyben megjelennek a hagyományos európai értékek, és amely ugyanakkor bátran néz előre a harmadik ezredév felé. Olyan arculatot, amely összhangban áll az Unió mottójával: "In varietate concordia", amely egyszerre fejezi ki az egységet és a sokszínűséget. A csehek most is, akárcsak a XIX. században, fiatal és kis tagállamként vesznek részt ebben a vitában. Most is úgy gondoljuk azonban, mint annak idején, hogy régóta részei vagyunk a büszke európai nemzetek nagy családjának.

Az elkövetkező hat hónapban lehetőségünk lesz arra, hogy teljes bizonyságát adjuk az európai integráció iránti elkötelezettségünknek. A cseh elnökségre olyan évben kerül sor, amely számos okból is igen fontos. Idén lesz az ötödik évfordulója az EU történelmi szempontból legnagyobb, 2004. évi bővítésének, amely a korábban megosztott kontinens sikeres újraegyesítési folyamatának szimbolikus és gyakorlati értelemben is a csúcspontja volt; továbbá Európa ebben az évben ünnepli a vasfüggöny leomlásának 20. évfordulóját, amely lehetővé tette a korábbi szovjet tömb országai számára, hogy visszatérjenek a szabadsághoz és a demokráciához.

2009-ben lesz a 30. évfordulója az Önök által képviselt Európai Parlament első közvetlen úton történő megválasztásának is. Az Uniós intézményi háromszög elemei közül a Parlament az, amelyet a közvetlen politikai legitimitás forrásának tekintünk. Az Európai Parlament az EU egyetlen közvetlenül megválasztott testülete, amelynek hatásköre az úgynevezett "demokratikus deficit" csökkentésének igényével párhuzamosan az évtizedek során folyamatosan nőtt.

Végezetül pedig ebben az évben lesz 60 éve, hogy megalakult a NATO, a legfontosabb transzatlanti védelmi szövetség. A NATO testesíti meg biztonsági szempontból azokat az euroatlanti kapcsolatokat, amelyek európai civilizációnk értékeinek érvényességét az óceán mindkét felén igazolják.

2009 nemcsak jelentős évfordulók éve lesz, hanem fontos és nehéz kihívások éve is. Folytatnunk kell az intézményi problémák megoldását. Az EU nemzetközi szerepét nehéz próba elé állítja a továbbra is megoldatlan grúz konfliktus csakúgy, mint a közel-keleti feszültségek elmélyülése. Végezetül pedig ismét sürgősen foglalkoznunk kell az energiabiztonság kérdésével. A tervezett feladatok mellett – a francia elnökséghez hasonlóan – új eseményekkel is szembe kell néznünk. Nem zárhatjuk ki annak a lehetőségét, hogy további meglepetések is várnak ránk.

Az elnökség tisztségét betöltő ország nem tudja befolyásolni az EU hosszú-távú terveit vagy az új problémák felmerülését. Amire ugyanakkor hatással lehet, és kell is lennie, az az elnökség prioritásainak megválasztása; a szokásoknak megfelelően szeretném is most ismertetni ezeket a prioritásokat.

Erőfeszítéseink elsődlegesen annak biztosítására irányulnak, hogy ezek a prioritások ne csak a cseh álláspontot képviseljék, hanem tükrözzék az EU-ban zajló fejlemények folytonosságát és az egyes tagállamok álláspontját

110

és elképzeléseit, valamint a különböző politikai irányzatokat is. Ez egy széles körű feladat, amelynek konszenzuson kell alapulnia, nem szembenálláson, és nem lehet egyoldalú. Természetesen képtelenség mindenkinek 100%-ban a kedvére tenni ezekkel a prioritásokkal, úgy vélem azonban, hogy mindenki találhat a programunkban olyan elemeket, amelyekkel azonosulni tud.

Természetesen nem titkolom ugyanakkor azt a tényt, hogy a Cseh Köztársaság számára, mint minden más tagállam számára is, az elnökség lehetőséget kínál arra, hogy felhívjuk a figyelmet azokra a területekre, amelyeken a mi speciális ismereteink révén hozzájárulhatunk valamivel Európához. Melyek ezek a területetek?

Olaj- és gázimporttól függő országként, és mint a korábbi keleti blokk egyik állama nagyon is tisztában vagyunk azzal, milyen fontos az energiabiztonság, nemcsak a gazdasági jóllét, hanem a szabad és független külpolitika egyik feltételeként is.

A totalitarizmust megtapasztalt új tagállamként sokat jelent számunkra az uniós tagság, és erkölcsi kötelességünknek tekintjük, hogy szorosabbra fűzzük az együttműködést a Közösségen kívül maradt országokkal. Ahogyan Franciaország felhasználta a mediterrán térséggel kapcsolatos tapasztalatait, éppúgy mi is szeretnénk meggyőzni az EU-t a keleti partnerkapcsolatok fontosságáról.

Hozzájárulásunk harmadik lehetséges formája, amit szeretnék megemlíteni, a bankszektor válságának kezelésében szerzett tapasztalatunk, amely nálunk a '90-es évek végén következett be. Ajánlásokkal és szakértőkkel járulhatunk hozzá a folyamatban lévő vitához. A pénzügyi intézmények stabilizálásának köszönhetően jelenleg azon kevés ország közé tartozunk, amelyeknek nem kellett az adófizetők pénzét a pénzügyi válság által érintett bankok megmentésére fordítaniuk.

Elnökségünk prioritásaiban megjelenik a cseh know-how, tiszteletben tartják az EU fejlődésének folytonosságát, és kapcsolódnak a létező problémákhoz.

Mint azt talán Önök is tudják, elnökségünk mottója: "Európa korlátok nélkül". Ehhez alcímként még hozzátenném, hogy "a szabályok Európája". A napjainkban uralkodó zavaros politikai és gazdasági helyzetben ez a jövőkép új jelentőséget nyer. Hisszük, hogy csak egy olyan Európa képes a globális versenyben gazdasági és politikai értelemben is helytállni, amelyik teljes mértékben kiaknázza gazdasági, emberi és kulturális potenciálját. Válság idején ez kétszeresen igaz.

Európa potenciáljának teljes körű kifejlődését számos belső akadály gátolja, amelyeket meg kell próbálnunk eltávolítani. Gondolok itt például azokra az utolsó megmaradt korlátokra, amelyek meggátolják, hogy valamennyi tagállam teljesen szabadon gyakorolhassa az EU mind a négy alapvető szabadságát – a vállalkozók felesleges adminisztratív terheire, vagy az energiahálózatok közötti kapcsolat hiányára, amely gátolja az energiabiztonság javítását, és a belső energiapiac kialakulását.

Nem szabad ugyanakkor, hogy a korlátok nélküli Európa egyet jelentsen a szabályok és határok nélküli Európával. A belső korlátok felszámolásának együtt kell járnia az európaiak biztonságát és érdekeit veszélyeztető illegális tevékenységek elleni védelemmel, különös tekintettel a szellemi tulajdon védelmére és az illegális bevándorlás területére. Világosan ki kell jelölnünk a határokat ahhoz, hogy aktívabb szerepet vállalhassunk a külső korlátok lebontásában, például a nemzetközi kereskedelem területén annak érdekében, hogy jobban kihasználhassuk az európai országok potenciálját és komparatív előnyeit.

A Cseh Köztársaság elnökségének hat hónapja alatt három nagyobb terület programjának végrehajtásán keresztül próbálja majd megvalósítani ezeket az átfogó célkitűzéseket, amelyek a "három cseh »E«" címszó alatt foglalhatók össze: 1. Economy = Gazdaság, 2. Energia, 3. az Európai Unió a világban. Egy kis túlzással azt mondhatjuk, hogy ez a 3 "E" az év elején két "G"-vé alakult: Gáz és Gáza. A fizikában az "e" az energia jele, a "g" pedig a gravitációs gyorsulásé. Ha bárkinek testmozgásra lenne szüksége, a 2 g rendkívül nagy erőkifejtést jelent.

Kereken megmondom, hogy órákig tudnék beszélni az egyes prioritásokról és feladatokról; minden szónál többet mondanak azonban azok az eredmények, amelyeket a cseh elnökség eddig elért. Ma január 14-e van, ami azt jelenti, hogy két hete töltjük be az elnöki tisztséget. Ez alatt az idő alatt sikerült politikai megoldást találnunk az orosz gáz bonyolult problémájára, és letárgyaltunk egy megállapodást a két vitatkozó fél között. Vezettünk emellett egy európai delegációt a közel-keleti konfliktus területére. A küldöttség nehéz megbeszélések sorát bonyolította le valamennyi érdekelt fél bevonásával, és egy Gázába vezető humanitárius folyosó megnyitásával sikerült is az első sikereket elérnie.

Minderre egy olyan időszakban került sor, amikor idehaza is nehéz helyzet előtt álltunk, mivel a kormány átalakult, és támadások érték az ellenzék részéről, amely felelőtlenül megtorpedózta az EU cseh elnökségét,

és egy belpolitikai vitában az ország külföldi kötelezettségeinek teljesítését akadályozta. Úgy vélem, hogy az ennek ellenére elért eredmények több mint kielégítő választ adtak a kétkedőknek, aki azt állították, hogy a Cseh Köztársaság objektív és szubjektív okokból nem állt készen arra a feladatra, hogy az EU-t vezesse.

Most pedig szeretnék részletesebben is rátérni az egyes területekre:

Az első "E": gazdasági kérdések

A cseh elnökség elsősorban a G20-ak 2008. novemberi csúcstalálkozóján elfogadott nyilatkozatban megfogalmazott következtetések, valamint az Európai Tanács 2008. decemberi következtetéseinek teljes körű végrehajtását fogja szorgalmazni. Az említett következtetéseknek megfelelően a siker legfőbb feltétele a túlzott szabályozás megakadályozása és a protekcionizmus elkerülése – vagyis más szavakkal, az elsődleges uniós jogszabályok betartása, és a kialakult szabályok betartása. Az EU nem zárhatja el magát a világtól; ellenkezőleg, a lehető legnagyobb nyitottságra kell törekednie a világkereskedelemben, és az abban rejlő előnyöket maximálisan ki kell használnia.

Barátom, Joseph Daul, a PPE-DE képviselőcsoport tagjának szavai e tekintetben nagyon kifejezőek: "A jelenlegi gazdasági válság nem a kapitalizmus veresége, hanem politikai hibák és a pénzügyi piacok felügyeletét biztosító szabályok hiányának az eredménye."

Az elsődleges feladatok közé tartozik a befektetési intézmények és hitelintézetek tőkemegfeleléséről szóló irányelv felülvizsgálata, a biztosítást szabályozó irányelvről folyó megbeszélések lezárása, egy, a minősítő intézetek tevékenységéről szóló rendelet, valamint az elektronikuspénz-kibocsátó intézményekről szóló irányelv. Az elnökség emellett szorgalmazza majd az euróval történő fizetések szabályozásának felülvizsgálatát, végül, de nem utolsó sorban pedig a Gazdasági és Pénzügyi Tanács ütemtervének azonnali és tökéletes végrehajtását, amely ütemtervet a pénzügyi piacok válságára adott válaszként fogadták el. Rendkívül fontos ugyanakkor, hogy alapos elemzésnek vessük alá a hatályos jogszabályokban kínálkozó lehetőségeket, és hogy ezeket teljes körűen kihasználjuk.

Csak egy gazdaságilag erős és befolyásos EU lehet képes a globális politika, biztonság, kereskedelem és környezet fontos kérdéseit megoldani. Az elnökségnek ezért eltökélten kell dolgoznia az európai gazdaságélénkítési terv megvalósításán, hangsúlyt fektetve arra, hogy az illeszkedjen a lisszaboni stratégia kereteibe: a gazdaságaink megerősítését szolgáló rövid-távú eszközöket a közép- és hosszú-távú strukturális reformok megvalósítását célzó eszközöknek kell követniük.

Ezek közé a fontos strukturális reformok közé tartozik például a közös agrárpolitika. A kérdés kulcsa, hogy egyenlő feltételeket kell meghatározni valamennyi uniós tagállam számára a közvetlen támogatások tekintetében – mind a kifizetett összegek, mind a kifizetési rendszer szempontjából (eltávolítva a hagyományosan fennálló egyenlőtlenségeket, és figyelembe véve az egyes tagállamok mezőgazdaságának sokszínűségét). A Cseh Köztársaság a közös agrárpolitika 2013-at követő jövőjéről szóló vitát erre a dimenzióra is szeretné kiterjeszteni.

A jövőbeni válságok szörnyű hatásaival szemben hosszú távon a legjobb védelmet az EU versenyképességének a megerősítése jelenti. Mint azt korábban már említettem, ez annyit jelent, hogy maximálisan biztosítani kell az EU alapjául szolgáló négy alapvető szabadság érvényre juttatását és gyakorolását. Ezt kiegészíteném még egy "ötödik szabadsággal", – az ismeretek szabad mozgásával, ami egyfajta visszatérés ahhoz a középkori egyetemességhez, amiről korábban beszéltem.

A versenyképesség javításának fontos eleme a szabályozás javítása, beleértve a szabályozási terhek csökkentését, aminek a vállalkozási tevékenység megkönnyítését kell szolgálnia, különös tekintettel a kisés középvállalkozásokra. A Cseh Köztársaság kifejezetten hangsúlyosan lép fel ezen a területen.

A külkereskedelem területén az elnökség a WTO-val folytatott tárgyalások felújítására összpontosít. Ezen a területen igen fontosnak tartjuk a dohai fejlesztési menetrend sikeres befejezését. A dohai fejlesztési menetrend a kereskedelem többoldalú szintű átlátható liberalizálására tett erőfeszítések sorába tartozik, amely hosszú-távú előnyöket kínál. A dohai fejlesztési menetrendről folyó tárgyalások felfüggesztése esetén az elnökség megpróbálja majd egyéb többoldalú kereskedelmi eszközök fontolóra vételét kezdeményezni, és támogatni fogja a WTO- egyéb menetrendjeinek keretében folyó tárgyalások felgyorsítását.

Nem szabad megfeledkeznünk arról, hogy befektetésekre van szükség az oktatás, kutatás, fejlesztés és innováció területén, továbbá javítani kell a szabályozási környezetet és csökkenteni kell az adminisztratív terheket. Ezzel kapcsolatban szeretném idézni az Európai Parlament szocialista képviselőcsoportjának elnökét, Martin Schulz urat: "Európa az alacsony bérek és szociális színvonal tekintetében nem veheti fel

sikerrel a versenyt a világ más régióival, csakis a technológiai újítások, a magasabb színvonalú munkavégzés, és az emberek szakértelme és tudása terén versenyezhet." Teljes mértékben osztom ezt a nézetet.

A második "E": Energia

A második prioritás – az elsőhöz hasonlóan – összefüggésben áll a jelenlegi fejleményekkel. Talán ez a feladat még sürgetőbb és kényszerítőbb. A globális válság rövidtávon meggyengítheti Európát, a fenyegető energiahiány azonban azonnal és hosszútávon is romba döntheti nemcsak az európai gazdaságot, hanem szabadságunkat és biztonságunkat is. A cseh elnökség mindenképpen folyamatos erőfeszítéseket fog tenni annak érdekében, hogy biztonságos, versenyképes és fenntartható energiáról gondoskodjon Európa számára.

Az energiabiztonság terén három tényezőre szeretnénk összpontosítani: először is, be kell fejezni az energiapolitika második stratégiai felülvizsgálatát, beleértve az EU középtávú energiaigényének és ellátásának elemzését, és ennek alapján meg kell határozni a megfelelő infrastrukturális projekteket. Másodszor, el kell készíteni a kőolaj és a kőolajtermékek minimális készletezéséről szóló irányelvet; itt támogatjuk a kötelező minimális készletszint felemelését 90 napról 120 napra. Harmadszor, meg kell újítani a transzeurópai energiahálózatokat (TEN-E); ezzel kapcsolatban a Bizottság által 2008 novemberében jóváhagyott energiabiztonsági jogalkotási csomag tartalmaz egy, az európai energiahálózatokról szóló zöld könyvet is. Ugyanilyen fontos a tagállamok területén található infrastruktúrák megerősítése is, beleértve a határokon átnyúló meglévő kapcsolatokat, valamint az új energiahálózati kapcsolatok létrehozását is. Reméljük, hogy minden vonatkozó jogi aktushoz elnyerjük az Európai Parlament támogatását.

Természetesen az ellátási és szállítási útvonalak diverzifikálása szintén fontos a számunkra. Nyilvánvaló, hogy például a Nabucco-gázvezeték megépítése az abszolút kiemelt kérdések közé tartozik, és ugyanilyen fontos az is, hogy támogassuk egy új kőolajvezeték megépítését. Emellett erőfeszítéseket kell tennünk az energiaszerkezet diverzifikálására, beleértve az atomenergia rehabilitálását és az új technológiákba való befektetéseket is.

Ami az energiabiztonság gyakorlati megvalósítását illeti, képességeink egyik bizonyságaként említeném a közvetítésünkkel létrejött megállapodást az orosz gáztranzitot ellenőrző mechanizmusról. A cél az Orosz Föderáció és Ukrajna közötti alapvető bizalom helyreállítása, valamint a kérdés alapvető átláthatóságának megvalósítása volt. Sikerült elérnünk, hogy Oroszország és Ukrajna egyetlen dokumentumot írjon alá, és ezzel újra megindulhasson az EU-ba irányuló szállítás.

Az Uniónak most határozatokat és intézkedéseket kell hoznia, amelyek biztosítják, hogy a jövőben ne ismétlődhessen meg hasonló, a tagállamokra is kiható válság. Fokozni kell a gázvállalkozások átláthatóságát, és diverzifikálni kell az ellátási útvonalakat és a szállítókat. Diverzifikálni kell az EU országok energiaszerkezetét. Komolyan el kell gondolkodnunk a biztonságos nukleáris energia fejlesztésén. Gyors ütemben ki kell építeni az EU-ban a megfelelő infrastruktúrát annak érdekében, hogy hatékony kapcsolatok létesüljenek a tagállamok között, mivel ez előfeltétele a hatékony gázpiac létrehozásának.

A belső piac és az infrastruktúra terén erőfeszítéseket kell tennünk az átviteli rendszerüzemeltetők hatékony koordinációjának megvalósítása, az egységes belső villamosenergia- és gázpiac kiépítésének befejezése, valamint az átviteli és szállítási rendszerben lévő hézagok felszámolása érdekében.

Ami a területet érintő jogalkotási prioritásokat illeti, szeretnénk befejezni a harmadik belső energiapiaci csomagot, ami annyit jelent, hogy be kell fejezni két villamosenergiáról és gázról szóló irányelv és két rendelet felülvizsgálatát, amelyek célja a villamosenergia- és a gázpiac liberalizálásának befejezése. Szeretnénk továbbá, ha a szabályozók megfelelően működnének is, és szeretnénk létrehozni egy szervezetet az energiaszabályozók közötti együttműködés koordinálására.

Egy másik terület az energiahatékonyság javítása, amellyel a svéd elnökség részletesebben kíván foglalkozni; ez annyit jelent, hogy a Franciaország–Cseh Köztársaság–Svédország elnökségi hármas valóban alaposan, minden oldalról körüljárja az energia-kérdést.

Ez a prioritás ugyan az "Energia" címet kapta, de elválaszthatatlanul kapcsolódik az éghajlatvédelmi politikához. Az elnökség ezen a területen megpróbál majd globálisan elfogadható megállapodást elérni a 2012-et követő időszakra vonatkozó kibocsátáscsökkentési kötelezettségvállalásokról. E tekintetben különösen fontos az USA, India és Kína bevonása, a megállapodás ugyanakkor előkészíti a terepet ahhoz, hogy 2009 végén Koppenhágában széleskörű nemzetközi konszenzust érhessünk el. Egy ilyen konszenzusnak az aktuális világgazdasági irányzatokat is tükröznie kell. Az előttünk álló gazdasági recesszió és ellátási válság fényében különösen fontos a környezeti, versenyképességi és biztonsági követelmények összehangolása.

Az év eleje emlékeztetett bennünket arra, hogy az "EU a világban" prioritáson belül előre nem látható sürgős feladatokkal is foglalkoznunk kell. Az Izrael és a Hamász közötti feszültség fokozódása nemcsak magától az EU-tól követel aktív hozzáállást, hanem a fontos nemzetközi és regionális szereplők közötti koordinációt is szükségessé teszi. Ismét bebizonyosodott, hogy addig nem lehet béke, amíg Palesztina nem kezd valódi államként működni, amely képes saját területén a közrendet, szomszédjai számára pedig biztonságot garantálni.

Ezért az Európai Uniónak a jelenlegi diplomáciai tevékenységek mellett további erőfeszítéseket kell tennie a palesztin infrastruktúra kiépítése érdekében, ehhez pedig képzést kell nyújtani a biztonsági erők számára és meg kell erősíteni a palesztin kormányzat tekintélyét. A cseh elnökség a konfliktus-megoldási folyamat során szeretné felhasználni a Palesztinával és Izraellel ápolt jó kapcsolatait; nyilvánvaló azonban, hogy kölcsönös bizalom nélkül nem képzelhető el hosszú-távú béke a Közel-Keleten.

Említettem már a keleti partnerkapcsolatot. A grúz válság megmutatta, milyen fontos, hogy legyen az EU-nak egy régiós stratégiája. Rendkívül fontos az európai szomszédságpolitika keleti dimenziójának elmélyítése a régió országaival (mindenekelőtt Ukrajnával), valamint a transzkaukázusi és kaszpi régió országaival folytatott együttműködés megerősítése révén, nemcsak erkölcsi, hanem gyakorlati szempontból is. Ennek az együttműködésnek a segítségével diverzifikálhatjuk külkereskedelmünket és az energetikai nyersanyagok beszerzését.

Ami a transzatlanti kapcsolatokat illeti, nyilvánvaló, hogy az EU azok megerősítése és fejlesztése nélkül nem töltheti be hatékonyan az erős globális szereplőként meglévő szerepét, mint ahogyan az Egyesült Államok sem képes most ezt a szerepkört egyedül betölteni. Hosszú távon csak akkor lehetünk sikeresek, ha együttműködünk. A cseh elnökség ennek megfelelően hangsúlyt helyez az új USA kormányzat képviselőivel folytatandó intenzív párbeszédre, amely olyan kulcsterületeket érint majd, mint a gazdaság, az éghajlat és az energia, valamint a harmadik országokkal (Pakisztán, Afganisztán, Oroszország, Közel-Kelet) folytatandó együttműködés.

Az EU világban elfoglalt helye szempontjából ugyancsak alapvető jelentősége van annak, hogy milyen álláspontra helyezkednek a tagállamok az Oroszországgal az új partnerségi megállapodásról folytatott tárgyalások során. Az elmúlt évek, és különösen az elmúlt hónapok eseményei számos kérdést vetnek fel, és rámutatnak, milyen fontos, hogy az EU, mint olyan, egységes megközelítést alkalmazzon. Ennek előfeltétele Oroszország megértése és egy közös elemzés, ezért támogatjuk, hogy az Európai Unió különböző országainak Oroszország-szakértői működjenek együtt egymással.

A cseh elnökség alatt is folytatódnak a bővítési tárgyalások a Nyugat-Balkán államaival és Törökországgal. Nem szabad, hogy gazdasági problémáink és a jelenlegi nemzetközi válság miatt elfeledkezzünk a Nyugat-Balkánról. Horvátország esetében az elnökség minden tőle telhetőt megtesz annak érdekében, hogy ez az ország minél előbb csatlakozhasson az EU-hoz. Szükség van Horvátország pozitív példájára ahhoz, hogy más nyugat-balkáni országok számára is megmaradjon a csatlakozás reménye. Természetesen minden lehetséges módon támogatni fogjuk ezeket az országokat, hogy a stabilizációs és társulási folyamatban előrelépjenek.

A cseh elnökség a projekt keretén belül készen áll arra is, hogy folytassa az európai szomszédságpolitika déli dimenziójának fejlesztését, és javítsa a partnerországokhoz fűződő kapcsolatot. Ebbe beletartozik az EU és Izrael közötti kapcsolatok, és általában a közel-keleti békefolyamat erősítése – nem szabad, hogy a régióban jelenleg zajló drámai események elrettentsenek bennünket. Ellenkezőleg, ezek az események csak kiemelik, milyen fontos, hogy békés megoldást találjunk.

Végül, de nem utolsó sorban az "Európa a világban" prioritás a belbiztonság kérdését is magában foglalja. Ennek az az oka, hogy a biztonságot jelenleg fenyegető veszélyek jellegüknél fogva egyre inkább érintik a belbiztonság területét. Az EU közös érdeke egy szabadságon, biztonságon és jogon alapuló térség létrehozása, ami valamennyi polgár életére hatással van. Az elnökség ebben az összefüggésben erőfeszítéseket tesz a schengeni együttműködés, a rendőrségi és vámügyi együttműködés, valamint a tagállamok között a polgári és büntetőügyekben folytatott együttműködés továbbfejlesztése érdekében.

Tisztában vagyunk azzal, hogy elnökségünk végét az európai parlamenti választás fémjelzi majd, amikor a politikai légkör feszültebb, és be kell fejezni bizonyos kiválasztott jogi aktusok jogalkotási folyamatát, hogy azok a későbbiekben ne bukhassanak el. Napirendünkön szerepel továbbá, hogy megbeszéléseket kezdünk az Európai Bizottság új formájáról.

A cseh elnökségre vár továbbá, hogy folytassa az Írországgal a Lisszaboni Szerződés sorsáról megkezdett vitát. Meggyőződésem, hogy ezeket a tárgyalásokat kellő érzékenységgel kell lefolytatni, tiszteletben tartva az ír polgárok szuverenitását. Ráadásul minden jel arra mutat, hogy ha a Cseh Köztársaságban tartottak volna népszavazást a Lisszaboni Szerződésről, akkor az ott is megbukott volna. Olyan megoldást kell találni, amelyet az írek többsége elfogadhatónak talál. Ez minden kétséget kizáróan hasznunkra lesz majd a belpolitikai vitánk során is.

Azzal kezdtem, hogy a cseh kérdés egyben európai kérdés is. Talán egyetlen nemzet sem áldozott annyi teret, energiát és időt a saját identitásáról folytatott vitára, mint a csehek. Számunkra saját történelmünkből nagyon is ismerős az a folyamat, amin az Európai Unió jelenleg keresztülmegy, ahogyan próbálja megtalálni saját formáját és létezésének célját. Az elnökség tisztjét betöltő országként felajánljuk tehát a Közösségnek kétszáz év tapasztalatát, amelyet saját történelmi szerepünk, az európai nemzetek családjában elfoglalt helyünk keresése során szereztünk.

A csehek Európához fűződő kapcsolatát találóan írta le František Václav Krejčí kritikus és filozófus több mint hetven évvel ezelőtt. "Nem annyira földrajzi értelemben tartjuk a cseh vidéket »Európa szívének«, hanem sokkal inkább kulturális és intellektuális értelemben. A kontinens legközepén helyezkedünk el, ahol a kontinens különböző részeiről érkező hatások összetalálkoznak; érezzük, hogy körülvesz bennünket a többi európai nemzet, ha nem közvetlenül, akkor a kulturális művek képzeletre gyakorolt hatalmán keresztül. Azért mondjuk ezt, mert a különböző intellektuális áramlatok kereszteződésében helyezkedünk el, és ebből következően küldetésünk a közvetítés, különösen pedig a kelet és a nyugat közötti közvetítés."

Úgy vélem, hogy ezek a szavak ösztönzőleg hatnak 2009 elején, amikor a Cseh Köztársaságra vár a feladat, hogy az elkövetkező hat hónap során az Európai Unióban folyó eszmecserék moderátora legyen. Köszönöm a figyelmet.

Elnök. – Soros tanácsi elnök úr! Köszönjük a rendkívül konstruktív, átfogó jelentést, és minden jót kívánunk az Önök elnöksége számára!

José Manuel Barroso, a Bizottság elnöke. – (FR) Elnök úr, soros tanácsi elnök úr, hölgyeim és uraim! 2009 első napjai kizárnak minden kétséget. Az előttünk álló hat hónap próbára teszi majd az Európai Uniót. Európának bizonyítania kell, hogy készen áll segíteni polgárainak, munkavállalóinak és vállalkozásainak szembenézni és leküzdeni a gazdasági válságot. Európának bizonyságot kell tennie szolidaritásáról olyan vészhelyzetekben, mint a gázcsapok most megtapasztalt váratlan elzárása. Európának bizonyítania kell, hogy képes minden külső befolyását latba vetni a világbékére oly nagy veszélyt jelentő nemzetközi konfliktusok megoldására, mint a jelenlegi gázai konfliktus.

A Tanács soros cseh elnökségével szorosan együttműködve – és itt szeretném üdvözölni Topolánek miniszterelnök urat és egész csapatát, és kívánok nekik sok sikert a Tanács élén; szeretném továbbá megismételni, hogy semmi kétségem a felől, hogy a Cseh Köztársaság képes lesz ellátni ezt a rendkívül fontos feladatot – a Bizottság az említettekkel és az Európai Unióval szoros együttműködésben igyekszik majd bebizonyítani, hogy az Unió megbirkózik a feladattal. Ebben a hat hónapban együtt megmutathatjuk az európaiaknak, hogy miért olyan létfontosságú napjainkban az Európai Unió. Megmutathatjuk nekik, miért közvetlen érdekük, hogy a következő időszak európai parlamenti képviselőinek megválasztásán keresztül véleményt nyilvánítsanak. Mutassuk meg polgártársainknak, miért van szüksége Európának arra a nagyobb demokráciára és jobb hatékonyságra, amit a Lisszaboni Szerződés biztosít, és milyen előnyei származnának belőle, és mutassuk meg nekik, miért van most minden eddiginél nagyobb szükségünk egy olyan Lisszaboni Szerződésre, amely valamennyi tagállamunk támogatását élvezi.

Szilárd alapokról indulhatunk. Az Unió 2008-ban bebizonyította, hogy képes olyan nehéz döntéseket meghozni, amelyek társadalmaink számára hosszú évekre elkötelezettséget jelentenek. Az energia- és éghajlatváltozási csomag világosan szemlélteti egy jövőképpel rendelkező, eltökélt Európa politikai akaratát. Ez a csomag lehetővé teszi, hogy lépéseket tegyünk egy decemberben megkötendő nagyratörő nemzetközi megállapodás érdekében. Az Unió 2008-ban azt is bebizonyította, hogy képes a változásokhoz alkalmazkodni. Gyorsan megtalálta a megfelelő eszközöket, amelyekkel reagálhat a pénzügyi válságra, és nagyon gyorsan megállapodott egy fellendülési tervről, hogy haladéktalanul ösztönözze az európai gazdaságot. Erre később még visszatérek.

Az Unió emellett úgy vághat neki a 2009-es évnek, hogy biztos lehet nemzetközi hírneve erejében. Az elsők között jelentkezett, hogy segítsen megoldani például az Oroszország és Grúzia közötti konfliktust; fáradhatatlanul dolgozik azon, hogy segítsen közelebb hozni a gázai konfliktusban érintett feleket; és

tulajdonképpen az Európai Uniónak köszönhető, hogy legalább néhány humanitárius folyosó megnyílt a palesztin nép megsegítésére.

Az Európai Unió inspirálta azokat a lépéseket is, amelyeket a G20 a gazdasági válság kezelése érdekében tett. Ismételten megerősítette, hogy teljesen elkötelezett a piacok megnyitása mellett, különös tekintettel a fejlesztés és kereskedelem előmozdítását szolgáló dohai folyamat befejezésére és a Millenniumi Fejlesztési Célokra, amelyeket nem szabad a válság negatív hatásai miatt megkérdőjelezni. Európának is meg kell tennie továbbra is minden tőle telhetőt napjaink kihívásainak leküzdésére, és úgy vélem, hogy minden okunk megvan a bizakodásra.

A Bizottság az idei év során továbbra is megtesz mindent annak érdekében, hogy ne veszítsük el a Washingtonban, a G20 alatt megszerzett lendületet. Véleményünk szerint fontos, hogy továbbra is megtegyünk mindent a globális pénzügyi rendszer reformja érdekében, és erre a londoni G20 rendkívül jó lehetőséget kínál. Az Európai Uniónak egységes álláspontot kell képviselnie Londonban, és a globális pénzügyi rendszer reformjával összefüggésben is meg kell őriznie a vezető szerepét.

A Bizottság idén is fontos kezdeményezéseket fog javasolni, például a pénzügyi piacok működésének jobb szabályozását, egy új cselekvési program bevezetését a jogérvényesülés, a szabadság és biztonság területén, és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást szolgáló új intézkedéseket. Javaslatainkat a költségvetési értékelés szem előtt tartásával fogjuk megfogalmazni. Ezenfelül kiemelt figyelmet szentelünk a gazdasági és társadalmi helyzetben bekövetkező változásoknak, és megteszünk minden szükséges intézkedést. Még mindig van néhány rendkívül fontos javaslat Önök előtt, hölgyeim és uraim, amelyeknek a vizsgálata jelenleg is folyik. Reméljük, hogy a parlamenti időszak végére ezeket sikerül elfogadni, és ez elsősorban a cseh elnökség elkötelezettségének köszönhető. Gondolok itt egészen pontosan a gazdasági és pénzügyi válsághoz kapcsolódó javaslatokra, a szociális csomagra, a belső energiapiacra – amely a jelenleg zajló események fényében rendkívül fontosnak bizonyult –, valamint a távközlési csomagra és a közúti közlekedésre.

a Bizottság elnöke. – Mai felszólalásom középpontjában az energia és a gazdaság áll. Európa polgárai ezeken a területeken érzik idén a legnagyobb nyomást. És ezek azok a területek, ahol az Európai Unió határozott, hatékony fellépéssel valóban hatást érhet el.

A gáz az egyik olyan kérdés, amely sürgős és határozott európai figyelmet kíván; ezen a téren az Európai Unión kívül álló okokból kellett beleavatkoznunk az Oroszország és Ukrajna közötti gázszállítási vitába. A fennálló helyzet – tömören megfogalmazva – egyszerre elfogadhatatlan és hihetetlen. Elfogadhatatlan, mivel az Európai Unió fogyasztói bizonyos tagállamokban a szállítások egy hete tartó szünetelése után még mindig gáz nélkül vannak. Hihetetlen, mert egy nappal az után vagyunk még mindig ebben a helyzetben, hogy fontos, magas szintű megállapodást írtak alá, amelyben az orosz és ukrán vezetők garanciákat vállaltak arra, hogy a megállapodást végrehajtják és megnyitják a gázcsapot.

A szándékok megítélése nélkül is megállapíthatjuk az objektív tényt: Oroszország és Ukrajna megmutatja, hogy képtelen az egyes európai uniós tagállamok felé vállalt kötelezettségeik teljesítésére. A tény az, hogy a Gazprom és a Naftogas képtelen teljesíteni az európai fogyasztókkal szembeni kötelességét.

Szeretnék nagyon világos üzenetet küldeni Moszkva és Kijev számára. Ha az Európai Unió segédletével megkötött megállapodást nem tartják be nagyon sürgősen, akkor a Bizottság javasolni fogja az európai vállalatoknak, hogy forduljanak bírósághoz az ügyben, és felkéri a tagállamokat, hogy tegyenek összehangolt lépéseket annak érdekében, hogy alternatív energiaszállítókat és tranzitútvonalat találjanak.

(Taps

Nagyon gyorsan ki fog derülni, hogy vajon ez csak egy technikai jellegű fennakadás, vagy pedig hiányzik a politikai szándék a megállapodás betartására. Ezt ki kell derítenem. Ha a megállapodást nem tartják be, akkor ez azt jelenti, hogy Oroszország és Ukrajna energiaszállítási kérdésekben mostantól nem tekinthetők az Európai Unió megbízható partereinek.

(Taps)

A Bizottság mindenesetre további javaslatokat fog előterjeszteni az európai energiabiztonság javítására, azt követően, hogy tavaly novemberben elkészült az energiapolitika stratégiai felülvizsgálata.

Rendkívül lényeges emellett az éghajlatváltozási és energiacsomag végrehajtása, valamint a Közösség költségvetésében lévő 5 milliárd eurós elköltetlen pénzösszeg mobilizálása az összekapcsolt energiarendszerek érdekében, és szeretnék köszönetet mondani a cseh elnökségnek, amiért támogatja e kötelezettség teljesítését,

amelyet a legutóbbi Európai Tanácson a legmagasabb szinten vállaltak. Európának most kell cselekednie, hogy a jövőben elkerülhessük a hasonló helyzetek megismétlődését.

Ha megengedik, akkor most kitágítom a kört, és áttérek a gazdaság vizsgálatára. Minden jel arra utal, hogy a gazdasági környezet továbbromlik. A munkanélküliség emelkedik. A termelési adatok tovább romlanak. A dolgok várhatóan rosszabbodni fognak, mielőtt jobbra fordulhatnának. Nem titkolhatjuk a helyzet súlyosságát, de kerülnünk kell a negatív hozzáállást és a világvége hangulatot. Kidolgoztuk a megfelelő stratégiákat, amelyek segítségével átjutunk a válságon. Tompíthatjuk a válság társadalmaink legsérülékenyebb csoportjaira gyakorolt hatását, és meghozhatjuk azokat a döntéseket, amelyek jó szolgálatot tesznek majd nekünk, amikor túljutunk ezen a válságon, és reméljük, hogy *valóban* kijövünk ebből a válságból.

Az elkövetkező hetek legfontosabb feladata, hogy közösen dolgozzunk szándékaink valóra váltásán. A Bizottság által javasolt és az Európai Tanács által is támogatott fellendülési terv a helyes válasz. Elég nagy ösztönzést jelent ahhoz, hogy minden tagállamban éreztesse a hatását: az Európai Unió GDP-jének körülbelül 1,5%-a hatalmas összeg, ha okosan költik el.

A cél a maximális hatékonyság, egyszerre két célkitűzés teljesítésével: az egyik az európai gazdaság hosszú-távú egészsége és versenyképessége, a másik a csökkenő irányzat megállítását szolgáló rövid-távú ösztönzés. A terv felismerte, hogy most nem elvont gazdasági vita folyik, hanem válság van, ami kihat az európaiakra, megélhetésükre és jóllétükre. A válság társadalmi következményeivel közvetlenül kell foglalkozni.

Végezetül a terv a megfelelő koordinációnak köszönhetően a lehető legjobb eredménnyel használja ki az európai dimenziót, biztosítva, hogy az egyik tagállamban alkalmazott intézkedéseknek pozitív hatása legyen a többiekre, és pozitív interakciókat indítsanak el.

A program gyakorlati megvalósításához szükségünk van az elnökség aktív elkötelezettségére, az egyes tagállamok és a Tanács támogatására, valamint a Parlament világos elkötelezettségére. Ez különösen azt jelenti, hogy gyorsan megállapodásra kell jutnunk a csomagban szereplő jogi javaslatokról, kezdve a strukturális alapok felhasználásának felgyorsításától a felülvizsgált Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alapig, valamint az 5 milliárd euró elköltetlen kötelezettségvállalás stratégiai – elsődlegesen az energiára és az energiahálózati kapcsolatokra összpontosító – projektek céljára történő felszabadításáról szóló megállapodásról. Az orosz-ukrán válság minden eddiginél világosabban megmutatta, hogy egész Európa stratégiai érdekeit szolgálja az energetikai infrastruktúrában fellelhető hézagok betömése. Ez annyit jelent, hogy eredményesen végre kell hajtani azt a tervet, amely körülbelül 200 milliárd euró felszabadítását irányozza elő a gazdaságunk ösztönzésére. És természetesen azt is jelenti, hogy a helyzetet folyamatos megfigyelés alatt tartjuk, hiszen, mint azt Önök is be fogják látni, a helyzet megváltozhat.

A rövid-távú intézkedések közepette nem szabad szem elől tévesztenünk, hogy mi történik hosszú távon. A legjobban akkor dolgozhatunk, ha részben építünk azokra a sikerekre, amelyek alapul szolgáltak Európa fellendülése számára; ilyen például a belső piac. A cseh elnökség mottója, az "Európa korlátok nélkül" valóban fontos és ösztönzőleg ható üzenet, de mint azt Topolánek miniszterelnök úr is említette, szeretném azt is kiemelni, hogy egy korlátok nélküli Európának szüksége van szabályokra – európai szabályokra. Olyan szabályokra, amelyek azonos feltételeket biztosítanak az egyes tagállamoknak és gazdasági szereplőknek. Szabályokra, amelyek biztosítják, hogy az európai integrációból származó előnyökben valamennyi polgár osztozik. Szabályokra, amelyek biztosítják életmódunk hosszú távú fenntarthatóságát.

Ezen a téren szorosan együtt fogunk dolgozni az elnökséggel és a Parlamenttel, mivel az az Európa, amit szeretnénk és az az Európa, amire szükségünk van olyan Európa, amely egyesíti magában a szabadságot, a szolidaritást és a biztonságot, minden európai javára.

(Taps)

Joseph Daul, a PPE-DE képviselőcsoport nevében. – (FR) Elnök úr, soros tanácsi elnök úr, európai bizottsági elnök úr, hölgyeim és uraim! A cseh elnökség éppen csak elfoglalta a hivatalát, máris számos nehézséggel találja szembe magát, és az a súlyos feladat vár rá, hogy kezeljen három komoly válságot: a folytatódó gazdasági és társadalmi válságot, a gázválságot, amely konfliktushelyzetet teremtett Oroszország és Ukrajna között, és súlyosan érinti az Uniót és szomszédait, valamint egy újabb közel-keleti háború kitörését.

Ezeket a kihívásokat látva országainknak nincsen más választása, mint egyesíteni az erőiket, szolidaritást mutatni és összehangolt, határozott lépéseket tenni.

Örömmel állapítom meg, hogy a cseh elnökség az Európai Bizottsággal szoros együttműködésben gyorsan és egységesen lépett fel a Kijev és Moszkva közötti ellentétet kiváltó energiaválságban. A megoldás ugyan még nincs meg, azt azonban nem fogadhatjuk el, hogy túszként kezeljenek bennünket ebben a vitában; erélyesen fel kell lépnünk. Igazuk van, Topolánek úr és Barroso úr. A cseh elnökség azáltal, hogy az energiát felvette a három fő prioritás közé, pontosan megragadta az elkövetkező években Európára váró egyik legfőbb kihívást, nevezetesen az energiától való függőségünket, és energiaforrásaink diverzifikálásának szükségességét.

Az Európai Néppárt (Kereszténydemokraták) és az Európai Demokraták képviselőcsoportját más európai polgárokhoz hasonlóan rendkívüli módon aggasztja ez a konfliktus és az a veszély, amelyet ez általánosságban az európai országok számára jelent. Nem tűrhetjük, hogy az EU tagállamai áldozatául essenek ennek a konfliktusnak, és – ismétlem – ez is jelzi, hogy sürgős szükség van egy európai energiapolitikai megállapodásra. Komolyan el kell tehát gondolkodnunk azon, hogy hogyan csökkenthetnénk függőségünket, és intézkedéseket kell tennünk a különböző energiaszerkezetek végrehajtására.

Hölgyeim és uraim! A Közel-Keleten uralkodó helyzet ugyancsak arra késztet, hogy nemzetközi szinten is elfogadjuk a ránk háruló felelősségeket. Igen, a humanitárius segélynyújtás területén Európa a világon a legnagyobb adományozó – erre büszkék lehetünk, ennek így kell maradnia –, de a humanitárius segély önmagában nem fogja megoldani az izraeliek és palesztinok közötti konfliktust.

Európának határozott, világosan kinyilvánított politikai szándékra van szüksége, amely mögött megfelelő emberi, katonai és pénzügyi források állnak ahhoz, hogy a világ színpadának hiteles szereplője legyen. Miért szegeződik a világ szeme Barack Obamára? Mert Európa még nem képes arra, hogy jövőképét, eszményeit és ismereteit bemutassa. Európa – nagyon helyesen – bírálta a jelenlegi amerikai kormányzat egyoldalú megközelítését, és ha a dolgok, mint azt remélem, megváltoznak azzal, hogy új lakó költözik a Fehér Házba, akkor vajon készen állunk-e arra, hogy kivegyük a részünket a többoldalúságból? Készen állunk-e arra, hogy katonai forrásokat biztosítsunk, nem a háborúskodásra, hanem a béke garantálása érdekében? Készen állunk-e arra, hogy biztosítsuk a politikánk végrehajtásához szükséges költségvetési forrásokat?

Topolánek úr! Helyesen tette az Unió külkapcsolatait az egyik prioritássá. A jelenlegi események számos példával szolgálnak arra, miért kell sürgősen foglalkoznunk ezzel a kérdéssel, legyen szó akár Oroszországról, az Egyesült Államokról vagy a Közel-Keletről, nem is szólva a mediterrán térségről, a Balkánról, Afrikáról vagy a feltörekvő országokról. Az európaiak elvárják Európától, hogy érvényesítse befolyását a nemzetközi színtéren; évek óta minden közvélemény-kutatás ezt mutatja. Akkor hát mire várunk?

Végezetül, a soros elnökségnek meg kell küzdenie a gazdasági és társadalmi válsággal, azaz felügyelnie kell a nemzeti fellendülési tervek végrehajtását, és vezetnie kell az Európai Uniót a G20-ak áprilisi, londoni csúcstalálkozóján. Arra kérjük a cseh elnökséget, hogy az Európai Bizottsággal együttműködve, nemzetközi partnereinkkel közösen határozzák meg és hajtsák végre a gazdasági szereplők számára előírandó szabályokat.

Az Európai Uniónak meg kell védenie szociális modelljét, a szociális piacgazdaságot, és elő kell mozdítania, hogy a világ pénzügyi piacain egy, a mi országainkban működőkhöz hasonló piacfelügyeleti rendszert hajtsanak végre. Európának egyesült erővel, határozottan kell kezelnie a pénzügyi válságot, és a gazdasági válságot úgyszintén.

Számítunk Önre, Topolánek úr, és az Önök elnökségére abban, hogy energikusan lépnek fel és irányítják Európát ebben a nehéz időszakban.

(Taps)

Martin Schulz, a PSE képviselőcsoport nevében. – (DE) Elnök úr! Topolánek miniszterelnök úr, Ön a vezetője az Európai Parlament jelenlegi ciklusa utolsó tanácsi elnökségének. A mostani parlamenti ciklus holland elnökséggel kezdődött, amelynek élén Balkenende úr állt, és senki nem emlékszik arra, mit mondott itt, és mi mit válaszoltunk. Amiről tehát az elkövetkező öt-hat hónapban tárgyalunk, és amit most közösen elérünk, az alapvetően meghatározza majd az európai választásokon való részvételi arányt. Ha az emberek azt látják, hogy mi – az elnökség, a Parlament és a Bizottság – összefogtunk, és sikeresen legyőztük a jelenlegi válsághelyzetben előttünk álló kihívásokat, akkor biztosra veszem, hogy ez alapvetően pozitív és konstruktív légkört teremt az európai választások előtt.

Ezért nekünk, az Európai Parlament Szocialista Képviselőcsoportjának érdekünk, hogy az Önök elnöksége sikeres legyen. Elnökségük első napjaiban voltak bizonyos kétségeim, amikor Schwarzenberg úr azt mondta, hogy Izrael csak él a jogos önvédelemhez való jogával, és kiállt az egyik fél mellett egy olyan időszakban, amikor az Európai Unióra közvetítőként volt szükség. Ezt azután helyreigazította, ami dicséretes dolog. Topolánek úr, Ön maga mondta, hogy "nem fogunk közvetíteni a gázvitában". Most ezt Ön is helyreigazította.

Voltak bizonyos kezdeti problémák, amik mostanra megoldódtak, és ez örvendetes. Ha a kezdeti bizonytalanságok – és szeretném hangsúlyozni, hogy Barroso úrnak ebben igaza volt – most elvezetnek oda, hogy az Önök tevékenysége pozitív eredményeket hoz, akkor képviselőcsoportunk maximálisan támogatni fogja Önöket. Ugyanez igaz az Ön ma reggeli beszédére, amelyet mindannyian nagy jóindulattal hallgattunk és vettünk tudomásul, és amely bizakodással töltött el bennünket a következő néhány hónapot illetően.

11

Szeretnék reagálni az Ön által felvetett egyik kérdésre. Idézte barátomat, Daul urat – aki okos ember, de ezúttal tévedett –, aki azt mondta itt, hogy a pénzügyi válság nem jelenti a kapitalizmus vereségét. Igaz, hogy ez a válság nem semmisítette meg a kapitalizmust – az sajnos még mindig létezik –, de vereséget mért azokra a kapitalistákra, akik éveken át azt mondogatták nekünk, hogy nincsen szükségünk szabályokra, mivel a piac majd szabályozza önmagát, saját maga szabályozza a dolgokat. Ezek a kapitalisták most vereséget szenvedtek, és amikor Ön – aki mostanáig azoknak az embereknek a politikájához hasonló politikákat követett, akik azt mondták, hogy nincsen szükségünk szabályokra – azt mondta ennek a Háznak ma reggel, hogy a szabályok Európájára van szükség, akkor egyet kell értenem Önnel: valóban több szabályra van szükségünk ahhoz, hogy a pénzügyi válságot kezeljük és leküzdjük. Topolánek úr! Kívánom, hogy szívélyesen fogadják az európai szabályozók klubjában – úgy tűnik, hogy a leckét Ön is megtanulta.

(Taps)

Miniszterelnök úr! A mostani időszaknak döntő szerepe lesz a nemzetközi politikában. Ha az Európai Unió valóban szeretné betölteni a többek között a Bizottság elnöke által is ismertetett globális szerepkört olyan ügyekben, mint az energiabiztonság vagy a gázai konfliktus, akkor nem engedheti meg magának, hogy az egysége meggyengüljön; az 27 tagú Uniónak erős gazdasági és politikai egységet kell alkotnia. Csak akkor lehetünk erősek, ha elkerüljük a megosztottságot. A többiek erejét végső soron az adja, hogy mindig számíthatnak arra, hogy az európaiak majd nem lesznek egy véleményen. Karel Schwarzenberg azt mondja, hogy Izrael önvédelemből cselekszik, míg Louis Michel szerint az ország megsérti a nemzetközi jogot. Ha ez jellemzi az Európai Uniót, akkor nincs miről tárgyalni vele.

Ha Oroszország vagy Ukrajna úgy gondolja, hogy Európa egyik fele vele van, a másik fele pedig a másik féllel ért egyet, akkor nem vagyunk erősek. Mégis erősek lehetünk, ha van egy erős szerződéses alapunk, amelyet a Lisszaboni Szerződés biztosít. Ha ezt a Szerződést az Önök elnöksége alatt a kormányuk ratifikálja – ami természetesen országuk elnökének köszönhetően éppen elég viszontagságon ment át –, akkor ez határozottan jelezné, hogy Európa erős.

(Taps)

A prágai vár Václav Klaus székhelye, aki februárban, brüsszeli látogatása során szólal majd fel itt. A prágai vár volt IV. Károly székhelye is, amint azt a miniszterelnök úr is említette. IV. Károly építette a Prágából Nürnbergbe vezető aranyutat, amely akkoriban hatalmas teljesítmény volt, és azt szolgálta, hogy összekösse a különböző népeket és nemzeteket. IV. Károly Luxembourg hercege volt, mielőtt prágai székhelyű német császár lett volna. Ez a korszak tehát igazán európai időszak volt a prágai vár életében. Reménykedjük abban, hogy a prágai várat hamarosan ismét olyan ember foglalja el, aki éppen ennyire európai.

(Taps)

Graham Watson, *az ALDE képviselőcsoport nevében*. – Elnök úr! Képviselőcsoportom nevében üdvözlöm a soros elnök urat. Sok sikert kívánunk Önnek, soros elnök úr!

Egy nagy cseh egyszer azt mondta: "Már nem vagyok újonc: gólokat várnak tőlem; az a dolgom, hogy pontokat szerezzek." Nos, ami igaz volt Milan Baroš esetében, az igaz az Ön és a miniszterei esetében is. Munkaprogramjuk ezeket a célokat fogalmazza meg.

Ami a gazdaságot illeti, említette, hogy meg kell szüntetni a piac belső és külső korlátait, és hogy Európa a recesszióra nem reagálhat csupán a Keynes-i költekezéssel, hanem törekednünk kell egy tisztességesebb verseny megteremtésére, a kereskedelem liberalizálására és a személyek és áruk nemzeti határokon keresztüli szabadabb mozgására.

Nehéz időszak ez az európai polgárok számára. Az Önök receptjét vitatni fogják, de nem a liberálisok vagy a demokraták. A Cseh Köztársaság – és sok más ország – tapasztalatai bizonyítják, milyen erővel emelheti ki a piac az embereket a szegénységből.

Az energiával kapcsolatban helyesen teszi, hogy az energia-felülvizsgálati stratégia célkitűzéseinek megvalósítására törekszik, a felülvizsgálatban szereplő és az éghajlatváltozással kapcsolatos célkitűzéseink

azonban nem jelenthetik törekvéseink felső határát, sokkal inkább ugródeszkaként kell szolgálniuk nagyobb és zöldebb magasságok felé, hogy gyorsabb ütemet diktáljunk Európa számára a fosszilis tüzelőanyagok megújuló energiaforrásokkal történő felváltása terén, és véget vessünk rendkívüli mértékű energiafüggőségünknek.

Megfigyelőink jelenleg ki vannak tiltva az ukrán feladó központokból. Oroszország azt állítja, hogy nem exportálhat földgázt, mivel Ukrajna azt nem továbbítja, Ukrajna pedig azt állítja, hogy azért nem exportál gázt, mivel az oroszok megváltoztatták a tranzitútvonalat. Eközben Kelet- és Közép-Európa ipara szenved, az emberek fagyoskodnak az otthonaikban, és lépések történnek az Unió által veszélyesnek ítélt atomreaktorok újraindítására.

Egy működő energiapiac nem így néz ki. Ez inkább egy Marx Brothers film cselekményéhez hasonlít: *Egy éjszaka a hidegben* – vagy inkább tizenkét – és ki tudja, még hány – éjszaka. Elég legyen tehát a belső energiapiacról és a megújuló energiák fejlesztéséről szóló szónoklatokból: használják ki az elnökségükből fakadó hatalmat, és mozgósítsák a szükséges befektetéseket!

Ami az "EU a világban" témát illeti, üdvözöljük az elnökség törekvéseit. Európának vezető szerepet kellene játszania a konfliktusok megoldásában, a fejlődés támogatásában és az emberi jogok előmozdításában.

Ha azonban valóban szeretnék kibővíteni az EU mozgásterét, akkor miért halasztották el ismét a Lisszaboni Szerződés ratifikálását? Ha meg akarják akadályozni a fegyverek elburjánzását, miért építenek ballisztikus rakétavédelmi rendszert európai földön?

(Taps

És ha békét akarnak a Közel-Keleten, miért hagyják, hogy oly sok különböző békemisszió nevetségessé tegye Európát?

A gázai események láttán sokunk számára egyre nehezebb közömbösnek maradni. Ez a Ház soha nem fog egységesen felsorakozni egy közös álláspont mögé, ha a felelősséget megpróbáljuk pontosan szétosztani, hiszen mindkét oldal követett el hibákat; az erőszakot el kell ítélni és azonnali tűzszünetre kell törekedni.

Nincsen mentség a Hamász rakétatámadásaira, ahogyan arra sem, hogy húsletépő bombákat vetnek be a civil lakosság megnyomorítására.

Elnökségük mottója a korlátok nélküli Európa. A szerzőnek talán egy régi cseh közmondás jutott az eszébe: "Ne kerítéssel vedd magad körül, hanem barátokkal".

Soros elnök úr! Mi, az Önök európai polgártársai az Önök barátai vagyunk. Országuk elnöke az Európai Uniót a Szovjetunióhoz hasonlította. Nos, mi nem hallgatjuk le mások magánbeszélgetéseit, ahogyan ő tette ennek a Háznak a tagjaival.

Aki a peremen akar maradni, megteheti. Ez az Unió azonban a barátok – barátok, egyenrangú felek és partnerek Uniója.

Elnökségük merész célokat tűzött ki maga elé. Támogatjuk őket. Kitartunk mellettük, és nem hagyjuk cserben Önt.

(Taps)

Brian Crowley, az UEN képviselőcsoport nevében. -(GA) Elnök úr! Jobb politikai és gazdasági kapcsolatra kell törekednünk az Európai Unió és Amerika között. Remélem, hogy a Cseh Köztársaság elnöksége foglalkozik ezzel a kérdéssel az elkövetkező hónapokban. Amerikának jövő héttől új elnöke lesz; és mindannyiunk előtt komoly kihívások állnak. A pénzügyi piacokat természetesen minél hamarabb szabályoznunk kell.

az UEN képviselőcsoport nevében. – Soros elnök úr! Köszöntjük a Házban, és külön is üdvözöljük a Cseh Köztársaság elnökségét, aki egy rendkívül kritikus időszakban veszi át az Európai Unió vezetését. Képviselőcsoportom, az Unió a Nemzetek Európájáért képviselőcsoport nevében én is felajánlom, hogy támogatjuk az Önök programját, biztosítandó, hogy az Európai Unió és annak tagállamai tisztábban és erősebben hallathassák a hangjukat.

Sok kollégám említette már a jelenlegi válságsorozatot, és szeretném már az elején elismerésemet kifejezni mind az Önök elnökségének, mind Barroso elnök úrnak a határozott fellépésért, amelyet az Európai Unióba irányuló gázszállítás felfüggesztésével kapcsolatos kérdés felmerülésekor tanúsítottak, és nemcsak azért, mert megosztottuk a felelősséget, hanem mert mind társadalmi, mind pedig gazdasági és politikai szinten

azonnal beavatkoztunk annak érdekében, hogy a két felet tárgyalóasztalhoz ültessük és megbeszélhessék, hol hibáztak.

13

Ezért fontos, hogy a mostani elnökség alatt dolgozzunk a kelethez fűződő partnerségi kapcsolat elgondolásán, és építsünk a keletre és a Balkánra, mivel jelenleg ők jelentik az Európai Unión belül a törésvonalat, és nemcsak a politikai instabilitásuk okán, hanem az energia és a gazdasági tevékenység területén fennálló kölcsönös egymásrautaltságunk miatt is.

Az idő rövidségére való tekintettel már csak egy dologra térnék ki. Említette az ötödik szabadságot – az ismeretek szabad mozgását. Ez az ismeret kezünkbe adhatja a szükséges eszközöket ahhoz, hogy feljebb lépjünk az innovációs és kutatási láncban, és felruházhat bennünket a javunkat szolgáló képességekkel. Önök a saját történelmükön keresztül – egyénileg és országként is – megtapasztalták a totalitarizmust, a szabadságot, és a nagyságot az oktatásban és az innovációban, ezért most Önöktől várjuk, hogy megmutassák, mi az a következő lépés, amit az Európai Uniónak meg kell tennie.

Befejezésül engedjenek meg egy rövid idézetet John F. Kennedy beiktatási beszédéből: "Új határmezsgye szélén állunk. Ez az új határ azonban nem ígéretekből áll, hanem kihívások sorából". Tudom, hogy képesek megfelelni ezeknek a kihívásoknak.

Monica Frassoni, *a Verts/ALE képviselőcsoport nevében*. – (*IT*) Elnök úr, hölgyeim és uraim! E pillanatban is, miközben mi itt tanácskozunk, bombák hullnak Gáza lakosaira. Úgy vélem, hogy a legfontosabb prioritás egyrészt számunkra, európai parlamenti képviselők számára, másrészt a Tanács és a Bizottság számára az, hogy megállítsuk Gáza lakosainak bombázását. Úgy vélem, hogy jelenleg ez az elsődleges kötelességünk, fontosabb, mint azon vitázni, hogy ki a felelős, és fontosabb, mint hogy ezzel kapcsolatban vannak-e közöttünk nézeteltérések. Meg kell mondanom, hogy képviselőcsoportunk, a Zöldek/Európai Szabad Szövetség Képviselőcsoportja meglehetősen világos elképzelésekkel rendelkezik erről a kérdésről, amint azt ma délután ki is fogjuk majd fejteni.

Elnök úr! Megállapításait azzal kezdte, hogy a középkort idézte, egy olyan kort, amelyet erőszak, zárkózottság, sötétség és kevés fény jellemzett, amely kétségtelenül erőszakos és sötét volt. Úgy látjuk, hogy az előttünk álló hat hónap programja tulajdonképpen koalíciós partnereik erőfeszítéseitől függetlenül egy kissé, hogy úgy mondjam, egy kissé idejétmúlt jövőkép határozott nyomát viseli magán; egy konformista, rendkívül szabadkezű megközelítés határozott nyomait, amelyben a vállalkozásoké és a piacé a főszerep, és amely mostanra, elnök úr, kiment a divatból.

Úgy vélem továbbá, hogy programjukban nem kaptak kellő hangsúlyt a polgárok tényleges igényeinek kielégítését szolgáló szociális kérdésekről szóló politikák, jogszabályok és eszközök, ami pedig az éghajlatváltozás elleni küzdelemmel kapcsolatos környezeti politikát illeti, némiképp téves az a nézet, hogy azt mint költséget vagy akadályt kezeli, ahelyett, hogy az innováció és a fenntartható növekedés lehetőségét látná benne. Sőt, egy kicsit – ha szabad ezt mondanom – a macsóság felé hajlik, amikor kijelenti, hogy felül kell vizsgálni a gyermektámogatási rendszerekkel kapcsolatos barcelonai célokat, természetesen abból a célból, hogy a nőket visszaküldjük a tűzhely mögé.

A programra jellemző továbbá, hogy a migránsokat kizárólag biztonsági ügyként kezeli, előnyben részesíti a NATO-t a multilateralizmussal szemben, még mindig eljátszadozik a rakéta-kérdés gondolatával, és nem igazán fektet hangsúlyt arra, ami számunkra igazán fontos a külpolitika terén, nevezetesen a kohézióra: az Uniónk kohéziójára.

Annak sem örülünk, hogy nem esik szó egy olyan fontos területről, mint a megkülönböztetés elleni küzdelem, és ezzel kapcsolatban szeretném tudni, mennyire fontos az Önök számára a megkülönböztetésről szóló irányelv elfogadása? Összegezve, a program olyan világot fest le, amely tele van veszélyekkel, de nem sok lehetőséget tartogat.

Említette a közvetítő munkát, amit az Oroszország és Ukrajna között kialakult gázkonfliktus ügyében végeztek, világosan kiderül ugyanakkor a programjukból, hogy az Önök elnöksége alatt nem számíthatunk határozott fellépésre azokkal az országokkal, például Szlovákiával és Bulgáriával szemben, amelyek a gázválság kínálta lehetőséget megragadva veszélyes, elavult nukleáris erőműveket indítanak újra. Kérem továbbá, elnök úr, hogy jusson eszébe, hogy jelenleg nem létezik biztonságos atomerőmű; talán 30, 40, 50 vagy 60 év múlva majd lesz ilyen – nem tudom –, de e pillanatban ilyen nem létezik. Nem érdemes tehát beszélni róla, hiszen ez egy igen csak költséges ábránd, és egészen biztosan elvonja a figyelmünket a valódi prioritásokról.

Az energiabiztonság és a szolidaritás csak koncentrált, határozott tetteken keresztül valósítható meg, amelyek célja az energiahatékonyság és az energiamegtakarítás előmozdítása, és ami ugyanakkor hatalmas teret kínál az innovációra, a foglalkoztatásra és a fogyasztás csökkentésére. A gázháborúra többek között ezzel a programmal kell válaszolnunk. Van Önhöz egy külön kérésünk, elnök úr: kérjük, győzze meg kollégáit, hogy a tavaszi Európai Tanács központi célkitűzése az energiafelhasználás 2020-ra előirányzott 20%-os csökkentésének kötelező erővel bíró elkötelezettséggé tétele legyen – hiszen ez a téma volt a tavalyi energia-csomag Hamupipőkéje –, a megújuló energiáról hozott decemberi döntések kevésbé felületes értékelése után pedig vizsgálja felül a prioritásait!

Elnök úr! Végezetül Európa jövőjéről: a Lisszaboni Szerződés nem tökéletes, de az nagyon furcsa, hogy Önök még nem ratifikálták. Kérem tehát, hogy használja ki ezt az alkalmat, és magyarázza el nekünk, miért nem, és mondja el, hogy erre mikor fog sor kerülni!

(Taps

Miloslav Ransdorf, *a GUE/NGL képviselőcsoport nevében.* – (*CS*) A Tanács soros elnöke összetett történelmi tapasztalatainkról beszélt. Úgy vélem, hogy a cseh elnökséggel lehetőséget kapunk arra, hogy segítsünk felszámolni Európa jelenleg fennálló, keleti és nyugati részre történő felosztását. Jaroslav Hašek *Svejk* című regényében volt egy szóvicc, egy német-magyar szóvicc: *kelet oszt, nyugat veszt,* ami annyit jelentett, hogy a Kelet ad, a Nyugat pedig elveszi. A történelem ebbe az irányba is haladt. Úgy hiszem, hogy lehetőségünk van ennek véget vetni. Szerintem a cseh elnökség arra is lehetőséget kínál a számunkra, hogy megszabaduljunk saját dogmáinktól és előítéleteinktől. Ezekre a dogmákra jó példa Václav Klaus nemrégiben megjelent cikke, amelyben tanácsokat ad a jelenlegi pénzügyi válság leküzdésére, és azt javasolja, hogy átmenetileg enyhítsünk a társadalmi, környezeti és egészségügyi előírásokon, mivel szerinte ezek az előírások akadályozzák az ésszerű emberi magatartást. Szerintem ennek éppen az ellenkezője igaz, azaz a cseh elnökségnek abban kellene segítenie, hogy a gazdaságunkat társadalmi és ökológiai érdekek mozgassák, vagyis olyan gazdaságunk legyen, amelynek társadalmi és környezeti tényezők jelentik a motorját. Szeretném itt megjegyezni, hogy egy dologban egyetértek Topolánek miniszterelnök úrral: innovációk sorára alapozva kell kilábalnunk a válságból, és ki kell alakítanunk – Richard Florida szavaival, ha úgy tetszik – egy kreatív osztályt, amely segít kivezetni gazdaságainkat a zsákutcából.

Komolyan gondolom, hogy össze kell szednünk a bátorságunkat, és változtatnunk kell. Stefan George, a nagy német író szerint a jövő azoké, akik képesek változni. Remélem, hogy mi képesek leszünk megváltozni, és kiszabadulunk a múlt rabságából, és hogy képesek leszünk megszüntetni a Kelet- és Nyugat-Európa közötti megosztottságot, és olyan önálló egységet alkotni, amely mentes az Egyesült Államok vagy bárki más felsőbbrendűségéről szóló komplexusoktól. Felszólalásom végén szeretnék rámutatni, hogy bár Topolánek miniszterelnök úr beszédét nemes szándékok, elhatározások és célok fűszerezték, és bár teljesen helyénvaló, hogy a cseh elnökség nagyratörő projekteket tűzött ki – mégis lenne egy szkeptikus megjegyzésem, amit a lengyel szatirikus, Jerzy Lec aforizmájával szeretnék kifejezni, aki azt mondta, hogy attól még izzad az ember lába, hogy szent zarándoklaton vesz részt.

Vladimír Železný, az IND/DEM képviselőcsoport nevében. – (CS) Soros tanácsi elnök úr! Még soha, egyetlen ország sem kezdte meg az elnökségét olyan iszonyatosan negatív légkörben, és nem volt kitéve olyan szörnyű jóslatoknak, mint a Cseh Köztársaság. A francia sajtó élen jár abban, hogy nagy vehemenciával fesse az égre azokat a viharfelhőket, amelyek egy nyomorúságos Unió felett gyülekeznek, mert annak élén már nem egy olyan végtelenül tehetséges személy áll, mint a francia elnök, hanem az elnökséget átvette egy csapat cseh.

Azok a csehek, akik elkövették azt a halálos bűnt, hogy még nem ratifikálták a Lisszaboni Szerződést, amelynek értelmében a nagy országok maroknyi csoportja fogja tartósan markába kaparintani az Unióban a döntéshozói hatalmat. A helyzetet tovább súlyosbítja, hogy ezeknek a cseheknek van egy népszerű elnöke, aki bosszantóan éles elmével rendelkezik, és aki nemcsak hogy ellenzi a Lisszaboni Szerződést, hanem képes szakszerűen felhívni a figyelmet arra, hogy az Unióban egyre mélyül a demokratikus deficit. Éppen ez a deficit volt az oka, hogy húsz évvel ezelőtt országunkban megdöntöttük a szocializmust.

A cseh elnökség ennek ellenére mérsékelt célokat és ésszerű prioritásokat tűzött ki, és nagyon sikeres lesz. Kívánjunk neki minden jót, és támogassuk, nem törődve a cseh szocialisták kínos üvöltözésével, akik már régen proletár internacionalizmusra cserélték fel a hazájuk iránti szeretetet, így ma szocialista mestereik parancsát követve dühödten próbálkoznak a cseh elnökség megingatásával. Kit érdekelnek?!

A terv az, hogy a cseh elnökség révén bebizonyosodjon, hogy a kis országok alkalmatlanok, és itt az ideje, hogy az Unió feletti ellenőrzést a Lisszaboni Szerződésen keresztül tartósan a nagy, tehetséges és tapasztalt országoknak adják át. Ebben áll ennek az elnökségnek a jelentősége. Be fogja bizonyítani, hogy a kisebb

országok éppen úgy képesek vezetni az EU-t, mint a nagyok. Csak az különbözteti meg őket a nagyoktól, hogy mentesek a megalomániától, az önzéstől, a PR-hisztériától, bizonyos elnökök egoista hiperaktivitásától, és a nem létező eredményekkel való folyamatos kérkedéstől.

15

Teljes szívemből kívánok sok sikert Topolánek miniszterelnök úrnak, Vondra miniszterelnök helyettes úrnak és a többieknek! Sikerük nemcsak hazám sikere lesz, hanem egy kicsi és új ország sikere is egyben. Fontos üzenet ez az EU számára. Mint azt Önök is látják, van még egy terület, ahol tapasztalatokkal rendelkezünk. Míg a legnagyobb uniós tagországok kiszámítható demokráciában éltek, és csak az ismerős helyzetek kezelését tanulták meg, mi fél évszázadot töltöttünk egy, a szokásostól teljesen eltérő, totalitárius rendszerben. Ez megtanított bennünket arra, hogy kreatív megoldásokat találjunk a szokásostól eltérő helyzetekre, ez pedig még jól jöhet.

Jana Bobošíková (NI). – (CS) Európai uniós soros tanácsi elnök úr, hölgyeim és uraim! Büszke vagyok arra, hogy a cseh elnökség milyen ügyesen és tettre készen kezelte az EU országokba irányuló gázellátás ügyét. Örömömre szolgálna, ha a Tanács soros elnöke, Mirek Topolánek úr ugyanolyan eltökéltséget tanúsítana az EU jövőjéről, azaz a Lisszaboni Szerződésről folytatott megbeszéléseken, mint amit a Vlagyimir Putyinnal és Julija Timosenkóval a gázról folytatott tárgyalásokon láttunk.

A Tanács soros elnökének arra kell törekednie, hogy a csoportvezető szerepét töltse be, ne csak egy karbantartóét. Soros tanácsi elnök úr! Egyedülálló lehetőséget kapott, hogy bebizonyítsa, hogy méretétől függetlenül minden állam egyenlő partner az Európai Unióban. Topolánek úr, őrizze meg a hidegvérét, és történelmet írhat!

Lehetőséget és hatalmat kapott, hogy nyilvánosan is kijelentse: a Lisszaboni Szerződés az ír népszavazást követően meghalt, és zsákutcába vezetett bennünket. Ön most olyan helyzetben van, hogy javasolhatja egy új, jövőbe látó dokumentum létrehozását, amely valóban közös nevezőre hozza majd az egyes uniós tagállamok érdekeit, és amely elnyeri majd a népszavazásokon a polgárok támogatását. Felesleges vakon támogatni a Lisszaboni Szerződést, amely megerősíti a hivatalnokok antidemokratikus hatalmát, miközben próbálja palástolni, hogy az európai elit képtelen a megegyezésre, és főleg, hogy nem hajlandók vállalni, hogy a polgárok elszámoltathassák őket.

Topolánek úr! Olyan országot képvisel itt, amely a múlt században sikerrel tört ki az Osztrák-Magyar Monarchiából, amely túlélte München árulását, és amely ellenállt a nácizmus borzalmainak. Olyan országot képvisel, ahol az emberek kiálltak a Varsói Szerződés csapatainak inváziója ellen. Olyan országot képvisel, amely 40 évet töltött a Szovjetunió uralma alatt, amely a Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsa alatt elkerülhetetlenül zuhant egy eltervezett szegénységbe, és amely vérontás nélkül rázott le magáról egy totalitárius rendszert.

Nem vagyok hajlandó elhinni, hogy egy ilyen történelmi tapasztalatokkal rendelkező ország miniszterelnökeként Ön azt szeretné, ha a szociálpolitika, energia, adózás, igazságszolgáltatás és biztonság körébe tartozó kérdésekben a döntések nem az egyes tagállamokban születnének. Nem hiszem, hogy Ön valóban azt szeretné, ha az Unió kizárólagos jogkörei felülírnák a tagállamok jogköreit. Nem hiszem, hogy Ön azt akarja, hogy az Unió beavatkozzon az emberi egészség, az ipar, a kultúra, a turizmus, az oktatás vagy a sport védelmébe és javításába. Nem hiszem, hogy Ön örül annak, hogy a Lisszaboni Szerződés több mint ötven területen megszünteti a nemzeti vétójogot, és csökkenti a kisebb országok szavazatának súlyát, a Cseh Köztársaságot is beleértve.

Soros tanácsi elnök úr, a Cseh Köztársaság miniszterelnöke! Legyen bátorsága megmondani a többi 26 államfőnek, amit magánemberként otthon elmond. Mondja el, hogy a Lisszaboni Szerződés nem jó, és hogy Ön elutasítja. Tegye ezt a demokrácia és a szabadság nevében! Az úgynevezett "európai elit", a Bizottság tisztviselői vagy akár ennek a Parlamentnek a többsége nem fogja ezért megtapsolni Önt. Elnyeri azonban a polgárok csodálatát és tiszteletét, akikről itt oly könnyen elfeledkeznek, Ön pedig még nagyobb tekintélynek örvend majd saját hazájában. Ön most 450 millió polgár elnöke, nemcsak néhány politikusé és tisztviselőé.

A Cseh Köztársaságban Ön gyakran utal úgy a Lisszaboni Szerződésre, mint szükséges rosszra. De mitől lesz ez a rossz szükséges? Ne győzködje magát tovább, hogy a Lisszaboni Szerződés szükséges rossz! Egyszerűen csak rossz, és Ön változtathat ezen. Javasolja, hogy kezdjenek dolgozni egy új dokumentumon, inspirációért forduljon a Római Szerződésekhez és a Messinai Nyilatkozathoz, és mozdítsa elő az Európai Unió közös érdekét, azaz a szabadságot, fellendülést, versenyképességet és biztonságot, nem pedig az euro-egészséget, euro-adókat, euro-parkokat és az euro-sört.

Topolánek úr! A szükséges rossz a gyávák kifogása. Ön nem gyáva, vagy legalábbis remélem, hogy nem az. Ön mögött áll az ír népszavazás, támogatja Önt a cseh polgárok 55%-a, akik ellenzik a Lisszaboni Szerződést, és számíthat a cseh elnök, Václav Klaus messzire hangzó véleményére. Egészen biztosan tudja Ön is, hogy a legnagyobb gyávaság az, amikor valaki tudja, mit kellene tennie, mégsem teszi.

Mirek Topolánek, a Tanács soros elnöke. - (CS) Köszönöm a kérdéseiket és a felszólalásomhoz fűzött megjegyzéseiket. A Cseh Köztársaságban is van parlament, volt alkalmunk megszokni, hogy a vélemények sokfélék, így egyes nézetek nem okoztak számomra meglepetést, még ha nem is értettem velük teljesen egyet. Szeretném azonban mindjárt az elején elismételni – és ezzel egy egész sor kérdésre reagálok –, hogy érzésem szerint az a feladatom itt, hogy az Európai Tanács elnöke legyek, és elnökségem hat hónapja alatt nem szándékozom személyes vagy pártpolitikai nézeteimet erőltetni; úgy érzem azonban, hogy egy témában válaszolnom kell, mivel az személy szerint is érint, ez pedig a cseh elnök, Václav Klaus úr ellen megfogalmazott igen durva kritika; Klaus úr olyan elnök, aki hírnevet szerzett magának az európai polgárok körében, ez pedig szerintem jó dolog, és én büszke vagyok erre. Václav Klaus az 1990-es években zajló cseh átalakulás ikonikus alakja, és nyugodtan hozzátehetem, hogy neki köszönhetjük mai sikereinket és azt, hogy biztonsággal átvészeltük az első tíz évet. Büszkeséggel tölt el, hogy biztonságosan túlestünk a Bársonyos Forradalmon, büszke vagyok arra, hogy 1991-ben kiűztük hazánkból az orosz csapatokat, hogy 1999-ben csatlakoztunk a NATO-hoz, és 2004-ben csatlakoztunk az Európai Unióhoz, tavaly pedig felszámoltuk az EU országai közötti korlátokat, és most már útlevél és egyéb korlátozások nélkül utazhatunk Lisszabontól Vilniusig. Büszke vagyok arra, hogy mindennek részese lehettem, és hogy ma itt állok Önök előtt, és számomra hihetetlennek tűnik, hogy most a Cseh Köztársaság tölti be egy csaknem félmilliárd lakosú, 27 országot tömörítő közösség elnökségének tisztjét. Ha az Európai Unió elveszíti azt a képességét – a szabályok és az egységesítés kérdését félretéve –, hogy szabad, nyilvános megbeszéléseket folytasson, és ezt az eszmecserét is megpróbálja egységesíteni, akkor az nem lesz többé az én Európai Unióm. Ha elveszítjük a képességet, a lehetőséget arra, hogy szabadon kifejthessük a nézeteinket, akkor elindulunk egy katasztrófához vezető úton, ezért határozottan tiltakozom a Václav Klaus elleni támadások ellen. Különleges képessége van arra, hogy nézeteit ebbe az egységesített, és talán túlszabályozott megbeszélésbe beillessze, és ezáltal megteremtse egy friss megbeszélés alapjait. Az Európai Uniónak a jövőben büszkének kellene lennie arra, hogy szabadon lehet vitatkozni, és ezt soha nem szabadna elfojtani.

Ami az említésre méltó Lisszaboni Szerződést illeti, azt mondanám, hogy ez alapvetően egy "közepes" szerződés. Kicsit rosszabb, mint a Nizzai Szerződés, és egy kicsit jobb, mint az azt követő. Ez a személyes véleményem. Én tárgyaltam erről a szerződésről a Cseh Köztársaság nevében; a parlamentben elfogadtuk ezt a szerződést, aláírtam, és mellette fogok szavazni a parlamentben – de ismétlem: abszurdnak tűnik számomra a gondolat, hogy az egyes tagállamok számára előre szabjuk meg, hogy ratifikálniuk kell egy bizonyos dokumentumot, és hogy ne biztosítsuk számukra a nemzeti jogot, hogy saját eljárásukat követve sajt maguk döntsék el, hogy elfogadják-e, vagy sem. Meg kell változtatnunk az intézményeket, javítanunk kell az európai mechanizmusok működését, egyszerűsítenünk kell a szabályokat; hogy mindezt a Lisszaboni Szerződésben kell-e megtennünk, abban nem vagyok egészen biztos. Mindannyian kicsit másképpen látjuk, hogyan is kellene kinéznie, és számomra, Bobošíková asszony, ez egy kompromisszum, valószínűleg egy meglehetősen összetett kompromisszum, de támogatni fogom a ratifikálását.

Kell néhány szót szólni a közel-keleti helyzetről, és Európának a konfliktussal kapcsolatban elfoglalt álláspontjáról. Az Európai Unióra hosszú időn keresztül úgy tekintettek, mint olyan "nagyon nagy szereplőre, aki nem szerepel". Ez annyit jelent, hogy komoly részt vállalt a régió befektetéseiből, beleértve a humanitárius és fejlesztési beruházásokat is, de nem vállalt arányos részt a Négyek munkájából, és nem tanúsított olyan felelősségteljes magatartást, amilyet a Négyekben való részvétel megkövetel. Úgy vélem, hogy a fennálló helyzet az új amerikai kormány érkezésével lehetőséget kínál az Európai Unió számára, hogy ne csak pénzt fektessen be ebben a régióban, hanem probléma-megoldó kezdeményezéseket is tegyen, és magasabb szintű tevékenységet folytasson. Nem szeretnék sem egyik, sem a másik oldal bírája lenni, mert tény, hogy az izraelieknek joga van biztonságos, rakétatámadásoktól mentes életet élni, és én is jártam Sderotban, Ashkelonban és Izrael más részein. Palesztina népének ugyanígy joga van jelenleg ahhoz, hogy létrehozza saját államát és egy működő adminisztrációt, ahogyan joga van a biztonságos és normális életre is. 60 évi konfliktus nem oldott meg semmit. Nincsenek illúzióim azzal kapcsolatban, hogy mi most majd megoldjuk a helyzetet; rövid-távú célunk az, hogy létrejöjjön a fegyverszünet és megszűnjön az ellenségeskedés. Szeretném felmérni nemcsak az európai tárgyalók és a Karel Schwarzenberg által vezetett, a térségbe utazott misszió szerepét, hanem természetesen az arab államok szerepét is, ami pozitív volt. Igaz ez például Egyiptom szerepére, vagy Törökország és más országokéra is. Úgy gondolom, hogy bizonyos feltételek teljesítése után ilyen például a Sinai-félszigetről Gázába irányuló fegyvercsempészet megszüntetése – közös erővel – a globális biztonsági rendszeren belül, vagy kizárólag az Európai Unión keresztül, vagy részben a globális

rendszeren keresztül – eljuthatunk oda, hogy megszűnik a konfliktus, habár arról nem vagyok meggyőződve, hogy mindez gyorsan végbemehet.

17

Ami az energia, energiabiztonság, éghajlatváltozás kérdését és az Európai Uniónak a folyamatban betöltött szerepét illeti: mindenki számára nyilvánvalónak kell lennie, hogy ha az Európai Uniónak az éghajlatváltozás kérdésében elfoglalt vezető szerepét – bármi legyen is a személyes véleményem a kérdésről – nem támogatják más gazdaságok és az olyan nagyobb szereplők, mint az USA, Orosz Föderáció, Brazília, India és Kína, akkor az Európai Uniónak ez a kezdeményezése elszigetelt marad, pusztába kiáltott szó, ami globális szinten nem ér semmit. Az a feladatunk, hogy meggyőzzük a többi világhatalmat és a legnagyobb kibocsátásért felelős országokat, hogy kövessék a példánkat, és ebben látom a szerepünket az év első felében, mivel nézetem szerint az éghajlat és energiacsomag mostanra teljesen készen van, csak arra vár, hogy – természetesen az Európai Parlament jóváhagyását követően, amire reményeim szerint sor kerül – végrehajtsák. Az egész energiaszerkezeti kérdés időnként túlideologizált és túlpolitizált, és szerintem az Európai Uniónak nagyon gyakorlatiasan és pragmatikusan kellene vele foglalkoznia, meg kellene vizsgálnia a rövid-, közép- és hosszú-távú célkitűzéseket, valamint a célok eléréséhez szükséges rövid-, közép- és hosszú-távú eszközöket. Nem tudom elképzelni, hogy a 90%-ban szén-alapú termeléstől függő országok, például Lengyelország, képesek lennének tizenöt-húsz éven leforgása alatt radikálisan, kíméletlenül megváltoztatni ezt a függőségi viszonyt. Szükség van természetesen arra, hogy új szén-technológiákba, "tiszta szén-technológiákba" és az üzemek hatékonyságának javításába beruházzunk, mivel ezt a függőséget nem tudjuk egyoldalúan és nagyon gyorsan megváltoztatni. Ezt meg kell beszélnünk, és szükségünk van innovációs beruházásokra, és természetesen fokozatosan az említett irányoknak megfelelően kell átalakítanunk az energiaszerkezetet – más szóval, a fokozottabb környezetvédelem, a fosszilis tüzelőanyagoktól való alacsonyabb függőség és természetesen a biztonságos és viszonylag olcsó energiaellátás irányába, hogy Európa versenyképes maradjon, és képes legyen globális szinten is versenyezni. Az egész orosz-ukrán válság nemcsak bizalmi válság; szerepet játszanak benne kereskedelmi, gazdasági, politikai, geopolitikai és stratégiai érdekek is. A probléma sokrétű, és természetesen nem kívánom megítélni, hogy jelen pillanatban kit tekintsünk az elsődleges bűnösnek, mivel mi, az Európai Unió és az európai országok jelenleg mind Oroszországot, mind Ukrajnát hibáztathatjuk. Oroszország nem szállít földgázt, Ukrajna pedig akadályozza a gáz áthaladását; latba kell vetnünk a befolyásunkat a térségében, és meg kell találnunk a módját, hogyan számolhatjuk fel ezt a problémát rövid-távon, illetve közép- és hosszú-távon hogyan diverzifikálhatjuk a forrásokat és a tranzitútvonalakat, és hogyan kapcsolhatjuk össze kölcsönösen az Európai Unió villamosenergia- és gázrendszereit annak érdekében, hogy elérhessük azt, amit eddig nem sikerült: szolidaritást és vészhelyzeti válságtervek végrehajtását, mivel – bár nem akarok világvégét jósolni – a válság még nem ért véget, és a helyzet Szlovákiában, Bulgáriában és a Balkánon nagyon súlyos és kritikus.

Az egyes parlamenti képviselőcsoportok képviselői által elmondottakról készített jegyzeteim alapján egyáltalán nem gondolom, hogy programunk túlságosan liberális vagy túlságosan konzervatív lenne; programunk az Európai Unió hosszú-távú céljaiból és hosszú-távú menetrendjéből származik, és az ehhez való cseh hozzájárulás, a cseh lenyomat az új év legelső napjaiban jól átgondoltnak bizonyult, mivel az energiabiztonság kiemelt kezelése váratlanul és éppen jókor vezethet el bennünket olyan igen mélyreható megbeszélésekhez, amelyek tárgya az Európai Unió függetlenségének és szabadságának biztosítása, ami feltételezi az energiaimporttól és az Európai Unión kívüli forrásoktól való függetlenséget, illetve a függőség csökkentését.

Felmerült itt a megkülönböztetés elleni irányelv, a barcelonai célok, valamint az, hogy a szociális kérdések nem kaptak elég hangsúlyt. Én ezt nem így látom – bár természetesen megpróbáltuk ezeket az alapvető célokat egy meglehetősen jelképes formára korlátozni –, hiszen természetesen sem a megkülönböztetés-mentességet, sem a nők védelmének kérdését nem becsüljük alá. Biztosíthatom Önöket, hogy nagyon is kiterjedt tapasztalatokkal rendelkezünk a különböző intézményekben elhelyezett gyermekekkel kapcsolatban, így számunkra rendkívül fontos, hogy a nőknek és a családoknak legyen választási lehetősége: dönthessenek úgy, hogy egy bizonyos időszakban a gyermeknevelésnek kívánják szentelni magukat, és szeretnénk ezt a lehető legváltozatosabb mechanizmusok létrehozásával lehetővé tenni annak érdekében, hogy a családok ne kényszerüljenek bele egy adott szociális szükséglettel előállt helyzetbe; ugyanilyen fontos, hogy gyermekintézményekből is megfelelő választék álljon rendelkezésre, és higgyék el nekem, hogy egy olyan ország, mint a Cseh Köztársaság, a totalitárius időkből kifolyólag széleskörű tapasztalatokkal rendelkezik ezen a téren, hiszen akkoriban ezt az elvet elég erőszakosan alkalmazták.

Azt hiszem bevezetésképpen talán elég is ennyit elmondanom. Ha van valami, amiben a csehek nem szenvednek hiányt, az az önbizalom, úgyhogy befejezésül szeretném elmondani, hogy a lehető legkevésbé sem szenvedünk kisebbségi érzésektől amiatt, hogy a Cseh Köztársaság a legkisebb nagy állam, vagy a legnagyobb kis állam; az Európai Unió tizenkettedik legnagyobb országa vagyunk. Csupán szeretném emlékeztetni Önöket arra, hogy amikor a svéd elnökség 2001-ben átvette az irányítást, a sajtóban akkor is

éppen olyan cikkek jelentek meg, mint novemberben és decemberben az európai médiában, amelyek kétségbe vonták, hogy az euroszkeptikus svédek, akiknek nincsen eurójuk és nem is kérnek belőle, képesek-e kezelni az egységes valuta kérdését, képesek-e levezetni a Nizzai Szerződés ratifikálásáról folytatandó tárgyalásokat, sőt, mint új tagállam, képesek-e egyáltalán vezetni az Európai Uniót. Most csak be kell helyettesítenünk a Nizzai Szerződést a Lisszaboni Szerződéssel, Svédországot pedig fel kell cserélnünk a Cseh Köztársaságra, és megkapjuk ugyanazokat az újságcikkeket. Nincsen emiatt kisebbségi komplexusunk.

ELNÖKÖL: KRATSA-TSAGAROPOULOU ASSZONY

Alelnök

Jan Zahradil (PPE-DE). – (*CS*) Soros tanácsi elnök úr! Szeretném a megkezdett cseh témát folytatni. Ön is észrevette és elismerte, minek vagyunk most tanúi, és hangsúlyozta is a beszédében, nevezetesen, hogy gyorsan közelednek az európai parlamenti választások, és igen valószínű, hogy mind a cseh, mind más európai parlamenti képviselőktől számos olyan felszólalást hall, amelyeket sokkal inkább inspirál a választásokat megelőző egyre feszültebb légkör, mint az, hogy az Ön által ismertetett elnökségi program értékelésére tegyenek bármiféle kísérletet.

Úgy gondolom, hogy a cseh elnökség első napjaiban a cseh kormánynak példátlanul súlyos próbatételt kellett kiállnia, és ezt a próbát remekül kiállta. Nagy örömömre szolgál, hogy ezt ma több képviselőtársam is kiemelte. Az is nyilvánvalóvá vált, hogy a 3E-t, a gazdaság, energia és külkapcsolatok prioritásának hármasát a cseh elnökség igencsak helyesen jelölte meg prioritásként, hiszen az idei évkezdetet fémjelző események – a gázai konfliktus és az Európába irányuló gázszállítás válsága – besorolható az említett prioritások közül legalább kettő alá. Egyértelműen felszínre került egy olyan tény is, amelyet korábban nem ismertünk be nyíltan, nevezetesen, hogy az energiabiztonság abszolút kulcskérdés az Európai Unió jövője szempontjából, minden másnál fontosabb, beleértve – ki merem mondani – még a Lisszaboni Szerződést is, hiszen a Szerződéstől nem lesz sem meleg, sem világosság. Az energiabiztonság kérdése nemcsak egy elnökség számára ad feladatot, hanem sok évre; nagy kihívás és nagy megtiszteltetés a Cseh Köztársaság számára, hogy haladást érhet el ebben a kérdésben. Az is látszik ugyanakkor, hogy a 3E hogyan kapcsolódik kölcsönösen egymáshoz, hiszen az energiabiztonság kihat a gazdaságra, ami egészen biztosan megérzi majd a korlátozások kezdeti hatásait, és kihat a külkapcsolatokra, mivel nem védhetjük meg Európa energiabiztonságát és az ellátás változatosságát keleti partnerség nélkül, legyen az szomszédsági politika vagy az Európai Unió további bővítése, beleértve például Törökországot.

Hiszem, hogy a Cseh Köztársaság neki fog látni ennek a feladatnak, hogy előbbre fogja vinni ezt a vitát, és hogy otthagyja majd letörölhetetlen kézjegyét a cseh elnökségen és az EU vezetésén. Kívánok ehhez mindannyiunknak nagyon sok sikert!

Libor Rouček (PSE). – (CS) Topolánek miniszterelnök úr, Barroso elnök úr, hölgyeim és uraim! Nem ismerek senkit ebben a Parlamentben, egyetlen képviselőt sem, aki ne akarná a cseh elnökség sikerét. Az európaiak keleten, nyugaton, északon és délen, a régi Európában és az új Európában mind azt szeretnék, ha az Európai Unió sikeres lenne, és a cseh elnökség sikeres lenne. Mondanom sem kell, hogy ennek a Parlamentnek a tagjai ugyanabban reménykednek, függetlenül attól, hogy szociáldemokrata, néppárti, liberális vagy zöld táborból érkeztek. Sajnos azonban, ismétlem: sajnos, vannak bizonyos félelmek és bizonyos kétségek az európai lakosság körében, sőt, még ebben a Parlamentben is azt illetően, hogy vajon a Cseh Köztársaság sikeresen vezeti-e majd az elnökséget? Ennek számos oka van.

Az első ok a Cseh Köztársaságot kormányzó koalíción belül tapasztalható instabilitás. Képviselőtársaim például érthetetlennek tartják, hogy mindjárt az elnökség kezdetén minisztereket cseréltek le, és átszervezték a kormányt. Hogyan birkózhatnának meg sikeresen az európai menetrenddel, és hogyan elnökölhetnének az Európai Tanácsban olyan új miniszterek, mint például a közlekedési és a vidékfejlesztési miniszter, akik nem rendelkeznek európai tapasztalattal? Képviselőtársaim azt sem értik, hogy például a kereszténydemokraták – akik jelenleg a Cseh Köztársaságban hivatalban vannak, és a túlélésükért küzdenek – miért döntöttek úgy, hogy a cseh elnökség alatt tartják választási kongresszusukat?

A kormány és a cseh elnök kapcsolata ugyancsak számos kérdést vetett fel, mint azt már hallottuk. Szeretnék egyértelmű választ arra a kérdésre, hogy a cseh elnökség vagy a cseh kormány osztja-e Václav Klaus elnök úr nézeteit, aki elutasítja a Lisszaboni Szerződést, tagadja a globális felmelegedést, és azt állítja, hogy a jelenlegi pénzügyi és gazdasági válságot a túlszabályozás és a szociális és környezetvédelmi politikák megléte okozta.

Komoly aggályokat vet fel az is, hogy Önök nem végezték el a házi feladatukat, és nem teljesítették a Merkel kancellár asszonynak és Sarkozy elnök úrnak tett fogadalmukat, miszerint a cseh kormány, mint az elnökségi

19

tisztet betöltő ország, tavaly év végéig ratifikálja a Lisszaboni Szerződést. Miniszterelnök úr! Szeretném, ha egyértelműen közölné, mikor ratifikálja a Szerződést a cseh parlament? Szeretnék világos nyilatkozatot hallani arra vonatkozóan is, hogy a Szerződés ratifikálását miért tették függővé az Egyesült Államokkal a radarkérdésben kötendő kétoldalú megállapodások ratifikálásától, és a cseh parlament két háza közötti kapcsolatot szabályozó törvénytől?

A Lisszaboni Szerződésre – mint azt itt hallottuk – szükség van. Szükségünk van rá többek között a cseh prioritások megvalósításához is. Ezek a prioritások véleményem szerint helyesek, ahhoz azonban, hogy a jövőben is dolgozhassunk a megvalósításukon, például ami az energiabiztonságot és az Európa külkapcsolataiban vállalt nagyobb szerepet illeti, szorosabb együttműködésre van szükség, ehhez pedig kell a Lisszaboni Szerződés.

Végezetül, kívánok a cseh elnökségnek sok szerencsét és sok sikert! Ez a Cseh Köztársaság és az Európai Unió érdeke is.

Silvana Koch-Mehrin (ALDE). – (*DE*) Elnök asszony, soros tanács elnök úr! Az Európai Uniónak Sarkozy elnök úr alatt hat hónapig drámában, dinamizmusban és nyilatkozatokban volt része, most pedig Önök vették át az elnökséget, elnök úr, és humorérzéket hoztak, amihez még hozzá kell szokni. Remélem, hogy elnökségük konstruktív, termékeny tanácsi elnökség lesz, mivel az EU hatalmas kihívások előtt áll. Ön is említette az Izrael és a Hamász közötti háborút és a gazdasági válságot, és itt vannak még természetesen a belső problémák is, például a Lisszaboni Szerződés.

Engedje meg, hogy kiragadjam beszéde egyik elemét, az energiabiztonságot. Hangsúlyozta a kérdés kiemelkedő jelentőségét, és egyetértek Önnel abban, hogy az energia a modern társadalom alapvető nyersanyaga. Minden ettől függ – az életmódunk, gazdaságunk, jövőbeni fejlődésünk. Nem függhetünk az energiaellátástól. A függetlenség megköveteli, hogy kialakítsuk a különböző energiaforrások megfelelő összetételét.

Remélem tehát, hogy nyílt, közvetlen stílusával meg tudja majd győzni európai partnereit, hogy kezdjenek új tárgyalásokat a nukleáris energiáról, és különösen remélem, hogy arra fogja buzdítani a német kormányt, hogy vessen véget antinukleáris politikájának. Kontinensünk biztonsága ezt megköveteli.

Bőven van tennivalónk, és most Önök lehetőséget kaptak arra, hogy Európát előrevigyék. Szeretném kifejezni köszönetemet, és bízom az elkövetkező sikeres együttműködésben.

Konrad Szymański (UEN). - (*PL*) Elnök asszony, soros elnök úr! A kormányuk által kinevezett cseh elnökség és az elmúlt hetek drámai eseményei csak egyetlen mércével mérhetők, ez pedig az Európai Unió energiapolitikája.

Ma a végéhez közeledik az Oroszország és Európa közötti energiavita egy újabb fordulója, továbbra sincs azonban olyan rendszergarancia vagy politikai keret, amely biztosítaná, hogy a jövőben elkerülhetjük a hasonló problémákat. A 2004., 2006. és 2008. évi energiaválságot követően legfőbb ideje, hogy az Európai Unió előrelépjen a diverzifikáció terén, és nemcsak az energiaellátást, hanem magukat az energiahordozókat illetően is, amelyekre oly sürgető szükségünk van. Ezért azt várom a cseh elnökségtől, hogy tegyen új lépéseket annak érdekében, hogy pénzügyi támogatást biztosítson a Nabucco-gázvezeték számára, és erőteljesebb energiapolitikát folytasson Közép-Ázsiában. Azt várom tehát, hogy az Északi Gázvezetéket húzzák le az Európai Bizottság prioritásainak listájáról, mivel ha nem tesszük meg ezeket az intézkedéseket, akkor jövő télen ugyanezekre a problémákra fogunk ébredni, amelyekkel most szembe kell néznünk.

Claude Turmes (Verts/ALE). – (FR) Elnök asszony! Az energiakérdésben Európa hitelessége forog kockán. Barroso úr, köszönöm ma reggeli világos szavait.

Ez a két vállalat, a Gazprom és a Naftogaz, az az előadás, aminek már két, három, négy, öt napja szemtanúi vagyunk, egyszerűen hihetetlen! Mostantól kezdve azt kell mondanunk: "Uraim, ami sok, az sok!" Ezt akkor tehetjük meg, ha közösen cselekszünk. Köszönet a kiváló koordinálásért! Meg tudja itt valaki magyarázni nekem, hogy milyen célt szolgálnak a szlovák és a bolgár miniszterelnök moszkvai látogatásai? Ez már önmagában jelzi a Gazpromnak, hogy nem vagyunk egységesek. Magyarázzák meg nekem ezt a két látogatást!

Úgy vélem, hogy a Bizottságra komoly szerep vár: vészhelyzeti gázterveket kell készítenünk. Először is át kell dolgozni a gázbiztonsági irányelvet, különben az Európai Bizottságnak nem lesz elég politikai hatalma ahhoz, hogy cselekedjen. Európai koordinációra van szükség. Másodszor, szükségünk van egy vészhelyzeti "közép-és kelet-európai gázinfrastruktúra" tervre a rendelkezésre álló pénzből.

Harmadszor, Európa gazdasági fellendülését össze kell kapcsolnunk egy komoly energia-beruházási tervvel. Kiemelt helyen kell szerepelniük a kelet-európai épületeknek. Botrányos, hogy a Strukturális Alapoknak csak ilyen kis részét fordítják hasznos dolgokra! Szerintem nem az Európa-bajnokságokra kellene stadionokat építeni, hanem a polgáraink érdekében kellene a pénzt befektetni – épületekbe, fűtési hálózatokba, és megújuló energiákba.

Záró megjegyzésként még annyit, hogy a nukleáris energia terén nagyobb a függőségünk, mint a gáz terén. Nukleáris üzemanyagaink 99%-át importáljuk! Ne kapcsolják össze a nukleáris energiát a függetlenséggel! Koch-Mehrin asszony! Nevetséges, hogy ezt említette.

Jiří Maštálka (GUE/NGL). – (*CS*) Miniszterelnök úr, hölgyeim és uraim! Egészen biztos vagyok abban, hogy ebben a teremben senki nem irigyli a cseh elnökséget azokért a körülményekért, amelyek között átvette az Európai Közösség vezetését. Miniszterelnök úr! Az elnökségük idejére választott egyik fő jelmondat a korlátok nélküli Európa. Ezt a jelmondatot az egyéni politikai és személyes tapasztalatoktól függően sokféleképpen lehet értelmezni. Én személy szerint úgy vélem, hogy nem lehet csupán a pénzügyi és piaci mechanizmusok további lazításaként értelmezni; én inkább kihívásnak tekintem, hogy finomítsuk azt, amire Európa joggal lehet büszke, nevezetesen az európai szociális modellt. Nem pusztán arra gondolok itt, hogy felszámolhatunk értelmetlen korlátokat, nem is a foglalkoztatási kilátásokra. Ez a lehetőség az én szememben esély arra, hogy a mobil munkaerő számára hiteles garanciákat adjunk az egyenlő bánásmódra. Ebbe beletartozhat például az, hogy a határokon átnyúló egészségügyi ellátás még megoldatlan kérdésében pozitív fejlemények történjenek a cseh elnökség alatt.

Ha azt szeretnénk, hogy Európa mentes legyen a korlátoktól, akkor kezdetnek az is jó lehet, hogy nem hozunk létre új korlátokat. Európa nem jelent egyet az Európai Közösséggel; Európa magában foglalja a szomszédjainkat is, akik nemcsak földrajzi szempontból, hanem történelmileg is Európa részét képezik. Szeretném hallani erről az Ön véleményét, és kíváncsi lennék, milyen stratégiát követ az elnökség az Európai Unió határai mentén fekvő szomszédos országokkal kapcsolatban. Elsősorban Szerbiára gondolok, és Koszovóra, mint kényes kérdésre, gondolok továbbá Moldovára, amely számos pozitív lépést tett annak érdekében, hogy szorosabb kapcsolatokat alakítson ki az Európai Közösséggel. Véleményem szerint az, hogy nem hozunk létre korlátokat, azt is jelenti, hogy szigorú elvek szerint működő, de európai politikát folytatunk Oroszországgal és Kínával szemben. Ezekkel az országokkal is kiegyensúlyozott kapcsolatra kell törekednünk, különösen azokon a területeken, ahol európai érdekekről van szó.

Egy korlátok nélküli Európa azt is jelenti, hogy komoly figyelmet szentelünk annak a ténynek, miszerint az EU területén számos kisebbség él. Ezek közé tartozik az a kisebbség is, amiről nem szeretünk itt a Parlamentben beszélni, nevezetesen az Európa néhány államában megtalálható, állampolgársággal nem rendelkező emberek. E kérdések megoldása többek között egy új politika bevezetésének a függvénye, vagyis meg kell szüntetnünk a kettős mérce alkalmazásának a politikáját. Ön azt mondta, hogy alapvető jelentősége van a szabadságnak és a döntéshozatalnak. Adjon lehetőséget saját országa polgárainak, hogy népszavazás keretében dönthessenek a Lisszaboni Szerződésről és az amerikai radarállomás helyszínének meghatározásáról! Ezzel bizonyíthatja, hogy őszintén gondolta, amit mondott.

Philippe de Villiers (IND/DEM). – (FR) Elnök asszony! Képviselőcsoportom, a Függetlenség és Demokrácia Képviselőcsoport nevében tisztelettel üdvözlöm a cseh elnökséget, és egyben kifejezem legnagyobb elismerésemet az elnökség iránt, mivel a cseh emberek komoly viszontagságokon mentek keresztül, és helyzetüknél fogva sokunknál jobban képesek a szabadság szó jelentését megérteni és értékelni. Az üdvözlet mellett szeretném reményeinket is kifejezni. Topolánek úr, Klaus úr! Önök két reményt is megtestesítenek a számunkra: meghallják az emberek hangját, azaz biztosítják, hogy a Lisszaboni Szerződésről szóló népszavazást egész Európában tiszteletben tartsák, és visszaadják az emberek szabadságát annak érdekében, hogy megszabaduljanak a brüsszeli bürokráciától, amely elborít bennünket. Napjainkban közülünk, Európa népei közül egyre többen pártolnak el Brüsszeltől.

Frank Vanhecke (NI). - (NL) Elnök asszony! A felszólalásra csak egy percet kaptam, így nem tehetek mást, mint megpróbálom rávenni a cseh elnökséget, hogy segítsen nekünk biztosítani, hogy az európai intézmények tartsák tiszteletben a demokráciát. Egy demokráciában az emberek döntenek. Történetesen azokban az országokban, ahol az emberek kinyilváníthatták a véleményüket – Franciaországban, Hollandiában és Írországban –, a Lisszaboni Szerződés, más néven az Európai Alkotmány, papírkosárba került. Remélem, hogy az új elnökség valóban inkább a polgárok és a szabadság mellé áll, nem pedig – mint azt a legtöbb elnökségtől megszoktuk – az arrogáns európai mandarinok mellé.

21

Itt van azután a török kérdés. Az európaiak zöme ellenzi, hogy egy nem európai ország csatlakozzon az Uniónkhoz. Az eurokraták azonban ebben a dossziéban is ránk erőltetik saját akaratukat, ezért szükségünk van a cseh elnökség segítségére. Tekintettel arra, hogy a Cseh Köztársaság nem olyan régen rázta le magáról a diktatúrát, az Önök elnöksége az előttünk álló hat hónapban a demokrácia és szabadság jelzőfénye lehetne, amennyiben vennék a bátorságot, hogy szembe menjenek az EU elitjének akaratával.

Timothy Kirkhope (PPE-DE). - Elnök asszony! Üdvözlöm Topolánek miniszterelnök urat az Európai Parlamentben, és a korábbi megbeszélésekből tudom, hogy Európa az elkövetkező hat hónapban nagyon jó kezekben lesz. Történelmi pillanat ez a Cseh Köztársaság számára, olyan pillanat, amikor elő kell venniük megszokott politikai képességeiket.

A cseh elnökség programja kijelölt néhány fontos prioritást: a három "E"-t, azaz az energiát, a gazdasági fejlődést és Európa szerepét a világban. Elnökségük első napjaiban valóban komoly kihívásokkal találták magukat szemben. Jártak Moszkvában és Kijevben, és keményen dolgoznak azon, hogy megállapodás szülessen az európai országokba irányuló földgázszállítás ismételt megindításáról. Az Oroszországgal és Ukrajnával folytatott munka során eddig nagyszerű diplomáciai képességekről tettek tanúbizonyságot, az orosz kormánynak azonban feltétlenül meg kell értenie, hogy a modern világban elképzelhetetlen olyan üzleti kapcsolat, ahol nemzeteket zsarolnak meg. Eddig mutatták az utat az EU-nak, ehhez gratulálok Önöknek, ahogyan a jelenlegi közel-keleti válság megoldásával kapcsolatos munkájukhoz is, amelynek célja, hogy hitelt érdemlő tűzszünet jöjjön létre, amely lehetővé teszi a béketárgyalások újbóli megkezdését.

A gazdasági válság továbbra is előkelő helyen szerepel a programjukban. Kényes intézkedéseket támogatnak annak érdekében, hogy megállítsák a gazdaság lelassulását. Egyértelművé tették, milyen fontosnak tartják, hogy Európa és a tagállamok sem európai, sem nemzeti szinten ne alkalmazzanak új, erélyes szabályozást. Beszélt arról, hogy mozgósítani kell azokat az országokat, amelyek osztják az Önök liberális gazdasági szemléletét és a jelen körülmények között ellenzik a protekcionizmust. Feltétlenül biztosítanunk kell, hogy a szabályozási változások arányosak és ésszerűek legyenek.

Végezetül, egy hét múlva új amerikai elnök érkezik a Fehér Házba. Tudom, hogy számíthatunk Önre abban, miniszterelnök úr, hogy jó munkakapcsolatokat alakít ki Obama megválasztott elnökkel. Tudom, hogy egyetért velem abban, hogy a transzatlanti szövetség jövője létfontosságú a biztonságunk és fellendülésünk szempontjából. Kívánok Önnek sok sikert! Winston Churchillt idézem, aki az angol alsóházban tartott utolsó nagy beszédében azt mondta: "Soha ne hátrálj meg; soha ne fáradj bele; soha ne ess kétségbe". Sok szerencsét!

Kristian Vigenin (PSE). - Elnök asszony! A cseh elnökség tagadhatatlanul igen komoly nehézségek közepette kezdte meg a munkáját. A gazdasági válság súlyosbodása, Izrael brutális katonai hadművelete, és az európai gázszállítások történetének eddigi legnagyobb válsága.

Az Önök tevékenysége az európai választási kampánnyal összefüggő politikai feszültségek fokozódásával csak egyre nehezebb lesz. Elnökségük végét 532 új európai parlamenti képviselő megválasztása fémjelzi majd. A számot azért hangsúlyozom, mert a Lisszaboni Szerződésben nem ez a létszám szerepel. Úgy gondolom, hogy a Szerződés ratifikálása és hatálybalépése kiemeltebb helyen kellene, hogy szerepeljen az Önök programjában mind nemzeti, mind európai szinten.

Talán szerencsétlen dolognak tartják, hogy az EU vezetését éppen ilyen helyzetben vették át, de minden válság egyben lehetőség is. Éljenek ezekkel a lehetőségekkel! Tegyék az Uniót a Közel-Keleten aktívabbá, láthatóbbá és hitelesebbé! Próbáljanak meg felelősségteljesebb uniós politikát kidolgozni az energia és az energiaszállítás kérdésében. Tegyenek többet annak érdekében, hogy az európai gazdaság visszakerüljön a helyes vágányra, közben pedig őrizzék meg a munkahelyeket! Topolánek úr! Szeretném azt látni, hogy egy újabb új tagállam elnöksége sikeres lesz. Ez az Önök különleges felelőssége. Ez lesz a bizonyítéka, hogy az újonnan érkezettek nemcsak követni tudnak, hanem vezetni is.

A siker elsődleges előfeltétele mind a 27 tagállam összefogása, és egyesítésük a különböző politikák és intézkedések körül. Ez csak akkor lehetséges, ha az Önök saját hazájában egység van. A különböző cseh intézményektől érkező, egymásnak ellentmondó üzenetek rontják az Önök sikerre való esélyét, ezért kérem, tegyenek meg mindent, hogy a véget vessenek a belső politikai játékoknak! Ez nem könnyű egy választások előtti helyzetben, Szlovénia azonban követendő példa lehet az Önök számára. A második feltétel, hogy sorakoztassák fel maguk mögé e Parlament nagyobb politikai pártjait! Hat hónapra el kell felejteniük saját politikai tagságukat, és széleskörű párbeszédet kell folytatniuk. Ezt el kell tanulniuk a francia elnökségtől.

Végezetül, szeretném felhívni a figyelmet a szélsőséges nézetek, az antiszemitizmus és az idegengyűlölet terjedésére Európában. Ezek a tendenciák a Cseh Köztársaságot is érintik. Kérem, hogy ezt a kérdést is kiemelt

helyen vegyék fel a napirendjükre, különös tekintettel a közelgő európai választásokra Sok sikert kívánok Önöknek!

Adina-Ioana Vălean (ALDE). - Elnök asszony! Szeretnék köszönetet mondani a Tanács soros elnökének azért, hogy ma eljött ide és ismertette a cseh elnökség programját. Felhívnám azonban a figyelmet néhány kérdésre, amelyekkel reményeim szerint az Önök elnöksége foglalkozik majd.

Az első az Önök által választott jelmondat, a "korlátok nélküli Európa". A jelmondat kiindulópontjával egyetértek. Különösen igaz ez az európai polgárokra, akiknek joga van arra, hogy az Unión belül szabadon mozoghassanak, és bárhol tartózkodhassanak. Én vagyok a szabad mozgásról szóló irányelv alkalmazásának az előadója. Sajnos úgy tűnik, hogy az Önök jelmondatát veszélyeztetik a nemzeti hatóságok. A Bizottság nemrégiben adott ki egy rendkívül kiábrándító jelentést ennek az irányelvnek a végrehajtásáról. Tekintettel arra, hogy a tagállamok nem ültették át megfelelően ezt az irányelvet, remélem, hogy Önök sokkal nagyobb súlyt adhatnak ennek a kérdésnek, mint azt programjuk szabadságról és biztonságról szóló területe sugallja.

A második kérdés az a jogalkotási teher, amellyel elnökségük alatt bizonyos rémisztő problémák – mint a továbbra is fennálló globális pénzügyi válság és az energiabiztonsági aggályok – mellett meg kell birkózniuk. Bízom tehát abban, hogy minden szükséges eszközt felhasználnak annak érdekében, hogy a parlamenti megbízatás lejárta lelőtt megfelelően lezárjanak egy sor függőben lévő jelentést. Gondolok itt arra, hogy nagy reményeket keltettek az európai polgárokban azzal kapcsolatban, hogy csökkennek majd a hang-, SMS-és adatbarangolási díjak. Remélem, hogy teljesítik az Önökre háruló kötelezettséget, és első olvasatban megállapodás születik a "Barangolás II." jelentésemről. Köszönöm, és kívánok Önöknek sok sikert az elnökségük során!

Mario Borghezio (UEN). – (*IT*) Elnök asszony, hölgyeim és uraim! Szeretettel üdvözlöm a cseh elnökséget, és remélem, hogy sikerül elmozdítania Európát Brüsszel haszontalan gúnyolódásától abba az iránya, hogy történjen is valami a Földközi-tenger térségében az illegális migránsok szégyenteljes emberkereskedelme elleni küzdelem terén.

Maroni miniszter úr a ciprusi, görög, olasz és máltai belügyminiszterek egy nemrégiben tartott találkozóján végre ébresztőt fújt Európának. Itt az ideje, hogy Európa ráébredjen a Földközi-tenger térségében kialakult helyzet súlyosságára: illegális bevándorlókat és kábítószert csempésznek be Afrikából és Ázsiából. A cseh elnökségnek foglalkoznia kell azokkal a sürgősen szükséges speciális intézkedésekkel, amelyek lehetővé teszik a belügyminiszterek számára, hogy visszafogadási megállapodásokat köthessenek azokkal a harmadik országokkal, ahonnan az illegális bevándorlók érkeznek.

A Frontex határozottabb fellépésére van szükségünk, és azt a megfelelő eszközök és források felhasználásával össze kell hangolnunk, Európának pedig fel kell ismernie, hogy ez a fellépés csak abban az esetben lehet eredményes, ha kiegészül az illegális bevándorlók visszafogadását szolgáló politikákkal és azoknak az országoknak a pénzügyi támogatásával, amelyek az én hazámhoz hasonlóan kénytelenek az illegális bevándorlókat befogadni. Soros elnök úr! Menjen el Lampedusába és nézze meg, milyen súlyos a probléma! A Földközi-tenger térségében mi lettünk a kábítószer-kereskedelem elleni küzdelem központja – gyalázatos dolog, amit gyökerestől ki kell irtanunk. Menjen el Lampedusába, mint politikus, majd térjen vissza turistaként a Földközi-tenger térségének legcsodálatosabb szigetére!

(Taps)

Milan Horáček (Verts/ALE). - (DE) Elnök asszony, Barroso úr, Topolanek úr! Üdvözlöm a cseh elnökséget! Mint prágai polgár, akit a Zöldek/Európai Szabad Szövetség Képviselőcsoport német tagjaként választottak be az Európai Parlamentbe, különösen nagy öröm a számomra, hogy az elkövetkező hat hónapban a Cseh Köztársaság tölti be a Tanács elnökségi tisztét. Politikai menekültként érkeztem Németországba több mint 40 évvel ezelőtt, Csehszlovákia megszállását követően, és még mindig csodával tölt el, hogy ma már szabadon dolgozhatunk a demokrácia fejlesztésén és az emberi jogok tiszteletben tartásán a Cseh Köztársaságban és Közép-Európában.

A jelenlegi politikai, gazdasági és környezeti fejlemények bármely tanácsi elnökség számára komoly kihívást jelentenének – hiszek azonban abban, hogy a jelenlegi elnökség megfelel ezekre a kihívásokra. Szeretnék mindannyiunknak – nemcsak a Cseh Köztársaságnak – minden jót kívánni az elnökség idejére!

(Taps)

Adamos Adamou (GUE/NGL). - (EL) Bizottsági elnök úr, soros tanácsi elnök úr! Elnökségük prioritásai között szerepel a következő: az Európai Uniónak a nemzetközi fellépés érdekében biztonságát a NATO-val

folytatott stratégiai együttműködéshez kell igazítania, és saját védelmi képességeit olyan irányban kell fejlesztenie, hogy az kiegészítse a NATO-ét.

23

A polgárok azon tűnődnek, hogy ki jelent az Európai Unióra nézve olyan mértékű fenyegetést, ami miatt biztonságát a NATO-hoz kell kötnie? Ezzel szemben nyilvánvaló veszélyt jelent az Európai Unió számára az Izrael által alkalmazott stratégia, a háború stratégiája, amit viszont az Európai Unió nem ítélt el olyan határozottan, és nem hozott ellene szankciókat, mint más hasonló esetekben.

Azt állítják továbbá, hogy korlátok nélküli gazdaságot szeretnének, és el kell kerülni a túlszabályozást, valamint, hogy nem szabad fokozni a protekcionizmust. Ezek lennének azok a leckék, amelyeket mi, az Európai Unió, a gazdasági válságból megtanultunk? Nem jár védelem a gyengéknek, és piaci spekuláció? Ezek után aligha meglepő, hogy a polgárok elveszítik a türelmüket az Európai Unió politikáival szemben. Az euro-barométeter, amiről mindig elfeledkezünk, ezt mutatja.

Ami most időszerű, és amit a tömegdemonstrációk is mutatnak, az az, hogy békepolitikára van szükség, nem pedig cinkos semlegességre. A reakciók és az átlagemberek tiltakozása ékes bizonyítékai annak, hogy igazságszolgáltatásra és a piacok illetve az árucikkek árának politikai ellenőrzésére van szükség, amely valamennyi állam számára lehetővé teszi, hogy teljesítse a polgárai által rárótt szociális feladatát anélkül, hogy ebben a Stabilitási Paktum dogmatikus korlátozásai akadályoznák.

Kathy Sinnott (IND/DEM). - Elnök asszony! Szeretném üdvözölni a soros elnök urat, és minden jót kívánok neki az elnökségéhez, és a legjobbakat kívánom a munkatársainak is!

Ír képviselőként szeretnék köszönetet mondani a cseh kormánynak és a cseh népnek. Amikor hazám lakosai a népszavazás során elutasították a Lisszaboni Szerződést, egyedül a cseh képviselők mondták azt, hogy tiszteletben tartják az ír szavazatot. Nagyon nagyra értékeltük ezt a tiszteletet egy olyan környezetben, ahol a francia, holland és ír szavazatot nem tartották tiszteletben – és az embereket nem engedték szavazni.

A tisztelet értékes és szükséges megközelítési mód. Európa jelenleg számos válsággal néz szembe. Önök igen ambiciózus programmal álltak elő e válságok kezelésére. Egy ilyen program megköveteli a tagállamok közötti tiszteletet. Szükség van emellett a tagállamok lakosai iránti tiszteletre is ahhoz, hogy reményünk legyen a sikerre.

Nagy hatással volt rám az a tisztelet, amit Ön a saját népe iránt tanúsított, amikor elismerte, hogy az írekhez hasonlóan valószínűleg ők is elutasítanák a Lisszaboni Szerződést, ha lehetőségük lenne szavazni. Az ilyenfajta tisztelet jó előjel az Önök elnöksége és Európa számára.

Hartmut Nassauer (PPE-DE). – (*DE*) Elnök asszony, hölgyeim és uraim! Lehet, Topolánek úr, hogy nem számítottak ilyen barátságos, jóindulatú fogadtatásra az Európai Parlamentben – a Tanács cseh elnöksége azonban olyan esemény, amit átsző a történelem. Politikai karrierem során két mérföldkőnek számító eseménynek voltam tanúja, az első a német újraegyesítés volt, a második pedig Európa újraegyesítése, melyet a múlt században két véres európai polgárháború előzött meg. Az a tény, hogy ma a Cseh Köztársaság képviseli az elnökséget az Európai Parlamentben, hihetetlen történelmi változásokat tükröz, amelyeknek tanúi voltunk, és amelyekért hálásak lehetünk. Fenntartások és szkepticizmus nélkül biztosítom Önöket az Európai Néppárt (Kereszténydemokraták) és az Európai Demokraták képviselőcsoportjának támogatásáról.

Helyesen tette, hogy IV. Károllyal indított, aki nemcsak az első transzeurópai közlekedési hálózatok egyikének a tervezője volt, hanem Európa egyik legrégebbi és legtekintélyesebb egyetemének az alapítója is, és így azt az európai egyetemességet képviselte, ami valószínűleg legalább akkora nyomot hagyott rajtunk, európaiakon, mint a szerződések, amelyeket megkötöttünk. Eltekintve az időnként előforduló euroszkeptikus megjegyzésektől – amelyek saját hazánkból is ismerősek a számunkra –, számíthat a támogatásunkra. Mi, a PPE-DE képviselőcsoport tagjai, meglehetősen hűséges európaiak vagyunk – efelől semmi kétség –, de éppen ezért képesek vagyunk felismerni, ha Európa rossz irányt vesz, és segíteni ezeknek a hibáknak a kiigazításában. A Lisszaboni Szerződés kiváló eszköz az esetleges rossz európai irányok kiigazítására, ezért szeretnék most hangot adni annak a reménynek, hogy Ön, mint a Tanács elnöke, elősegíti majd ennek a Szerződésnek a hatálybalépését, és hogy hazája a lehető leghamarabb ratifikálni fogja a Szerződést.

Enrique Barón Crespo (PSE). – (*ES*) Elnök asszony, soros tanácsi elnök úr, bizottsági elnök úr, hölgyeim és uraim! Ugyanazt a baráti üdvözlést ajánlom fel a cseh elnökségnek, amit 1991-ben, amikor az Európai Parlament elnökeként akkor még Csehszlovákia szenátusának ajánlottam, és meghívtam őket, hogy csatlakozzanak hozzánk. Véleményem szerint a cseh és szlovák polgároknak ezt a nagyszerű generációját

olyasvalaki testesíti meg, aki Európában és az egész világon nagy tiszteletnek örvend. Természetesen Václav Havel elnök úrról beszélek.

Két megjegyzésem és kérdésem van a soros elnök úrhoz. Úgy döntöttek – és örülök, hogy Ön a szabályok Európáját említette –, hogy a Lisszaboni Szerződés ratifikálását alárendelik a rakétavédelmi pajzs ratifikálásának. Sokan vannak közöttünk, akik úgy vélik, hogy nem ezen az úton kellene haladni, Önök azonban úgy döntöttek, hogy hazájukat valami olyannak rendelik alá, amit együtt kell mérlegelni. Van azonban egy tény, amit nem hagyhatunk figyelmen kívül, ez pedig az, hogy a gázvita politikai vita. Véleményem szerint ebben a helyzetben nagyon nehéz lesz egy keleti politikát kidolgozniuk. Azt sem értem, hogy amikor a cseh olyan nép, amely büszke a szuverenitására és függetlenségére, akkor hogyan rendelhetik alá a csehek döntését annak, hogy mit tesznek az írek?

Másodszor, soros tanácsi elnök úr, Ön nem említette az eurót. Tegnap ünnepeltük ebben a Házban az euró 10. évfordulóját, és az Önök testvérállama, Szlovákia csatlakozását az euró-övezethez. Mit szándékoznak tenni a cseh elnökség alatt az euró védelme érdekében?

Lena Ek (ALDE). - (SV) Elnök asszony, Topolánek úr, Barroso úr! Való igaz, hogy két válság közepén vagyunk: az éghajlatválság és a pénzügyi válság közepén. Ezekhez hozzáadhatjuk még az energiaválságot. Fontos tehát, hogy a megfelelő dolgokra összpontosítsunk. Kérdésem Topolánek miniszterelnök úrhoz tehát a következő: biztosítja-e a Cseh Köztársaság, hogy a vészhelyzeti gazdasági válságkezelő programok az éghajlatválság megoldásában is segítenek?

Most ugyanis lehetőségünk van arra, hogy egyszerre segítsünk polgárainknak egy jobb környezet és új munkahelyek megteremtésében, és segítsük a kisvállalkozásainkat. A történelem arra tanított, hogy minden pénzügyi válságot technológiai váltás követ. Ha befektetünk a különböző új zöld technológiákba – mint például a távfűtés, bioüzemanyagok, a kapcsolt hő-és villamosenergia, az energiatakarékos házak, napelemek, intelligens hálózatok stb. –, akkor az éghajlatváltozás kezeléséhez szükséges alkalmazkodás előnyeit és élvezhetjük, és megteremthetjük azt a gazdasági fellendülést is, amire Európának és a világnak szüksége van. Ha párhuzamosan fektetünk be az éghajlatváltozás kezelésére alkalmas technológiákba és a foglalkoztatásba, akkor az Oroszországgal kapcsolatos biztonságpolitikai helyzetet is stabilizálhatjuk.

Azok, akik ellenezték az energiacsomagot és egy átfogó közös európai energiapolitikát, most talán megértik, miért fektettünk annyi munkát abba, hogy az EU ezekben a kérdésekben egyhangú véleményt képviselhessen. Akárhogy is, Európa fagyoskodó polgárai tisztában vannak azzal, mit kellene tenni. Nem fordulhat elő az, ami a közel-keleti válság esetében, amikor három vagy négy európai delegáció kerülgette egymást.

Üdvözlöm tehát a cseh elnökséget és az elnökség tisztjét betöltő következő országgal, Svédországgal kialakult együttműködését, és kívánok Önöknek sok szerencsét!

Ģirts Valdis Kristovskis (UEN). – (*LV*) Képviselőtársaim, Barroso úr, Topolánek úr! Szeretném kifejezni a cseh kormány iránti nagyrabecsülésemet, amiért eltökélten folytatja a kommunista rendszer bűnei politikai, erkölcsi és jogi szempontjainak a szlovén elnökség alatt megkezdett értékelését. A kommunista rezsim bűneinek következményei undorító sebként éktelenkednek Európa arcán. A *realpolitik* hatása alatt álló európai politikusok azonban még mindig úgy tesznek, mintha nem vennék észre. Ez azt mutatja, hogy Európának Oroszország tekintélyelvű ideológiájával szemben még mindig nincsen önbecsülése. Sajnos mindaddig, amíg a nácizmus tetteiről elismerik, hogy emberiség elleni bűncselekmények voltak, a Szovjetunió kommunista rendszerének bűneit ugyanakkor megbocsátják, szembe kell néznünk azzal a ténnyel, hogy Európa és történelmi igazsága kettéválik keleti és nyugati részre. Ukrajna gázellátását megszüntetik, és orosz tankok vonulnak be Grúziába. Amíg ez nem változik, addig Európa közös értékeiről csak álmodhatunk. Felkérem a cseh elnökséget, hogy tanúsítson ugyanolyan eltökéltséget, mint ami a Prágai Nyilatkozatban megnyilvánul.

Jacek Saryusz-Wolski (PPE-DE). - Elnök asszony! Ez az első olyan elnökség, amelyet egykori szovjet blokkhoz tartozó ország tölt be, és nagyon szorítunk Önökért, miniszterelnök úr, hogy első osztályú elnökség legyen.

Elnökségük olyan időszakban lépett hivatalba, amelyet forró politikai légkör és az energiaválság fagyos szele jellemzett. Szeretnék gratulálni Önnek, Topolánek miniszterelnök úr, a gázválság megoldása érdekében tett gyors és elkötelezett intézkedésekhez és az Oroszország és Ukrajna közötti közvetítéshez.

A cseh elnökség három prioritása közül kettőhöz – az energiához és a keleti partnerségi kapcsolathoz – gázra van szükség. Itt keresztezi egymást elnökségük két prioritása. Azonnal vészhelyzeti szolidaritási megoldást kell találniuk. Azon kell dolgozniuk, hogy elháruljon az akadály a 18 érintett tagállamba irányuló

gázszállítások előtt, amelyek polgárai és ipara most megszenvedi a válságot. Azután hosszú-távra szóló tartós, fenntartható és rendszeres megoldást kell találniuk. Arra van szükségünk, hogy átfogó és határozott stratégiát dolgozzanak ki.

25

Örömmel láttam azt is, hogy prioritásaik között szerepel a keleti partnerségi kapcsolat, ami megfelelő keretet teremtene a számunkra a határainkhoz oly közel fekvő keleti partnereinkkel folytatott együttműködés javítására. Az Európai Parlament hozzáteszi majd ehhez saját dimenzióját azzal, hogy létrehoz egy EURONEST-nek nevezett parlamentközi közgyűlést. Ez a partnerségi kapcsolat segítene megelőzni a jelenlegihez hasonló újabb válságot.

Biztos vagyok abban, hogy a cseh elnökség, amelynek komoly kihívásokkal teli időszakkal és válságkezeléssel kell megbirkóznia, képes lesz megfelelni az elvárásainknak, és hogy ebben a hat hónapban kevesebb korlátra és egy erősebb, biztonságosabb Európára számíthatunk, és egyben egy kellemesebb Európára, mint azt a jelmondatuk is hirdeti:

(CS) Tegyük Európát kellemesebbé! Kívánok Önöknek nagyon sok sikert!

Jo Leinen (PSE). – (DE) Elnök asszony, soros tanácsi elnök úr! Az "Európa korlátok nélkül" jó mottó, mivel az európai eszmény lényegét ragadja meg – azt, hogy közel kell egymáshoz hozni az embereket. Remélem ugyanakkor, hogy azoknak az embereknek a fejében lévő korlátok is lebonthatónak bizonyulnak majd, akiknek még mindig vannak bizonyos politikai, vagy éppen ideológiai fenntartásaik az Európai Unióval szemben, ezért bezárják az agyukat az Unió Lisszaboni Szerződésben előirányzott továbbfejlesztése előtt. Ezen még az Ön hazájában is rengeteget kell dolgozni.

A reformszerződésre feltétlenül szükség van. Hogyan akarnak energiapolitikát megvalósítani a Lisszaboni Szerződésben lefektetett alapok nélkül? Lehetetlen. Ugyanez igaz lehet sok más szakpolitikai területre is. Teljesen elfogadhatatlan, hogy a ratifikálást más belső problémákkal kössék össze, mivel ez egy közös Szerződés, aminek semmi köze a belpolitikai vitákhoz – a kormánnyal szembeni szembenálláshoz vagy szimpátiához.

Európa az értékek Közössége. Az emberi jogok és a jogállamiság – ezen a téren is vannak hiányosságok az Ön hazájában – játsszák a központi szerepet. Szeretném megragadni az alkalmat, hogy megemlítsem Dr. Yekta Uzunoglu esetét, aki 14 éve harcol az igazságért és a kárpótlásért. Kérem Önöket, gondoskodjanak arról, hogy ez a szerencsétlen ügy, amely miatt Václav Havel már éhségsztrájkot is folytatott, megoldódjon az Önök elnöksége alatt.

A francia tanácsi elnökség végén Sarkozy elnök úr azt mondta, hogy az előző hat hónap megváltoztatta őt. Remélem, hogy ez a tapasztalat Önt, és a Cseh Köztársaság sok más polgárát is megváltoztatja majd.

Andrew Duff (ALDE). - Elnök asszony! Négy kérdést szeretnék feltenni a soros elnök úrnak.

Soros elnök úr! Ha, mint azt mondta, úgy véli, hogy a Lisszaboni Szerződés rosszabb, mint a Nizzai Szerződés, akkor miért írta alá?

Másodszor, megerősítené, kérem, hogy a Cseh Köztársaság nem érez majd kísértést arra, hogy az ír példát követve megpróbálja szétszakítani a lisszaboni csomagot?

Harmadszor, nem érzi-e ellentmondásosnak, hogy idejön és a Parlament legitimitását dicséri, ugyanakkor nem hajlandó támogatni a Szerződést, amely igen jelentősen megnövelné a Parlament hatalmát?

Negyedszer, lehet-e a cseh elnökségnek igazi tekintélye, ha és amíg a Cseh Köztársaság nem ratifikálja a Szerződést?

Bogdan Pęk (UEN). - (*PL*) Elnök asszony, soros elnök úr! Paradox helyzet, hogy ez a többszörös válság, ami a világot, többek között Európát is sújtja, ugyanakkor nagyszerű szövetséges is lehet, mivel zömében azok isszák meg ennek a válságnak a levét, akik megszokták, hogy megmondják másoknak, hogyan kell a vállalkozásukat vezetniük. Ők voltak azok, akik elnököltek felette, és belevittek minket.

Mai megállapításaiban megjelenik a változás szele, ezért kívánom a legjobbakat a cseh elnökségnek. Szeretném egy történelmi tényre emlékeztetni Önöket, ami még a javukra válhat. 1618-ban egy kellemetlen Habsburg diplomáciai küldöttség érkezett Hradčanyba, és példátlanul arrogánsan viselkedett. A csehek teljes joggal kidobták őket az ablakon, azaz "defenesztrálásra" került sor. Én most egy politikai defenesztrálásra számítok. Remélem, hogy kidobnak minden tisztességtelen tanácsadót a tisztesség és értelem ablakán, és remélem,

hogy sikerrel viszik előbbre az európai ügyeket. Ezt várják Európa polgárai, Önök pedig nem járhatnak sikerrel, ha ezekre a sarlatánokra hallgatnak.

Stefano Zappalà (PPE-DE). – (*IT*) Elnök asszony, hölgyeim és uraim! Mint Európában mindig, most is fontos történelmi események tanúi vagyunk, és a cseh elnökség hat hónapja minden bizonnyal ezek közé tartozik.

Számos súlyos probléma vár arra, hogy ez az elnökség megoldást találjon rá: a Lisszaboni Szerződés esetében, amely végleges elfogadásra vár, már körvonalazódott a követendő irány, de további ösztönzésre van szükség ahhoz, hogy a folyamat ne húzódjon át a következő évre. A komoly gazdasági világválság hatásait továbbra is érezni fogjuk, és ezek minden bizonnyal meglehetősen súlyosak lesznek az idei év során. Csak remélhetjük, hogy az elnökség továbbhalad a francia elnökség által megkezdett úton, hogy a G8-ak következő találkozóján, ahol Olaszország elnököl majd, olyan eredmények születhessenek, amelyek megfelelnek Európa igényeinek.

Európa az energiaellátás tekintetében is komoly problémával néz szembe: ez rendkívül fontos, és igen összetett, megoldásra váró problémának látszik. A megoldás ugyanakkor elérhetőnek látszik; a jövőt mindenesetre biztosítani kell, tekintettel arra, hogy sok állam – köztük az én hazám is – ettől az ellátástól függ.

A gázai övezetben kialakult helyzetet nem tűrhetjük tovább. Nem szabad terroristákkal tárgyalni, az izraeli nép elleni támadásoknak azonban egyszer és mindenkorra véget kell vetni, és nem tűrhetjük tovább, hogy ártatlan polgári lakosok haljanak meg egy abszurd, és sajnos állandó háborúskodás frontvonalában.

A bevándorlást európai szinten kellene megoldani, ezért nagy figyelmet kellene szentelni az egyes államokban kialakult helyzetnek, beleértve Olaszországot és Máltát, hiszen ők komoly problémákkal küzdenek ezen a téren. A Ciprus-kérdést gyorsan meg kell oldani annak érdekében, hogy egyszer és mindenkorra rendeződjön Görögország és Törökország kapcsolata, valamint Európa és Törökország kapcsolata, aki ráadásul még mindig, egyfolytában a csatlakozásra vár.

Végezetül, Topolánek úr, remélem, hogy mindig itt látom majd ebben a teremben; kívánom Önnek a legjobbakat, és gratulálok, amiért az első válaszát követően továbbra is velünk maradt. Az előző elnökségek alatt ehhez nemigen voltunk hozzászokva. Köszönöm Önnek, ez jó jel.

Bernard Poignant (PSE). – (FR) Elnök asszony, soros tanácsi elnök úr! Cseh történészeiknek köszönhetően rájöttem, miért nem ratifikálták még a Lisszaboni Szerződést: egy bűvös számról beszélnek, a nyolcasról, ami a 2008-ban is szerepel. Azt mondják, hogy ez a szám időről időre felmerül az Önök történelmében: 1918-ban jött létre Csehszlovákia, 1348-ban alapították Prágát. Több mint negyven példát idéznek, amelyek között találunk három frissebb, fájdalmas eseményt: 1938-at, amikor Franciaország és az Egyesült Királyság elárulta Önöket; 1948-at, amikor egy puccs félreállította Önöket; és 1968-at, amikor a szovjet tankok begördültek. Aztán jött 2008, én megértem – félretették, hiszen úgy gondolták, hogy rossz előjel lenne a Szerződést abban az évben ratifikálni, különösen azok után, hogy néhány ember a Brezsnyev alatti korlátozott szuverenitáshoz hasonlította a Szerződést. Barroso elvtárs, aki most itt van közöttünk, minden hibája és múltja ellenére sem Brezsnyev!

(Nevetés)

Olyan projekt részesei vagyunk, amelyet közös és önkéntes szuverenitás jellemez. A Lisszaboni Szerződés csupán egyetlen pillanat ebben a történetben; ennek a történetnek csak egy fázisa. Kérem Önöket: 2008-nak vége, ratifikálják 2009-ben!

(Taps)

Margarita Starkevičiūtė (ALDE). - (LT) A Cseh Köztársaság olyan időszakban veszi át az Európai Unió elnökségét, amikor arról vitázunk, hogyan alakítsuk át a gazdaságot, és hogy az Európai Unió jövőbeli modellje inkább szociálisan érzékeny, vagy inkább liberális legyen. Ez időnként a régi és az új Európa közötti heves vita formájában is megjelenik, úgy vélem azonban, hogy a csehek képesek lesznek általános megegyezést elérni, hiszen a két elképzelés között nincs igazán nagy különbség. Az álláspontok találkozását a globalizáció és a még mindig fejlődő multikulturális gazdasági környezet határozza meg. A "piacgazdaság" fogalmát sokan sokféleképpen értelmezik, és ez befolyásolja az emberek magatartását. Az egykori szovjet blokk országai tökéletesen tisztában vannak azzal, hogy a piaci intézmények és törvények működése még nem feltétlenül jelenti azt, hogy a piac virágozni fog. Össze kell őket hangolni az emberek gondolkodásmódjával és elvárásaival. Politikai előnyök reményében néha ugyan megpróbáljuk kiemelni a különböző gazdasági modellek között fennálló különbségeket, hosszú távon a gazdaságpolitika reformját halogató politikai

nézőpont, ha a változó soknyelvű és multikulturális gazdasági környezetet is figyelembe vesszük, a radikális populista csoportok hatalomra jutását fogja elősegíteni, és hosszú-távú politikai instabilitáshoz, valamint a gazdaság visszamaradottságához vezet.

Elmar Brok (PPE-DE). – (DE) Elnök asszony, soros tanácsi elnök úr, hölgyeim és uraim! Szeretnék gratulálni a Tanács cseh elnökségének abból az alkalomból, hogy elfoglalta a hivatalát. Ez a Tanács első olyan elnöksége, amelyet a Varsói Szerződés egyik egykori tagállama tölt be, ezért szimbolikus jelentősége is van, mint arra Nassauer úr igen helyesen rámutatott.

A gáztárgyalások ügye, valamint Schwarzenberg soros elnök úr közel-keleti tevékenysége és sok egyéb példa is mutatja, hogy a Tanács cseh elnöksége felkészült a munkára, és áll elébe. Ezért különösen fontosnak tartom, hogy kiemelt szerepet kapott az úgynevezett stratégiai energiabiztonság koncepciója. Ez a példa különösen jól szemlélteti, hogy sok olyan terület létezik, ahol a nemzetállamok egyedül már nem képesek polgáraik érdekeit megfelelően képviselni, és csak a közös európai megközelítés vezet eredményre.

Ugyanakkor, soros elnök úr, csak a Lisszaboni Szerződés ruház fel bennünket ilyen jogkörökkel energia- és energiabiztonsági kérdésekben. Tevékenységeink jelenleg a koordinálásra korlátozódnak, és nem kötelező erejűek. Számos olyan kihívással nézünk szembe, amelyeket nem fogunk tudni kezelni a Lisszaboni Szerződésben biztosított cselekvési jogkörök nélkül – nagyobb demokratizációs jogkör nélkül, nevezetesen anélkül, hogy meg ne erősítenénk az Európai Parlament és a nemzeti parlamentek jogait. Feltételezem tehát, hogy a német tolmácsolás hibája volt, amikor azt hallottam a tolmácstól, hogy Ön szerint a Nizzai Szerződés jobb lenne, mint a Lisszaboni Szerződés. Még van lehetősége arra, hogy kijavítsa a német változatot. Ezért módot kell találnunk arra, hogy világossá tegyük, hogy bármely fontos területen csak a Lisszaboni Szerződés segítségével találhatunk sikeresebb módszereket közös kihívásaink leküzdésére. Nagyon köszönöm.

Edite Estrela (PSE). – (PT) Soros elnök úr! Ön a szabályok Európájáról beszélt. Tulajdonképpen elég sokszor említette a szabályokat. Nos, a demokrácia egyik szabálya a vállalt kötelezettségek teljesítése. Vállalták, hogy 2008 végéig ratifikálják a Lisszaboni Szerződést. Nem tették meg, és ez helytelen volt. Ezért felteszem a kérdést: "Mikor fogja a Cseh Köztársaság ratifikálni a Lisszaboni Szerződést?"

Említette továbbá az önbizalmat. Számomra inkább arroganciának hangzott. A cseh kormánynak, beleértve az elnökét is, szíve joga azt mondani és tenni, amit akar, de nem feledkezhet meg arról, hogy az Európai Unióhoz tartozik, és most a 27 tagállam csaknem 500 millió polgára nevében beszél.

Ennek megfelelően nem hagyhatják figyelmen kívül azt a tényt, hogy 25 tagállam már ratifikálta a Lisszaboni Szerződést, és hogy Írország már megtervezte a második népszavazást. Örvendetes, hogy a közvélemény-kutatások jelzése szerint "igen" többségi szavazatra számíthatunk. Az írek felismerték, hogy a jelenlegi különösen problémás nemzetközi környezetben védelmet nyújt számukra a komolyabb gondokkal szemben az a tény, hogy az Európai Unióhoz és az euró-övezethez tartoznak.

Már csak az van hátra, hogy a Cseh Köztársaság is jelentse be, mikor szándékozik ratifikálni a Lisszaboni Szerződést. Mint azt képviselőcsoportom elnöke, Martin Schulz úr megállapította, egy olyan időszakban, amikor Európa példátlan kihívásokkal néz szembe, Európának azonos álláspontra kell helyezkednie. Ez pedig csak a Lisszaboni Szerződés révén valósulhat meg.

Marco Cappato (ALDE). – (IT) Elnök asszony, Topolánek úr, hölgyeim és uraim! Topolánek úr, Ön említette a keleti partnerséget. A partnerség az Európai Unió egyik meglehetősen új találmánya, ami abban az Európában, amit a Ventotene Manifesto alapító atyjai megálmodtak, vagy a II. világháborút követő kezdeti időszak Európájában még nem létezett. Az az Európa szomszédjainak, köztük a közép- és kelet-európai szomszédainak lehetőséget kínált a csatlakozásra. Európa nem azzal járult hozzá a békéhez, hogy kilátásba helyezte a partnerséget szomszédai számára, hanem azzal, hogy a tagság lehetőségét kínálta fel, azt, hogy ezek az országok részei lehessenek az EU-nak.

Az Önöket megelőző francia elnökség azonban a korlátok tekintetében nagyon világosan fogalmazott, és meg kívánta határozni Európa határait, becsapva az ajtót mindenekelőtt Törökország előtt, egyértelművé téve, hogy az Európai Unió le akarja zárni a határait. Ennek az lett az eredménye, hogy az Európai Uniót körülvevő térségben, ahol az elmúlt évtizedekben az országok Önökhöz hasonlóan a csatlakozásban reménykedtek, most háborúk dúlnak és feszültség uralkodik a Közel-Keleten, a Balkánon, a Kaukázusban, az Urálban és a Maghreb-országokban.

Mi, az erőszakmentes Radikális Párt, azt szeretnénk kérni Önöktől, hogy gondolkodjanak el azon, milyen sürgető szükség van ismét egy Európai Egyesült Allamokra, a tagság lehetővé tételére, tagokra, nem pedig zavaros partnerségekre. A partnerség éppen a legfontosabb dolgot zárja ki: a polgári és politikai jogokat Európa polgárai és az Európa határain élő polgárok számára.

Gunnar Hökmark (PPE-DE). - Elnök asszony! Szeretnék gratulálni a soros elnök úrnak azokhoz a képességekhez, amelyekről elnöksége számos probléma kezelése kapcsán máris tanúbizonyságot tett.

Az elmúlt évszázad politikai földrajzi öröksége következtében sok svéd még mindig úgy érzi, hogy Prága Stockholmtól keletre helyezkedik el. Ez helytelen, és az Önök elnöksége, soros elnök úr, visszahelyezi majd a Cseh Köztársaságot az őt megillető helyre a mentális térképeinken – Európa szívébe, mind történetileg, mind pedig a jövőre nézve.

Szeretném továbbá reményemet kifejezni, hogy kikövezik majd az utat a svéd elnökség számára: az éghajlathoz és versenyképességhez kapcsolódó kérdésekben, ahol nagyon fontos megmutatniuk, hogy a gazdasági problémákkal őszintén foglalkozunk, protekcionizmus nélkül, egy nyitott gazdaság dinamikájával; és az energiához kapcsolódó kérdésekben, ahol kulcsfontosságú szerep vár Önökre, hiszen helyzetüknél fogva erre nyilvánvalóan alkalmasak. Olyan időszakot élünk, amikor nagy szükség van reformokra és változásra.

Azt hiszem, nyugodtan kijelenthetem, hogy a szolidaritás és a biztonság energia-kérdésekben azt jelenti, hogy szükségünk van az európai belső energiapiac reformjára és elmélyítésére. Enélkül ki leszünk téve mindenféle veszélynek, megosztási kísérletnek és annak, hogy megpróbálják megbontani az egységünket. Célul kell kitűznünk, hogy senki ne ellenőrizhesse egyszerre a gáz- és villamosenergia-ellátást és termelést, valamint az elosztást; biztosítanunk kell egy közös piac létrehozását. Ha ezt sikerül az Önök elnöksége alatt megvalósítani, akkor azzal stratégiai lépést teszünk előre, amihez, remélem, hat hónap múlva valamennyien gratulálhatunk Önöknek.

Maria Berger (PSE). – (DE) Elnök asszony, soros tanácsi elnök úr! Jómagam és néhány, itt jelenlévő képviselőtársam a parlamenti vegyesbizottságnak ahhoz az európai parlamenti képviselőcsoportjához tartoztunk, akik a 2004 előtti időszakban különösen támogatták a cseh tagság ügyét. Így a nem cseh származású európai parlamenti képviselők számára is különleges a mai nap, amikor első alkalommal köszönthetjük a cseh elnökséget. Osztrák parlamenti képviselőként azt is hozzátehetem, hogy Ausztriában nem volt mindig népszerű dolog a Cseh Köztársaság csatlakozásáért kampányolni. Így mi egészen biztosan azok közé tartozunk, akik kifejezetten felajánlják támogatásukat a cseh elnökségnek, és nem tulajdonítanak túl nagy jelentőséget a gyermekbetegségeknek – már utaltak a gázai konfliktusban elfoglalt kezdeti, meglehetősen egyoldalú álláspontra, és a cseh elnök azon nézeteire, miszerint a szociális és környezeti követelmények túlságosan magasak. Osztrák szemszögből nézve különösen fájó a Bohunice újraindítására vonatkozó tervek barátságos fogadtatása, hiszen ez egyértelműen megsértené a hatályos uniós jogot.

Jiří Gruša, a kiváló filozófus és író írt egy "Használati utasítás a Cseh Köztársasághoz és Prágához" című könyvet, amit csak ajánlani tudok minden képviselőtársamnak, mivel élvezetes és rendkívül humoros olvasmány. Európához eddig még nem készült írásos használati útmutató, de ha egyszer kiadnak majd ilyet, akkor abban minden új elnökséget óva intenek majd attól, hogy elutasítsák a számukra a Parlamentben vagy a szomszédos államok kormányai által felajánlott támogatást.

Othmar Karas (PPE-DE). – (*DE*) Elnök asszony, soros elnök úr! Az Önök felelőssége rendkívüli. A Tanács cseh elnöksége döcögősen indult – művészeti installációja provokatív volt, és felháborodást váltott ki –, a mai napot megelőzően is érzékelhető volt azonban, hogy komoly erőfeszítéseket tesznek annak érdekében, hogy megtalálják a helyüket és felelősséget vállalnak az egész Unióért. Felkészültnek tűnnek. Az elnökség programja a megfelelő prioritásokat tartalmazza. Megítélni viszont a végrehajtás során tanúsított eltökéltség, személyes elkötelezettség és európai szellemiség, valamint a sikerráta alapján fogják.

A Bizottság elnöke, Barroso úr azt mondta, hogy az EU nagy próbatételnek néz elébe ebben a hat hónapban. A Tanács cseh elnökségének és a cseh kormánynak az európai politika próbáját kell kiállnia. Ahhoz, hogy ezeket a próbákat kiálljuk, mindannyiunknak a maximumot kell nyújtanunk. Kérem ezért, hogy a továbbiakban ne játsszák ki a belpolitikát az európai politikával szemben, és ne terheljék tanácsi elnökségüket belpolitikai ügyekkel! Tegyék egyértelművé a polgárok számára, hogy már Önök is érzik, hogy a gázvita, Gáza, Szlovákia Bohunicével kapcsolatos lépései és a pénzügyi válság kérdésében a Lisszaboni Szerződés megszilárdítaná az Önök szerepét, és lehetővé tenné, hogy feladatukat a többi európai intézménnyel nagyobb összhangban lássák el.

Az Európai Unió az értékek és a közös jogrendszer közössége. Igen, valóban vannak szabályaink, és aki ezeket megszegi, aki nem tartja be az ígéreteit, az nem viselkedik szolidárisan. Az értékek közössége, a közös jogrend és politikai célkitűzéseink a köztünk lévő különbségek ellenére is egyesítenek bennünket.

A következőt kérem tehát: ne bújjanak Írország mögé, tegyék meg a következő lépést, és ratifikálják a Lisszaboni Szerződést még a 2009. évi Európa Napja előtt, az Önök tanácsi elnökségének a vége előtt! Cselekedeteik alapján fogjuk megítélni Önöket, nem az elnökük által a Cseh Köztársaságban tett megjegyzések alapján.

29

Gary Titley (PSE). - Elnök asszony! Kíváncsivá tett, hogy a cseh soros elnök úr azt mondta, hogy az ellenzék megpróbálja megtorpedózni a cseh elnökséget, mivel ahogy én látom, a cseh elnök egyedül is remek munkát végez, hogy megtorpedózza a cseh elnökséget.

Feltűnt, hogy a cseh elnökség kijelentette, hogy megtesz minden tőle telhetőt az Európai Unió bővítése és Horvátország felvétele érdekében. Ha megtesz minden tőle telhetőt, akkor miért nem tudja ratifikálni a Lisszaboni Szerződést? A cseh elnökség ebbe végül is beleegyezett, így teljesítenie kellene a kötelezettségeit.

Legyünk őszinték: ez nem a legjobb kezdet egy elnökség számára. A cseh elnök ostoba luxusként jellemezte az éghajlati csomagot. A cseh pénzügyminiszter azt mondta a gazdasági fellendülési tervről, hogy a kommunista korszakra emlékezteti. Van egy úgynevezett művészeti alkotásunk – ami mindenkit megsértett, legjobban a bolgárokat –, és a gázai válságról kiadott első nyilatkozatot órákkal később vissza kellett vonni.

Amire most szükségünk van, az az irányítás, és abból, amit eddig láttam, azt a következtetést vontam le, hogy minél előbb lesz a Tanácsnak állandó elnöke, annál jobb, mivel csak koherens európai fellépés hozhat Európa számára biztonságot, hozhatja meg a nemzetközi befolyást és a gazdasági fellendülést. Jó lenne tehát valami iránymutatás.

(Az elnök félbeszakítja a felszólalót.)

Josef Zieleniec (PPE-DE). – (*CS*) Elnök asszony! A cseh elnökség elismerést érdemel a cseh gázszállítások megújításáról folyó vita rendezésében játszott aktív szerepéért. Ugyanakkor súlyos hiba lenne, ha a probléma hosszú-távú okával nem foglalkoznánk.

Az okok nyilvánvalóan abban keresendők, hogy Oroszország szeretné kiterjeszteni a befolyását Ukrajnára és Közép-Európára. Az EU-nak tehát arra kell törekednie, hogy Ukrajna az Unió radarjának képernyőjén maradjon. Ez viszont nem valósulhat meg akkor, ha Ukrajna továbbra is átláthatatlan ügyleteket támogat, és ragaszkodik a "szomszédi árakhoz", amelyek nem tükrözik a valódi piaci helyzetet, és tartósítják Ukrajna Oroszországtól való politikai függőségét.

A cseh elnökség prioritásai között szerepel az energiabiztonság és a keleti partnerségek megerősítése. E partnerség alapvető szempontjának annak kell lennie, hogy segítsünk Ukrajnának piaci energiaárakat meghatározni, amelyeket minél előbb, hosszú-távú szerződések keretében kell letárgyalni.

Az elnökségnek emellett hatékonyan nyomást kell gyakorolnia Kijevre a jogállam reformjára és kialakítására tett erőfeszítéseket aláásó, átláthatatlan gazdasági struktúrák megszüntetése érdekében. Ukrajna csak erős külső nyomás hatására és aktív együttműködés segítségével fog lemondani a rövid-távú és gyakran személyes érdekekről, és felváltani azokat az Oroszországtól való valódi függetlenséggel, valamint a mindenütt jelenlévő korrupciótól megtisztított jogállammal. Az ukrajnai tisztogatás nélkül nem számíthatunk arra, hogy az EU hatékony választ adhat Oroszország egyre rámenősebb közép- és kelet-európai politikájára.

A gázválság megoldását követően azonnal szoros együttműködést kell kialakítani az EU és Ukrajna között. Ha a cseh elnökségnek nem sikerül az EU nevében megfelelő nyomást gyakorolnia az ukrán vezetőkre, akkor hamarosan nemcsak újabb fagyos és gázhiányos napok jönnek, ami súlyos következményekkel jár a tagállamok gazdaságára nézve, hanem mindenekelőtt tanúi leszünk Közép- és Kelet-Európában a geopolitikai kapcsolatok veszélyes megváltozásának.

Proinsias De Rossa (PSE). - Elnök asszony! Mint mindenki más ebben a Parlamentben, én is minden jót kívánok a soros cseh elnökségnek. Meg vagyok azonban döbbenve, soros elnök úr, ma reggeli szégyenteljes megjegyzésén, miszerint Lisszabon rosszabb, mint Nizza. Ez nemcsak valótlanság, hanem ellentéteket is szül, és visszaélés a bizalommal. Komolyan el kellene gondolkodnia azon, hogy visszavonja a ma reggel Lisszabonnal kapcsolatban tett megjegyzéseit.

Szükségünk van a Lisszabon által kínált egyesültebb, demokratikusabb, hatékonyabb Unióra ahhoz, hogy szembenézzünk azzal a rengeteg problémával, amelyek közül bármelyik önmagában is elegendő ahhoz, hogy világunkat konfliktusba taszítsa: az energiabiztonság, az éghajlatváltozás, a gazdasági és a pénzügyi válság, és a különböző régiókban dúló sokféle háború. Soros elnökként az a feladata, hogy közös értékeink, a külső és belső szolidaritás, a szociális piacgazdaság, multilateralizmus és a férfiak és nők közötti egyenlőség

 - és ebbe beletartozik a férfiak és nők joga a szülői feladatok megosztására – alapján közvetítsen Európa nevében, és vezesse Európát.

Soros elnök úr! Most hat hónapra félre kell tennie konzervatív és neo-liberális nézeteit, különben ez alatt a hat hónap alatt állandó harcban fog állni ezzel a Parlamenttel. Írországban ez év őszén valószínűleg népszavazást tartanak egy világosabban elmagyarázott Lisszaboni Szerződésről. Keményen fogok dolgozni annak érdekében, hogy az eredmény Írország és Európa számára is pozitív legyen. Mai megjegyzései jelentősen megnehezítették ezt a feladatot. Ha a népszavazás sikertelen lesz, akkor, Uram, az európaiak túlnyomó többsége nem fogja Önnek megköszönni.

(Az elnök félbeszakítja a felszólalót.)

Jerzy Buzek (PPE-DE). - (*PL*) Elnök asszony, soros elnök úr, bizottsági elnök úr! Szeretnék külön köszönetet mondani a soros elnök úrnak, amiért vállalta az elnökséget, és gratulálok elnöksége nehéz, de sikeres első két hetéhez. Tökéletesen megértem a nemzeti identitásról elhangzott szavait, arról az identitásról, amelyet mi, az Európa keleti és nyugati fele között elhelyezkedő országok, sikerrel felépítettünk.

Szeretném felhívni a figyelmét egy olyan témára, amely véleményem szerint döntő fontosságú lesz az elkövetkező hat hónapban: a harmadik energiacsomagra. Ez a csomag először is a közös energiapiaccal foglalkozik, egy a nemzeti szabályozók közötti együttműködést elősegítő közös európai ügynökséggel, a határokon átnyúló kapcsolatokkal és a közös beruházásokkal, így az integrációval is – más szóval, az energia-szolidaritással és a biztonságos energiaellátással.

Másodszor, a harmadik energiacsomag liberalizálást is jelent, a hálózatokhoz való hozzáférés tisztességes szabályozását, vagyis a piaci versenyt, ami alacsonyabb költségeket és kevesebb környezeti károkozást, valamint a fogyasztók, és ennélfogva a gazdaság számára is olcsóbb energiát jelent, ami segít kezelni a válságot.

Végül harmadszor, a harmadik energiacsomag tisztességesen szabályozza a piacainkon kívüli országok működését, és közös politikákat határoz meg az uniós tagállamok ellátására, lehetővé teszi továbbá a harmadik országokon keresztül történő szállítást. A harmadik csomag az EU keleti partnerségeivel és keleti dimenziójával összefüggésben valóban önmagáért beszél.

A harmadik csomag elnökségük mindhárom prioritása – energia, gazdaság, és Európa keleti dimenziója szempontjából előnyös lehet. Kérem Önöket, hogy tartsák meg ezt a prioritást, és hogy teljesen ...

(Az elnök félbeszakítja a felszólalót.)

Jan Andersson (PSE). - (*SV*) Elnök asszony! Én is szeretném üdvözölni a cseh elnökséget. Ez alatt az elnökség alatt alacsony növekedésre és a munkanélküliség fokozódására számíthatunk. Nehéz gazdasági helyzetben vagyunk. Olvastam múlt héten Klaus elnök úr megoldásairól a *Financial Times* című lapban, és a legkevésbé sem értek velük egyet. Szerinte környezeti politikánk és éghajlati politikánk célkitűzéseit mérsékelni kellene, és kevésbé becsvágyó célokat kellene kitűznünk a szociálpolitika terén is. Ez *teljesen* rossz irány. Ha Európa a jövőben is meg akarja őrizni a versenyképességét, akkor be kell ruháznunk modern környezeti technológiákba. Be kell fektetnünk a társadalom hosszú távú fenntarthatóságát biztosító modern infrastruktúrába, valamint egy aktív éghajlati politikába. Ez magasabb növekedési rátát és nagyobb foglalkoztatást fog eredményezni.

Hasonló a helyzet a szociálpolitika esetében is. Be kell fektetnünk egy olyan szociálpolitikába, amely biztosítja a tisztességes munkakörülményeket, a munkavállalókkal szembeni egyenlő bánásmódot, a jó munkakörnyezetet stb. Ez alacsonyabb növekedéssel jár, de olyan növekedéssel, amely hosszútávon fenntarthatóbb.

Végezetül a családpolitikát említeném. Az a családpolitika, amelyről a programjukban olvastam, ódivatú családpolitika. A modern családpolitika arról szól, hogy a férfi és a nő egyenlő felelősséget vállal a gyerekekért és a munkáért. Önök a programjukban egy egészen más irányt jelölnek ki.

Rumiana Jeleva (PPE-DE). – (BG) Köszönöm, elnök asszony. Bulgáriából érkező európai parlamenti képviselőként örömmel üdvözlöm azt a tényt, hogy a cseh elnökség legfőbb prioritásai között szerepel az energia és az energiabiztonság. Az elmúlt néhány napban az EU sok tagállama esett az Ukrajna és Oroszország közötti vita csapdájába. Csak Bulgáriában több mint 160 000 háztartás maradt fűtés nélkül. A bolgár kormány sajnos nem tudott segíteni a polgároknak a válság során. Bulgária az EU egyetlen olyan tagállama, amely nem rendelkezik alternatív forrásokkal, szállítókkal és gáztartalékkal. Tanulnunk kell ebből az esetből.

Képviselőtársaim! Úgy vélem, hogy az egész Parlament nevében beszélek, amikor azt mondom, hogy nem engedhetjük meg, hogy az európai polgárok fizessék meg olyan országok politikai játékainak az árát, akik az energiaforrásaikat használják politikai eszközként. Ezért úgy gondolom, hogy az energiaágazatban fenntartható megoldásokra van szükségünk. Szükségünk van egy közös európai energiapolitikára. Ennek egyik fontos eleme az energiainfrastruktúra javítása. Amikor európai energiaszolidaritásról beszélünk, akkor közös uniós energia-projektekre, és a kétoldalú megállapodások jelenlegi gyakorlatának elkerülésére gondolunk.

31

Szeretném hinni azt is, hogy a tagállamok részvételével zajló közös projektek keretében nemsokára építhetünk majd Európában páneurópai nukleáris erőműveket. Ezzel összefüggésben üdvözlöm azt a tényt is, hogy a cseh elnökség kiterjeszti a Dél-Kaukázus és a Balkán országaival, valamint elsődlegesen az Ukrajnával folytatott együttműködések formáit. A válságokat – például a most átélt gázválságot is – csak úgy lehet biztosan leküzdeni és megelőzni, ha integrált megközelítést alkalmazunk, amely figyelembe veszi mind a tagállamok, mind az imént említett régiók országainak érdekeit, és az ezekből az érdekekből fakadó lehetőségeket. Azonnal cselekednünk kell, és azt kell tennünk, ami az Európai Unió számára a legjobb. Minden eddiginél nagyobb szükség van egy közös európai energiapolitika létrehozására irányuló konkrét lépésekre.

Sok sikert kívánok a cseh elnökségnek!

Lévai Katalin (PSE). – (*HU*) Tisztelt elnök asszony, tisztelt miniszterelnök úr! A cseh elnökség az "Európa korlátok nélkül" jelmondatot választotta az elnökség szlogenjéül, és kiemelten fontosnak tartja a prioritások között az energiapolitikát és a gazdasági stabilitást. Mindezek mellett szeretném hangsúlyozni, hogy ezek közé a prioritások közé kerüljön be az európai polgár.

Sürgetném azt, hogy nagyobb figyelmet fordítsanak olyan kérdésekre, amelyek a polgárok mindennapi életét közvetlenül is befolyásolják. Nagyobb hangsúlyt kellene fordítani a modern európai szociális programok megerősítésére, az európai szolidaritás és az esélyegyenlőség biztosítására, a kisebbségi politika megvalósítására. És egyetértek azokkal, akik a Lisszaboni Szerződés ratifikálását sürgetik.

Az állampolgárokat az európai politikába fokozottabban be kell vonni, mert úgy vélem, hogy a szociális csomagok és a hatékony kommunikáció hiánya azt okozza, hogy az állampolgárok egyre inkább bizalmatlanok az európai intézményekkel szemben. Különösen fontosnak tartanám az oktatás szerepét ...

(Az elnök félbeszakítja a felszólalót.)

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (*CS*) Soros tanácsi elnök úr, hölgyeim és uraim! A cseh elnökség kezdetét a gázai konfliktus és az energiaválság fémjelezte. A Cseh Köztársaságnak az Unió vezetésére való alkalmasságát érintő elutasító és kétkedő megjegyzések áradatát követően Európa és a világ más részei meglepetten figyelik, milyen felelősségteljesen és hatékonyan cselekedett a cseh elnökség a váratlan válságok kezelése során. Elgondolkodtam azonban azon, hogy vajon valóban olyan váratlanok voltak-e, és dicséretesnek tartom a tényt, hogy a cseh kormány nagyon hamar, már karácsonykor foglalkozni kezdett velük, mivel a francia elnökség elmulasztotta azokat még csírájukban elfojtani.

Szeretném, ha éppilyen bátran kezdenének tárgyalásokat Kínával, amely szándékosan megszegi a világkereskedelem szabályait, ösztönzi a tisztességtelen versenyt, és az európaiak egészségét veszélyezteti azzal, hogy ontja magából a hamisított és veszélyes termékeket. Manapság például az európai szülők csak komoly nehézségek árán találnak olyan gyerekcipőt, amely nem veszélyes az egészségre, a Tanács és a Bizottság eddig mégsem fordított túl sok figyelmet erre a kérdésre.

Örömmel üdvözlöm továbbá azt a tényt, hogy prioritásaik között szerepel Európa világban elfoglalt helye. Biztosíthatom Önöket, hogy Európa igen nyitott a világkereskedelemre, eddig azonban a Tanács egyetlen elnöke sem volt képes biztosítani a tisztességes viszonosságot, és megnyitni Kínát az európai termelők előtt. Remélem, hogy Ön és első osztályú csapata sikeresebbek lesznek.

Soros tanácsi elnök úr! Gratulálok Önnek ahhoz, hogy egy valóban magas színvonalú, reális programot mutatott be Európának, és gratulálok személyes fejlődéséhez is. Figyelembe véve, hogy Ön olyan politikai párt vezetője, amelynek néhány jelenlegi minisztere 2003-ban az Unióhoz való csatlakozásunk ellen szavazott, rendkívül jól boldogul az európai színpadon. Remélem, hogy párttársainak a Lisszaboni Szerződéssel kapcsolatos véleménye ugyanígy beérik majd.

A média arról számol be, hogy az írek a pénzügyi válság hatása alatt most jobban átlátják, hogy a Szerződés megfelelő eszköz, ami a nehéz időszakok kezelésére szolgál. Remélem, hogy Önök is kezdik majd pozitív

fényben látni a Szerződést, még ha ez azzal jár is, hogy törölnie kell Klaus elnököt a mobiltelefonjából. Ha nézeteink eltérőek is, kívánunk magunknak sikeres cseh elnökséget!

Katerina Batzeli (PSE). - (*EL*) Elnök asszony, miniszterelnök úr! A külpolitikai kérdések, a gazdasági válság kezelését szolgáló intézkedések és a Lisszaboni Szerződés ratifikálása mellett az Európai Unió alapvető prioritásai között kell szerepelnie a fiataloknak. Olvastam erről a prioritásról a programjukban. Úgy vélem, hogy programjuknak integráltabbnak és proaktívabbnak kellene lennie a fiatalokat érintő kérdésekben.

A fiatalokat már nem lehet nyilatkozatokkal és ígéretekkel meggyőzni. Nem érzik magukat biztonságban egy olyan államban, amely az összeomlás szélén áll, és amely nem képes kezelni a gazdasági válságot. Nem fogadnak el olyan oktatási rendszereket, amelyek a munkanélküliség és társadalmi megvetés piacára küldik őket. Nem fogadják el az euroszkepticizmust, az Európától való félelmet. Problémát okoz számukra a Lisszaboni Szerződés ratifikálása. Naponta vannak összeütközéseik. Ez egy új generáció, amely megérti, mit jelent ...

(Az elnök félbeszakítja a felszólalót.)

John Bowis (PPE-DE). - Elnök úr! Szeretném elmondani a soros elnök úrnak, hogy hazáját számomra két ember jelképezi: Franz Kafka és Jan Palach. Mindketten a szabadságért és demokráciáért folytatott küzdelem jelképei, és mindketten megmutatták azt a csalódottságot, fájdalmat és áldozatot, ami sokszor együtt jár ezzel a küzdelemmel.

Ezért úgy gondolom, soros elnök úr, hogy Önök különösen átérzik a Gázában folyó küzdelmet, és megértik Gáza népének és Izrael népének fájdalmát és csalódottságát. Remélem, hogy így lesz, és ezért megtesznek mindent annak érdekében, hogy megállítsák az ott folyó mészárlást.

Az amerikai elnökkel is szót fognak érteni az éghajlatváltozás kérdésében, és Koppenhágában már ő is része lesz az egyenletnek.

Idehaza lehetőséget kapnak arra, hogy a Parlament fennmaradó jogalkotási javaslataiban tegyék le a névjegyüket – itt kiemelném azokat az új lehetőségeket, amelyek a határokon átnyúló egészségügynek köszönhetően megnyílnak a polgárok számára, hiszen tudom, hogy ez a téma szerepel a napirendjükön.

Említette az ismeretek szabad mozgását. Sehol sem olyan fontos ez, mint az orvostudomány területén, és ez a mentális egészségre is igaz. Az a megtiszteltetés ért, hogy elősegíthettem a mentális egészség reformjára irányuló munkák egy részét a Cseh Köztársaságban. Tudom, hogy szeretnék ezeket a reformokat előmozdítani, nemcsak saját hazájukban, hanem egész Európában. Szeretném, ha visszaemlékeznének júniusra, amikor kidolgoztuk az Európai Unió mentális egészségről szóló megállapodását. Jelenleg nem szerepel a listájukon, de remélem, hogy gondoskodnak majd arról, hogy felkerüljön a napirendjükre a támogatandó témák közé, mivel a feladatunk – az Önök feladata – mindenekelőtt az, hogy közösségünk legsebezhetőbb, támogatásra szoruló polgárainak javát szolgálják. Tudom, hogy ennek érdekében megtesznek mindent, és kívánok Önöknek minden jót az erőfeszítéseikhez!

(Taps)

Józef Pinior (PSE). - (PL) Először is szeretném felidézni azt a lengyel-cseh földalatti ellenzéki találkozót, amelyet 21 évvel ezelőtt szervezett a Szolidaritás az Óriás-hegységben, a lengyel-cseh határon.

A Cseh Köztársaság az első közép-kelet-európai ország, amely átvette az EU elnökségét. Ez kötelez, soros elnök úr. Az Európai Unió élén álló csehek annak a közép-kelet-európai hagyománynak az örökösei, amely a vasfüggöny lebontásáért, és az európai kontinens társadalmainak demokratikus közösségéért folytatott küzdelemről szólt. Hangsúlyozom a cseh elnökség különleges intellektuális és politikai jelentőségét.

A prioritások között a legfontosabb a Lisszaboni Szerződés ratifikálásának befejezése, és az európai közös külpolitika megerősítése. További nagyon fontos, függőben lévő feladat egy transzatlanti stratégia elkészítése a transzatlanti kapcsolatokra most, hogy megválasztották az új amerikai elnököt. És végül szeretnék Vaclav Havel elnök úrnak az operációja után gyors felgyógyulást kívánni.

Mihael Brejc (PPE-DE). - (*SL*) A cseh elnökség kinyilvánította, hogy kész beavatkozni annak érdekében, hogy elmozdulás történjen a holtpontról a Horvátország európai uniós csatlakozásáról folyó tárgyalásokon. Elnök úr! Engedje meg, hogy ezzel kapcsolatban emlékeztessem, hogy minden jelölt országnak hitelt érdemlő dokumentumokat kell benyújtania. Ha a dokumentumok nem hitelt érdemlőek, akkor erre a tényre fel kell hívni az érintett ország figyelmét.

33

Horvátország esetében az történt, hogy az ország olyan határvonalat jelölt meg a térképein, amely vita tárgyát képezi. Horvátország ahelyett, hogy megemlítette volna, hogy a határnak ez és ez a szakasza vita tárgyát képezi, egyszerűen berajzolta a határvonalat úgy, ahogyan ők látják. Egy ilyen dokumentum természetesen nem lehet hiteles, mivel az tulajdonképpen egy olyan, a két ország között folyó vitát érint, amit másutt kell megoldani. Ez egy kétoldalú vita két ország között, akik egyébként egymással kitűnő viszonyban lévő jó szomszédok, de mégis csak vita folyik, amit másutt kell megoldani. Szeretném tehát kiemelni, hogy Szlovénia nem szeszélyből említi meg, hogy Horvátország dokumentumai nem hitelt érdemlőek. Szlovénia csak azt állítja, hogy a tagállamok kötelesek felhívni a jelölt ország figyelmét arra, hogy olyan dokumentumokat kell benyújtania, amelyek megfelelnek az Európai Unió előírásainak.

Mi lehet akkor a megoldás? Sokféle javaslat merült már fel, és úgy vélem, hogy a cseh elnökség is megpróbál majd előállni egy megfelelő javaslattal. A megoldás talán az lenne, ha Horvátország benyújtana egy kormányzati vagy parlamenti határozatot, amelyben világosan kijelentik, hogy ezek a határok csak iránymutatásként szolgálnak, ideiglenesek, vagy bármilyen hasonló megnevezéssel világosan kifejeznék, hogy a határok ideiglenesek, és még nem kerültek meghatározásra. Úgy vélem, hogy így tehetnénk egy apró lépést előre, és lehetővé válna Horvátország mielőbbi csatlakozása az Európai Unióhoz, ami Szlovéniának is érdeke lenne.

Befejezésül engedjék meg, hogy sok sikert kívánjak az Európai Unió Tanácsának a vezetéséhez!

Richard Falbr (PSE). – (*CS*) Kritika zúdult a Tanács soros elnökére; szándékosan tartózkodom attól, hogy magam is csatlakozzak. A cseh tündérmesékben a kastélyban általában egy bölcs király lakik, aki senkit nem bosszant, senkit nem bánt meg, és nem állítja, hogy mindenhez ért. A prágai várra mindez nem igaz. Dehát semmi nem lehet tökéletes! Én ennek ellenére hiszek abban, hogy a Tanács soros elnöke sikeresen megbirkózik ezzel az akadállyal, és betartja a ma előttünk tett ígéreteit. Ismerem őt csaknem 20 éve, és örömmel látom, hogy az uniós tagság milyen mértékben járult hozzá politikai fejlődéséhez. Szurkolok neki, mivel, ahogy a spanyolok mondják: *Con mi patria, con razón o sin ella*, vagy magyarul: "Akár rossz, akár jó, az én hazám", és pedig azt mondom: "Az én hazám, jóban-rosszban".

Zita Pleštinská (PPE-DE). – (*SK*) Először is szeretném kifejezni az afelett érzett örömömet, hogy testvéri szomszédunk, a Cseh Köztársaság elnökségének mindjárt az elején eloszlatott minden azzal kapcsolatos kétséget, hogy egy új tagállam vajon képes-e az Európai Unió ügyeit irányítani és igazgatni.

A cseh elnökség bebizonyította, hogy képes olyan kritikus helyzetekre reagálni, és ilyen helyzetekben cselekedni, mint például a gázai háború és az Oroszországból az EU-ba érkező gázszállítások megszakadása. Szlovákia, egy olyan ország képviselőjeként, amely a földgáz csaknem 97%-át Oroszországból kapja, és amely Bulgária mellett a legkritikusabb helyzetbe került, elismerésemet fejezem ki személy szerint Mirek Topolánek miniszterelnök úrnak is az orosz és ukrán felek között folyó tárgyalásokban való részvételéért. Miniszterelnök úr! Szlovákiában továbbra sincs gáz, ezért szüksége van az Ön aktív közbenjárására. Európának szüksége van egy közös energiapolitikára, és energia-kérdésekben tárgyalási pozícióját is javítania kell.

Franciaország az elnökségét az orosz-grúz konfliktussal kezdte, a cseh elnökségnek pedig az oroszok és Ukrajna közötti kereskedelmi és politikai vitát kell kezelnie. Szilárd meggyőződésem, hogy itt az ideje, hogy tanuljunk ezekből az eseményekből. Meg kell állapítanunk, melyek azok a területek, ahol az EU függ Oroszországtól, és melyek azok, ahol Oroszország függ az EU-tól. Az Oroszországhoz fűződő kapcsolatok fontosak, elfogadhatatlan azonban, hogy Oroszország politikai fegyverként használja a gázt. Haladéktalanul foglalkoznunk kell az energiaforrások diverzifikálásának és a Nabucco-gázvezeték megépítésének kérdésével. Miniszterelnök úr! Szlovákia rendkívüli helyzetben van, és szövetségesként tekint Önre a Jaslovské Bohunice ügyében meghozandó stratégiai döntésben. Barroso úr! Szeretnék Öntől, mint az Európai Bizottság elnökétől is segítséget kérni.

Személy szerint úgy vélem, hogy a személyek szabad mozgásának végrehajtását illetően még mindig rengeteg a hiányosság, ezért örülök a cseh elnökség "Korlátok nélküli Európa" jelmondatának.

Sok sikert kívánok a cseh elnökségnek 3E programja végrehajtásához, és ahhoz, hogy közelebb vigye az EU-t a lisszaboni célok megvalósításához.

Miloš Koterec (PSE). – (*SK*) Miniszterelnök úr! Egykor polgártársak voltunk, így örömmel üdvözlöm Önt az Európai Parlamentben, és sok szerencsét kívánok Önnek az előttünk ismertetett célok végrehajtásához!

3E prioritásaik kétségtelenül jól összegzik az Európai Unió előtt álló aktuális problémákat, habár bízom benne, hogy a gazdaságra vonatkozó fejezetben nem feledkeznek meg az uniós polgárok többsége számára

oly fontos szociális szempontokról sem. Látva Önt az euró szlovákiai bevezetése alkalmából tartott ünnepségen, örömmel állapítottam meg, hogy a Tanács új soros elnöke támogatja az Unió országai közötti szorosabb integrációt. Ennek ellenére a Parlament tagjainak többségéhez hasonlóan még jobban örülnék, ha közreműködne abban, hogy a Lisszaboni Szerződést ratifikálják a Cseh Köztársaságban. E nélkül nehéz lesz megvalósítani azokat a prioritásokat, amelyeket maguk elé tűztek. Ha azt akarjuk, hogy az EU ne csak kifizetője legyen, hanem – mint mondta – résztvevője is a világban zajló dolgoknak, akkor erre a lépésre szükség van.

Miniszterelnök úr! Többen is említették már, hogy az európai választások elnökségük fontos pontját jelentik. A választási részvétel hatással lesz arra, hogy milyen politikát folytat az EU az elkövetkező öt évben, és ezen a téren komoly szerepet játszhat a Tanács érdemi támogatása. Amikor Szlovákia kiesik a jéghoki világbajnokságon, a Cseh Köztársaság pedig továbbjut a következő fordulóba ...

(Az elnök félbeszakítja a felszólalót.)

Tunne Kelam (PPE-DE). - Elnök asszony! Szeretném a cseh elnökséget a legszívélyesebb észt támogatásról biztosítani. A gazdasági válságra valóban a legjobb orvosság a versenyképesség javítása, négy alapvető szabadságunk megvalósítása mellett. Soros elnök úr! Támogatom a keleti partnerségi kapcsolat maximális mértékű továbbfejlesztésére vonatkozó ötletét. Megértettük, milyen fontos, hogy az Ukrajnához és Grúziához hasonló országok elkötelezzék magukat a jogállamiság és a demokratikus elszámoltathatóság mellett.

Az Európai Parlament tavaly szeptemberben javasolta, hogy augusztus 23. legyen a kommunizmus és a nácizmus áldozatairól való közös megemlékezés napja. Bízunk benne, hogy Ön vezető szerepet vállal a 27 kormány meggyőzésében annak érdekében, hogy jövő év augusztusától hivatalosan is jelöljék ki ezt a napot. Számítunk arra is, hogy Ön elvezet bennünket a totalitárius kommunizmus alatt elkövetett bűnök európai erkölcsi és politikai értékeléséhez.

(Az elnök félbeszakítja a felszólalót.)

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) "Gazdaság, energia és az Európai Unió a világban" – ez az EU cseh elnökségének jelmondata. Európa polgárai azt várják, hogy az európai intézmények védjék meg őket a válságtól, és javítsák életminőségüket. Európa polgárainak prioritásait jelenleg az Európai Unió gazdasági fellendülési terve, az energiahatékonyság és az energiabiztonság javítása képezi.

Arra ösztönzöm a cseh elnökséget, hogy a közelgő európai választások ellenére, vagy éppen azért, mutasson jövőképet, politikai akaratot és mindenekelőtt elkötelezettséget Európa polgárainak. Ha összefogunk, első olvasatra megállapodásra juthatunk az épületek energiahatékonyságáról szóló irányelvről. Biztosítom Önt, hogy mind az Európai Parlament, mind az Európai Bizottság kész támogatni Önt annak érdekében, hogy az épületek energiahatékonyságáról szóló irányelv a cseh elnökség eredményeit gazdagítsa.

Marios Matsakis (ALDE). - Elnök asszony! Az orosz kommunizmus okozta múltbeli sokkoló élmények után a Cseh Köztársaság most odáig ment, hogy szorosan és engedelmesen az USA-hoz köti magát. Ezt világosan mutatja nemcsak a Gáza és a Lisszaboni Szerződés kérdésében elfoglalt álláspontjuk, soros elnök úr, hanem kormányuk azon döntése is, hogy amerikai rakétákat telepítenek cseh földre. Elfogadhatatlan és gyanakvásra ad okot, hogy Önök hajlandók olyan áron is hűségesen szolgálni a washingtoni kormányt, hogy ezzel kockára teszik Európa békéjét.

Hazájuk most az EU része, nem az USA-é, ezért biztosítaniuk kell, hogy kormányuk ennek megfelelően cselekedjen. Amerikai szatellitállamoknak nincs helye az Uniónkban. Válasszanak. Az EU vagy az USA? A kettő egyszerre nem megy!

Mirosław Mariusz Piotrowski (UEN). - (*PL*) Elnök asszony, soros elnök úr! Hosszú évek óta a cseh elnökség az első, aki ejtette a lerágott csontot, és nem vette fel programjába a Lisszaboni Szerződés néven is ismert európai alkotmányt. Ez a realista hozzáállás optimizmusra ad okot, és a demokrácia, az egyhangúság elve iránti tiszteletre utal.

A cseh elnökség úgy döntött, hogy a legsürgősebb helyi kérdésekre összpontosít, többek között a gázai konfliktusra és az energiabiztonságra. Kezdetben nem tervezték, hogy beavatkozunk az Oroszország és Ukrajna közötti gázvitába, amikor azonban tagállamok egész sorát kezdte érinteni, Topolánek úr közbelépett, hogy közvetítsen. Nyilvánvaló, hogy az elnökség hat hónap alatt nem fogja valamennyi kitűzött célját elérni, az első két hét azonban már jelzi, hogy a Házban helyet foglaló egyes politikusok kasszandrai jóslatai ellenére hatékony elnökség lehet a mostani. A küldöttség nevében ...

(Az elnök félbeszakítja a felszólalót.)

Dimitar Stoyanov (NI). – (*BG*) Köszönöm, elnök asszony. Hallottam hírét, hogy a cseh elnökség támogatásával egy állítólagos műalkotást állítottak ki Brüsszelben, ami hazámat, Bulgáriát toalettként ábrázolja. Ez súlyos sértés, és ellentmond az Európai Unió partnerségen és kölcsönös tiszteleten alapuló hagyományának. Ezért ragaszkodunk ahhoz, hogy haladéktalanul távolítsa el ezt a szobrot a cseh elnökség vagy bárki, aki vette a bátorságot, hogy a tagállamok egyikét így megsértse, mivel ezt nem vagyunk hajlandók eltűrni. Ha a szobrot nem távolítják el azonnal, akkor kollégáim és én a saját kezünkkel fogjuk eltávolítani.

Mirek Topolánek, a Tanács soros elnöke. – (CS) Köszönöm a szót. Záró felszólalásomat azzal kezdeném, hogy valamennyiüknek megköszönöm, hogy elmondták a véleményüket; a fogadtatás igazán szívélyes volt, erre nem is számítottam. Azt is megjegyezném, hogy a cseh elnökség és jómagam is, mint az Európai Tanács elnöke, szoros kapcsolatban leszek, és szoros együttműködésben fogok dolgozni az Európai Bizottsággal az elkövetkező teljes hat hónapban. Az első két hét megmutatta, hogy a nemcsak José Manuel Barrosóval, hanem az egész Bizottsággal fenntartott folyamatos, napi szintű és igen aktív kapcsolat révén sikerült közösen fellépnünk az év elején felmerült problémás ügyekben. Itt nemcsak az Európai Parlamenttel folytatott együttműködésünkre gondolok, hanem kifejezetten az Európai Bizottsággal ezeknek az ad hoc ügyeknek a kezelése során folytatott kommunikációnkra. Szeretném hálámat kifejezni Barroso elnök úrnak.

Mielőtt idejöttem, megfogadtam, hogy nem fogok viccet mondani. Az egyetlen vicc, amit elmondtam, és amin odahaza mindenki nevetne, nem aratott sikert. Mindegy, majd még próbálkozom; talán egyszer még a német tolmácsoláson is átmegy, és végre megértjük egymást.

A Lisszaboni Szerződés nem lehet mantra. Eszköznek kell lennie, nem lehet maga a cél. Eszköz arra, hogy javítsuk az Európai Unió működését. Soha nem szabad belőle kényszert csinálni. Minden országnak megvannak a maga eszközei és játékszabályai a ratifikálás végrehajtásához. Az, hogy aláírtam a Szerződést, nem jelenti azt, hogy befolyásolni fogom a cseh parlament két házának döntését, hiszen azok autonómak és szabadok, így önállóan döntenek. Ugyanígy nem áll szándékunkban előzetes nyomást gyakorolni az ír nép döntésére sem. Lehetetlenség, hogy a Szerződés érvényességét bármilyen módon előírjuk, bár véleményem szerint most szükség van a Szerződésre, és meg fogja könnyíteni az Európai Unió működését. Erről a témáról ez a végső megjegyzésem, és nem térek rá vissza, hiszen már ismertettem a személyes álláspontomat.

Tetszett az idézet, amit tisztelt képviselőtársamtól, Kirkhope úrtól hallottam, és hogy mit gondolok a jelenlegi időszakról, azt Churchill után szabadon így fogalmaznám meg: "Holnap nem jöhet újabb válság, tele a naptáram." Úgy gondolom, hogy mindaz, amin az első hetekben keresztülmentünk azt mutatja, hogy helyesen választottuk meg a prioritásainkat, és jól felkészültünk. A gázkérdéssel ráadásul már december közepén elkezdtünk foglalkozni, már a francia elnökség alatt.

Elnézést kérek azoktól a tisztelt képviselőktől, akiknek valamelyik kérdésére nem válaszolok; megpróbálom ezt a megbeszélést kicsit általánosabbá tenni, és később igyekszem majd elmagyarázni, mi az általános megközelítésünk e speciális problémák kezelése során.

Az ember-, kábítószer- és gyerekcsempészet, gyermekkereskedelem és hasonló kérdések. Az Önök Parlamentjéhez hasonlóan a Cseh Köztársaság is rendez vitákat a szabadság és biztonság szintjéről, és azon vagyunk, hogy a Tanács embercsempészet elleni határozatainak keretében felgyorsítsuk az irányelveket és az egész jogalkotási tervet. Ezzel azt akarom mondani, hogy készen állunk erre, és szeretnénk foglalkozni ezeknek a problémáknak az egyes elemeivel.

Széleskörű tárgyalások a Nabuccóról. Őszintén be kell vallanunk, hogy a Nabucco csak abban az esetben lesz alternatív tranzitútvonal, ha alternatív ellátási forrást is biztosít. Ami az Ukrajnáról folyó vitát illeti, honfitársam, Josef Zieleniec elég világosan megmondta – ez egy politikai és geopolitikai probléma, és véleményem szerint, ha nem adunk esélyt Ukrajnának belső problémái megoldására, ha nem korlátozzuk bizonyos szereplők gázpiaci magatartását, legyenek azok akár egyének, akár cégek, akkor elveszíthetjük Ukrajna Európa-párti hozzáállását, ami természetesen geopolitikai probléma. Az egész válság céljait illetően csak találgathatunk – talán csak egy rövid-távú áremelés, esetleg egy jóval nagyobb nyomás az alternatív északi útvonal, az Északi Áram megépítése érdekében, vagy talán valójában az a cél, hogy elfojtsák Ukrajna Európa iránti vonzalmát. Bármi legyen is a helyzet, ezek a tényezők részét képezik a problémának, ami nem csak rövid-távú, és nem csak az energiáról szól.

Ha arra a célzásra kellene reagálnom, hogy Európának vajon inkább liberálisnak, vagy inkább szocialistának kellene lennie, akkor megpróbálkoznék még egy viccel, és azt mondanám, hogy kompromisszumként egy liberál-konzervatív Európát javasolok, de tényleg ez volt az utolsó tréfám.

Ami a Cseh Köztársaság által követett utat és az euró elfogadását illeti, január 1-jén nyilatkoztam, hogy a Cseh Köztársaság idén november 1-jén fogja bejelenteni a belépés időpontját. Kormányom az első kormány, amely teljesíti a maastrichti kritériumokat. Nem úgy tekintek erre, mint valami versenyre. Gratulálok szlovák kollégáimnak, mi pedig várunk, és meglátjuk, hogy a pénzügyi válság milyen hatással lesz a Stabilitási és Növekedési Paktum szabályainak betartására, és milyen hatása van az euró övezetre irányadó összes szabály tényleges teljesítésére. Attól tartok – és ez vonatkozik a pénzügyi válság kezelésére is –, hogy káros hatása lenne annak, ha az EU enyhítene a saját szabályain, ezért amikor a szabályok Európájáról beszélünk, akkor természetesen ragaszkodni fogunk az állami támogatásról és a versenyről szóló irányelvek betartásához, és a pénzügyi válság kezeléséről szóló javaslatok értékelése során is ez lesz az egyik szempont. A szabályok jó időkben és rossz időkben is szabályok, és mindenkire vonatkoznak. Tökéletes egyenlőségre van szükség.

Szeretnék megjegyzést fűzni a korlátok nélküli Európához is. Igen, valóban legalább háromféleképpen értettük. Van egy gazdasági értelme, amibe beletartozik a belső piaci korlátok felszámolása, egy mentális vagy pszichológiai értelme, azaz az európaiak fejében lévő korlátok megszüntetése, ami természetesen a nemrégiben csatlakozott országok célja, és végül ott van a külső korlátok felszámolása, a protekcionizmus elkerülése, a világkereskedelem tényleges liberalizálása, mint a válság kezelésének egyik eszköze, a kereslet fellendítése, és a washingtoni G20 következtetéseinek a hatékony megvalósítása.

Talán egy dolgot jegyeznék meg itt, ami engem személyesen is érint, és ami már eljutott a médiához. Václav Havel súlyos beteg, kórházba szállították. Ő olyan valaki, aki a novembert megelőző és a novembert követő vezetésünknek is jelképe, és nem csak a Cseh Köztársaság számára – lényegében ő jelképezi a vasfüggöny leomlását. Ő volt az első cseh, aki itt az Európai Parlamentben beszédet mondott, és szeretnék valamennyiünk nevében gyors gyógyulást kívánni neki!

Van néhány egészen specifikus válaszom a Ház egyik tiszteletreméltó tagjának. Meghatott Rouček úr aggódása a cseh kormányért, és legalább hat példát fel tudnék sorolni az elmúlt tíz-tizenöt esztendőből, amikor az Európai Unió elnökségét ellátó országok számos belső problémával küszködtek, mégis sikeres volt az elnökségük. Ott volt Belgium a Maastrichti Szerződés hatálybalépése idején, amikor alkotmányos változásokra került sor anélkül, hogy azok az elnökséget érintették volna, ott volt a francia elnökségnek az az időszaka, amikor az Európai Uniót kibővítették Svédországgal, Finnországgal és Ausztriával, miközben Franciaország belpolitikai válságtól szenvedett, ott volt az Amszterdami Szerződés időszaka 1999-ben a német elnökség alatt, amikor Gerhard Schrödernek komoly problémákkal kellett szembenéznie, és Lafontaine kilépett a pártjából, ott volt az euró bevezetésének az időszaka a José María Aznar által vezetett spanyol elnökség alatt, ott volt az ír elnökség időszaka, és még hosszan folytathatnám. Ne aggódjanak a cseh politika belső problémái miatt; ezek nem fogják érinteni a cseh elnökséget.

A Nukleáris Fórumról: nem rendezhetünk olyan nukleáris vitát, amelyben a zöldek, liberálisok, konzervatívok stb. közötti eszmecsere kikényszerített eredménnyel végződik. Az Európai Bizottsággal együttműködésben szervezett, Pozsonyban és Prágában megrendezésre kerülő Nukleáris Fórumnak új vitát kell kezdenie a biztonságról, a lehetőségekről, a kockázatokról és igényekről, és minden olyan dologról, amelyek az elmúlt években tulajdonképpen kicsit tabunak számítottak. A szlovák-cseh Nukleáris Fórumnak valójában éppen az a célja, hogy ezeket a tabukat felszámolja. Nyilvánvaló, hogy miért járt Fico miniszterelnök úr Ukrajnában és Moszkvában; Bulgária és Szlovákia problémái kritikusak, mivel ezek az országok teljes egészében az Ukrajnából érkező gázszállítástól függenek. Bulgária csak egyharmadát tudja tárolni az ország számára szükséges kapacitásnak, Szlovákia pedig már több ezer vállalat termelését csökkentette, Novákyban található hőerőműve kiégett, és súlyos válságot él át. Napi kapcsolatban vagyok Robert Ficoval, és támogatom misszióját, bár nem hiszem, hogy ezúttal sikerrel fog járni. Sokkal keményebben kell fellépnünk a két szereplővel, Ukrajnával és Oroszországgal, a Naftogazzal és a Gazprommal szemben. Úgy vélem továbbá, hogy a következő lépéseknek lényegesen hatékonyabbaknak és keményebbeknek kell lenniük mind az Európai Bizottság, mind a cseh elnökség részéről. Meg kell találnunk azokat az eszközöket, amelyekkel a számos technikai probléma leküzdhető. Olyan nincs, hogy ezeket a szállításokat egy teljesen jelentéktelen okból (azaz a technikai gáz használata miatt) ne indítsák újra, ezért további lépéseket teszünk ebben az ügyben.

Sok szó esett a Balkánról és az ezzel összefüggő problémákról, és számos kérdés is felmerül e tekintetben. Peterle úr nagyon is tisztában van azzal, hogy akkor lehet Horvátország csatlakozási folyamatában a fejezeteket felszabadítani, ha sikerül bilaterális megoldást találni a szlovén-horvát vitára. Ez nem európai vita, jóllehet valóban kezd kihatni a csatlakozási tárgyalásokra. Ebben az értelemben talán segíthet megoldani a szlovén-horvát határproblémákat, hogy kapcsolatban állok a két miniszterelnökkel és a két elnökkel, és hogy személyesen is hozzájárulok ehhez a problémához.

Sok mindent szeretnék még mondani, de igyekszem már nem túl sokáig feltartani Önöket. Megpróbálok a következő ülésüknek is teret engedni. Befejezésképpen szeretném még elmondani, hogy nagyra értékeljük a lehetőséget, hogy olyan államközösséghez tartozhatunk, amely olyan értékekre és alapokra épül, amelyeket 1989 novemberét követően ismét saját értékeinkként és saját céljainkként fogadhattunk el. Nagyra értékeljük azt a lehetőséget is, hogy elnökölhetünk e felett az egész közösség felett. Ez valami egészen különleges dolog, olyan valami, amiről az én generációm, amely 1989-ben 33 éves volt, soha nem gondolta volna, hogy valaha megéri. Nagyra értékeljük azt a tényt is, hogy számos problémával foglalkozhatunk. Amit mindennél többre értékelünk, az a szabad belső vita. Ez az a szabadság, ami lehetővé teszi a számunkra, hogy a felmerülő problémákat számos különböző nézőpontból fogalmazzuk meg, ami azután a megoldásuk szempontjából is fontos. Egyértelműen kijelenthetem Önök előtt, hogy Tomas Garrigue Maszarik azt mondta: "A demokrácia megbeszélés". Nagyon szeretnék az első csehszlovák elnök nyomdokaiba lépni; teljes mértékben nyitott maradok a megbeszélésre. Köszönöm a mai figyelmüket, és várom, hogy ismét találkozzunk!

José Manuel Barroso, *a Bizottság elnöke.* – Elnök asszony! Nagyon érdekes eszmecserén vagyunk túl, és reménykeltőnek tartom, hogy közös megegyezés van a kihívásokról, és általában a cseh elnökség támogatottságáról. Még egyszer megismétlem: azt szeretném, ha lojálisan, konstruktívan és a lehető legjobb szellemben dolgoznánk együtt cseh barátainkkal. Az ő sikerük Európa sikere is.

Mint azt néhányan már kiemelték, ez az utolsó elnökség az európai parlamenti választások előtt. Szerintem nagyon fontos, hogy ezekben a hónapokban mindannyian megmutassuk, milyen fontos szerepet játszik valamennyi intézményünk polgáraink jóllétében, boldogulásában és szolidaritásában.

Nagyon fontos, hogy kommunikáljunk, ezt pedig az európai intézmények egyedül nem tudják megtenni, és a tagállamok egyedül nem tudják megtenni. Ez közös feladat, amit az igazi partnerség szellemében kell elvégeznünk, így abból, ami ezekben a hónapokban történik, sok minden nagyon fontos lesz majd Európa jövője szempontjából, valamint abból a szempontból is, hogy mekkora tisztelet övezi intézményeinket Európa különböző pontjain.

A rendelkezésemre álló időt arra szeretném felhasználni, hogy válaszolok néhány konkrét, nekem szóló kérdésre, különösen az energiával kapcsolatban. Igen, valóban sürgősen felül kell vizsgálnunk a gázbiztonsági irányelvet. A Bizottság ezen az állásponton volt, amikor tavaly novemberben ismertette energia-felülvizsgálati stratégiáját, mi pedig teljes gőzzel dolgozunk azon, hogy a lehető leghamarabb letegyünk egy jogalkotási javaslatot az Európai Parlament és a Tanács elé. Igen, ami az európai energiabiztonságot illeti, valóban több szolidaritásra és nagyobb előrelépésre van szükségünk. Ez volt a nemrégiben ismertetett energia-felülvizsgálati stratégiánk lényege.

Szeretném kihasználni ezt az időt arra, hogy ismételten megkérjek minden tagállamot és európai intézményt, hogy dolgozzanak még aktívabban az európai energiaszolidaritási mechanizmusokon. Igen, valóban fel kell gyorsítanunk a beruházásokat az energia infrastruktúra, a rendszerösszekötők és az energiahatékonyság területén is. Ezért olyan rendkívül fontos, hogy megkapjuk a közösségi költségvetésből ezekre a célokra elkülönített 5 milliárd eurót.

Kérem Önöket – mind a Parlamentet, mind pedig a cseh elnökséget –, hogy ezt a lehető leghamarabb váltsák gyakorlatra. Igen, a gazdasági fellendülésnek együtt kell járnia egy okos zöld növekedéssel is ahhoz, hogy megerősödve kerüljünk ki ebből a válságból. Már az asztalon vannak azok a javaslataink, amelyek a strukturális alapok ilyen célú felhasználásának felgyorsítását irányozzák elő. Pénzeszközök kellenek az energiahatékonyságra és az energia rendszerösszekötőkre, és a nemzeti ösztönző programok koordinálásával az ez irányú nemzeti erőfeszítéseket is össze fogjuk hangolni, az Európai Tanács következtetéseivel összhangban.

Hadd mondjam el azt is, hogy ahhoz, hogy túljussunk ezen a gazdasági válságon, és Európát visszaállítsuk egy fenntartható növekedési pályára, tiszteletben kell tartanunk az esélyegyenlőségről szóló közösségi szabályokat is. Európának továbbra is elő kell mozdítania, hogy a férfiak és a nők is részt vegyenek a gazdaságban, és segítenie kell a családi élet és a munka összeegyeztethetőségének megteremtésében.

Szólnék egy szót a Lisszaboni Szerződésről is, amelyet Önök közül sokan említettek: minden eddiginél nagyobb szükségünk van arra, hogy ezt a Szerződést valamennyi tagállam ratifikálja. Igen, tiszteletben kell tartanunk az egyes nemzeti ratifikálási eljárásokat, amikor azonban egy kormány egy állam nevében aláír egy szerződést, akkor azzal ünnepélyes kötelezettséget vállal arra, hogy azt hatályba is helyezi.

(Taps)

Sokan beszéltek Önök közül a cseh elnökségről és arról, hogy mennyire fontos. Néhányan említették – Nassauer úr, Brok úr és mások –, hogy már önmagában az az esemény rendkívül fontos, hogy cseh elnökségünk van. Ez az első eset, hogy a Varsói Szerződés egyik egykori tagállamára hárul a felelősség, hogy az Európai Tanács elnöke legyen. Ha belegondolnak, valóban micsoda nagyszerű eredmény, hogy a vasfüggöny leomlása után 20 évvel a Cseh Köztársaság áll az Európai Tanács élén, és Topolánek miniszterelnök úr, valamint Vondra miniszterelnök helyettes úr működik együtt ebben a feladatkörben. Teljes mértékben megbízom mindabban, amit tenni fognak.

Hadd osszam meg Önökkel egy élményemet a tavalyi portugál elnökség idejéből. Portugália miniszterelnöke, Socrates úr és jómagam Zittauban voltunk, a Cseh Köztársaság, Lengyelország és Németország határán, és láttam, milyen érzelmek borították el akkor Topolánek miniszterelnök urat. Azon a határon, ami egykor elválasztott bennünket Európában, ami Európa két fele között húzódott, most szabadon járnak-kelnek ezeknek az országoknak az európai polgárai. Nagyszerű pillanat volt és nagyszerű eredmény, amire büszkének kell lennünk. Ezért valóban hiszem, hogy ha sikerre akarjuk vinni ezt az elnökséget, akkor fontos, hogy megyédjük az értékeinket.

Néhányan említették, milyen fontos, hogy a Cseh Köztársaság sikeres legyen, mivel kis országról van szó. Sajnálom, de a Cseh Köztársaság nem kis ország, még európai mércével mérve sem. Valójában néha kisebbrendűségi komplexusra utal, ha egyes tagállamainkra kis országként tekintünk. Hadd mondjam el, hogy – mint azt Paul-Henri Spaak, európai projektünk egyik alapítója mondta – az Európai Unióban nincsenek többé kis és nagy országok; ha úgy tetszik, egyikük sem nagy: a probléma az, hogy egyes országok ezt még nem vették észre.

Tulajdonképpen, ha megnézzük a világ többi részét – amikor látjuk, milyen nagyságrendű Amerika ereje a védelem és technológia terén; amikor látjuk Oroszország hatalmas földrajzi kiterjedését; amikor látjuk Kína és India hatalmas demográfiai dimenzióit – mondhatjuk-e azt, hogy Európában vannak nagy országok?

Nincsenek többé nagy európai államok. Ami a méltóságot illeti, valamennyien nagyok. Az Európai Bizottság szemében minden tagállam egyforma méltósággal rendelkezik, ahhoz azonban, hogy a világban nagyok legyünk, erős Európai Unióra van szükségünk. Közösen kell fellépnünk; ki kell használnunk az intézményeinkben rejlő erőt, és ha közösen cselekszünk, akkor pozitív hatással lehetünk a világra. Ezért van szükségünk a Lisszaboni Szerződésre. Ezért van szükségünk közös célra. Ezért van szükségünk erős intézményekre. A legjobbakat kívánom a cseh elnökségnek!

(Hosszan tartó taps)

Elnök. - A vitát lezárom.

Szavazás következik.

Írásbeli nyilatkozatok (142. cikk)

Gerard Batten (IND/DEM), *írásban.* – Néhányan nagyon várjuk Klaus elnök úr februári felszólalását. Üdítő lesz olyan valakit meghallgatni, aki elég intelligens és elég őszinte ahhoz, hogy megkérdőjelezze az egyre szorosabb Európai Unió és az éghajlatváltozás ideológiai maradiságait.

Klaus elnök úrnak teljesen igaza volt, amikor az Európai Uniót a régi Szovjetunióhoz hasonlította. Barátom, a bátor orosz másként gondolkodó, Vlagyimir Bukovszki azt mondja az Európai Unióról: "Én éltem az Önök jövőjében, és nem működik." Bukovszki úrnak teljesen igaza van, az EU a puha kommunizmus egyik formája.

Csak reménykedhetünk, hogy a cseh elnökség valamivel szkeptikusabban közelít majd a nagyszerű európai projekthez, mint egyes korábbi elnökségek. A csehek egy dolgot tehetnek: késleltethetik a Lisszaboni Szerződés ratifikálását a második ír népszavazás végéig. Aztán amikor az írek megint nemmel szavaznak a bukott alkotmányra, a csehek elismerhetik az egyetlen olyan uniós nemzet demokratikus döntését, amelyet szavazni engedtek, és a cseh ratifikálás megtagadásával megálljt parancsolhatnak a Szerződésnek. Reméljük, hogy Klaus elnök úr olyan ember, aki ezt megteszi!

Alessandro Battilocchio (PSE), írásban. – (IT) Köszönöm, elnök asszony! Őszintén kívánom a Cseh Köztársaságnak, hogy a munkája sikeres legyen. A kezdeti jelek nem sok jóval biztatnak: az elnökség alapvető euroszkepticizmusa, ami a közelmúltban számos cseh jogi aktus mögött megfigyelhető volt (például az, hogy a mai napig nem ratifikálták a Lisszaboni Szerződést), még az optimistákat is aggodalommal tölti el. A Tanács soros elnökének Gázával kapcsolatos nyilatkozata is az intézményi érzés hiányára utalt: az álláspontokat egyeztetni kellene a többi 26 tagállammal. Ráadásul igen negatív üzenete van annak, hogy

nem találkoztak az Európai Parlament szocialista képviselőcsoportjával: soha azelőtt nem fordult elő, hogy a Tanács soros elnökének nem volt ideje párbeszédet folytatni a Parlament egyik nagy képviselőcsoportjával. Tisztelt elnök asszony! Reméljük, hogy a cseh elnökség hatékony, hiteles intézkedésekkel lep majd meg bennünket: ebben az esetben a hat hónap lejártával lesz bennünk annyi intellektuális becsület, hogy ezt elismerjük.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), írásban. – (PT) A cseh elnökség három prioritást jelölt meg: gazdaság, energia és külkapcsolatok. A cseh elnökség programjának ismertetése tehát egy számunkra már ismert irányt követett, voltak azonban bizonyos sajátos elemei, különösen a Lisszaboni Szerződés ratifikálása tekintetében. A cseh miniszterelnök megerősítette, hogy tiszteletben kell tartani az ír polgárok szuverenitását. Sőt, úgy gondolta, hogy ha a Cseh Köztársaságban népszavazást tartottak volna, az talán ugyanolyan eredmény hozott volna, mint Írországban, elismerve, hogy a Szerződéstervezet esetleg elutasításra kerülhet.

Az Oroszország és Ukrajna között kialakult gáz-válsággal kapcsolatban úgy vélte, hogy mindkét ország hibáztatható, kiemelte tetteik gazdasági, stratégiai és politikai okait, és kiállt amellett, hogy az Európai Uniónak fokozottabban kellene beavatkoznia, de semmiféle konkrét javaslattal nem állt elő.

Ami a társadalmi és gazdasági kérdéseket illeti, semmilyen különleges dolgot nem javasolt, ami annyit jelent, hogy marad a neoliberális álláspont, az Európai Parlament által elutasított munkaidő irányelvről szóló javaslatok, a Stabilitási és Növekedési Paktum és a neoliberális lisszaboni stratégia, ugyanakkor figyelmen kívül hagyta a gazdasági válságot és annak a szociális dimenzióban megjelenő súlyos következményeit.

Ráadásul gyakorlatilag semmit nem mondott azokkal a háborús bűnökkel kapcsolatban, amelyeket Izrael továbbra is elkövet a palesztinok ellen, ami igazán sajnálatos.

Genowefa Grabowska (PSE), írásban. – (PL) A cseh elnökségre olyan időszakban kerül sor, ami az egész EU számára nehéz. A pénzügyi válság, az energiaválság és a gazdasági recesszió következtében az Unió ötvenhat éves történetének legkeményebb időszakát éli. Ehhez jön még, hogy júniusban európai parlamenti választások lesznek, és katonai összecsapásokra került sor a Gázai övezetben. A magam részéről sajnálom, hogy a cseheknek nem áll megfelelő eszköz a rendelkezésére a feladat elvégéséhez. Sajnálom, hogy az EU-t megreformáló Lisszaboni Szerződés még nem vált valósággá.

Ezért nincsen közös külpolitikánk; nincsen döntéshozatali rendszer, és a tagállamokat nem kötelezi az energiaszolidaritás elve. És e tekintetben Vaclav Klaus elnök úr éghajlatváltozásról, az EU reformjáról és az euróról alkotott nézetei – amelyek meglehetősen bizarrak, ha nem éppen ellenségesek – nagymértékben felelőssé tehetők. Kérem tehát a cseh kormányt és Mirek Topolánek miniszterelnök urat, hogy amennyire lehetséges, korlátozzák Klaus úr uniós ügyeket érintő nyilvános kijelentéseit! Ez egyaránt szolgálja az ő javát és közös érdekeinket.

A cseh prioritások, a "három E" – gazdaság, energia és külkapcsolatok – tömören összefoglalják, amire Európának szüksége van. Úgy vélem tehát, hogy Schwarzenberg úr ígérete, miszerint a csehek jelentősen "előreviszik az európai ügyeket", és "jó jegyeket fognak kapni", valóban igaz lesz. Teljes szívemből kívánom déli szomszédainknak, hogy elnökségük sikeres legyen!

Harangozó Gábor (PSE), írásban. – A gazdasági fellendülésről szóló terv – amelyről decemberben született megállapodás – jelentős lépés a helyes irányba a jelenlegi gazdasági lassulás megállítása felé vezető úton. Most az következik, hogy a terv konkrét elemeit gyorsan és hatékonyan hajtsák végre. Az Uniónak e tekintetben maximális erőfeszítéseket kellene tennie a rendelkezésre álló forrásokhoz való hozzáférés megkönnyítése tekintetében. Különösen fontos tehát – a pénzügyi piacainkba vetett bizalom helyreállítása mellett -, hogy tökéletesítsük és egyszerűsítsük az intézkedéseket a strukturális és kohéziós alapok végrehajtásának felgyorsítása érdekében. A kohéziós politika az uniós szolidaritás legfontosabb eszköze, és természetesen alapvető szerepet játszik egy ilyen nagyságrendű globális válság negatív hatásainak a kezelésében. Örömmel látom továbbá az új cseh elnökség prioritásai között azt a szándékot, hogy a Bizottság közleményével párhuzamosan megbeszéléseket kezdnek a hátrányos helyzetű területek újbóli meghatározásáról. Az érintett területek jobb körülhatárolása valóban segít majd igényeik pontosabb kielégítésében és fejlődési potenciáljuk kiaknázásának előmozdításában, hogy ezáltal a társadalmi, területi és gazdasági konvergencia célkitűzéseivel összhangban dolgozzanak az Unió egész területén. Fokozott erőfeszítéseket kell tennünk annak érdekében, hogy elkerüljük a válságnak nemcsak a gazdaságra, hanem a polgárainkra gyakorolt negatív következményeit, különös tekintettel a legkiszolgáltatottabbakra.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN), *írásban.* – (PL) Szeretném megköszönni Mirek Topolánek elnök úrnak, hogy ismertette a cseh elnökség prioritásait. A Közösség elnökségének keretét adó három "E"-t — Gazdaság, Energia és Európa a világban – további, nem várt külső események is megterhelik: Gáza és a gáz.

A gázai konfliktus problémájának politikai dimenziói is vannak, ugyanakkor mostanra olyannyira militarizálódott, hogy előtérbe kerültek a humanitárius kérdések. A térségben emberek halnak meg! Nemcsak a Hamász aktivistái, akik a katonai konfliktust kirobbantották, hanem ártatlan gyermekek, nők és férfiak is. Az EU-nak az ENSZ-szel egyetértésben minden tőle telhetőt meg kell tennie annak érdekében, hogy megoldást találjon erre a véres konfliktusra. A zsidók és a palesztinok békésen is élhetnének egymás mellett. Kérem, küzdjenek elszántan e cél megvalósítása érdekében!

A gázválság számos európai államot érintett. A két, orosz illetve ukrán vállalat között kirobbant vita mostanra a két ország vitájává fajult. Ezt sok ország sok polgára súlyosan megszenvedi, miközben energiaellátásukat a kemény tél kellős közepén leállították. A válság jelentős veszteségeket okozott a gazdaságnak is, mivel gázra a termeléshez is szükség van. Legfőbb ideje tehát, hogy létrehozzunk egy egész Unióra kiterjedő olajés gázrendszert, amely többféle forrásra épít. Emellett sürgősen új energiaforrásokat kell keresnünk, és korszerűbb széngázosítási módszereket kell alkalmaznunk. Lengyelországban történnek lépések ebben az irányban.

Szívből kívánom, hogy cseh barátaink sikerrel váltsák valóra az EU céljait!

Magda Kósáné Kovács (PSE), *írásban.* – (*HU*) A cseh elnökség nehéz helyzetben van. Nehéz dolog első alkalommal egy olyan elnökség után átvenni a stafétabotot, amely Európa egyik motorjaként erős beágyazottsággal, sokadszorra kormányozza az Unió hajóját. Nehéz helyzetben van, mert a pénzügyi válság most kezdi kifejteni hatásait Európa-szerte. És nehéz helyzetben van, mert nemcsak az Európai Parlament szélsőoldali euroszkeptikusaival kell bajlódnia, hanem a hazai politikai közélet magas rangú képviselőivel is.

A cseh elnökség programja mindennek ellenére olyan programnak látszik, mely az Európai Uniót megpróbálja egyensúlyban tartani. Az Európa határok nélkül címet viselő program magasabb ívével nemcsak a gazdasági válság menedzselését helyezi előtérbe, hanem az EU alapelveinek hosszú távú és következetes érvényre juttatását is. Csehország a kelet-közép-európai régió első olyan országa, amely az újonnan csatlakozott országok alapvető jellemzőinek összességével bír, és ennek megfelelően az elnökség programjában megpróbálja az új tagországok igényeinek arányos képviseletét.

Örvendetes számunkra, hogy a cseh elnökség a gazdasági válságra a belső munkaerőforrás fejlesztésével, vertikális mobilitásának fokozásával válaszol.

Külön figyelmébe ajánlom ugyanakkor az elnökségnek a leginkább elmaradott régiók és a roma kisebbség helyzetének javítását, hiszen ezek határokon átívelő európai szintű társadalmi és gazdasági problémát jelentenek.

Az EU népességének elöregedését és az ebből fakadó szociális feszültségeket a bevándorlók munkaerejének igénybevétele mellett hosszú távon a versenyképtelen tudással és képzettséggel rendelkező belső munkaerőforrás feltárásával lehet kezelni.

Iosif Matula (PPE-DE), írásban. – (RO) Szeretnék gratulálni a Cseh Köztársaságnak az Európai Unió elnökségének átvételéhez. Szeretném továbbá elismerésemet kifejezni, amiért az Európai Unió elnökségét ezt megelőzően betöltő Franciaországgal és az EU elnökségét majd az év második felében átvevő Svédországgal folytatott szoros együttműködés keretében sikerült egy 18 hónapos programot megtervezni.

A kihívások, melyekkel a mostani elnökségnek hivatalba lépésekor azonnal szembe kellett néznie – például a Gázai háború és az orosz gázellátás megszakadása, a globális gazdasági válságról nem is beszélve – megerősítették, hogy a Cseh Köztársaság által megjelölt prioritások abszolút helyesek.

A cseh elnökség által bejelentett prioritások – energia, gazdaság és Európa a világban – közül most az energiával szeretnék foglalkozni. Személy szerint úgy érzem, hogy Európának egyesített energiapolitikára van szüksége, elkerülendő, hogy túlzott mértékben függjön egyetlen terület energiaforrásaitól.

E tekintetben támogatom azt az elgondolást, hogy kapcsolatokat kell kialakítani új szállítókkal, illetve, hogy fontos lenne nem hagyományos energiatermelő technológiákba beruházni. Javítanunk kell a közlekedési infrastruktúrát, és kellő figyelmet kell szentelnünk a Nabucco-gázvezeték útvonala megépítésének. Úgy

vélem továbbá, hogy feltétlenül le kell rövidítenünk az alternatív és nem hagyományos energiaforrások megtalálását célzó projektek elindítását megelőző eljárásokat.

41

Mary Lou McDonald (GUE/NGL), írásban. – Az a tény, hogy az Európai Tanács a mai napig sem foglalkozott a Lisszaboni Szerződésre adott ír "nem" válasz mögött meghúzódó valódi problémákkal, most azt valószínűsíti, hogy ismét "nem" szavazat szülessen.

A cseh elnökség – felismerve, hogy reális esély van egy második "nem" szavazatra – most felkészül arra az eshetőségre, hogy a Lisszaboni Szerződés nem fog hatályba lépni. Úgy tűnik, hogy készülnek egy "B tervvel", amelynek értelmében új Bizottság kerülne megválasztásra a Nizzai Szerződés szabályainak megfelelően. A helyzetnek csak az egyik lehetséges megoldása az az állítólagos elgondolás, hogy választanak egy 26 biztosból álló Bizottságot, plusz egy európai kül- és biztonságpolitikai főképviselőt a 27. tagállamból.

Az emberek Unió-szerte ráébrednek, hogy a Lisszaboni Szerződés nem az a csodaszer, aminek azt leglelkesebb híveinek többsége beállítja. Ellenkezőleg: el is mélyítheti az előttünk álló gazdasági és társadalmi problémákat.

Ami a gázai válságot illeti, a cseh elnökség reakciója messze elmarad attól, amire szükség van. Összehangolt uniós fellépésre van szükség az ostrom alatt álló palesztinok jogainak védelme érdekében, és meg kell próbálnunk véget vetni a vérontásnak.

Rareş-Lucian Niculescu (PPE-DE), írásban. – (RO) A Cseh Köztársaság, amely 2009. január 1-jén vette át az Európai Unió Tanácsának elnökségét, az EU-hoz 2004-ben és azt követően csatlakozott többi államhoz hasonlóan szembesül azokkal a problémákkal, amelyek rengeteg lakóépület rossz hőszigeteléséből adódnak.

Szem előtt kell tartanunk a következőt: ezen épületek fűtési rendszerének a felújításával komoly energia-megtakarítást, és a polgárok fűtési költségeinek jelentős csökkentését lehetne elérni, ugyanakkor korlátozottak a lehetőségek a strukturális és kohéziós alapok felhasználására ezen a területen. Úgy vélem tehát, hogy a Tanács cseh elnökségének ezt a témát is fel kellene vennie a prioritásai közé.

Másodszor, ami az európai elfogatóparancsot illeti, a Cseh Köztársaság a kerethatározat 32. cikke alapján tett egy nyilatkozatot, miszerint a kiadatási eljárást "csak a 2004. november 1. után elkövetett cselekmények esetén alkalmazza". Hasonló szabályozásokat alkalmaznak más európai államokban is. Az ilyen esetek aláássák a polgároknak az európai bűnözés elleni politikák hatékonyságába vetett hitét. A Tanács elnökségét ellátó Cseh Köztársaság jó lehetőséget kínál az ilyen kijelentések felülvizsgálatára.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL), írásban. – (EL) A cseh miniszterelnök és az Európai Bizottság elnökének kijelentései, valamint általában az EU cseh elnökségének programjáról folyó európai parlamenti vita az EU a korábbi elnökségei alatt folytatott néptömeg-ellenes politikájának a folytatásai. Azt az üzenetet küldték, hogy változatlanul folyhatnak tovább a tőke támadásai a munkavállalók, a nagy néptömegek ellen. Az EU imperialista szerepe tovább erősödik, amint azt a cseh elnökség már hivatalba lépése pillanatában igyekezett bizonyítani, amikor kiállt Izraelnek a Gázai övezet ellen folytatott bűnös, imperialista támadásai mellett, és az USA teljes támogatását élvezve, az USA/NATO/EE "Új Közel-Kelet"-ről szőtt terveinek megfelelően törvényesítette a palesztin nép barbár lemészárlását.

A cseh elnökség programja azt jelzi, hogy továbberősödnek az EU néptömegek ellen irányuló támadásai, amelyek célja, hogy a kapitalista rendszerben bekövetkezett válság hatását a dolgozó osztályokra és a szegény néptömegekre hárítsák, fokozódik az EU emberek ellen irányuló agressziója és az imperialista intervenció, és javul az EU képessége arra, hogy a világban katonailag beavatkozzon.

Az embereknek ellentámadással kell válaszolniuk az EU agressziójára. Ellenállás, engedetlenség és az EU reakciós politikájából, magából az EU-ból való kitörés jelenti az emberek számára a kiutat.

Maria Petre (PPE-DE), írásban. – (RO) Felszólalásomat azzal kezdeném, hogy megismétlem azt a gondolatot, amelyről már hétfőn, a plenáris ülés megnyitásakor is beszéltem. Számunkra különös jelentőséggel bíró időszakban töltik be az elnöki tisztséget. Idén van a vasfüggöny leomlásának 20 éves évfordulója. Hétfőn elmondtam, hogy számunkra, de különösen a minket ideküldő polgárok milliói számára ez a 20 év egyfelől a várakozás, másfelől az elfogadás időszaka volt. Talán semmi rendkívüli nincsen abban, hogy nem tudtuk gyorsabban lerázni annak az 50 évnek a terhét, ami elválasztott minket Európa többi részétől.

Szerettem volna felszólalni, hogy gratuláljak Önöknek a harmadik prioritás, az "Európa a világban" kijelöléséhez, és különösen ahhoz, hogy kiemelten kezelik a keleti partnerségi kapcsolatot. A két ország, Románia és a Cseh Köztársaság történelme két erőteljes közös vonást mutat: 1968, majd a prágai tavasz,

ami számunkra, a legkegyetlenebb kommunista diktatúrát megélt románok számára olyan fénysugár volt, ami végigvezetett bennünket a szabadság ösvényén.

Román európai parlamenti képviselőként arra kérem, hogy a keleti partnerségi kapcsolatnak adjon megfelelő, sajátos tartalmat. Polgárok milliói élnek ebben a régióban, akiknek újra fel kell éleszteniük a reményt azzal, hogy az elkövetkező hónapokban jelképesen újra végigélik a prágai tavasz eseményeit. Ön is és én is lehetőséget kaptunk arra, hogy tökéletesen megértsük ennek a várakozásnak a súlyát.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE), *írásban.* – (*PL*) Az Európai Unió hat hónapos cseh elnöksége előtt állunk, egy olyan elnökség előtt, ami – mint az mostanra világossá vált – nem lesz könnyű. A két komolyabb válság, amelyeket az elmúlt hetekben kezelnünk kellett azt mutatják, hogy aki jól akarja vezetni az Európai Uniót, annak nemcsak gondosan megtervezett programokkal kell rendelkeznie, hanem mindenekelőtt azzal a képességgel, hogy gyorsan és megfelelően reagáljon nehéz problémákra. Ezt egyetlen tagállamnak sem szabad elfelejtenie, ha arra készül, hogy átvegye az EU elnökségét.

A cseh elnökség egy igen dinamikus és ambiciózus francia elnökség nyomdokaiba lép. Nem valószínű, hogy a két elnökséget nem fogják majd összehasonlítgatni. Nézetem szerint azonban a cseh hatóságok jól felkészültek a feladatra, és a cseh elnökség jó példaként szolgál majd arra, hogy még egy, a Közösséghez csak nemrégiben csatlakozott kis ország is képes megfelelően ellátni a vezető szerepet. És ebben még a nemzeti porondon tapasztalható politikai megosztottság sem akadályozhatja meg őket.

Kérném az elnökséget, hogy figyelme egy részét szentelje a mindennapi problémáknak. Fontos és szükséges, hogy rendelkezzünk nagyszabású, ambiciózus tervekkel, de ezek igen gyakran kívül esnek az átlagpolgár látókörén. Fontos ugyanakkor, hogy most, a parlamenti választások küszöbén az Európai Unió népei érezzék, hogy a Közösség értük, a polgárokért jött létre, hogy az a célja, hogy az ő mindennapi életüket jobbá tegye. Kellenek tehát a nagyszabású jövőképek, de a mindennapi élet prizmáján keresztül kell azokat megmutatni.

Kívánok Önöknek sok sikert!

Petya Stavreva (PPE-DE), írásban. – (BG) A Cseh Köztársaság olyan időszakban veszi át az EU kormányrúdját, amikor Európának szembe kell néznie a globális pénzügyi válság kihívásaival, a felfüggesztett orosz gázellátással és a gázai konfliktussal.

Hiszem, hogy a cseh elnökség ambiciózus programja az Európai Parlament és az Európai Bizottság szoros együttműködése révén meg fog valósulni. Európának továbbra is aktív megközelítést kell alkalmaznia minden olyan ügyben, ami az uniós polgárok napirendjén szerepel. Jelenleg az energiabiztonság az a téma, ami különösen aktuális, és ezen a téren fokozni kell az összes tagállam erőfeszítéseit. Az energia-függetlenség gondolatát új dimenzióval bővítette az európai fogyasztók felé irányuló orosz gázszállítás felfüggesztése nulla fok alatti hőmérsékletek mellett, ami megbénította Európát. Ez a válsághelyzet rámutatott, hogy csökkenteni kell a tagállamok orosz gázszállításoktól való függőségét, és alternatívákat kell keresni.

Az egyesült Európa polgárai azt várják a cseh elnökségtől, hogy aktív hozzáállással vegyen részt a probléma megoldásában, hiszen az már régen túlnőtt egy Oroszország és Ukrajna közötti kereskedelmi vita keretein.

Sok sikert kívánok az elnökségnek.

Theodor Dumitru Stolojan (PPE-DE), *írásban.* – (RO) Örömmel láttam, hogy a cseh elnökség prioritásai között az energiakérdés is szerepel.

Az elmúlt heteknek az egyes uniós tagállamokba irányuló földgázszállítás biztonságával kapcsolatos elfogadhatatlan eseményei ismét bebizonyították, hogy szükség van egy európai energiapolitikára, amelyet az európai alapokkal támogatott, világosan meghatározott európai projekteken keresztül kell végrehajtani. Az EU belső földgázpiaca csak abban az esetben működhet normálisan, ha gyors ütemben fejlesztjük a földgáztároló létesítményeket, beleértve a cseppfolyósított gáz tárolására szolgáló létesítményeket is, valamint ha felgyorsítjuk a Nabucco-projekt végrehajtását.

Margie Sudre (PPE-DE), *írásban.* – (FR) Szeretném legjobb kívánságaimat küldeni a cseh kormánynak, amely bonyolult nemzeti politikai helyzetének, és egy különösen aggasztó nemzetközi környezetnek köszönhetően kényes körülmények között elnököl az Unió felett.

A cseh elnökségnek az elmúlt hat hónap Nicolas Sarkozy által megtestesített elnökségéhez hasonlóan eltökéltnek és dinamikusnak kell lennie, hogy aktívan dolgozzon egy azonnali gázai tűzszünet érdekében,

valamint hogy a Franciaországgal és Svédországgal közösen elkészített előkészítő munkaprogram alapján egy olyan erőteljes politikai lendületet tartson fenn, amely sikerre viszi a Tanács élén.

Tekintettel a gazdasági válságra, az ipar, a versenyképesség és az európai munkahelyek védelmében haladéktalanul meg kell valósítani a 27 tagállam által elfogadott, összehangolt helyreállítási tervet. A válság megoldásának kulcsa jelentős részben Európa kezében van, és a cseh elnökségnek segítenie kell abban, hogy ezt be is bizonyítsuk.

Örülök, hogy a cseh miniszterelnök elkötelezte magát amellett, hogy ennek az elnökségnek a végére ratifikáltatja hazájával a Lisszaboni Szerződést. Az Európát gyengítő gazdasági, diplomáciai és intézményi válságok közül az utóbbi az egyetlen, aminek a kimenetele kizárólag az európaiakon múlik. A cseh elnökségnek lehetővé kell tennie, hogy az Unió elérhesse ezt a sikert, és ezáltal biztosíthassa polgártársaink jövőbeli kilátásait.

ELNÖKÖL: COCILOVO ÚR

Alelnök

4. Szavazások órája

Elnök. – A következő napirendi pont a szavazás.

Szeretném tájékoztatni a tisztelt Házat, hogy a szavazás alatt a parlamenti újságírók szövetségének kifejezett kérésére minden egyes eredménysor után világosan jeleznünk kell az igen szavazatok, az ellenszavazatok és a tartózkodások számát is. Szerettük volna egyszerűsíteni a dolgokat az Önök számára, de erre most nincs mód.

(A szavazás eredményére vonatkozó adatok tekintetében lásd a jegyzőkönyvet)

4.1. Az útlevelekben és úti okmányokban alkalmazott biztonsági jellemzők és biometrikus elemek (A6-0500/2008, Carlos Coelho) (szavazás)

A Carlos Coelho jelentéséről (A6-0500/2008) tartott szavazás után

Francesco Enrico Speroni (UEN). - (IT) Elnök úr, hölgyeim és uraim! Egy ügyrendi megjegyzésem lenne. Tájékoztattak bennünket, hogy az újságírók, egy tiszteletreméltó csoport kérésére minden szavazás eredményét bemondják, én viszont úgy vélem, hogy a parlamenti szabályokat nem az újságíróknak kellene meghozniuk, hanem a parlament tagjainak. Szeretném tudni, hogy vajon a világtalan újságírók szövetségével van-e dolgunk, mivel az újságírók számára is nagyon jól látható a szavazás eredménye a kivetítőkön. Mindenesetre a süket újságíróknak okozhat esetleg némi nehézséget, ha az eredményeket bemondják.

(Taps)

Elnök. – Speroni úr! Nekem is okoz némi nehézséget, hogy kifejezzem személyes véleményemet az újságírói munka nehézségeiről. Mivel most érkezett az elnökséghez egy ilyen kérés, úgy gondolom – és személy szerint talán osztom az Ön véleményét –, hogy az elnökségnek arra reagálnia kell; már eldöntöttük, hogy az adandó válasz ügye felkerül a következő elnökségi ülés napirendjére.

Edward McMillan-Scott (PPE-DE). - Elnök úr! Egyetértek a Speroni úr által ismertetett állásponttal. Elismerem, hogy Ön nehéz helyzetben van, de azt mondanám, hogy neki van igaza. A képernyőkön minden szavazat megjelenik. Rendkívül időigényes lenne minden módosítás eredményét felolvasni – különösen egy olyan szavazás esetében, mint a mai. Javaslom, hogy kérje meg az elnökséget, hogy utalják a kérést az illetékes bizottsághoz, és egy későbbi szavazást illetően fontolóra vesszük – ha ez elfogadható a tisztelt Ház számára.

(Taps)

Elnök. – Mint már említettem, a kérdést az elnökség elé terjesztjük, pontosan azért, hogy határozott választ adhassak.

Most tehát a szavazás következik.

- 4.2. A védelem és a biztonság területéhez kapcsolódó közbeszerzések (A6-0415/2008, Alexander Graf Lambsdorff) (szavazás)
- 4.3. Veszélyes anyagok és készítmények (diklór-metán) (A6-0341/2008, Carl Schlyter) (szavazás)
- 4.4. A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet 2007. évi halászati munkaügyi egyezményének (188. sz. egyezmény) megerősítésére való felhatalmazás (A6-0423/2008, Ilda Figueiredo) (szavazás)
- 4.5. Az alapvető jogok helyzete az Európai Unióban (2004-2008) (A6-0479/2008, Giusto Catania) (szavazás)

Elnök. - A 32. bekezdés első részéről szóló szavazás előtt

Mogens Camre (UEN). - Elnök úr! Szeretnénk kiegészíteni ennek a módosításnak a szövegét. A "2006. december 12." szövegrészt egyszerűen szeretnénk kiegészíteni azzal, hogy: "és 2008. december 4-én és 17-én". Ezt az indokolja, hogy ezeken a napokon bírósági döntés született, és nem lenne helyes, ha csak a 2006. évi határozatot említenénk anélkül, hogy szó esne a bíróság legutóbbi, 2008. decemberi megállapításairól.

- (A szóbeli módosítást elfogadják)
- A 25. módosításról szóló szavazás előtt

Syed Kamall (PPE-DE). - Elnök úr! Szavazási listám alapján úgy tűnik, hogy a 36. bekezdést visszavonták, így nem tudom, kell-e egyáltalán szavaznunk róla?

Elnök. - A 8. módosítást visszavonták, következésképpen nem szavazhatnak a 36. bekezdésről.

- A 161. bekezdésről szóló szavazás előtt

Marco Cappato (ALDE). – (*IT*) Elnök úr, hölgyeim és uraim! A 166. bekezdéssel kapcsolatban szeretnék rámutatni, hogy az eredeti angol szöveg a hivatalos változat, mert túl sok fordítás létezik, amik teljesen eltorzítják a szöveg értelmét, az olasz fordításban például "morte decorosa" [tisztes halál] szerepel. Nem szeretnék belemenni a részletekbe, de a hiteles változat az angol változat.

Elnök. – Köszönöm, hogy felhívta erre a figyelmünket. A megfelelő időben meg fogom ismételni anélkül, hogy Cappato úr ismét szót kapna, mivel most a 161. bekezdésről kell szavaznunk; a bekezdés eredeti szövegéről kell szavaznunk, miután a módosítás elutasításra került.

- 4.6. 2006. évi tengerészeti munkaügyi egyezmény (a szociális párbeszédre vonatkozó eljárások) (B6-0624/2008) (szavazás)
- 4.7. Az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának és az EU szerepének alakulása (A6-0498/2008, Laima Liucija Andrikienė) (szavazás)
- 4.8. Éves jelentés a Parlament, a Tanács és a Bizottság dokumentumainak nyilvánosság általi hozzáféréséről (A6-0459/2008, Marco Cappato) (szavazás)
- 5. A szavazáshoz fűzött indokolások

A szavazáshoz fűzött szóbeli indoklások

- Jelentés: Carlos Coelho (A6-0500/2008)

Hubert Pirker (PPE-DE). – (*DE*) Elnök úr! A jelentés mellett szavaztam, mert az reformot javasol a gyermekek védelme érdekében, és az útlevelek biztonságosságát növelő intézkedéseket vezet be. Összességében tehát olyan csomagról van szó, ami előbbre viszi a gyermekkereskedelem elleni, és a gyerekek nagyobb védelmének érdekében folyó küzdelmet.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Szükségesnek tartom, hogy az úti okmányok biztonsági elemeit biometrikus elemekkel is kiegészítsük. Ugyanakkor – bár elsődleges célunk az európai polgárok biztonságának javítása – az érem másik oldalát is végig kell gondolnunk, azaz polgáraink magánéletének védelmét. Igyekszem biztosítani, hogy ennek a jogszabálynak a nemzeti szinten történő végrehajtása és alkalmazása ne vezessen bürokratikus nehézségekhez, vagy akár az adatokkal való visszaéléshez, beleértve az Unión kívüli harmadik országok részéről elkövetett visszaélést. Szeretném kiemelni, hogy ösztönöznünk kell az Europol és a Frontex fokozottabb részvételét ebben az ügyben; csak a tagállamok bűnüldözési hatóságainak magas fokú együttműködése révén érhetjük el a kívánt hatást, és tehetjük Európát valamennyiünk biztonságos otthonává. Örülök, hogy a gyerekek 12 éves kortól saját útlevelet kapnak. Ez az intézkedés csökkenteni fogja a szervezett bűnözők gyermekekkel szembeni, határokon keresztül elkövetett visszaéléseit, többek között ezért is támogatom ezt a nyilvánvalóan ellenmondásos témát.

Frank Vanhecke (NI). - (NL) Elnök úr! Boldogan ajánlottam fel határozott támogatásomat az uniós útlevelek biometrikus elemeiről szóló Coelho-jelentéshez, mivel legalább ezzel teszünk egy lépést az útlevelekkel való számos visszaélés illetve útlevél hamisítás ellen. A harmonizációnak ezt a formáját minden bizonnyal támogathatjuk, hiszen hasznos, sőt, szükséges intézkedés, a schengeni országokban biztosan.

Amikor olyan rendszert léptetnek életbe, ahol nincsenek belső határok, akkor a nagyobb külső határokat természetesen a lehető leghatékonyabban meg kell védeni. Ez a jelentés lépés a helyes irányba, mivel a külső határok kielégítő védelme jelenleg nem megoldott.

Van azonban egy fenntartásom. Önmagában nem elég jobb útleveleket bevezetni. Évente százezrével érkeznek nem európai külföldiek kontinensünkre, Európába. Vannak közöttük legális bevándorlók, féllegális bevándorlók, de illegális bevándorlók is. Hazám, Belgium, tavaly több mint 70 000 nem európai külföldit fogadott az ismeretlen számú illegális külföldin felül. Meg kell állítanunk ezt az áradatot, de a jobb útlevelek önmagukban nem oldják meg azt az ügyet.

Dimitar Stoyanov (NI). – (*BG*) Köszönöm, elnök úr. A Coelho-jelentés ellen szavaztam, két okból. Először is, rendkívüli módon aggódom a polgárok jogai miatt és aggaszt az a tény, hogy biometrikus adatokat gyűjtenek, mivel ez komoly veszélyt jelent a polgárok biztonságára nézve, különös tekintettel a szabadságukra, sérül emellett a szabad mozgáshoz való alapvető emberi jog is.

Ennél is jobban aggaszt azonban az, hogy hazámban ez lesz az elmúlt tíz évben a második alkalom, hogy új személyi azonosító dokumentumot vezetnek be. Ha megengednek egy személyes megjegyzést, valójában ez lesz a harmadik alkalom tíz év alatt, amikor új személyi azonosító okmányt kapok. Önök talán mulatságosnak találják, de Bulgáriában az emberek olyan alacsony jövedelemmel rendelkeznek, hogy egyszerűen etikátlan és erkölcstelen ezekkel az emberekkel szemben, ha azzal is megterheljük az anyagi eszközeiket, hogy új személyi azonosító okmányokat kell vásárolniuk. Amikor olyan nyugdíjasokról beszélünk, akiknek a havi nyugdíja 100 BGN, ami 50 eurós nyugdíjnak felel meg, akkor nem helyes megterhelnünk őket 20 euróval azért, mert új személyi azonosító dokumentumokat bocsátunk ki. Azért szavaztam a Coelho-jelentés ellen, mert úgy érzem, hogy az egyáltalán nem lenne megfelelő a hazám számára.

- Jelentés: Marco Cappato (A6-0459/2008)

Gay Mitchell (PPE-DE). - Elnök úr! Csak szeretném rögzíteni, hogy végül a Cappato-jelentés ellen szavaztam, mert úgy vélem, hogy egy jobb jelentés kerül majd a Parlament elé, ami ugyanezekkel a kérdésekkel foglalkozik.

Szeretném még elmondani, hogy a Parlamentnek tennie kellene valamit a felszólalásaink jegyzőkönyveivel kapcsolatban, mivel vannak a Parlamentnek olyan tagjai, akik itt vannak több mint négy és fél éve, és egész idő alatt kapták a fizetésüket, viszont kevesebbszer szólaltak fel, mint Burke úr, aki csak hat hónapja van itt a Parlamentben. Szerintem itt az ideje, hogy erre is odafigyeljünk.

Vannak emberek, akik nem vesznek részt a Parlament munkájában, sem a bizottságokban, sem a plenáris üléseken. Néhányan közülük kisebb képviselőcsoportokhoz tartoznak. Bejönnek ide, szót kérnek, aztán elrohannak a reptérre, és ahelyett, hogy itt lennének, azzal töltik az idejüket, hogy tagállamainkban elmondják

az embereknek, milyen borzalmas is a demokrácia az Európai Unióban. Nos, a demokrácia valóban borzalmas az Európai Unióban, ha a Parlamentünknek azok a tagjai, akik meg sem jelennek itt, fizetést kaphatnak azért, hogy ezután is ilyen vérlázító módon megsértsék a demokráciát. Szeretném, ha ennek nyoma maradna, elnök úr.

Úgy gondolom, hogy miközben reformokat hajtunk végre, miközben hozzáférhetővé tesszük a dokumentumainkat, és biztosítjuk a nagyobb átláthatóságot, aközben lépéseket kellene tennünk abba az irányba is, hogy megmutassuk, a Parlament mely tagjai vesznek részt a Parlament munkájában, és kik azok, akik nem.

- Jelentés: Alexander Graf Lambsdorff (A6-0415/2008)

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Az európai fegyverpiac azért nem működik hatékonyan, mert széttagolt. Most megteremtettük a közbeszerzés lehetőségét ebben az ágazatban, ugyanakkor tekintettel voltunk az alapító szerződés 273. cikkében stratégiai okokból felsorolt kivételekre. A bizottságban azon dolgoztam, hogy véget vessek a katonai szerződések átláthatatlansága révén okozott közpénz pazarlásának. Korábban a nemzeti érdekekről szóló záradékot is megszegték a hadsereg közbeszerzései esetén, aminek nyilvánvalóan semmi köze nem volt a biztonság minőségéhez. Kapásból tudnék sorolni ilyen munkaszerződéseket, élelmezési és szállítási szerződéseket. Ez a javaslat pénzt takarít meg, amit azután kutatásra és technológiára lehet fordítani annak érdekében, hogy hatékonyabban védjük magunkat a jelenlegi és jövőbeni fenyegetésekkel szemben.

Jim Allister (NI). - Elnök úr! Ellenzem ezt a jelentést, mivel szerintem veszélyt jelent azokra a kormányokra és cégekre nézve, akik súlyos összegeket fektettek védelmi K+F-be, és akik most elesnének a fejlesztési és gyártási fázison keresztül elérhető megtérüléstől.

A javasolt irányelv értelmében a közbeszerzési szerződéseket most az európai versenytársak számára is hozzáférhetővé kellene tenni, így a védelmi cégek – sőt, az országok sem – nem tudnák megvédeni nemzetközi tulajdonjogaikat és munkahelyeiket. Tekintettel arra, hogy az Egyesült Királyságban számos katonai védelmi cég rendelkezik élvonalbeli K+F-fel, a jelentésben rejlő veszélyek komoly aggodalomra adnak okot.

Nyugtalanságomat továbbfokozza annak felismerése, hogy a jelentés elsődleges motivációja nem annyira a kézzelfogható gazdasági előnyök előtérbe helyezése, mint inkább az EU integrációjának és az európai biztonsági és védelmi politikának a megerősítése.

Carlo Fatuzzo (PPE-DE). – (*IT*) Elnök úr, hölgyeim és uraim! Igyekszem a szokásosnál rövidebbre fogni a mondandómat; a Lambsdorff-jelentésre szavaztam, amely közelebb visz a közös biztonsághoz és védelemhez. Elgondolkodtam azonban azon – és kérem, tegyék ezt meg Önök is –, hogy mikor lesz végre egy valóban európai védelmünk, valóban európai hadseregünk, igazi lehetőségünk arra, hogy pénzt spóroljunk meg, és mikor leszünk képesek egyesült Európaként megvédeni magunkat? Remélem, hogy nagyon hamar, Elnök úr!

Elnök. – Jelen esetben nem az én dolgom, hogy azonnali választ adjak, hiszen a válasz összetett lenne. Folytassuk a szavazáshoz fűzött indoklásokat, ezúttal a Schlyter-jelentéssel.

- Jelentés: Carl Schlyter (A6-0341/2008)

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Támogattam a veszélyes anyagokról és vegyi anyagokról, nevezetesen a diklór-metánról szóló jelentést, amely lehetővé teszi, hogy betiltsák ennek a rákkeltő anyagnak a festékmarókban történő felhasználását, jóllehet szigorú feltételek mellett megengednek bizonyos kivételeket. Elfogadhatónak tartom, hogy ezekkel a kivételekkel a gyakorlatban nem fognak élni, hiszen léteznek biztonságos alternatívák, amelyeket ezután nemcsak a fogyasztók, hanem a professzionális felhasználók is szívesebben választanak.

Kathy Sinnott (IND/DEM). - Elnök úr! Bizonyos anyagok annyira veszélyesek, hogy teljesen be kell tiltani őket, vagy használatukat szigorúan korlátozott feltételek mellett, csak a legszigorúbb egészségügyi és biztonsági óvintézkedések mellett szabad megengedni. A diklór-metán ezek közé az anyagok közé tartozik, így ki kell vonni a forgalomból.

- Jelentés: Ilda Figueiredo (A6-0423/2008)

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Örömmel fogadtam ezt a nemzetközi megállapodást, amely új foglalkoztatási feltételeket határoz meg a halászati ágazatban dolgozó munkavállalók számára. A halászok

esetében a legmagasabb a súlyos foglalkozási balesetek és halálesetek előfordulásának aránya. Kérem a Tanácsot és a Bizottságot, hogy tegyenek meg mindent annak érdekében, hogy az egyezményt már jóval 2012. előtt ratifikálják. Kérem, rögzítsék a jegyzőkönyvben, hogy szavazó készülékem nem működik, és természetesen a jelentés mellett szavaztam.

47

- Jelentés: Giusto Catania (A6-0479/2008)

Irena Belohorská (NI). – (*SK*) Catania úr saját kezdeményezésű jelentése komoly eszmecserét indított el a különböző képviselőcsoportok és parlamenti tagok között.

Az Európai Unió előtt jelenleg igen komoly problémák állnak, például a pénzügyi válság és az ukrán-orosz konfliktus miatt kialakult energiaválság. Olyan időszakot élünk, amikor közös fellépésre van szükség, és el kell kerülnünk minden olyan intézkedést, ami az egységünket alááshatná. A válságok következményei minden bizonnyal hatással lesznek az Európai Unió valamennyi – akár szlovák, lengyel, magyar, akár német – polgárára. Úgy vélem, hogy a tagállamok összeugratására tett kísérletek, amelyek üléseink során időről időre előkerülnek, arról tanúskodnak, hogy nincsenek tekintettel az EU egységét fenyegető jelenlegi súlyos helyzetre. Az Európai Unió versenyképességének javítása érdekében nagyobb figyelmet kellene fordítanunk arra, hogy megoldásokat találjunk, és ratifikáljuk a Lisszaboni Szerződést.

Többször kifejtettem már azt a nézetemet az Európai Parlamentben, hogy közös térségünkben nincs helye autonómiának. Nem szabad elfeledkeznünk az uniós országok integrálásának alapgondolatáról, még kevésbé szabad azt figyelmen kívül hagynunk vagy elutasítanunk. Nem feledkezhetünk meg Schuman kijelentéséről, aki szerint egy intelligens európai nem ujjonghat szomszédja balszerencséjén, mivel közös sors köt össze valamennyiünket jó időkben és rossz időkben egyaránt.

Hubert Pirker (PPE-DE). – (*DE*) Elnök úr! A Catania-jelentés igencsak álságos. Semmiféle áttekintést nem ad arról, hogy mennyire tartották tiszteletben az Európai Unióban az alapvető jogokat a 2004 és 2008 közötti időszakban; a jelentés nem más, mint a Ház bal szárnya követeléseinek a felsorolása.

Ezek közé a követelések közé tartozik az azonos neműek házasságának elismerése valamennyi tagállamban, és a drogok, az eutanázia valamint az illegális bevándorlók legalizálása. Az Osztrák Néppárt (ÖVP) küldöttsége és jómagam gondolkodás nélkül elutasítjuk a fenti, a többség által elfogadott igényeket, ezért mi – engem is beleértve – a jelentés ellen szavaztunk.

Peter Baco (NI). – (SK) Az alapvető jogok helyzete az Európai Unióban (2004–2008) című jelentésre szavaztam.

A jelentést azzal a feltétellel támogattam, hogy elutasítják a 49. cikk területi és regionális autonómiát támogató eredeti szövegtervezetét. Úgy vélem, hogy ez egyértelműen elutasítja a provokatőrök és összeesküvők arra irányuló kísérleteit, hogy a status quón törjék a fejüket. Más szóval, az Európai Parlament nem tűri, hogy a területi és regionális autonómiával játszadozzanak. Nagyon értékes következtetése volt ez az Európai Parlament mai plenáris ülésének, és szerintem ezért mindannyiunkat gratuláció illeti.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Elnök úr! Én is ez ellen a jelentés ellen szavaztam, amelyben egy kommunista európai parlamenti képviselő méri fel az alapvető jogok helyzetét az Európai Unióban. Értékelem ugyanakkor azt a tényt, hogy más frakciók előadóinak sikerült a szöveget kicsit átszerkeszteniük, így az néhány jó bekezdést is tartalmaz a kisebbségek helyzetéről. A jelentés bizonyos szakaszai azonban nem objektívek. Ráadásul példátlan az, ahogyan a jelentés átlépi egy elmúlt időszakot feltérképező dokumentum kereteit. A jelentés túlságosan egyoldalú politikai nézetet fogalmaz meg az emberi jogokról az Unióban. A jelentés lábbal tiporja a szubszidiaritást, amikor szabályokat ír elő családpolitikai és egyéb erkölcsi kérdésekben, ami ellenkezik az alapító szerződésekkel.

Simon Busuttil (PPE-DE). - (*MT*) Én is a Catania-jelentés ellen szavaztam, mivel az legalább három helyen hivatkozik az abortuszra, mint emberi jogra. Ezzel nem értek egyet, elfogadhatatlannak tartom. Sajnálatos, hogy egy ilyen fontos jelentés, amely témák ennyire széles körét öleli fel, olyan elemeket is magában foglal, amelyek minden kétséget kizáróan kívül esnek az Európai Unió hatáskörén, és az Európai Unió nem tud, illetve nem próbálhat meg közbelépni; nevezetesen a szubszidiaritás elve miatt. Ezért szavaztam a Catania-jelentés ellen.

Péter Olajos (PPE-DE). – (HU) Elnök úr, a Catania-jelentéssel kapcsolatban támogatólag szavaztam, mivel az korábbi hiányosságokat a kisebbségi jogok területén megszüntet. Ez a kérdés különösen fontos Magyarország és a Magyarországon élő, illetve a határon túl élő kisebbségek szempontjából. A jelentés

hangsúlyozza a kisebbségi nyelvek védelmét és megállapítja azt, hogy az anyanyelv használata a legalapvetőbb jogok egyike. Ez sajnos az elmúlt időben az Európai Unió több tagállamában nem így volt.

A jelentés továbbá kiemeli a nemzeti kisebbséghez tartozás definíciójának, meghatározásának szükségszerűségét. Ez azt hiszem, hogy az Európában élő 150 kisebbség szempontjából alapvetően fontos.

Végül pedig különösen fontosnak tartom a 49-es paragrafust, amely kimondja, hogy az önrendelkezés a leghatékonyabb eszköz a nemzeti kisebbségek közössége problémáinak kezelésében, mégpedig úgy, hogy az EU-ban létező legjobb példákat kell követni a személyes, a kulturális, a területi, a regionális autonómiák vonatkozásában.

Jim Allister (NI). - Elnök úr! Az a társadalom, amelyik kizárólag a jogokkal van elfoglalva, egy egyensúlyából kibillent "adjál, adjál"-társadalom. Ezt a hozzáállást tükrözi a jelentés, amikor egyenlőséget követel a normális házaspárok és a homoszexuális kapcsolatok között. A természet rendje szerint egy férfi és egy nő alkot párt. Felforgatjuk ezt a rendet, ha egyenlőséget követelünk a homlokegyenest ellentétje számára.

Nevezzenek bár divatjamúltnak, szégyenkezés nélkül bevallom, hogy az azonos nemű párok közötti természetellenes párkapcsolat nem olyan dolog, amit jogalkotóként jóvá kívánok hagyni. Vajon nekem kevesebb jogom van erre az álláspontra helyezkedni, mint azoknak, akik ennek az ellenkezőjét követelik? Elnézve az intoleráns légkört, amiben ez a vita részben folyt, úgy tűnik, hogy igen.

Nem értek egyet a jelentésnek ezzel az elemével. Ha ettől nevetség tárgya leszek, vállalom. Inkább kiállok amellett, amit helyesnek tartok, mint hogy megtapsoljak valamit, ami rossz.

Frank Vanhecke (NI). - (NL) Elnök úr! Parlamenti pályafutásom során ritkán találkoztam politikailag inkorrekt képtelenségek és úgynevezett haladó gondolkodású közhelyek ilyen tárházával, mint a Catania-jelentés. A pálmát azonban az viszi, hogy egy úgynevezett alapvető jogokról szóló jelentés valójában a Lisszaboni Szerződésen, egy olyan szerződésen alapul, amelyet népszavazások utasítottak el, és amelynek jelenleg nincsen semmiféle jogi alapja. Micsoda arrogancia! Azon tűnődtem, hogy talán az alapvető jogok az európai polgárokra nem vonatkoznak, csak az eurokráciára.

Ráadásul hiányzik a jelentésből egy alapvető jog, nevezetesen az emberek, például a saját nemzetünk tagjainak azon joga, hogy otthon és biztonságban érezhessék magukat saját hazájukban, megvédhessék keserves munkával megszerzett jólétüket, megőrizhessék nyelvüket, kultúrájukat, hagyományaikat és törvényeiket. Ez újdonságként hat a politikai korrektségnek ebben a templomában. A Parlament ismét tökéletesen bolondot csinált magából azzal, hogy elsöprő többséggel elfogadta a Catania-jelentést.

Philip Claeys (NI). - (*NL*) Elnök úr! A szabad véleménynyilvánításhoz való jog, és a mód, ahogyan ez a jog gyakorolható, kétségtelenül az egyik legfőbb mutató, ami alapján az alapvető jogok helyzete felmérhető. A jelentés nagyon helyesen óva int a nem hivatalos cenzúrától és az öncenzúrától, amit olyankor tapasztalunk, amikor bizonyos témákat kizárnak a nyilvános vitából. Éppilyen jogos a jelentésnek az a fejezete is, amely arra figyelmeztet, hogy egyes személyek és csoportok azzal a jelszóval akarnak elhallgattatni másokat, hogy őket folyamatosan és igazságtalanul támadják.

Ami viszont abszolút érthetetlen, az az a felszólítás, miszerint: "eltökélten üldözni kell a rasszista média-programokban megjelenő mindenféle gyűlöletbeszédet, és az intoleráns nézeteket terjesztő cikkeket". Ez pontosan olyasmi, ami elvezet a jelentésben máshol felpanaszolt cenzúrához és öncenzúrához. Olyan fajta jogszabály ez, ami miatt a legnagyobb flamand pártot Belgiumban elmarasztalták, mivel az említett párt bírálta az elfogadott bevándorlási politikát. Az embereknek tehát tudniuk kellene, mit akarnak. Olyan nincs, hogy egy kicsit kiállunk a szabad véleménynyilvánítás mellett. Vagy kiállunk a szabad véleménynyilvánítás mellett, és elfogadjuk annak minden következményét, vagy nem.

Carlo Fatuzzo (PPE-DE). - (IT) Elnök úr, hölgyeim és uraim! Ami az alapvető jogokat illeti, habár a záró szavazáson a jelentés ellen szavaztam, megszavaztam a 81. bekezdést, amit támogatok. Ebben a bekezdésben barátom, Catania úr, aki a helyéről most éppen engem néz, felkéri a tagállamokat, hogy tegyenek meg mindent annak érdekében, hogy elősegítsék és javítsák a fiatalok, az idősek és a fogyatékkal élők bejutását a munkaerőpiacra.

Giusto Catania – aki nevéhez híven 100%-ig igaz ember – bizonyára arra gondolt, ha ezt írásban nem is fejtette ki, hogy nemcsak a munkához, hanem a juttatásokhoz való hozzáférést is javítani kellene, hiszen az időseket is megemlíti. Fontosak tehát a fiataloknak, a fogyatékkal élőknek és az időseknek nyújtott juttatások. Biztos vagyok benne – és látom, hogy ő is egyetért –, hogy a fiatalok is kapnak juttatásokat fiatalként, és aztán dolgoznak, amikor idősebbek lesznek. Látom, hogy tapsol. Úgy vélem, Önök is egyetértenek, mivel

49

azonban észrevételeim kikerülnek az Internetre, szeretném egyértelművé tenni, hogy mindezt azért mondtam el, hogy finoman rámutassak, hogy az időseknek is joga van a juttatásokhoz.

Kathy Sinnott (IND/DEM). - Elnök úr! A Catania-jelentésben a Ház sok tagja ismét megpróbálta az emberi jogokat ürügyként felhasználni az abortusz támogatására, dacára annak, hogy az abortusz évente csecsemők millióitól tagadja meg a legfontosabb emberi jogot – az életet, azt az emberi jogot, amelytől minden egyéb jog függ.

Továbbá ír európai parlamenti képviselőként és szavazóként érdekesnek találom, hogy a jelentés és a módosítások összekötik a Lisszaboni Szerződést és az alapjogi chartát az abortusz uniós jogi szabályozásával.

Mairead McGuinness (PPE-DE). - Elnök úr, először is kérhetném a szolgálatokat, hogy jegyezzék fel, hogy a 31. bekezdésről a szavazatom első része támogató szeretett volna lenni.

Úgy vélem, hogy a jelentés többet is tehetett volna a fogyatékosságnak azokért a területeiért, amelyeken még több munkára van szükség. Annak ugyanakkor örülök, hogy a Parlament 42. módosításom támogatása mellett döntött, amely módosítás arra ösztönzi a Bizottságot, hogy gondoskodjon arról, hogy ami az intézményesítettség csökkentését illeti, csak azok a tagállamok kapjanak pénzt, akik teljesítik az ENSZ egyezményének feltételeit. Számomra és a Ház sok más tagja számára ez kulcskérdés. A jelentés számos olyan témát tartalmaz – mint azt már mások is elmondták –, amelyek a szubszidiaritás körébe tartoznak, nem az Európai Unióra, amely nem hoz jogszabályt az abortuszról, nem kell az abortuszt szabályoznia, és nem is fogja szabályozni. Így a teljes jelentést nem tudtam támogatni. Inkább tartózkodtam, mivel úgy vélem, hogy a fogyatékosságról szóló módosítás fontos azok számára, akik törődnek azokkal, akik nem beszélnek, akiknek nincs beleszólása, és akikre nem figyelnek oda.

Miroslav Mikolášik (PPE-DE). – (*SK*) A Catania-jelentés számos emberi jogi kérdéssel foglalkozik. Egyetértek egyes előttem felszólaló képviselőtársaimmal, és hozzájuk hasonlóan én is szeretnék hangot adni annak, hogy van egy kulcsprobléma, ami miatt alapvetően nem értek egyet ezzel a jelentéssel: nem fogadták el azokat a nagyon lényeges módosításokat, amelyek kijavították volna ezt az eredendően rossz jelentést.

A jelentés folyamatosan utal az "úgynevezett" szexuális egészségre és szexuális jogokra, amelyek például az Egészségügyi Világszervezet meghatározása szerint kifejezetten magukban foglalják az abortuszhoz való jogot, ez pedig olyasvalami, amire az EU közösség joga nem hivatkozhat, illetve azt nem lehet a tagállamokra rákényszeríteni.

Orvosként a fogantatás pillanatától védem az emberi életet és az emberi méltóságot, ezért nem szavaztam támogatólag erre az ellentmondásos szövegre, ami ráadásul a szubszidiaritás elvét sem tartja tiszteletben.

Michl Ebner (PPE-DE). – (*IT*) Elnök úr, hölgyeim és uraim! Egyetértek azzal, amit Pirker úr mondott, ezért erre nem szükséges több időt vesztegetni. Úgy vélem, hogy Catania úr eltévesztette a témát; ennek a jelentésnek soha nem lett volna szabad bekerülnie ebbe a terembe, mivel a hivatalos szolgálatoknak ellenőrizniük kellene, hogy egy adott jelentés valóban a kijelölt, címében szereplő témával foglalkozik-e, vagy valami teljesen más dologgal. Ez a jelentés valami teljesen más, és tulajdonképpen nincsen köze a címéhez és az eredeti megbízáshoz.

Ami a 49. bekezdéssel kapcsolatos, különös kérdést illeti, jobban örültem volna, ha a Ház az eredeti szöveget fogadja el, módosítás nélkül. Éppen az említett okokból teljes egészében a jelentés ellen szavaztam.

Koenraad Dillen (NI). - (*NL*) Elnök úr! Ritkán szavaztam ilyen határozott meggyőződéssel egy jelentés ellen, mint ma. Ha követnénk a jelentésben megfogalmazott ajánlásokat, akkor holnap politikai korrektségből építenénk diktatúrát az Európai Unióban, minélfogva az úgynevezett antirasszizmus álcája alatt fellengzős elvi nyilatkozatokban tovább korlátoznák a szabad véleménynyilvánítást olyan kérdésekben, mint a menedék és a bevándorlás. Ez a jelentés még szélesebbre tárja a kapukat a legális és illegális bevándorlók Európai Unióba tartó áradata előtt, és ahelyett, hogy a polgárok biztonsághoz való jogát helyezné politikája középpontjába, úgy véli, hogy a bűnözők jogait kellene úgynevezett alapvető jogként elismerni.

Ez egy feje tetejére állított világ. Egy normális társadalomban a jogok és kötelezettségek kéz a kézben járnak. Ebben a vaskos jelentésben azonban nyomát sem találom semmiféle olyan kötelezettségnek, hogy az idegeneknek integrálódniuk kellene a mi európai társadalmunkba. Éppen ellenkezőleg: kizárólag mi, európaiak vagyunk célkeresztben, már az unalomig. Nos, a polgáraink már halálosan unják az európai mandarinok megbélyegző rosszallását, aminek kizárólag ők a céltáblái.

Martin Callanan (PPE-DE). - Elnök úr! Sok dolog van a Catania-jelentésben, amivel nem értek egyet.

Először is, nem fogadom el, hogy az Európai Unió dolga lenne bármiféle jogot is ránk ruházni – sőt, a történelem arra tanít, hogy az Európai Unió ennek éppen az ellenkezője tette.

Azt sem fogadom el, hogy az alapjogi chartát – egy alapvető politikai dokumentumot, amelyet a megbukott európai alkotmány részeként férceltek össze – be kellene illeszteni az európai jogba, és különösen nem az angol jogba.

Kifejezetten ellenzem az alapjogi chartát. Elutasítom az emberi jogokhoz való abszolutista hozzáállást. Elvileg nem ellenzem az azonos neműek párkapcsolatának az elismerését, ez azonban, ismétlem, nem tartozik az Európai Unióra: ez az egyes tagállamok parlamentjeire tartozik, és saját területükön kell eldönteniük.

Tekintettel kifogásaim hosszú sorára, a jelentés ellen szavaztam.

Daniel Hannan (NI). - Elnök úr! Számos korszak tapasztalatai mutatják, hogy a papíron lefektetett jogok önmagukban nem jelentenek megfelelő garanciákat a polgári szabadságokra. Az Európai Unió alapjogi chartájában meghatározott jogok nem sokban különböznek – mondjuk – a kelet-német vagy a szovjet alkotmányban felvázolt jogoktól, de mint azt az említett boldogtalan államok polgárai megtapasztalták, a papíron lefektetett jogok önmagukban semmit nem érnek, ha nem egészülnek ki a parlamentáris kormányzás megfelelő mechanizmusaival.

Az Európai Unióban nincsen emberi jogi válság, válságban van viszont a demokratikus legitimitás. Hadd javasoljam ennek a válságnak az enyhítésére, hogy bízzunk meg a szavazóinkban, és bocsássuk a Lisszaboni Szerződést ígéretünkhöz híven népszavazásra. *Pactio Olisipiensis censenda est*!

Ewa Tomaszewska (UEN). - (*PL*) Elnök úr! Minden gyermeknek joga van mindkét szülője szeretetére. Ha szét is esik a szülők házassága, a gyermek érdeke, és nem a köztisztviselők tetszése szerint kell dönteni arról, milyen kapcsolatban maradjon a gyermek a szüleivel.

A gyermekeknek joguk van ahhoz, hogy szüleikkel az anyanyelvükön beszélhessenek. Ha a két szülő más-más nemzetiségű, akkor a gyermekeknek joguk van mindkét nyelven beszélni. A Jugendamt azonban sérti a vegyes házasságokból született gyermekek jogait, amikor azonnali hatállyal korlátozza a nem német szülővel való kapcsolatot. A Petíciós Bizottság több mint 200 ilyen panaszt jegyzett fel. Ezért támogattam a 24. módosítást. Mivel az elutasításra került, a záró szavazásnál a jelentés ellen szavaztam, mivel az az abortuszt támogató jogalkotásával semmibe veszi az élethez való jogot, és megsérti a szubszidiaritás elvét.

Gerard Batten (IND/DEM). - Elnök úr! Az Egyesült Királyság Függetlenségi Párt ellenzi a rasszizmust, a női nemi csonkítást, a homoszexualitás bűncselekménnyé nyilvánítását és az idegenekkel szembeni előítéleteket, bárhol történjen is a világban. A britek azonban tökéletesen megfelelő emberi jogokat élveznek saját törvényeink értelmében is, nincsen szükségünk az Európai Unió védelmére. Az EU antidemokratikus és demokráciaellenes, így tehát nem lehet senki emberi jogainak a megfelelő őre.

Szeretnénk arra is emlékeztetni a Parlamentet, hogy a családi jog a tagállamok hatáskörébe tartozik, nem pedig az EU joghatósága alá. A tagállamok joghatósága eldönteni, hogy a kábítószer-fogyasztók ellen indul-e büntetőeljárás, és az EU nem próbálhatja meg a tagállamok igazságügyi rendszerét aláásni vagy felváltani. Az Egyesült Királyság Függetlenségi Párt európai parlamenti képviselői ezért a jelentés ellen szavaztak.

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). - Elnök úr! Amikor ilyen jelentésekkel találkozom, gyakran elbeszélgetek választókörzetem különböző önkéntes és közösségi csoportjaival, akik körében sokat lehet tanulni mások tapasztalataiból és kapcsolataiból.

Emellett megpróbálom rendszeresen felmérni a politika teljes spektrumát és a különböző országokat képviselő más európai parlamenti képviselők véleményét, hogy megpróbáljam megérteni mások nézeteit és az általuk tapasztalt problémákat. Teljesen egyetértek a kollégáim, Hannan úr és Callanan úr által kifejtett nézetekkel.

A jelentésben szereplő kérdésekről azonban olyan képviselőkkel szeretek beszélgetni, mint Allister úr, aki bár nem az én politikai pártom tagja, de keményen dolgozó és pragmatikus tagja a tisztelt Háznak; tanácsa sokszor bölcs, és olyan ember, akivel tudom, hogy civilizált módon egyetérthetek abban, hogy nem értünk egyet – ahogy ezúttal is egyetértek azzal, amit az imént mondott.

Az ilyen jelentéseknél – ahol az ember több különféle téma közül válogathat, hogy eldöntse, hogyan szavaz – képtelenség megtalálni a támogató és az ellenszavazat közötti határvonalat, én ezért feladtam – és tartózkodtam. Elnézésüket kérem.

Gál Kinga (PPE-DE). – (HU) Elnök úr, a most elfogadott jelentés "Az alapvető jogok helyzetéről az Európai Unióban" egy átfogó, és számos aspektusában áttörést hozó jelentés. Különös figyelmet érdemel a gyermekjogok és az alap szociális jogok megjelenítése. Kiemelkedően jónak értékelem a hagyományos nemzeti kisebbségek jogainak, problémáinak végre megfelelő felvetését azzal, hogy rögzíti az önkormányzatiság és a nyelvhasználat alapelveit, amelyben meglehetősen megkésett az Unió a normaalkotás területén.

Ezért támogattam és küzdöttem ezen jelentés elfogadásáért, és ezért szavazott a néppárti magyar delegáció is a jelentés mellett annak ellenére, hogy a jelentés számos elfogadott paragrafusa vitatható, amivel nem tudunk egyetérteni, és amit elfogadhatatlannak tartunk, hogy uniós szinten szabályozzunk..

Tőkés László (Verts/ALE). – (HU) Tisztelt elnök úr, elnézést kérek, hogy nem jelentkeztem, nem tudtam. Kisebbségi, diszkriminált magyarként és egyházi emberként jó lelkiismerettel és szükséges kompromisszumkészséggel megszavaztam az alapvető jogokról szóló Catania-féle jelentést, mivel sok tekintetben, például a szociális természetű jogok tekintetében komoly előrelépésnek tartom.

Külön is elismerésemet fejezem ki a kisebbségi jogokról szóló fejezet iránt, mely alapját és kezdetét jelentheti az EU kisebbségvédelmi jogrendszere megalkotásának. Egyetértek Gál Kinga képviselőasszonnyal az általa kifejtett dolgokban.

Kompromisszumra azért volt szükség, mert bizonyos pontokban nem érthetek egyet, mint például az eutanáziára utaló paragrafussal, vagy a homoszexualitással kapcsolatos kérdésekben, és visszautasítom, hogy a vallási vezetőket lelkiismereti és vallásszabadságukban gátolják a homoszexualitás vonatkozásában.

A 49. paragrafusból sajnálom, hogy kimaradtak a hagyományos kisebbségre, a közösségi jogokra és a területi és regionális autonómiára vonatkozó megfogalmazások.

Georgs Andrejevs (ALDE). - (LV) Köszönöm, elnök úr. A záró szavazáson a jelentés ellen szavaztam, bár az több okból is megérdemelte a támogatást. Azért szavaztam ellene, mert a jelentés összekeveri a hagyományos kisebbségeket és azok jogait a gazdasági migránsokkal és az erőszakkal áttelepített migránsokkal, akik Lettország II. világháborút követő megszállása következtében hazámat elárasztották. A megszállás 50 éve alatt az őslakos nemzet aránya 50%-ra hígult fel, sőt, Lettország 13 legnagyobb városában még kisebbségbe is került, Rigát, a fővárost is beleértve. Köszönöm.

John Attard-Montalto (PSE). - Elnök úr! Éppen most szavaztunk az alapvető jogok helyzetéről az Európai Unióban. Igen sajnálatos, hogy a PSE képviselőcsoportban dolgozó két máltai kollégámmal egyetemben kénytelenek voltunk tartózkodni a jelentésről tartott szavazás során.

A jelentés ugyan számos teljesen elfogadható alapvető emberi jogi kérdéssel foglalkozik, ami dicséretes, de olyan kérdéseket is felvet, például az abortuszt, amelyeknek soha nem lett volna szabad belekerülniük ebbe a jelentésbe. Mivel az Európai Parlament máltai szocialista képviselői ellenzik az abortuszt, kénytelenek voltunk a jelentés érintett részei ellen szavazni.

Tartalmaz a jelentés egyéb kényes témákat is, ilyen például az élő végrendelet és a méltósághoz való jog az emberi élet végén, amelyekkel kapcsolatban tartózkodnunk kellett. Ezért a szavazás végén a tartózkodást választottuk. Köszönöm a lehetőséget.

Elnök. - Mivel Mitchell urat már hallottuk, a következő napirendi pont a Cappato-jelentésről tartott szavazáshoz fűzött indoklások.

- Jelentés: Marco Cappato (A6-0459/2008)

Zuzana Roithová (PPE-DE). - (CS) Elnök úr! Nem támogattam ezt a populista szöveget, ami eredeti formájában számos hasznos rendelkezést tartalmazott az Európai Unióban folyó politikai tevékenységek jobb átláthatóságáról. Ezt sajnos módosították. Nem áll szándékomban olyan képtelenségeket támogatni, mint azoknak a személyes és szakmai dokumentumoknak a kiadása, amelyeket a képviselőtársak cserélgetnek egymás között, vagy amelyeket a nem kormányzati vagy lobbista szervezetektől kapnak. Nem tekintem ugyan bizalmasnak ezeket a dokumentumokat, de egyetlen civilizált demokrácia nemzeti parlamentje sem tenné kötelezővé a szakmai levelezése kiadását, a teljes levelezésről nem is beszélve.

Elnök. - Rendben van. És végül, de nem utolsó sorban, Syed Kamall!

Syed Kamall (PPE-DE). - Elnök úr, köszönöm kedves szavait. Remélem, hogy mindig emlékezni fogok rájuk.

Az átláthatóság és az uniós dokumentumokhoz való hozzáférés olyan kérdések, amelyekkel a Házban mindenkinek egyet kell értenie. Végül is mindannyian az adófizetőknek köszönhetően lehetünk itt, akik beszavaztak minket ide, és az adófizetőknek köszönhetően, akik finanszírozzák ezeket az intézményeket, és finanszírozzák a munkánkat. De tisztázzuk ezt a kérdést! Amikor a dokumentumok átláthatóságáról és a dokumentumokhoz való hozzáférésről beszélünk, akkor vigyázzunk arra, hogy az adófizetők csak azokhoz a dokumentumokhoz férjenek hozzá, amelyekhez valóban hozzá akarnak férni.

Nemrégiben a Parlament képviselőcsoportjainak vezetői ellátogattak egy demokratikus ország, a Cseh Köztársaság államfőjéhez. A képviselőcsoportok vezetői, akik legjobb tudomásunk szerint a Parlamentet képviselik, megsértették ennek az országnak az elnökét. A polgárok semmi mást nem kértek, mint hogy hozzák nyilvánosságra annak az ülésnek a jegyzőkönyvét. Legyünk tehát átláthatóak, legyünk világosak, és tiszteljük azokat, akik más véleményen vannak mint azok, akik itt a Parlamentben ülnek.

A szavazáshoz fűzött írásbeli indokolások

- Jelentés: Carlos Coelho (A6-0500/2008)

John Attard-Montalto (PSE), *írásban.* – A jóváhagyott szupertitkos intézkedések egyike a biometrikus elemek alkalmazása az útlevelekben és úti okmányokban. Ez természetesen jelentős, több millió eurós kiadást jelent, biztonsági kérdésekben azonban nem alkudhatunk meg.

Figyelembe kell ugyanakkor vennünk polgáraink jövedelmét, ami államonként változik. Egy átlagos útlevél kibocsátása Máltán kiadással jár. Ki fogja megfizetni a biometrikus útlevelek cseréjét: az állam, az egyén, vagy megosztoznak a költségeken?

Az Európai Parlamentben ma megállapodtunk arról, hogy azok a tagállamok, ahol megengedték, hogy a gyerekek szüleik okmányaiban szerepeljenek, kötelesek lesznek külön dokumentumot kibocsátani a gyerekek részére, csupán a dologi kiadások fejében. Ajánlatos lenne, hogy a kormány ezt tudomásul vegye, mivel gyakorlattá vált, hogy nem tesznek ajánlásokat olyan esetekben, amikor a kormány szabálytalanul szed be különböző illetékeket és adókat, mint azt a regisztrációs adó ÁFA-ja és a műholdvevő tányérokkal kapcsolatos múltbéli kifizetések példázzák.

Koenraad Dillen (NI), írásban. – (NL) A józanész győzedelmeskedett a Coelho-jelentésben, ezért egyértelműen a jelentés mellett szavaztam. Örülnünk kell annak, hogy az útlevelekben és úti okmányokban a biometrikus adatok alkalmazására szigorúbb szabályok és harmonizáció fog vonatkozni, különösen mivel Európa belső határainak eltörlése bebizonyította, hogy szükség van a biztonsági ellenőrzések megerősítésére külső határainkon. A biometrikus adatok egységes és összehangolt rendszere is lehetővé teszi egyebek mellett azt, hogy hatékonyabban lépjünk fel a bűnözés ellen. Ez a jelentés tesz egy bizonytalan lépést ebbe az irányba.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), írásban. – (*PT*) Ez a rendelet a tagállamok által kiállított útlevelek és úti okmányok biztonsági jellemzőire és biometrikus elemeire vonatkozó előírásokat kívánja módosítani. Olyan rendelet ez, amellyel 2004-es megalkotása óta nem értünk egyet, tekintettel arra, hogy az európai uniós szinten támogatott biztonságpolitikák keretében bevezeti a biztonsági mechanizmusok harmonizációját, és a biometrikus azonosítók integrálását.

A jelenlegi módosításnak az az alapvető célja, hogy kivételeket vezessen be a 12 év alatti gyerekek esetében, amely mentesség – a tervek szerint – négy évig maradna érvényben, hogy azok az országok, amelyek jogszabályai ennél alacsonyabb korhatárt határoznak meg, megtarthassák azt azzal a feltétellel, hogy betartják a minimális korhatárt, a hat évet (Portugália, Franciaország és Észtország esetében), nem számítva a biometrikus adatok védelmével és biztonságával kapcsolatos egyéb szempontokat.

A javaslat megállapít ugyan kivételekre vonatkozó szabályokat a 12 év alatti gyerekek esetében (a döntés pusztán technikai kérdéseken alapul), úgy véljük azonban, hogy nem foglalkozik az alapkérdéssel, vagyis a gyerekek biometrikus adatainak felhasználásával, és annak uniós szintű harmonizációjával (különös tekintettel arra, hogy az útlevelek kibocsátása az egyes tagállamok hatáskörébe tartozik) az EU biztonságpolitikája keretében.

Ezért tartózkodtunk.

Jörg Leichtfried (PSE), *írásban.* – (*DE*) Coelho úrnak az útlevelekben és úti okmányokban alkalmazott biztonsági jellemzőkről és biometrikus elemekről szóló jelentése mellett szavaztam.

53

Nincs értelme azonban annak, hogy habozás nélkül elfogadjunk egy hiányos rendeletet, ha van lehetőség a tökéletesítésére.

Elfogadhatatlan például, hogy az egyes tagállamok eltérő szabályokat alkalmazzanak azzal kapcsolatban, hogy milyen életkorban lehet a gyerekektől ujjlenyomatot venni, fontos tehát, hogy – különös tekintettel a gyermekkereskedelemre – olyan intézkedéseket vezessünk be, amelyek legalább átfogóbbak, ha nem is sikerül ezeket minden esetben közösen meghozni.

Végül pedig fontosnak tartom hangsúlyozni, hogy a biometrikus adatokat semmilyen körülmények között nem szabad tisztességtelen célokra felhasználni. Elengedhetetlen tehát az adatbiztonság szigorú, rendszeres időközönként megismételt felülvizsgálata.

Bogusław Liberadzki (PSE), írásban. – (*PL*) Elnök úr! A tagállamok által kiállított útlevelek és úti okmányok biztonsági jellemzőire és biometrikus elemeire vonatkozó előírásokról szóló 2252/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletről szóló jelentésre (A6-0500/2008) szavazok.

Egyetértek az előadónak az "egy személy – egy útlevél" elv bevezetésére vonatkozó javaslatával, amely lehetővé teszi, hogy minden személynek olyan útlevele legyen, ami tartalmazza a biometrikus adatait.

Előmozdíthatja a gyermekkereskedelmet egy olyan helyzet, amikor egyetlen útlevelet bocsáthatnak ki az útlevél tulajdonosának és gyermekének, amely csak a vezeték és keresztnevüket, vagy csak az útlevélbirtokos szülő biometrikus adatait tartalmazza.

Támogatom Coelho úr arra irányuló kezdeményezését is, hogy két esetben engedjünk meg kivételeket a kötelező ujjlenyomatadás alól: a hat év alatti gyermekek esetében és minden olyan személy esetében, aki különböző okokból fizikailag képtelen ujjlenyomatot szolgáltatni.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE), írásban. – (RO) A jelentés mellett szavaztam, mivel tisztáz néhány fontos pontot a biometrikus útlevelek kibocsátásához szükséges előírásokkal kapcsolatban. Remélem továbbá, hogy a biometrikus útlevél bevezetése (amire Romániában 2009. január 1-jén került sor) eredményeképpen Románia bekerül az USA vízummentességi programjába, és felgyorsul a schengeni övezethez való csatlakozási folyamata.

Kiemelt figyelmet kell azonban szentelnünk a biometrikus technológiák megbízhatóságának, mivel a 6 éves kor alatti gyermekek azonosításában nem bizonyultak elég hatékonynak. A tagállamoknak rövidesen új kísérleti projektet kell elindítaniuk az azonosítási rendszer megbízhatóságának elemzése érdekében, ami minden bizonnyal segít majd pontosan kimutatni a tagállamokban esetleg rögzített hibákat.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL), írásban. – (EL) Még a gyerekeket is nyilvántartásba kell venni, mivel potenciális veszélyt jelentenek az EU számára. Ez az Európai Bizottság, az EU Tanácsa és az Európai Parlament javaslata. Az egyetlen különbség az irányelvre irányuló javaslat és az Európai Parlament között az életkor, amikortól egy gyereket veszélyesnek tekintenek. A Bizottság úgy véli, hogy a gyerekek hatéves koruktól válnak veszélyessé, ezért ujjlenyomatot kell adniuk, amely ettől kezdve bekerül a személyes útlevelükbe, míg az Európai Parlament, bizonyítva "demokratikus érzékenységét" úgy véli, hogy a gyermekeket valamivel idősebb korban, nevezetesen 12 éves korukban kell nyilvántartásba venni.

Ez az elfogadhatatlan irányelv, amelyet az európai egyirányú folyamat Európai Parlamentben ülő támogatói jóváhagytak, szükségszerű következménye az EU eszelős "terrorizmus ellenes" politikájának, amely lényegében annak érdekében, hogy védelmezze a tőke szuverenitását a munkával, a tömegmozgalmakkal szemben, veszedelmes módon még a gyerekeket is veszélyesnek bélyegezte. Úgy tűnik, hogy az EU jó hasznát veszi az izraeli hadsereg tapasztalatainak, amely túlságosan is védi Izrael állam "biztonságát" a palesztin "terroristákkal" szemben azzal, hogy jelen pillanatban is számolatlanul mészárolja le a gyerekeket Gázában. Mennyi idősek a meggyilkolt palesztin gyerekek? Hat- vagy tizenkét évesek?

Tobias Pflüger (GUE/NGL), *írásban.* – (*DE*) A tagállamok által kiállított útlevelek és úti okmányok biztonsági jellemzőire és biometrikus elemeire vonatkozó előírásokról szóló 2252/2004/EK tanácsi rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról szóló jelentés szavazásán tartózkodtam.

Ez a jelentés az uniós tagállamok polgárainak biometrikus ellenőrzését korlátozná, azaz a 12 éves kor alatti gyermekek mentesülnek a biometrikus adatok szolgáltatására vonatkozó követelmény alól. Ez a kivétel igazán üdvözlendő.

Ennek ellenére gondolkodás nélkül elutasítom a biometrikus hitelesítési rendszereket, mivel azok a polgárok fokozottabb rendőrállami ellenőrzéséhez vezetnek. A biztonságot nem ilyen módon kell javítani. Mivel a jelentés általánosságban elfogadja ezt az ellenőrzési formát, nem szavazhattam mellette; az elutasítása ugyanakkor azt jelentette volna, hogy elutasítom az imént említett javítást. Ezért tartózkodtam.

Luca Romagnoli (NI), írásban. – (IT) Elnök úr, hölgyeim és uraim! Az útlevelek és úti okmányok biztonsági jellemzőiről és biometrikus elemeiről szóló Coelho-jelentésre szavaztam.

Egyetértek azzal a javaslattal, hogy a gyermekek jogellenes elvitele és a gyermekkereskedelem elleni küzdelem elősegítése érdekében a gyermekek esetében is útlevélre van szükség. Támogatom a hatéves minimális korhatár bevezetését, a fenti okokból kifolyólag azonban az útlevélnek azonban tartalmaznia kell a gyermekért szülői felelősséggel tartozó személy vagy személyek nevét.

Végezetül egyetértek Coelho úr javaslatával, miszerint be kell vezetni egy hároméves felülvizsgálati záradékot, várva annak a mélyreható, széleskörű vizsgálatnak az eredményére, amely a gyermekektől és időskorúaktól vett ujjlenyomatok megbízhatóságát és hasznosságát vizsgálja: az ilyen kényes és nagy jelentőségű ügyek folyamatos nyomon követést igényelnek annak érdekében, hogy azokat a közösségi jog helyesen kezelje.

Bart Staes (Verts/ALE), írásban. – (NL) Ez a jogszabály lehetővé teszi, hogy a dokumentum hitelességének és tulajdonosa azonosságának igazolása érdekében az útlevelekben/úti okmányokban ujjlenyomatokat rögzítsenek.

Az előadó által javasolt módosítások mellett szavaztam. Pozitívumnak tartom, hogy a 12 éves kor alatti gyermekek ujjlenyomatait csak abban az esetben lehet levenni, ha a tagállamok már hoztak ilyen értelmű jogszabályt. A javaslat előrelépés a Bizottság és a Tanács változatához képest, amely szerint már hat éves kortól ujjlenyomatot kellene venni a gyerekektől.

Az ujjlenyomat levételének ára van. Egy vízum rövidesen 60 euróba kerül majd. A kötelező ujjlenyomat-levétel ezt az árat jelentősen megnöveli, így ha egy négytagú család külföldre akar utazni, akkor elég szép összeget kell elkölteniük indulás előtt.

Mindenesetre ellenzem az ujjlenyomatok túlzott mértékű használatát, illetve a biometrikus adatok alkalmazását. Nem lehet, hogy mindez több gonddal jár, mint amennyi a haszna? A rendszer hatékonyságára még nincsen bizonyíték, alkalmazása nincsen arányban a kívánt eredménnyel, emellett túlságosan drága. Ezért támogattam a szöveg javítását célzó módosításokat, végső soron azonban elégedetlenségemet fejeztem ki azzal, hogy a jogalkotásra irányuló határozat ellen szavaztam.

- Jelentés: Alexander Graf Lambsdorff (A6-0415/2008)

Jan Andersson, Göran Färm, Anna Hedh, Inger Segelström és Åsa Westlund (PSE), *írásban.* – (*SV*) Lambsdorff úrnak a védelem és a biztonság területéhez kapcsolódó közbeszerzési szabályokról szóló jelentése mellett szavaztunk.

A jelentésből világosan kitűnik, hogy a tagállamok védelmi és nemzetbiztonsági ügyekben kizárólagos hatáskörrel rendelkeznek, és fontosnak éreztük ezt kiemelni. Úgy véljük, hogy a felszereléseket, építési munkákat és szolgáltatásokat normál esetben ezen a területen is közbeszerzési eljárás keretében kellene beszerezni. A piac jellegéből adódóan természetesnek tartjuk azonban, hogy a közbeszerzést nem lehet teljes egészében az irányelvben lefektetett szabályok szerint elvégezni. Ilyen kivételeket azonban csak abban az esetben szabadna megengedni, ha azok biztonságpolitikai jelentőségük alapján igazolhatók. Véleményünk szerint így felvehetnénk a harcot az ellen, hogy merő megszokásból, protekcionista okokból kivételeket alkalmazzanak, ami a svéd ipar számára különösen nagy károkat okoz.

Avril Doyle (PPE-DE), írásban. – Alexander Graf Lambsdorff a Bizottság "védelmi csomagjával" kapcsolatban terjesztett elő javaslatot, amely a katonai és nem katonai biztonsági célú közbeszerzésekkel és az uniós üzemeltetők között létrejött közbeszerzési szerződésekkel egyaránt foglalkozik. A javaslat tökéletesíti a hatályos 2004. évi irányelvet (2004/18/EK), mivel javítja a rugalmasságot, átláthatóságot és ami igen lényeges, a tisztességes versenyt. A védelmi felszerelések közbeszerzési piaca meglehetősen sajátos piac, és Lambsdorff úr olyan eszközt biztosított, ami képes kezelni annak összetett jellegét.

A javaslat tartalmaz néhány kifejezett kivételt bizonyos közzététellel kapcsolatos kötelezettségek alól olyan esetekre, amikor az ellenkezik a tagállam biztonsági érdekeivel.

55

Bár a védelem területéhez kapcsolódó közbeszerzés alapvetően továbbra is nemzeti hatáskörben marad, ez a javaslat strukturált jogi keretrendszerével hozzájárul egy egységes európai védelmi és biztonsági piac megteremtéséhez. Ennek a piacnak az értéke évi 90 milliárd euró. Lambsdorff úr olyan közös álláspontot javasol, amit támogathatónak tartok.

Bruno Gollnisch (NI), írásban. – (FR) Az állítólag önmagukban túlságosan szűkös és túlságosan zárt európai piacoktól sújtott európai védelmi ipar versenyképességének a megerősítése szolgált ürügyként ehhez az irányelvhez, amely közbeszerzési szerződések révén nyitná meg az ágazatot a verseny számára.

Való igaz, hogy a ma itt előterjesztett szöveg a Bizottság eredeti szövege által felvetett számos problémát figyelembe vett, többek között annak hatályát, a WTO megállapodások alkalmazhatatlanságát közbeszerzési szerződések esetében, a pénzügyi küszöbértékeket és a titoktartás kérdését.

Összhangban áll ugyanakkor Brüsszel logikájával, miszerint egyetlen ágazat – még a stratégiai és létfontosságú ágazatok – sem mentesülhetnek Brüsszel felügyeletétől, a liberalizálástól vagy a privatizációtól. Nem garantálja a tagállamok szuverenitásának tiszteletben tartását, jóllehet kizárólag ők azok, akik jogilag felelősek saját nemzetbiztonságukért. Nem ösztönzi messzire ható piacok meglétét Európában, ahol az államok védelmi költségvetése drámaian lecsökkent. Nem vezet be semmiféle közösségi preferencia-rendszert, amely önmagában lehetővé tenné egy valódi európai piac természetes módon történő kialakulását. Megerősíti a polgári/katonai ellentétet, amely oly jellemző Európára, és amelyért már eddig is nagy árat fizettünk. Mindenekfelett a gazdasági és piaci szempontokat minden egyéb szempont elé helyezi. Komoly hiányosságok mutatkoznak kulcsfontosságú pontokon, ezért elleneztük a javaslatot.

Małgorzata Handzlik (PPE-DE), *írásban.* – (PL) A védelmi felszerelések európai közbeszerzési piacát erős széttöredezettség jellemzi, ami kedvezőtlen gazdasági következményekkel jár. Az elfogadott irányelv elsődleges célja ennek a széttöredezettségnek a megszüntetése, és egy közös védelmi piac létrehozása az Európai Unió területén, figyelembe véve ugyanakkor a védelmi piac speciális szempontjait, és védve a tagállamok biztonsági érdekeit.

A tagállamok döntéseiket arra a feltételre alapozták, hogy a hatályos közbeszerzési irányelv nem veszi megfelelően figyelembe a védelem területéhez kapcsolódó közbeszerzés sajátosságait. Ennek következtében az irányelvben különböző eszközöket alkalmaztak a szerződések odaítélésére, az ajánlattevők kiválasztására vagy a szerződő jogalanyok által előírt szerződéses feltételek meghatározására. Az irányelvbe beépített ellenőrző eszközöknek biztosítaniuk kellene továbbá az ajánlattevők megfelelő jogi védelmét, és a szerződések odaítélése során elő kellene mozdítaniuk az átláthatóságot és a megkülönböztetésmentességet.

Úgy vélem, hogy az elfogadott szabályozások fontos szerepet játszanak majd a piac megnyitásában, miközben kellő figyelmet fordítanak a nemzetbiztonságra is. Az irányelvnek mind a nemzeti költségvetésekben, mind az ipar oldaláról hozzá kellene járulnia a költségek optimalizálásához, és biztosítania kell, hogy a fegyveres erőket a piacon beszerezhető legjobb felszerelésekkel látják el.

Malcolm Harbour és Geoffrey Van Orden (PPE-DE), írásban. – A Konzervatív Küldöttség következetesen támogatta a piacok megnyitására irányuló erőfeszítéseket, és ösztönzi az EU tagállamai között a határokon átnyúló kereskedelmet. Üdvözöljük a lehetőséget, hogy a brit ipar bejuthat azokra a védelmieszköz-piacokra, amelyek ez idáig esetleg zárva voltak a külső versenytársak előtt. Sajnáljuk ugyanakkor, hogy az ilyenfajta pozitív és gyakorlatias szempontok csak másodrendű szerepet játszanak az EU politikai indítékai mellett, amelynek elsődleges célja egy integrált európai védelmi ipari bázis létrehozása, és az európai biztonsági és védelmi politika megerősítése, amely ellen következetesen tiltakozunk.

Különösen aggasztónak találjuk a várható negatív következményeit annak, hogy a nemzeti kormányok és cégek védelmi felszerelések K+F-jébe történő befektetései ellenére a későbbi gyártási szerződésekért nyílt versenynek kell folynia. Ezzel megszűnik a lehetőség, hogy a K+F ráfordítások megtérüljenek, az irányelv emellett nem biztosít eszközöket a szellemi tulajdon, a munkahelyek és az export lehetőségek védelmére. Aggodalommal tölt el az is, hogy egy befelé forduló európai megközelítés káros hatással lesz a más országokkal, különösen az USA-val, vagy akár Japánnal, Izraellel és más országokkal kialakult nagyon is szükséges és gyümölcsöző védelmi ipari kapcsolatainkra.

A Konzervatív Küldöttség a felsorolt okokból tartózkodott a jelentésről tartott szavazáson.

Luca Romagnoli (NI), írásban. – (IT) Elnök úr, hölgyeim és uraim! Lambsdorff úrnak a védelem és a biztonság területéhez kapcsolódó közbeszerzési szerződésekről szóló jelentése mellett szavaztam. Egy európai biztonsági és védelmi politika létrehozása megköveteli a szükséges kapacitások kiépítését, ehhez pedig szükség van egy kiváló teljesítményt nyújtó európai iparra. Ehhez járulna hozzá egy európai védelmi technológiai és védelmi ipari bázis, valamint a védelmi anyagok európai közbeszerzési piacának létrehozása.

Ez a két intézkedés biztosíthatja a globális védelmi feladatok ellátásához, valamint a biztonság területén felmerülő új kihívások leküzdéséhez szükséges képességeket. Egyetértek tehát az előadóval abban, hogy az irányelvre irányuló javaslatnak egy egységes európai jogi keret kialakítására kellene irányulnia, amely lehetővé teszi a tagállamok számára a közösségi jog alkalmazását anélkül, hogy biztonsági érdekeiket veszélyeztetné.

Végül pedig egyetértek azzal, hogy a jogszabályba bekerült egy felülvizsgálati eljárás. Ez hatékony jogi védelmet kínál a pályázóknak, a szerződések odaítélése során hozzájárul az átláthatósághoz és a megkülönböztetésmentességhez, ezzel pedig elősegíti a piac valódi megnyitását.

- Jelentés: Carl Schlyter (A6-0341/2008)

Edite Estrela (PSE), írásban. – (PT) A bizonyos veszélyes anyagok és készítmények (diklór-metán) forgalomba hozatalának és felhasználásának korlátozásáról szóló Schlyter-jelentés mellett szavaztam. Úgy vélem, hogy ez a 76/769/EGK tanácsi irányelv módosítására irányuló javaslat hozzájárul majd a környezet és az emberek veszélyes anyagoknak, például az emberi egészségre gyakorolt káros hatások egyedülálló együttesével rendelkező diklór-metánnak (DCM) való kitettsége kockázatának hatékony csökkentéséhez. Az emberi egészség védelmének előnyt kell élveznie az ipari érdekekkel szemben.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), írásban. – (*PT*) A kompromisszumos szövegre szavaztunk, tekintve, hogy ez az intézkedés pozitív hatással lehet különböző iparágak munkavállalóira, különös tekintettel a gépjármű-és a haditengerészeti iparra, mivel minimális szintre csökkenti a rendkívül ártalmas, mérgező anyagoknak való kitettségüket. A jelentés foglalkozik a diklór-metánnal (DCM), amely egy színtelen, édeskés, kellemes és átható illatú, éterhez hasonló vegyi anyag. Elsődleges piacai a gyógyszergyártás, az oldószerek és kiegészítő termékek, festékeltávolítószerek és ragasztóanyagok.

A DCM az emberi egészségre gyakorolt káros hatások egyedülálló együttesével rendelkezik, és a vízügyi keretirányelv értelmében megállapított 33 kiemelt anyag közé sorolják. Ezt az anyagot a 3. kategóriájú rákkeltő anyagok közé sorolják. Narkotizáló hatása van, amely a központi idegrendszer elgyengüléséhez, eszméletvesztéshez és kardio-toxikológiai hatásokhoz vezet magas szintű kitettség esetén, és a helytelen használatból adódóan, közvetlen halálozási kockázattal jár.

Az egészségügyi és környezeti kockázatok tudományos bizottsága szerint a DCM toxicitásából származó egyik jelentős probléma a különösen érzékeny népcsoportok veszélyeztetése.

A piacon már elérhetők a DCM-alapúakkal szemben alternatívát nyújtó festékeltávolítók.

Duarte Freitas (PPE-DE), írásban. – (PT) Alapvetően egyetértek a javaslat célkitűzésével: csökkenteni kell a diklór-metán (DCM) mind a fogyasztók, mind a szakemberek általi használatával járó kockázatokat.

A DCM az emberi egészségre gyakorolt káros hatások egyedülálló együttesével rendelkezik: rákkeltő anyag, narkotizáló hatása van, és a központi idegrendszer elgyengüléséhez, eszméletvesztéshez és kardio-toxikológiai hatásokhoz vezet magas szintű kitettség esetén, és a helytelen használatból adódóan közvetlen halálozási kockázattal jár.

A Bizottság szerint 1989 és 2007 között 18 halálesetet jegyeztek fel az EU-ban a DCM felhasználása kapcsán. Feltétlenül szükségesnek tartom, hogy európai intézkedéseket alkalmazzunk ennek az anyagnak a betiltására vagy helyettesítésére.

A Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottságban megtartott szavazást követően támogatom, hogy tiltsák be a DCM használatát a fogyasztók körében, de tegyék lehetővé a biztonságos feltételek mellett történő szakmai felhasználását.

Luca Romagnoli (NI), *írásban.* – (*IT*) Elnök úr, hölgyeim és uraim! A bizonyos veszélyes anyagok és készítmények forgalomba hozatalának és felhasználásának korlátozásáról szóló tanácsi irányelv módosítására irányuló Schlyter-jelentésre szavaztam.

57

A diklór-metánnak többféle káros hatása is van az emberi egészségre: narkotizáló és depresszív hatása van a központi idegrendszerre, és nagy kitettség esetén kardio-toxikológiai hatásokhoz vezet. Érvényt kell tehát szerezni a dolgozók egészségére és biztonságára vonatkozó hatályos jogszabályoknak, mivel a végrehajtási eljárások nem megfelelőek ezen a területen. Ennek elsődleges oka az, hogy a termékből nagyon sok kis méretű és mobilvállalatnak szállítanak. Végezetül egyetértek Schlyter úr megállapításával, miszerint különösen nagy figyelmet kell fordítanunk a gyermekek egészségére, akik a nagyobb kitettség lehetősége miatt érzékenyebbek az egészségügyi kockázatokra.

- Jelentés: Ilda Figueiredo (A6-0423/2008)

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), írásban. – (*PT*) A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet 2007. évi halászati munkaügyi egyezményéről szóló jelentésemet a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság nevében terjesztettem be, és a jelentésről tartott szavazás fontos szerepet játszik abban, hogy globális szintű nemzetközi minimumnormák jöjjenek létre, amelyek jobb munkakörülményeket, nagyobb biztonságot és kevesebb halálos balesetet garantálnak egy rendkívül veszélyes, ugyanakkor stratégiai jelentőségű ágazatban. Aggályaink középpontjába a halászok méltóságának és kemény munkás életének védelmét helyezi, mivel ezen a területen a legmagasabb a halálos balesetek aránya. Érdemes megjegyezni, hogy a jelentésre 671 támogató, és csak 16 ellenszavazat érkezett.

A 188. sz. egyezmény akkortól lép hatályba, amikor az ILO 180 tagállama közül 10 ratifikálja, amelyből nyolcnak tengerparttal rendelkező országnak kell lennie.

Szeretném kiemelni, hogy az egyezmény felülvizsgálja a halászok foglalkoztatásának alsó korhatáráról, orvosi vizsgálatáról, a halászok munkaszerződésének pontjairól és a személyzet elhelyezéséről szóló egyezményeket, foglalkozik továbbá olyan kérdésekkel, mint a munkahelyi egészség és biztonság, toborzás és munkaközvetítés, valamint a szociális biztonság.

Nils Lundgren (IND/DEM), írásban. – (SV) Az Európai Parlament arra kéri a tagállamokat, hogy ratifikálják a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) halászati ágazatban végzett munkáról szóló 188. sz. egyezményét. Az említett egyezményt 2007-ben fogadták el, és olyan fontos kérdésekkel foglalkozik, mint a halászok munkakörnyezete, a pihenőidő és a szociális biztonság. A tagállamok hatáskörébe kellene tartoznia, hogy demokratikus eljárás keretében eldöntsék, kívánják-e ratifikálni az említett ILO-egyezményt. A jelentés ellen szavaztam, mivel nem olyan ügyről van szó, amelybe az Európai Parlamentnek bele kellene magát ártania.

Luís Queiró (PPE-DE), írásban. – (PT) Az Unió a közös halászati politikán keresztül próbálja hatékonyabbá tenni a halászati tevékenységet annak érdekében, hogy ez az ágazat – az akvakultúrát is beleértve – gazdaságilag életképes és versenyképes legyen, megfelelő életszínvonalat biztosítson a halászati tevékenységtől függő népességcsoportoknak, és megfeleljen a fogyasztók érdekeinek.

A 2007 júniusában elfogadott 188. ILO-egyezmény olyan dokumentum, amely megpróbál tisztességes versenyt teremteni a halászhajók tulajdonosai között, és méltó munkakörülményeket biztosítani az ágazatban dolgozó szakemberek számára. Az egyezmény az említett célokat olyan módon kívánja elérni, hogy meghatároz egy sor nemzetközi minimumnormát a halászati ágazat számára, amelyek bizonyos területeken a Közösség kizárólagos hatáskörébe tartoznak. Szükségesnek látszik tehát, hogy a tagállamokat az egyezmény ratifikálására kérjük, mivel ezt kívánják a Közösség érdekei és a közös halászati politika összhangja.

Luca Romagnoli (NI), *írásban*. – (*IT*) Elnök úr, hölgyeim és uraim! Támogatom Figueiredo asszony a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet 2007. évi halászati munkaügyi egyezményének (188. sz. egyezmény) ratifikálására való felhatalmazásról szóló jelentését.

A 2007. évi dokumentum egyik célja, hogy a halászati ágazatban egyenlő feltételeket teremtsen és tartson fenn azáltal, hogy a dolgozók számára megfelelő élet- és munkakörülményeket biztosít, valamint világszerte tisztességesebb versenyfeltételeket alakít ki, így javítva a tengeren végzett munka területén létező számos egyezmény alacsony ratifikálási arányát. E tekintetben az egyezmény elfogadása előrelépést jelent az e fontos stratégiai ágazatban dolgozó szakemberek tisztességes munkafeltételeinek kialakítása felé, amennyiben az a szakmai tevékenység számos vonatkozását lefedi, nevezetesen a jobb felszereléseket és a munkahelyi biztonsági feltételeket, a fizetést, az egészségügyi ellátást a tengeren és a szárazföldön egyaránt, a pihenési időszakokat, a munkaszerződéseket és a szociális biztonságot.

Végezetül gratulálok Figueiredo asszony kezdeményezéséhez, mivel célja annak biztosítása, hogy a mindenki számára érvényes minimumnormákat egyetemesen alkalmazzák, a tagállamokban már meglévő azon normák sérelme nélkül, amelyek a dolgozók számára még kedvezőbb feltételeket biztosítanak.

- Jelentés: Giusto Catania (A6-0479/2008)

Alessandro Battilocchio (PSE), írásban. – (IT) A jelentés mellett szavaztam. Amikor azonban az alapvető jogok jelenlegi európai uniós helyzetével foglalkozunk, akkor feltétlenül utalnunk kell a Gázában zajló borzalmas eseményekre. A Közel-Kelet eseményei megkövetelik, hogy az EU folyamatosan figyelemmel kísérje az alapvető emberi jogok tiszteletben tartását, mivel azok napjainkban sajnos gyakran veszélybe kerülnek. Úgy vélem egyébként, hogy a reményeim szerint eredménnyel járó nehéz tárgyalások során a közösségi intézmények tekintélye és határozottsága részben attól is függ, hogy milyen színvonalú demokráciát sikerül elérnünk az EU-n belül.

Sajnos valóban fennáll annak a veszélye, hogy a terrorizmus elleni küzdelem még Európában is károsíthatja az alapvető jogok és szabadságok tiszteletben tartását. Reménykeltőnek tartom a megválasztott amerikai elnök, Barack Obama nyilatkozatait, amelyekben együttműködést kezdeményez ebben a kérdésben Európa és az Egyesült Államok között. Végezetül végiggondolva mindazokat a szempontokat, amelyek a sérthetetlen emberi jogok keretét alkotják úgy vélem, hogy kiemelt figyelmet kell fordítanunk a legsérülékenyebbekre, nevezetesen a gyermekekre, az idősekre, a migránsokra és a munkát kereső fiatalokra.

Philip Bradbourn (PPE-DE), írásban. – A konzervatívok emlékeztetnek arra a régóta vallott nézetükre, hogy az alapjogi charta nem vonható bíráskodás alá. Ebben az összefüggésben úgy véljük, hogy a jelentés számos olyan kérdést tárgyal, amelyek valójában a tagállamok hatáskörébe tartoznak, és nem olyan ügyek, amelyekben az EU megpróbálhat politikákat erőltetni a tagállamokra. A jelentés emellett számos olyan témát is érint, amelyek az egyéni lelkiismeret körébe tartoznak, ilyen például az eutanáziára vonatkozó hallgatólagos ajánlás, és a kemény drogok büntethetőségének megszüntetése. A fenti okokból nem szavazhatunk a jelentés mellett.

Carlo Casini (PPE-DE), *írásban.* – (*IT*) A záró szavazáson a szóban forgó jelentés ellen szavaztam, és nem annyira annak tartalma, mint inkább a hiányosságai miatt.

Nem beszélhetünk az emberi jogokról anélkül, hogy ne beszélnénk az első és legalapvetőbb jogról: az élethez való jogról. A 27 tagállamban évente körülbelül 1 200 000 emberi lényt ölnek meg szándékos abortusszal. Tragikus szám, amihez hozzájön még az illegális abortuszok száma, valamint azoknak az embrióknak a felbecsülhetetlen száma, amelyeket az in vitro megtermékenyítési technikák alkalmazása során pusztítanak el. Kötelességünk tudomásul venni, hogy a kérdésről igen eltérőek a vélemények, kétségtelen ugyanakkor, hogy ez a jelenség az emberi jogok kultúrájának alapja ellen jelent támadást. Az állásfoglalás azonban nemcsak, hogy nem foglalkozik ezzel a problémával, hanem igyekszik azt el is feledtetni, mivel kizárólag a nők "reprodukciós és szexuális egészségével" foglalkozik.

Senkinek nem lehet kifogása a nők egészsége ellen, különösen, ha fiatal, állapotos nőkről és anyákról van szó, ez azonban nem jogosíthat fel arra, hogy teljes mértékben elfeledkezzünk a gyermekek jogairól. Másrészről pontosan tudjuk, hogy a "reproduktív és szexuális egészség" megfogalmazás az abortusz elfedésére szolgál, amit mint jogot és szociális szolgáltatást kezelnek.

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE), *írásban.* – (RO) A Catania úr által előterjesztett jelentés ellen szavaztam, mivel nem értek egyet a 49. cikkel, ezzel az ellentmondásos cikkel, amely arra buzdít, hogy a "hagyományos nemzeti kisebbségi közösségek" problémáit "önkormányzati megoldásokon" (személyes-kulturális, területi, regionális autonómiák) keresztül kellene kezelni.

Támogatom a kisebbségekhez tartozó személyek jogait, de kategorikusan elutasítom az etnikai szempontokon alapuló területi autonómia és a kisebbségek kollektív jogainak gondolatát, mivel ez a gondolat a gyakorlatban etnikai szeparatizmushoz és az etnikumok közötti konfliktusokhoz vezetett. További konfliktusok lehetőségét rejtik magukban az olyan homályos és ellentmondásos fogalmak, mint az "önkormányzat" és a "kulturális autonómia". Ezek a fogalmak a nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek jogait illetően túlmutatnak a nemzetközi jog jelenlegi európai normáin, és egy ellentmondásos területre vezetnek át.

Úgy vélem, hogy az EU tagállamainak szuverén joga egyedül eldönteni, hogy mennyiben fogadják el vagy utasítják el ezeket az elképzeléseket. Az EU-nak tiszteletben kell tartania, és garantálnia kell tagállamai szuverenitását és integritását.

Sylwester Chruszcz (UEN), írásban. – (*PL*) Jóllehet minden állam és nemzetközi szintű szervezet egyik talpköve az emberi jogok tiszteletben tartása iránti óhaj, ez a jelentés, amely az alapvető jogok helyzetét méri fel az Európai Unióban a 2004–2007 közötti időszakban, botrányos módon megsérti az említett jogokat Európában. Ennek megfelelően a mai szavazáson a jelentést nem támogathattam. Ismételten tanúi vagyunk

59

annak, amint megpróbálnak egy bizonyos, a jelentés szerzője által kifejtett világnézetet ráerőltetni a tagállamokra. Ezzel nem érthetek egyet.

Derek Roland Clark, Trevor Colman, Nigel Farage és Michael Henry Nattrass (IND/DEM), írásban. – Az UKIP ellenzi a női nemi csonkítást, a homofóbiát, a rasszizmust és az idegengyűlöletet. Ugyanígy ellenezzük azt, hogy az EU ellenőrzést gyakoroljon az alapvető jogok felett. Az Egyesült Királyságban már így is tökéletesen jó törvények és garanciák védik az alapvető jogokat. Az EU nem demokratikus, ennélfogva nem alkalmas az emberek jogainak védelmére. Ráadásul a családi jog a tagállamok hatáskörébe tartozik, nem pedig az EU joghatósága alá. A tagállami jog keretében kell eldönteni, hogy a kábítószer-élvezők ellen induljon-e büntetőeljárás, az EU pedig ne akarja eltéríteni az igazságszolgáltatás menetét.

Carlos Coelho (PPE-DE), írásban. – (PT) A Tanács éveken át nyújtott be éves jelentéseket az Európai Parlamenthez az alapvető jogok helyzetéről az Unióban, amelyre a Parlament egy saját kezdeményezésű jelentés összeállításával reagált.

Most volt az első alkalom, hogy ez a jelentés az Alapjogi Ügynökség eredményeinek figyelembevételével készült. Ez különösen fontos annak fényében, hogy 2003 óta nem fogadtak el jelentést ebben a tárgyban.

Úgy vélem, hogy az előadó túlságosan belemerült bizonyos témákba, amelyekkel külön jelentésekben már foglalkoztak, a jelentés ráadásul számos meglehetősen ellentmondásos pontot tartalmaz, amelyek némelyike egyértelműen ellenkezik az elveimmel, így ellenük szavaztam.

Számos olyan pont is van ugyanakkor, amelyekkel teljes mértékben egyetértek, ezért tartózkodtam, nemcsak amiatt, mert úgy gondolom, hogy a szöveg Gál asszony kiváló munkájának köszönhetően sokat javult, hanem azért is, mert semmilyen körülmények között nem szavazhattam tiszta lelkiismerettel egy olyan jelentés ellen, amely az alapvető jogok védelmét szolgálja.

Dragoş Florin David (PPE-DE), *írásban.* – (*RO*) A jelentés ellen szavaztam, mivel az olyan megközelítéseket javasolt, amelyek ösztönzik a többszörös abortuszt, az azonos neműek házasságát és az etnikai szempontok alapján megvalósuló autonómiát.

Proinsias De Rossa (PSE), *írásban.* – Támogatom a jelentést, amely rengeteg témakörben tartalmaz ajánlásokat, ilyen például a megkülönböztetés, a bevándorlás, a szociális jogok és a nemek közötti egyenlőség.

A jelentés megállapítja, hogy sem a tagállamok, sem az uniós intézmények nem hajtották még végre a Parlamentnek a CIA által az EU-ban végzett kiadatási tevékenységeiről szóló 2007. februári jelentésében szereplő ajánlásait. A terrorizmus elleni küzdelem soha nem vezethet az emberi jogok és alapvető szabadságok alacsonyabb szintű védelméhez. Az emberi jogok védelme pontosan azt jelenti, hogy harcolni kell a terrorizmus ellen, annak okai és hatásai ellen egyaránt. Ebből a szempontból üdvözlöm a megválasztott amerikai elnök, Barack Obama nyilatkozatát, miszerint bezárják a Guantánamói-öbölben található fogolytábort, és soha többé nem kerül sor emberek kiadatására.

A jelentés javasolja továbbá a nyilvánosság tudatosságának felkeltését a nők szexuális és reproduktív jogainak maximális élvezésére irányuló jogával kapcsolatban, beleértve a nem kívánt terhesség és az illegális, kockázatos abortusz megelőzését szolgáló fogamzásgátláshoz való hozzáférés elősegítését, valamint a női nemi csonkítás gyakorlata elleni fellépést.

A jelentés emellett felhívja a tagállamokat, hogy tegyenek jogalkotási intézkedéseket az azonos nemű párok által tapasztalt megkülönböztetés megszüntetése érdekében az ilyen típusú kapcsolatok elismerésével. Az azonos neműek partnerségére vonatkozó jogszabályokat elfogadó tagállamoknak el kellene ismerniük a más tagállamok által elfogadott hasonló hatályú rendelkezéseket.

Glyn Ford (PSE), írásban. – Támogattam a Catania-jelentést az alapvető jogok helyzetéről az Európai Unióban (2004-2008). Azon belül is támogatólag szavaztam a 32. bekezdésre, amely kéri, hogy tartsák tiszteletben az Európai Bíróságnak az iráni Népi Mudzsaheddin Szervezetről (PMOI) hozott ítéletét. Az említett ítélet követeli, hogy a PMOI-t vegyék le a terrorista szervezetek uniós listájáról.

Nem pártolom különösebben ezt a szervezetet. Már régóta nem írom alá az Irán helyzetéről szóló nyilatkozataikat, mivel azokat nem találtam hitelesnek, különösen azok után nem, hogy részt vettem a Külügyi Bizottság egy Teheránba utazó küldöttségében, ahol a saját szememmel láthattam a keményvonalas iráni fundamentalista rezsim feltörekvő reformista ellenzékét.

Nem kell viszont támogatnom a szervezetet ahhoz, hogy helytelenítsem, hogy nem hajtják végre a Bíróság ítéletét, amely szerint a PMOI tevékenysége nem indokolja, hogy a szervezetet a terrorszervezetek listájára felvegyék, vagy onnan ne töröljék, és viselniük kelljen ennek megtorló következményeit.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (PSE), írásban. – (PL) Az Európai Unióban az alapvető jogok helyzetéről (2004-2008) szóló jelentés elismeri, hogy az alapvető jogok hatékony védelme és előmozdítása képezi a demokrácia alapját Európában. A parlamenti bizottság ugyanakkor megjegyzi, hogy a tagállamok több alkalommal visszautasították, hogy az EU megvizsgálja emberi jogi politikájukat, és az emberi jogok védelmét tisztán nemzeti alapra helyezték, aláásva ezzel a Közösség nemzetközi hitelét az alapvető jogok védelme terén.

Az Európai Bizottságnak tehát hangsúlyt kell fektetnie arra, hogy a tagállamokat a Bizottsággal való szorosabb együttműködésre hívja fel, felkérve őket arra, hogy a jövőben az emberi jogokról készülő jelentések elemzései ne csak általában a világban, hanem az egyes tagállamokban uralkodó helyzettel is foglalkozzanak. Figyelmet érdemel továbbá egy sor olyan javaslat, amelyek célja az EU megkülönböztető politikái elleni hatékony küzdelem, hangsúlyozva, hogy az esélyegyenlőség minden polgár alapvető joga, és nem privilégium. Nyugtalanító, hogy az Európai Unióban a gyerekek mintegy 20%-a a szegénységi küszöb alatt él, és közülük sokan egyszülős családban vagy olyan családokban élnek, ahol a szülők az Unión kívülről származnak. E tekintetben a jogokhoz való hozzáférés biztosítására megfelelő intézkedéseket kell elfogadni, és elsősorban a gyerekek szükségleteire, illetve arra kell összpontosítani, hogy a tagállamok tegyenek hatékony intézkedéseket a szegénység leküzdésére.

Bruno Gollnisch (NI), *írásban.* – (FR) Catania úr jelentése meglehetősen riasztó. Lajstromba vette a rendes jogban megtalálható összes jogot, előjogot és túlzott jogot, amelyeket véleménye szerint feltétlenül biztosítani kellene a kisebbségek számára, különösen akkor, ha ezek a kisebbségek nem európaiak. A jelentés utasítások sorozata, amelyek arra szolgálnak, hogy tönkretegyék a nemzeti és regionális identitást, elpusztítsák országaink értékeit, hagyományait és kultúráját, valamint módszeresen és intézményesen megkülönböztetést alkalmazzanak az európaiak ellen saját hazájukban. A jelentés támadás az önrendelkezéshez való elidegeníthetetlen jogunk ellen, amelyet minden nemzetnek biztosít, a sajátunkat kivéve.

Mindez a képmutatás csúcsa egy olyan intézmény részéről, amely politikai elképzelései miatt naponta alkalmaz megkülönböztetést, és amely megfelelő ítélkezés és gondolkodás nélkül saját tagjaira is rásüti a "bűnösség vélelmének" bélyegét, például Vanhecke úrra vagy jómagamra, akik saját hazáinkban boszorkányüldözés áldozatai vagyunk.

Alapjában véve nem azért vagyunk itt, hogy megvédjük ezeket a jól látható és hangoskodó kisebbségeket, akik egyre több kiváltságot követelnek maguknak, és megbélyegzik azokat az országokat és azok népességét, akik elég jóindulatúak vagy elég bolondok ahhoz, hogy befogadják őket. Azért vagyunk itt, hogy megvédjük saját magunkat, saját nemzetünk polgárait, a – pillanatnyilag – európaiaknak ezt a nagy többségét, akiket Önök nem vesznek észre, nem hallanak meg, és aki az Önök szemében megvetésre méltók.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN), *írásban.* – (*PL*) Az olasz európai parlamenti képviselő, Giusto Catania "Az alapvető jogok helyzete az Európai Unióban (2004-2008)" című jelentése ellen szavaztam, mivel a szerző nem annyira az elmúlt négy évre jellemző helyzetet mutatta be, mint inkább saját véleményének adott hangot, olyan jogszabályokat javasolva, sőt, megpróbálva ráerőltetni a tagállamokra, amelyek kizárólag a tagállamok hatáskörébe tartoznak. Nem hiszem, hogy az Európai Unió országait rá lehetne kényszeríteni olyan jogszabályok kibocsátására, amelyek lakosságuk számára elfogadhatatlanok.

A "házasság" definícióját fenn kellene tartani a nők és férfiak között létrejött szövetség számára. Catania úr javaslata nem annyira a homoszexuális magatartással szembeni toleranciához (amit támogatok), hanem az alapvető biológiai, azaz heteroszexuális kapcsolatokkal szembeni megkülönböztetéshez vezet. Lényegében azt a kérdést kell feltennünk, hogy vajon az-e a valódi cél, hogy a hagyományos értelemben vett, azaz az anyából, apából és gyermekekből álló család jogait korlátozzuk? Így lesz az ember szexuális életével kapcsolatos abszolút személyes kérdésekből átpolitizált cselekedet, akár a homoszexualitás nyilvános demonstrálásán keresztül is, például az úgynevezett "love parades" nevű meleg-felvonulásokon.

Véleményem szerint ez a jelentés azzal, hogy olyan megfogalmazásokat használ, mint a "reproduktív jogok", amely a nemzetközi jogban jelenleg magában foglalja a kérésre elvégzett abortuszt is, megnyitja a kapukat az ilyenfajta tömeges gyakorlatok előtt.

Lívia Járóka (PPE-DE), *írásban.* – (*HU*) Kiemelt jelentőségűnek tartom képviselőtársam jelentését, hiszen az emberi jogok jelentik az Európai Unió alapszerződésekben rögzített értékeinek egyik pillérét. A demokrácia

és jogállamiság mellett az emberi jogok tiszteletben tartását követeljük meg a csatlakozni kívánó országoktól, és nemzetközi kapcsolatainkban is hangsúlyt fektetünk az egyetemes és oszthatatlan jogok érvényesítésére. Az Európai Unió azonban csak akkor lehet hiteles mint az emberi jogok globális védelmezője, ha saját területén is minden eszközzel biztosítja az Alapvető Jogok Chartájában kinyilatkoztatott értékek maradéktalan érvényesítését.

61

A jelentés önálló fejezetet szentel az Unió legnépesebb kisebbségét alkotó romáknak, akiket a legnagyobb mértékben sújt a társadalmi kirekesztés. Az európai államok közös felelőssége, hogy a túlnyomórészt mélyszegénységben és méltatlan életkörülmények között élő romák problémáit egy átfogó és egységes stratégia keretében orvosolja. Akcióorientált, világos célokat és határidőket megfogalmazó keretprogramra van szükség, amely hatékony ellenőrző és értékelő mechanizmusokat mutat fel.

Az oktatás, lakhatás, egészségügy és hátrányos megkülönböztetés területeit együttesen megcélzó, a tagállami rossz gyakorlatokkal szemben pártokon és kormányzati ciklusokon túlmutató programot kell kidolgozni, amely a válságos régiókban az azonnali cselekvés alapjául szolgálhat. Ha a romák millióit hozzásegítjük, hogy társadalmi és gazdasági értelemben is teljes jogú európai állampolgárokká és a spirituális értelemben vett Európai Közösség tagjaivá válhassanak, azzal óriási lépést teszünk a kontinens társadalmi kohéziója irányába.

Ona Juknevičienė (ALDE), írásban. – (LT) A Közösség polgárainak egyik alapvető szabadsága a mozgás szabadsága. Úgy vélem, hogy az EU valamennyi polgárának ugyanolyan joga van részt venni az Európai Unió (EU) politikai életében, szabadon kifejezésre juttatni politikai véleményét és hozzáállását. Ezeknek a szabadságoknak a jelentősége tovább nőtt azt követően, hogy az EU kibővült Kelet-Európa országaival, hiszen azzal, hogy a kelet-európai országok csatlakoztak az EU-hoz, jelentősen fokozódott az új tagállamokból Nyugat-Európába irányuló gazdasági migráció. Litvánia például vezet a Közösségbe való belépés óta kivándorolt emberek számát illetően. Amikor Londonban litván kivándorlókkal találkoztam, megtudtam, hogy sokan közülük hosszú távon az Egyesült Királyságban szeretnének maradni, különösen azok, akik ott családot alapítottak, és gyermekeik iskolába mennek. Tudomásom szerint a statisztikák is tükrözik ezt a tendenciát. A helyzet hasonló az EU más országaiban is, ahová litvánok emigráltak. Szerintem rendkívül fontos, hogy biztosítsuk ezeknek a polgároknak az európai parlamenti választásokon való részvétel jogát abban az országban, amelyben jelenleg tartózkodnak.

Szeretném azt is hangsúlyozni, hogy a polgárok részvétele az uniós ügyekben és az európai parlamenti választásokon nem növekszik, hanem éppen ellenkezőleg, az EU egyre jobban eltávolodik saját népétől. Ezt szem előtt tartva úgy gondolom, hogy ha az EU polgárainak biztosítjuk a jogot arra, hogy a lakóhelyük szerinti országban szavazzanak az európai parlamenti választásokon, akkor ezzel csak megerősíthetjük az emberek uniós intézményekbe vetett bizalmát. Ezért a 45. sz. módosításra szavaztam.

Filip Kaczmarek (PPE-DE), írásban. – (PL) Giusto Catania "Az alapvető jogok helyzete az Európai Unióban (2004-2008)" című jelentése ellen szavaztam. Nem azért szavaztam a jelentés ellen, mert ellenzem az alapvető jogokat. Ellenkezőleg, úgy gondolom, hogy azok kiemelkedően fontosak az Európai Unió és az egész világ számára. A probléma az, hogy Catania úr jelentése káros hatással van az alapvető jogok végrehajtására. Hogy miért? Azért, mert azt követelni az európai jogalkotástól, hogy küzdjön a homofóbia ellen, vagy ismerje el az azonos neműek párkapcsolatát, nem tartozik az alapvető jogok közé. Ha ezekről a kérdésekről jogszabályt kell alkotni, akkor annak egy teljesen különálló jelentés részét kell képeznie. Az Európai Parlament nem terjesztheti ki az alapvető jogok értelmezését, mivel nem rendelkezik nemzetközi jog megállapítására irányuló hatáskörrel. Ráadásul egyes tagállamok nem értenek egyet ezzel a kibővített értelmezéssel. Így az nem más tehát, mint politikai gesztus és vágyálom.

Mindez azért veszélyes, mert olyan területet érint, ahol a tagállamok hozzák meg saját döntéseiket, és ennek így is kell maradnia. Az ilyen nézetek előírása arculcsapás az Európai Unióban a kohéziónak. Nem szeretem a homofóbiát, de abszurd gondolat, hogy ez ellen közösségi jogszabályt alkossunk. Ha az EU foglalkozni akar a homofóbiával, akkor éppúgy azt is mondhatnánk, hogy foglalkozzon a lengyel-ellenességgel, az oroszfóbiával, a germanofóbiával, a francofóbiával, az iszlamofóbiával, a pápaellenességgel, az egyházellenességgel, a katolikusellenességgel, és más különböző beállítottságokkal és magatartásmódokkal. Ennél is veszélyesebb lenne arra kényszeríteni a tagállamokat, hogy fogadják el az azonos neműek házasságának jogszerűségét.

Tunne Kelam (PPE-DE), írásban. – A Catania jelentés 103. sz. módosítása ellen szavaztam; a módosítás azt javasolta, hogy a társadalmi és politikai integráció előmozdítása érdekében a tartósan letelepedett,

állampolgársággal nem rendelkező személyek is részt vehessenek az európai parlamenti választásokon és a helyi választásokon.

Az európai parlamenti választások tulajdonképpen egyenértékűek a nemzeti parlamenti választásokkal. Az ezekben való részvétel a polgárok joga, különben az állampolgárság elveszíti az értelmét, és semmi nem ösztönözné az állampolgársággal nem rendelkező személyeket arra, hogy állampolgárságért folyamodjanak. Csak ilyen módon őrizhetjük meg a létfontosságú egyensúlyt a jogok és kötelezettségek között, amelyekkel csak az állampolgárok rendelkezhetnek.

Eija-Riitta Korhola (PPE-DE), írásban. – (FI) Az erkölcsi kérdéseket szabályozó különböző tagállami politikák a képviselőcsoportokban, és különösen a miénkben, éppen olyan széleskörű vitához vezettek, mint amilyenre előzetesen már számítani lehetett. Csak annyit mondhatok, hogy egyetértünk abban, hogy nem értünk egyet, és tekintsük ezt úgy, mint Európa sokszínűségének a jelét: a vélemények sokféleségének teret kell adnunk. Sok szempontból csodálom a csoportomban kialakult alapvető álláspontokat.

Ami azonban a 61. pontot illeti, a következőt szeretném elmondani. Problémásnak találnám, ha valaki egyszerre ellenezné a reproduktív és szexuális egészséghez való jog (ami általánosságban az abortuszhoz való jog, finomabb megfogalmazásban) elismerését, és a nem kívánatos terhesség és az abortusz megelőzését szolgáló fogamzásgátlás elősegítésének az említését. Aki mind a kettőt ellenzi egyszerre, az szerintem nem a valóság talaján áll, ez pedig nem kívánatos következményekkel járhat. Ezt a legnagyobb tisztelettel mondom, és szeretném minden félnek még egyszer megköszönni ezt a hasznos eszmecserét.

Stavros Lambrinidis (PSE), írásban. – (EL) Az Európai Parlament PASOK parlamenti csoportja megszavazta az Európai Unióban az alapvető jogok helyzetéről szóló Catania-jelentést, írásbeli indokolásában azonban kiemeli, hogy ellenzi a 49. bekezdés megfogalmazását és az ahhoz kapcsolódó 35. módosítást.

Carl Lang (NI), *írásban.* – (*FR*) Az a tény, hogy egy ilyen jelentés elkészítésével egy kommunista képviselőt bíznak meg, provokációt jelent a kommunizmus több százmillió áldozatával szemben. Igaz ugyan, hogy Catania urat ebben a jelentésben egy kevésbé brutális ideológia ihlette, mint a kommunizmus, de ez az ideológia éppolyan totalitárius: az euro-internacionalizmus. Szövege valójában tagadja a legalapvetőbb emberi jogokat:

- az élethez való jogot azzal, hogy pártolja az abortuszt és az eutanáziát;
- a gyermekek apához és anyához való jogát azzal, hogy az államokat felszólítja a "kölcsönös elismerés elvének alkalmazására a homoszexuális párok esetén, akár házasok, akár bejegyzett élettársi viszonyban élnek":
- az európai nemzetek önrendelkezési jogát és azt a jogát, hogy maradjanak azok, akik, semmibe veszi az olyan javaslatokkal, amelyek célja, hogy még több globális bevándorló előtt megnyissák Európát, ami olyan fejlemény, amelyhez országaink állampolgárainak alkalmazkodniuk kellene;
- és a demokráciát, mivel a jelentés állítólag ragaszkodik a Lisszaboni Szerződéshez, amelyet az ír választók elutasítottak.

Szabadságaink és nemzeteink identitásának védelme minden korábbinál jobban megkövetelik egy új Európa felépítését, a szabad és szuverén nemzetek Európájának felépítését.

Nils Lundgren (IND/DEM), írásban. – (SV) A June List úgy véli, hogy rendkívül fontos az alapvető szabadságok és jogok védelme, az EU-n belül és kívül egyaránt. Rendkívül fontos, hogy az EU tagállamai tiszteletben tartsák az alapvető szabadságokat és jogokat, és nyilvánvaló, hogy saját nyomon követésüket nem bízhatjuk magukra a tagállamokra. A June List azonban bírálja mind az új európai ügynökség létrehozására irányuló elképzelést ezen a területen, mind a "külső politika" folytatására irányuló óhajt. Véleményünk szerint az ENSZ – és nem az EU – az, amely globális működési körével, kiterjedt tapasztalatával és szakértelmével a legalkalmasabb arra, hogy a szükséges intézkedéseket nyomon kövesse és végrehajtsa.

Úgy döntöttem tehát, hogy összességében a jelentés ellen szavazok, ugyanakkor nagyon pozitívan állok a javaslatban szereplő bizonyos megfogalmazásokhoz, amelyeket megszavaztam. Örömmel vettem, hogy a jelentés foglalkozik a Guantánamo-öbölbeli amerikai fogvatartó létesítményben fogvatartott rabokkal szemben tanúsított tisztességtelen elbánással. Csak egy megoldás van: tárgyalás vagy szabadon bocsátás.

Nagyon aggaszt, hogy különböző kisebbségi csoportok tagjai különösen sebezhetőek, és úgy vélem, hogy ebben az ügyben nemzeti és nemzetközi szinten egyaránt lépéseket kell tenni. A jelentésnek ezzel a részével

kapcsolatban támogatólag szavaztam, szkeptikus vagyok azonban azzal kapcsolatban, hogy egy európai szintű igazságügyi keretrendszer jó megoldás-e a problémára.

63

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE), írásban. – (RO) Az alapvető jogok európai uniós helyzetével foglalkozó jelentés általam benyújtott módosításokat is tartalmaz, olyan módosításokat, amelyeket a román polgárok szempontjából fontosnak tartok (ilyen például az új tagállamok polgáraival szemben alkalmazott munkaerőpiaci korlátozások eltörlésére irányuló módosítás).

Emellett egyetértek a jelentés számos pontjával, például a romák beilleszkedését célzó stratégiával, a kisebbségek védelmével, a migráns munkavállalók jogaival vagy a gyermekvédelemmel.

A jelentés ugyanakkor olyan utalásokat is tartalmaz, amelyek kétségbe vonják a román társadalom bizonyos alapvető elveit (például azt, hogy a családot tekintjük a társadalom alapvető elemének), vagy megsértik a román jogszabályokat (például a kábítószer-fogyasztás).

A felsoroltak miatt a záró szavazáson a jelentés ellen szavaztam.

David Martin (PSE), írásban. – Örömmel fogadtam ezt az állásfoglalást, amely áttekinti és összefoglalja az alapvető jogok uniós helyzetével kapcsolatban felmerülő legfontosabb aggályokat, és a benne szereplő ajánlásokat a tagállamokban az emberi jogok javításának mikéntjéről.

Mary Lou McDonald (GUE/NGL), írásban. – Az alapvető jogok európai uniós helyzetéről (2004-2008) szóló Catania-jelentés hangsúlyozza, hogy szükség van a kisebbségek jogainak védelmére, és küzdeni kell a sebezhető csoportokkal szembeni megkülönböztetés valamennyi formája ellen.

Üdvözlöm ezt a jelentést, amely fontos elemeket tartalmaz az Európai Parlament által 2008 áprilisában elfogadott, az utcai hajléktalanság felszámolásáról szóló 111. sz. írásbeli nyilatkozatból.

Különösen örülök a jelentés hajléktalanokat segítő téli vészhelyzeti tervek bevezetésére, a hajléktalanság keretmeghatározására, és a hajléktalansággal kapcsolatos, az EU egészére kiterjedő megbízható statisztikai adatok gyűjtésére irányuló felhívásainak.

Az utcai hajléktalanság felszámolása alapvető kérdés az Európai Unióban. A jelentés újabb lépés, amely az Európai Tanácsot, a Bizottságot és a tagállamokat a hajléktalanság leküzdésére irányuló intézkedések megtételére ösztönzi.

Végezetül, a Lisszaboni Szerződés nem fogja előrevinni az alapvető jogok helyzetének ügyét az EU-ban. Ennek a jelentésnek a támogatása nem jelent egyet a Szerződés támogatásával. Tulajdonképpen ellentmond a charta szellemének, hogy az Európai Parlament nem hajlandó tiszteletben tartani az ír "nem" szavazatot.

Andreas Mölzer (NI), írásban. – (*DE*) Ha valamely uniós tagállam lakossága úgy dönt, hogy lehetővé teszi a homoszexuális párok számára a házasságot, az élettársi kapcsolatot vagy a gyermekek örökbefogadását, akkor más tagállamokat nem lehet arra kötelezni, hogy kövessék a példát. Ha a vallási vezetők vagy politikusok meggyőződésük szerint nem igazán lelkesednek a homoszexualitásért – mint azt a politikailag korrekt többségi vélemény parancsolja –, akkor ezért nem kellene őket elítélni vagy üldözni. Ugyanez vonatkozik a rasszizmus furkósbotjára, amellyel azonnal lesújtanak mindenkire, aki felhívja a figyelmet a menedékhez és a külföldi állampolgárokhoz kapcsolódó zavarokra.

Ehelyett azt látjuk, hogy antidemokratikus módon, a hátsó ajtón keresztül kísérlik meg ráerőltetni a homoszexuális párkapcsolatokat a tagállamokra – ezzel talán csak ízelítőt kapunk abból, mi vár ránk, ha végrehajtjuk a Lisszaboni Szerződést. Aki veszi a bátorságot, hogy a homoszexualitást kritizálja, vagy rámutasson bizonyos menedékkel vagy a külföldi állampolgárokkal való egymás mellett éléssel kapcsolatos gyanús ügyekre, arra rásütik a bűnöző bélyegét – megsértve ezzel a szabad véleménynyilvánításhoz való emberi jogot. A Catania-jelentést ezért a lehető leghatározottabban el kell utasítani.

Alexandru Nazare (PPE-DE), írásban. – (RO) A Giusto Catania által előterjesztett jelentés tele van általános jellegű értelmezésekkel és ajánlásokkal az alapvető jogok helyzetével kapcsolatban az Európai Unió tagállamaiban. Megvan azonban a szükséges szabályozási bázis: az Európai Unió alapjogi chartája és az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény. Fontosabb most számunkra a meglévő szabályozások működőképességének és hatékonyságának biztosítása, mint új szabályozások bevezetése.

A jelentésben tárgyalt témák egyike a munkaerő szabad mozgása, amelyet sajnos jelenleg nem minden európai polgár élvezhet egyformán. Az új tagállamokkal szemben bevezetett munkaerőpiaci korlátozások

kétéves időszaka 2008 végén ugyan lejárt, de hat tagállam újabb három évre meghosszabbította a korlátozást Románia és Bulgária vonatkozásában, a korlátozás időtartamának kiterjesztésére vonatkozó döntésüket a jelenlegi pénzügyi válsággal indokolva. A jelentés ezzel a problémával kifejezetten nem foglalkozik, jóllehet ez a különböző uniós polgárokkal szemben alkalmazott eltérő bánásmóddal kapcsolatos, amely viszont ez alkalommal nem indokolt.

Rareş-Lucian Niculescu (PPE-DE), írásban. – (RO) A jelentés ellen szavaztam, amely legalább tíz kifogásolható pontot nem számítva (és akkor nagyon finoman jellemeztük) tartalmaz egy elfogadhatatlan hivatkozást az Európa Tanács 1201. sz. ajánlására. Ezt az ajánlást nem lenne szabad felidézni anélkül, hogy nagyon pontosan elmagyaráznák, hogyan is értik, mivel értelmezhető úgy, hogy a kisebbségek kollektív jogokat vagy etnikai szempontokon alapuló területi autonómiát kapnak. Üdvözlöm a 35. sz. módosítás jóváhagyását, amely igen ésszerű, a jelentésnek ugyanakkor véleményem szerint számos elfogadhatatlan eleme van.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL), írásban. – (EL) A jelentés megpróbálja eltüntetni a – természeténél fogva – mélyen reakciós EU úgynevezett "demokratikus és társadalmi deficitjét", hogy ezzel vonzóbbá tegye, és enyhítse az alsó néptömegek ellen irányuló politikája által kiváltott elégedetlenséget. Elfogadja és üdvözli az EU által elfogadott összes reakciós elvet és intézményt, például a Maastrichti Szerződésben szereplő négy szabadságot, amikor megpróbál ezek alkalmazásának hatékony dimenziót tulajdonítani.

A jelentéshez elsősorban az alsó néptömeg-ellenes Lisszaboni Szerződést kísérő uniós alapjogi charta szolgál alapul, amelynél sok tagállam magasabb szintű jogvédelmet biztosít. A jelentés főként ötletekből és egy homályos kívánságlistából áll, olyan alapvető jogokat, mint a munkához, oktatáshoz és egészséghez való jog, egyszerűen "lehetőségként" említ, amelyet mindenkinek "egyenlően" meg kell kapnia, aminek a gyakorlati megvalósítása fizikai képtelenség, azokon a pontokon pedig, ahol pontosabban fogalmaz, csak az rendkívüli szegénység, megkülönböztetés és hasonlók bizonyos eseteinek a megoldását javasolja olyan intézkedések elfogadásával, mint pl. a minimálbér elfogadása. Végezetül jól mutatja a jelentés valódi jellegét, hogy semmiféle utalást nem tartalmaz az antidemokratikus döntésekre és a polgárok üldözésére, például a kommunista pártok és más szervezetek betiltására, valamint a kommunisták és más ellenállók bebörtönzésére Közép-Európa és a Balti-térség uniós tagállamaiban.

Dimitrios Papadimoulis (GUE/NGL), írásban. – (EL) Az alapvető jogok európai helyzetéről szóló jelentés mellett szavaztam, mivel úgy gondolom, hogy egységesülő struktúránk egyik legfontosabb problémájával foglalkozik, építő kritikával. Mint arra a jelentés is pontosan rámutat, az alapvető jogok gyakorlása terén a megkülönböztetés elsősorban a megkülönböztetett személyek nemén, életkorán, származásán vagy szexuális irányultságán alapul. A problémát súlyosbítja, ha az ilyenfajta jogsértés áldozatai képtelenek tenni ez ellen, főként azért, mert elmegyógyintézetbe zárták őket vagy mert idősek otthonában élnek. Európa ebben a helyzetben nem maradhat közömbös, különösen ott nem, ahol az emberi jogok megerősítése hozzájárul a szabadságon és biztonságon alapuló európai térség megszilárdításához. A fentiekből következően, és tekintettel arra, hogy az alapjogi charta nem kötelező erejű, a magánszemélyek pedig igen korlátozott lehetőségekkel rendelkeznek arra, hogy közösségi bíróságokhoz folyamodjanak, csak üdvözölni tudom Catania úr arra irányuló javaslatait, hogy tegyük általánosan kötelezővé a közösségi intézmények számára az emberi jogok figyelembevételét kötelezettségeik teljesítése során, és erre a célra hozzunk létre egy szakügynökséget.

Zita Pleštinská (PPE-DE), írásban. – (SK) Az a gond ezzel a jelentéssel, hogy sok érzékeny témát érint. Találunk ugyan a jelentésben számos ajánlást különböző területeken, beleértve a kisebbségi jogokat, de az előadó belevette a jelentésbe a reproduktív egészség témáját is.

A reproduktív egészséggel kapcsolatban javasolt módosítások és kiegészítések, amelyeket az EP megszavazott, tagadják az élethez való jogot és sértik a szubszidiaritás elvét. Számomra elvi kérdés, hogy tisztelni kell minden meg nem született gyermeket, és az emberi életet már a fogantatás pillanatától védelmezni kell. Nem értek egyet azzal, hogy európai szinten kellene határozatokat hoznunk olyan kérdésekben, ahol a tagállamok keresztény hagyományaikból adódóan eltérő álláspontot képviselnek. Nem értek egyet azzal, hogy az Uniónak kényszerítenie kellene Szlovákiát, Lengyelországot, Írországot és más tagállamokat arra, hogy egyezzenek bele az abortuszba vagy az eutanáziába, amelyet nemzeti jogszabályaik jelenleg nem tesznek lehetővé. Európai szinten mindig csak arról beszélünk, hogy az anya joga gyermeke élete vagy halála felől dönteni, és elfeledkezünk a meg nem született gyermek élethez való jogáról.

Ezért az "Alapvető jogok helyzete az Európai Unióban (2004–2008)" című jelentés ellen szavaztam.

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE), írásban. – (RO) Mondanom sem kell, hogy a PPE és a PD-L (Román Liberáldemokrata Párt) értékeli és tiszteletben tartja az alapvető emberi jogokat, és határozottan kiáll a megsértésük ellen.

65

Az "Alapvető jogok helyzete az Európai Unióban (2004–2008)" című Catania-jelentés ellen szavaztam, mert a jelentés a megbízatása kereteit túllépve olyan ajánlásokat és megjegyzéseket tesz, amelyek túlmutatnak azon a 2004–2008 közötti időszakon, amelyről a jelentésnek szólnia kellett volna. A Catania-jelentés ahelyett, hogy az emberi jogok megsértésének speciális eseteivel foglalkozott volna, észrevételeket tesz, és azt javasolja a tagállamoknak, hogy nemzeti szabályozásuknak ellentmondó szabályokat fogadjanak el. A 38. és a 76. cikkben használja például az azonos neműek házasságának fogalmát, miközben ez nemcsak vallásos nézeteinket sérti, hanem a jog és józan ész diktálta nézeteinket is.

A 149. cikk megemlíti a kábítószer-fogyasztás legalizálását, amely a román büntetőjogba ütközik.

Ugyan dicséretreméltó kezdeményezés az emberi jogok európai uniós helyzetéről jelentést készíteni, és a jelentés egyes megállapításai helyesek is, de az imént elmondottak alapján ellene szavaztam.

Luís Queiró (PPE-DE), *írásban.* – (*PT*) Tévedés lenne azt hinni, hogy az Európai Unió és a tagállamok maximálisan garantálják és védik az alapvető jogokat, olyan tévhit, amely a politikai fellépésre is károsan hatna. Az alapvető jogokat még egy szabad és demokratikus társadalomban is védeni és ösztönözni kell. A mostani jelentéssel és vitával kapcsolatban azonban ettől független problémák merülnek fel.

Itt van először is ezeknek a jogoknak a nemzeti szintű ellenőrzése és védelme. A mieinkhez hasonló társadalmakban ezt a funkciót elsősorban nemzeti keretek között látják el, ami természetesen nem zárja ki az európai szintű fellebbezés lehetőségét, ami létezik is. Az intézményeknek kötelessége garantálni mind a Szerződéseket, mind pedig a nemzeti szuverenitást, a kettő között azonban mindegyik félnek marad mozgástere arra, hogy feladatát az EU intézményi jellegének megsértése nélkül lássa el.

A jelentés másfelől nem kívánatos módon összekeveri az alapvető jogokat a társadalom szervezésére kínálkozó ideológiai alternatívákkal. Érdekes az erről folyó vita. Az a tény azonban, hogy a tagállamok demokratikus módon kifejezésre juttatott kívánsága és a szubszidiaritás elve ellenére megpróbálják ezeket a nézeteket a tagállamokra erőltetni, éppen azt bizonyítja, hogy milyen kockázatokkal jár, ha nemzeti ügyeket behozunk közösségi területre. Ezért, és mivel a jelentésben foglaltak nagy részével nem értek egyet, a jelentés ellen szavaztam.

José Ribeiro e Castro (PPE-DE), írásban. – (PT) Ha támogattam volna az ír népszavazás során a "nem" szavazatot, akkor most lelkesen megtapsolnám a Catania-jelentést és támogatóit. A jelentés olyan gorombán megsérti a szubszidiaritás elvét, és olyan mértékben tiporja lábbal az Európai Unió intézményi szabályait és a tagállamok jogköreit, hogy hitelessé teszi mindazokat, akik gyanakodva figyelik Brüsszel kielégíthetetlen politikai étvágyát. A védzáradékok a Szerződések közvetlen megnyilvánulási formái, és a tagállami demokrácia alapvető garanciái, így ezeket megtámadni azzal a jelszóval, hogy "a megkülönböztető gyakorlat kodifikálását" szolgálják, szánalomra méltó kijelentés, amely súlyosan aláássa a polgárság alapvető jogait.

Kijelenteni, hogy ha a tagállamok többsége aláír bizonyos nemzetközi egyezményeket, akkor azzal az egész EU számára kötelezővé válik azok betartása, teljes jogi képtelenség, ugrás a sötétbe, amely a legszélsőségesebb föderalizmuson is túltesz. Elutasítom azt az abszolút torz gondolatot is, miszerint Európa "nem hiteles", amely elkerülhetetlenül elvezet majd "taktikai alsóbbrendűségünkhöz": bármiféle speciális problémáink legyenek is, Európa nem Szudán, se nem a Kínai Népköztársaság vagy Kuba, Szomália vagy Észak-Korea. Röviden, a jelentés a politikai küzdelem olyan területeire téved, amelyeknek semmi köze nincsen az alapvető jogokhoz, és ezáltal elveszíti a hitelességét, konzisztenciáját és hatékonyságát. Ellene szavaztam.

Luca Romagnoli (NI), írásban. – (IT) Elnök úr, hölgyeim és uraim! Catania úrnak az alapvető jogok európai uniós helyzetéről (2004-2008) szóló jelentése ellen szavaztam.

Nem értek egyet azzal, hogy a tagállamok ártanak annak az aktív szerepnek, amelyet az Európai Unió az emberi jogok védelmében játszik szerte a világon. Nem értek továbbá egyet azzal, hogy a terrorizmus elleni háború ürügy lenne az emberi jogok védelmének gyengítésére, különös tekintettel a magánélethez való jogra.

Ellenzem tehát a romákkal kapcsolatos pontokat, akiknek semmiféle különleges védelemre nincsen szükségük; ellenkező esetben súlyosan megkülönböztető helyzet jönne létre a romákat illetően, akiket ez az állásfoglalás a többitől eltérő etnikai csoportnak tekint. Végezetül nem értek egyet a hazatelepülésről szóló bekezdéssel: az egyes személyek hazatelepítése során követendő eljárásokat nem lehet kizárólag ezek alapján a paraméterek alapján felmérni.

Martine Roure (PSE), *írásban.* – (FR) Az alapvető jogok védelme nélkül nem létezhet szabadságon, biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló európai térség. Európának kötelessége, hogy ebben a kérdésben példát mutasson, és feddhetetlen legyen.

Jogsértésekre derült fény például olyan zárt intézményekben, ahol gyermekeket és idős embereket helyeztek el. Örök problémát jelentenek az egyes börtönökben tapasztalható katasztrofális állapotok, amint arra a ma megszavazott jelentés rámutat. Küzdenünk kell emellett a szociális jogok elismerésének biztosítása érdekében is.

A szegénység és a munkahely bizonytalansága támadást jelentenek az emberi jogok ellen. Hogyan tűrhetjük, hogy munkával rendelkező emberek ne engedhessék meg maguknak, hogy lakásuk legyen, Európában, a XXI. században?

Ki kell nyilatkoztatnunk, hogy valamennyien rendelkezünk az alapvető jogokkal. Az Európai Uniónak rendelkezésére áll az alapjogi charta.

Gondoskodjunk arról, hogy tiszteletben is tartsák!

Toomas Savi (ALDE), írásban. – Elnök úr! A jelentés mellett szavaztam, és külön örülök annak, hogy bekerült a jelentésbe a 31. bekezdés, amelynek értelmében az Európai Parlament rosszallását fejezi ki amiatt, hogy az EU nem hajtotta végre az Elsőfokú Bíróság 2006. december 12-i ítéletét, a 2008. december 4-i és 17-i ítéletét, valamint a Court of Appeal (az Egyesült Királyság fellebbviteli bírósága) 2008. május 7-i, az iráni Népi Mudzsaheddin Szervezet érdekében meghozott döntését.

Az Európai Unió a demokráciát és a jogállamiságot képviseli. Ezért is megdöbbentő a gondolat, hogy bármely intézménye megsértse az Unió elveit. Remélem, hogy a Tanács az új uniós "feketelista" összeállításakor megfelelően figyelembe veszi majd a Parlament álláspontját. A terrorista cselekmény vádját bizonyítani kell, emellett átláthatóbbá kell tenni, hogy bizonyos szervezeteket miért vesznek fel a "feketelistára".

Ezekkel a témákkal nem lehet önkényesen foglalkozni, csak a demokrácia és a jogállamiság elvei szerint. Az EU nem hagyhatja, hogy a terrorizmus elleni globális küzdelem politikai alkudozások terepe legyen, ezért tiszteletben kell tartania a fent említett bírósági ítéleteket.

Olle Schmidt (ALDE), írásban. – (SV) Catania úrnak az alapvető jogok európai uniós helyzetéről szóló jelentése 149. bekezdése az én értelmezésemben arra ösztönzi a tagállamokat, hogy biztosítsák az egészségügyi rendszerben a betegekkel szembeni egyenlő elbánás szenvedélybetegekre való kiterjesztését. Ezért megszavaztam ezt a bekezdést.

Csaba Sógor (PPE-DE), írásban. – (HU) Az Európai Unió legutóbbi két bővítése, melyek során tagjai közé fogadta a kelet-közép-európai, volt szocialista államokat, új fejezetet nyitott a Közösség emberi jogi kérdésekhez való viszonyulásában is.

Az azóta eltelt időszakban egyértelművé vált, hogy az alapvető jogok – és ezeken belül a nemzeti kisebbségek jogainak – védelme éppen az új tagállamokban jelenti a legnagyobb kihívást a Közösség számára.

Giusto Catania saját kezdeményezésű jelentése hangsúlyozza, hogy a hagyományos nemzeti kisebbségi közösségek problémáinak kezelésében a szubszidiaritás és az önrendelkezés elvei kell jelentsék azokat a fogódzókat, melyek mentén kidolgozásra kerülhetnek az érintett közösségek helyzetét megnyugtató módon rendező politikák.

A jelentés bátorítja a kulturális, területi és regionális autonómiaformák alkalmazását.

Üdvözlendő továbbá, hogy Catania képviselőtársam jelentése szorgalmazza a nemzeti kisebbséghez tartozás definíciójának kidolgozását, valamint javasolja ezen közösségek jogainak védelme szempontjából egy minimális normarendszer felállítását a Közösség számára.

Bart Staes (Verts/ALE), írásban. – (NL) Az alapvető jogok védelme és előmozdítása európai demokráciánk lényegét képezi, és alapfeltétele a szabadságon, biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló európai térség megerősítésének. Mondanom sem kell tehát, hogy ezek a jogok a gyakorlatban részét képezik az EU különböző szakpolitikai területein megfogalmazott célkitűzéseknek.

Kérnénk emellett a Tanácsot, hogy éves emberi jogi jelentésekben elemezze a világban és az egyes uniós tagállamokban fennálló helyzetet, ezzel is igazolva Európa megbízhatóságát, miszerint nem alkalmaz kettős mércét bel- és külpolitikájában. A megkülönböztetés-mentesség, kisebbségi jogok és szociális jogok tárgyában

a Zöldek / Európai Szabad Szövetség Képviselőcsoport által benyújtott módosításokat teljes egészében vagy részben elfogadták.

67

Sikerrel járt az a próbálkozásunk is, hogy bekerüljön a jelentésbe egy utalás, miszerint az alapvető jogokra a büntetőeljárásokról szóló jogalkotás során is tekintettel kell lenni. A Catania-jelentés felvázolja az alapvető jogokat érintő problémákat, és javaslatokkal szolgál azok megoldására. Számíthat tehát őszinte támogatásomra, hiszen a Zöldek politikájában központi helyet foglal el a tisztelet minden ember, és az emberek alapvető jogai iránt, nemtől, életkortól, nemzetiségtől és társadalmi-gazdasági háttértől függetlenül.

Catherine Stihler (PSE), írásban. – Örömmel láttam, hogy az Európai Parlament támogatja, hogy vegyék le a PMOI-t a terrorista szervezetek listájáról. Húszezer, a rendszer ellen tiltakozó embert öltek meg Iránban. Amíg a PMOI-t nem törlik erről a listáról, addig még több embert ölnek majd meg Iránban egyszerűen csak azért, mert hangot adnak a rendszerrel szembeni ellenvéleményüknek. Az EU-nak követnie kell az Egyesült Királyság példáját, és le kell vennie a PMOI-t a feketelistáról.

Andrzej Jan Szejna (PSE), *írásban.* – (*PL*) A mai szavazás során az alapvető jogok európai uniós helyzetéről szóló Catania-jelentés elfogadása mellett szólaltam fel.

Az alapvető jogokat sajnálatos módon gyakran megsértik az Európai Unióban; ennek leggyakoribb formái a kisebbségekkel szemben alkalmazott megkülönböztetés és a magánélet megsértése. További problémát jelent az esélyegyenlőség, különösen a nők egyenlősége. Az előadó arra kérte a tagállamokat, hogy utasítsák el azokat a hagyományon és valláson alapuló érveket, amelyekkel a nők ellen elkövetett erőszakot és megkülönböztetést indokolják.

Az EU sok országában látjuk, hogy a polgárokat, különösen a leggyengébbeket, a gyermekeket érinti a megkülönböztetés és a szegénység. A jelentés nagyon helyesen elítéli a gyermekek elleni erőszak minden formáját, többek között a családon belüli erőszakot, a szexuális zaklatást és az iskolákban alkalmazott testi fenyítést.

A tagállamok nem ellenőrzik az emberi jogok vonatkozásában kialakult gyakorlatokat, és ezzel aláássák az EU külpolitikájának hitelességét a világban. Véleményem szerint a Közösség nem alkalmazhat "kettős mércét" bel- és külpolitikájában.

Konrad Szymański (UEN), *írásban.* – Számomra Catania úr jelentésének jelentőségét elsődlegesen az adja, hogy emlékeztet bennünket arra, hogy nekünk is, az EU-n belül is megvannak a magunk problémái, amelyekkel szembe kell néznünk. Vigyáznunk kell tehát, hogy ne legyünk túlságosan önelégültek, amikor az Unión kívüli emberi jogi kérdésekben nyilatkozunk.

Részt vettem a CIA által végrehajtott rendkívüli kiadatást vizsgáló ideiglenes bizottság munkájában. A bizottság elsődlegesen a baloldal platformja volt, amelyről támadhatták kedvenc ellenségüket, az Egyesült Államokat.

Szerintem hálásnak kell lennünk a CIA-nak és az Egyesült Államoknak, amiért segítenek megvédeni az európaiakat az ártatlan polgárok életére törő terroristáktól. Saját társadalmaink vádolnak azzal, hogy Amerikára kellett hagyatkoznunk, hogy elvégezze helyettünk ezt a munkát.

Az emberi jogok feletti korlátlan hatalom azoknak a malmára hajtja a vizet, akik elpusztítanának bennünket, és kockára tennék saját polgáraink emberi jogait.

Ezért a jelentés ellen szavaztam.

Konrad Szymański (UEN), írásban. – (PL) Az Európai Parlament által ma elfogadott, az EU-ban az alapvető jogok helyzetéről (2007–2008) szóló jelentés követeli többek között a homoszexuális párok kölcsönös elismerését az EU összes országában, és az ilyen kapcsolatok érvényesítését a tagállamok jogalkotásában. A jelentés másutt az úgynevezett "reproduktív jogok" mellett áll ki, amelybe a nemzetközi jog nyelvén beletartozik a kívánságra végzett abortusz is. Az ilyenfajta észrevételek szerzői között vallási vezetők is szerepelnek.

Az európai baloldal eltérítette ezt az uniós alapvető jogokról szóló jelentést a helyes irányból annak érdekében, hogy támogassa az abortuszt pártoló és homoszexuális követeléseket, amelyeknek semmi közük nincsen az alapvető jogokhoz. Sem a nemzetközi, sem az európai jogban nem léteznek olyan dokumentumok, amelyek ilyenfajta "jogok" létezését alátámasztanák.

A jelentés ugyan nem kötelező erejű, mégis ez a legkártékonyabb dokumentum, amely a jelenlegi parlamenti időszakban jóváhagyásra került. Ez a jelentés a legújabb kísérlet az alapvető jogok újra fogalmazására és jelentéstartalmuk megváltoztatására anélkül, hogy ahhoz az ENSZ vagy az EU szintjén bármilyen szerződés módosítására lenne szükség.

A jelentés egy másik aspektusa szerint az EU-nak egy, a homofób cselekedeteket büntető, különös irányelvet kellene végrehajtania. A megfogalmazás túl általános és ködös, így ez csak arra irányuló kísérlet, hogy a homoszexuálisokat kizárja azok köréből, akikre kiterjedhet a szabad bírálat demokratikus joga. Amennyiben ez megvalósulna, úgy a következmények között számolnunk kellene a cenzúrával is.

A záró szavazás eredménye (401 szavazat mellette; 220 ellene; 67 tartózkodás) mutatja, milyen erősen megosztotta az európai parlamenti képviselőket ez a téma. Az előadó ezzel vereséget szenvedett, mivel az alapvető jogoknak egyesíteniük kellene a Parlamentet, nem megosztaniuk.

Charles Tannock (PPE-DE), írásban. – Örültem volna, ha a jelentés alaposabban megvizsgálja az intézményi gondozásban lévő árvák és fogyatékkal élő gyermekek helyzetét Romániában és Bulgáriában, az EU legújabb tagállamaiban.

Az említett országok uniós csatlakozását megelőzően komoly aggodalomra adott okot az intézményi gondozásban lévő árvák és a fogyatékkal élő gyermekek ellátásának színvonala. Talán egy következő, hasonló témájú jelentés részletesebben is foglalkozhatna ezzel a kérdéssel.

Ami a jelentésről általánosságban alkotott véleményemet illeti, azt az elmúlt hónapban a vita során kifejtettem. Aggodalommal tölt el, hogy emberi jogi kultúránkat megfertőzte az abszolutizmus, valamint hogy a bűnözők és terroristák jogainak pátyolgatásával aláássuk mindenki más jogait.

Úgy vélem, hogy az abortusszal és fogamzásgátlással kapcsolatos kérdések nem tartoznak az Európai Unióra, hanem a tagállamok szintjén kell ezeket megfelelő módon szabályozni. Tiltakozom továbbá az ellen a felhívás ellen, hogy az alapjogi charta vegye semmibe az Egyesült Királyság jogát, amely megállapodott arról, hogy mentességet élvez a charta rendelkezései alól.

Az elmondottak alapján a jelentésről tartott szavazáson tartózkodtam.

Thomas Ulmer (PPE-DE), írásban. – (DE) A Catania-jelentés ellen szavaztam. Már az is megdöbbent, hogy a Ház szolgálatai ezt a jelentést jelenlegi formájában egyáltalán elfogadhatónak nyilvánították. A jelentés folyamatosan megsérti a szubszidiaritás elvét. Tartalmát illetően pedig gyakorlatilag az egész kifogásolható. A nemzetállamoknak nem szabad megengedniük, hogy az alapvető jogok területén megfosszák őket a cselekvőképességüktől vagy a jogköreiktől. A jelentés kísérlet arra, hogy a többség rovására áterőltessen olyan kisebbségi jogokat, amelyeket nemzeti szinten nem lehet végrehajtani. Számomra elképzelhetetlen az abortuszhoz való pozitív hozzáállás. A jelentés tényleges témája, az emberi jogok és azok végrehajtása az elmúlt négyéves időszakban, szóba sem kerül.

Thomas Wise (NI), írásban. – A 62. bekezdésről tartott név szerinti szavazáson tartózkodtam, mivel úgy gondolom, hogy minden országnak – és az EU nem ország – biztosítania kellene, hogy a női nemi csonkításról szóló jogszabályokat helyi szinten hozzák meg és alkalmazzák. Megfelelőbb és messzebbre tekintő lenne egy nemzetközi megállapodás. Az EU-nak jelenlegi állapotában nem terjed ki a hatásköre egészségügyi kérdésekre, és erre nem is szabadna törekednie.

A 72. bekezdésről tartott szavazáson ugyancsak tartózkodtam, mivel aggasztanak annak a szólásszabadságra gyakorolt esetleges következményei. A megkülönböztető megjegyzések ugyan elítélendők, de nem feltétlenül táplálják a "gyűlöletet és az erőszakot". A tény, hogy arra kérnek bennünket, hogy értsünk ezzel egyet azt jelenti, hogy akik erre hajlandók, ezt már mint bizonyítékot használhatják fel.

Az 54. sz. módosítás esetében azért döntöttem a tartózkodás mellett, mert ellenzem az Unióban az emberek szabad mozgását és a kölcsönös elismerés elvét; tartózkodásom semmiképpen sem az azonos neműek párkapcsolatáról alkotott nézeteimet tükrözi, mivel egyetértek azzal, hogy nekik ugyanolyan jogokat kellene élvezniük, mint másoknak.

Anna Záborská (PPE-DE), írásban. – (FR) Az Európai Parlament éppen az imént szavazta meg az alapvető jogok helyzetéről szóló Catania-jelentést. Miközben éppen most ünnepeltük az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatának 60. évfordulóját, ez a jelentés megkérdőjelezi, hogy mit értünk alapvető jogokon.

Az Európai Unió Alapjogi Chartája bevallottan több mint egy évig tartó tárgyalások után született konszenzus eredménye volt, amelyben különböző érdekvédelmi csoportok és lobbik, a civil társadalom és a nemzeti kormányok képviselői stb. vettek részt. Ez a feladat, amelyben mi, a keleti országok képviselői nem vettünk részt, több okból is érdekes. A charta, mint azt a Catania-jelentés kiemeli, nem lesz jogilag kötelező érvényű szöveg mindaddig, amíg a Lisszaboni Szerződést nem ratifikálta az összes tagállam.

69

Az ausztriai Bécsben felállított Alapjogi Ügynökség azonban teljes egészében ezen a szakpolitikai szövegen alapul, és azt fel is használja az általa képviselt nézetek igazolására. Érdekes tehát elemezni azokat a témaköröket, amelyekkel az Alapjogi Ügynökség foglalkozik, és ezáltal bepillantani abba, hogy hogyan gondolkodnak az alapvető jogokról a charta értelmében. Még érdekesebb ugyanezt elvégezni a 2008 nyarán toborzott FRALEX szakértői hálózat esetében, akiknek többsége a holland "Human European Consultancy" hálózatához tartozik.

Állásfoglalásra irányuló indítvány (B6-0624/2008)

Dragoş Florin David (PPE-DE), írásban. – (RO) Az állásfoglalás mellett szavaztam, mivel az egyezmény ratifikálása fontos hozzájárulást jelent a világszerte megfelelő munkakörülmények elősegítéséhez. Támogatja továbbá a szociális partnerek által a tengeri szállítási ágazatban dolgozók munkakörülményeinek bizonyos elemeiről megkötött megállapodást, mivel megfelelő egyensúlyt teremt a munkakörülmények javításának és a tengerészek egészsége és biztonsága védelmének szükségessége között, emellett azért is támogattam, mert ez a szakmai kategória Romániában is létezik.

Constantin Dumitriu (PPE-DE), írásban. – (RO) A Mary Lou McDonald által benyújtott állásfoglalás összefoglalja azokat a főbb pontokat, amelyeket a 2006 évi tengerészeti munkaügyi egyezményről, valamint az 1999/63/EK irányelv módosításáról szóló tanácsi irányelvre irányuló javaslatnak (COM(2008)0422) figyelembe kell vennie.

A tengerészeti ágazat dolgozói tevékenységüket rendkívül nehéz, sokszor veszélyes körülmények között végzik. Ezért van szükségünk a munkakörülményekre vonatkozó szabványokra, amelyek lehetővé teszik számunkra, hogy tekintettel legyünk ezeknek a dolgozóknak az egészségére és biztonságára, valamint a foglalkoztatásukra irányadó világos szabályokra. A normák meghatározása érdekében első lépésként rá kell mutatni azokra az igényekre és problémákra, amelyeket a tengerészeti ágazat munkavállalói és munkaadói meghatároztak, biztosítani kell ugyanakkor bizonyos fokú rugalmasságot is a tagállamok számára a végrehajtás során.

Miután európai szinten elfogadtuk a megfelelő dokumentumokat, a tagállamoknak kell megtenniük a megfelelő lépéseket, a Bizottságnak pedig figyelemmel kell ezt kísérnie, biztosítandó, hogy a rendelkezéseket végrehajtják. A tengerészeti munkaügyi normák tekintetében nyitva áll a lehetőség az Európai Unió előtt, hogy élen járjon a normák olyan elvekre történő átültetésében, amelyek a világon mindenütt alkalmazhatók.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), írásban. – (IT) Az Európai Közösség Hajótulajdonosainak Szövetsége és az Európai Közlekedési és Szállítási Dolgozók Szövetsége között a 2006. évi tengerészeti munkaügyi egyezmény alapján kötött megállapodás végrehajtásáról, valamint az 1999/63/EK irányelv módosításáról szóló tanácsi irányelvre irányuló javaslatról szóló jelentés mellett szavaztunk, mivel a jelentés összefoglalóan tartalmazza a nemzetközi minimális munkajogokat. Fontos a jobb munkakörülmények és a nagyobb biztonság biztosítása, tiszteletben kell ugyanakkor tartani az érintett szakemberek méltóságát.

Sajnáljuk azonban, hogy a képviselőcsoportunk által benyújtott javaslatokat nem fogadták el, különösen azokat, amelyek a jogbizonytalanságok felszámolását szolgálták volna, vagy elhárították volna az akadályokat a szociális partnereknek a megállapodás érdekében végzett munkája elől. Maga az egyezmény elfogadja, hogy az országok ne alkalmazzanak rugalmasságot, és az irányelvre irányuló javaslat is ezt jelölte ki célul, egyetértésben a szociális partnerekkel. Nem értünk tehát egyet az Európai Parlament többségével abban, hogy beillesztették a rugalmasság ügyét a 6. bekezdésbe.

Luca Romagnoli (NI), írásban. – (IT) Elnök úr, hölgyeim és uraim! Szeretném megerősíteni, hogy a 2006. évi tengerészeti munkaügyi egyezményről szóló állásfoglalásra szavaztam (a szociális párbeszédre vonatkozó eljárások).

Teljes mértékben támogatom a munkáltatók és munkavállalók között a tengeri szállítási ágazatban dolgozók munkakörülményeinek bizonyos elemeiről létrejött megállapodást, mivel megfelelő egyensúlyt teremt a munkakörülmények javításának és a tengerészek egészsége és biztonsága védelmének szükségessége között. Meggyőződésem továbbá, hogy alapvető fontosságú a tengerjáró hajók fedélzetén alkalmazott vagy ott

dolgozó tengerészek foglalkoztatási, egészségügyi és biztonsági körülményeire vonatkozó világszerte érvényes minimumnormák meghatározása és érvényesítése. Végezetül örülök, hogy a munkáltatók és a munkavállalók szerepet vállalnak a dolgozók egészségügyi és biztonsági körülményeinek javításában.

- Jelentés: Laima Liucija Andrikienė (A6-0498/2008)

Alessandro Battilocchio (PSE), írásban. – (IT) A jelentés mellett szavaztam. Egyre inkább felismerjük, milyen fontos szerepet játszhat egy olyan testület, mint az Emberi Jogi Tanács (HRC). Az eddigi intézkedéseket támogatnunk kell, értékelnünk kell emellett azt is, hogy az EU milyen aktív szerepet vállalt a HRC-n belül, jóllehet az Egyesült Államok távolmaradása kétségtelenül akadályokat jelentett; ennek a távolmaradásnak a következtében az EU sokszor kerül elszigetelt helyzetbe. Ez azonban nem lehet kifogás az EU számára, amelynek politikai erőfeszítéseket kell tennie egy egyesült, egységes vezetés megvalósítására, legyőzve az EU-n belül gyakran megfigyelhető, szemben álló földrajzi tömböket.

Bőven van tehát még mit tenni, ha hitelesebbé akarjuk tenni a HRC-t, és nagyobb hatáskörrel akarjuk felruházni, illetve ha meg akarjuk akadályozni, hogy egyes kormányok a jövőben is kibújhassanak a kötelezettségeik alól a nemzetközi porondon. Élénken támogatom tehát azt az elgondolást, hogy a felülvizsgálathoz készüljön új elemzés, szeretném továbbá megerősíteni, hogy a HRC megerősítése létfontosságú lépés a civilizáció útján, amelyet az EU mindig is támogatott.

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE), *írásban.* – (RO) Az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának jövőjéről szóló Andrikienė-jelentés mellett szavaztam, mivel úgy érzem, hogy az EU-nak szüksége van egy hosszú-távú stratégiára az intézmény működéséhez, és ennek az intézménynek kell az elsődleges emberi jogi globális fórumként szolgálnia. Úgy vélem, hogy az EU tagállamainak nagyobb egységet és hatékonyságot kell tanúsítaniuk, amikor kiállnak az emberi jogokkal kapcsolatos uniós közös álláspontok mellett.

Az EU-nak át kell vennie a globális vezető szerepet, és az egész világon az emberi jogok védelmét szolgáló stratégiákat kell kezdeményeznie. Nagyobb figyelmet kell fordítanunk az emberek gazdasági, szociális és kulturális jogainak előmozdítására, mivel a szegénység, az elmaradottság, valamint az iskolázottság és a kultúra alacsony szintje a népesség körében többszörösen negatív hatást fejt ki.

Ha az EU lényegesen szélesebb körű támogatottságot akar szerezni az álláspontjaihoz, akkor koalíció kialakítására alkalmas mechanizmusok kell létrehoznia, és el kell kezdenie rendszeres találkozókat szervezni a különböző speciális témakörökben a többi földrész demokratikus államainak részvételével. Elengedhetetlen az is, hogy az államok szakértőket küldjenek a nemzetközi fórumokra, akik valódi szakértelemmel rendelkeznek az adott területen; ezt Andrikiene asszony jelentése következetesen ajánlja, teljes körű indoklással alátámasztva.

Philip Claeys (NI), Koenrad Dillen (NI), írásban. – (NL) A jelentés ellen szavaztam, mert az ENSZ Emberi Jogi Tanácsa a legélénkebb fantáziával sem tekinthető legitim intézménynek. Számomra elfogadhatatlan, hogy olyan országok, mint Kuba, Szaúd-Arábia, Egyiptom, Pakisztán, Jordánia és egy sor afrikai rendszer olyan állásfoglalásokat adnak ki, amelyek elítélik az emberi jogok helyzetét más országokban. Az említett országok politikai illetve vallási szempontból másként gondolkodóinak a helyzete teljesen nevetségessé teszi ezt az intézményt.

Dragoş Florin David (PPE-DE), írásban. – (RO) Megszavaztam ezt az európai parlamenti állásfoglalásra irányuló indítványt, mivel az emberi jogok egyetemességének tiszteletben tartása, előmozdítása és biztosítása az Európai Unió jogi vívmányainak szerves része, valamint az EU egyik alapvető elvét képezi. Azért is szavaztam rá, mert az Egyesült Nemzetek Szervezete és az UNHRC az emberi jogi kérdések és a humanitárius kihívások átfogó kezelésére leginkább alkalmas szervezetek közé tartoznak. Úgy vélem, hogy az emberi jogok és a demokrácia az EU külkapcsolatainak és külpolitikájának központi elemei.

Neena Gill (PSE), írásban. – Elnök úr, nagy örömmel szavaztam az Egyesült Nemzetek Emberi Jogi Tanácsáról szóló Andrikiene-jelentésre, mivel üdvözlendő az a tény, hogy ez az ügynökség lényegesen hitelesebb, mint elődje, az ENSZ Emberi Jogi Bizottsága volt. A Bizottságot széles körben elhiteltelenítette, hogy számos tagországa igen kétes múlttal rendelkezett az emberi jogok terén.

A Tanács nagyobb tekintélyének egyik központi eleme a tagállamok emberi jogi helyzetének rendszeres felülvizsgálata. Ez a felülvizsgálat különösen fontos szerephez jut a következő forduló során, amely Oroszországra, Kubára, Szaúd-Arábiára és Kínára is kiterjed majd.

Üdvözlendőek a jelentés azon rendelkezései is, amelyek célja felmérni, hogy milyen fokú koordináció folyik az EU tagállamai között ezekben a kérdésekben. Létfontosságú, hogy az EU, mint olyan szervezet, amely küldetése egyik központi elemének az emberi jogokat tekinti, együttműködjön olyan multinacionális társakkal, mint az ENSZ, amely szintén szorosabb együttműködést tart kívánatosnak. Az együttműködés elengedhetetlen ahhoz, hogy az emberi jogok a jövőben ne csak mellékszerepet játsszanak, mint kereskedelmi vagy stratégiai okokból kitűzött külpolitikai cél.

71

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), írásban. – (*PT*) A jelentésből kiderül, hogy az Európai Parlament bizonyos fokig elégedetlen az ENSZ Emberi Jogi Tanáccsal (UNHRC), mivel az EU tagállamai "számszerű kisebbséget alkotnak", amely a jelentés szerint "komolyan akadályozza az Uniót abban, hogy befolyással lehessen az UNHRC menetrendjére", és betölthesse tervezett szerepét, mint "vezető erő".

Ez a magasztos jövőkép azon a próbálkozáson alapul, hogy az emberi jogok tekintetében az EU szolgáljon mintaként, ami azért is különösen elfogadhatatlan, mert a tények tanúbizonysága szerint emberi jogi politikája álszent, mint azt az EU Izraelhez fűződő cinkos kapcsolata is alátámasztja – lásd az EU tartózkodását az UNHRC Palesztináról szóló határozata tekintetében.

A jelentés tele van ellentmondásokkal, például amikor "sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az UNHRC egyre inkább regionális tömbökre oszlik" ugyanakkor pedig kijelenti, hogy támogatja "az UNHRC-n belül kialakítandó összehangolt, közös uniós álláspontot". Ez vajon nem a tömbök politikája, vagy a tömbök politikája csak akkor elítélendő, amikor nem az EU malmára hajtja a vizet?

Az EP-vel ellentétben mi nem tartjuk "sajnálatosnak", hogy az Egyesült Államok nem képviselteti magát az UNHRC-ben, először is, mert folyamatosan megsérti az emberi jogokat és a nemzetközi jogot, valamint mert nem állítanak jelöltet, elkerülendő a szégyent, hogy nem választják meg. Érthető...

Nils Lundgren (IND/DEM), írásban. – (SV) A jelentés meglepően sok intelligens megállapítást tartalmaz ahhoz képest, hogy a Külügyi Bizottságtól származik. Itt van például az a nézet, miszerint pozitív dolog, hogy az EU tagállamai egyre gyakrabban nyilvánítanak véleményt ahelyett, hogy hagynák, hogy az EU elnöksége beszéljen az összes ország nevében. Igen ritkán hallunk ilyen kijelentéseket, de én örömmel hallom őket

Pozitív elemből sajnos csak elszórtan akad néhány a jelentésben. Az egyik legkifogásolhatóbb megfogalmazás a H. preambulumbekezdésben található, és azt panaszolja fel, hogy "a tagállamok az ENSZ-ben továbbra is függetlenül kívánnak fellépni". Az Egyesült Nemzetek egyik alapköve végül is az "Egy állam, egy szavazat". A Külügyi Bizottság sajnálatát fejezi ki a felett is, hogy az UNHRC egyre inkább regionális tömbökre oszlik. Paradox módon bizonyos regionális tömbök – például az EU – ugyanakkor kívánatosnak tűnnek.

Az Európai Parlament nem garanciája annak – nem is lehet, és nem is kell annak lennie –, hogy nem sértik meg a világban az emberi jogokat. Ezt különösen jól mutatja például a Ház bizonyos tagjainak a homoszexuálisokkal kapcsolatban tett nyilatkozata. A jelentés alapjaiban talán jó, én mégis ellene szavaztam a mai szavazáson.

Andreas Mölzer (NI), írásban. – (DE) Az EU azt állítja, hogy külkapcsolatai középpontjában az emberi jogok és a demokrácia állnak. A Ház arra kéri az EU-t, hogy a megállapodások ratifikálása során emberi jogi kérdésekben figyeljen oda a hitelességre. Az EU-nak mégis odalett a saját hitele is: gondoskodtak erről a CIA átrepülései, az Egyesült Államok kínzást alkalmazó börtöneinek eltűrése, a nemzetközi joggal való trükközések – például a koszovói válság kapcsán.

Hogy fordulhat elő, hogy egy közösség, amely állítólag olyan nagyra becsüli a demokráciát, kétségbe vonja népszavazások eredményeit, és addig ismételgeti a szavazásokat, amíg azok a kívánt eredményt hozzák, a tagállamokat pedig megbünteti a választási eredményekért? Ha az EU-t valóban annyira érdekelné, hogy tiszteletben tartsák a sokat idézett "értékek közösségét", akkor régen meg kellett volna szakítania a csatlakozási tárgyalásokat Törökországgal, de legkésőbb akkor, amikor az háborús propagandába kezdett. Az EU ahelyett, hogy valóban dolgozna az emberek és népek jogainak és a közös értékeknek az előmozdításán, jelenleg körülbelül 15 millió eurót dob ki évente egy haszontalan intézményre, az Európai Alapjogi Ügynökségre (FRA).

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE), írásban. – Az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának fejlődéséről szóló jelentés mellett szavaztam, mert bár elismerem a testület megkérdőjelezhetetlen eredményeit és a hitelesség illetve az emberi jogok védelmének javítása érdekében tett erőfeszítéseit, határozottan úgy gondolom, hogy a testület működésén a jövőben lesz még mit javítani.

Úgy érzem ugyanakkor, hogy az Európai Uniónak továbbra is aktív és kiemelt szerepet kell játszania az ENSZ Tanácsának felállításában és működtetésében.

Nagyra értékeltem továbbá, hogy a jelentés felszólítja az Európai Uniót az emberi jogok egyetemessége, oszthatatlansága és függetlensége elveinek megerősítésére és energikus védelmére.

Luís Queiró (PPE-DE), *írásban.* – (*PT*) Ha az Egyesült Nemzetek és a hozzá kapcsolódó különböző ügynökségek és szervezetek jellegüknél fogva állítólag a világot tükrözik vissza, természetes, hogy az így visszatükrözött kép nem azt mutatja, amire vágyunk, vagy amit létrehozni szeretnénk. Ezeket a szempontokat figyelembe kell vennünk az Egyesült Nemzetek Emberi Jogi Tanácsáról folyó vita során.

Ha emberi jogokról vitatkozunk és döntünk szavazás útján egy olyan világban, ahol az országok nem fordítanak figyelmet az emberi jogokra, akkor számíthatunk arra, hogy bizarr eredmények születnek. Ez nemcsak legitimitás kérdése. Ez mindenekelőtt nyelvezet kérdése. Miféle olyan értékelő szabványt alkalmazhatna Líbia vagy Zimbabwe kormánya az emberi jogok vonatkozásában, amely a demokratikus államokéhoz hasonló, és amelyért elszámoltathatók országaik lakossága felé? Természetesen semmilyet. Viszont a diplomácia éppen arra szolgál, hogy elősegítse a párbeszédet azok között, akik nem egy nyelven beszélnek. Egyenlők között nem kell közvetíteni.

Ösztönözni és támogatni kell tehát az olyan politikát, amelyik terepet biztosít a párbeszédnek. Egyébként nem hiszem, hogy értékeinket és tetteinket valamiféle olyan szabványhoz igazíthatnánk, vagy kellene igazítanunk, amelyről ilyen összefüggésben születik döntés.

Luca Romagnoli (NI), *írásban.* – (*IT*) Elnök úr, hölgyeim és uraim! Az "ENSZ Emberi Jogi Tanácsának fejlődése, beleértve az EU szerepét" című Andrikienė-jelentés mellett szavaztam. Az említett Tanácson belül központi szerepe van az európai álláspontnak.

Az EU, amely az emberi jogokat és a demokráciát helyezi külkapcsolatai, és mindenekelőtt a nemzetközi emberi jogi szervezetekben végzett tevékenységei középpontjába, már a kezdetektől fogva elkötelezte magát amellett, hogy aktív és látható szerepet vállaljon az Emberi Jogi Tanács létrehozásában és működésében, arra törekedve, hogy alapvető normákat meghatározó szövegek támogatásával vagy együttes támogatásával az emberi jogokat a lehető legmagasabb színvonalon védelmezze.

Üdvözlöm tehát Andrikienė asszony javaslatát, amely megvizsgálja, milyen intézkedéseket fogadhat el az EU annak érdekében, hogy növelje befolyását az Emberi Jogi Tanácsban, és új lendületet adjon a Tanács munkájának, hogy az hatékonyabban működő testületté válhasson.

Andrzej Jan Szejna (PSE), írásban. – (*PL*) 2006. március 15-én az ENSZ Közgyűlése határozatot fogadott el, amelynek értelmében az Emberi Jogi Bizottságot az emberi jogok előmozdítását és védelmét célzó nemzetközi támogató testület, az Emberi Jogi Tanács váltja fel.

A névváltozással együtt az Emberi Jogi Tanács hatáskörét növelő új mechanizmusokat és eljárásokat vezettek be.

A jelentés célja a Tanács által elért eredmények értékelése, és az elvárások összehasonlítása az eredményekkel. Az elsődleges cél azoknak a területeknek a kijelölése, ahol a Tanács működése potenciálisan javítható.

Nem szabad megfeledkeznünk arról, hogy a demokrácia és az emberi jogok az Európai Unió nemzetközi tevékenységének két alapköveit képezik. Az Európai Unió kiemelkedő szerepkört vállalt és aktívan dolgozik a nemzetközi emberi jogi szervezetekben, ahogyan az Emberi Jogi Tanács kinevezésében is aktív volt. Társszerzője volt különböző szövegeknek, például olyan egyezményeknek és határozatoknak, amelyek megszabják az emberi jogok védelme során követendő normákat.

Sajnos az Európai Unió sok esetben nem rendelkezik megfelelő kapacitással ahhoz, hogy felkészüljön bizonyos problémákra (mindenekelőtt a közös álláspontok kialakításához szükséges eljárások időigényes volta miatt), és vezető szerepet vállaljon emberi jogi kezdeményezésekben.

Charles Tannock (PPE-DE), írásban. – Én és brit konzervatív kollégáim támogatjuk az ENSZ és az ENSZ Emberi Jogi Tanács munkáját. Elfogadjuk, hogy a Tanács munkájának további reformjára van szükség annak érdekében, hogy az emberi jogok helyzete az egész világon javulhasson.

Egyetértünk abban, hogy az EU tagállamai igyekeznek közös álláspontot kialakítani a Tanácsban, de hangsúlyozzuk, milyen fontos, hogy minden egyes tagállam védelmezze saját nemzeti érdekeit és álláspontját.

Támogatjuk a jelentést, ez azonban nem jelenti azt, hogy a jelentésnek azt a bekezdését (56. bekezdés) is támogatnánk, amelyik az ENSZ halálbüntetésre vonatkozó moratóriumának végrehajtására szólít fel. A halálbüntetés minden konzervatív európai parlamenti képviselő számára lelkiismereti kérdés.

73

- Jelentés: Marco Cappato (A6-0459/2008)

Alessandro Battilocchio (PSE), írásban. – (IT) A jelentés mellett szavazok. Közeledik az időpont, amikor ismét találkozunk a választóinkkal, ez pedig megköveteli tőlünk, hogy minden olyan eszközt a szavazó polgárok rendelkezésére bocsássunk, amelyek segítségével hozzáférhetnek az Európai Parlament dokumentumaihoz. Miközben a választókat arra kérjük, hogy helyezzék bizalmukat ezekbe az intézményekbe, aközben nekünk is igyekeznünk kell felszámolni az átláthatóságot és hozzáférhetőséget még mindig korlátozó akadályokat.

Úgy vélem, hogy ennek érdekében a szavazó polgárok számára lehetővé kell tenni, hogy ellenőrizzék az európai parlamenti képviselők tevékenységét, a parlamenti munkában való részvételét és jelenlétét mind abszolút, mind relatív és százalékos értelemben, valamint lépéseket kell tenni annak elősegítésére, hogy hozzáférhessenek a Parlament tagjainak juttatásaira és kiadásaira vonatkozó adatokhoz. Végezetül remélem, hogy mindez a jelenlegi parlamenti ciklus végéig megvalósulhat.

Nicodim Bulzesc (PPE-DE), írásban. – (RO) Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság dokumentumaihoz való hozzáférés joga olyan alapvető jog, amellyel az Európai Unió minden polgára és lakosa rendelkezik (az EU Szerződés 254. és 255. cikke értelmében).

Szeretnék ugyanakkor egy szempontot kiemelni. Úgy vélem, hogy az európai intézmények munkadokumentumainak nyilvánosságra hozatala csak az első lépés, mivel Európa polgárainak többsége nem érti az általunk alkalmazott eljárásokat, és nem fogja tudni, hogyan találhatja meg a számára szükséges információkat. E tekintetben egyetértek képviselőtársammal, aki egy egységes európai ügyfélkapu létrehozását javasolja az összes dokumentumhoz való hozzáférés érdekében, amelynek felépítése bárki számára könnyen átlátható lenne. Az ügyfélkapu könnyen hozzáférhető és egyszerűsített formában tenné közzé az információkat, hogy az európai polgárok minden gond nélkül használhassák. Az ehhez szükséges technikai megoldások kétségtelenül léteznek, és remélem, hogy az ügyfélkapu megvalósításához szükséges pénzügyi forrásokat is sikerül megtalálni.

Ennek ellenére a jelentés ellen szavaztam, mert bár az általános keretét jónak tartom, a képviselőtársam által javasolt egyes elemek elfogadhatatlanok.

Philip Claeys (NI), *írásban*. – (*NL*) Mivel támogatom az EU intézményeinek maximális nyitottságát, határozottan a jelentés mellett szavaztam. Jó dolognak tartom, hogy különböző európai intézményeket komolyan rendreutasítanak. Az Európai Tanács komoly politikai döntéseket hoz, és rendkívül fontos és ellenmondásos kérdésekről tárgyal. Elszomorító és elfogadhatatlan ugyanakkor, hogy a Tanács nem teszi lehetővé, hogy a döntéshozatal időpontjában pontosan meg lehessen ismerni az egyes nemzeti küldöttségek álláspontját. A Parlamentnek a saját háza táján is rendet kellene tennie, és minden szempontból garantálnia kellene a maximális nyitottságot.

Esther De Lange (PPE-DE), írásban. – (NL) Szavazáshoz fűzött indokolás az Európai Parlament CDA küldöttsége nevében a dokumentumokhoz való hozzáférésről szóló Cappato-jelentéssel kapcsolatban.

A Európai Parlament CDA küldöttsége a dokumentumokhoz való hozzáférésről szóló jelentésről tartott mai szavazáson tartózkodott. Nem azért tartózkodtunk, mert problémánk lenne az átláthatósággal. Támogatjuk az átláthatóságot és a demokratikus ellenőrzést. Nem véletlenül bábáskodott egykori európai parlamenti képviselőnk, Maij-Weggen asszony a vonatkozó közösségi jogszabályok megszületésénél.

Azért tartózkodtunk, mert a Cappato-jelentés túlságosan sok pontatlanságot, helytelen megfogalmazásokat és túlságosan is leegyszerűsített kijelentéseket tartalmaz. Véleményünk szerint garantálni kell például a Tanács dokumentumainak nyitottságát, de világos határvonalat kell húzni a jogalkotási és egyéb eljárások célját szolgáló dokumentumok között. Az előadó azonban nem tesz különbséget ezek között az eljárások között. Aggasztónak találjuk emellett azt is, hogy a Cappato-jelentés ajánlásai súlyos adminisztratív terhet jelentenének.

A pontatlanságok és a zavaros megállapítások miatt nem támogathatjuk a jelentést. Mivel azonban szerettük volna támogatni az átláthatóság és a demokratikus ellenőrzés elvét, végül tartózkodtunk a szavazástól.

Koenraad Dillen (NI), írásban. – (NL) Határozottan a jelentés mellett szavaztam. Ez egyszer nem fog ártani. Örülnünk kell annak, hogy egyes európai intézmények heves bírálatban részesültek, de szeretnék tenni egy észrevételt. Tekintettel arra, hogy a kormányrúd az Európai Tanács kezében van, és végül is igen fontos és ellentmondásos kérdésekben hoz döntést, elfogadhatatlan, hogy a Tanács nem teszi lehetővé a különböző nemzeti küldöttségek álláspontjának nyilvánosságra hozatalát a döntéshozatal időpontjában. Az is igaz, hogy a Parlamentnek a saját háza táján is rendet kell tennie, és minden szempontból garantálnia kellene a maximális nyitottságot, mielőtt másoknak szemrehányást tenne.

Avril Doyle (PPE-DE), írásban. – Marco Cappato saját kezdeményezésű javaslata azt kéri, hogy a Parlament támogassa a 1049/2001/EK rendelet végrehajtásáról szóló jelentést, amely a Parlament, a Bizottság és a Tanács dokumentumaihoz való nyilvános hozzáféréssel foglalkozik, amennyiben az intézmény jogalkotási hatáskörében jár el.

Teljes mértékben támogatom ugyan az európai intézmények átláthatóságának növelését, van azonban a rendeletnek három fontos pontja, ahol további vizsgálatokat tartok indokoltnak.

- (1) Az ügyfél-ügyvéd kapcsolat bizalmas jellegének védelme rendkívül fontos, ez pedig az első bekezdésben említett Turco-ügyben hozott ítélet szerint nem élvez kellő védelmet, így az annak alkalmazására irányuló felhívás nem támogatható.
- (2) A nemzeti kormányok által alkalmazott egyéni döntéshozatali eljárásokat ugyancsak alááshatja, ha eltörlik az uniós intézményeknek továbbított dokumentumok kiadásához szükséges jóváhagyási követelményt, valamint
- (3) Ezek az egész EU-ra kiterjedő ajánlások nem veszik figyelembe, hogy az egyes tagállamok másképpen viszonyulnak a tájékoztatás szabadságához.

Szükség van bizonyos mértékű titkosságra annak érdekében, hogy teljes körű és őszinte politikai megbeszélések folyhassanak a különböző képviselőcsoportok között, és ezeknek a véleményeknek a szétkürtölése potenciálisan több kárt okozhat, mint jót. Semmi jót nem jelentene, ha demokratikus intézményeinkben az élénk vitát felváltaná a visszafogott eszmecsere.

(A szavazatok indoklása az eljárási szabályok 163. cikke (1) bekezdésének megfelelően kerül lerövidítésre)

Carl Lang és Fernand Le Rachinel (NI), *írásban*. – (*FR*) Aki ismeri az Európai Bizottság, az Európai Parlament és az Európai Tanács misztikus rejtélyeit, az nem lepődik meg azon, hogy az átlagos polgárnak továbbra is kelepcék sorát rejtő utat kell végigjárnia, ha információkhoz szeretne jutni az Európai Unió intézményeiről. Ennek számos oka van.

Legalább akkora szerepet játszik benne a kibocsátott dokumentumok óriási száma és a sok különböző forma, amelyben kiadják őket (jelentések, vélemények, állásfoglalások, irányelvek, rendeletek stb.), mint az intézményi nyilvántartások és weboldalak bonyolultsága és érthetetlensége, valamint az átláthatóság és a kommunikáció hiánya.

A jelentés nagyon helyesen azt javasolja, hogy az európai intézmények átláthatóbbá tételével kell megoldani ezeket a problémákat.

Mindez csak kisebb részét alkotja annak a tágabb kérdésnek, miszerint az Unió polgárainak nagyobb szerepet kell vállalniuk abban, ahogyan az Unió működik és a különböző ügyeket értelmezi. Európa népei nem akarják, hogy módszeresen kirekesszék őket azoknak a döntéseknek a meghozatalából, amelyek közvetlenül kihatnak mindennapi életükre, és amelyekkel kapcsolatban most sem ellenőrzést gyakorolni nincs joguk, sem pedig tiltakozni. Azon ritka alkalmakkor, amikor népszavazás keretében kinyilváníthatták a véleményüket, megtagadták a vezetőiket és a brüsszeli bürokráciát, amely vak, süket és nem reagál az igényeikre és szükségleteikre.

Az európai intézmények átláthatóbbá tétele az első lépés egy új Európa, a népek Európája, a szuverén nemzetek Európája felé vezető úton.

Jörg Leichtfried (PSE), írásban. – (DE) Az uniós intézmények dokumentumaihoz való egyszerűsített hozzáférésről szóló éves jelentések mellett szavaztam.

Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság különböző dokumentumaihoz való hozzáférést kétségtelenül egyszerűbbé kellene tenni. Az Európai Unió polgárainak nem szabad azt érezniük, hogy kizárják őket az

uniós intézmények működéséből és szavazásaiból. Ráadásul jogukban is áll, hogy minden lehetséges dologról tájékozódjanak.

75

Meg kell azonban vizsgálnunk, nem kell-e esetleg korlátozni a dokumentumok nyilvánosságra hozatalát, amivel végső soron megóvnánk az embereket attól, hogy elveszítsék egy átfogó áttekintés lehetőségét. Először is, senki nem akar hatalmas adathalmokat, másodszor pedig továbbra is tiszteletben kell tartani a személyzet magánéletét, mivel általában az a helyzet, hogy adatvédelem címén rengeteg adatot még a többi intézmény számára sem tesznek általánosan hozzáférhetővé, beleértve a nemzeti intézményeket is.

Luca Romagnoli (NI), *írásban.* – (*IT*) Elnök úr, hölgyeim és uraim! A Cappato úr által benyújtott, az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság dokumentumaihoz való nyilvános hozzáférésről szóló javaslatra szavaztam.

Az Európai Unió számára alapvető jelentősége van annak, hogy a polgárok közel érezzék magukhoz a közösségi intézményeket. Ez csak a három intézmény dokumentumaihoz való nyilvános hozzáférésen keresztül valósítható meg. Teljes mértékben egyetértek tehát az előadónak azzal a kijelentésével, hogy az EU intézményeit és a tagállamokat fel kell hívnunk az Európai Unió alapjogi chartájának 41. cikkében, az Európai Közösségek Bíróságának ítélkezési gyakorlatában, az Európai Ombudsman ajánlásaiban és a tagállamok legjobb gyakorlataiban megfogalmazott elveken alapuló közös, átlátható igazgatási kultúra előmozdítására.

Végezetül, üdvözlöm Cappato úr kezdeményezését, mivel úgy gondolom, hogy ha szeretnénk javítani az integrációs folyamatokon és szeretnénk felgyorsítani azokat, akkor kiemelt szerepet kell kapnia a nyilvánosság tájékoztatásának, tekintettel az olyan problémákra, mint az olasz európai parlamenti képviselők távolmaradása a Ház üléseiről.

Andrzej Jan Szejna (PSE), írásban. – (PL) Az Európai Unióról szóló szerződés rögzíti, hogy elsőbbséget kell élveznie az átláthatóságnak és az Európa népei közötti egyre szorosabb kötelékeknek, valamint, hogy a döntéseket a lehető legnyíltabban kell meghozni, a lehető legközelebb a polgárokhoz. Az átláthatóság lehetővé teszi a polgárok szorosabb bevonását a döntéshozatali folyamatba, és biztosítja a közigazgatás nagyobb mértékű hitelességet élvez, hatékonyabb és a polgárokkal szemben felelősebb lesz egy demokratikus rendszerben.

Az Európai Bíróság Turco-ügyben hozott ítéletének messzemenő következményei lesznek az átláthatóságra és az európai intézmények jogalkotási kérdéseket érintő dokumentumainak nyilvánosságra hozatalára.

Az ítélet megerősíti, hogy a kérdéses elvnek elsőbbséget kell élveznie, valamint hogy minden közösségi intézményre vonatkoznia kell, és (ami nagyon fontos) az ettől való eltérési lehetőségeket szűken kell értelmezni, és eseti alapon, a nyomós közérdek szempontjából kell értékelni, ez pedig a nyitottság. A nyitottság növeli az intézményekbe vetett bizalmat, mivel lehetővé teszi a nyílt vitát.

Az Európai Bíróság kijelentette, hogy ebben az esetben a dokumentumokhoz való hozzáférés megtagadása nem szolgálhat alapul ahhoz az általános követelményhez, hogy a jogalkotási kérdésekről alkotott jogi véleményt bizalmasan kelljen kezelni.

Thomas Ulmer (PPE-DE), írásban. – (DE) Elutasítottam ezt a jelentést. A jelentés követelései messze túlmutatnak azon, amit az én értelmezésem szerint az átláthatóság jelent. Úgy vélem, hogy még az európai parlamenti képviselők jelenléti nyilvántartásának és a szavazati listáknak a nyilvánosságra hozatala is veszélyes, ha nem egészül ki egy sor olyan egyéb csatornával, amelyek teret adnak az indokolásnak. Én az ülések nagy részén részt veszek, tehát én magam gyanú felett állok. Fontos, hogy az európai parlamenti képviselők személyiségének jogi védelmét is fenntartsuk. Európa azzal javíthatja az átláthatóságot, hogy először is nyilvánosságra hozza a Tanács és a Bizottság nyilvános megbeszéléseit, és csak az után kényszeríti az európai parlamenti képviselőket arra, hogy mindent feltárjanak. Szükség van ezen felül titoktartásra az intézmények között is a tárgyalások nehéz szakaszaiban.

Anna Záborská (PPE-DE), *írásban.* – (*SK*) A tagállamok tapasztalataira alapozva az EU is kezdi felismerni, hogy a demokrácia, átláthatóság, közérdek és nyitottság elvéből valódi "dokumentumokba való betekintési jog" és "tájékoztatáshoz valójog" következik.

Az Európai Parlamentnek meggyőződése, hogy az átláthatósággal kapcsolatos hatékony intézményközi szakpolitikák és a polgárorientált kommunikáció hiánya miatt problémákhoz vezethet, ha az átlagpolgár hozzáfér az uniós intézményekkel kapcsolatos információkhoz.

A nagyobb átláthatóság érdekében az EU intézményeinek tiszteletben kellene tartaniuk a többnyelvűség elvét. 2008-ban benyújtottam ebben a témában egy írásbeli nyilatkozatot az Európai Parlamentnek. Az EU az összes nemzeti nyelven működik, nem csak egyetlen nyelven, vagy nyelvek egy bizonyos csoportján, amelyeket szabadon megválaszthat, és amelyeket polgárainak egy jelentős része esetleg nem ért.

A jogalkotási, politikai és igazgatási dokumentumok lefordítása lehetővé teszi az EU számára jogi kötelezettségei teljesítését, ugyanakkor a többnyelvűség rendszere hozzájárul az Unió átláthatóságának, legitimitásának és hatékonyságának javításához. Ez elősegíti a 2009 júniusában tartandó európai parlamenti választások megfelelő előkészítését.

Felszólítom tehát az EU intézményeit, hogy az EU 2009 évi költségvetésében képezzenek tartalékot az uniós intézmények hivatalos fordítói állásai terén mutatkozó hiányosságok megszüntetéséhez szükséges forrásokra; az EP felszólítja az uniós intézményeket, hogy haladéktalanul fordítsák le az EU összes hivatalos nyelvére a jelenlegi parlamenti ciklus minden jogalkotási, politikai és igazgatási dokumentumát, lehetővé téve a polgárok számára, hogy nyomon kövessék az intézményekben folyó politikai munkát.

Ezzel valóban segíthetünk megteremteni polgáraink számára a nagyobb átláthatóságot.

6. Szavazathelyesbítések és szavazási szándékok: lásd a jegyzőkönyvet

(Az ülést 13.55-kor felfüggesztik, és 15.00-kor folytatják.)

ELNÖKÖL: PÖTTERING ÚR

Elnök

7. Az előző ülés jegyzőkönyvének elfogadása: lásd a jegyzőkönyvet

8. Közel-keleti helyzet / Gáza (vita)

Elnök. – A követező napirendi pont a Tanács és a Bizottság nyilatkozatai a közel-keleti helyzetről / a Gázai övezetről.

Nagy örömömre szolgál, hogy üdvözölhetem a Tanács soros elnökét, a cseh külügyminisztert, Karel Schwarzenberg urat, akinek ma tovább kell utaznia Dél-Afrikába. A korábbi elnökségek képviselőt állítottak a külügyminiszterük helyére, ezért különösen nagyra értékeljük az Ön mai személyes jelenlétét, Schwarzenberg úr. Fogadja szívélyes üdvözletemet!

Örülünk természetesen annak is, hogy most is – mint szinte mindig – jelen van az illetékes biztos, Benita Ferrero-Waldner. Mint tudják, a biztos igen jól ismeri a közel-kelti konfliktussal kapcsolatos problémákat, és Schwarzenberg úrhoz hasonlóan járt már a régióban. Fogadja Ön is szívélyes üdvözletemet, biztos asszony.

Karel Schwarzenberg, *a Tanács soros elnöke.* – Elnök úr, nagyon köszönöm, hogy szót kaptam ebben a Közel-Keleten kialakult drámai helyzetről folyó időszerű vitában.

December 27., Izrael Gázai-övezetben megindított katonai akciójának a kezdete óta a helyzet súlyos romlásának voltunk szemtanúi minden szinten. A művelet drámai humanitárius következményekkel jár Gáza lakosságára nézve. A művelet kezdete óta több mint 900 palesztin vesztette életét, akiknek körülbelül 30%-a nő és gyermek. Rendkívül aggasztónak találjuk, hogy civilek esnek áldozatul, és ezt elnöki nyilatkozatainkban több ízben is kijelentettük. Az Európai Unió elítéli a folyamatos ellenségeskedéseket, amelyek ilyen nagyszámú civil áldozatot követeltek, és szeretnénk őszinte együttérzésünket kifejezni az áldozatok családjainak.

Az incidenseket különösen aggasztónak tartjuk azért is, mert az Egyesült Nemzetek Jebalijában található iskolája elleni támadás és a humanitárius szállítmányokra leadott lövések a humanitárius személyzet körében is emberéletet követeltek. A Humanitárius Ügyekért Felelős Koordinációs Hivatal szerint több mint 4 200 palesztin sérült meg. Az Egyesült Nemzetek ügynökségének becslése szerint 28 000 embert telepítettek ki a viszály kirobbanása óta. Közülük sokan a menedékhelyeken keresnek védelmet; a saját hazájukon belül lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek rokonoknál laknak.

A legnagyobb humanitárius szükségletek a nagy létszámú sebesülthöz és a túlterhelt egészségügyi szolgálatokhoz kapcsolódnak, a lakóhelyük elhagyására kényszerített emberek és a befogadó családok pedig speciális segítséget igényelnek, például élelmiszert, menedékhelyet, vizet és nem élelmiszer jellegű cikkeket. Mivel a vízrendszer komolyan megsérült és sürgős javításra szorul, a gázai lakosság alig jut biztonságos vízhez. A lehető legnagyobb szükség van tehát az ivóvízellátás biztosítására.

Emellett súlyos élelmiszerhiány is tapasztalható a lakosság minden szintjén. Tavaly november 4. óta külföldi nem kormányzati szervezetek munkatársait nem engedik be Gázába, hogy oda humanitárius segélyt szállítsanak és azt megfelelően felügyeljék. A katonai műveletek kezdete óta megnőtt a Gázába tartó teherautók száma is. A jelenleg átlagosan napi 55 teherautó továbbra is szánalmasan kevés ahhoz képest, hogy legalább napi 300 teherautóra lenne szükség a lakosság segélytől függő 80%-a szükségleteinek a fedezéséhez.

Az Európai Unió kezdetektől fogva nagy figyelemmel követi a tragikus események alakulását. A hadműveletek megkezdése után három nappal Párizsban már összeültek a külügyminiszterek, hogy rendkívüli ülésen tárgyalják meg a helyzetet. Megállapodtak abban, hogy azonnali és tartós tűzszünetre, és azonnali humanitárius fellépésre van szükség a békefolyamat felgyorsítása érdekében. A csúcstalálkozó célja elsődlegesen az erőszak beszüntetésének előmozdítása és a humanitárius válság enyhítése volt. Az elnökség vezetésével diplomáciai küldöttség járt a Közel-Keleten. Az uniós miniszteri trojka január 4–6-án ellátogatott a régióba, és megbeszéléseket tartott Egyiptomban, Izraelben, a Palesztin Nemzeti Hatósággal és Jordániában. A különleges képviselő ellátogatott emellett Szíriába, Libanonba és Törökországba.

Kezdtek kibontakozni a válság megoldásának körvonalai. Az első és legfontosabb dolog, hogy azonnali hatállyal és feltétel nélkül be kell szüntetni a Hamász Izrael elleni rakétatámadásait, valamint az izraeli katonai akciót, lehetővé téve a humanitárius segélyek folyamatos szállítását, valamint a közszolgáltatások és az igencsak szükséges orvosi ellátás helyreállítását. A december 19-én lejárt hathónapos tűzszünet közel sem volt tökéletes. Izrael időszakos rakétatámadásoktól és attól a tudattól szenvedett, hogy ellenségei nagyobb tüzérségi kapacitást vonnak össze. Gáza igen kemény gazdasági blokádot szenvedett el, ami teljesen aláássa gazdasági fejlődését.

A fenntartható tűzszünet megvalósítása érdekében olyan értelmes kompromisszumot kell találnunk, ami együtt jár a rakétatámadások beszüntetésével és az átkelőhelyek megnyitásával. A megoldás akkor lesz célravezető, ha foglalkozik a határ alatt futó alagutak kérdésével is, különös tekintettel a Philadelphia út mentén haladó alagutakra, a fegyvercsempészet megakadályozása érdekében. El kell vezetnie a határátkelőhelyek szisztematikus és ellenőrzött megnyitásához is, hogy a gázai gazdaság fejlődésnek indulhasson.

Hisszük, hogy segítségünkre lehet a nemzetközi missziók bevonása a tűzszünet végrehajtásának ellenőrzésébe, és a két oldal közötti közvetítésbe. E tekintetben az Európai Unió is kész visszaküldeni megfigyelőit a rafahi határátkelőhöz, és kiterjeszteni az európai határőrizeti misszió mandátumának hatáskörét és tartalmát. Méltányoljuk, hogy Izrael beleegyezett abba, hogy naponta rövid tűzszünetet tartson, amikor élelmiszert, üzemanyagot és gyógyszereket lehet Gázába szállítani, ahol ezekre borzasztóan nagy szükség van. Teljes és azonnali tűzszünetre lenne azonban szükség az alapvető szolgáltatások helyreállításához és ahhoz, hogy olyan nagy mennyiségben lehessen humanitárius segélyt Gázában szállítani és ott szétosztani, amennyire Gázának rendkívül nagy szüksége van. Izraelnek biztosítania kell a humanitárius segélyek és más nélkülözhetetlen szállítmányok, többek között élelmiszer, gyógyszerek és üzemanyag zavartalan és biztonságos eljutását a Gázai övezet palesztin polgári lakosságához, valamint a polgári személyek és a humanitárius szervezetek munkatársainak biztonságos áthaladását a Gázai övezetbe és onnan vissza.

Egy tartós és átfogó gázai megoldás sem elegendő azonban ahhoz, hogy helyreállítsa a békét a régióban. Ennél szélesebb körű és bonyolultabb kihívásoknak kell megfelelnünk. Új, átfogó stratégiára van szükségünk, amely foglalkozik a palesztin belpolitikai helyzettel, és folytatnunk kell a gázai válság miatt felfüggesztett béketárgyalásokat. Minden eddiginél nagyobb szükség van egy palesztin megbékélésre és a palesztin nép vágyainak kormányzati képviseletére. Támogatjuk tehát Egyiptom közvetítésre irányuló erőfeszítéseit, amelyeket az Arab Liga 2008. november 26-i határozatával összhangban tett.

Mint arra az Általános Ügyek és Külkapcsolatok Tanácsa (GAERC) 2008. decemberi következtetéseiben rámutatott, az Európai Unió kész támogatni bármilyen stabil palesztin kormányt, amelyik a Négyek elveit tükröző politikát folytat és intézkedéseket tesz. Az Európai Unió hangsúlyozza, hogy igazságos, tartós és átfogó békét kell megvalósítani a Közel-Keleten, és felszólít a palesztin–izraeli tárgyalások újbóli elindítására, valamint az izraeli-palesztin konfliktus minden megoldatlan problémájának megoldására, beleértve az összes központi jelentőségű kérdést.

A tartós és átfogó megoldás annak függvénye, hogy milyen tényleges előrelépést sikerül elérni a közel-keleti békefolyamat terén. Az átfogó béke sürgős és komoly erőfeszítéseket igényel a felek részéről, és egy olyan régió elgondolására kell épülnie, ahol két demokratikus állam – Izrael és Palesztina – békében él egymás mellett, biztonságos és elismert határok között.

Az erőszak legújabb közel-keleti kirobbanása nem csak az Izrael és Palesztina közötti konfliktus békés rendezésének lehetőségét vetheti vissza. Nem szabad alábecsülnünk a harcok által okozott politikai károkat, amelyek a regionális polarizáció és a radikalizálódás formájában egyaránt megjelennek, sem pedig a mérsékelt erők további hitelvesztését. Csak egy életképes palesztin állam hozhat biztonságot ebbe a sokat szenvedett térségbe. Ez legfőképpen Izrael és szomszédai érdeke. Sürgős intézkedésekre van tehát szükség a katonai fellépés által okozott károk helyreállítására, ha szeretnénk ismét megteremteni egy méltányos, megállapodás eredményeként született végeredmény lehetőségét.

(Taps)

Benita Ferrero-Waldner, *a Bizottság tagja.* – Elnök úr! Úgy vélem, hogy valamennyien azt reméltük, hogy 2009 jobban kezdődik majd. Sajnos szörnyű és megdöbbentő konfliktus tanúi vagyunk Gázában, amely immár harmadik hete tart.

Mindez óriási aggodalomra ad okot. Tárgyaltunk róla tegnap a Külügyi Bizottság, a Fejlesztési Bizottság és az Európai Parlament hét végén Gázában járt tagjai részvételével tartott megbeszélésen.

A soros tanácsi elnök úr már említette a szörnyű statisztikát, a halottak és sebesültek számát, amely napról napra rosszabb lesz. Egyre több hír érkezik súlyos égési sérüléseket szenvedett áldozatokról, a segélyügynökségek jelentése szerint pedig a lakosság akut élelmiszer-, üzemanyag- és gyógyszerhiányban szenved, a lerombolt házakról és infrastruktúráról nem is beszélve.

Ugyanakkor Izrael is szenvedett el veszteségeket, és rakéták százaival nézett szembe, amelyeket a Hamász lőtt ki Izrael területére az izraeli polgári lakosság ellen. A háború sajnos mindig hatalmas emberi szenvedéssel jár, és ez alól ez a háború sem kivétel. Azon kívül tehát, hogy azonnali pusztítást okoz, még messzebbre kerül általa a béke lehetősége, aláássa az Arab Békekezdeményezést, és potenciálisan igen negatív hatással lehet a régió stabilitására.

Szeretném gyorsan felvázolni a konfliktus befejezése érdekében folytatott diplomáciai tevékenységünket, majd pedig megvizsgálni a közép- és hosszú-távú kihívásokat. Az első pillanattól kezdve aktívak voltunk, szerintem ez fontos volt. Tudjuk, hogy nem játszunk kiemelkedő szerepet a Közel-Keleten, de volt és van ott fontos szerepünk. Nagyon fontos volt tehát, hogy a válság kitörésének hírére 2008. december 30-án Párizsban sor került az EU külügyminisztereinek rendkívüli ülésére, és ezzel az első pillanattól kezdve megkezdődött a konfliktus felszámolását célzó javaslatok – a Párizsi Nyilatkozat – kidolgozása, amelyeket azután felhasználtunk a küldöttségünkben és a Közel-Keleten tett látogatásunk során.

Ennek három eleme van. A Párizsi Nyilatkozat először is azonnali humanitárius tűzszünetre szólított fel, beleértve a Hamász Izrael ellen irányuló rakétatámadásainak feltétel nélküli beszüntetését, valamint az izraeli katonai fellépés befejezését is. Kértük, hogy a tűzszünettel egy időben kerüljön sor valamennyi határátkelőhely tartós és rendes megnyitására, amint arról a 2005-ben létrejött határforgalmi és határátlépési megállapodás rendelkezik. Kinyilvánítottuk, hogy készek vagyunk ismét útnak indítani az Európai Uniónak a rafahi átkelőhelyen működő határőrizeti segítségnyújtó misszióját (BAM), hogy az átkelőhely újra megnyílhasson, jeleztük továbbá, hogy hajlandók vagyunk megvizsgálni annak a lehetőségét, hogy segítségünket más határátkelőhelyekre is kiterjesszük, amennyiben a biztonsággal kapcsolatos aggályainkra megnyugtató választ kapunk.

Másodszor, hangsúlyoztuk a sürgető humanitárius igényeket, amelyeket – mint mondtuk – ki kell elégíteni. Ezzel kapcsolatban sürgettük a határátkelőhelyek azonnali megnyitását annak érdekében, hogy a legsürgősebb orvosi segítség, üzemanyag és élelmiszer eljuthasson a Gázai övezetbe, és így a humanitárius alkalmazottak bejussanak és a sérülteket evakuálni lehessen.

Harmadszor, megismételtük azt az álláspontunkat, hogy az izraeli-palesztin konfliktusnak nincsen katonai megoldása, hogy a békefolyamat az egyetlen kivezető út, és hogy ennek érdekében fokozott erőfeszítéseket kell tenni, amint sikerül tartós tűzszünetet elérni.

Mint hallották, küldetésünket Sarkozy elnök úr látogatásával együtt hajtottuk végre, aki eredetileg Szíriába és Libanonba látogatott volna el, de végül úgy döntött, hogy Egyiptomba és Izraelbe utazik, hogy megerősítse

ezeket az erőfeszítéseket, változatlanul a 2008 decemberében kiadott nyilatkozatunk alapján. Jelenleg Franciaország tölti be a Biztonsági Tanács elnöki tisztét, így ez fontos kezdeményezés volt.

79

Szorosan együttműködtünk, tartottunk többek között egy közös megbeszélést Ramallahban, ahol Sarkozy elnök úr felvázolta a tűzszünetre vonatkozó tervét, amely előtt nekünk – a trojkának – bizonyos fokig ki kellett köveztük az utat a legfőbb érdekeltekkel, elsősorban Egyiptommal és Jeruzsálemmel folytatott megbeszélésekkel.

Ezek az erőfeszítések kölcsönösen erősítették egymást, és határozott, egységes üzenetet küldtek az Európai Uniótól, a trojka pedig nemcsak közvetítette ezt az uniós intézményi álláspontot, hanem jelenlétünket is megtestesítette. Fontosnak tartom, hogy Sarkozy elnök úr ellátogatott Szíriába is, és hogy Solana úr elkísérte őt Szíriába és Libanonba, illetve, hogy tanácskoztak Törökországgal is. Úgy vélem, hogy ez mind szükséges volt.

Külön kiemeltem a humanitárius helyzetet, mint az már elhangzott, és kifejezetten kértem az átkelőhelyek megnyitását, valamint legalább néhány órányi tűzszünetet, hogy a nemzetközi szervezetek végezhessék a munkájukat. Izrael a felsorolt pontok némelyikét elfogadta, és az izraeli kormánnyal folytatott tárgyalásokon sikerült biztosítanom egy ECHO-hivatalnok (az Európai Közösség Humanitárius Irodája) közös elhelyezését az Izraeli Védelmi Erők létesítményeiben, aki koordinálja a humanitárius segély irányítását az izraeli fegyveres erőkkel, ahogy az a libanoni háború esetében is történt, amikor ez igen hatékonyan járult hozzá a jobb koordinációhoz.

Szeretném megragadni ezt a lehetőséget, hogy kifejezzem köszönetemet a jelenleg is Gázában dolgozó bátor kollégáknak, az UNWRA és az ICRC munkatársainak, akikkel együtt dolgozunk és akik jelentős részt kapnak a pénzügyi támogatásunkból, de sokan másoknak is.

(Taps)

Szeretném továbbá őszinte részvétemet kifejezni azon dolgozók családjainak, akik áldozatául estek ennek a tragikus eseménynek.

A Bizottság meglehetősen komoly összegeket költ azonnali humanitárius alapokra is, és ezt készek vagyunk a jövőben tovább növelni.

Mit értünk el ezeken a tárgyalásokon? Mint azt a soros elnök úr elmondta, tartalmazták a Biztonsági Tanács legutóbbi határozatának főbb elemeit, amelyet a tárgyalások után néhány nappal az amerikaiak tartózkodása mellett elfogadtak. Azonnali tűzszünet, egyiptomi garanciák az alagutakon keresztül történő csempészet felszámolására, az átkelőhelyek megnyitása a humanitárius segélyek előtt, beleértve valamilyen erők csatarendbe állítását – valószínűleg nemzetközi részvétellel és/vagy a Palesztin Nemzeti Hatóság biztonsági erőivel –, amely biztosítja a rendet a Gáza és Egyiptom között húzódó 15 km hosszú Philadelphia-folyosó mentén.

Úgy tudjuk, hogy a Palesztin Nemzeti Hatóság elfogadta ezt a javaslatot, és jelenleg Izrael és a Hamász vizsgálja. Szerintünk nagyon fontos, hogy valami nagyon hamar működésbe lépjen. Legfrissebb információim szerint mindenki nagyon szorosan együttműködik a javaslaton, és talán néhány napon belül valóban megvalósulhat a tűzszünet. Remélem, hogy így lesz.

Ami a közép-távú kilátásokat illeti, sajnálatos módon először mind Izrael, mind a Hamász elutasította az ENSZ Biztonsági Tanácsának ezt a határozatát, remélem azonban, hogy a napi kapcsolatnak köszönhetően hamarosan sikerül megállapodást elérnünk. Fontosnak tartom elmondani és elismerni, hogy Egyiptom vezető szerepet játszik a Hamásszal való közvetlen kapcsolattartásban, valamint hogy e tekintetben nagyon fontos szerepe volt Sarkozy elnök úr szíriai látogatásának és a török erőfeszítéseknek.

Tudomásom van arról is, hogy az arab országok csúcstalálkozójára a hét végén kerülhet sor Qatarban. Mint azt az élénk diplomáciai tevékenység is mutatja, arra törekszünk, hogy minden olyan fontos szereplőt támogassunk, aki hatással van a Hamászra, hogy ENSZ Biztonsági Tanácsa 1860. számú határozatával összhangban segítsen fenntartható megoldást találni.

Amint megállapodás születik a tűzszünetről végig kell gondolnunk, valószínűleg egy konferencia keretében, hogy hogyan dolgozzunk ki konkrétabb intézkedéseket a Gázában élő palesztin lakosság humanitárius szükségleteinek enyhítésére. Világosan ki kell azonban mondanunk, hogy bármit is teszünk, annak nem szabad hozzájárulnia egy olyan pusztításból és újjáépítésből álló végtelen körforgáshoz, amiből hiányzik a béke.

A korábbiakhoz hasonlóan előfordulhat, hogy amennyiben megfelelőek a feltételek, ismét eljövök Önökhöz és a segítségüket kérem abban, hogy járuljanak hozzá értelmes módon a konstruktív erőfeszítésekhez. Mint tudják, az ENSZ főtitkára, Ban Ki-moon körúton van a régióban, és remélhetőleg ő is hozzájárulhat a végső sikerhez, amelyre egy tartós tűzszünethez feltétlenül szükség van.

Ami a hosszú-távú kilátásokat illeti, meg kell mondanunk, hogy a jelenlegi offenzíva egyértelműen hozzájárul a palesztinok és az izraeliek közötti bizalom gyengüléséhez. Katonai hadműveletek sohasem hozhatnak tartós békét; erre csak egy tárgyalások útján elért politikai megállapodás képes. Fel kell tehát újítani mind az izraeliek és a palesztinok, mind a palesztinok között a párbeszédet.

Véleményem szerint fontos, hogy az ellenségeskedés beszüntetését követően a lehető leghamarabb ismét megkezdődjenek az átfogó békére irányuló tárgyalások. Ebben együtt kell dolgoznunk az új amerikai adminisztrációval, biztosítandó, hogy képesek lesznek az elejétől kezdve támogatni a kétoldalú tárgyalásokat. E tekintetben üdvözlendők Hillary Clinton kijelölt külügyminiszternek a tegnapi szenátusi meghallgatáson vállalt elkötelezettségei. Ragaszkodni fogunk ahhoz, hogy a felek a lényegről tárgyaljanak, és ne csak a folyamatról, valamint hogy az anapolisi folyamat sikeresen záruljon. Ez a válság azt bizonyítja, hogy sürgősebb szükség van a sikeres befejezésre, mint valaha.

Központi szerepet kap a palesztin megbékélés kérdése is. Nem valószínű, hogy ezzel a hadművelettel meg lehet semmisíteni a Hamászt. Katonailag valószínűleg meggyengül, politikailag azonban megerősödik. A Hamász álláspontja, mely szerint Abba elnök megbízatása január 9-én lejár, újabb kérdés, ami nagyon szorosan összefügg a PLO és a Fatah reformjával. Ahhoz, hogy tartós béke szülessen, nyilvánvalóan egy erős Palesztin Nemzeti Hatóságnak kell kiállnia az összes palesztin nevében, amelynek el kell köteleznie magát egy békés eszközökkel megvalósuló két-államos megoldás mellett.

A gázai konfliktusnak sajnos potenciálisan negatív kihatásai is vannak a békefolyamat regionális támogatottságára. Gáza polgári lakosságának rendkívüli szenvedése rontotta Izrael megítélését számos, a békét támogató arab rendszer szemében. Izrael vezetőinek és az izraeli lakosságnak meg kellene értenie, milyen negatív hatással van mindez az arra irányuló nemzeti törekvéseikre, hogy békében éljenek. Mi a barátaik vagyunk, ezért meg kell mondanunk nekik, hogy ez történik. Izrael tehát nem vesztegetheti az időt, mielőbb el kell érnie a békét.

Ez lenne az első rövid, vagy talán nem is olyan rövid elemzésem, most pedig meg kell próbálnunk azért dolgozni, hogy elérjünk egy tartós tűzszünetet, ami aztán lehetővé teszi a béketárgyalások folytatását az új amerikai adminisztrációval.

José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, a PPE-DE képviselőcsoport nevében. – (ES) Elnök úr! Gázában 17 napi harc egészen egyszerűen siralmas a helyzet. Az egészben a legrosszabb, minthogy jóvátehetetlen, az emberi életben esett kár, ami ártatlan civileket és gyermekeket sem kímélt. Látjuk emellett a pusztítást, a káoszt, a gyűlöletet és a bosszút; a megosztottságot a palesztin ügyben; a radikálisok megerősödését a mérsékeltek ellenében; és egy teljesen kisiklott békefolyamatot.

Mint arra a soros elnök úr rámutatott, mindennek az az oka, hogy egy háborúban talán meg lehet nyerni minden csatát, miközben mégis elvész a legfontosabb csata, a békéért folytatott küzdelem.

Elnök úr! A legfontosabb feladat most nem a felelősség megosztása, vagy hogy egyik vagy mindkét oldalt vádoljuk, hanem – mint azt a biztos asszony az imént említette – azonnali tűzszünetet érjünk el, mint arra az ENSZ 1860 sz. határozata is felszólít. Amint arra az ENSZ főtitkára nemrégiben emlékeztetett, mindkét oldalnak be kell tartania ezt az állásfoglalást.

Létfontosságú emellett a Gázai övezetben kialakult szörnyű humanitárius és gazdasági helyzet enyhítése, ahol a Hamász – idézőjelben – kormányoz, egy olyan szervezet, amely szerepel az EU terrorista szervezeteket tartalmazó listáján. Nem szabad azonban elfelejtenünk, hogy a konfliktusért nemcsak a Hamász felelős, hanem az a szörnyű körülmények következménye is.

Elnök úr! Képviselőcsoportom támogatja és elismeri azokat az erőfeszítéseket, amelyeket a Ház valamennyi képviselőcsoportja tett annak érdekében, hogy támogassa az állásfoglalásra irányuló indítványt, amelyet holnap fogunk elfogadni. Tiszteletünket fejezzük ki a Parlament azon tagjainak, akik részt vettek a tárgyalásokon, különös tekintettel csoportom képviselőjére, Brok úrra, aki igen nehéz feladatot kapott.

Elnök úr! Képviselőcsoportom támogatja a Bizottság és a Tanács arra irányuló erőfeszítéseit, hogy a lehető leghamarabb sikerüljön tűzszünetet elérni, együttműködésben az arab országokkal – Egyiptommal elsősorban – és a Négyek többi tagjával.

Bizakodással tölt el az a nyilatkozat, amit a kijelölt külügyminiszter, Hillary Clinton tett tegnap az amerikai szenátus külügyi bizottsága előtt, mivel pragmatikus, párbeszéden alapuló és hatékony diplomáciát ígért.

81

Végezetül, Elnök úr, rátérek a legfontosabb pontra: az Európai Unió az értékek Uniója, amelyek között kiemelt helyen a béke is szerepel. Úgy vélem, hogy az Európai Uniónak minden erőfeszítést meg kell tennie, és teljes politikai súlyát fel kell használnia az ügy érdekében, és nem szabad hagyni, hogy gondolataink összezavarodjanak, vagy szívünk érzéketlenné váljon egy ilyen konfliktusra.

(Taps)

Martin Schulz, a PSE képviselőcsoport nevében. – (DE) Elnök úr, hölgyeim és uraim! A maihoz hasonló viták mindannyiunk számára nagyon nehezek. Azért nehezek, mert Izrael a barátunk, mert sokunkat – és ez rám különösen igaz – mély barátság köteléke fűz az országhoz. Barátok között még fontosabb, hogy a vitás kérdésekről nyíltan beszéljenek.

Ez a konfliktus eddig 17 nap alatt 1 000 életet követelt. Véres konfliktus ez, amit különösen a nők és gyermekek szenvednek meg. Született egy ENSZ határozat, amely alapján ki lehet nyilvánítani az azonnali tűzszünetet, és meg lehet kezdeni a tárgyalásokat. A napnál is világosabb, hogy ezt a konfliktust csak a nemzetközi jog alapján lehet megoldani, és egy, a jogállamiságon alapuló demokratikus ország számára egyértelműnek kell lennie, hogy tiszteletben kell tartani a nemzetközi jogot és a nemzetközi humanitárius jogot. Szégyen is, hogy erről szót kell ejtenünk. A humanitárius válság leküzdése érdekében tehát csak egyetlen dolgot tehetünk: azonnali tűzszünetet kérünk. Állásfoglalásunkban nem egyszerűen mondunk valamit; olyasmit mondunk, ami elengedhetetlen ahhoz, hogy egyenesen és azonnal véget vessünk az emberáldozatnak, az éhezésnek és a szenvedésnek.

Teljesen nyilvánvaló, hogy Izrael államnak joga van megvédenie magát. Joga van megvédenie magát azokkal az emberekkel szemben, akiknek a célja Izrael elpusztítása. Egy, a jogállamiságon alapuló demokratikus országnak mégis mindig fel kell tennie magának a kérdést, hogy vajon arányosak-e a védekezés során általa alkalmazott eszközök? Szerintem – és úgy vélem, képviselőtársaim többsége szerint sem arányosak az eszközök.

(Taps balról)

Politikai irányultságuktól függetlenül meg kell mondanunk izraeli barátainknak, hogy tisztában vagyunk azzal, hogy a Hamász nem békemozgalom. Tudjuk, hogy olyan emberek vezetik, akik nem osztják alapvető értékeinket, és természetesen minden egyes Izraelre kilőtt rakéta olyan támadás, ami ellen Izrael államnak joga van megvédenie magát – de mindezek ellenére is hiba elutasítani a párbeszédet. Ha a békés fejlődés alapvető előfeltétele a párbeszéd, akkor a párbeszéd megkezdésének a megtagadása tartósítani fogja a fegyveres konfliktust. Alapvetően módosítani kell tehát a hozzáálláson.

Párbeszédet kell folytatni a Hamásszal. Ha Izrael ebben közvetlenül nem akar részt venni – meg tudom érteni azoknak az izraeli politikusoknak a nézőpontját, akik azt mondják, hogy mi nem beszélhetünk a Hamásszal, még akkor sem, ha az ország polgárai közül sokan úgy gondolják, hogy kellene –, ha a parlamenti képviselők és a kormány tagjai azt mondják, hogy ők ezt nem akarják, akkor elég lehetőség áll rendelkezésünkre a nemzetközi közvetítéshez. Itt van például a Négyek, és a Négyeken belül az Európai Unió egyik lehetséges feladata az, hogy lehetővé tegye a párbeszéddel kapcsolatos közvetítést.

Alapvető hiba azt gondolni, hogy a közel-keleti konfliktusnak lehet végső katonai megoldása. Alapvető hibának tartom, bármelyik fél gondolja is így. A terrortámadások nem hozhatnak megoldást, ahogy a vitatható katonai fellépések sem. Az egyetlen megoldás csak a szemben álló felek közötti párbeszéd lehet, nemzetközi közvetítés segítségével.

Amire most szükség van, az az azonnali tűzszünet. Ezt a nemzetközi közösség mechanizmusán keresztül kell garantálni, ha szükséges, akkor egy olyan nemzetközi haderő segítségével, amelyben az arab – és különösen a muzulmán – államok is részt vesznek. Ez lenne a módja annak, hogy most tűzszünetet és javulást érjünk el.

Fiatal koromban, amikor politizálni kezdtem, azt mondták nekem, hogy az ember nem tárgyal terroristákkal. Akkoriban az elsőszámú terrorista Jasszer Arafat volt. Pár évvel később láttam ezt a terrorista vezetőt a tévében, amint izraeli politikusokkal együtt átveszi a Nobel Békedíjat. Ami akkor lehetséges volt, a jövőben is az lehet. Az egyik kérdés tehát az, hogy sikerül-e olyan fokú haladást elérni, amely lehetővé teszi, hogy a rendelkezésre álló mechanizmusok elvezessenek a szükséges párbeszédhez. Képviselőcsoportom nevében szeretnék köszönetet mondani mindazoknak, legyenek bármelyik képviselőcsoport tagjai, akik az

állásfoglalásunkon dolgoztak. Ha ez az állásfoglalás, amelyet a Ház valamennyi képviselőcsoportja támogat – és ezt jó jelnek tekintem – segíthet javítani a légkört, akkor, ha kis mértékben is, de hozzájárulunk ahhoz, hogy ne essen áldozatul több emberélet, hiszen ez mindenki számára elfogadhatatlan.

(Taps balról)

Annemie Neyts-Uyttebroeck, az ALDE képviselőcsoport nevében. – (FR) Elnök úr, biztos asszony! Eljön majd annak is a napja, amikor szét kell választanunk a jót a rossztól, most azonban véleményem szerint sürgősebb feladat az igényeinket ismertetni: azonnali fegyverszünet, amely véget vet az Izrael elleni rakétatámadásoknak és az izraeli hadműveleteknek Gázában; a humanitárius segély eljuttatása; tartós tűzszünet, amely véget vet a fegyver- és lőszercsempészetnek, hatékony határellenőrzést valósít meg Egyiptom és Gáza között, együtt jár az izraeli csapatok visszavonásával és az átkelőhelyek megnyitásával; és végezetül az embargó megszüntetése – és mindez egyszerre.

Ez a fázis rendkívül összetett, kétségtelen, vagy szinte bizonyos, hogy megköveteli egy nemzetközi haderő jelenlétét, és szerintem az Uniónak fel kell készülnie arra, hogy ebben részt vegyen. Két dolgot szeretnék még megemlíteni.

Az Európai Uniónak a siker érdekében világosan kell beszélnie és cselekednie, nem összevissza. A jó szándék nagyon hasznos, fontosabb azonban a hatékonyság. Az Egyesült Államoknak ugyancsak el kell köteleznie magát, akár csak az Arab Liga tagországainak.

Végezetül szeretném hozzátenni, hogy ha Izrael valódi alternatívát akar kínálni a Gázában kialakult helyzetre, akkor jelentősen javítania kell a helyzetet a Ciszjordániában: a 634 ellenőrző pont, az úthálózat kettéosztottsága, a 8 méter magas falak és a palesztinok ellen elkövetett számtalan megalázó cselekmény nem kínál igazán vonzó alternatívát Gáza lakosainak ahhoz, hogy hátat fordítsanak a Hamásznak.

Összegezve, úgy vélem, hogy mindenképpen el fog jönni az a napnak, amikor mindenkinek szóba kell állnia mindenkivel.

(Taps)

Cristiana Muscardini, *az UEN képviselőcsoport nevében.* – (IT) Elnök úr, hölgyeim és uraim! Másokhoz hasonlóan nyilvánvalóan mi is érdekeltek vagyunk ebben a helyzetben, ami mindannyiunkat felkavar, hiszem ugyanakkor, hogy kötelességünk – számomra legalább is az –, hogy elutasítsunk mindenfajta képmutatást.

A probléma gyökerei messzire nyúlnak: a palesztinok szabad államhoz való törvényes, szent és sérthetetlen joga összekapcsolódik Izraelnek azzal az éppoly szent és sérthetetlen jogával, hogy elismerjék, azt pedig mindannyian tudjuk, hogy Izrael sok ország térképén nem szerepel. Tudjuk, hogy Franciaország, Olaszország, Spanyolország és Németország természetesen nem tűrték volna el, hogy levegyék őket a térképről; nem egyeztek volna bele abba, hogy nem létezőnek tekintsék őket. Tudjuk, hogy nem Izrael kezdte ezt a sokadik háborút, és hogy a terrorizmus továbbra is a legfőbb problémák közé tartozik.

Hiszem tehát, elnök úr, hogy az a kötelességünk, hogy a képmutatást félretéve másképpen kezdjünk gondolkodni. Nem hihetjük, hogy a terroristákkal folytatott párbeszédre elég indok az, hogy annyi civil élet esett áldozatul, mivel ezzel minden terroristának ürügyet szolgáltatnák arra, hogy a jövőben erőszakot, erőt és halált alkalmazzanak politikai legitimitásuk megteremtése érdekében.

Úgy vélem, hogy nekünk, mint Európai Uniónak végre következetesebben kellene viselkedünk, és meg kellene találnunk a módját, hogyan kezeljük a gazdasági kapcsolatok problémáját azokkal az országokkal, amelyek nem ismerik el Izraelt, valamint humanitárius folyosókat kell biztosítanunk a civilek számára, palesztinokat és izraelieket is beleértve, amelyeken keresztül biztonságos helyre juthatnak. Jelen esetben a palesztinok azok, akik többet szenvednek, és ennek fényében, elnök úr, úgy hiszem, helyes lenne felülvizsgálni a korábban nyújtott és a most folyósított segéllyel kapcsolatos álláspontot, amelynek a felhasználása felett azonban nem rendelkezünk ellenőrzéssel.

Daniel Cohn-Bendit, a Verts/ALE képviselőcsoport nevében. – (FR) Elnök úr, hölgyeim és uraim! A helyzet nyilvánvalóan könnyfakasztó. Az érintettek számára a béke és biztonság reménye eltűnt Gáza füstjében, eltűnt a halottak tetemei alatt, a gyermekek és nők teste alatt, a férfiak és a sebesültek teste alatt. Távolabb kerültünk a biztonság reményétől, mint valaha voltunk. Azok, akik úgy gondolják, hogy ez a háború az izraeli magyarázatok logikája szerint olyan háború, amelyre az Izrael elleni rakétatámadások feljogosítanak, és hogy a palesztinokat meg kell leckéztetni, semmit nem értenek az egészből. Nem érzettek meg az egészből semmit, hiszen a megleckéztetés szerencsétlen módja a tanításnak, olyan módszer, ami még soha nem

vezetett eredményre. Clausewitz óta tudjuk, hogy aki háborúzni kezd, annak azt is tudnia kell, hogyan fejezze be, tudnia kell, mi is a cél. Nos, ebben a háborúban a cél Izrael nagyobb biztonsága. Elmondhatjuk, hogy ennek a háborúnak a célját soha nem fogják elérni sem ezzel a háborúval, sem azon a módon, ahogyan azt vívják. Minél több civil hal meg, minél több palesztin hal meg, annál rosszabb lesz a régióban a biztonság! Ez az a dráma, az a tragédia, ami a régióban jelenleg történik. És ezért kell most nagyon világosan fogalmaznunk. Schulz úrnak igaza van: Izraelt meg kell védeni önmagától! Izraelt meg kell óvni attól a kísértéstől, hogy olyan megoldást keressen, ami a háborúról és a fegyveres erőkről szól. A palesztinokat meg kell védeni a Hamásztól. A palesztin polgári lakosságot meg kell védeni a Hamásztól. Ez a feladatunk. Nem könnyű, de világosnak kell lennünk. Felszólítom a Tanácsot, hogy amíg a jelenlegi helyzet nem változik, addig ne is gondoljon arra, hogy az Izraelhez fűződő kapcsolatokat magasabb szintre emelje, fokozza vagy javítsa. Ez szerencsétlen megoldás lenne, nem ez a helyes megoldás!

83

(Taps)

Felszólítok mindenkit, aki – nagyon helyesen – a párbeszéd mellett érvel, és támogatja a Hamásszal folytatandó tanácskozást, hogy ne legyen naiv, és tartsa szem előtt azt a tényt, hogy bár a gázai helyzet javítása érdekében muszáj tárgyalni a Hamásszal, hiszen az ő kezükben van a hatalom, ugyanakkor tisztában kell lenni azzal is, hogy a Hamász stratégiája megköveteli az áldozatokat. Izrael beleesett a Hamász csapdájába: minél többen halnak meg Gázában, annál jobb a Hamásznak. Ez egyike azoknak a tényeknek, amit a Hamásznak el kell mondani. Nem vagyunk hajlandók elfogadni a Hamasz öngyilkos stratégiáját, amely arra irányul, hogy az Izrael elleni agresszió alátámasztása érdekében áldozatokat és mártírokat teremtsen. Ezt is meg kell mondanunk a Hamásznak.

Végezetül hadd mondjak el Önöknek valamit: a Hamász problémáját kizárólag a palesztinok tudják megoldani. Mindaddig, amíg Izrael megszállva tartja Ciszjordániát, amíg Izrael nem kínál pozitív megoldást a Ciszjordániában élő palesztinoknak, addig egyre több és több palesztin fordul a Hamász felé. Ha reményt adunk az életre a Ciszjordániában élő palesztinoknak, akkor fel fognak lázadni a Hamász ellen, és megszabadulnak a Hamásztól. Szabadítsuk fel a palesztinokat az izraeli megszállás alól Ciszjordániában, és a palesztinok fel fogják magukat szabadítani a Hamász alól.

(Taps

Luisa Morgantini, *a GUE/NGL képviselőcsoport nevében*. – (*IT*) Elnök úr, hölgyeim és uraim! Rahed 50 éves; elveszítette az otthonát, három gyermekét, a feleségét és két sógornőjét. Rahed el van keseredve, és abban a központban él, amit meglátogattunk. Mélységes szomorúsággal azt mondta: "A támadások befejeztével a Hamász azt fogja mondani, hogy ő győzött, Izrael pedig azt fogja mondani, hogy ők győztek, a valóságban azonban mi, civilek halunk meg." Szeretnék még valamit mondani: valójában miközben nők és gyermekek holttestét láttuk, és több mint 4 000 sebesült fekszik a kórházakban ellátatlanul, valójában az igazság haldoklik; egy olyan Európáról szőtt álom haldoklik, amely egyetemessé akarja tenni az emberi jogokat, és ez tragikus!

Eredménytelenek vagyunk. Ferrero-Waldner asszony, tudja, hogy nagyon tisztelem Önt, és tudom, hogy intézkedik, és együtt dolgozik másokkal annak érdekében, hogy sok mindent elérjenek. Szerintem meg kell értenünk, világosan és egyértelműen látnunk kell, hogy ez a katonákkal vívott háború, ez a militarizálódás Izrael részéről nem Izrael üdvözüléséhez fog vezetni, hanem Izrael végét fogja jelenteni, beleértve az erkölcsi végét is. Ezt mondja David Grossmann is, amikor megemlékezik Rabin úrról, akit egy fundamentalista zsidó ölt meg, és nem egy fundamentalista iszlamista, csak mert békét akart. Csináljanak tűzszünetet! Csináljanak tűzszünetet! Ezt mondta nekem egy norvég orvos, aki mindennap operál, éjjel-nappal dolgozik (orvosokat küldünk Gázába). Tűzszünetet akarunk!

A Biztonsági Tanácsnak tettekre kell váltania a szavait. Egyetértünk a diplomáciával, de a diplomácia nem elég, használnunk kell a többi rendelkezésünkre álló eszközt is. Izraellel kapcsolatban az egyik lehetséges eszköz a felminősítés. Örömmel hallottam, hogy ma például az Európai Bizottság képviselője Tel Avivban elmondta, hogy most éppen nem időszerű a felminősítésről gondolkodni. Ezt most félre kell tennünk, mivel jelenleg az a dolgunk, hogy megteremtsük a tűzszünetet. Ez rendkívül fontos. Azt hiszem, hogy ez fontos, és ez egy határozott üzenet.

Szó volt a védelemről és a nemzetközi védelemről. Szerintem hibát követünk el, ha csak Gázára és Rafahra gondolunk. A polgári lakosság védelme északról indul, a Herezből érkező izraeli támadásoktól indul. A határellenőrzés a fontosabb határok, Rafah és Herez ellenőrzésére terjed ki, mivel jó ideje, 1992 óta, az oslói megállapodás óta – mint azt Önök is nagyon jól tudják – a palesztinok nem juthattak át Herezen keresztül, még a betegek sem mehettek ki arra.

Nem csak az alagutakat kell tehát számításba vennünk, vagy a fegyvereket, amelyekkel a Hamasz felfegyverezheti magát, hanem el kell gondolkodnunk az összes tiltáson is, amelyek a palesztinok számára léteznek. Szükség van a tűzszünetre, de nemcsak a humanitárius folyosókat kell megnyitni, hanem valamennyi határátkelőhelyet, mert ha az embereknek nincs mit enniük, ha az emberek nem tudnak kereskedni, akkor mit tehetnek? Akkor majd valóban komoly nyomás lesz a Hamászon, hogy számolja fel magát, és fejezze be az izraeli lakosság ellen irányuló akciókat. Izraelnek azonban tudnia kell, hogy Ciszjordánia az a terület, amely katonai megszállás alatt van, és valóban békét kell teremtenie, nem pedig településeket építeni.

(Taps)

Elnök. – Nagyon köszönöm, Morgantini asszony. Szeretném kifejezni a tiszteletemet Ön iránt és a többi európai parlamenti képviselő iránt, akik az elmúlt napokban kezdeményezték, hogy a Gázai övezetbe utaznak.

Bastiaan Belder, az IND/DEM képviselőcsoport nevében. – (NL) Elnök úr! Palesztina iszlám terület, elidegeníthetetlenül az. Az iszlám mozgalom, a Hamász 1987-ben történt megalapítása óta szigorúan ragaszkodott ehhez az alapelvhez. Ebben teljes mértékben számíthat az Iráni Iszlám Köztársaság támogatására. Ez az ideológiai álláspont egyáltalán semmiféle teret nem enged Izrael zsidó államának a Közel-Keleten, és a muzulmán totalitarizmus káros hatásait kegyetlen nyomot hagynak a Gázai övezetben.

Jellemző a Hamász filozófiájára a gázai mecsetek katonai célú felhasználása, az ezzel járó tragikus következményekkel. E tekintetben a múlt hétfői *Frankfurter Allgemeine* című lapban megjelent közérthető riportot ajánlanám a figyelmükbe. Ha Európa számára valóban fontos a zsidó állam, Izrael folyamatos fennállása, akkor számítania kell arra, hogy összeütközésre kerül sor a Hamásszal és szövetségesével, az iráni Hezbollahhal. Felkészültünk-e erre az ijesztő, ám valós kilátásra? A tűzszünet vagy egy átmeneti fegyvernyugvás a Hamasznak és társainak végül is csupán lélegzetvételi szünetet jelent az Izrael elleni dzsihádban.

Luca Romagnoli (NI). – (IT) Elnök úr, hölgyeim és uraim! Meg kell mondjam, hogy szerintem a Ház tagjainak túlnyomó többsége békét szeretne, és osztja a már sokunk által kifejezett aggodalmakat. Úgy vélem továbbá, hogy támogatható mindaz, amit a Tanácstól hallottunk, vitatnám ugyanakkor, hogy a Bizottság eddig olyan úton haladt, ami előmozdíthatja a párbeszédet: a humanitárius folyosók megnyitása és a kétoldalú tűzszünet egy későbbi nemzetközi biztonsági övezet megszervezésének kötelezettségét vetítheti előre.

Ebben talán igaza van Morgantini asszonynak, aki azt kérte, hogy ez az övezet ne csak Gázához kapcsolódjon, hanem terjedjen ki az összes palesztin területre. Alapjában véve az a benyomásom, hogy Ferrero-Waldner asszony óhajai és diplomáciai tevékenysége mintha ugyanazt a megközelítést követné, amit a pápa is alkalmazott ebben a kérdésben, legalább is bizonyos mértékben. Szeretném alázatosan ugyanezt a megközelítést képviselni: annyi év után még mindig meg kell próbálnunk megoldást találni két nép és két állam számára – erről a pontról nem szabad elfeledkeznünk –, és meg kell próbálnunk végre megerősíteni a nemzetközi jogot. Nincsen, soha nem is lesz katonai megoldás – Schultz úr ezt is említette, és kénytelen vagyok időnként még rá is hivatkozni –, és meg kell mondanom, hogy egészen biztosan soha nem lesz olyan katonai megoldás, ami megoldja a problémát a Szentföldön. Ezzel kapcsolatban úgy vélem, hogy az Európai Unió rendelkezik azokkal az eszközökkel, amelyekkel bármiféle olyan diplomáciai erőfeszítés támogatható, ami ebben az ügyben hasznos lehet.

Elnök. – Biztosra veszem, hogy Schulz úr örülni fog, ha megtudja, hogy a nevét a Szentatyával összefüggésben emlegette!

Elmar Brok (PPE-DE). – (*DE*) Elnök úr, biztos asszony, soros tanácsi elnök úr! Szeretném ismertetni a kiindulópontomat. A Hamász ellenzi a kétállamos megoldást, elutasítja Izrael állam jogát a létezésre, saját népe ellen elkövetett brutális puccsal jutott hatalomra, rakétákat lő ki civilekre, és civileket, iskolákat és mecseteket használ emberi pajzsként. Hogyan reagálhat egy állam arányosan, miközben próbálja megvédeni saját polgári lakosságát, ha a másik oldal saját civil lakosait használja élő pajzsként? Egy ilyen helyzetben nem alkalmazható a számszerű összehasonlítás és az arányosság elve. Háborús helyzetben nincsen arányosság – minden háború és minden áldozat eggyel több a kelleténél, nem lehet az egyes oldalak számait egymással kiegyensúlyozni. Én ezt tartom józan kiindulópontnak. Nem kellene tehát belemenni olyan egyoldalú ujjal mutogatásba, amit láttunk, inkább meg kellene próbálni elérni a tűzszünetet, és ebben segítséget nyújtani.

Úgy gondolom, hogy Schwarzenberg soros elnök úr és küldöttsége, valamint Ferrero-Waldner biztos asszony más nemzeti küldöttségek segítségével minden más félnél többet tettek ez ügyben, amiért őszinte köszönetem fejezem ki nekik – színét sem láttam az Egyesült Államoknak, alig láttam az ENSZ-et és nem láttam sehol a Négyek többi tagját sem. Biztosítanunk kell, hogy a tűzszünet két részből áll: véget kell vetni az izraeli

támadásnak, és meg kell akadályozni, hogy a Hamász új rakétákat szerezzen Koreától és Irántól, és így Tel Aviv ismét lőtávolba kerüljön. Ezért nemcsak arról kell gondoskodnunk, hogy befejeződjenek a lövöldözések, hanem arról is, hogy – az élen Egyiptommal a Négyek és az Arab Liga közreműködésével létrejött nemzetközi megállapodások révén – a 15 km hosszú határszakaszt oly mértékben óvják, hogy egyetlen lövés se jusson el Gázába. Ezzel egy időben be kell szüntetni az izraeli támadást.

85

Szeretnék tenni még egy utolsó megjegyzést. Ez csak egy apró első lépés. Ha Izrael a jövőben mérsékelt palesztinokkal szeretne alkudozni – ami egyet jelentene a kétállamos megoldással –, akkor miután a mostani konfliktusnak vége, arra is oda kellene figyelni végre, hogy az Abbas elnököt támogató mérsékelt palesztinok is felmutathassanak bizonyos eredményeket a saját lakosságuknak, ez pedig azt jelenti, hogy fel kell hagyni a betelepítési politikával, és még sok más dologgal. Végül is, ha a mérsékeltek nem tudnak sikert elérni, amit a népüknek megmutathatnak, akkor a radikálisok fognak diadalmaskodni. Az új izraeli politikának erről a pontról kell kiindulnia.

Pasqualina Napoletano (PSE). – (*IT*) Elnök úr, hölgyeim és uraim! Ha az ember ilyen súlyos tragédiával néz szembe, akkor nehéz megtalálni a megfelelő szavakat. Egy hadsereg, amelyik civilek százait gyilkolja meg, köztük nőket és gyerekeket, semmivel nem különb a terroristáknál, akik ellen állítólag harcol. Másrészről azok, akik ismerik Gázát, még ha csak a térképről is, tudják, hogy nem képzelhető el a térségben katonai hadművelet anélkül, hogy ne lenne nagy a civilek lemészárlásának valószínűsége.

Elmondhatja-e vajon magáról Izrael, hogy biztonságosabb hely lett azok után, hogy oly sok gyűlöletet és elkeseredést okozott? Kivel kellene közösen megtalálni az elvakult erőszakból kivezető utat, ha nem a Hamásszal, közvetve vagy közvetlenül? Állásfoglalásunk megerősíti a tűzszünetre vonatkozó felhívást, aminek az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsa már hangot adott. Arra ösztönözzük a feleket, hogy tegyenek eleget a felhívásnak, Európát pedig arra kérjük, hogy segítse ezt elő.

Fennáll annak a kockázata, hogy ez az öldöklés, amely messze nem fogja legyőzni a Hamászt, Brok úr, a Palesztin Nemzeti Hatóságot gyengíti majd tovább, valamint a palesztin világnak azokat a tagjait, akik mindent feltettek az Izraellel folytatott tárgyalásokra. Őszintén fel kell tennünk önmagunknak a kérdést, hogy valójában mit is nyertünk eddig? Semmit. Ha valóban szeretnénk kiirtani a gyűlöletet és az erőszakot, akkor ezt a választ kell adnunk.

Marielle De Sarnez (ALDE). – (FR) Elnök úr! Részben valamennyien felelősek vagyunk azért, ami jelenleg a Közel-Keleten történik. Mi itt Európában, és mi, a nemzetközi közösség hagytuk, hogy a helyzet rosszabbra forduljon; tétlenül néztük, amikor Izrael biztonságát veszély fenyegette, és tétlenül néztük, amikor a blokád teljesen ellehetetlenítette az életet Gázában.

Ma van a háború 19. napja; eddig 995 embert öltek meg, köztük 292 gyereket, és több ezren megsebesültek, akik közül néhányan még mindig a kitelepítésre várnak. Több tízezer a menekültek száma, akik elveszítették az otthonaikat, és nem tudják, hová menjenek. A humanitárius helyzet fokozatosan romlik: Gáza 700 000 lakosa nem jut villamos energiához, egyharmaduknál nincsen már víz illetve gáz, és ez a helyzet lassan három hete tart. Három hét, amit ezek az emberek végigéltek, vagy inkább azt mondanám, hogy megtettek mindent a túlélés érdekében. Túl sok volt már a szenvedésből, túl sok volt a megpróbáltatás, ennek most véget kell vetni, ezt most meg kell állítani!

Felelősséggel tartozunk magunknak, mint európaiak, azért, hogy ne udvariaskodjunk senkivel. Felelősséggel tartozunk magunknak, mint európaiak azért, hogy nyomást gyakoroljunk a két félre annak érdekében, hogy hajlandók legyenek végre tárgyalni. Napok, talán csak órák kérdése, hogy eljussunk egy olyan pontra, ahonnan már nincsen visszaút, amikor megindul a szárazföldi offenzíva, különösen Gáza városában. Garantálni kell Izrael biztonságát, Gáza népének pedig garanciákat kell kapnia arra, hogy a jövőben békében élhet. A határokat ellenőrizni kell, a blokádot pedig meg kell szüntetni. Mi itt valamennyien tisztában vagyunk azzal, hogy ahhoz, hogy ez a megállapodás megszülessen, valószínűleg azonos álláspontot kell képviselnie Európának, az Egyesült Államoknak és az Arab államoknak, akik holnapután ülnek össze.

Végezetül szeretném kifejezni határozott meggyőződésemet. Nem a háborút kell most megnyerni, hanem a békét.

(Taps)

Roberta Angelilli (UEN). – (*IT*) Elnök úr, hölgyeim és uraim! Szívből üdvözlöm a biztos asszony és Pöttering úr megjegyzéseit, akik határozottan leleplezték, milyen súlyos felelősség terheli a Hamászt azért, hogy a fegyverszünet véget ért, de éppilyen világosan megállapították azt is, hogy Izrael reakciója teljesen aránytalan.

A szavakon túl megmarad azonban a válság, és még mindig ezerszámra vannak olyan emberek – a polgári lakosság és gyermekek –, akiknek óriási szüksége van humanitárius segélyre.

Fel kellene talán tennünk magunknak néhány kérdést, tiszta lelkiismerettel, képmutatás nélkül. Miközben a mi gyermekeink a Karácsonyt ünnepelték, hány gyerek halt meg Gázában? Két vagy háromszáz, és hány izraeli civil? Tehetett volna-e többet a nemzetközi közösség? A válasz – véleményem szerint – igen. Többet kellett volna tennie. Éreznünk kell felelősségünk teljes súlyát. Nem elég véleményt nyilvánítani a Hamászról, Izraelről, a kezdeti felelősségről, vagy arról, hogy ki a hibásabb. Sajnos Európa a szükséghelyzeten túl és azon kívül továbbra is alkalmatlan. Nézetem szerint komolyan alkalmatlan: nem képes valódi, stratégiai és tartós békepolitikát kialakítani.

Egyértelmű, hogy most határozottan tűzszünetet kell követelnünk, ez azonban nem elég. Meg kell határoznunk a közel-keleti béke- és fejlődési folyamatot kísérő szigorú feltételeket. Végezetül én is a pápa szavait idézném, aki szerint a régióban élők általános törekvései speciális válaszokat igényelnek ahhoz, hogy békében, biztonságban és méltóságban élhessenek, mint arra Morgantini asszony is rámutatott.

Elnök úr, most már valóban befejezem. Az erőszak, a gyűlölet és a bizalmatlanság a szegénység megjelenési formái – talán ez a legrettenetesebb ellenfél.

Hélène Flautre (Verts/ALE). – (FR) Elnök úr! Láttunk Gázában háborút, láttunk halált, de embereket is láttunk, élő embereket, embereket, akiknek joga van az életre, és akiket kötelességünk megvédeni. A polgári lakosság védelme – ez a valódi szükséghelyzet. Nincs mentség arra, hogy nem tettünk meg mindent az ott élő lakosság védelme érdekében, és megkérdezném Önt, soros tanácsi elnök úr, úgy érzi-e most, hogy minden Önöktől telhetőt megtettek azért, hogy az izraeli hatóságok azonnali hatállyal szüntessék be azt a mindenkire kiterjedő, aránytalan katonai hadműveletet? A válasz egészen biztosan "nem".

Amikor a hadműveletekről szóló hírek bejárták a követségeket, a Tanács a Parlament kívánságával ellentétben ismét megerősítette a kapcsolatok megerősítésére irányuló elhatározását. Tragikus tévedés volt! Amikor a nem kormányzati szervezetek felszólítják a Biztonsági Tanácsot, hogy állítson fel Nemzetközi Büntetőbíróságot az állítólagos háborús bűnök kivizsgálására, a Tanács nem képes az Izraellel kötött megállapodása emberi jogi paragrafusát alkalmazni. Torkig vagyok már azzal, hogy állandóan azt hallom, hogy nem tehetünk ennél többet, hogy megtettünk minden tőlünk telhetőt. A legnagyobb kudarc valójában az, hogy az Önök alapvetően humanitárius politikája, mely a katonai megszállás és a háború által okozott károk enyhítését szolgálja, holtpontra jutott. A nemzetközi jog milyen mértékű megsértésére van még szükség ahhoz, hogy végre alkalmazzuk az emberi jogi záradékot? Ha most sem vagyunk képesek kérdéseket feltenni önmagunknak arról, hogy milyen hatékony mechanizmusokat alkalmazhatnánk a nyomás gyakorlásra és a végrehajtásra, akkor nem igazán tudom, miféle helyzetnek kellene bekövetkeznie ahhoz, hogy végre cselekedjünk. Megmondom kereken: ha az Izraellel fenntartott kapcsolatunkat továbbra is, a "mintha mi se történt volna" hozzáállás jellemzi, miközben 1 000 ember halt meg Gázában, akkor ezzel sírba teszik a Szerződés 11. cikkét, sírba teszik az Unió emberi jogi politikáját, és sírba teszik az európai projektet!

(Taps)

Kyriacos Triantaphyllides (GUE/NGL). - Elnök úr! Azok után, hogy visszatértem Gázából, ahol láttam a mészárlást – elsősorban civilekét –, őszinte együttérzésemet fejezem ki a palesztin népnek. 17 napja néznek szembe a hatalmas izraeli háborús gépezettel, amely vérlázító módon megsérti a nemzetközi jogot. Támogatásomról biztosítom továbbá az izraeli békeerőket, aki a háború befejezésére szólítanak fel.

A Gázát a világ legnagyobb börtönévé változtató, hosszú ideje tartó körülzártság és ostrom, a Ciszjordániát körülvevő szégyenletes fal megépítése, a települések folyamatos terjeszkedése, és a palesztin föld tényleges kettéosztása után a megszálló erők most a legkegyetlenebb katonai műveletre tértek át. Mindehhez az Izrael déli része ellen indított rakétatámadások – és hangsúlyozom, hogy ellenzek mindenféle civilek elleni támadást, bármelyik fél indítsa is – szolgáltak ürügyként. Egy egész nemzetet sértenek meg azzal, hogy – a háttérben az izraeli választásokhoz kapcsolódó hatalmi játékokkal – megszegik a tűzszünetet.

Az ENSZ Biztonsági Tanácsa elfogadott egy határozatot. Izrael állam, nem szervezet; tagja az Egyesült Nemzetek Szervezetének. Felelősséggel tartozik a nemzetközi közösségnek, és az Egyesült Nemzetek által elfogadott egyéb határozatokkal együtt ezt is be kell tartania. Tiszteletben kell tartania a nemzetközi jogot. Nem maradhat tovább büntetlen. Teljes körű nemzetközi kivizsgálásra van szükség.

A nemzetközi közösség azonnali tűzszünetet, a katonai erők azonnali visszavonását, a humanitárius segélyekhez való hozzáférést és a lakosság szabad mozgását követeli. Engedjük, hogy az UNWRA végezze a feladatát!

87

Az EU tett bizonyos intézkedéseket, de csak humanitárius szinten. Politikai szinten is határozottságot kell mutatnia. Éljenek a társulási megállapodások rendelkezései adta lehetőségekkel! Ne fűzzék szorosabbra az Izraelhez fűződő kapcsolatokat! Állítsák le az Izraelbe irányuló fegyverexportot!

Ennek a konfliktusnak csak politikai megoldása létezhet. Teljes egészében vissza kell térni a nemzetközi joghoz, ami annyit jelent, hogy véget kell vetni Palesztina 42 éve tartó megszállásának, és létre kell hozni egy szuverén és életképes Palesztin államot, békés jövőt teremtve mind a palesztin, mind az izraeli gyermekek számára. Ha meg akarjuk menteni a következő generációkat, akkor most véget kell vetnünk ennek a háborúnak.

Patrick Louis (IND/DEM). – (FR) Elnök úr! Sok ezer évvel ezelőtt Dávid megküzdött Góliáttal, hogy kiderüljön, vajon a földet a moabitáknak, a filiszteusoknak vagy a zsidóknak szánták.

Ugyanez a dráma zajlik most azon a földön, ahonnan civilizációnk három pillérének egyike származik. Sürgős, helyes, törvényes és szükséges biztosítanunk Izrael állam biztonságát és elismerését. Ehhez olyan egyedüli megoldásra van szükség, ami garantálja egy valóban szuverén palesztin állam megszületését. A multikulturalizmusnak itt is megvannak a maga korlátai. Ahol két nemzet van, ott két államnak kell lennie.

Ha az Európai Unió segítsége eredménytelen, akkor egyetlen célra kell összpontosítanunk: biztosítanunk kell egy palesztin alkotmányos állam fejlődését, ahol a jogállamiság megvédi a gyengéket és segíti az erőseket. Sürgősen kell cselekedni, mivel a szélsőségesek ezen a földön minden oldalon erősek és tévednek, míg a gyermekek mértékletesek és áldozattá válnak.

A "szemet szemért" elven túlmutató megoldás nem erkölcsi és nem katonai, hanem politikai. Ideje tehát munkához látni!

Jim Allister (NI). - Elnök úr, gyűlölöm a terrorizmust. Elutasítom a terrorista propagandát. Talán tudatosabbá tesz az átlagnál az a tény, hogy Észak-Írországból származom, így amikor hallom, amint a Hamász hőbörög a megtorló akciók miatt, amelyeket hosszú évek ártatlan izraeli polgárok ellen irányuló válogatás nélkül rakétatámadásai tettek szükségessé, akkor nem hatódom meg, mivel tudom, hogy a Hamász a hazámban működő IRA-hoz hasonlóan mestere a terrorizmus és a propaganda kettős művészetének.

A helyzet teljesen egyértelmű. Izrael elfogadja a kétállamos megoldást. A Hamász még Izrael létezéshez való jogát sem képes eltűrni, így soha véget nem érő, könyörtelen terrortámadásokat indít a területén. Amikor aztán Izrael hosszú béketűrés után visszaüt, akkor hangosan hirdetik, hogy ők az áldozatok. Elnézést: ők az elkövetők, és ha békét akarnak, akkor a megoldás a saját kezükben van. Fejezzék be Izrael bombázását!

Rodi Kratsa-Tsagaropoulou (PPE-DE). - (*EL*) Elnök úr! Mindannyian tudatában vagyunk annak, hogy Gázában tragikus a helyzet. Humanitárius katasztrófához közelít, ami azonnali cselekvést kíván. Szeretnék gratulálni az Európai Bizottságnak a fokozott erőfeszítésekhez, az elnökségnek a kezdeményezéseihez és a körzetben tett nemzeti intézkedések összehangolásához, Egyiptomnak pedig az általa betöltött fontos és kényes szerephez.

Sürgős szükség van tűzszünetre, az ellenségeskedés beszüntetésére mindkét oldalon, a humanitárius szükségletek kielégítését lehetővé tevő folyosókra Izrael és Egyiptom felől, és határellenőrzésre a fegyverek és emberek illegális mozgásának megállítása érdekében. Ahogy a biztos úr is említette, reménykeltőek a fegyvernyugvásra vonatkozó tervek, amit remélhetőleg azonnal elfogadnak és a gyakorlatban is tiszteletben tartanak.

Mi tehát a következő lépés? A biztos úr és a soros tanácsi elnök úr egyaránt elmondták már, hogy ki kell állnunk egy életképes béke és egy olyan palesztin állam megteremtésére irányuló célkitűzésünk mellett, amely békében és tisztességben él Izrael mellett. Ezek a célok nem újak. Bejelentettük és támogattuk őket, eredménytelenül. Az erőszak ördögi köre töretlen, és negatív következményei nemcsak Izrael népére és a palesztinokra vannak kihatással, hanem a térség minden népére és a nemzetközi közösség biztonságára is.

Most számba kell vennünk az intézkedéseinket, politikai alternatíváinkat és gyakorlatainkat, és bátrabb, másféle lépéseket kell tennünk. Sürgős szükség van arra, hogy baráti kapcsolataink és partnerségünk keretében kétoldalú, őszinte és mélyreható párbeszédet kezdjünk Izraellel, és önkritikára bírjuk, nekünk pedig ki kell derítenünk, milyen hibákat követtünk el, amikor megpróbáltuk előmozdítani a kölcsönös bizalmat a két

nép között. Ezt a fajta párbeszédet minden palesztin irányában is meg kell erősítenünk, hogy megértessük velük a béke, a kohézió, az emberi élet és a nemzeti egység jelentőségét.

Hannes Swoboda (PSE). – (DE) Elnök úr! Miután Topolánek miniszterelnök úr tett ma néhány humoros megjegyzést, elmondhatom, hogy mint osztrák európai parlamenti képviselő, örülök, hogy mind a Bizottságot, mind a Tanács cseh elnökségét osztrákok képviselik. Fogadják szívélyes üdvözletemet! Soros elnök úr, természetesen tisztában vagyok azzal, hogy Ön a Cseh Köztársasághoz lojális.

Hölgyeim és uraim! Amikor nem sokkal azelőtt, hogy az ország egyoldalúan kivonult a Gázai övezettől, egy küldöttség tagjaként Schulz úrral, a küldöttség elnökével Izraelben jártam, az akkori miniszterelnök-helyettes azt mondta: "nincs szükség beavatkozásra, jól fog működni". Mások – például az egykori külügyminiszter, Josip Elin – azt mondták: "ez káoszhoz fog vezetni" –, és neki volt és van igaza. Az egyoldalú kivonulás tárgyalások nélkül, tárgyaló partner nélkül értelmetlen.

Részünkről sem volt túlságosan bölcs döntés, hogy még a Hamász mérsékelt képviselőivel sem voltunk hajlandók tárgyalásokat kezdeni – akik talán nem is tartoztak a Hamászhoz, talán csak a Hamász nevezte ki őket a közös kormányba. Álláspontunkkal hozzájárultunk a közös kormány megdöntéséhez. Tudom, hogy voltak olyanok, akik szerettek volna megbeszéléseket folytatni, de erre nem kaptak lehetőséget – ez is hiba volt. Szükségünk van párbeszédre!

Nem szeretem a Hamászt, először is, mert terrorista szervezet, másodszor pedig a fundamentalista nézetei miatt, ez azonban nem szeretem vagy nem szeretem kérdése; itt most a megoldásról van szó. Vissza kell tehát térnünk a párbeszédhez és a tárgyalásokhoz, mint azt ma már több képviselőtársam is említette. Lehetőséget kell adni továbbá a Gázában élő embereknek egy félig normális életre. Miért szavaznak a Hamászra? Azért, mert őket tartják az egyetlen esélynek, az utolsó esélynek legalább a túlélésre – és ezen változtatni kell. Biztosítanunk kell ezeknek az embereknek a túléléshez szükséges gazdasági bázist is; meg kell szüntetnünk a bojkottot és az emberek elszigeteltségét. Ez az egyetlen igazi követelmény.

Brok úr, akit igen nagyra becsülök, azt mondta, hogy itt nem érvényes az arányosság elve – ez azonban nem igaz. Az arányosság elve a magánjogra és a nemzetközi jogra egyaránt érvényes. Aki megsérti, az a nemzetközi jogot is megsérti – ez pedig ebben a Házban teljesen elfogadhatatlan.

(Taps)

Chris Davies (ALDE). - Elnök úr! Egy barátom, aki tudja, hogy három nappal ezelőtt Gázában jártam, felelősségre vont. Azt írja: "Nem láttál még olyan fényképeket, amin ötéves zsidó gyerekek néznek szembe feltartott kézzel a nácik fegyvereivel? Megszakad tőlük az ember szíve." Szavai rávilágítanak, miért tűrünk el Izraeltől olyasmit is, amit más országtól nem tűrnénk el.

Azt viszont nem magyarázzák meg, hogy egy nép, amelyik olyan sokat szenvedett a XX. században, miért okoz most annyi szenvedést egy másik népnek ebben a században. Izrael pokollá változtatta Gázát: remeg a föld a robbanásoktól, még tűzszünet idején is; az utcákon szamárfogatok, az égen F-16-osok, XXI. századi gyilkológépek szórják a bombákat; 300 gyermek veszítette eddig az életét, további százakat végtagonként szaggattak szét a bombák.

Ez nem egy civilizált hatalom arányos válasza. Ez gonoszság. Ez gonoszság. Igen, a Hamász rakétáit meg kell állítani. Ezt már személyesen is elmondtam a Hamász képviselőinek Gázában, elég legyen az izraeli hivatalnokok szemforgató szónoklataiból arról, hogy küzdeniük kell a terrorizmus ellen, mert a palesztinok, akiket bombáznak, meg tudnának nevezni terroristákat, és úgy hívnák őket, hogy Olmert, Livni és Barak.

Bizonyos fokig felelősek vagyunk Izrael tetteiért. Nem emlékszem egyetlen alkalomra sem a múltból, egyetlen alkalomra sem, amikor az Európai Unió bármiféle intézkedéssel megtámogatta volna az izraeliek palesztinokkal szembeni bánásmódja miatt gyakorolt bírálatát. Zöld utat adunk Izraelnek, hogy tegyen, amit akar, és ezt a hibát megtetéztük azzal, hogy semmibe vettük a történelem tanításait. Nem lehet úgy békét kötni, hogy az ember nem beszél az ellenségeivel, mi mégsem vagyunk hajlandók szóba állni a palesztin nép választott képviselőivel.

Most pedig a végéhez közelednek az Izraellel folytatott tárgyalásaink egy magasabb szintű együttműködési megállapodásról. Eszünkben sincs elmarasztalni Izraelt: azt tervezzük, hogy megjutalmazzuk. Mindazoknak, akik békét szeretnének látni a Közel-Keleten, és mindazoknak, akik mindkét oldalnak igazságot szeretnének szolgáltatni, fel kell ismerniük, hogy legfőbb ideje újragondolni a dolgokat.

Seán Ó Neachtain (UEN). – (*GA*) Elnök úr! A Gázában dúló háború rémisztő és botrányos. Mindenki tudja, hogy a katonai megoldás nem működik a Közel-Keleten. A térségben a békéhez és megbékéléshez vezető egyetlen út a politikai megoldás. Ez pedig megköveteli az erőszak azonnali beszüntetését.

89

Támogatom egy független, fenntartható palesztin állam létrehozását, ehhez szükség van azonban egy elég jó színvonalú gazdaságra és egy megfelelő politikai tervre. Arra kell törekednünk, hogy biztosítsuk, hogy a térségben egymás mellett létezik a két állam, és egymást tiszteletben tartják.

Izraelnek jogában áll megvédeni magát, ezekkel a támadásokkal azonban túl messzire ment. A támadások erkölcstelenek, a nemzetközi közösség nem fogadhatja el azokat.

A közel-keleti békefolyamatot azonnal folytatni kell. Remélem, hogy Amerika újonnan megválasztott elnöke, Barack Obama tesz majd ezért. Sok sikert kívánunk neki ehhez a fontos kötelességhez, és az előtte álló kihívásokhoz.

David Hammerstein (Verts/ALE). – (ES) Elnök úr, én is jártam Gázában néhány nappal ezelőtt; igen megrázó élmény volt. Elmentünk Egyiptomba is. Úgy gondolom, hogy egy korszak végéhez érkeztünk: a Bush-korszak végéhez, és hogy Bush elnök "haláltusája" különösen véresnek és fájdalmasnak bizonyul.

Fordulóponthoz érkeztünk, amikortól változtathatunk a Közel-Kelettel szembeni politikánkon, és szeretném, ha ebben az Európai Unió vállalná a vezető szerepet. Obama úr is ezt vallja, hiszen azt állítja, hogy tárgyalni fog Iránnal. Igen, Obama úr tárgyalni fog Iránnal, nekünk pedig tárgyalnunk kell mindenkivel, beleértve a Közel-Keleten a Hamászt.

Az új közel-keleti politika az együttműködés politikája kell, hogy legyen, és az a legkevesebb, hogy értékeinket és a nemzetközi jogot tartsa tiszteletben. A Gázában látott gyermekek százai, akik a karunkba csimpaszkodtak és akiknek a szemében ott csillogott a remény, amikor ránk néztek, választ érdemelnek, akárcsak az izraeli gyerekek.

Ehhez konkrét intézkedésekre van szükség; gyakorlati intézkedésekre van szükség ahhoz, hogy a mérsékelteknek reményt adjunk. A legsajnálatosabb dolog az, hogy Fayad miniszterelnököt, Abbas elnököt, Mubarak elnököt és Abdullah királyt az arab világ utcáin most árulással vádolják. Amikor megállítottam a taxit a Sinai-sivatagban, hogy igyak egy kávét, a nagy kivetítőkön csak Khaled Meshaalt láttuk.

Ez az eredménye, a járulékos kár, amit a Gáza elleni támadás okozott. A támadás nem hoz békét Izraelnek, és nem hozza el a biztonságot, amit szeretnénk, sőt, semmiféle jót nem hoz a számunkra. Ha nem állítjuk meg ezt a konfliktust, Európa utcáira is gyűlöletet fog hozni.

Miguel Portas (GUE/NGL). – (*PT*) A mai szám ezer halott; ezer halott, hogy Izrael móresre tanítson. Bocsássák meg az őszinteségemet: hány életbe fog még kerülni, hogy a februári választásokon megválasszák Tzipi Livnit és Ehud Barakot?

Azért vagyunk ma itt, hogy tűzszünetet követeljünk, és véget vessünk a civilek lemészárlásának. Az állásfoglalás azonban saját felelősségünkkel kapcsolatban is felvet bizonyos kérdéseket. Emlékeztet bennünket arra, hogy a Tanács az Izraelhez fűződő diplomáciai kapcsolatok *magasabb szintre emelése* mellett döntött, habár a Parlament ezt ellenezte. Bűnpártolás volt, előre is. Ma ezt hallom: "Muszáj tárgyalni a Hamásszal". Éveket spórolhattunk volna meg, ha tiszteletben tartottuk volna a palesztinai választásokat.

Európának nem az a szerepe, hogy támogassa az erősebbik fél politikáját és az általa végzett pusztítást. Az a szerepe, hogy meghallja a városaink utcáit és tereit betöltő morajt.

Most tűzszünetet követelünk, de tisztában kell lennünk azzal, hogy akkor lesz béke, ha vége lesz a megszállásnak. Ez a szó már kiment a divatból, de le kell kerülnie a tiltott szavak listájáról, ahová az erőpolitika helyezte.

Kathy Sinnott (IND/DEM). - Elnök úr! Szívszaggató, ami Gázában történik. Megfoghatatlan, hogy a pusztítást egy állítólag nyugati nemzet tartja fenn. 100%-ban egyetértek azzal, hogy az izraelieknek joguk van ahhoz, hogy rakétatámadások veszélye nélkül éljenek. Ami azonban Gázában történik, az nem igazságszolgáltatás: az mészárlás. Erre nincs ürügy; erre semmiféle mentség nem létezik.

Számunkra, az EU számára a legszégyenletesebb az, hogy mindezt az egyik preferált kereskedelmi partnerünk követi el. 2007-ben az EU–Izrael közötti kereskedelem értéke 25,7 milliárd eurót tett ki. Tekintettel arra, hogy mekkora összeggel járulunk hozzá Izrael gazdaságához, súlyos felelősség hárul ránk, amikor ez a pénz civilek és gyermekek halálához járul hozzá. Ha nem cselekszünk, a gázaiak vére a mi kezünket is beszennyezi.

Felszólítom a Parlamentet és valamennyi uniós szervet, hogy haladéktalanul vezessenek be kereskedelmi szankciókat Izrael ellen, és azok mindaddig maradjanak hatályban, amíg értelmes tűzszünetben nem sikerül megállapodni. Cinkosok leszünk a mészárlásban, ha egy jottányival is kevesebbet teszünk ennek az öldöklésnek a megállítása érdekében, mint amennyire képesek vagyunk

Tokia Saïfi (PPE-DE). – (FR) Elnök úr! A Közel-Keleten ismét a fegyvereké a szó. A legfőbb áldozatok ismét a nők és a gyermekek, akiknek ezreit sebesítették és százait ölték meg. A történelem ismét megismétli önmagát, a maga minden borzalmával együtt, Európa küszöbén. Ugyanakkor azt látjuk, hogy Európa a kezdeményezései ellenére nem járul hozzá hatékonyan ennek a súlyos konfliktusnak a megoldásához, jóllehet az egy közvetlen befolyás alá tartozó térségben folyik. Ez a nyilvánosság elsöprő többsége számára érthetetlen, és egyre kevésbé hajlandók elfogadni ezt az erőtlenséget.

Biztos asszony! Nyomatékosan és ellentmondást nem tűrően magunkhoz kell ragadnunk a vezetést annak érdekében, hogy békét teremtsünk. A Mediterrán Uniónak komoly szerepet kell játszania, akárcsak az Euro-Mediterrán Parlamenti Közgyűlésnek. Ezzel összhangban az Európai Parlamentnek támogatnia kell az azonnali tűzszünetet kérő francia-egyiptomi béketervet, az Izrael és a Gázai övezet között húzódó határ biztosítását, a határátkelőhelyek újbóli megnyitását, és mindenekelőtt a Gáza elleni blokád megszüntetését.

Fel kell szólítanunk az ENSZ határozatának azonnali végrehajtására is. Amint ezen az első szakaszon túlvagyunk, tovább kell lépnünk, és katonai erő alkalmazását kell javasolnunk, nem soknemzetiségű, hanem euro–mediterrán erőét. Ez a gesztus alapozná meg az arra irányuló határozott politikai szándékot, hogy megvalósítsunk egy "európai békét", amire a mediterrán térség minden népe oly régóta vár.

Szeretném most egy új helyzetre is felhívni a figyelmüket. A közel-keleti konfliktussal apránként egy nagyon veszélyes területre tévedünk, nevezetesen a civilizációk ütközésének a területére. Az izraeli–palesztin konfliktus kezdetétől fogva időről időre mindig megmozdult az arab közvélemény. Mostanra ebből muzulmán közvélemény lett, ami jóval túlnyúlik az arab államok földrajzi határain. Ezt az jelzi, hogy radikális változás állt be a konfliktus jellegében. Európának történelmi felelőssége, hogy sürgősen megerősítse a különböző civilizációk közötti párbeszédet.

Véronique De Keyser (PSE). – (FR) Elnök úr! Olyan sokszor szólaltam már fel ebben a Házban, hogy elmondjam, hogy minden lehetőséget meg kell ragadnunk a békére, bármilyen csekély is legyen, és mindennek ellenére le kell ülnünk a Hamásszal, hiszen megnyerte a választásokat, hogy ezekre a témákra már nem kívánok megint visszatérni.

Szomorúságot és dühöt érzek, és bár nem szeretném ma átengedni magam az érzelmeknek ennek a mészárlásnak a láttán, és hallva az engem körülvevő háborús propagandát, látva a zavarodottságot és a mi utcáinkon is végigsöprő gyűlölethullámot és antiszemitizmust, mégis kell szólnom néhány szót: Európának vissza kell térnie az alapokhoz, és bár számomra ezek nyilvánvaló tények, néha nem árt beszélni róluk.

Először is, egy palesztin élete pontosan annyit ér, mint egy izraeli élete, de nemcsak az élete egyenértékű, hanem a jövője és a szabadsága is. Másodszor, tiszteletben kell tartani a nemzetközi jogot, és a nemzetközi jog természetesen azonnali tűzszünetet jelent. Itt vannak azután az ENSZ határozatai és a genfi egyezmények is. A helyzet az, hogy ez a térség mostanra jog nélküli térséggé vált, ahol látszólag mindent szabad, és ahol a lakosságot túszként kezelik. Harmadszor, igazságot kell szolgáltatni az összes bűn esetében, függetlenül attól, hogy milyen bűnökről van szó, és hol követik el őket. Béke nélkül soha nem lesz biztonság, és igazság nélkül soha nem lesz béke. Létezik olyan, hogy átmenettel kapcsolatos igazságszolgáltatás, erre találták ki, és ha nem alkalmazzák, akkor tovább fog terjedni a gyűlölet. Az elmúlt néhány napban olyan befogadóképességet hoztunk létre a gyűlöletre, ami veszélyesebb lesz, mint a bombák. Európának be kell tartatnia partnerségi megállapodásai feltételeit, beleértve társulási megállapodásainak az emberi jogok tiszteletben tartására vonatkozó 2. bekezdését. Olyan szerződéses kötelezettség ez, amely alól nem lehet felmentést adni. Végezetül Izrael esete nem egyedi. Államként felelősséggel tartozik, és nem lehet ugyanúgy kezelni, mint a Hamászt. A nemzetközi jogban nincsen olyan, hogy "szabadon kijöhet a börtönből" kártya.

Amikor vasárnap eljöttünk Gázából, olyan lakosságot hagytunk magunk mögött, amelyik csapdába esett, börtönbe zárták egy gettóban a bombák alatt, valamint gyermekek százezreit, akinek a jövője most a mi kezünkben van, mi pedig elhagytuk Gázát, csak mert európaiak vagyunk. Rafah városát kizárólag olyan palesztinok hagyhatják el, akik lábbal kifelé jönnek a mentőautókban, vagy mert halottak, vagy mert megsebesültek.

Európa nem lesz többé Európa, és egyetlen polgár sem fogja magát európainak elismerni, ha elfeledkezünk ezekről az alapvető dolgokról.

(Taps)

Frédérique Ries (ALDE). – (*FR*) Elnök úr, biztos asszony! Azzal szeretném kezdeni, hogy megismétlem Cohn-Bendit úr szavait. Kétségbeesés kerít ma hatalmába bennünket; ez a háború tragédia. A szenvedés és halál képei, amelyek három héten keresztül tűntek fel folyamatosan a képernyőinken, most már elviselhetetlenek, mint – hozzá kell tennem – minden háború és konfliktus képei, azokat is beleértve, amelyekről sokkal kevesebb szó esik, ha beszélnek róluk egyáltalán, mint pl. Kongó, Darfúr, Zimbabwe és előtte Csecsenföld, ahol a borzalmakat fülsiketítő csönd övezte a média és, hangsúlyozom, a politika részéről is

91

Több alkalommal kiemeltem már a tisztelt Házban azt a tényt, hogy bizonyos képviselőtársaim felháborodása a körülmények függvényében változik. Amint azonban arra Morgantini asszony is sokszor rámutatott, nincs helye elszámoltatásnak, amikor emberek halnak meg; a szenvedésben nincsen rangsor; minden áldozat, legyen az férfi, nő vagy gyerek, bármelyik oldalhoz tartozzon is, egy áldozattal több a kelleténél.

Mit kellene tehát most tennünk annak érdekében, hogy a mai vita más legyen, ne pedig egy némiképp semmitmondó, hiábavaló szembesítés, mint oly sokszor? Ennek a hiábavalóságnak a tökéletes példája számomra, ha továbbvagdosunk egymás fejéhez mindenféle sértéseket a különböző felek történelmi felelősségéről.

A vita késői szakaszában kaptam szót, így az érveket már hallottuk. Lehet persze kérdéseket feltenni az izraeli válság és az izraeli ellentámadás nagyságrendjéről, de semmilyen körülmények között nem lehet megkérdőjelezni Izrael biztonsághoz való jogát. Melyik nyugati kormány lenne hajlandó végignézni, amint rakéták ezrei hullnak a polgáraira, anélkül, hogy erre reagálna? A kérdésben benne van a válasz.

Feltétlenül szükség van egy tárgyalásos úton elért tűzszünetre, és természetesen a humanitárius segély eljuttatását, valamint az alagutakon keresztül történő fegyverszállítás befejezését is garantálni kell, de mindezeken túl az igazi kérdés most szükségszerűen a jövőre vonatkozik. A béke alapelemei jól ismertek: meghatározták már őket Tabában, Camp Davidben és Annapolisban. Ferrero-Waldner asszony már beszélt erről. Ezeknek az elemeknek a többsége – bár természetesen nem az összes – már az asztalon van, és mindkét oldaltól áldozatokat követel. És amikor áldozatról beszélek, akkor egyetértek Schulz úrral, aki nincs most itt a teremben. Nem az itt a kérdés, hogy sor kerül-e tárgyalásra a Hamásszal, hanem hogy hogyan fog lezajlani, és milyen feltételek mellett?

Képviselőtársaim többsége 50 másodperccel túllépte a felszólalási idejét, ezért engedje meg, hogy befejezzem, Elnök úr.

A választ Jasszer Arafat adta meg 1989 májusában, amikor semmisnek nyilvánította a szabadságot tönkretevő, halálos chartáját. Szavai a palesztinok szókincsének részévé váltak. A palesztinok közötti megbékélésnek mindenekelőtt ez az ára, és nekünk, mint Európai Uniónak az a szerepünk, hogy megnyerjük partnernek a főszereplőket egy tartós béke-megállapodáshoz nemcsak Palesztinában és Izraelben, hanem a szomszédos arab államokban, Egyiptomban és Jordániában is.

(Taps)

Feleknas Uca (GUE/NGL). – (DE) Elnök úr! Január 11-én, vasárnap meglátogattuk Rafah városát, egy határvárost a Gázai övezetben, amely tökéletesen körül van zárva. Ez annyi jelent, hogy a polgári lakosságnak esélye sincsen elmenekülni az izraeli hadsereg mindennapos bombázásai elől. Aki nem látta a saját szemével, az elképzelni sem tudja, mennyit szenvednek az emberek Gázában, és mennyire sürgős, hogy békés, végleges megoldást találjunk a konfliktusra. Valamennyiünkre magánemberként is mély hatást gyakorolt a palesztin nép végtelen szenvedése és a pusztítás.

Szeretném tehát a lehető leghatározottabban megismételni, hogy az izraeli bombázásoknak azonnal véget kell vetni, csakúgy, mint a Hamász Izrael ellen irányuló rakétatámadásainak, továbbá be kell fejezni az Egyiptom felől a Gázai övezetbe irányuló fegyvercsempészetet. A határokat azonnal meg kell nyitni, hogy eljussanak a térségbe a segélyszállítmányok, amelyek készen állnak a civil lakosság ellátására. Láttunk a határon orvosokat is, akik készek a térségbe utazni, hogy segítséget nyújtsanak, de a lezárt határon keresztül ezt nem tehetik meg. Ismételten kérem tehát, hogy nyissák meg a határokat, hogy lehetővé tegyék a segítség eljuttatását.

Vladimír Železný (IND/DEM). – (CS) Elnök úr! Ki az, aki nem érez fájdalmat, amikor azt látja, hogy egy rakéta gyerekeket öl meg? Borzalmas érzés, de nem jogosíthat fel képmutatásra. Melyik európai ország

tanúsítana ekkora önuralmat, mint Izrael, és tűrné el éveken át, hogy több mint 7 000 rakétát lőnek ki rá, minden pillanatban több mint egymillió civil életét fenyegetve?

Gáza lakói azonban nem csak ártatlan áldozatok. Ők lelkesen, tudatosan, szabadon és demokratikusan megválasztották a Hamászt és a chartáját. Amikor felszabadításról beszélnek, akkor nem Gáza felszabadítására gondoltak, amely már most is szabad, hanem arról, hogy fel kell szabadítani Tel Avivot és Haifát a zsidók uralma alól, és el kell pusztítani Izrael államot. Aki bűnözőket választ meg, annak logikus, hogy osztoznia kell azok sorsában. Különösen akkor, ha ezek a bűnözők nők és gyerekek szoknyája mögé rejtőznek, és rejtőznének a túszok mögé is, amikor rakétákat lőnek ki iskolákból, és a mecseteket óriási fegyverraktárakká alakítják. Emlékszem Drezda bombázására 1944-ből, ami kor a brit légierő földig rombolta a várost, megölt 92 000 civilt, főként nőket és gyerekeket. Akkor nem volt semmiféle szenteskedő gyanakvás. A németek szabadon választották meg Hitlert, és osztoztak a sorsában. A gázaiak is tudták, hogy kit választanak meg, és miért.

Sőt, az EU-ból Gázába kerülő pénzalapok egy jelentős része is a Hamász kezébe került végül. Talán így fordulhatott elő, hogy a gázaiak tele hassal, az EU gondoskodását élvezve teljes figyelmüket annak szentelhették, hogy alagutakat ástak, amelyeken keresztül egyre halálosabb fegyvereket csempészhettek, hogy azután felhasználhassák azokat az izraeli polgári lakosság ellen. Valóban arányos!

Gunnar Hökmark (PPE-DE). - (*SV*) Elnök úr! A mai vitát két fontos dolog jellemzi. Az első az, hogy a Parlament túlnyomó többsége gyors tűzszünetet akar. A második, hogy a túlnyomó többség támogatja az arra irányuló igényt, hogy minden érintett fél fogadja el Izrael jogát arra, hogy békés határok között létezhessen. Ez az a kiindulópont, ami az Európai Unió számára fontos. Ez fontos, hiszen Gázában tragédiának vagyunk szemtanúi. Minden elvesztett élet tragédia, a határ bármelyik oldalán történik is. Ne higgye senki, hogy ez a tragédia kevésbé lenne súlyos, ha azok, akik szándékosan ölnek meg civileket, rakétáikkal még messzebb jutnának a polgári lakosság között.

Az is tragédia, mert akadályokat gördít a palesztin állam megvalósítása, és ezáltal egy békés megoldás elé. Tragédia, ami a nemzetközi közösséget is sújtja, mert ami most történik, az nem egyetlen éjszaka alatt alakult ki, hanem újrafelfegyverzésen, fegyvercsempészeten és hosszú időn át folytatódó rakétatűzön keresztül jutottunk el idáig.

Azt kell látnunk, hogy ez a tragédia nem a zsidók és a palesztinok közötti konfliktusra épült. Kifejezetten tiltakozom, ha bárki megpróbál egy nemzetet démonizálni. Amikor azt hallottam, hogy Davies úr megpróbálja a felelősséget az egyik nemzetre hárítani, olyan hangnemet hallottam, amit szerintem ebben a Parlamentben nem lenne szabad hallanunk. Ez a konfliktus nem a palesztinok és a zsidók között áll fenn, ez a konfliktus nem Izrael és a Palesztin Nemzeti Hatóság között áll fenn, hanem a régió szélsőségesei és mérsékelt erői között. Támogassuk a mérsékelt erőket azzal, hogy minden gyűlölködő számára egyértelművé tesszük, aki el akarja törölni Izrael államot, hogy nem fog sikerrel járni. Ha Európa ezt üzeni, akkor ezzel a mérsékelt erőket is megtámogatjuk, és jobb alapokat biztosítunk a béke számára.

Marek Siwiec (PSE). - (*PL*) Elnök úr! Azokhoz szeretnék szólni, akik a félrevezetés és demagógia tölteteit robbantották fel a tisztelt Házban. Ez a háború egy a háborúk sorában, amelyek mindegyike mutat hasonlóságokat és különbségeket egyaránt. A konfliktus, amelyről ma tárgyalunk, aszimmetrikus konfliktus.

Izraelre három éven keresztül hullottak a hazai készítésű rakéták, és egyetlen rosszalló szó nem hangzott el ebben a Házban azok ellen, akik azokat kilőtték. Ma elmarasztaljuk Izraelt. Könnyű Izraelt elítélni, mivel az ENSZ tagja. Van rajta mit elítélni, hisz vannak hatóságai. Van egy kormánya, amelyet el lehet marasztalni és kritizálni lehet. A másik oldalon egy terrorista szervezet áll, amelynek valódi kiléte nem ismert. Egy olyan szervezet, amely ártatlan emberek életével játszik azzal, hogy a hátuk mögött cselekszik. További aszimmetrikus elem, hogy számoljuk a palesztinokat, akiket drámai módon megöltek, miközben élő pajzsként használták őket, anélkül, hogy szembeállítanánk ezzel a megölt izraeliek számát, és azokét az ezrekét, akik veszélyben élnek, mert a vérontást nem lehet még több vérontással kompenzálni. A legrosszabb azonban ebben a Házban a szavak és a tettek aszimmetriája. Könnyen beszélünk, de nagyon nehéz hatékonyan fellépni. Nemzetközi jelenlét nélkül ez a konfliktus soha nem fog megoldódni.

Végezetül azokhoz szeretnék szólni, akik Izrael aránytalan fellépése ellen tiltakoztak. Hölgyeim és uraim! Szeretnék, ha egy terrorista szervezet 7 000 rakétát lőne ki Izraelből Gázába? Az arányos lenne? Mert ez egy aránytalan konfliktus, itt a jog eredménytelen, és ehhez egyszerűen hozzá kell szoknunk, különben csak járunk körbe-körbe, és olyan szavakkal dobálózunk, amiket a tények nem támasztanak alá. A televízió előtt, lobogó tűz mellett ülve kinyilvánított vélemények nem alkalmasak arra, hogy a jelenlegi konfliktusról elmondják az igazságot.

Elnök. – Hölgyeim és uraim! Valóban kénytelen vagyok betartatni Önökkel a felszólalási idejüket. Soha nem szakítottam félbe a felszólalókat, még akkor sem, amikor a felszólalásra rendelkezésre álló idejük lejárt, de Schwarzenberg úr máris több időt áldoz ránk, mint reméltük. Úgy értesültem, hogy legkésőbb 17.20-kor el kell mennie. Nyomatékosan kérem Önöket, hogy figyeljenek oda a kért idő betartására. Morillon úr, mint tábornok, jó példával fog szolgálni.

Philippe Morillon (ALDE). – (FR) Elnök úr! Tartós nyugalmat csak akkor lehet Gázában elérni, ha egy soknemzetiségű intervenciós haderő sorakozik fel az ENSZ ellenőrzése alatt. Izrael most első alkalommal beletörődni látszik ebbe a megoldásba, amit a palesztinok időről időre újra követeltek. Nem tudom, hogy ez a haderő mikor fog tudni beavatkozni; addig nem lesz mód beavatkozásra, amíg nem sikerül megállapodást elérni a konfliktusban érdekelt felek között, valamennyien reméljük azonban, hogy erre mielőbb sor kerül. Tudom viszont, hogy ez a misszió megköveteli, hogy a vezetői abszolút pártatlanok legyenek. Úgy vélem tehát, hogy az Európai Unió a lehető legjobb helyzetben lesz ahhoz, hogy cselekedjen, és – miért is ne, Pöttering úr? – hogy ezt a Mediterrán Unió keretében tegye.

Az Unió lesz a legjobb helyzetben, hogy jól vagy rosszul, de cselekedjen, mivel az amerikaiakról úgy gondolják, hogy az izraeliek pártján állnak, az arabok pedig a palesztinokén. Ön szerint, soros tanácsi elnök úr, fel kell erre készülnünk?

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). - Elnök úr! A régóta tartó konfliktus és megszállás az igazságügyi hatóságok eredménytelenségével szembeni indulatokhoz, haraghoz és csalódáshoz vezetett, és létrejött komoly tényező, az úgynevezett "Hamász-effektus". Elfogadhatatlan az a tény, hogy az arabok, az iszlamisták és a Hamász nem ismerik el Izraelt, és éppolyan elfogadhatatlan, hogy gyermekeket használnak élő pajzsként. Megengedhetetlen az az állandó fenyegetettség, amiben az izraeli gyerekek élnek.

A kérdés az, hogy az agressziónak ebben az ördögi körében a jelenlegi izraeli hatóságok vajon képesek-e tanulni a térség hatéves történetéből, és sebészi pontossággal alkalmazni a kétállamos stratégiát. Tudom, hogy félnek attól, hogy egy agresszív és kiszámíthatatlan szomszéd megszórhatja őket rakétákkal, de ebben az ügyben segítségükre lehet a nemzetközi közösség, beleértve az EU-t.

Elfogadható-e most Izrael számára ez a kockázatos megoldás? De van-e bármilyen más megoldás? Ha van, szeretném hallani. Az naiv elvárásnak tűnik, hogy a Hamász majd kimúlik akár természetes úton, akár úgy, hogy kibombázzák őket, így Izrael részéről nagyobb bátorságra van szükség. A nyugati hatalmak 1948-ban nem hoztak létre két államot, most azonban meg kell tenniük. Az alapvető felelősség nem foszlik szerte. Legyünk bátrak, és alkalmazzuk ezt a stratégiát!

Jelko Kacin (ALDE). - (*SL*) Izrael állam megparancsolta az izraeli hadseregnek, hogy pusztítsa el a Hamászt Gázában. Az izraeli hadsereg azonban úgy irtja ki a Hamászt, hogy palesztinokat öl Gázában. A halottak egyharmada gyermek, a halottak fele nő és gyermek – nem tagjai a Hamásznak.

A katonai erőszak óriási méreteket öltött, és aránytalan. És ugyan hogyan érhetnénk el tűzszünetet, amikor egyik fél sem ismeri el a másik legitimitását? Az ellenséget nem támadások és megsemmisítés célpontjának kell tekinteni, hanem olyan partnernek, amellyel tűzszünetet lehet kötni, és amely a jövőben is felelősséggel tartozik a béke megőrzéséért. Izraelnek el kell ismernie a Hamászt és párbeszédet kell kezdeményeznie vele, és fordítva – a Hamásznak is el kell ismernie Izraelt. Nincsen más út. Bármilyen béke jobb, mint egy véres konfliktus.

A katonai erőszak azonnal helyet és elsőbbséget kell, hogy adjon a politikai megoldásnak. Ehud Olmert úr, Izrael miniszterelnöke azonban még mindig besározott jó hírét próbálja menteni azzal, hogy nem egyezik bele a tűzszünetbe.

Jana Hybášková (PPE-DE). – (CS) Elnök úr, biztos asszony! Szeretnék gratulálni közös tárgyalásaik eredményeihez, a trojka izraeli tárgyalásaihoz. A sajtóval ellentétben mi tudjuk, hogy az Önök küldöttsége vette rá az izraeli oldalt arra, hogy a humanitárius folyosók megnyitásáról és napi tűzszünetről tárgyaljon. Azt hiszem ez az első alkalom, hogy az izraeliek elfogadták Európát az egyik fő tárgyalópartnerként, és a cseh elnökséget Európa fontos képviselőjeként.

A baloldal óriási nyomása ellenére az Európai Parlament tegnap elfogadott egy egészen rendkívüli állásfoglalást. Ez az állásfoglalás a rendkívüli körülmények ellenére is kiegyensúlyozottnak mondható, olyan állásfoglalás, amelyet támogathat a jobboldal, olyan állásfoglalás, amely nemcsak egy röpirat vagy a baloldal politikai győzelme. Elkerültük azt, hogy egyenlőségjelet tegyünk, még ha csak képzeletben is, egy létező állam és egy terrorista mozgalom közé. Az elsődleges célok között továbbra is Izrael állam létezésének elismerése és az

erőszakról való lemondás szerepel, valamint a Hamász bevonása a Palesztin Felszabadítási Szervezettel kötendő megállapodásokba, és egy mielőbbi tartós tűzszünet megteremtése.

Hozzáadott értéket ugyanakkor nem sikerült teremtenünk. Izrael három vezető képviselője, Barak, Livni és Olmert jelenleg nem értenek egyet egymással abban, hogy milyen feltételek és garanciák mellett hajlandók tűzszünetet kötni. A kulcs nyilvánvalóan Egyiptom, és az egyiptomi oldal számára elfogadható garanciákat kell tartalmaznia az alagutak ellenőrzésére és a csempészés megszüntetésére. Mit tesz most a Tanács? Hogy haladnak a tárgyalások az egyiptomi oldallal a műszaki küldöttségről, a nemzetközi megfigyelésről, a műszaki ellenőrzésről, valamint az EU rafahi átkelőhelyen működő határőrizeti segítségnyújtó missziójának a megnyitásáról? Mit kérhetnek az európai parlamenti képviselők az egyiptomi nagykövettel ma este megtartandó találkozón az egyiptomi féltől, és fordítva: hogyan járulhatunk mi hozzá az Egyiptommal folyó tárgyalásokhoz?

Libor Rouček (PSE). – (CS) Hölgyeim és uraim! Szeretném felszólítani a Tanácsot és a Bizottságot, hogy gyakoroljanak nagyobb nyomást a konfliktusban érintett mindkét oldalra a folytonos erőszak megállítása érdekében. Van egy 1860. számú biztonsági tanácsi határozatunk, amelynek rendelkezéseit be kell tartanunk. Biztosítékokra van szükség, amelyek hosszú távon is biztosítják a tűzszünetet, és lehetővé teszik a humanitárius folyosó megnyitását. Többször is elhangzott, hogy az izraeli-palesztin konfliktusnak nincsen katonai megoldása. Csakis politikai tárgyalásokon keresztül vezethet út a tartós békéhez. Ebben az Európai Uniónak az Egyesült Államok új kormányával és az Arab Liga államaival karöltve sokkal kiemelkedőbb politikai szerepet kell vállalnia, mint eddig. Ezt a régóta húzódó konfliktust kétállamos megoldáson alapuló politikai megállapodás révén kell rendezni, amely lehetővé teszi, hogy az izraeliek és a palesztinok békében, biztonságos és nemzetközileg elismert határok között éljenek együtt, és amely a regionális biztonság békés rendszerének kiépítésére törekszik az egész Közel-Keleten.

Ioannis Kasoulides (PPE-DE). - Elnök úr! Ismét egy, a szomszédunkban – a hazám szomszédságában – zajló humanitárius tragédiáról vitázunk, amely két földközi-tengeri partnerünk között zajlik. A palesztinok sajnos még nem ismerték fel, hogy az öngyilkos bombák és a Kassam rakéták soha nem szabadíthatják fel földjüket a megszállás alól. Izrael pedig nem ismeri fel, hogy az ilyen túlzott mértékű katonai reakció újabb potenciális öngyilkos bombázókat teremt, és az első adandó alkalommal újabb Kassamokat vonz.

Mi történik az ártatlan civilekkel, azokkal, akik nem harcolnak, a nőkkel és a gyerekekkel? Senki nem törődik velük. Senki nem törődik a száz számra megölt, megcsonkított, megégett és traumát átélt gyerekekkel – az izraeli és palesztin gyerekekkel. Mi, akik mindezt otthonunk kényelméből, a tévén keresztül nézzük, rosszul vagyunk a látványtól. Mi van azokkal, akik ott vannak a helyszínen?

Mit tehetünk? A polgári lakosságon nem segít, ha csak a szokásos ujjal mutogatósdit játsszuk. A polgári lakosságon nem segítenek a felhívások és az állásfoglalások. Hogyan térhetnénk át a szavakról a tettek mezejére? Az időpont alkalmas arra, hogy az érdekelt felekkel egy Gázába küldendő nemzetközi erő létrehozásáról tárgyaljunk – mint azt más kollégák is javasolták –, amely magában foglalna egy arab országokból álló jelentős rendőri egységet, azzal a feladattal, hogy kiképezze és segítse a Palesztin Nemzeti Hatóság rendőri egységét, amely komoly ENSZ-felhatalmazással rendelkezne a közrend fenntartására, tárgyaljunk továbbá egy európai katonai erő létrehozásáról, amely gondoskodna a rakétatámadások és a fegyvercsempészet beszüntetéséről és az átkelőhelyek teljes megnyitásáról. Nem hagyhatjuk tovább, hogy a civilek sorsa az egymással szemben álló felek kezében legyen.

Giulietto Chiesa (PSE). - (*IT*) Elnök úr, hölgyeim és uraim! Egy nagy olasz antifasiszta, Piero Gobetti azt mondta, hogy amikor az igazság teljes egészében az egyik oldalon van, akkor a salamoni álláspont egyáltalán nem igazságos. Jelenleg Gáza esetében is ez a helyzet; remélem, hogy a Parlament képes lesz megtalálni a helyes szavakat, amelyekkel megállíthatja Izraelt. Ha ezt elmulasztja, szégyenben marad a történelem, a palesztinok, az európai közvélemény és az arab közvélemény előtt.

Izrael bombáz, és megtizedel egy gettót. Azoknak a fiai, akiket ki akartak irtani, maguk váltak kiirtóvá. Erre nincsen mentség, és kevés az az érv, hogy Izraelnek joga van a biztonsághoz. Aki akarja, láthatja, hogy manapság senki nem képes veszélyeztetni Izrael biztonságát vagy a létezését. Ez nyilvánvalóan látszik a szárazföldi erők aránytalanságából; nyilvánvalóan látszik a halottak és sebesültek számából; nyilvánvalóan látszik abból a támogatásból, amivel a nyugat folyamatosan elárasztja Izraelt. Ennek a mészárlásnak az egyetlen célja, hogy megakadályozza a palesztin állam létrejöttét. Ezzel megölik a békét, meg kell tehát állítanunk Izraelt!

Stefano Zappalà (PPE-DE). – (*IT*) Elnök úr, hölgyeim és uraim, szeretnék köszönetet mondani a Tanács soros elnökének és a cseh külügyminiszternek, amiért még mindig velünk vannak; nem nagyon vagyunk itt a Parlamentben hozzászokva ilyen jelenléthez, mint amit ma a cseh elnökség részéről tapasztalunk.

95

Úgy vélem, hogy Muscardini asszonynak igaza van; akik nem tudják, hogy állnak a dolgok abban a térségben, és akiknek pontos véleményt kell tudniuk alkotni, azoknak tanácsolom, hogy menjenek és nézzék meg élőben, mi történik ott, akár turistaként, akár más célból. Néhányan jártunk már Palesztinában különböző körülmények között, az Abu Mazen-választások vagy más választások megfigyelőjeként, és úgy vélem, hogy már önmagában az pontos képet ad a dolgok állásáról, hogy az ember személyesen látja a dolgokat.

Úgy gondolom, hogy végig, mialatt ezek az események történtek – nem új keletűek, már évtizedek óta tartanak – mi magunk voltunk ennek a nyugati világban az egyedüli vesztesei, mivel soha nem foglalkoztunk komolyan ezzel a problémával, és soha nem próbáltuk megoldani; továbbra is úgy tekintünk rá, mint két egymással szemben álló fél problémájára.

Sokszor jártam Palesztinában, és többször voltam Izraelben is, ismerem tehát a helyzetet, ha nem is tökéletesen, de elég jól, és szerintem valójában nem két fél érintett az ottani helyzetben, hanem három. Ebben a konkrét esetben a probléma a terroristák és Izrael állam között áll fenn, a palesztin emberek pedig kettejük között állnak, mint áldozatok. A Hamász nem a palesztin embereket képviseli; talán egy részüket képviseli, de egészen bizonyosan nem az egész palesztin népet képviseli.

Láttam egy filmet, amit, remélem, a Ház sok tagja is látni fog; a film bemutatja az összes izraeli áldozatot, köztük gyerekeket és mindenféle korú embereket, a Hamász által kilőtt rakéták áldozatait, amelyek továbbra is hullnak. Nem véletlen, hogy akkora különbség van a Gázai övezet és Ciszjordánia között.

Észrevételemet a Tanács soros elnökének szánom, valamint nagyszerű biztosunknak, aki Európát képviseli. Úgy vélem, hogy a helyzetet megfelelően kell kezelnünk. Szerintem a legfontosabb most az, hogy megszilárdítsuk Abu Mazen helyzetét; ő ebben az egész helyzetben a leggyengébb szereplő, és a palesztinok, akik ebben az ügyben semmit nem számítanak. Úgy gondolom, hogy a valódi vesztesek mi vagyunk, mindannyian.

Maria-Eleni Koppa (PSE). - (EL) Elnök úr! A közvélemény egész Európában egy dolgot kér az Uniótól: állítsuk meg a palesztin nép lemészárlását! Az esztelen erőszakot el kell ítélnünk, bárhonnan jöjjön is, következetesnek kell ugyanakkor lennünk, és be kell ismernünk, hogy Izrael rendkívül nagymérvű állami terrorizmussal válaszol. Tűrhetetlen az Izrael részéről tapasztalt aránytalan megtorlás, a nemzetközi és humanitárius jog fogalmainak szembetűnő semmibevevése.

Elfogadhatatlan, hogy fehér foszforos bombákat és kísérleti fegyvereket vetnek be civilek ellen, és embertelenség, hogy ártatlan nők és gyermekek a célpontok. Ha ez Afrikban történt volna vagy a világ más részén, azonnal reagáltunk volna, és az ENSZ Biztonsági Tanácsának határozata kötelező erejű lenne. Izrael esetében azonban megelégszünk nyilatkozatokkal és meddő vitákkal.

Úgy vélem, hogy minden politikai eszközt be kell vetnünk, beleértve a társulási megállapodást is, hogy rábírjuk Izraelt, vessen véget a palesztin nép elleni törvénytelen erőszaknak, és ne akadályozza tovább a humanitárius segélyhez való hozzáférést.

Nem lehetünk pusztán szemlélői az eseményeknek, mert azzal cinkosok leszünk a mészárlásban. Az egyetlen megoldás az azonnali tűzszünet és a Gázába vezető humanitárius folyosók megnyitása, valamint párbeszéd megkezdése az összes fél részvételével.

Struan Stevenson (PPE-DE). - Elnök úr! Az elmúlt két hét borzalmas gázai eseményei kiváltották a nemzetközi közösség rosszallását Izraellel szemben. Láttuk, amint a mai vita során kollégáink egymással vetélkedve igyekeztek kifejezni haragjukat a zsidó állammal szemben.

Van azonban a Közel-Keleten egy ország, amelyik pontosan azt kapta, amit akart: Irán évek óta szállít rakétákat, lőszert és más fejlett haditechnikát a Hamásznak. Pénzzel és kiképzéssel segítette a Hamász harcosait. Célja az volt, hogy Izraelt belehajszolja egy szárazföldi háborúba, és a véres eredmény, a halott gyerekek borzalmas képei a TV képernyőjén és az újságokban, amelyek bejárták a világot, a legjobb toborzó tisztnél is eredményesebben működnek a fundamentalista iszlám és az iráni mullahok számára, akik egy globális iszlám mozgalomról álmodnak, amely egyesülten lép fel a nyugat ellen.

A Teheránban uralkodó fasiszta rezsim a közel-keleti háború és terror elsőszámú támogatója, és a tragikus következmények pontosan megfelelnek Teherán várakozásainak. Az események elvonják az iráni lakosság

figyelmét a gazdasági válságról, amelyet az olajárak csökkenése okozott, és elvonják a nemzetközi figyelmet arról, hogy a mullahok lázasan dolgoznak egy nukleáris fegyver kifejlesztésén. Irán külpolitikai célja az, hogy domináns regionális hatalommá váljon a Közel-Keleten. A totalitárius iszlám testvériség szigorú és nyugtalanító víziójának alávetve egyesíteni akarja az iszlám világot, ahol porba tiporják az emberi jogokat, a nők jogait és a szólásszabadságot, és a nyugat szégyenletes módon semmit nem tett annak érdekében, hogy az iráni agresszióval szembe szálljon, vagy azt leleplezze. Egyre több bizonyíték utal arra, hogy a mullahok pénzelik a terrort, a nyugat pedig ennek láttán mindent elkövetett, hogy Teheránnak kedvében járjon, még abba is beleegyezett, hogy teljesítse legfőbb követelését, és megbénítsa a legnagyobb iráni ellenzéki mozgalmat, az Iráni Népi Mudzsaheddint azzal, hogy felveszi az EU terrorista szervezeteket tartalmazó listájára. Ennek véget kell vetni.

Richard Howitt (PSE). - Elnök úr! Először is tisztázzuk azt, hogy ez a Parlament ma támogatni fogja az ENSZ Biztonsági Tanács 1860. sz. határozatát. Ezt a határozatot haladéktalanul végre kell hajtani. Amint azt az egyik európai parlamenti képviselő elmondta, aki eljutott Gázába a blokádon keresztül, a tűzszünet és a visszavonulás nem elég. Természetesen azt akarjuk, hogy legyen vége a rakétatámadásoknak, és a terroristák is fejezzék be a mozgalmukat, de tűzszünetre és a blokád megszüntetésére van szükség ahhoz, hogy az emberek Gázában elkezdhessék élni az életüket.

Itt a nemzetközi humanitárius jog tiszteletben tartásáról van szó. A Human Rights Watch emberjogi szervezet és az Islamic Relief elmondták nekem, hogy a napi háromórás szünet egyszerűen szánalmasan kevés ahhoz, hogy a segélyt bejuttassák és szétosszák. Ez arányossági kérdés. A Save the Children szerint nem indokolható önvédelemmel, hogy a konfliktus kezdete óta 139 gyereket megöltek, és 1 271 megsebesült.

Üdvözlöm az EU izraeli küldöttjének, Ramiro Cibrian-Uzalnak azt a mai kijelentését, miszerint az EU és Izrael a fenti okok miatt egyelőre felfüggesztették a kapcsolatok fejlesztéséről folytatott tárgyalásokat. Jól tették.

Michael Gahler (PPE-DE). – (*DE*) Elnök úr! Először is azonnali és tartós tűzszünetre van szükség mindkét oldal részéről – ebben a Ház széles körben egyetért. Ezt követően azonban mi, az EU és a nemzetközi közösség, nem bízhatjuk a Gázai övezetben élő emberek sorsát egyedül a Hamászra és Izraelre.

A Hamász nem viseli szívén Gáza lakosainak az érdekeit, hiszen pontosan tudta, hogy Izrael válaszolni fog a folyamatos rakétatámadásokra – és nem csak a választási kampányok idején. A gázai felmérések szerint az elmúlt évben csökkent a Hamász politikai támogatottsága, és nőtt a Fatahé. Úgy tűnik, hogy a Hamász cinikus módon arra számít, hogy a palesztin áldozatok nagy számának hatására az áldozatok iránti szolidaritásból ismét nőni fog a Hamász politikai támogatottsága.

Izrael ugyanakkor szinte kizárólag saját polgárai érdekeivel törődik, ezért éri nemzetközi bírálat elsősorban az izraeli katonai hadművelet nagyságrendjét és azt, hogy az ország elfogadja a civil áldozatok nagy számát.

Nekünk, európaiaknak nem szabad tehát megállnunk ott, hogy letárgyalunk egy újabb tűzszünetet és finanszírozzuk az infrastruktúra helyreállítását. Már látom is magam előtt a biztos asszony módosító levelét: biztosra veszem, hogy a tervezete már elkészült, és készen áll arra, hogy benyújtsák a Költségvetési Bizottságnak.

Éppígy nem elég, ha csak szemmel tartjuk, hogy Egyiptom bezárja-e a Gázai övezettel közös határán húzódó alagútrendszert a fegyvercsempészek előtt. Felszólítom a Négyek valamennyi tagját, egy erős arab jelenlétet is beleértve, hogy vállaljanak közös kötelezettséget arra, hogy egy erőteljes békefenntartó mandátummal rendelkező csapatokat küldenek a Gázai övezetbe és a környező térségbe – a gázai emberek, Izrael és Egyiptom érdekében. Ezzel párhuzamosan magát a békefolyamatot is fel kell gyorsítani. Attól tartok, hogy ellenkező esetben egyre gyakrabban látunk majd olyan incidenseket, mint most Gázában, ezt pedig sem a palesztinok, sem az izraeliek nem érdemlik meg.

Miguel Angel Martínez Martínez (PSE). – (ES) Elnök úr! Az Európai Parlament szocialista képviselőcsoportjának spanyol tagjai elborzadva, fájdalommal és szégyenkezve figyelik a Gázában kialakult helyzetet, elkötelezettek ugyanakkor a béke megóvása, a legtöbbet szenvedők védelme, valamint a méltóság és remény fenntartása mellett.

Elborzaszt bennünket a megölt gyerekekről és a véget nem érő szenvedéstől megtört nőkről készült képek látványa, amelyek sorban követik egymást a gettóvá lett Gáza bombázását követően. Picasso ugyanezt a borzalmat festette meg *Guernica* című festményén, ami a Condor-légió Junkers gépei által hét évtizeddel ezelőtt lebombázott Guernicát ábrázolja.

Fájdalommal tölt el bennünket a rengeteg áldozat rendkívüli szenvedése. Szégyenkezünk, amiért senki – országaink, az Európai Unió és a nemzetközi közösség – nem volt képes először is megelőzni az általunk elítélt bűnös agressziót, másodszor pedig nem képes megállítani azt.

Szégyenkezünk és fel vagyunk háborodva a sok hazugság, a sok kétértelműség és a sok üres fecsegés miatt. Szégyenkezünk, mert pontosan tudjuk, mi történik, mégsem lépünk fel a szükséges erővel és következetességgel. A történelem sok embertől követel majd magyarázatot, mint bűnrészesektől, ha másért nem, hát a mulasztásaikért.

Mint mindig, most is jobb a későn, mint a soha, és mivel a reményt soha nem szabad feladni, az Európai Uniónak támogatnia kell a megkésett biztonsági tanácsi állásfoglalást. Biztosítani kell az állásfoglalás szigorú betartását, és szigorúan be kell tartanunk az Izraellel kötött társulási megállapodásunkat, amely rendelkezik arról, hogy a mostanihoz hasonló események bekövetkezése esetén a megállapodást fel kell függeszteni.

Mellékesen, a Hamász lenne a felelős azért is, hogy a média hallgat, és még nem hallottam, hogy bárkit is elmarasztaltak volna?

Geoffrey Van Orden (PPE-DE). - Elnök úr! Azzal kezdeném, hogy legmélyebb együttérzésemet fejezem ki minden ártatlan embernek, éljenek akár Izraelben, akár Gázában, akik az elmúlt hetekben és hónapokban megszenvedték ezt a konfliktust. Ügyelnünk kell ugyanakkor arra, hogy természetes emberségünk és teljesen jogos aggodalmaink ne torzítsák el a látásmódunkat, és fel tudjuk mérni az előttünk álló helyzet valódi természetét.

A Hamász Gázában terrorista hűbérbirtokot hozott létre: nem tűri meg a sajátjától eltérő nézeteket, meggyilkolta azokat a palesztinokat, akik szemben álltak vele, kettéosztotta a Palesztin Nemzeti Hatóságot, nem volt hajlandó abbahagyni az izraeli civilek elleni terrortámadásokat, nem volt hajlandó elismerni Izrael létezési jogát, nem volt hajlandó elismerni a korábban letárgyalt béke-megállapodásokat. Hanan Ashrawi szavai jutnak eszembe, amelyek három évvel ezelőtt hangzottak el, amikor a palesztin választásokat követtem figyelemmel. Ő előre látta, hogy a sötétség erői veszik át a hatalmat – milyen igaza volt!

Nem szabad meglepődnünk azon, hogy a Hamász egyik parlamenti képviselője büszkén jelenti ki, hogy a halál "iparág" volt a palesztin nép számára. Az öngyilkos bombázók alkalmazására és arra utalt, hogy szándékosan élő pajzsként használták a civil lakosságot a potenciális katonai célpontok védelmére. A civilek ilyen jellegű felhasználása természetesen a nemzetközi humanitárius jog közvetlen megsértése.

Mit várunk Izraeltől, mit tegyen egy ilyen hajthatatlan, érzéketlen és gyűlöletes ellenséggel szemben, miközben polgárai állandóan terrortámadásoknak vannak kitéve? A nemzetközi közösség ezzel nem sokat törődött. Amikor Izrael erőszakmentesen lépett fel, például blokádokat vezetett be, vagy elvágta az elektromos ellátást, akkor megfenyítették. Most, amikor a Hamász provokációjára katonai fellépéssel válaszolt, érzi a nemzetközi rosszallás súlyát.

A szomorú valóság az, hogy a palesztin néppel sok éven át gyalázatosan bántak azok, akik a Palesztin Nemzeti Hatóság területét irányítják, a nemzetközi közösség, amely eltűrte a szélsőségességet és a korrupciót, és az arab világ, amely a gyakorlatban évtizedeken keresztül semmit nem tett annak érdekében, hogy az életüket vagy a kilátásaikat javítsa.

Egy közel-keleti Marshall-tervre van szükség. A palesztinoknak nemcsak békefenntartókra van szükségük, hanem egy korrupciótól mentes, rendes polgári közigazgatásra is. A polgári közigazgatást nemzetközi ellenőrzés alá kell helyezni, de mindenekelőtt el kell vágni minden terrorista utánpótlási vonalat – fegyvereket, pénzt, politikai engedményeket.

ELNÖKÖL: VIDAL-QUADRAS ÚR

Alelnök

Proinsias De Rossa (PSE). - Elnök úr! Egyetértek azzal, amit Van Orden úr mondott a Hamászról, de a helyzet az, hogy amit elmondott, abból semmi nem indokolja azt, hogy Izrael civileket bombázzon. Ez a lényeg: meg kell állítanunk a bombázást, akár a Hamásztól jön, akár Izraeltől.

Remélem, hogy a vitánkat kísérő állásfoglalás határozott többséget kap majd itt a holnapi szavazáson, remélem továbbá, hogy ennek hatására a Bizottság és a Tanács határozottabb nyomást gyakorol majd mind Izraelre, mind a Hamászra, hogy vessenek véget az öldöklésnek. Amióta Izrael kivonult Gázából, a terület a világ legnagyobb börtönévé változott, az elmúlt három hétben pedig mészárszék lett belőle, ahol illegálisan

vetnek be terrort terror ellen, ölnek meg civil férfiakat, nőket és gyerekeket, és közben megölik annak a lehetőségét, hogy működhessen egy kétállamos megoldás.

Mindaddig, amíg Izrael nem kezd konstruktív és tényleges tárgyalásokat szomszédaival és az összes megválasztott palesztin képviselővel, a Hamászt is beleértve, addig az Európához fűződő kapcsolatait nem lehet fejleszteni. Európának egyértelművé kell tennie, hogy a Gáza ellen folyó háború fokozódása a háborúra adott reakciónk fokozását fogja maga után vonni.

Kinga Gál (PPE-DE). – (*HU*) Tisztelt elnök úr, Bizottság, Tanács, képviselő kollégák! Cinikusnak tartom, ahogy a gázai válság kapcsán a felek viselkednek. Cinikusnak és elfogadhatatlannak tartom, hogy a Hamász élő pajzsként használja a civil lakosságot, nem kímélve a gyermekeket sem. Cinikusnak és embertelennek tartom az izraeli álláspontot, amelyik önvédelemre hivatkozva aránytalan eszközökkel él, amikor halomra lövi a gázai civil lakosságot, leginkább sújtva és nem kímélve a gyermekeket sem.

Cinikusnak és hazugnak tartom azt a nemzetközi diplomáciát, tisztelet a kivételnek, amelyik látszatot igyekszik fenntartani, de ennyi nap után sem tudja elérni a polgári lakosság, a segélyszervezetek védelmét, és sajnos nem tudja megvédeni a gyermekeket sem.

A gyermekekért emelek szót, mert nem létezhet olyan cél, amelyik szentesítheti ártatlan életek értelmetlen kioltását. Számunkra minden gyermek élete egyformán értékes kell, hogy legyen, a határ bármelyik oldalán éljen is. Ez az alapaxióma, amit minden szembenálló félnek egyaránt és egyformán fontosnak kell tartania, ha valaha is őszintén békét akar a térségben.

Az emberi élet tisztelete, a civil lakosság védelme mint érték elfogadása, a humanitárius segítségnyújtás elősegítése lehet az az alap, amin keresztül el lehet jutni egy tartós tűzszünethez, egy palesztin megbékéléshez és egy tartós palesztin–izraeli békéhez.

Gay Mitchell (PPE-DE). - Elnök úr, a Hamász terrort szabadított Izrael polgáraira, és kiprovokálta a megtorlást. Innen a távolból úgy tűnik, hogy néhányan közülük szeretik az új civil – többek között gyerek – mártírokat és a nyilvánosságot, amit ezáltal az ügyük kap, bármilyen borzalmas legyen is ezt a helyesen gondolkodó embereknek elfogadni.

Soha nem pártoltam a terrorizmust, és nem bírálom Izraelt, amelynek joga van a békés egymás mellett éléshez a régióban, de teljesen érzéketlennek kellene lennünk ahhoz, hogy ne érezzünk felindulást és erkölcsi szégyent annak láttán, ami jelenleg Gázában történik. Az izraeli válasz abszolút aránytalan, és különösen szégyenletes, hogy kisgyerekek halnak meg.

Eddig nem elleneztem az új EU–Izrael megállapodást. Hiszek abban, amit a dalai láma tanácsolt itt a Parlamentben az elmúlt hónapban, miszerint úgy hathatunk a legjobban Kínára Tibet ügyében, ha jó kapcsolatokat ápolunk vele. Szerintem ugyanez igaz az EU–Izrael közötti kapcsolatokra is, de hogyan érhetnénk el, hogy figyeljenek ránk, és kifejezésre juttathassuk, milyen visszatetszést váltott itt ki az események nagyságrendje?

Ehhez még hozzátenném, hogy tegnap a Külügyi Bizottság és a Fejlesztési Bizottság együttes ülésén a résztvevők között kiosztottak egy feljegyzést a régió humanitárius szükségleteiről. Kérem a Bizottságot és a Tanácsot, hogy gondoskodjanak egy teljesen átfogó humanitárius segélycsomag összeállításáról, hogy az első adandó alkalommal beléphessünk oda és segíthessünk ezeknek a szenvedő embereknek.

Karel Schwarzenberg, a Tanács soros elnöke. – Elnök úr! A vita elején szóba került, hogy vajon kell-e kapcsolatot keresnünk a Hamásszal. Nem hiszem, hogy már itt lenne az ideje. A Hamász az elmúlt hónapokban még mindig határozottan terrorista szervezetként viselkedett. Amíg így viselkedik, addig az Európai Unió képviselői nem léphetnek vele hivatalosan kapcsolatba.

Bevallom, mint idős ember, már sok terrorista szervezetet láttam csírájából kifejlődni, amelyek aztán többé-kevésbé elfogadhatóvá váltak, míg végül elfogadta őket a nemzetközi közösség. Láttam ilyet Afrikában. Láttam ilyet Írországban. Láttam sok helyen. Ilyen előfordul. De legelőször is abba kell hagyniuk a terrorista szervezetekre jellemző cselekedeteket. Majd akkor hajlandó leszek szóba állni a Hamásszal vagy bárki mással, de addig nem, amíg úgy viselkednek, mint egy terrorista szervezet.

Azt hiszem, hogy ezt fontos rögzíteni, mert az Európai Unió nem engedhet az elveiből. Vannak arra módszerek, hogy az elképzeléseikről értesüljünk, vannak közvetett kapcsolataink a régió politikusaival, akik kapcsolatban állnak velük, ami fontos és jó dolog, de még nem jött el az idő az Európai Unió számára, hogy

közvetlen kapcsolatot létesítsen a Hamásszal. Úgy vélem, hogy ebben a kérdésben hajthatatlannak kell lennünk.

99

Más tekintetben komoly dicséret illeti Egyiptomot az erőfeszítéseiért és a kemény munkáért, mert fontos szerepet játszott az elmúlt hetekben és napokban abban, hogy sikerüljön tűzszünetet elérni, sőt, talán fegyverszünetet is, ami a folyamat legvégén békét hozhat a térségben. Tudom, milyen nehéz kérdés ez. Folyamatosan kapcsolatban vagyunk az egyiptomiakkal. Tisztában vagyunk vele, milyen fontos munkát végeznek, és ehhez szeretnék nekik gratulálni.

Valaki azt kérdezte, hogyan segíthetünk a régióban? Először is, azok, akik ott vannak a helyszínen, pontosan megmondják nekünk, hogy mire van szükségük. Nem nekünk kell eldöntenünk, hogy mit kellene adnunk. Nekik kell kérniük tőlünk és az Európai Uniótól. Több európai uniós tagállam kijelentette, hogy minden lehetséges módon kész segíteni – műszakilag, tanácsadókkal, bármilyen szükséges eszköz elkészítésével –, de ehhez mindenekelőtt az érintett államok beleegyezése kell. Ez az első feladat.

Elhangzott egy fontos javaslat arról, hogy szükség lenne egy közel-keleti Marshall-terv elkészítésére. Szerintem ez egy kiváló ötlet, foglalkoznunk kellene vele. Ennek a régiónak valóban szüksége van olyan ötletek tárházára, amely a háborút követően Európának is sokat segített.

Ferrero-Waldner asszony és mások is említették a misszió eredményeit. Úgy vélem, hogy sok mindent elértünk, és szeretném még egyszer elismerésemet kifejezni Ferrero-Waldner asszonynak, aki küldöttségünkben humanitárius téren a munka oroszlánrészét végezte; ezen a téren még most is működik, amit elértünk. De lássunk világosan, még ezek a nagyon nehéz, Közel-Keleten folyó tárgyalások is azon a terven alapulnak, amit már korábban, küldöttségünk közel-keleti látogatása során összeállítottunk. Ez alapvetően azzal foglalkozik, hogy hogyan kellene a békét megszervezni, és mire van szükség. A tervünk azon alapul, amit akkor megállapítottunk, majd a partnereinkkel megbeszéltünk.

Szóba került az Izraelhez fűződő kapcsolataink fejlesztése. Mint tudják, ezt a döntést az Európai Unió Minisztereinek Tanácsa hozta meg 2008 júniusában. Ezen csak akkor lehet változtatni, ha az Európai Unió miniszterei határozatuk megváltoztatása mellett döntenek. Ezt még az Európai Unió egyik igen tiszteletreméltó jeruzsálemi képviselőjének a szavai sem változtathatják meg. Bevallom, hogy a jelenlegi helyzetben túl korai lenne arról beszélni, hogyan fejlesszük a kapcsolatainkat Izraellel, és hogy kellene-e a belátható jövőben csúcstalálkozót tartanunk? E pillanatban valóban vannak ennél sürgetőbb és fontosabb kérdések is, amelyeket meg kell oldanunk. Megismétlem, a döntést a Miniszterek Tanácsa hozta, ez van.

Mit tehetünk, hogy megállítsuk Izraelt? Legyünk őszinték - nem sokat. Izrael teszi, amit tesz, és én, mint Izrael örök barátja, ezt kijelenthetem, és őszintén mondom, nem vagyok boldog attól, amit jelen pillanatban csinál. Úgy gondolom, hogy ez a politika Izraelnek is árt. Ez az egyik dolog, de az Európai Uniónak igen kevés lehetősége van azon kívül, hogy nagyon világosan és nagyon őszintén beszél, és megkéri a partnereinket, hogy fejezzék be. A megoldást a partnereinknek kell megtalálniuk a Közel-Keleten, Izraelnek, Egyiptomnak és a többi érintett félnek. Az Európai Unió segíthet ebben. Az Európai Unió segíthet azzal, hogy ha megvalósul a tűzszünet, akkor mindenféle segítséget felajánl a kitűzött célok megvalósítása érdekében: ilyen a csempész-útvonalak lezárása, az alagutak lezárása, a tenger védelme stb. Az Unió sokféleképpen segíthet Gázában, például az újjáépítésben vagy a humanitárius segély előmozdításában. Az Európai Unió ezt mind megteheti, de legyünk egészen őszinték, sem hatalmunk, sem eszközeink nincsenek arra, hogy megálljt parancsoljunk. Úgy gondolja a Parlament, hogy a Közel-Keletre küldhetünk egy hatalmas fegyveres erőt, hogy állítsa meg a harcoló feleket? Nem. Nincs erre lehetőségünk, és mind Izrael, mind a Hamász más hatalmaktól függ, nem európai hatalmaktól. Izraelnek hatalmas szövetségesei vannak Európán kívül is. A lehetőségeinknek vannak határai, nem tudunk mindent elérni. Segíthetünk, közreműködhetünk, felajánlhatjuk a szolgálatainkat, lehetünk nagyon elkötelezettek. E tekintetben már rengeteg mindent elértünk. De a lehetőségeinket nem szabad túlértékelni.

Sajjad Karim (PPE-DE). - Elnök úr! Izrael azt állítja, hogy az önvédelemhez való jogát gyakorolja. Ha ez a helyzet, akkor be kell tartania az igazságos háború alapelveit, többek között az arányosságot.

Teljesen nyilvánvaló az a tény, hogy Izrael ezt nem veszi figyelembe, mi pedig teljesen nyilvánvalóan rosszul tesszük, hogy ezt a tényt nem vesszük figyelembe. Foszfort használni civilek ellen a civilizáció nevében, nem összeegyezethető.

Világos, hogy az EU egyedül nem tudja ezt a problémát megoldani. Van viszont a teremben egy fehér elefánt. Szükségünk van az USA elszántságára. Csalódást keltő válaszuk kiegyensúlyozatlan volt és igazságtalan. Izrael stratégiailag kiszámította ezeknek az akcióknak az időzítését, de január 20. hamar itt lesz, Obama úr. A világ vár, az EU pedig szolgálatkész partner!

Helyreállítja közös értékeinket vagy hagyja, hogy az igazságtalanság győzzön – már megint? Hajlandó együtt dolgozni velünk annak érdekében, hogy az érintettek védelemben részesüljenek? A palesztinok kérdezik Öntől – hogy lehet az, hogy az Ön hazája humanitárius segélyt kér a földön, de néma marad, amikor csak az égből hullnak a bombák?

Azoknak a kollégáknak, akik kizárólag katonai eszközökkel akarják megtörni a Hamászt: menjenek el, és nézzék meg Gázát és Ciszjordániát! Élesszék fel magukban újra az elemi emberséget, és látni fogják, mitől lett erős a Hamász.

Nem így kell Izraelnek és a palesztinoknak segíteni. Az azonnali tűzszünet csak a szükséges kezdet.

Colm Burke (PPE-DE). - Elnök úr! Teljesen világos, hogy a konfliktusban érintett felek nem tartják be a nemzetközi humanitárius jogot, és hogy Gáza civil lakossága ezért igen súlyos árat fizet. A nemzetközi jogban szükség van elszámoltathatóságra akkor, amikor nem tartanak tiszteletben olyan háborús alapelveket, mint az arányosság és a megkülönböztetés-mentesség. Az igazságos háború egyik tantétele úgy szól, hogy a tetteket az arányosság elvének kell irányítania. Az alkalmazott erőnek arányosnak kell lennie az elszenvedett igazságtalansággal. Sajnos nagyfokú nemtörődömséget tapasztaltunk az izraeliek részéről. Elismerem ugyan a tényt, hogy a Hamász kezdte a rakétatámadásokat Izrael ellen, az izraeli válaszlépés azonban véleményem szerint aránytalan. A számok magukért beszélnek: több mint 900 palesztint öltek meg, ezzel szemben lényegesen alacsonyabb számú izraelit. Izraelnek – a nemzetközi joggal összhangban – azonnal el kell ismernie, hogy felelősséggel tartozik az általa alkalmazott erő mértékéért.

Másfelől nem feledkezhetünk el arról, hogy a Hamász még mindig ott szerepel az EU terrorista szervezeteket tartalmazó listáján, és továbbra sem hajlandó lemondani a fegyveres küzdelemről. A Hamász ráadásul következetesen megtagadta, hogy elismerje Izrael létezési jogát. A Hamásznak és más palesztin fegyveres csoportoknak el kell ismerniük, hogy Dél-Izrael népének joga van bombatámadások nélkül élni.

Nickolay Mladenov (PPE-DE). - Elnök úr! Azok számára, akik figyelemmel kísérik az izraeli-palesztin konfliktust, talán most jött el az idő, amikor kísértést érzünk arra, hogy feltegyük a kezünket és kétségbeesve sikítsunk. Nem hiszem persze, hogy ezt kellene tennünk, hiszen az emberségünk legnagyobb próbatétele most az, hogy valóban megértsük az előttünk álló problémákat.

Az első probléma, hogy az Izrael elleni bombatámadások beszüntetése nélkül nem találhatunk tartós megoldást erre a konfliktusra. A második probléma, hogy nem lehet a konfliktusnak tartós megoldása anélkül, hogy Gázát megnyitnák a humanitárius segély előtt. Peres elnöknek teljesen igaza van, amikor azt mondja, hogy Gázát meg kell nyitni a segély előtt ahelyett, hogy bezárnák a rakéták előtt.

Azt hiszem, hogy ez a lényeg, és ezzel mindenki egyet is ért. Nem állhat vissza a korábbi status quo, és ezen a téren szerintem sok mindent tehetünk. Először is, a Parlament tárgyalóasztalhoz ültetheti a két oldalt; másodszor, felsorakozhatunk a Bizottság és a Tanács mögé, és támogathatjuk az erőfeszítéseiket; végezetül pedig határozottan támogatnunk kell az egyiptomi tárgyalások irányvonalát, mivel ez az egyetlen irány, ami elvezethet a megoldás felé és ahhoz a tűzszünethez, amelyben jelenleg mindannyian reménykedünk.

Neena Gill (PSE). - Elnök úr! Nemcsak ennek a Háznak a tagjait háborították fel a gázai események. Az európai közvélemény is nagyon régóta háborog már a Gázában élő emberek szenvedése és az izraeli blokád miatt. Ez most kiegészül a folyamatos támadásokkal, és az ártatlan civilek, különösen a nők és gyermekek ellen elkövetett elborzasztó izraeli katonai erőszakkal. A világközösség azonnali tűzszünetet követelő felhívásai süket fülekre találnak.

A palesztinoknak sürgősen élelemre, orvosi segítségre és biztonságra van szükségük. A legkevesebb, amit Izrael tehet, hogy betartja a nemzetközi jog elveit. Ha ezt nem teszi, Izraeltől meg kell vonni a nemzetközi közösség minden megmaradt támogatását.

Sajnálatos, hogy az ENSZ határozatát félretették. Sajnálatos az is, hogy az EU még mindig keresi a szerepét. Talán megtalálhatja, ha keményebb intézkedéseket tesz, mint eddig. Nem elég csak felfüggeszteni a kapcsolatok fejlesztését. Van befolyásunk. Jelentős kereskedelmi partner vagyunk. A régióban az egyik legnagyobb finanszírozó vagyunk. Be tudjuk tehát tölteni a szerepünket!

Marios Matsakis (ALDE). - Elnök úr! Erkölcsileg elfogadható és megbocsátható-e a nemzetközi jogban, hogy Izrael Állam a Hamász terroristáinak semlegesítésére tett igyekezetében komoly katonai fellépést indít

1,5 millió csapdába ejtett, ártatlan civil ellen, melynek során terrort alkalmaz és súlyosan megsérti az ENSZ egyezményeit és az emberi jogokat? Összhangban áll-e egy ilyen fellépés olyan uniós értékeinkkel, mint a jog érvényesülése és a demokrácia? Valóban olyan erős az izraeli lobby, hogy képes gyakorlatilag tétlenségre kárhoztatni az USA-t és az EU-t, hogy csak nézzék, amint elmondhatatlan embertelenségeket követnek el a terror elleni küzdelem nevében?

Ha a felsorolt kérdésekre "igen" a válasz, akkor mindannyiunknak meg kell dicsérnie az izraeli kormányt bátorságáért a gázai tetteik miatt. Ha a válasz "nem", akkor határozottan és világosan el kell marasztalnunk Izraelt, és gyors, hatékony lépéseket kell tennünk ellene, beleértve a kereskedelmi szankciókat is, annak érdekében, hogy véget vessünk a Gázában zajló mészárlásnak most, és a jövőre nézve egyaránt. Határozottan nem értek egyet a miniszterrel, aki távozott, és aki azt mondta, hogy valójában igen keveset tehetünk. Sok mindent tehetünk, kell is tennünk.

Christopher Beazley (PPE-DE). - Elnök úr, engem 25 évvel ezelőtt választottak be ebbe a Házba. Talán a mostani a legfontosabb vita, amiben valaha részt vettem. Biztos asszony, remélem, hogy nagyon figyelmesen hallgatta a Külügyi Bizottságot tegnap este, ma pedig a Parlamentet. Remélem, hogy Ön is válaszolhat majd a vitában, és Schwarzenberg soros elnök úrral ellentétben elmondja, hogy jelen esetben az Európai Unió igenis gyakorolhat erkölcsi hatalmat az agresszor felett.

Az izraeli emberek igazságos és tisztességes emberek, akik sokat szenvedtek az évszázadok során ezen a kontinensen. Meg fogják érteni, miért ajánlja a Miniszterek Tanácsának, hogy az EU függessze fel kapcsolatait az izraeli hatóságokkal, amíg a bombázást abba nem hagyják.

Antonio Masip Hidalgo (PSE). – (*ES*) Elnök úr! Teljes meggyőződéssel közölnünk kell Izraellel, hogy abba kell hagynia a gyilkolást, és lehetővé kell tennie a sebesültek ellátását és az áldozatok élelmezését. Meg kell nekik mondani, hogy annak, ahogyan Izrael a nemzetközi joghoz hozzááll, következményei lesznek az Európához fűződő kapcsolataira nézve.

Szeretnék gratulálni annak a néhány fiatal európai önkéntesnek, különösen Alberto Arcenak, akik Gázában dolgoznak, és együtt szenvednek az ott élő emberekkel. Európánk legkiválóbb értékeit, a szolidaritást és a szabadságot képviselik, és Európának is eszerint kell cselekednie ebben a szörnyű konfliktusban.

Margrete Auken (Verts/ALE).-(DA) Elnök úr! Mindössze két dolgot szeretnék mondani. Először is szeretnék mindenkit emlékeztetni arra, hogy döntésünk kifejezetten kijelenti és megismétli, hogy felfüggesztettük a kapcsolatok fejlesztéséhez adott támogatásunkat, és nagyon remélem, hogy nem megy minden egyszerűen tovább a maga útján, mintha mi sem történt volna, csak mert az elnökség ezt mondja. A második dolog az, hogy Izrael soha nem teljesítette azt, amit a tárgyalásokkal kapcsolatban megígért. Azért nem volt tűzszünet, mert Izrael valójában nem szüntette meg a blokádot az alatt az idő alatt, és úgy gondolom, hogy Annapolist is fel kell idéznem, ahol Izrael ígéretet tett a betelepülési tevékenység befagyasztására. Mi történt valójában? Egyszerűen fogta magát és megnövelte a települések arányát. A települések építésének üteme soha nem volt olyan gyors, mint Annapolis óta, és szerintem addig, amíg a földön nincsen előrelépés, addig nem fogjuk tudni rávenni a Hamászt, hogy olyan szabályok szerint játsszon, amilyenek szerint mi szeretnénk, ezért biztosítanunk kell, hogy Izrael teljesíti az alku rá eső felét.

Peter Šťastný (PPE-DE). - Elnök úr! Tartottunk tegnap egy együttes ülést az Izraellel fenntartott kapcsolatokért felelős küldöttséggel és a PLC-vel, és könnyű elképzelni azt az intenzitást, érzelmeket, vádaskodást – és a javasolt megoldásokat –, amelyeket 18 napi gázai háború és mintegy 1 000 haláleset után tapasztaltunk.

A helyzet az, hogy Izraelnek, miután várt nyolc évet, és "elnyelt" mintegy 8 000 rakétatalálatot, amely egymillió polgárt tartott rettegésben a gázai határ mentén, végül elfogyott a türelme. Elkezdték biztosítani polgáraik biztonságát, mivel ahhoz minden joguk megvan, ez a kötelességük. A Hamász terrorista szervezet, ő a valódi bűnös, teher a Gázában élő palesztin nép számára. A megoldás kulcsa egy megerősített Négyek, de főként az új USA adminisztráció és egy erősebb, integráltabb EU közös erőfeszítéseinek a megkétszerezése.

Üdvözlöm a cseh elnökséget, prioritásaikat és a régióban tanúsított haladéktalan és aktív fellépésüket.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE). – (RO) Ez a nagyon régóta tartó konfliktus olyan problémákon alapul, amelyek részben területi jellegűek, részben a kulturális különbségekből adódnak, amelyeket időnként túlhangsúlyoznak. A hosszú távú megoldás egy védett, biztonságos Izrael állam, és mellette egy fenntartható palesztin állam. Ezt a megoldást azonban nem lehet terrortámadásokon vagy fegyveres fellépéseken keresztül elérni.

A normális élethez a palesztin népnek létre kell hoznia saját államát, amelynek demokratikus intézményeken és jogállamiságon kell alapulnia, ami biztosítaná a gazdasági fejlődést. Fel kell hagyniuk a terrorista cselekményekkel, és egy normális politikai légkör megteremtésével kell foglalkozniuk, amely lehetővé teszi az állam vezetésére alkalmas politikusok megválasztását, akik valóban szeretnék ezt a konfliktust tárgyalásos úton rendezni.

Bairbre de Brún (GUE/NGL). – (*GA*) Elnök úr! Szeretném támogatásomról biztosítani azokat, akik elítélik a támadásokat, és kifejezni szolidaritásomat Gáza népével.

Schwarzenburg miniszter úr szerint az Európai Unió nem sokat tehet. Az Európai Uniónak le kell tennie arról a szándékáról, hogy fejlessze az Izraelhez fűződő kapcsolatait, a jelenleg hatályos megállapodásokat pedig törölni kell addig, amíg Izrael nem teljesíti a nemzetközi jog értelmében rá háruló kötelezettségeket.

Már a legutóbbi erkölcstelen támadások előtt is éveken át tanúi voltunk a palesztin nép kollektív megbüntetésének. A Gáza ellen irányuló támadások nagyságrendje és jellege, amelyet egy modern hadsereg hajt végre ostromlott, az elszigeteltség és az ostrom következtében már amúgy is gyenge emberek ellen, teljesen elborzasztó. Tévedés ugyanezeket az embereket hibáztatni – világosan ki kell jelentenünk, hogy a legnagyobb áldozatok itt az emberek, Gáza ártatlan népe.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). - (PL) Nagy fájdalommal figyeljük a Gázai övezetben zajló eseményeket. Nem támogatjuk a Hamász harci és provokációs módszereit, de Izrael aránytalan eszközt választott arra, hogy megoldja a palesztin néppel fennálló vitáját. A nemzetközi jog elvei határozottan sérülnek. A konfliktusban érintett egyik fél sem érdekelt abban, hogy a másik fél számára megteremtse a békét. Mindkét fél csak a saját érdekeit nézi – ez nemzeti önzés.

A nemzetközi vélemény ellenzi a háború folytatását. Az Európai Uniónak és az ENSZ-nek, amelyet sok ország támogat, határozottan be kellene avatkozniuk. Ideje befejezni ezt a szerencsétlen háborút. Az izraeli csapatoknak vissza kell térniük a laktanyáikba. A Hamásznak nem szabad több rakétát kilőnie Izraelre. Biztosítanunk kell a sürgős humanitárius segélyt a civil lakosság számára, és el kell látnunk a sebesülteket, akiknek száma az elmondások szerint 3 000 fő körül van. Fel kell építenünk az országot, és segítenünk kell, hogy visszatérhessenek a rendes élethez. Ennek a forgatókönyvnek a megvalósítását kérem az Európai Unió és az Európai Bizottság jelenlegi vezetésétől.

Hannes Swoboda (PSE). - Elnök úr! Csak azt szeretném megkérdezni, hogy sor kerül-e még ma a gázvitára, vagy törölték a napirendről? Erre várunk. A napirenden a gázvita is szerepel, nem csak a közel-keleti vita. Levették a gázvitát a napirendről?

Elnök. – Ez a következő napirendi pont.

Aurelio Juri (PSE). - (*SL*) Csalódást okozott a jelenleg a Tanács élén álló Cseh Köztársaság külügyminiszterének utolsó bejelentése. Természetesen minden reményünk a biztosunkban van. A halálos áldozatok száma azonban növekszik. Ha továbbra is így beszélünk, akkor egy héten belül talán 1 500 halott lesz

A Hamásszal nem könnyű tárgyalni. Szerepel a terrorista szervezetek listáján, és nehéz fellépni ellene. Izrael ugyanakkor a barátunk, Izrael a partnerünk, és a nemzetközi közösség fontos tagja. Izraelnek tiszteletben kell tartania a nemzetközi döntéseket, az Egyesült Nemzetek határozatát, valamint barátai és partnerei ajánlásait. Ha ezt nem teszi, akkor a barátainak és partnereinek el kell tudniuk ítélni a tetteit, és szankciókat kell kilátásba helyezniük ellene.

Benita Ferrero-Waldner, *a Bizottság tagja*. – Elnök úr, rövid leszek, mivel a vita nagyon hosszúra nyúlt. Először is hadd mondjam el, hogy az Európai Uniónak, amely immár négy éve tagja a közel-keleti Négyeknek, megvan a maga szerepe, de természetesen nem a miénk a főszerep. Ez időnként mindannyiunk számára zavaró, különösen az ilyen nehéz pillanatokban, amikor az ember szeretne azonnal tartós és fenntartható tűzszünetet elérni, ahogy azt mi javasoltuk, de amikor sajnos azt mégsem lehet olyan gyorsan megvalósítani.

Szeretném Önökkel, ha bizonytalanul is, megosztani a rendelkezésemre álló legfrissebb információkat, ami a hírekben szerepelt, miszerint a tárgyalásokhoz közeli egyiptomi források azt jelentették, hogy a Hamász kedvezően reagált a legújabb egyiptomi javaslatokra. Valami elmozdulás mindenesetre van. Még nem vagyok egészen biztos abban, hogy ezt a hírt valóban megerősítették-e, de este 8-kor a Hamász is tart egy sajtókonferenciát. Remélhetőleg lesz előrelépés. Legalább is mindannyian ezt szeretnénk.

Másodszor, minden csalódottságunk ellenére az az egyetlen lehetőségünk, hogy továbbdolgozunk a béke érdekében. Tehát ezt fogjuk tenni. Amíg ennek a közel-keleti Négyeknek a tagja vagyok, addig elkötelezetten ki fogok állni emellett. Ezt csak közösen érhetjük el, segítenünk és fokoznunk kell emellett a palesztin megbékélés érdekében tett erőfeszítéseket, mert csak így számolhatók fel teljesen a gázai anomáliák.

Harmadszor, amint megvan a tűzszünet, megpróbálunk mindent megtenni annak érdekében, hogy teljesen helyreállítsuk a lakosság számára a súlyosan szétrombolt alapvető szolgáltatásokat. Azt hiszem, most az a legfontosabb, hogy véget vessünk ennek a pusztításnak, megkezdjük az újjáépítést, és megpróbáljunk békét elérni.

Sokat beszéltünk erről, ezért nem nyújtom én is tovább, de én így gondolkodom, és remélem, hogy kedvező az időpont.

Elnök. – A vita lezárásaként elmondom, hogy kaptam egy állásfoglalásra irányuló indítványt ⁽¹⁾ az eljárási szabályzat 103. cikkének (2) bekezdése alapján. A vitát lezárom.

Írásbeli nyilatkozatok (142. cikk)

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), írásban. – (*PT*) Tekintettel arra a kegyetlenségre, ami a palesztin népre a Gázai övezetben lesújtott, és amelyet az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának legutóbbi határozata elítélt és elmarasztalt, az alábbiakat követeljük:

- Az izraeli hadsereg és az izraeli állami terrorizmus által elkövetett bűnök és az emberi jogok megsértésének határozott elítélése!
- Az Izrael által a palesztin nép ellen folytatott kíméletlen, semmivel nem igazolható agresszió világos elítélése!
- Az agresszió és a Gázai övezet lakosságát sújtó embertelen blokád megszüntetése!
- Sürgős humanitárius segítségnyújtás a palesztin lakosságnak!
- Az izraeli csapatok visszavonása az összes elfoglalt palesztin területről!
- Izrael tartsa tiszteletben a nemzetközi jogot és az ENSZ határozatait, vessen véget a megszállásnak, a betelepítésnek, szüntesse meg az elválasztó falat, a gyilkosságokat, a fogva tartásokat, a kizsákmányolást és a számtalan megalázó cselekedetet, amelyet a palesztin nép ellen elkövet!
- Igazságos békét, amely csak akkor válhat valóra, ha tiszteletben tartják a palesztin nép független és szuverén államhoz való elidegeníthetetlen jogát, az 1967-es határokkal és kelet-jeruzsálemi fővárossal!

Palesztinában van egy gyarmatosító és egy gyarmatosított, egy agresszor és egy áldozat, egy elnyomó és egy elnyomott, egy kizsákmányoló és egy kizsákmányolt. Izrael nem maradhat tovább büntetlen!

Tunne Kelam (PPE-DE), *írásban.* – A gázai konfliktusra adott reakciónak a jelenleginél kiegyensúlyozottabbnak kell lennie. A mértéktelen erőszakra nincs mentség, de alaposabban meg kell vizsgálnunk a konfliktus eredeti forrását.

A dolgok jelenlegi állása mellett a Hamásszal nem lehet tárgyalni. A terrorista csoportosulás, amely cinikus módon saját népét használja pajzsként a támadásokkal szemben, nem érdekelt abban, hogy valódi békéről tárgyaljon.

Figyelembe kell emellett vennünk, hogy a Hamász fontos szerepet vállalt azoknak a terrorista mozgalmaknak a láncolatában, amelyek elvezettek a Hezbollahhoz és a teheráni terrorista rendszerhez. A Hamászt tehát a Közel-Kelet törékeny stabilitásának szétzúzására irányuló szélesebb körű erőfeszítések részének kell tekinteni, amelyek célja ennek olyan fundamentalista, szélsőséges rendszerekkel való felváltása, amelyek elvben nem ismerik el Izrael létezéshez való jogát.

Azt kell látnunk, hogy valójában Izrael biztonságának a kérdése kapcsolódik az EU biztonságához is.

Az EU-nak mindenekelőtt arra kell felhasználnia a hatalmát, hogy a konfliktus gyökerét kezelje. Ahhoz, hogy elkerülhessük az arabok és izraeliek elleni további gyilkosságokat, az arab partnereknek feltétel nélkül

⁽¹⁾ lásd a jegyzőkönyvet

el kell ismerniük Izrael létezési jogát, és segíteniük kell megállítani a szélsőséges mozgalmak és az eddigieknél is halálosabb fegyverek beszivárgását a régióba.

Eija-Riitta Korhola (PPE-DE), írásban. – (FI) Elnök úr! Vitathatatlan tény, hogy Gáza és Dél-Izrael polgári lakosságát megfosztották attól a joguktól, hogy emberi lényhez méltó módon élhessenek. Az egyik hírügynökség beszámolt két gyerek történetéről, akik az úton akartak átkelni Gázában. Nem néztek sem jobbra, sem balra, hogy lássák, jön-e valami az úton – felfelé néztek, mert attól féltek, ami az ég felől érkezhet.

Gáza súlyos humanitárius válságában nyilvánvalóan két fél is vétkes. A Hamász palesztin területeken elkövetett felelőtlen cselekedetei, az, ahogyan gyáván elrejtőzik a civil lakosság között, és a rakétatámadásaival elkövetett provokáció mind annak a jele, hogy a palesztin kormány nem tartható fenn. Izrael aránytalan támadása a már egyébként is gyenge és elkeseredett palesztin enkláve ellen újabb jele annak, hogy Izrael semmibe veszi nemzetközi humanitárius kötelezettségeit.

Fel kell szólítanunk egy azonnali, tartós tűzszünetre, amely véget vet ennek az őrületnek. Első lépésként Izraelnek be kell engednie a humanitárius segélyt Gázába, mivel az ottani életkörülmények javulása is része a hosszú-távú békéhez vezető útnak.

A közel-keleti Négyeknek lépéseket kell tenniük a helyes irányba, és ebben az új USA adminisztrációnak kell az utat mutatnia. Egyiptomnak különleges felelőssége van a határokkal kapcsolatok ügyek miatt, és reménykeltő az a közvetítő szerep, amit az Unió vonatkozásában betölt.

A világtörténelem azt mutatja, hogy a békére való törekvés a végén kifizetődik. Nem hátrálhatunk meg, nem alkalmazkodhatunk egy megoldatlan konfliktus gondolatához, és nem szokhatjuk meg ezt a gondolatot, mert nincs olyan, hogy megoldatlan konfliktus. A Nobel-békedíjas Martti Ahtisaari szerint a béke akarat kérdése. A nemzetközi közösség megpróbálhatja ezt az akaratot ösztönözni és előmozdítani, de csak az érintett felek válthatják valóra az akaratot is, a tartós békét is.

Biztos asszony, vigye el, kérem, ezt az üzenetet Európából: "Szentföld népe, mutasd meg, hogy békét akarsz!"

Mairead McGuinness (PPE-DE), *írásban.* – Van valami zavaró abban, hogy a világ láthatóan tehetetlen, és nem képes ártatlan gyerekeket megmenteni attól, hogy egy háborúban szétszaggassák őket.

Hiába minden szó, Gáza bombázása nem enyhült, és eddig 139 gyermek halálához, és 1 271 gyermek megsebesüléséhez vezetett. Ezek a megdöbbentő számok sajnálatos módon emelkedni fognak.

A Hamász Izrael ellen irányuló rakétatámadásai kiprovokálták a kívánt reakciót – ellentámadásokat és civilek halálát, valamint az álláspontok még határozottabb körülsáncolását.

Sajnálom, hogy ártatlan civileket használnak élő pajzsként. Ezt meg kell állítani.

Nem osztom meg a felelősséget – mindkét oldal követ el hibát, de hangsúlyozom az azonnali és hatékony tűzszünet szükségességét.

Létfontosságú, hogy akadálytalanul és haladéktalanul eljusson Gázába a humanitárius segítség.

Bárcsak felismerné az emberiség az ilyen háborúk hiábavalóságát!

A gázai halottakról készült minden egyes felvétel feltüzeli az arab világban élőket, ezért aggaszt, hogy elveszítjük a közel-keleti békefolyamat nélkülözhetetlen alapelemét: az úgynevezett kétállamos megoldást, vagyis azt, hogy egy független palesztin állam és Izrael békében létezzen egymás mellett. A nemzetközi közösségre hárul a feladat, hogy megkettőzze a megoldás meglelésére tett erőfeszítéseit.

Esko Seppänen (GUE/NGL), írásban. – (FI) Most valamennyien tanúi vagyunk annak, hogy izraeli katonák tömegesen mészárolnak le civileket Gázában. Mi, vagyis pontosabban sok jobboldali képviselő, szemet hunyunk az események felett. Mindez nem történhetne meg akkor, ha az Amerikai Egyesült Államok politikai jobbszárnyához tartozó elit és az EU nem hunyna szemet. A szemüket becsukók egyben azok is, akik a civilek gyilkosait felfegyverzik.

Ideje felvetnünk a kérdést, hogy nem kell-e megszakítanunk a diplomáciai kapcsolatokat azokkal, akik népirtást és etnikai tisztogatást követnek el?

Csaba Sógor (PPE-DE), írásban. – (HU) Aggodalommal tölt el, ami a Közel-Keleten történik. Mi szükséges a békéhez? Hány civil áldozat szükséges a valós fegyverszünethez? Bosznia-Hercegovinában legalább 10.000

kellett, hogy béketárgyalások legyenek, hogy békefenntartók érkezzenek a helyszínre, és megkezdődjék a leszerelés.

A napokban emlékeztünk meg Nagyenyed pusztulásáról. Ebben az erdélyi városban és környékén 160 évvel ezelőtt több ezer ártatlan civilt mészároltak le, gyermekeket, asszonyokat is. Azóta sem sikerült a többségiekkel együtt emlékezni az áldozatokra.

De talán eljön az idő, amikor izraeliek és palesztinok nemcsak együtt emlékeznek meg egymás áldozatairól, de együtt építenek tartós békét és jövőt is.

Addig is az EU számára marad a felelős példamutatás. Sokat kell tennünk a megbékélésért Európában is. Egyenrangú együttműködésre van szükség többség és kisebbség között. A legkevesebb az, hogy együtt emlékezzünk meg az áldozatokról. Az egyéni és kisebbségi jogok tiszteletben tartása terén ugyancsak sok tennivalónk van az EU-n belül is.

Andrzej Jan Szejna (PSE), *írásban.* – (*PL*) A januári plenáris ülésen az Európai Parlament állásfoglalást fogadott el a Gázai övezetben kirobbant konfliktusról. A konfliktusban érintett mindkét oldalt azonnali és tartós tűzszünet létrehozására és a katonai tevékenység (Izrael katonai fellépése és a Hamász rakétái) szüneteltetésére buzdítottuk; a katonai cselekmények azt is megakadályozták egy ideig, hogy a segély és a humanitárius segítség átjusson a konfliktusban érintett terület polgáraihoz.

A konfliktusnak ezrek estek áldozatul, köztük civilek, nőket és gyermekeket is beleértve, akik már csaknem három hete szenvednek. Hiány van az alapvető szükségleti cikkekből, például ivóvízből és élelmiszerből. Az ENSZ létesítményeit támadások érték.

Az állásfoglalás a nemzetközi jog betartására szólít fel, ami megoldaná a fennálló konfliktust. Izrael a barátunk, és mint államnak joga van megvédeni magát, határozottan ki kell azonban jelenteni, és hangsúlyozni kell, hogy jelen esetben az általa alkalmazott eszközök rendkívül aránytalanok. Izraelnek szóba kell állnia a Hamásszal, tárgyalnia kell, mivel a korábbi módszerek nem működtek.

Az Európai Unió is nehéz feladat előtt áll: olyan mechanizmusokat kell találnia, amelyek elvezetnek a felek közötti párbeszédhez és megértéshez, hogy a konfliktus a lehető leghamarabb végleg lezáruljon.

9. Gázszállítás Ukrajnának és az EU-nak Oroszország által (vita)

Elnök. – A következő napirendi pont a Tanács és a Bizottság nyilatkozatai a gázszállításról Ukrajnának és az EU-nak Oroszország által.

Alexandr Vondra, *a Tanács soros elnöke*. – Elnök úr, a Tanács szeretne köszönetet mondani az Európai Parlamentnek, amiért ez a pont felkerült az év első parlamenti ülésének napirendjére. Talán egyetértenek velem abban, hogy a cseh elnökség rendkívüli előrelátásról tett tanúbizonyságot, amikor az energiaellátás biztonságát elnökségünk egyik legfontosabb prioritásának választotta.

Az Európai Unió gázellátásában az oroszok és az ukránok, a Gazprom és a Naftogaz szervezetek vitájának eredményeképpen kétségtelenül súlyos zavar állt be. A szállítások visszaesése mostanra a Közösség teljes gázimportjának körülbelül 30%-át teszi ki. Olyan helyzetbe kerültünk, aminek még a hidegháború éveiben se voltunk kitéve – az ellátás teljes megszűnésével is számolnunk kell.

A Tanács és a Bizottság tudott a potenciális problémáról. Mint tudják, három évvel ezelőtt, 2006-ban már álltunk hasonló helyzet előtt, ez tehát egy többé-kevésbé évente visszatérő probléma, mivel Oroszország minden évben a piaci szinthez igazítja a szomszédos országokba exportált gáz árát. Tekintettel tehát arra, hogy a Közösség nagymértékben függ az orosz gáztól, rendkívül éberek voltunk. Az Oroszország által szállított gáztól való függőség mértéke egyes tagállamok esetében valóban eléri a közel 100%-ot.

Szeretném külön kiemelni az olyan országok nehéz helyzetét, mint Bulgária vagy Szlovákia. Ez egyben azt is megmagyarázza, hogy például a közép- és kelet-európai országokban miért ez a központi probléma – az emberek fagyoskodnak, és ez szerepel az újságok címlapján. Tudom, hogy más országokban, ahol ezt a problémát kevésbé súlyosan élik meg, a helyzet talán más, legalábbis PR szempontból.

Ezúttal az EU és Oroszország közötti korai előrejelzési mechanizmuson keresztül még hivatalos figyelmeztetést is kaptunk az orosz féltől 2008. december 18-án, hogy probléma merülhet fel, ha az Ukrajna és Oroszország között folyamatban lévő tárgyalásokon nem sikerül megállapodni az árakról, a tranzitdíjakról és az

adósságfizetésről. Így tehát a történtek nem értek bennünket teljesen meglepetésként, meglepődtünk azonban a csökkentés nagyságrendjén és komolyságán.

Az ellátási zavar elhárítása érdekében ezért a legmagasabb szinten került sor kapcsolatfelvételre, már 2009. január 1-jét megelőzően. A cseh elnökség már jóval az év kezdete előtt figyelemmel kísérte a helyzetet. Én személyesen találkoztam az orosz tisztviselőkkel Prágában, Karácsony előtt két nappal.

A Bizottság megtette a megfelelő óvintézkedéseket annak érdekében, hogy az ünnepi időszakban követhesse a fejleményeket, és információit január elején megosztotta a gázkoordinációs csoporttal. Az elnökség és a Bizottság – Andris Piebalgs úrral igen szorosan együttműködve – 2009. január 1-jét megelőzően és azt követően is kapott arra vonatkozó ígéreteket mindkét szereplőtől, hogy az EU-ba irányuló gázszállításokat a vita nem fogja érinteni.

Mint tudják, a cseh elnökség a Bizottsággal együttműködve és egyes tagállamok segítségével kapcsolatban állt mind az ukrán, mind az orosz gázvállalattal, és több alkalommal is elutazott, hogy a két féllel találkozzon.

Az érintkezések során nem törekedtünk arra, hogy bármelyik felet is okoljuk, vagy állást foglaljuk valaki mellett, vagy akár csak közvetítő szerepet is játsszunk, mivel ez egy kereskedelmi vita. Ehelyett inkább a helyzet súlyosságát hangsúlyoztuk mindkét félnek, kiemelve azt a tényt, hogy Oroszország, mint szállító ország, és Ukrajna, mint tranzitország megbízhatósága és hitelessége egyaránt egyértelműen sérült. A helyzet súlyosbodásával párhuzamosan a Közösségbe irányuló gázszállítások kapcsán "moderátorként" is elkezdtünk működni – ezt a szerepkört mindkét fél nagyra értékelte, mivel egymással egyáltalán nem beszéltek.

Szeretném röviden összegezni Önöknek, hogy mi történt 2009. január 1. kora reggelétől – Új Év napjától kezdődően. 2009. január 1-jén Oroszország bejelentette, hogy leállította az Ukrajnába irányuló gázszállításokat, miközben az EU-ba irányuló szállításokat a maximális szinten fenntartja. Ugyanaznap a cseh elnökség és a Bizottság kiadott egy nyilatkozatot, amelyben mindkét felet felszólítja, hogy haladéktalanul keressenek megoldást, és tartsák tiszteletben az uniós fogyasztók felé fennálló szerződéses kötelezettségeiket.

2009. január 2-án, mivel nyilvánvalóvá vált, hogy a vita az EU-ba irányuló szállításokra is kezd kihatni, a cseh elnökség hivatalos nyilatkozatot adott ki az EU nevében, és még aznap kora reggel Prágában fogadtuk a Jurij Prodan energiaügyi miniszter vezette ukrán delegációt. A küldöttségben az ukrán politika teljes spektruma képviseltette magát, ott volt többek között Juscsenko elnök tanácsadója, a Naftogaz képviselői és az MFA képviselője.

2009. január 3-án szerveztünk egy ebédet Prágában a Gazexport igazgatójával, Alexander Medvegyevvel; mindkét megbeszélésen személyesen is részt vettem. Mindkét találkozón kiderült, hogy botrányos módon hiányzik az átláthatóság a Gazprom és a Naftogaz közötti szerződésekből, és különösen hiányzik a bizalom, ami nélkül nem lehet közelebb jutni a megállapodáshoz. Egyes kérdésekről a két fél teljesen eltérően nyilatkozott, ezért attól kezdve elkezdtük sürgetni a nyomon követés ügyét.

Felmerült az ötlet, hogy az egymástól eltérő vélemények problémáját egy közös tényfeltáró misszió révén lehetne megoldani, amelyet az elnökség és a Bizottság hozna létre a cseh ipari és kereskedelmi miniszter, Martin Říman, és Matthias Ruete, a DG TREN főigazgatójának vezetésével, majd az erre vonatkozó megbízást meg is adta az a rendkívüli COREPER I (Állandó Képviselők Bizottsága) ülés, amelyet 2009. január 5-ére, az ünnepek utáni első munkanapra hívtunk össze.

A misszió Kijevbe utazott. Ott a szállító központba is ellátogattak, majd másnap Berlinbe utaztak, hogy 2009. január 6-án találkozzanak a Gazprom képviselőjével. Ugyancsak 2009. január 6-án történt, hogy az elnökség és a Bizottság kiadott egy rendkívül kemény hangú nyilatkozatot, mivel a gázellátás több uniós tagállam irányába is drasztikusan csökkent, ami komoly ellátási zavarokhoz vezetett, a nyilatkozat pedig arra szólította fel mindkét felet, hogy azonnal és feltétel nélkül folytassák az EU-ba irányuló gázszállítást. Az elnökség és a Bizottság ezt követően megpróbálta felgyorsítani az Orosz Föderáció és Ukrajna között egy azonnali politikai megállapodás megkötését, hogy a gázszállításokat minden további késedelem nélkül vissza lehessen állítani. A gázszállítás volt a fő téma az Európai Bizottság és a cseh kormány között Prágában megtartott 2009. január 7-i, hagyományosan stratégiai ülésen is, és ez a kérdés uralta az első nem hivatalos tanácsi ülést is, amelyet a Cseh Köztársaságban szerveztünk – a múlt csütörtökön az általános ügyekről tartott prágai nem hivatalos találkozót. Előzetesen itt is azt terveztük, hogy az energiabiztonságról tárgyalunk, de természetesen azonnal kellett reagálnunk, így elfogadtunk egy határozott elnökségi nyilatkozatot az EU nevében, amelyet valamennyien jóváhagytunk.

Miután az Ukrajnán keresztül történő gázszállítások 2009. január 7-én teljes egészében leálltak, aminek súlyos következményei voltak azokra a tagállamokra nézve, akiknek nem sok lehetőségük volt a beszüntetés

hatását mérsékelni, fokoztuk a nyomást, és hosszas, kemény tárgyalásokat követően sikerült mindkét felet meggyőznünk, hogy egyezzenek bele egy független uniós szakértőkből álló megfigyelő csoport kiküldésébe, amelyben a két fél megfigyelői is helyet kapnak. A csoport feladata az volt, hogy független megfigyelőként kövesse figyelemmel az Ukrajnán keresztül az EU-ba tartó gáz útját, mindkét országban. Oroszország a gázszállítások helyreállításának előfeltételeként szabta meg a nyomon követést.

A misszió felállítása nem volt egyszerű, mint azt talán Önök is észrevették. Először is az ukránok ellenállását kellett legyőzni, akik nem akarták, hogy orosz szakértő is legyen a megfigyelő misszióban, majd Ukrajna az elnökségünk által nagy keservesen letárgyalt megállapodáshoz egyoldalúan hozzátett egy mellékletet, amit Oroszország elutasított.

Miután Topolánek miniszterelnök úr több alkalommal is elutazott Kijevbe és Moszkvába, és nehéz tárgyalásokat folytatott Juscsenko elnökkel, Timosenko miniszterelnökkel, valamint Moszkvában Putyin miniszterelnökkel, január 12-én végül aláírásra került a megállapodás, amely megteremtette a megfigyelő csoport felállításának jogi alapját, és kérte az EU-ba irányuló orosz gázszállítások visszaállítását. Oroszország ezután bejelentette, hogy az ellátást január 13-án reggel 8-kor ismét megkezdik, ezután azonban – nem tudom, hogy ez január 13-án volt-e – a fejlemények nem a várakozások szerint alakultak.

Január 12-én, hétfőn a cseh elnökség összehívott egy különleges energetikai miniszteri tanácsot azzal a céllal, hogy a tranzittal kapcsolatos kérdésekben még fokozottabb átláthatóságot kérjünk, meghatározzunk olyan rövid-távú enyhítő intézkedéseket, amelyeket az ellátás teljes körű helyreállításáig meg kell tenni, és meghatározzuk azokat a közép- és hosszú távú intézkedéseket, amelyek a jövőbeni hasonló súlyos fennakadások következményeinek megelőzéséhez szükségesek.

A Tanács elfogadta emellett az 5165. sz. dokumentumban megjelenő következtetéseket, amelyek mindkét oldalt az EU-ba irányuló gázszállítások azonnali visszaállítására, és a hasonló esetek megismétlődését megelőző megoldások kidolgozására ösztönzik. A Tanács az említett következtetésekben megállapodott továbbá abban, hogy sürgősen erőteljesebb közép- és hosszú távú intézkedéseket kell kidolgozni többek között a gáz fizikai áramlásának átláthatóságával, az igényelt és tárolt mennyiségekkel és a regionális illetve bilaterális szolidaritási megállapodásokkal kapcsolatban, foglalkozni kell az energia-infrastruktúra terén hiányzó rendszer-összeköttetések kérdésével (ami óriási probléma), folytatni kell a szállítási útvonalak és források diverzifikálását, és foglalkozni kell a kérdés finanszírozási vetületeivel, többek között a gázellátás biztonságáról szóló irányelv felülvizsgálatának felgyorsításával.

A gázkoordinációs csoport újabb megbeszélésére valószínűleg január 19-én, hétfőn kerül majd sor.

Az Energia Tanács, a TTE a február 19-re tervezett ülésén foglalkozik ismét a kérdéssel, amikor is következtetéseket fogad el a Bizottságnak az energiapolitika második stratégiai felülvizsgálatáról szóló közleményével kapcsolatban.

Ezeket a következtetéseket és a Bizottság közleményét az Európai Tanács márciusi ülésén fogják megtárgyalni, ahol minden bizonnyal kellő figyelmet szentelnek majd az elmúlt hetek eseményeinek.

Engedjék meg, hogy a bevezetőben tegyek még néhány záró megjegyzést. Először is, az elnökség elsődleges célja a legutóbbi vitában az volt, hogy a gázszállítás haladéktalanul újra meginduljon, mégpedig a szerződéses mennyiségben. Mindannyian tudjuk, hogy a vita még nem zárult le. Rendkívül fontos tehát, hogy az EU ne bonyolódjon bele a Gazprom és a Naftogaz között folyó kétoldalú perpatvarba.

Másodszor, mind az elnökség, mind a Bizottság folyamatosan arra ösztönzi a feleket, hogy folytassanak egymással párbeszédet egy olyan kompromisszum megtalálása érdekében, amely lehetővé teszi az EU-ba irányuló gézszállítások visszaállítását. Az elnökség és a Bizottság elfogadhatatlannak tartaná, ha akár Oroszország, akár Ukrajna nem tartaná be a január 12-i megállapodást. Az ellátás folytatásának feltételei – a megállapodás kikötéseinek megfelelően – teljesültek, semmi sem indokolja tehát, hogy a szállítást ne állítsák teljes egészében helyre.

Az elnökség tökéletesen tisztában van azzal, hogy még számos probléma van. Ezekkel foglalkozni kell, különben az Ukrajnán keresztül érkező orosz gázzal kapcsolatos bizonytalanság nem szűnik meg.

Itt van először is az úgynevezett műszaki gáz kérdése, amelyre Ukrajnának a tranzitrendszer működtetéséhez szüksége van. A két félnek átlátható megállapodásra kell jutnia, amelyben meghatározzák, ki a felelős a műszaki gázellátásáért, és ki fizet érte.

Másodszor, kulcsfontosságú, hogy az Oroszország és Ukrajna között létrejövő, gázárakat és tranzitdíjakat szabályozó szerződések világos és jogilag kötelező erejű feltételeket szabjanak meg, megelőzendő a jövőbeni hasonló fennakadásokat. Az elnökség a Bizottsággal közösen több alkalommal is felszólította mindkét felet egy ilyen szerződés aláírására. Ugyanakkor sem mi, sem a Bizottság nem szándékozik beleavatkozni a két kereskedelmi partner között a szerződéses feltételekről folyó tárgyalásokba.

Az elnökség azzal is tisztában van, hogy a tagállamok széles körben egyetértenek azzal, hogy haladéktalanul el kell fogadni olyan rövid, közép- és hosszú távú megoldásokat, amelyek megakadályozzák a hasonló helyzetek jövőbeni előfordulását. Az energiabiztonság az elnökség kiemelt prioritásai közé tartozik. Az elnökség kezébe vette az irányítást, és vállalta, hogy elnököl azokon a megbeszéléseken, amelyek megpróbálnak megoldást találni energiafüggőségi csapdánkra: legyen az nem hivatalos tanácsi ülés, amit már említettem, vagy az Energia Tanács ülése. Az Energia Tanács következtetéseiben szereplő kérdések közül a következőket szeretném megemlíteni.

Először is, a tagállamok egyetértenek abban, hogy az EU jövőbeni energiabiztonságának egyik sarokköve egy működőképes és hatékony szolidaritási mechanizmus létrehozása.

Másodszor, a szolidaritás feltételezi az európai energiahálózat összeköttetését, valamint az energia-infrastruktúra tökéletesítését.

Harmadszor, a szolidaritási mechanizmus működőképességének kulcsfeltétele a gáztároló kapacitás megnövelése.

Negyedszer, az elnökség a jelenlegi válság fényében nyomatékosan kéri, hogy 2009 végéig szülessen megállapodás a földgázellátás biztonságának megőrzését szolgáló intézkedésekről szóló irányelv felülvizsgálatáról.

Az EU-nak ezenfelül diverzifikálnia kell gázforrásait és szállítási útvonalait. Az elnökség ezért 2009 májusára szervez egy "déli gázfolyosó csúcstalálkozót", amelytől kézzelfogható eredményeket vár egyrészt a források és szállítási útvonalak diverzifikálása, másrészt a dél-kaukázusi és közép-ázsiai országokkal folytatandó együttműködés elmélyítése terén.

Az EU energiabiztonsága mindaddig nem valósítható meg, amíg a belső energiabiztonsági piac kialakítása nem fejeződik be, és az nem működőképes. Az elnökség tehát szoros együttműködést tervez az Európai Parlamenttel annak érdekében, hogy második olvasatra megállapodás szülessen a harmadik energiacsomagról.

Az elnökség emellett kész folytatni a megbeszéléseket az energiapolitika második stratégiai felülvizsgálatáról azzal a céllal, hogy az eredmények már a Tanács tavaszi következtetéseiben megjelenjenek.

Végezetül az EU-nak az energiabiztonság javításához meg kell erősítenie az átláthatóságot biztosító mechanizmusokat stb.

Úgy vélem, hogy a Közösség politikai és műszaki szempontból egyaránt felkészült a helyzetre. Ami a politikai oldalt illeti, az elnökség a Bizottsággal és más tagállamokkal együtt jelentős erőfeszítéseket tett és tesz a jövőben is a helyzet megoldása érdekében. Ami a műszaki oldalt illeti, az elmúlt hetekben az irányelv szerint cselekedtünk a földgázellátás biztonságának megőrzését szolgáló intézkedések tekintetében.

Ez az irányelv hozta létre a gázkoordinációs csoportot, ami most hasznosnak bizonyul. Előírja a tagállamoknak, hogy a hasonló helyzetekre nemzeti vészhelyzeti intézkedéseket készítsenek, minimális követelményeket határoz meg a lakossági gázellátás biztonságával kapcsolatban, és előírja, hogy a gázkoordinációs csoportnak biztosítania kell a közösségi koordinációt.

Ez a mechanizmus jelentős szerepet játszott a válság hatásainak enyhítésében. Példaként említeném, hogy a gáztartalékok egy részét felhasználták, illetve abból vásárolhattak a szomszédos országok, sőt, az Energiaközösség tagjai is, alternatív tüzelőanyagot használtak fel villamos energia termelésre, fokozódott a gáztermelés – beleértve algériai, norvég és más orosz forrásokat –, és kiegészítő gázszállításokra került sor a szomszédos országok számára.

Itt most meg is állok. Biztosíthatom Önöket, hogy mindent megteszünk mind politikai, mind pedig műszaki szinten annak érdekében, hogy az ukrán és orosz tárgyalópartnereket rávegyük arra, hogy a szerződéses szinten visszaállítsák az Európába irányuló gázszállítást, valamint, hogy – addig is, amíg a jelenlegi helyzet fennáll – minimálisra csökkentsük polgáraink és gazdaságaink számára a negatív következményeket. Mint tudják, folyamatos kapcsolatban vagyunk egész nap itt a Parlamentben is, mert az idő telik, és eredményt

kell elérnünk. Ha nem lesz eredmény, annak feltétlenül politikai következményei lesznek a két országgal fennálló politikai kapcsolatainkra nézve.

Andris Piebalgs, *a Bizottság tagja.* – Elnök úr! Európa történetének egyik legsúlyosabb energiaválságát éljük át, amely az 1970-es és 1980-as évek olajválságához hasonlít A különbség annyi, hogy az olajválságok globálisak voltak, ez pedig teljesen nyilvánvalóan uniós válság.

Hol tartunk most? Nos, az ígéretek és a 2008. január 12-én, hétfőn az orosz és ukrán miniszterek, jómagam és a két érintett vállalat által aláírt jegyzőkönyv ellenére még nem indult meg az orosz gáz Ukrajnán keresztül az uniós fogyasztókhoz.

A Bizottság a megállapodásból rá háruló feladatokat teljesítette: biztosított egy európai megfigyelő csoportot, amely Oroszország és Ukrajna legfontosabb pontjain figyelemmel kíséri a műveleteket és beszámol azok pontosságáról. Sikerült napi 24 órában mozgósítanunk egy bizottsági tisztviselőkből és iparági szakértőkből álló csapatot, akik múlt szombaton már Oroszországban és Ukrajnában voltak, hogy a gázellátás azonnal megindulhasson, amint a jegyzőkönyvet aláírják.

Oroszország tegnap viszonylag kis mennyiségben megkezdte a gázszállítást Ukrajnának, ami a normál mennyiségnek kevesebb, mint az egyharmada, azonban egy olyan belépési pont használata mellett döntött, amely – az ukrán vállalat szerint – nehezen használható, ezért Ukrajna leállította a szállítást. Megfigyelőink jelentése megerősíti, hogy ilyen körülmények között műszakilag nehéz volt (bár nem lehetetlen) biztosítani a szállítást.

Ma sajnos ugyanez a helyzet állt elő, így az egyetlen megoldás az, ha a két fél gondoskodik műszaki műveleteik teljes összehangolásáról annak érdekében, hogy a mennyiségek és a belépési pontok megfeleljenek a gázszállító rendszer követelményeinek.

További koordináció nélkül nem lesz gázellátás, így az EU megfigyelői és a Bizottság a helyszínen próbálják rávenni a feleket, hogy állapodjanak meg ezekről a műszaki kérdésekről.

Nem szeretnék ugyanakkor senki mellett állást foglalni. Egyik felet sem akarom hibáztatni. Egyértelmű viszont, hogy mindkét fél hírneve, mint az Európai Unió megbízható energia-partnere, csorbát szenvedett.

(Taps)

Visszatérve az elmúlt hónap eseményeihez, szeretném elmondani, hogy az EU azonnal cselekedett, hangot adott az aggályainak, és a legmagasabb rangú politikai vezetők sürgették folyamatosan mindkét felet, hogy haladéktalanul állítsák vissza a szállítást, és teljesítsék kötelezettségeiket.

Mivel mindkét partnerrel jó kapcsolatban voltunk korábban, és tapasztalatból tudtuk, hogy az ügyleteket általában a december 31-ről január 1-re virradó éjszaka kötik meg, mindig figyelmeztettük őket: "Kérjük, hogy találjanak megoldást a kétoldalú gázproblémáikra, mert azok kihatnak a mi gáz-tranzitunkra is".

Sajnos nem így történt. Tudjuk, hogy erőfeszítéseink ellenére milyen helyzetbe kerültünk, és az a határozott véleményem, hogy a megoldás a két félen múlik. De vajon akarják-e a megoldást? Az elnökség és a Bizottság felszólította és továbbra is felszólítja Oroszországot és Ukrajnát a gázszállítás azonnali folytatására. Mi megtettük a részünket. Pontos, őszinte választ tudunk adni arra a kérdésre, hogy hová megy a gáz: egyetlen köbmétere sem megy másfelé anélkül, hogy észre ne vennénk. Úgy gondolom, hogy az általunk megtett intézkedések elegendőek voltak.

De ha mindkét fél azt mondja, hogy másfajta intézkedésekre is szükség van, akkor készek vagyunk ezt megfontolni, mert azt is látom, hogy hiányzik a két oldal között a megfelelő koordináció és kapcsolat.

Ez volt a közvetlen válság. Mi a következő lépést? Tudom, hogy bármilyen megoldást találjunk is most, az ideiglenes lesz, ahhoz pedig, hogy visszaállítsuk ennek a szállítási útvonalnak a hitelét, tartós megoldásra van szükség. Ennek megfelelően a cseh elnökség alatt egészen biztosan végig kapcsolatban maradunk az érintett felekkel, és sajnos ennek a svéd elnökség alatt is folytatódnia kell.

Úgy vélem azonban, hogy megválaszoltuk az ellátás biztonságával kapcsolatos kérdéseket az energiapolitika második stratégiai felülvizsgálatában, abban a munkában, amit a Parlament és a Tanács az energia és éghajlat változási csomagon végzett. Ezek lennének a megoldások, olyan külső szállítókra nem támaszkodhatunk, akik sajnálatos módon nem tartják tiszteletben szerződéses kötelezettségeiket, és figyelmen kívül hagyják a fogyasztók érdekeit.

Két témát szeretnék külön is kiemelni, amelyekkel haladéktalanul foglalkoznunk kell:

Az egyik az összeköttetések hiánya. Igen, volt szolidaritás, de ezt sok esetben gátolta a megfelelő infrastruktúra hiánya, ami ahhoz kellett volna, hogy a gázt a meglévő tároló létesítményekből elszállítsák oda, ahol a gázra égető szükség van. Úgy vélem, hogy a fellendülési terv vitája, amelyben az infrastruktúra is szóba kerül, nagyon jó eszköz arra, hogy ezekkel a helyekkel foglalkozzunk, mivel az ilyenfajta beavatkozás biztosításához nem mindig fűződik megfelelő kereskedelmi érdek.

A második, hogy 2004-ben, a földgázellátás biztonságának megőrzéséről szóló irányelv tárgyalásakor elszalasztottunk egy lehetőséget. Az elkészült jogi eszköz gyenge volt, és nem felelt meg az aktuális igényeknek. Elkészítettük és rövidesen benyújtjuk a földgázellátás biztonságáról szóló irányelvre irányuló új javaslattervezetet; készül egy hatásvizsgálat, ami az elkövetkező hetekben kerül majd a Parlament elé.

Úgy gondolom, hogy azonnal reagálnunk kell, és valóban meg kell találnunk azokat az összehangolt közösségi mechanizmusokat, amelyek alkalmasak az ilyenfajta válságok kezelésére.

Az elnökség valóban nagyon keményen dolgozott, és szeretnék gratulálni az elnökségnek a folyamatos irányításért, melynek során élvezték a Bizottság teljes támogatását. Úgy vélem, hogy az Európai Unió ezekben a nehéz időkben bebizonyította, hogy azonos véleményt képvisel. Az Európai Uniót az elnökség vezeti, és a Bizottság támogatja.

De nagy örömmel fogadom az Európai Parlament által végzett tevékenységeket is, hiszen a Parlament biztosítja a megállapodások alapját. Ha két fél kormány szinten nem beszél egymással, ha a vállalatok megpróbálnak trükközni, ki biztosíthatná a politikai stabilitást? A széles politikai bázis az, amely Ukrajnában és Oroszországban beszél egymással, és szeretnék köszönetet mondani Saryusz-Wolski úrnak a véleménycsere érdekében végzett tevékenységéért, valamint Pöttering elnök úrnak, aki a részt vett a két fél összebékítésében. A megoldás nagyon egyszerű, csak beszélniük kellene egymással.

Úgy hiszem tehát, hogy ezek nagyon fontos intézkedések voltak, és nagyon remélem, hogy a mai parlamenti megbeszélés – mivel ezt mindkét fél figyelemmel kíséri – ösztönzőleg hat majd a probléma megoldására. Az a fél szenved a legjobban, amelyik nem felelős ezért a válságért, az a fél, amelyik azért jött, hogy közvetítsen, és ez a közvetítés az európai adófizetők és az európai fogyasztók pénzébe kerül.

Úgy vélem tehát, hogy legfőbb ideje, hogy stabil körülmények között ismét meginduljon a gáz az Európai Unió felé.

ELNÖKÖL: ONESTA ÚR

Alelnök

Jacek Saryusz-Wolski, a PPE-DE képviselőcsoport nevében. – Elnök úr! Ez a súlyos ellátási zavar drámai hatással van az európai polgárokra, az európai iparágakra és az európai munkahelyekre, mindez ráadásul a gazdasági válság tetejében. Nekünk, európai parlamenti képviselőknek az európai választások közeledtével válaszolnunk kell arra a kérdésre, hogy mit tettünk iparunk, munkahelyeink és polgáraink védelme érdekében.

A kezdeti véleményekkel ellentétben a probléma politikai és multilaterális szervezetekhez kapcsolódik, és nem kétoldalú, nem kereskedelmi jellegű. Három évvel ezelőtt, az első gázválság idején Európa szembesült már sebezhetőségével és korlátaival, amikor Oroszország beszüntette az energiaellátást. Már akkor nyilvánvalóvá vált, hogy szükségünk van egy közös uniós energia-külpolitikára.

Csoportunk, a PPE-DE képviselőcsoport a kezdet kezdetétől támogatta ezt a gondolatot. A mi képviselőcsoportunk volt az, amely kezébe vette a kezdeményezést, és egy közös európai energia-külpolitikáról szóló saját kezdeményezésű jelentést készített, majd 2007 szeptemberében engem ért a megtiszteltetés, hogy a jelentést itt a Parlamentben ismertethettem, amely jelentést valamennyi képviselőcsoport egyhangúan támogatta, majd csaknem egyhangúan elfogadásra is került.

A jelentés pontos ütemtervet magában foglaló átfogó stratégiát javasolt egy közös uniós energia-külpolitika kidolgozására, és számos intézkedést ajánlott: rövid távon szolidaritási mechanizmusokat, érdekeink egységes védelmét, hatékonyabb energia-diplomáciát; közép-távon pedig diverzifikációt, többek között a Nabuccót, tárolást, beruházásokat és összeköttetést.

Javaslataink közül foglalkozott néhánnyal – ha megkésve is – a Bizottság az energiapolitika második stratégiai felülvizsgálatában. Ezt örömmel vettük, ahogyan azokat az erőfeszítéseket is, amelyeket a cseh elnökség tett a jelenlegi válság megoldása és a két oldal közötti közvetítés érdekében.

Ha azonban szeretnénk a jövőben elkerülni a hasonló eseteket, akkor ennyi nem elég, ahhoz az kell, hogy felvértezzük magunkat egy valóban közös uniós energiabiztonsági politikával és szolidaritással, amely tartós, fenntartható és rendszeres megoldásokat kínál. Így az Európai Bizottság által képviselt tagállamok súlya összeadódna a tárgyalásokon, és az EU egyféle álláspontot képviselne a partnereink felé, legyenek azok akár termelők, akár tranzitországok. Időközben mérlegelhetnénk azt is, hogy közvetlenül vásároljunk gázt Oroszországtól az orosz-ukrán határon.

Két kérdésem van a soros elnök úrhoz és a Bizottsághoz. Piebalgs biztos úr és Vondra miniszterelnök-helyettes úr, kifejtenék részletesebben azt a lehetséges változatot, hogy az EU közbelép, és átvállalja a felelősséget Ukrajnától a tranzitért? A második: milyen eszközei vannak az EU-nak arra, hogy nyomást gyakoroljon? Mit tehetünk válaszképpen? Képviselőcsoportunk azt várná az elnökségtől és a Bizottságtól, hogy tegyenek gyors és radikális lépéseket és intézkedéseket energiapartnereinkkel, Oroszországgal és Ukrajnával szemben a gázellátás helyreállítása érdekében. Képviselőcsoportunk arra fogja kérni a Parlamentet, hogy egészen a választásokig szorosan és folyamatosan vegyen részt mindebben, még a kampány alatt is. Tájékoztatom Önöket, hogy létrehoztunk egy kapcsolattartó csoportot az Európai Parlament, az orosz parlament és az ukrán parlament között.

Hannes Swoboda, *a PSE képviselőcsoport nevében*. – (*DE*) Elnök úr, képviselőcsoportom kéri, hogy a 175. cikk értelmében hozzanak létre egy ideiglenes bizottságot a Saryusz-Wolski úr által is felvetett kérdések többségének megválaszolására; más szóval, kérjük, hogy mi is csatlakozhassunk a Bizottsághoz és a Tanácshoz, hogy a májusi ülésre a megfelelő következtetéseket vonjuk le – remélhetőleg közösen – a jelenlegi helyzetből.

A Gazprom és a Naftogaz – más szóval Oroszország és Ukrajna – képviselőivel folytatott megbeszéléseink megerősítették azt a benyomásunkat, hogy mindkét oldal felelőtlenül viselkedik. Egyértelműen meg tudom erősíteni, amit Piebalgs biztos úr mondott: jelenleg egyik fél sem tanúsít felelős magatartást, és nem viselkedik az Európai Unió felelősségteljes partnereként. Ez nem maradhat következmények nélkül.

Teljes mértékben támogatom ugyan az eddigi kezdeményezéseket, de meg kell mondanom, hogy egy ideje már tudtuk, hogy Ukrajna nem hajlandó megépíteni a megígért megfigyelő állomásokat; az Európai Uniót által biztosított pénzt nem használták fel, mi pedig nem reagáltunk. Azt is legalább két hónapja tudtuk már, hogy az október elején kitűzött november 1-jei határidőre nem sikerült megállapodást elérni. Az én meglátásom szerint december 18. talán kissé túl késő volt. A Bizottság sokkal többet is tehetett volna ezen a téren annak érdekében, hogy felkészüljön a legrosszabb eshetőségre, és meg kellett volna mondania a tagállamoknak, hogy mire lehet számítani. Kétségtelenül jelentős mértékű szolidaritást tapasztaltunk, de elvártam volna, hogy számítsanak arra az eshetőségre, hogy a dolgok ilyen rosszul alakulhatnak.

Most mégsem az a fontos, hogy bárkire ujjal mutogassunk – nem az volt a szándékom –, hanem hogy levonjuk a megfelelő következtetéseket, és legközelebb felkészültebbek legyünk; vagy inkább – ez természetesen sokkal fontosabb – meg tudjuk akadályozni, hogy ilyesmi még egyszer előforduljon.

Hozzá kell tennem, biztos úr, hogy talán a kelleténél több időt töltöttünk a liberalizálásról és a piacokról folytatott vitákkal – különösen a gázágazatban, mint azt Ön is jól tudja. Nem használt volna nekünk, ahogyan most sem használ. Mint azt mindig is hangsúlyoztuk, a gázágazat nem szokványos ágazat, mert megfertőzte – akár úgy is fogalmazhatnánk, hogy meghatározza – a politika, így semmi értelme a gázágazat liberalizálását a végletekig fokozni, amikor Ukrajna és Oroszország még mindig politikai alapon játszik. E tekintetben határozott közös kommunikációs irányvonalra van szükségünk, amelyet hasonló határozottsággal kell képviselnünk.

Az itt elhangzottak többségével egyetértek. Több vezetékre van szükségünk; egyetértünk abban, hogy a Nabucco gázvezeték nagyon fontos projekt. Önök is említették a transzszaharai gázvezetéket, amin el kell gondolkodnunk. Ezek a dolgok nem egyik napról a másikra valósulnak meg, de jelzésekre szükség van. Sokkal több rendszer-összekötőre és rendszer-összeköttetésre van szükségünk. Ezek sem fognak csak úgy maguktól megjelenni. Ne gondolják, hogy majd a piac elintézi, mivel nem fogja, hiszen nem áll érdekében. Ezek végül is olyan beruházások, amelyek nem termelnek azonnal nyereséget, hanem a tartalékképzést szolgálják. Ugyanez igaz persze a gáztartalékokra is. Teljességgel elfogadhatatlan, hogy sok ország alig, vagy egyáltalán nem rendelkezik gáztartalékkal, sőt, nem is hajlandó tájékoztatni a Bizottságot ezekről a tartalékokról. Ezen a téren szövetségre kell lépnünk.

A részletkérdéseket érintő kritikáim ellenére úgy gondolom, hogy a Parlamentnek és a Bizottságnak valóban rendre kell utasítania bizonyos tagállamokat, és meg kell követelniük, hogy végre-valahára folytassanak közös európai energiapolitikát. Ebben egyetértek Saryusz-Wolski úrral: valójában együtt szólítottunk fel erre, és nagyon kevés támogatást kaptunk a Tanácstól – vagy inkább a tagállamoktól. Ha ezt akarjuk, akkor

nyomatékosan kérem, hogy májusra – az utolsó ülésünkre – dolgozzunk ki ehhez egy közös stratégiát. Az amúgy is elfogadhatatlan, hogy a Parlament szünetre menjen vagy belemenjen a választásokba anélkül, hogy – remélhetőleg közösen – valóban levontuk volna a megfelelő következtetéseket ezekből a tragikus eseményekből.

István Szent-Iványi, *az ALDE képviselőcsoport nevében.* – (*HU*) Van már megállapodás, van sok ígéret, de gáz még mindig nincs. Ebből elég! Nem tűrhetjük, hogy Európa egy cinikus hatalmi játszma vétlen áldozata legyen. Ha nem indul el azonnal a gázszállítás, akkor annak határozott és egyértelmű következményei kell, hogy legyenek. Nem tolerálhatjuk azt, hogy európaiak milliói fűtés nélkül maradnak, nem tolerálhatjuk, hogy több százezer álláshely került veszélybe.

Európa mindeddig kerülte a konfliktust az érintett országokkal, politikai engedményeket, gesztusokat tett. Ez a politika megbukott. Mi, liberálisok régóta követeltük az Oroszországtól való függőség, energiafüggőség jelentős csökkentését.

A jelenlegi krízisnek egyértelmű tanulsága, hogy valódi alternatívává kell tenni a Nabucco vezetéket, ezt anyagilag is támogatni kell. Meg kell teremteni a közös energiapolitikát erősebb szolidaritással a tagállamok között, jobb koordinációval, hálózatok összekapcsolásával. Fel kell gyorsítani a megújuló és alternatív erőforrások hasznosítását, javítani kell az energiahatékonyságot.

De mindez csak közép- és hosszú távon oldja meg a problémáinkat, ezért határozottan figyelmeztetni kell Kijevet és Moszkvát a nemzetközi kötelezettségek teljesítésére, és kilátásba kell helyezni, hogy amennyiben ez nem történik meg, akkor a kétoldalú kapcsolatok minden aspektusában ennek következményei lesznek.

Oroszországnak jóhiszemű magatartást kell tanúsítania és mindent meg kell tennie annak érdekében, hogy a gázszállítás haladéktalanul megkezdődjön. Ukrajnának is tudnia kell azt, hogy jelenleg ugyan politikai árat fizet a gázért, ami alacsonyabb a piaci árnál, de valójában ez az ár számára is sokkal magasabb, mint a piaci ár, mert tartósítja Ukrajna zsarolhatóságát, kiszolgáltatottságát.

Most az Európai Unió is vizsgázik a polgárai előtt. Képes-e saját érdekeit hatékonyan védelmezni? Ha ezen a vizsgán elbukik, akkor Európának nincs igazán jövője, ha sikeres lesz, akkor optimizmussal tekinthet a jövőbe.

Hanna Foltyn-Kubicka, az UEN képviselőcsoport nevében. – (PL) Elnök úr! Az európai gázválság tartós, és sokkal mélyebb, mint amilyennek az európai politikai elit beállítja. Nyomatékosan hangsúlyoznunk kell, hogy ez a válság nem pusztán gazdasági jellegű. Mindenekelőtt politikai válság, amely azon alapul, hogy Európa tehetetlen Putyin agresszív politikájával szemben.

Ne áltassuk önmagunkat – Oroszországot nem érdekli pár dollár. Az elmúlt napok eseményeinek hátterében a Kreml agresszív cselekedetei állnak, amelyek célja, hogy kiterjessze uralmát a dél-kelet-európai régió fölött. Ukrajnának stratégiai jelentősége van az oroszok számára, nemcsak azért, mert Ukrajna területén megy keresztül a gázvezeték Európába, hanem mert az oroszok fekete-tengeri flottája Szevasztopolban állomásozik. A bázis bérlete 2017-ben lejár, de kevesen gondolják azt, hogy az oroszok önként kivonulnak majd a Krím-félszigetről. A Gazprom követelései mögött ott áll a Kreml egész politikai és katonai gépezete, amelynek célja az ukrán kormány elhiteltelenítése és meggyengítése, és Ukrajna térdre kényszerítése. Sajnos Európa passzív hozzáállása segített Putyinnak, hogy közelebb kerüljön célja eléréséhez.

Rebecca Harms, a Verts/ALE képviselőcsoport nevében. – (DE) Elnök úr! Én is azzal szeretném kezdeni, hogy a Cseh Köztársaság komoly nehézségekkel találta magát szembe a tanácsi elnöksége kezdetén, és az elmúlt hetekben az új gázválság kapcsán megtett mindent, amit csak lehetett, hogy helyrehozza a korábbi évek európai külső energiapolitikájának bizonyos nem tisztázott ügyeit.

Most mindannyiunk számára beigazolódik, hogy a gyakran idézett "külső energiapolitika" kifejezés olyan közös stratégiát takar, ami Európában nem létezik. Az európaiaknak az orosz gázról folyó jelenlegi vitán túl közös választ kell adniuk arra a kérdésre, hogy tulajdonképpen milyen kapcsolatot akarnak a jövőben Oroszországgal. A gáz csak az egyik kérdés, a nyersanyag-kereskedelem csak az egyik kérdés, de mi most az Európai Unió és a kontinens keleti részén fekvő legnagyobb szomszédja alapvető kapcsolatáról beszélünk, amit tisztázni kell.

Azt is tisztázni kell ugyanakkor, hogy az Európai Unió hogyan szándékozik a jövőben bánni azokkal az országokkal, amelyek még mindig ingadoznak Oroszország és az EU között. Véleményem szerint előre sejthettük volna, ami most Ukrajnában történt. Aki ismeri Ukrajnát, az nem lepődik meg azon, hogy nemcsak a Gazprom és az orosz állam, hanem Ukrajna is keveri a politikát és a gazdasági érdekeket. A legsúlyosabb

veszély, ami most Ukrajnát fenyegeti az, hogy bizonyos politikai szereplők érdekei miatt elveszítheti az Európai Unióhoz fűződő szorosabb kapcsolatát, és az Unióban megszerzett jó hírnevét. A kritika, amellyel Oroszország illetékes személyeit illették a vita során, legalább annyira érvényes a Naftogazra, a RosUkrEnergora, és az ukrán kormány vezetőire.

Sokkal több ez kereskedelmi vitánál, és szerintem a cseh elnökség jól vezetett át bennünket az elmúlt néhány napon. Remélem, hogy a biztos úr által ismertetett terveket siker koronázza. Szeretnék gratulálni a Bizottságnak, amiért egyértelműen állást foglalt az arra irányuló helytelen próbálkozással kapcsolatban, hogy a kockázatos bohunicei reaktort újra csatlakoztassák a villamosenergia-hálózathoz. Nem segített volna, viszont ezzel is megsértették volna a közösségi jogot, ezúttal az Európai Unión belülről.

Esko Seppänen, *a GUE/NGL képviselőcsoport nevében.* – (*FI*) Elnök úr, biztosok, soros tanácsi elnök úr! A Bizottság közvetítő szerepet vállalt az Oroszország és Ukrajna közötti gázvitában, és megtett minden tőle telhetőt a szállítások megindítása érdekében.

Nem szokásom dicsérni a Bizottságot, de képviselőcsoportom nevében most szeretnék köszönetet mondani Önnek. Nem bíróként viselkedett, hanem orvosként; de nem sebészként, inkább pszichológusként. Szükség van most ilyen emberekre, jól jönnek az ilyen emberek.

Miközben Ukrajnában az elnök és a miniszterelnök hatalmi harcot vív, Európa más részein fáznak az emberek. Tekintettel a körülményekre, felelőtlen Saryusz-Wolski úr, a Külügyi Bizottság elnökének tegnapi javaslata, miszerint az EU-nak szankciókat kell bevezetnie a gázszállítás biztosítására. Jóvá kellene hagynunk, hogy az EU kezdje bojkottálni az orosz gázt? Lengyelország természetesen példát mutathat másoknak, és visszautasíthatja az orosz gázt.

Képviselőcsoportunk reméli, hogy a Bizottság továbbfolytatja az aktív közvetítést az egyetértés érdekében.

Gerard Batten, *az IND/DEM képviselőcsoport nevében*. – Elnök úr! Kollégám, Godfrey Bloom felszólalásából idézek, amelyet 2006. október 25-én tartott ebben a témában: "Az a gondolat, ötlet vagy elképzelés, hogy az Egyesült Királyság energiaellátását egy olyan gengszterrel kötött bármiféle megállapodás szabályozhatja, mint Putyin, teljesen nevetséges. Abszolút őrültség bármit is remélni egy Putyin által aláírt darab papírtól. Az az ember egy gengszter".

Putyin úr most azt teszi, amit bármelyik hozzáértő gengszter tenne – eláll a szállítástól, és felhajtja az árat. Európa előtt két lehetőség áll: kész többet, sokkal többet fizetni az Oroszországból érkező bizonytalan gázellátásért, vagy alternatív szállítókat keres, amennyiben ez lehetséges. Az Egyesült Királyságnak biztosítania kell, hogy fogyóban lévő gázkészletei megmaradnak nemzeti forrásnak, és nem hagyhatja, hogy közös uniós forrás váljon belőlük. Bele kell fognunk egy új atomerőmű építési programba is.

Jana Bobošíková (NI). – (*CS*) Hölgyeim és uraim! Az Európai Tanács és a Bizottság minden erőfeszítése ellenére vannak olyan tagállamok, amelyek orosz gázszállítás nélkül maradtak, gazdaságaik veszélybe kerültek, az emberek pedig attól félnek, hogy megfagynak. Magas ár ez az Európai Unió rövidlátó kül- és energiapolitikájáért. És sajnos a leggyengébbek fizetik meg.

Hölgyeim és uraim, üres gázvezetékek, termeléscsökkentés és fagyos iskolák – ez az ára a felesleges oroszfóbiának, amelyet az Unió azon tagjai táplálnak, akik ellenezték a stratégiai partnerségi kapcsolatokról folytatandó tárgyalások felújítását Oroszországgal. Ez az ára annak, hogy kritikátlanul támogattuk az ukrán politikai paletta narancsos szegmensét, és megpróbáltuk Brüsszelből irányítani a kelet-európai politikát. Ez az ára a nukleáris energia fanatikus elutasításának. Továbbá ez az ára azoknak a hosszú távú erőfeszítéseknek, amelyek az egyes tagállamok nemzeti energiapolitikáiba való beavatkozásra irányulnak. Mit tanácsolnának a szlovák miniszterelnöknek, Ficónak, aki most "Sophie választása" előtt áll? Miközben a hőmérséklet mínusz 20 fok alatt van, és megszűnt keletről a gázellátás, Brüsszelben a Bizottság azzal fenyeget, hogy megbünteti Szlovákiát, ha újraindítja a Jaslovské Bohunicében lévő atomerőművet. Valóban tétlenül kellene állni abban a 20 napban, ameddig Szlovákia tartalékai még kitartanak, miközben a gyárak összeomlanak, az emberek pedig megfagynak?

Hölgyeim és uraim, most láthatjuk, milyen fontos az energia terén az önállóság az Európai Unió minden egyes állama számára. Mennyivel szebb is egy meleg háziszőttes ing a viseltes uniós kabátnál. Tanulnunk kell ebből az esetből, és nem szabad átengednünk Brüsszelnek az energiával kapcsolatos jogköröket, ahogy azt a Lisszaboni Szerződés előirányozza.

Giles Chichester (PPE-DE). - Elnök úr! Szinte hátborzongató, ahogy a történelem ismételte önmagát most, amikor zavar állt be az Ukrajnán keresztül érkező gázellátásban. Meglepődnünk persze nem kell, hiszen mikor is lehetne jobban megragadni az emberek figyelmét, mint éppen egy hideg időszakban?

Nem nehéz kitalálni, milyen orosz szándék húzódik meg ez mögött, de különösen megdöbbentett az a sajtóban megszellőztetett elképzelés, miszerint a Gazpromnak sürgősen üzletet kell kötnie a tavalyi kiugró olajárakhoz rögzített magasabb gázárak alapján, mielőtt még a gázárak az olajárak esését követve csökkennének.

Akárhogy is legyen, a következmények ugyanazok maradnak, mint három évvel ezelőtt. Az uniós tagállamok ki vannak téve annak a veszélynek, hogy a gázimport terén túlzott függőségbe kerülnek egyetlen domináns szállítótól. Többé nem elég azt mondani, hogy nekünk szükségünk van az orosz gázra, nekik pedig szükségük van a mi keményvalutánkra, biztos tehát az üzlet. Lépéseket kell tennünk az ellátás biztonságának megóvására.

A tagállamok kénytelenek lenyelni a keserű pirulát, és felkészülni arra, hogy fizetniük kell a megfelelő gáztároló létesítményekért és készletekért. Kezdetnek jó lesz, ha megállapodunk, hány napos készletszint tekinthető ésszerű tartaléknak. További nyilvánvaló lépés az ellátás diverzifikálása, és jó példa lehet az LNG terminálok megépítése szerte Európában. Logikusnak látszik, hogy kedvezőbb színben tűnjön fel az Északi Áramlat és a Nabucco vezetékek projektje. Meg kell kettőznünk a hatékonyság javítására és az energia-megtakarítás fokozására irányuló erőfeszítéseinket a villamosenergia-fogyasztás terén – mind az ipari, mind a lakossági felhasználás területén. Óriási megtakarításokat lehetne elérni.

Mindenekelőtt arra van szükség, hogy energiaszerkezetünket ismét egyensúlyba hozzuk, amelynek során kettős célnak kell megfelelni: az ellátásbiztonságnak és az éghajlatváltozási politikának. Mindkét célt teljesítjük, ha növeljük a megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia, a nukleáris energia és a tisztaszén-technológia részarányát, ezeknek a lehetőségeknek a megvalósítása azonban kivétel nélkül időigényes, nekünk pedig addig is sürgősen és nagy képzelőerővel kell foglalkoznunk az energiahatékonyság javításával.

Jan Marinus Wiersma (PSE). - (*NL*) Elnök úr! Sok képviselőtársam véleményével egyetértek. Az elmúlt hetekben kibontakozott események komoly meglepetést okoztak. Még tegnap is azon kaptam magam, hogy határozottan felbosszantott, amikor azt hallottam, hogy orosz illetékesek és ukrán megfelelőik kijelentik itt, hogy ők természetesen nem hibásak. Folyamatosan kapjuk az egymásnak ellentmondó információkat arról, hogy pontosan mi is történik. Hallunk valamilyen történetet, aztán egy másikat, és nagyon nehéz számunkra, európai parlamenti képviselők számára megállapítani a pontos tényeket. Reméljük, hogy ez a zűrzavar az elkövetkező néhány napban megoldódik, és hogy a gáz az ígéreteknek megfelelően ismét folyni fog.

Azt jelenti-e, ha a gáz ismét folyni fog, hogy minden visszatér a régi kerékvágásba? Nem hinném. 2006-ban ugyanez történt, de akkor az Európai Unióra gyakorolt hatása sokkal kevésbé volt súlyos; a Moszkva és Kijev közötti konfliktus oka akkoriban a gázár volt, ami az Európa felé irányuló gázszállítás megszakítását eredményezte. Akkoriban figyelmeztettünk arra, hogy fennáll a kockázata az eset megismétlődésének, ami most meg is történt. Tudjuk, hogy a gázszállítást évente újratárgyalják, mert Ukrajna és Oroszország egyéves szerződések alapján dolgoznak. Az Európai Unió egészen az elmúlt hónapig, a válság ismételt kirobbanásáig nem tett semmit. A 2006-ban már megvitatott dolgok többsége végül nem hozott semmiféle eredményt. Már akkor is tudtuk, hogy túlságosan függünk egyetlen vezetéktől, amely egy országon keresztül szállítja a gáz csaknem 80%-át. Már akkor is beszéltünk arról, hogy sürgősen alternatív szállítási útvonalakat kellene találnunk. Már akkor is világos volt, hogy nem vagyunk egészen biztosak benne, hogy tudunk-e segíteni egymásnak, mint uniós országok, ha egyes országokban problémák lennének, mint jelenleg például Bulgáriában, Szlovákiában és számos más országban. Nem sok minden történt ezen a téren az elmúlt években. Az elmúlt hetekben világossá vált, hogy milyen nehéz olyan mechanizmust bevezetni, amely révén kisegíthetjük egymást.

Oroszország és Ukrajna jókora csapást mértek saját magukra és a jó hírükre. Úgy vélem, hogy elsődlegesen nem a mi dolgunk egyik vagy a másik országot hibáztatni. Az nyilvánvaló, hogy mindkét ország hiányos ismeretekkel rendelkezik arról, hogy milyen a fogyasztóbarát magatartás. Valójában jelenleg súlyos károkat okoznak legfőbb vásárlójuknak. Oroszország jó ügyfelei közé tartozunk, fizetünk az Ukrajnán átvezető vezetékért, időben kifizetjük a számláinkat, és globális árat fizetünk a gázért. Úgy gondolom, hogy ezt nem lehet eléggé hangsúlyozni mindkét félnek.

A jelenlegi helyzet természetesen számos kérdést vet fel. Mi a helyzet az oroszországi gázágazatban fennálló érdekellentéttel, a Kreml Gazpromra gyakorolt hatásával? Ukrajnáról véletlenül valamivel többet tudok, és gyakorlatból tudom, hogy a gáz üzletág igen kétes abban az országban. Úgy vélem, hogy számos ügyet

nagyon tüzetesen meg kellene vizsgálnunk. Swoboda úrhoz hasonlóan támogatok egy parlamenti vizsgálatot arról, hogyan állt elő a jelenlegi helyzet, és hogy mit kellett volna tennie az elmúlt években az EU-nak, amit elmulasztott, továbbá, hogy pontosan hogyan épül föl Ukrajnában és Oroszországban a gázágazat, hogy ezáltal megelőzhessük hasonló helyzetek előfordulását a jövőben, illetve jobban átlássuk, mi is zajlik most.

Janusz Onyszkiewicz (ALDE). - (PL) Elnök úr, soros elnök úr, biztos úr! A tavaly októberben aláírt megállapodásban az ukrán miniszterelnök, Julia Timosenko és Vlagyimir Putyin kijelentette, hogy készek három éven keresztül világpiaci árakat alkalmazni a gáz továbbítására és tárolására. Ennek a megállapodásnak a Gazprom és az ukrán Naftogaz által megkötött hivatalos megállapodás is nyomatékot adott.

A Gazprom azonban nemrégiben hatalmas áremelési igénnyel állt elő, ami az árakat irreális szintre emelné. Ezt a fajta zsarolást az teszi lehetővé, hogy a Gazprom monopolhelyzetben van Ukrajnában. Hasonló helyzetben van az Európai Unió számos országában is. Ez annyit jelent, hogy a kőolajjal szemben a földgáznak nincsen szabad piaca Európában.

Az Egyesült Államokban a gáz ára nemrégiben visszaesett 198 USD / 1000 m ³-re, míg a Gazprom Ukrajnától 450 USD-t követel. Ezen a helyzeten változtatni kell, részben a gázszállítók diverzifikálásán keresztül, részben gázellátó-hálózatok kiépítésével az Európai Unión belül és a szomszédos országok között, hogy az olajhoz hasonlóan kialakuljon egy valódi páneurópai gázpiac, amely gátat szabhat a monopolista árzsarolás lehetőségének.

Marcin Libicki (UEN). - (*PL*) Elnök úr! Ez a gázválság megmutatja, milyen fontos, hogy az Európai Unió azonos álláspontot képviseljen a gázellátás kérdésében, és különösen az Oroszországból érkező gázszállítás kérdésében, hiszen Oroszország nem megbízható partner és szállító.

Tavaly júliusban az Európai Parlament elfogadta a Petíciós Bizottság jelentését, amelynek én voltam a szerzője, és amely egyértelműen kijelentette, hogy Európa energia- és gázellátása nem lehet kétoldalú kapcsolatok tárgya. A téma akkor az Oroszországból Németországba vezető északi gázvezeték volt. Most arra kérem a Bizottságot és az elnökséget, hogy biztosítsák azt, hogy az Európai Unió egységes álláspontot képvisel, és a kérdés EU-orosz kapcsolatok tárgya legyen, ne pedig kétoldalú kapcsolatoké. Kérem, hogy hajtsák végre a tavaly július 8-i jelentés valamennyi kérését, amelyek arra irányultak, hogy az Európai Unió legyen valóban és igazán egységes.

Bernard Wojciechowski (IND/DEM). - (*PL*) Elnök úr! A gázvitában több politikus is megszólalt a konfliktus valamelyik oldalán. Nem ismerjük azonban a tényeket. Az EU megfigyelői tanácstalanok. Mindössze annyit tudunk, hogy komolytalan szervezetekkel van dolgunk.

A helyzet azt is jól mutatja, hogy az Európai Unió energiapolitikájának vannak hiányosságai. Nem támogatja az alternatív elgondolásokat, például a nukleáris erőművek építését. A szén használatát a környezetvédelem ürügyén ellenzik. Eljutottunk egy olyan helyzetbe, ahol az egyetlen alternatíva, hogy Közép-Európa a kelettől függjön, mint azt szegény Szlovákia példája mutatja.

Irena Belohorská (NI). – (*SK*) Az ukrán-orosz gázellátási konfliktussal kapcsolatban én, mint a Szlovák Köztársaság polgárait képviselő európai parlamenti képviselő, arra szeretném felhívni az Európai Unió figyelmét, hogy ez az érdekellentét nemcsak a két felet érinti, amelyek egymást okolják a zűrzavarért, hanem egy harmadik felet is, amelynek a polgárai áldozatul esnek ennek a konfliktusnak, mivel továbbra sincs semmi kilátás arra, hogy meginduljanak Ukrajnán keresztül az orosz gázszállítások.

Szlovákia nyolc napja gáz nélkül van, és az ellátást már csak tizenegy napig tudjuk fenntartani úgy, hogy az iparban jelenleg vészhelyzeti korlátozások vannak életben, a vállalatok pedig egy válságrendszer keretében működnek. Szlovákia földgáza megint elakadt valahol a két szemben álló fél között. Röviden megfogalmazva: két fél – két igazság, nulla gáz.

Szeretném tájékoztatni Önöket, hogy a mai napon 11.45-kor az ukrán miniszterelnök, Timosenko elutasította Szlovákia arra vonatkozó kérését, hogy folytassák a földgázszállításokat, arra hivatkozva, hogy: "Ukrajnának nem áll rendelkezésére elég gáz, nincsenek saját tartalékaink, és nem lesznek Önöknek sem". Szeretném azt is hangsúlyozni, hogy mivel az orosz gáztól függünk, és nem indíthatjuk újra a V1 atomerőművet Jaslovské Bohunicében, a Szlovák Köztársaság energiabiztonsága egyre nagyobb veszélyben van.

Biztos úr, köszönöm a javaslatait és a megoldás érdekében tett erőfeszítéseit. Egy olyan intézkedésről tudok, amit megtehetnek – függesszék fel a hozzájárulások kifizetését Ukrajnának, mint felelőtlen félnek.

Herbert Reul (PPE-DE). – (*DE*) Elnök úr, hölgyeim és uraim! A helyzet drámai, tudjuk. Oroszország és Ukrajna felelőtlenül cselekszenek. Azt is meg kell mondanunk, hogy a Bizottság is hibáztatható, mivel viszonylag lassan intézkedtünk, habár az is igaz, hogy Piebalgs biztos úr kiválóan intézte ezt az ügyet az elmúlt napokban. A szakértői csapat remek gondolat volt, és azt hiszem, megérdemli, hogy köszönetet mondjunk neki az elmúlt napok eseményeiért.

Itt az alkalom ugyanakkor, hogy feltegyük a kérdést, miért mindig ilyen rövid-távúak a reakcióink az ilyen eseményekre? Hányszor fordult már a figyelem Oroszország felé emiatt? Nyilvánvalóan nem először. Évek óta tanúi vagyunk annak, hogy a gázszállítást időről időre leállítják, ezért fel kell tennünk magunknak a kérdést, hogy mi – az Európai Parlament és az európai intézmények – valóban megtettünk-e mindent az ellátásbiztonság terén, vagy esetleg elsőbbséget adtunk más kérdéseknek? Úgy gondolom, hogy Swoboda úrnak igaza volt, amikor feltette ezt a kérdést.

Nagyszerű munkát végeztünk azzal, hogy kidolgoztuk, eladjuk és privatizáljuk-e a hálózatokat, és ha igen, kinek és milyen feltételekkel. Heteket, sőt, hónapokat töltöttünk azzal, hogy hogyan reagáljunk az éghajlatváltozás problémájára, miközben nem foglalkoztunk eleget azzal, hogy létezik egy harmadik, nagyon fontos politikai projekt is: az ellátásbiztonság. Mit tettünk annak érdekében, hogy változatosabb energiaszerkezetet biztosítsunk Európában, és csökkentsük a függőségünket? Mit tettünk annak érdekében, hogy a szénerőművek is megjelenhessenek ebben az összetételben? Éghajlati politikánkkal gyakorlatilag ellehetetlenítettük a szénerőműveket, és ezzel növeltük a gáztól való függőségünket. Mit tettünk annak érdekében, hogy előmozdítsuk a nukleáris erőművek támogatottságát? A válasz az, hogy túl keveset, túl bátortalanul. Mit tettünk annak érdekében, hogy kiválasszuk az elfogadható vezetékeket? Mit tettünk az LNG terén? Mit tettünk a külső energiapolitika terén? Az elmúlt néhány nap eseményei azt mutatták, hogy legfőbb ideje foglalkoznunk az ellátásbiztonság kérdésével az energiapolitikában. Nyilvánvalóan ez a legfontosabb kérdés.

Reino Paasilinna, (PSE). - (FI) Elnök úr, biztosok! A Parlament hamarosan szavazni fog három villamosenergia- és gázpiaci csomagról. Nemrégiben fogadtuk el az energia és éghajlati csomagot, most azonban itt ez a válság, ezért szerveznünk kellene egy szélesebb körű találkozót a partnereink bevonásával. A politikai képességünk megvan erre, és szükségünk van az együttműködésre.

Támogatom az arra irányuló indítványt, hogy a 175. cikk értelmében állítsunk fel egy munkacsoportot, amely például májusban beszámolhatna a Parlamentnek. Az orosz és az ukrán küldöttségeknek is jelen kellene lenniük.

A helyzet súlyos, amint az már elhangzott. Emberek milliói fáznak, gyárakat zárnak be. Ukrajna azzal, hogy megakadályozza a gáz eljutását az EU-ba, minket is belevont a saját problémájába. Oroszország ugyanezt tette, amikor elzárta az EU-ba vezető gázvezeték szakaszt.

A gáz a többi tranzit országon keresztül ugyanakkor folyik. Az Unió gyors intézkedésének köszönhetően – és ezért köszönet illeti a biztos urat – a mérőórák a helyükön vannak. Az orosz gáz kétségkívül elindult az ukrán hálózat felé, de továbbra sem éri el az Uniót. Sajátos helyzet alakult ki. Mind az EU, mind Oroszország megpróbál új területeken energiavezetékeket építeni: az EU Oroszországon kívül, Oroszország pedig a volt szovjet köztársaságokon kívül. Lesz munkája a gázvezeték-fektető iparnak.

Ugyanakkor nem szívesen léptetnék életbe szankciókat a vitában résztvevő felekkel szemben, és nem hiszem, hogy a megtorlás bölcs dolog. Szkeptikus vagyok az erő alkalmazását illetően, mivel abból több kárunk származhat nekünk, mint nekik. Másrészről különösen fontosnak tartanám, hogy összekössük az Energia Charta Egyezményt a jövőbeni partnerségi és együttműködési megállapodással. Egy másik lehetőség az lenne, hogy létrehozunk egy testületet az Ukrajnán keresztül folyó gáz ügyének irányítására: ez gyors és sürgős intézkedés lenne. Be kellene vonnunk egy semleges felet is.

Elnök. – Nagyon köszönöm az utolsó megjegyzést.

Henrik Lax (ALDE).-(SV) Elnök úr! Az EU a világ legnagyobb gazdasági hatalma. Ennek ellenére sok ember fagyoskodik az otthonában. Miért nem képes az EU fűtésről gondoskodni? Soha ezelőtt nem volt ennyire nyilvánvaló, hogy az EU-nak csökkentenie kell az orosz gáztól való függőségét. Az EU-nak közös villamosenergia- és gázpiacot kell kiépítenie annak érdekében, hogy védje lakossága energiához való hozzáférését. Ez megköveteli az Unión belüli szolidaritást. Franciaország és Németország kulcspozícióban vannak. Senki, még Németország sem számíthat több földgázra a Gazpromtól az elkövetkező években. Az Északi Áramlat nem megoldás. Azzal, hogy az EU közvetítő szerepet vállal az Oroszország és Ukrajna között

kirobbant gázháborúban, jó lehetőség kínálkozik számára arra, hogy mindkét féltől megkövetelje az Unión belüli közös energiapiaccal összeegyeztethető szabályok betartását. Ki kell használnunk ezt a lehetőséget.

Inese Vaidere (UEN). - (IV) Hölgyeim és uraim! Szeretném ezt a problémát szélesebb politikai összefüggéseiben megvizsgálni. Valójában az úgynevezett orosz-ukrán gázháború az Európa feletti befolyásért folyó harc egyik állomása. Ukrajna és Grúzia egyaránt olyan állam, amelyet boldogan állítanánk a saját oldalunkra, Oroszország azonban fel akarja újítani felettük korábbi befolyását. Ahogyan a nyár közepét, az Olimpiai Játékok kezdetét és a nyaralási szezon kellős közepét választották Grúzia megszállásának időpontjául, most éppen úgy a tél közepét, a szilveszteri időszakot választották a gázháborúra. Ráadásul egyik állam előtt sem nyílt meg a remélt út a NATO- és az európai uniós tagság felé. Azok után, hogy nem voltunk képesek megfelelő választ adni Oroszországnak a Grúzia elleni agresszióra, már előre látható volt, hogy Ukrajna lehet a következő célpont. Oroszország politikai technológiája a legerősebbek között van a világon, az állam pedig megmutatta, hogy képes hatalmas forrásokat is áldozni politikai céljai elérése érdekében. Ez alkalommal oly módon, hogy a megállapodás teljesítését a végtelenségig elhúzza, hogy ezzel tönkretegye Ukrajna hitelét. Ez a fajta politikai technológia elegendő forrással rendelkezik ahhoz is, hogy befolyásolja a folyamatokat azokban az országokban, ahol valamilyen érdekeltsége van, és velünk ellentétben az eseményeket megtervezi és előre látja. Kompromisszumot kell kötni, a gázszállítást újra el kell indítani, ha Oroszországnak van elég tartaléka, hogy szállítson. Köszönöm.

Dimitar Stoyanov (NI). – (*BG*) Köszönöm, elnök úr. Az általános vélemény az, hogy Bulgária az az ország, amelyet leginkább érintett a gázválság. Mondanom sem kell, hogy még mindig folyik az ujjal mutogatás, hogy ki a hibás a gázcsapok elzárásáért, és ki a hibás azért, hogy Bulgária tartalékai nem elegendőek ahhoz, hogy kibírja a gázválságot. Most azonban inkább foglalkozzunk azzal, mit tehetünk a jövőben. Az egyik lehetőség tisztán belpolitikai, és abból áll, hogy alternatív forrást kell találni, amit Bulgária hasonló helyzetekben igényei kielégítésére felhasználhat. A másik lehetőségünk azonban jelenleg közvetlenül a Bizottság akaratától függ.

Rendelkezünk, vagyis inkább Bulgária rendelkezik egy hatalmas energiaforrással, amit annak idején politikai okokból bezártak. Ez a forrás a Kozloduj atomerőmű. Bulgária jelenleg széntüzelésű erőműveket üzemeltet, amelyek sokkal jobban szennyezik a környezetet, mint egy nukleáris erőmű. Biztosra veszem, hogy képviselőtársai a zöldektől egyetértenek velem ebben. Óriási hiba volt bezárni a Kozloduj atomerőmű első négy blokkját, amelyek vizsgálatok tucatjain estek át, és tökéletesen biztonságosnak bizonyultak. Hatalmas kárt okoztunk ezzel a bolgár embereknek, és most a bolgár emberek még többet szenvednek, mert sehonnan nem tudunk energiát szerezni.

Ezért a következőt kérem a Bizottságtól: legfőbb ideje, hogy mind Bulgária, mind Szlovákia számára lehetővé tegyék teljesen biztonságos atomerőműveik megnyitását, és ezzel védelmet biztosítsanak számukra az energiahiánnyal szemben.

Charles Tannock (PPE-DE). - Elnök úr! Az a tény, hogy Oroszország ismét diplomáciai fegyverként használja a gáz elzárását megmutatta, miért kell kormányközi együttműködéssel egy közös uniós külső energiabiztonsági politikát létrehoznunk. Ez a politika azzal a nyilvánvaló előnnyel jár, hogy minimális szintre csökkenti az erő alkalmazásán alapuló orosz taktikának való kitettségünket, mivel ösztönzi az alternatív forrásokat, pl. az LNG-t, és az új gázvezetékeket, pl. a Nabuccót és a transz-szaharai útvonalat, valamint egy integrált uniós villamosenergia-hálózat kiépítését.

Ugyanakkor a zöld programnak is lendületet ad azáltal, hogy ösztönzi a megújuló energiát, az energiahatékonyságot, és a nukleáris energia reneszánszát. Támogatom Szlovákia Bizottsághoz intézett vészhelyzeti kérését, hogy újra megnyithassák a bezárt bohunicei reaktort, ami ugyanakkor az éghajlat változási problémát is segít megoldani.

Semmi kétségem a felől, hogy Oroszország a jövőre esedékes ukrán elnökválasztást megelőzve hatalmaskodik Ukrajnával, és megpróbálja megingatni a kormányt azzal, hogy most még az Egyesült Államokat is bevonja ebbe az egész katasztrófába, veszélyezteti továbbá Ukrajna euroatlani törekvéseit.

Az EU-t azonban úgy rángatták bele ebbe a civakodásba, mint a Kreml gázdiplomáciájának másodlagos áldozatát. Nem tudok szabadulni attól az érzéstől, hogy Oroszország akcióját szándékosan időzítették úgy, hogy egybeessen a cseh elnökség kezdetével, jóllehet Topolánek miniszterelnök úr, a Tanács soros elnöke nagy hozzáértéssel kezelte ezt a vészhelyzetet.

Ukrajna valószínűleg valóban vétkes abban, amivel vádolják, vagyis megcsapolja az orosz gázt, de ez talán érthető annak ismeretében, hogy a két ország között továbbra is rendezetlen a kétoldalú megállapodások kérdése.

Ukrajnának jelenleg évente további 500 millió USD-t kell fizetnie egy közvetítő vállalat számára. Tekintve, hogy Ukrajna gázadóssága Oroszország felé 2,4 milliárd USD, ezt az adósságot nagyjából öt év alatt el lehetett volna tüntetni ennek a tételnek a megszüntetésével, amely – Ukrajna miniszterelnök-helyettese szerint – állítólag korrupt politikusok zsebébe vándorol.

Ellen kell állnunk annak a kísértésnek, hogy éket verjünk Ukrajna és az ország nyugathoz kapcsolódó jövője közé, különös tekintettel egy olyan jövőre, amelyben Ukrajna az Európai Unió teljes jogú tagja lehet. Ha biztosítani akarjuk, hogy Oroszország a jövőben ne hatalmaskodhasson Ukrajna felett, és ne gyakorolhasson nyomást Ukrajnára, sőt, az EU-t se hajszolhassa bele abba, hogy Ukrajnát megállapodásra bírja, akkor ennek a legjobb módja, ha támogatunk egy közös uniós külső energiabiztonsági politikát, ami válság és energiahiány idején biztosítja a szolidaritást a tagállamok között.

Adrian Severin (PSE). - Elnök úr! Az előttünk álló probléma nem egyszerűen egy Oroszország és Ukrajna közötti vita. Ez egy Európa-Oroszország vita, amelynek tárgya Ukrajna geopolitikai státusza, egy Európai Unió-Ukrajna vita, amelynek tárgya Ukrajna európai kilátásai, egy Európai Unió-Oroszország vita, amelynek tárgya az orosz gázellátási monopólium, és egy Európai Unió-Ukrajna vita, amelynek tárgya az ukrán gáztranzit-monopólium.

Ezek a viták így együttesen egy olyan energiaháború közepébe helyeznek bennünket, amely a hatalom megosztásáról szól. Nem túszok vagyunk ebben a háborúban, hanem küzdő felek. Nem közvetítők vagyunk, hanem az egyik oldal, jogos érdekekkel. Ennek a háborúnak a következményei egyik válságtól a másikig terjednek. Nem fejezhetnénk be inkább a harcot, és szervezhetnénk egy békekonferenciát?

Szabályokra van szükségünk egy olyan szabad energiapiachoz, amelyen osztozunk orosz és ukrán partnereinkkel. Garanciákra és mechanizmusokra van szükségünk, amelyek alátámasztják ezeket a szabályokat, és egy döntőbírósági rendszerre a viták rendezéséhez, továbbá az említett mechanizmusokat működtető intézményre. Szükségünk van egy közös európai energiapolitikára, amely mögött ott vannak a megfelelő jogi és politikai eszközök, és amely egységet alkot a tranzit országokkal, azaz Oroszországgal és Ukrajnával kötött integrált megállapodással. A szankciók nem működnek. A konfrontálódás sem megoldás. Legyünk egységesek, és folytassunk stratégiai, átfogó tárgyalásokat. Ehhez szerveznünk kell egy parlamentközi ad hoc munkacsoportot az Európai Parlament, az orosz Duma és az ukrán Rada képviselőinek részvételével, hogy állandó jelleggel, a szükséges időtartamig folytatódhasson a konszenzus- és stratégiaépítés folyamata.

Toine Manders (ALDE). - (*NL*) Elnök úr, hölgyeim és uraim! Társadalmunk energia nélkül nem képes működni, mint az most nyilvánvalóvá vált. A gáznak ismét folynia kell, és meglátásom szerint rövid-távon különösen fontos, hogy az összes diplomáciai csatornát igénybe vegyük a tárgyalásokhoz. Éppen ezt teszi most a Bizottság és a Tanács, méghozzá igen dicséretes módon annak érdekében, hogy a gázszállítás a lehető leggyorsabban helyreálljon; természetesen nem a leghatékonyabb módja a fellépésnek, ha jogi lépésekkel fenyegetőzünk.

Középtávon szerintem nagyon fontos egy európai energiapiac létrehozása, azzal a feltétellel, hogy meg kell tennünk olyan intézkedéseket, amelyeket eddig elmulasztottunk. Ideje cselekedni. A tagállamok szerintem fontos szerepet játszhatnának ebben, például a Nabucco és az Északi Áramlat gázvezeték gyorsított beindítása révén. Mindenekelőtt azt kell biztosítanunk, hogy létesüljön egy európai hálózat mind a gázra, mind a villamos energiára, ami csökkenti a függőségünket, és lehetővé teszi egy megfelelően működő piac létrehozását, a fokozottabb szolidaritást, valamint a hiányok pontosabb előrejelzését. A feladatnak azonban alaposan neki kell gyürkőznünk, és elgondolkodtam azon, hogy a tagállamok eddig miért nem tettek semmiféle intézkedést?

Dariusz Maciej Grabowski (UEN).-(PL) Elnök úr, az Európai Unió sikerrel kezelte a globális felmelegedést: elég volt egyetlen indítványt elfogadnunk az azonnali sikerhez. Sikerült csökkentenünk Európában a hőmérsékletet, és olyan telet hozni, aminek a hatása az egész kontinensen érvényesül. Ez is bizonyítja az Európai Unió hatalmát és képességeit, a "csak akarni kell és sikerül" elv szerint. Sikerünk azonban vereséggé vált, mivel most többet kell fűteni az otthonainkat és munkahelyeinket. Ezt a hivatalnokaink nem látták előre.

Az Európai Unió az energiapolitika terén kezd hasonlítani a Hašek "Svejk, a derék katona kalandjai" című történetében szereplő orvosra, aki minden betegségre ugyanazt a kezelést írta fel – beöntést. Az Európai

Unió szóbeli nyilatkozatokra, konferenciákra és különösen arra szorítkozik, hogy udvarol Oroszországnak, arra bátorítva ezzel Oroszországot, hogy az energiaforrásokat a politikai nyomás eszközeként használja. A helyzetet továbbrontja, hogy szövetségesre lelt Németországban, amellyel most gázvezetéket épít a Balti-tenger alatt.

A következtetés mindenki számára világos: sürgős intézkedéseket kell tennünk az orosz gázszállításoktól való függetlenedésünk érdekében, szem előtt tartva a mondást miszerint legelőször a leggyengébb süllyed el, ami annyit jelent, hogy először a keleti határon lévő, és teljesen a keletről érkező gázellátástól függő országokat kell megmentenünk, például Lengyelországot és a balti államokat, feltéve, hogy az Európai Unió nem tart fontosabbnak magánérdekeket és azoknak az érdekeit, akik Oroszországot képviselik.

Nickolay Mladenov (PPE-DE). – (BG) Köszönöm, elnök úr. Jelen pillanatban 18 tagállam polgárait tartják túszul az Ukrajna és Oroszország közötti politikai vitában. Azért használtam a "politikai vita" kifejezést, mert valamennyien tanúi voltunk, hogyan használják a Gazpromot és az Oroszországból érkező energiaellátást politikai fegyverként annak érdekében, hogy nyomást gyakoroljanak egy szuverén államra. Európa polgárai túszul estek. A gáz Oroszországból érkezik. A szelepet Oroszországban zárták el. Igen, Ukrajna részben hibás, ezért kérem mind a Tanácsot, mind az Európai Bizottságot, hogy mondják meg határozottan ukrán barátainknak, hogy amennyiben az ellenzék és a kormány nem alakít ki közös álláspontot a fejlődésükre kiható legfontosabb kérdésekben, akkor nem fognak tudni megbirkózni ezzel a rájuk is, ránk is gyakorolt nyomással. Ahogyan országainkban mi is konszenzusra jutunk a legfontosabb kérdésekben, úgy nekik is konszenzusra kell jutniuk a legfontosabb kérdésekben.

Másodszor, a Gazpromnak büntetést kell fizetnie az országainknak, mivel jelenleg Bulgáriának – amely Európa legsúlyosabban érintett országa, és teljes mértékben ki van szolgáltatva az oroszországi gázenergia ellátásnak – érvényesítenie kell jogait, és a szállítóval szemben kell azokat érvényesítenie, amely – esetünkben – Oroszország.

Harmadszor, amikor Európában az energia kerül szóba, egy és ugyanazon üzenetet kell küldenünk. Egyértelmű igent kell mondanunk Európában a nukleáris energiára, igent kell mondanunk az alternatív energiaforrásokra, igent kell mondanunk a különböző vezetékekre, amelyek csökkentik a függőségünket az egyetlen szállítótól, igent a nagyobb tároló kapacitásokra, és igent arra, hogy növeljük a kapcsolatok számát a tagállamok között annak érdekében, hogy elkerülhessük a hasonló válságokat.

Végül pedig szeretném elmondani, hogy esetünkben a bolgár kormányt is komoly kritika illeti. A kormány hosszú éveken át, mialatt hatalmon volt, titokban tartotta az Oroszországgal kötött szállítási szerződéseket, és semmit nem tett annak érdekében, hogy hazánk beszerzési forrásait diverzifikálja.

Atanas Paparizov (PSE). – (BG) Elnök úr, miniszter úr, biztos úr! A leginkább érintett ország képviselőjeként kérem Önöket és az Önök által képviselt intézményeket, hogy tegyenek azonnali intézkedéseket a szállítás helyreállítása érdekében, felhasználva minden politikai eszközt és minden jogalapot, amit a nemzetközi jog lehetővé tesz. Remélem, hogy a Tanács és a Bizottság a szolidaritás elve alapján elfogadja az arra irányuló bolgár javaslatokat, hogy a fel nem használt 5 milliárd eurós keretből részesüljön a Bulgária és Románia, valamint Bulgária és Görögország közötti határokon átnyúló kapcsolatok létesítését szolgáló projekt, és a chireni tároló létesítmények kibővítése, hogy ily módon kielégíthetők legyenek a legsürgetőbb igények, valamint a folyékonygáz-terminálok közös használatát szolgáló lehetőségek kidolgozása.

A harmadik energiacsomag egyik dokumentumának előadójaként úgy érzem, hogy mindenekelőtt az átláthatóság biztosításának kérdése, valamint a szabályok betartása fontosabb, mint az összes többi kérdés a harmadik országokra vonatkozó záradékban. Remélem, hogy a Bizottság a lehető leghamarabb válaszol majd a kérésre, amelyet a hosszú távon tervezett intézkedésekkel kapcsolatban Podimata asszonnyal elküldtünk, hogy már a tavaszi Európai Tanács előtt rendelkezésünkre álljon egy közös politika és olyan hatékony intézkedések, amelyek megoldást jelentenek a jelenlegihez hasonló problémákra, amelyeket Barroso úr ma úgy jellemzett, mint példátlan, igazságtalan és felfoghatatlan.

Metin Kazak (ALDE). – (BG) Dacára annak, hogy megállapodás született Oroszország és Ukrajna között az Európába irányuló orosz gázszállítások helyreállításáról, ismét meghiúsult az a reményünk, hogy gázt kapunk. Nem számít, hogy e mögött a példátlan gáz embargó mögött műszaki, pénzügyi vagy politikai okok állnak, semmiképpen nem lehet jogos. Nemtörődöm és embertelen dolog tél közepén, rekord hidegben európai polgárok millióit fagyoskodásra ítélni. Bulgária számára, amely az EU gázválságtól leginkább érintett országa, különösen fontos a *Pacta sunt servanda* elvének betartása, és a gázszállítások azonnali megindítása. Méltányos kártérítést kell követelni az embereknek okozott kárért és szenvedésért, és a megállapodások megszegéséért.

Szeretnék gratulálni a cseh elnökségnek a válság megoldása érdekében vállalt aktív közvetítői szerepéért. Az Európai Uniónak minden korábbinál nagyobb szüksége van arra, hogy valóra váltsa a szolidaritás muskétások által hirdetett jelmondatát: "Egy mindenkiért, mindenki egyért", és pénzügyi segítséget nyújtson a szenvedő országoknak – például Bulgáriának – olyan létfontosságú projektekhez, amelyek hozzásegítik őket az energiabiztonságuk megteremtéséhez. Legfőbb ideje, hogy egy hosszú távú energiastratégia elfogadásával tanúbizonyságát adjuk uniónk erejének és egységének.

Eugenijus Maldeikis (UEN). - (LT) A jelenlegi gázellátási válság nyilvánvalóan politikai probléma, nem pedig kereskedelmi vita. Mind a *Gazprom*, mind a *Naftogaz* vállalat elvégzi legfőbb feladatát ebben a konfliktusban – megpróbálják bebizonyítani nekünk és a társadalomnak, hogy a tranzit műszaki, technológiai és gazdasági értelemben is teljességgel lehetetlen. Állandóan ezt ismételgetik. Annál is inkább, mivel ezeket a partnereinket, az Európai Unió partnereit nem az elemi üzleti gyakorlat, és nem is az Energia Charta vezéreli. Úgy tűnik, partnereink számára ez nem létezik. Sajnos sem Kijev, sem Moszkva részéről nem látok semmiféle hajlandóságot arra, hogy megállapodjanak. Nekem úgy tűnik, mintha ezekkel a tárgyalásokkal időt akarnának nyerni, és úgy vélem, hogy amíg a tranzittal kapcsolatos műszaki kérdések nem rendeződnek, addig a politikai problémát csak politikai intézkedések segíthetnek megoldani. Szerintem politikai megállapodásokra és politikai garanciákra kell törekednünk az Európai Unió, Oroszország és Ukrajna között, amíg céljainkat közép- és hosszútávon is el nem érjük. Még egy dolog az energia-szolidaritással kapcsolatban: Bulgária miniszterelnöke és Szlovákia miniszterelnöke Moszkvába és Kijevbe megy tárgyalni. Az energiaszolidaritásnak ezen a héten nem szabadna azzal végződnie, hogy a tárgyalások ismét kétoldalú jelleget öltenek; úgy vélem, hogy az energiaszolidaritás az lenne Bulgária és Szlovákia számára, ha a jelenlegi helyzetben újra üzembe helyezhetnék nukleáris erőműveiket. Ez lenne az igazi energiaszolidaritás.

John Purvis (PPE-DE). - Elnök úr! Három elég nyilvánvaló következtetést vontam le abból, hogy zsákutcába jutottunk Oroszországgal és Ukrajnával.

Először is csökkentenünk kell a gáztól való függőségünket, amelynek egyre nagyobb részét importból kell majd beszereznünk. Ez annyit jelent, hogy határozottabban el kell köteleznünk magunkat saját energiánk mellett, beleértve elsősorban a megújuló energiákat és az atomenergiát.

Másodszor, javítanunk kell az EU-n belül a szolidaritást azzal, hogy a tagállamok kölcsönösen támogatják egymást a villamos energia, gáz- és kőolajellátás terén. Ehhez lényegesen jobb és kiterjedtebb hálózatokra és vezetékekre van szükség. Miért van az, hogy Bulgáriában nincsen gáz, miközben Romániának a Duna túlsó partján van gáza? Miért nincsen gáz Szlovákiában, miközben a szomszédos országokban, Ausztriában, Lengyelországban és Csehországban van? Sürgősen meg kell szüntetni a gázhálózatnak ezeket a hézagait. Piebalgs biztos úr, mikorra tervezik ezt?

Harmadszor, diverzifikálnunk kell a gáz és kőolaj beszerzési forrásainkat és tároló létesítményeinket. Miért nem használjuk ki jobban az Északi-tenger déli részén található kimerült gázmezőket tárolásra?

Jelentősen bővítenünk kell cseppfolyósított földgáz-infrastruktúránkat és vezetékrendszereket kell kiépítenünk alternatív forrásokból, alternatív útvonalakon keresztül. Jobb és több kapcsolatra van szükségünk Norvégiával, Észak-Afrikával és Nyugat-Afrikával, a Kaszpi-tenger térségével és a Kaukázussal, a Közel-Keleten és a levantei és az Öböl menti államokkal.

Befejezésül azt kérdezem tehát a Bizottságtól és a Tanácstól, hogy elég sürgetően ösztönzik-e a megújuló energiákat és az atomenergiát, megfelelő összegeket fektetnek-e a vezetékek és LNG-terminálok építésébe és a politikai kapcsolatok fejlesztésébe, biztosítva az ellátás folyamatosságát és változatosságát?

Nyilvánvaló, hogy nem függhetünk Oroszországtól, sem Ukrajnától a jelenlegihez hasonló mértékben. Haladéktalanul a saját európai érdekeinket kell az első helyre helyeznünk.

Dariusz Rosati (PSE). - (PL) Elnök úr, soros elnök úr, biztos úr! Oroszország magatartása, vagyis a gáz elzárása az európai uniós fogyasztók elől az Oroszország által aláírt szerződéses kötelezettségvállalások szempontjából tűrhetetlen. Az európai fogyasztók meghatározott időn belül fizetnek az Oroszországból érkező gázért, így joguk van elvárni, hogy a szállítmányok az Oroszország és Ukrajna között folyó vitától függetlenül időben megérkezzenek. Putyin kormányfőnek az a döntése, hogy a szállítást a tévékamerák előtt állította le, nemcsak az aláírt szerződések megszegését jelenti, hanem azt is mutatja, hogy a Gazprom nem egy piaci elvek szerint működő üzleti vállalkozás, hanem a Kreml politikai utasításait végrehajtó cég. A mai vitának világos jelzést kell küldenie Oroszország és Ukrajna felé, hogy azonnal állítsák vissza a gázszállítást.

Szeretném azt is elmondani, hogy az ukránok magatartása is csalódást keltő. A megegyezésre való képtelenségük Oroszországgal, a gáz közvetítői díjakra vonatkozó homályos szabályok és a kormány legmagasabb köreiben folyó politikai belharc rossz színben tünteti fel Ukrajnát a nagyközönség szemében, és meggátolja az országot európai törekvései megvalósításában. Számomra ez nagyon fájdalmas, mivel Ukrajna fontos szomszéd és stratégiai partner a számunkra.

A jelenlegi gázválság végre megerősítette, hogy Európának gondoskodnia kell saját energiabiztonságáról. A tétlenséget nem tűrhetjük tovább. Biztos úr, felkérem az Európai Bizottságot, hogy haladéktalanul nyújtsanak be jogalkotási kezdeményezéseket, amelyek lehetővé teszik az energiaellátás szükséges diverzifikálását, ami biztosítani fogja a valódi, nemcsak színlelt energiaszolidaritást, és megteremti az egyes tagállamok nemzeti gázszállítási rendszereinek összeköttetését.

Bilyana Ilieva Raeva (ALDE). – (*BG*) Hölgyeim és uraim! Tekintettel a mélyülő gazdasági válságra és a gázkonfliktus súlyos következményeire, szükség van az összes nemzeti és európai intézmény szinergiájára. A probléma nagyságrendje megköveteli tőlünk, hogy erőfeszítéseinket és szövetségeinket uniós szinten és pártérdekeken átlépve Európa polgárai, az ő érdekeik és jogaik érdekében összepontosítsuk.

Az alternatív energiaforrások és az új technológiák csökkenteni fogják a nyersanyag- és energiaimporttól való függőségünket. A gázválság okozta gazdasági és társadalmi problémákat most ökológiai problémák is követik. A gázhasználatról tüzelőolajra történő, egész iparágakat érintő átállás, aminek Bulgáriában tanúi vagyunk, hátráltatja az Európai Uniónak az üvegházt okozó gázok kibocsátásának csökkentésére irányuló terveit. Értékeljük az európai intézmények részéről az azonnali beavatkozást, energiafüggetlenségünk javításához azonban kedvezményezett partnerségre van szükség. Ezért kell az európai gazdasági fellendülési tervnek a pénzügyi támogatásokon keresztül figyelembe vennie az alternatív energiainfrastruktúra kiépítésének szükségességét, különösen a leginkább függő országok, például Bulgária esetében.

Felkérjük az Európai Parlamentet, hogy foglaljon egyértelműen állást amellett, hogy valamennyi intézmény összehangoltan lépjen fel a jelenlegi gázválság megoldása és a hasonló válságok jövőbeni előfordulásának megelőzése érdekében.

ELNÖKÖL: WALLIS ASSZONY

Alelnök

Romana Jordan Cizelj (PPE-DE). - (*SL*) Az orosz gáz Ukrajna keresztül történő szállítása nemcsak kétoldalú kérdés vagy egy kereskedelmi vita. Olyan probléma ez, aminek határozott multilaterális eleme is van, mivel a gáz értékesítése és tranzitja csak a megfelelő feltételek teljesülése esetén minősül kereskedelmi tevékenységnek. E tekintetben a minimális feltételek közé tartozik – véleményem szerint – az átláthatóság, az egyértelmű szabályok, a versenyképesség, a hitelesség és az ellenőrzés.

Az én kérdésem és aggályom az, hogy vajon ki fog kártérítést fizetni azoknak a vállalatoknak, amelyeknek fel kellett függeszteniük a tevékenységüket? Ki fogja kárpótolni azokat az egyes polgárokat, akik érint a válság? Arra gondolok itt, hogy Európának valakit felelősségre kell vonnia.

Mit tehetünk ebben a helyzetben? Fokozzuk a diplomáciai erőfeszítéseinket. Gyorsabban és hatékonyabban kell dolgoznunk egy közös energiapolitika kialakításán. A harmadik terület, amire szeretném felhívni a figyelmüket, a diverzifikálás: a források, a szállítási útvonalak és azoknak az országoknak a diverzifikálása, ahonnan az energiatermékeket importáljuk.

Ami a gázt illeti, két kiemelt területet szeretnék külön is megemlíteni: a cseppfolyósított gáz használatát és a Nabucco gázvezeték projektet. Mindkettő a szállítási útvonalak és az exportáló országok diverzifikálásához vezet. A Nabucco-projektnek elsőbbséget kell élveznie az Északi Áramlattal és a Déli Áramlattal szemben, és nemcsak európai szinten, hanem az egyes tagállamok szintjén is.

Arra kérem ezért a Bizottságot, hogy legalább alapvető információkat osszon meg velünk a Nabucco-projekt előrehaladásáról. Szeretném azt is megkérdeni, hogy milyen további intézkedéseket tett a Bizottság annak megelőzésére, hogy hasonló nehézségekkel kelljen 2010-ben is szembenéznünk, kérem továbbá, hogy adjanak valami támpontot nekünk arra vonatkozóan, hogy mikor indulhat el ismét a gáz az Unióba?

Szabolcs Fazakas (PSE). – (HU) Elnök asszony, most, hogy az Európai Unió kezdetben hezitáló, de végül is összehangolt, határozott fellépésének eredményeként várhatólag a közeljövőben a különböző technikai és egyéb mondvacsinált problémák ellenére megindul a gázszállítás, fellélegezhetünk, de nem lehetünk nyugodtak.

Egyrészt az orosz–ukrán vita okát nem sikerült feltárni és megoldani, így az bármikor újra elmérgesedhet. Másrészt a gázválság ismételten rámutat függőségünkre és kiszolgáltatottságunkra. Ez a felismerés mozdíthatja el az eddigi késlekedést a közös európai energiapolitika irányába, melynek első lépcsőfoka az ellátás biztonságára vonatkozó közös európai felelősség.

Ehhez új források és szállítási útvonalak kiépítésére, valamint a tagországok hálózatainak egymással való összeköttetésére van szükség. Ezek kiépítését azonban nem várhatjuk el piaci alapon, hanem a közös európai érdekek alapján európai forrásokat kell rendelkezésre bocsátani.

A Nabucco gázvezeték hosszú távú megoldást jelent, az új tagországokat összekötő hálózat kiépítése pedig a konjunktúraélénkítő programban előirányzott 5 milliárd euróból akár már ma megkezdődhet. Így két legyet ütünk egy csapásra, hiszen ez a beruházás élénkítheti az európai konjunktúrát, munkahelyeket biztosíthat, egyben enyhítheti a hasonló válságok hatását.

Ivo Belet (PPE-DE). - (*NL*) Elnök asszony, biztos úr, hölgyeim és uraim! A probléma nem új keletű: évek óta vita tárgya itt a plenáris üléseken és az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottságban. Moszkva soha nem tette még ennyire nyilvánvalóvá, mennyire sebezhetőek lettünk, és milyen könnyű bennünket lekenyerezni. Ideje cselekednünk!

Biztos úr, a helyzetelemzése nem is lehetne pontosabb: valóban hiányoznak az összeköttetések. Dolgoznunk kell ezen, hiszen ez valóban olyan dolog, amin segíthetünk. Meg kell teremtenünk az EU-n belül a gázhálózatok kölcsönös összeköttetéseit. Az egyik fő oka annak, hogy ez eddig még nem történt meg az, hogy az engedélyek nemzeti szintűek. Mivel ezek tagállamonként különbözőek, hatékonyabban kell azokat harmonizálnunk. Meg kell találnunk a módját, hogyan tehetjük egyszerűbbé a nemzeti eljárásokat. Tisztában vagyok azzal, hogy a Bizottságnak ezen a területen nem sok jogköre van, mégis meg kell próbálnunk áttörést elérni. Az talán működhet – és ez a Bizottság javaslatában is szerepel –, ha minden egyes határokon átnyúló projekthez kinevezünk egy koordinátort, aki közvetíthet az összeköttetések területén, és beindíthatja a dolgokat. Alapvető szerepe lehet a koordinálásnak, a szélenergia terén egészen biztosan. Örömmel láttam, hogy a második felülvizsgálatban világosan kijelentették, hogy a tengeri szélturbina-hálózat tervezett kifejlesztésében szerepet kap a koordináció, különösen a szárazföldi hálózatokkal való összeköttetés vonatkozásában.

Másodszor, sokkal nagyobb figyelmet kell fordítanunk a cseppfolyósított gázra (LNG), látva, hogy mennyivel rugalmasabb megoldás, és hogy mennyire csökkentheti a sebezhetőségünket. Harmadszor, a hálózatokat a fenntartható energiához kellene igazítanunk, amelyet – mint tudjuk – helyben termelnek, és gondoskodnunk kell arról, hogy elsőként juthasson el a hálózatba.

Hölgyeim és uraim, biztosok! Világos, hogy mit kell tennünk. Feltételezem, hogy a politikai akarat most megvan bennünk ahhoz, hogy cselekedni kezdjünk, és a közelgő tavaszi csúcstalálkozón meghozzunk bizonyos alapvető és speciális döntéseket.

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). - (*PL*) Elnök asszony! Az a vevő, aki a megállapodott árat kifizeti, teljesítette a kötelezettségét. Oroszország felelős a válságért, és szankciókat kellene vele szembe életbe léptetni, biztos úr. Ukrajna nyilvánvalóan mindennek a közepén van. Ha Oroszország nem képes elfogadni, hogy a politikai irányítás Ukrajna kezében van, akkor ezen túl kell lépnie, ahogyan túllépett azon is, hogy elveszítette politikai befolyását a szovjet blokk országai felett. A világ változik, Oroszországnak ezt a tényt egyszerűen el kell fogadnia.

Oroszországnak a gáz elzárásakor bemutatott teátrális előadása mintha azt jelezte volna, hogy nem érdekli őket, eladják-e nekünk a terméküket. Legalábbis így nézett ki a dolog. Úgy vélem, hogy Oroszországnak gazdasága és népe érdekében figyelnie kellene a piacra, és arra, hogy egy megbízható partner képét alakítsa ki magáról. Hangsúlyozom, hogy ennek a szerződésnek és együttműködésnek talán a legfontosabb eleme a két fél egymástól való függősége.

Hiszem, hogy az oroszok végül felismerik ezt az igazságot, Európa pedig elgondolkodik Oroszországon és jó közvetítő lesz.

Zita Pleštinská (PPE-DE). – (*SK*) A Gazprom és a Naftagas az európai fogyasztók bizalmával játszik. Szlovákiában vállalatok százai voltak kénytelenek felfüggeszteni a termelésüket, Bulgáriában pedig az emberek fagyoskodnak az otthonaikban. Nem az európai polgároknak kellene megfizetniük a kereskedelmi és politikai játékok árát.

Nehéz megítélni, melyik fél hibáztatható jobban, egy dolog azonban biztos: Szlovákiának és Bulgáriának sürgős segítségre van szüksége. Azonnali megoldásra van szükségük, a gázszállítások azonnali folytatására van szükségük, és tudniuk kell, mi fog történni az atomerőműveikkel.

Úgy gondolom, hogy a történtek ellenére sem fordítunk hátat a volt szovjet blokk országainak, beleértve Ukrajnát is, aki szeretne kiszabadulni az orosz befolyás alól. Ukrajna polgárainak nem szabad szenvedniük, csak mert a politikusaik megbuktak.

Evgeni Kirilov (PSE). - Elnök asszony! Általánosságban egyet tudok érteni azokkal a kollégáimmal, akik a cseh elnökség aktív szerepvállalását dicsérték.

Nem tudok azonban egyetérteni azzal a politikai hangvétellel, amit Vondra miniszterelnök-helyettes úr bevezető észrevételei során hallottam. Politikai hangvétele túlságosan higgadt. Igen, azonos álláspontot képviseltünk és képviselünk, de ez az álláspont nem elég kemény. Hogyan is maradhatnánk higgadtak, ha azt látjuk, hogy milyen siralmas helyzetben vannak európai polgárok milliói, akik szenvednek ebben a kemény télben. Elgondolkodtam, hogy mi lehet ennek az oka. Cselekednünk kell, és egyetértek kollégáim többségével, akik beavatkozásra szólítottak fel, mivel meg kell állapítanunk, hogy a két oldal közül melyik a felelőtlenebb. De mindkettő felelős! Ennek a higgadt politikai beszédnek talán az az oka, hogy nemcsak Oroszországot érinti, hanem Ukrajnát is, ez pedig nem helyes.

Komolyan úgy gondolom, hogy nemcsak a mi Parlamentünknek, hanem az elnökségnek is fel kell emelnie a hangját a szenvedő polgárok nevében.

Fiona Hall (ALDE). - Elnök asszony! Ez a válság rámutat, mennyire fontos, hogy az EU kevésbé függjön az energiától, amikor azonban energiaellátásról beszélünk, nem szabad megfeledkeznünk arról, hogy alapvető jelentősége van az energiaigény szabályozásának.

Az EU energiahatékonyság-javítási célkitűzése 2020-ra 20%, és számos jogszabályunk is elsődlegesen az energia megtakarítást szolgálja. Ezek az energiahatékonysági intézkedések nemcsak az éghajlatváltozás és az üzemanyaghiány problémáján segítenek: igen jelentős mértékben fogják javítani Európa energiabiztonságát is

Jó oka van természetesen annak, hogy a Bizottság energiahatékonysági cselekvési terve nemzetközi elemet is tartalmaz, és elismeri, milyen fontos az Európán kívüli országokban is ösztönözni az energiahatékonyság javítását, különösen azokban az országokban, amelyek energiát szállítanak, illetve amelyeken keresztül energia halad át Európába. A helyzet az, hogy ha kevesebbet használnak, akkor valószínűleg több jut nekünk. A jelenlegi válság közvetlen politikai részén túl ez is fontos.

András Gyürk (PPE-DE). – (*HU*) Elnök asszony, azt javasolom, fogalmazzunk világosan. Az Európai Unió nem tanult a 2006-os orosz–ukrán gázválság tapasztalataiból, és rosszul vizsgázott a jelenlegi krízisben. A döntéshozók úgy szembesültek a gázcsapok elzárásával, mintha arra egyáltalán nem lehetett volna számítani. A minden korábbinál súlyosabb energiaellátási válság talán az utolsó ébresztő a tagállamok számára, lépéseket kell tenniük az energiafüggőség mérséklésére.

Bízom benne, hogy mára mindenki számára világos, hogy az Oroszország és Ukrajna között kirobbant konfliktus nem csupán egy kétoldalú magánjogi vita, már csak azért sem, mert uniós állampolgárok százmillióit érinti. A mostani válság nemcsak a közös energiapolitika, hanem az uniós szolidaritás próbatétele is.

A tét most az, hogy a tagállamok túl tudnak-e lépni eddigi különalkukon alapuló politikájukon. A tét az, hogy képes-e az Európai Unió egységesen megszólalni és cselekedni egy számára létfontosságú ügyben.

Eluned Morgan (PSE). - Elnök asszony! Örömmel látom, hogy Vondra úr visszatért. Köszönöm, hogy elmagyarázta a helyzet súlyosságát, de mikor fogja végre megtanulni a Tanács, hogy amíg az EU nem foglal el egységes álláspontot az energiakérdésekben, különösen Oroszország és Ukrajna vonatkozásában, addig gyenge helyzetben leszünk?

Mondok egy példát arra, amikor a Tanács nem ezt tette. Hamarosan megkezdjük a tárgyalásokat az energialiberalizációs csomag második olvasatáról. A Bizottság rendkívül gondosan kidolgozott állásponttal állt elő az EU-ban befektető harmadik országokkal kapcsolatban, azt sugallva, hogy a Bizottság ezekben a kérdésekben az EU nevében beszél. Mit tettek Önök a Tanácsban? Visszamenekültek a nemzeti álláspontokhoz, és nemet mondtak – mi, a tagállamok akarjuk kimondani a végső szót, az ne a Bizottságé legyen!

Ön és a munkatársai bedőltek az "oszd meg és uralkodj" elvnek, a legősibb trükknek. Mindaddig sebezhetőek leszünk, amíg nem értik meg, hogy csak az a járható út, ha erőiket összpontosítják annak érdekében, hogy nagyobb nemzetközi befolyásra tegyenek szert. Válaszolniuk kell az európai polgároknak, miért kell most hidegben ülniük. Ebben a szellemben kell változtatniuk az álláspontjukon. Megteszik?

Alexandr Vondra, *a Tanács soros elnöke.* – Elnök asszony! Először is fogadja bocsánatkérésemet. Először vagyok itt; talán túl hosszúra nyúlt a bevezetőm, és ezzel én is hozzájárultam a csúszáshoz. Úgy vélem azonban, hogy érdemes volt összefoglalni mindazokat a lépéseket, amelyeket január 1-jén kora reggel óta tettünk.

Vállalkozásunk során pontosan arra törekedtünk, hogy egységes álláspontot képviseljünk. Szerintem ebben egyelőre egészen sikeresek vagyunk.

Szóba került a belső energiacsomag. Ez nem tárgya a jelenlegi vitának; most éppen egy vészhelyzetről tárgyalunk. Azt azonban elmondhatom Önöknek, hogy mindabból, amit a Tanácsban folyó tárgyalásokról tudok, az derül ki, hogy a teljes szétválasztást övező különböző félelmeket egyszerűen bizonyos országok stratégiai aggályai táplálták. Ilyen például a harmadik országokra vonatkozó záradék stb. Említettem ugyanakkor az itteni felszólalásomban, hogy a cseh elnökség számára ez az egyik prioritás, és minden tőlünk telhetőt megteszünk annak érdekében, hogy megtaláljuk a megoldást és a Tanács valamint a Parlament közötti megegyezést.

Azt viszont ne várják, hogy ez valami rendkívüli megoldást kínál nekünk, mint az ilyesfajta közép- és kelet-európai gáz-játékokban. Más dolog egy szigeten élni, ahol az ember bármelyik kikötőbe hozhat energiát, mint egy olyan helyen, mint mondjuk Szlovákia vagy Bulgária. Igen, igazuk van abban, hogy egyes országok – még abban az adott régióban is – jobban felkészültek az ilyenfajta szükséghelyzetekre. Nem szabad ugyanakkor elfeledkeznünk arról a tényről, hogy nem lehet például akárhol gáztároló létesítményeket építeni. Ehhez megfelelő geológiai környezetre van szükség.

Az én hazám például szerencsés, hogy minden tároló létesítmény az ország keleti részében található. Akkor is ki tudunk szivattyúzni és szét tudunk osztani gázt, ha szinte egyáltalán nincsen külső ellátás. Ki tudunk tartani néhány hétig vagy hónapig, de tovább nem. Szlovákiában ugyanakkor sajnos a földtani szempontból megfelelő helyek az ország nyugati részén vannak, az áramlatot megfordítani pedig nem könnyű művelet. Kell hozzá egy kompresszor a csővezetéken, és ha ez nincs, akkor gond van.

Azoknak, akik szerint ez egy politikai probléma: ami az egységes álláspontot illeti, saját tapasztalatom alapján azt mondhatom, hogy ez természetesen politikai probléma. Politikai probléma, mert az emberek fáznak, tehát ez egy politikai szempontból nehéz helyzet. Természetesen egyetértek azokkal, például Jacek Saryusz-Wolskival vagy Szent-Iványi Istvánnal, akik szerint ez egyfajta cinikus játék, és az egész harc valójában arról szól, hogy kinek az uralma alá kerül majd az adott ország infrastruktúrája. Mások, Hannes Swoboda és Jan Marinus Wiersma például, azt hangsúlyozzák, hogy nem szabad fekete-fehér megközelítést alkalmaznunk, és hogy Ukrajna figyelmet érdemel – nekik is igazuk van: természetesen Ukrajna ezt nem könnyíti meg. Ez az én véleményem. Azt sem szabad ugyanakkor elfelejtenünk, hogy Bulgária és Szlovákia borzalmas helyzetben van, mert egyszer csak megjelenik egy ország, aki ki akarja használni ezt a nehéz helyzetet, és az érintett országokat össze akarja ugrasztani Ukrajnával. Most például éppen ezt látjuk, ez derül ki a mostani fejleményekből. Szóval nehéz – mit tehetünk?

Vannak aztán olyanok, akik egyáltalán nem mernek belemenni ebbe a játékba, mert szerintük olyan, mint a Fekete Péter kártyajáték, ahol fennáll annak a veszélye, hogy akinek a végén a kezében marad a fekete kártya, az fizet. Nem tartom bátornak azt, aki nem mer játszani. Szerintem aki bátor, az hajlandó kockázatot vállalni.

Miért nem veszünk gázt az ukrán-orosz határon? Kitűnő példa! Beszéltünk róla, de kik a szerződő felek az EU részéről? Magánvállalatok, akik félnek, mert nincs hatalmuk afölött, hogy a gáz jön-e vagy sem. Nyilván lenne megoldás, de ehhez Ukrajnának hajlandónak kellene lennie lemondani a vezetékben lévő részesedése egy részéről. Mint tudják, az ukrán parlament tiltja ezt, így ők erre nem hajlandók. Az európai vállalatoknak is kellene valamilyen szerepet vállalniuk, és néhány hét vagy akár hónap leforgása alatt semmit nem lehet elérni. Fokoznunk kell tehát a nyomást. De ma például azt mondtuk, hogy innentől kezdve jogi lépéseket kell tenni. Szerintem ez mindkét oldalon fontos.

Nem szeretném ismételni magam, és megint túl hosszasan beszélni. Köszönöm Önöknek mindenekelőtt az érdeklődést és az aktív hozzáállást – kezdve Jacek Saryusz-Wolskitól, a PPE-DE képviselőcsoporttól az összes jelenlévőig. Szükségünk van a segítségükre és a figyelmükre. Szükség van az Önök segítségére, hogy felhívjuk erre a témára a figyelmet azokban az európai országokban is, ahol ez a probléma nem szerepel a címlapokon.

Főként Európának ez a része az, ahol nincsen szükséghelyzet. Ez segíthetne nekünk abban, hogy az egységes álláspontot aktívabban képviseljük.

Végül, de nem utolsó sorban pedig többnyire egyetértek azokkal, akik amellett érveltek, hogy stratégiai megközelítésre lenne szükség, hogy közép- és hosszú távú megoldásokra van szükségünk – a cseh elnökség éppen ezen dolgozik. Van hat hónapunk – és van talán négy hónapunk, hogy együtt dolgozzunk rajta Önökkel – de abban teljesen egyetértünk a Bizottsággal és a tagállamokkal, hogy fel kell gyorsítanunk az eseményeket, és ezt a kérdést a márciusi Európai Tanács egyik központi témájává kell tenni, valamint hogy természetesen meg kell szervezni májusra egy Déli Folyosó Csúcstalálkozót, hogy előmozdítsuk az ellátás diverzifikációját, például a Nabucco- és más projekteket.

Benita Ferrero-Waldner, a Bizottság tagja. – Elnök asszony! Igyekszem a lehető legrövidebb lenni. Külpolitikai szempontból számos következménye van ennek a válságnak, és ezeket a következményeket már 2006-ban elkezdtük megvizsgálni, amikor az első figyelmeztető jelet kaptuk. Most az a legfontosabb, hogy mit tehetünk közösen a jövőben. Egy problémánk van, ez pedig természetesen a Szerződés. A Szerződésben nem szerepel közös külső biztonságpolitika. A Lisszaboni Szerződésben lesz egy szolidaritási záradék, amelyet fel lehetne majd használni a mindenhol használt és emlegetett jobb koordináció érdekében. Másodszor, két éven keresztül folytattunk energia-diplomáciát. Egész sor memorandumot írtunk alá. Dolgoztunk ezen, de sok minden még csak elméleti vagy előkészületi fázisban van. Rendkívül nehéz minden szereplőt egyszerre összehívni. Általában mi csak a keretet készíthetjük el, például a Nabucco esetében. Próbáltuk azután megszerezni a szükséges gázmennyiséget a Nabucco ellátásához és megépítéséhez. Úgy gondolom, hogy itt szükség van a köz- és magánszektor által létrehozott partnerségekre. Ez a második megjegyzésem. A harmadik az, amivel természetesen mindannyian tisztában vagyunk – és már annyiszor elhangzott –, hogy ez a gázkonfliktus ugyan kereskedelmi konfliktus, de komoly politikai jellege is van.

Látjuk azután, hogy milyen rossz állapotban vannak az orosz-ukrán kapcsolatok, nekünk pedig elsődlegesen arra kell törekednünk, hogy a helyzetet a lehető legjobban stabilizáljuk. Az egyik lehetőség az új keleti partnerségi kapcsolat ötlete; szeretnénk, ha ennek keretében együttműködnének a keleti partnerek. Ami Ukrajnát illeti, szervezünk egy közös nemzetközi befektetési konferenciát március végén az ukrán gáz-tranzit rendszer rehabilitációjáról és modernizálásáról. Úgy vélem, hogy ez az esemény meglehetősen időszerű. Ami a kétoldalú kapcsolatokat illeti – EU–Oroszország illetve EU–Ukrajna –, szerintem egyértelmű, hogy a jelenleg tárgyalás alatt lévő új megállapodások energiaellátásra és tranzitra vonatkozó elemei új jelentőséget nyertek, és részei lesznek a megállapodásoknak.

Végül pedig azt szeretném kiemelni, hogy nemcsak kelet felé tekintünk, hanem dél felé is. Több arab országgal is együtt dolgozunk olyan kezdeményezéseken, amelyek célja, hogy Törökországon keresztül kapjunk gázt, remélhetőleg a Nabucco vezetéken keresztül. Mindez azt jelenti, hogy a jövő útja a vezetékek, források és természetesen az energiafajták diverzifikálása, mint az már itt is elhangzott. Ehhez szükségünk van a megfelelő jogi alapra is, ez pedig nehéz lesz.

Andris Piebalgs, a Bizottság tagja. – Elnök asszony, tisztelt képviselők! Csak néhány dolgot szeretnék mondani. Először is most az a feladatunk, hogy az ellátást azonnal helyreállítsuk, mert az emberek szenvednek, az ipar szenved, az emberek elveszítik az állásaikat; ez tehát az elsődleges feladat, nem pedig az, hogy újabb akadályokat teremtsünk.

Ezt viszont egy elemzésnek és intézkedéseknek kell követnie. Újra kell gondolnunk bizonyos sztereotípiákat, mert ha 2006 figyelmeztető jelzés volt, akkor ez most igazi sokk.

Valójában alulértékeljük azt, ami tulajdonképpen történt. Ha két ország kormányai egymást vádolják a gázcsapok elzárásával, akkor én ebből azt az egy következtetést tudom levonni – mivel megbízom az érintett országokban és kormányokban –, hogy valaki megcsapolta a vezetékeket, ez pedig nem túl hihető.

Tehát valóban rendkívüli, ami történt, és úgy vélem, hogy óriási hatással lesz azokra az energiapolitikákra, amiket most megpróbálunk létrehozni. Ezért gondolom azt, hogy mostantól nem lehet tabutéma. Tényleg kell arról beszélnünk, hogy hogyan garantálhatjuk minden körülmények között az ellátásbiztonságot.

És – hogy őszinte legyek – soha nem gondoltam arra, hogy az ellátás teljesen leállhat. Erre soha nem számítottam: ez engem is sokkhatásként ért. Hibáztathatnak engem, mint energiaügyi biztost, mondhatják azt: "Önnek ezt előre kellett volna látnia". De erre senki nem számíthatott. Ez valami új, amire azelőtt nem volt példa, és a jövőben fel kell készülnünk az ilyenfajta intézkedésekre.

Elnök. - A vitát lezárom.

A szavazásra holnap (2009. január 15., csütörtök) kerül sor.

Írásbeli nyilatkozatok (142. cikk)

Cristian Silviu Buşoi (ALDE), írásban. – (RO) Az Európai Uniónak ismét válsággal kell szembenéznie a földgázellátás terén. Nem lehet egyértelműen megmondani, ki a hibás. Oroszország? Ukrajna? Mindkettő? Kérem az Európai Bizottságot, hogy hozza nyilvánosságra azokat az információkat, amelyekből kiderül, hogy mi váltotta ki ezt a helyzetet. Az Európai Uniónak felelősséget kell vállalnia azért, hogy megnevezi, kit kell okolnunk a helyzetért.

A válság sajnos rámutatott, hogy az Európai Unió számos országa ki van téve az energia-zsarolás veszélyének, és megszenvedheti az egykori Szovjetunió országai között fennálló inkább politikai, semmint gazdasági jellegű félreértéseket. Nyilvánvaló, hogy fel kell gyorsítanunk egy többek között közös külső megközelítésen is alapuló közös európai energiapolitika létrehozásának folyamatát. Fel kell gyorsítanunk a földgáz-források és tranzitútvonalak diverzifikálásának folyamatát. Létfontosságú a Nabucco-projekt felgyorsítása.

Úgy gondolom, hogy az energiaügyi biztosnak be kell nyújtania egy jelentést, amelyben részletesen ismerteti azokat az intézkedéseket, amelyeket a Bizottság az elmúlt évben tett, vagyis pontosabban NEM tett meg a Nabucco-projekt előmozdítása érdekében.

Sylwester Chruszcz (UEN), *írásban.* – (*PL*) A mai vita során sok minden elhangzott a gázellátásról és az európai gazdaságok kapcsolatairól, összeköttetéseiről és függőségéről. Tanulnunk kell ebből a válságból.

Meg kell fontolnunk a Yamal 2 projektet is, tekintettel arra, hogy racionális és az érdekeinket szolgálja. Nemcsak jobb, mint a Németországba vezető balti vezeték, amely elkerülné Lengyelországot, hanem energiabiztonságunkat is növeli. A Yamal 2, ha megépül, lényegesen megnöveli a Lengyelországon keresztül Európa felé áthaladó gáztranzitot, emellett költséghatékonyabb és hatékonyabb megoldás lesz, mint az Északi Áram, ráadásul gyorsabban megépíthető.

Véleményem szerint erőfeszítéseinket ebben az irányban kell összpontosítanunk, hogy biztosítsuk az EU valamennyi tagállamának energiabiztonságát.

Corina Crețu (PSE), *írásban.* – (RO) A gázválság két, az Európai Unió előtt álló problémára irányítja a figyelmet.

Energia fronton még mindig nincsen közös stratégiánk, mivel hiányzik az ehhez szükséges kohézió. Jelenleg az EU 27 országából 11-et érint az ellátás beszüntetése. Az orosz gáztól való függőség azonban közös biztonsági probléma, tekintettel arra, hogy az energia-fegyver bármikor bevethető, különösen Oroszország korábbi szatellitállamaival szemben. Ebben a helyzetben az EU kötelessége, hogy olyan megoldást találjon, amely biztonságos energiazónát hoz létre az új tagállamok számára. Európa számára a valódi probléma a gázforrások, nem pedig az Oroszországot és az EU-t összekötő tranzitútvonalak diverzifikálása.

Másodszor, a gázválság megmutatja egy megosztott, határozatlan Európai Unió politikai gyengeségét. A szembeszökő hiányosságok egyikének oka az EU elnöksége. Válság idején különösen nagy szükség van arra, hogy egyetlen hang szólaljon meg az EU képviseletében. Nevetség tárgyává teszi az egyesült Európa eszméjét, ha különböző hangok kórusa szólal meg, az Unió nemzetközi imázsáról és befolyásáról nem is beszélve. Ezért kellene hosszabb időtartamra kinevezni az európai elnökséget, amelynek ugyanakkor függetlennek kell lennie a tagállamok politikai struktúráitól.

Daniel Dăianu (ALDE), írásban. – Megint egy figyelmeztető jelzés.

A jelenlegi gázválság ismét megmutatja, milyen gyenge és hatástalan az EU energiapolitikája. Ha nagy nyomás alá kerülnek, akkor az EU nemzeti kormányai alapvetően saját forrásaikra és erőforrásaikra támaszkodnak. Ez a körülmények ismeretében nem meglepő, újabb példával szolgál ugyanakkor az uniós szolidaritás hiányára. Ez a válság arra is rávilágít, hogy melyek az EU energiapolitikájában a következő kötelező lépések, ha valóban szeretnénk ezt az energiapolitikát. Ami az olajkészleteket illeti, bővítenünk kell a gáztároló kapacitást. Diverzifikálnunk kell a gázszállítókat, a szállítási útvonalakat és a szállítási mechanizmusokat (mint a cseppfolyósított földgáz esetében). Fel kell gyorsítani a Nabucco-projekt megvalósítását, és növelni kell a projektre szánt pénzt az EBB finanszírozásba történő bevonásával. Az az érv, hogy az új szállítási útvonalak kialakításához nem lenne elég gáz, nem állja meg a helyét. Fel kell gyorsítanunk a megújuló energiaforrások kifejlesztését, és takarékoskodnunk kell az energiával. Végül, de nem utolsó sorban határokon átnyúló energia összeköttetéseket kell kifejlesztenünk, hogy az EU tagállamai szükség esetén kisegíthessék egymást.

Dragoş Florin David (PPE-DE), *írásban.* – (RO) Elnök asszony, biztos úr, hölgyeim és uraim!

Az energiaágazat komoly gazdasági és geopolitikai tényező. Napjainkban az EU energiájának csaknem a fele importfüggő, míg az előrejelzések szerint 2030-ra földgázellátásunk 70%-a, kőolajellátásunknak pedig a 100%-a importból fog származni. Ezek a legfontosabb indítékok, amelyek egy közös energiapolitika mielőbbi létrehozására kell, hogy sarkalljanak bennünket. Ehhez az kell, hogy a közös energiapolitika végrehajtását három pillérre alapozzuk: a nemzeti hálózatok teljes, uniós szintű összekötése, beszerzési forrásaink diverzifikálása, és az energiamegtakarítást szolgáló aktív intézkedések elfogadása.

A felsorolt intézkedések segítségével el kell tudnunk kerülni az olyan energiaválságokat is, mint a mostani, Oroszországból Ukrajnán keresztül szállított gázzal kapcsolatos válság, amely súlyos problémákat okoz az EU lakosságának, és károkat okoz a gazdaságának. Tényleg lehet gázt lopni egy hálózatból, ahogyan egy tárcát kilopnak valaki zsebéből? Tényleg csak úgy be lehet szüntetni az ellátást, pár perc alatt, anélkül, hogy erről a felhasználókat előzetesen értesítenék? Úgy gondolom, hogy mielőtt megvizsgálnánk a nemzetközi szerződések és megállapodások teljesítésének elmulasztását, valamint azt a tényt, hogy a szállító – aki bevételei legnagyobb részét a gázexportból szerzi – közönyösen és közömbösen bánik azokkal az európaiakkal, akik megbízhatóan fizetnek ezért a gázért, előbb megoldásokat kell keresnünk az EU energiabiztonságára.

András Gyürk (PPE-DE), írásban. – (HU) Az Európai Unió nem tanult a 2006-os orosz–ukrán gázválság tapasztalataiból. A döntéshozók úgy szembesültek a gázcsapok elzárásával, mintha arra egyáltalán nem lehetett volna számítani. A minden korábbinál súlyosabb energiaellátási válság talán az utolsó ébresztő a tagállamok számára: lépéseket kell tenniük az energiafüggőség mérséklésére. Az Oroszország és Ukrajna között kirobbant konfliktus nem csupán egy kétoldalú magánjogi vita. Már csak azért sem, mert uniós állampolgárok százmillióit érinti.

A mostani válság nemcsak a közös energiapolitika, hanem az uniós szolidaritás próbatétele is. A tét most az, hogy a tagállamok túl tudnak-e lépni eddigi, különalkukon alapuló politikájukon. A tét az, hogy képes-e az Európai Unió egységesen megszólalni és cselekedni egy számára létfontosságú ügyben.

Az elmúlt napok tétlensége különösen azért fájó, mivel az Európai Bizottság jól határozta meg azokat a lépéseket, amelyek csökkenthetik Európa függőségét. Csak egyetérthetünk az Energiabiztonsági és Szolidaritási Akciótervben foglaltakkal. Mielőbbi befektetésekre van szükség az alternatív szállítási útvonalak kiépítése és a meglévő hálózatok összekötése érdekében. Ki kell terjeszteni az energiahatékonysági beruházások támogatását, és meg kell erősíteni az energetikai dimenziót a formálódó uniós külpolitikában.

Úgy vélem, a jelenlegi válságnak nem lett volna olyan drasztikus hatása, ha a tagországok nem az utolsó pillanatban eszmélnek, és nemcsak a szavak szintjén kötelezik el magukat a közös uniós energiapolitika mellett.

Filip Kaczmarek (PPE-DE), írásban. – (PL) Úgy tűnik, hogy az Ukrajna és Európa gázellátását érintő jelenlegi válság következményei lényegesen összetettebbek, mint a korábbi válságokéi, amelyeket ugyanaz a probléma – azaz Oroszország, mint az EU gázellátójának monopolhelyzete – okozott. Ez a válság segített, hogy megértsük olyan fogalmak és kifejezések valódi jelentését, amiket gyakran használunk, de nem mindig fogunk fel, olyan fogalmakéit, mint az energiabiztonság, uniós szolidaritás, közös energiapolitika, vagy a gáz és egyéb üzemanyagok ellátásának és szállítási módjának diverzifikációja. A következtetéseket anélkül is levonhatjuk, hogy ismernénk az Oroszország magatartása mögött meghúzódó valódi okot. Az indítékok ismerete természetesen fontos ahhoz, hogy erkölcsi és politikai szempontból értékelhessük az egyes országok és cégek viselkedését, ez azonban nem változtat azon a tényen, hogy a megállapodás egyes feleinek indítékaitól függetlenül az Európai Unió bizonyos polgárai kénytelenek voltak elviselni a gázhiány fájdalmas következményeit. Az igazság fontos, de ettől még nem folyik a gáz. Használjuk fel ezt a lehetőséget arra, hogy több kérdésre is komoly válaszokat adjunk! Képesek leszünk-e levonni a jelenlegi helyzetből a helyes következtetéseket? Képesek leszünk-e felülemelkedni a jelenleg ellenzékben lévő politikai pártok által alkalmazott rövidlátó perspektíván, akik cinikus módon arra használják ezt a helyzetet, hogy megalapozatlan támadásokat indítsanak saját nemzeti parlamentjeik ellen? Megépül-e a Nabucco? Növeljük-e kötelező üzemanyag tartalékainkat? Megyáltoztatják-e a véleményüket azok, akik ideológiai alapon ellenzik az atomenergiát? Reménykedjünk benne, hogy így lesz.

Janusz Lewandowski (PPE-DE), írásban. – (PL) Elnök asszony, a jelenlegi gázválság tanulsága kényszerítő erejű, az Európai Uniónak pedig tanulnia kell belőle. Újabb fordulópont ez, és remélhetőleg az utolsó olyan, amikor fény derül a 27 ország irányításában fennálló hiányosságokra. Az európaiak ezt várják, még azokban az országokban is, amelyeket nem érint közvetlenül a gázblokád, és amelyek kevésbé vannak rászorulva a Gazpromtól érkező szállítmányokra.

A 2004. évi irányelvben felvázolt szolidaritási mechanizmus teljesen alkalmatlan napjaink kihívásainak kezelésére. Az energiaszolidaritás, -biztonság és -diverzifikáció terén a gyakorlatban is használható közös politikában kell megállapodnunk. Nincs szükségünk jelmondatokra. Infrastrukturális befektetésekre van szükségünk. Arra van szükségünk, hogy gáztároló kapacitásunk növelésével bebiztosítsunk magunkat a jövőbeni válságok ellen. Az energiaszolidaritás megköveteli a határokon átnyúló csatlakozásokat, amelyek összekötik az egyes országok gázellátó hálózatait. Lengyelország jó példa erre: bár elsősorban Ukrajnát elkerülő oroszországi vezetékeken keresztül kapja a gázt, így kevésbé van kitéve a jelenlegi válságnak, de el van vágva a nyugat-európai ellátó és tároló rendszertől.

Aggodalommal tölt el bennünket, hogy a jelenlegi válság következtében nemcsak Oroszország, hanem Ukrajna hitele is romlott. A gázháborúnak ez a hatása legalább olyan fontos, mint azok az átmeneti problémák, amelyekkel a fogyasztók a zord télben szembesülnek.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE), *írásban.* – (*BG*) Nagyon nehéz számunkra a gázválság kérdéséről beszélni, tekintettel arra, hogy a Tanács, az EP és az Európai Bizottság kezét a végén megkötötték. A vita ugyanakkor rendkívül fontos, jóllehet nem megfelelő. Szeretnék köszönetet mondani a különböző politikai csoportokból és tagállamokból érkező minden képviselőtársamnak, akik támogatásukról biztosították Bulgáriát és a válság miatt szenvedő többi országot.

Ettől ugyanakkor még nem jelenik meg a gáz, és nem jönnek létre normális európai életkörülmények polgártársaink számára. A válság következtében Bulgária a Balkán energiaközpontjából a gázválság fővárosává vált.

Ezért van szükség sürgős lépésekre. A válság humanitárius és gazdasági következményekkel is jár. A pénzügyi és gazdasági válság tetejében még ez is hozzájárul országunk destabilizálódásához. Az EP-nek állásfoglalást kell elfogadnia, amelyben meghatározza álláspontját és azokat az intézkedéseket, amelyek segíthetnek a válság leküzdésében. Itt és most. Az említett intézkedések között kell szerepelnie a nukleáris energiának és új földgázforrások felkutatásának. Új cselekvési mechanizmusra és eszközkészletre van szükségünk.

Ha az EP most nem része a probléma megoldásának, akkor része lesz a tényleges problémának. Ez pedig negatív politikai következményekkel fog járni az EU-ra nézve.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE), írásban. – (RO) A jelenlegi válság ismét rávilágított, hogy a fő probléma az Orosz Föderációban található energiaforrásoktól való függőség, valamint az a tény, hogy az Orosz Föderáció ezt a helyzetet olyan módon használja ki, ami nem felel meg a nemzetközi eljárások követelményeinek.

A gyakorlatban is alkalmazni kell azokat az EU és Oroszország kapcsolatának megváltozására vonatkozó nyilatkozatokat, amelyeket az Európai Bizottság elnöke és a Tanács elnöke tett a grúz válság idején.

Ratifikálni kell a Lisszaboni Szerződést, hogy létrehozhassunk egy közös európai energiapolitikát.

Haladéktalanul neki kell látnunk a Nabucco gázvezeték megépítésének.

Feltétlenül elő kell mozdítanunk azokat az energiaprojekteket, amelyek növelnék a fekete-tengeri régió jelentőségét, és a Kaszpi-tenger régiójában található energiaforrásokat használnak.

A jelenlegi helyzet megoldásához hozzájárulhat az Európai Energiaközösség keleti bővítése, valamint az energia, mint kiemelt téma beillesztése a keleti partnerségi kapcsolaton keresztül létrehozott új keretbe.

Katrin Saks (PSE), írásban. – (ET) Elnök asszony, tisztelt elnök úr!

Sajnálatos, hogy a cseh elnökség az eredeti tervekkel ellentétben az orosz-ukrán gáz konfliktus kötelező megoldásával kezdődött, ugyanúgy, ahogy az előző elnökségnek azzal kellett kezdenie, hogy véget vessen az orosz-grúz háborúnak.

Mindennek megvan azonban a pozitív oldala. A gázellátási háborúnak köszönhetően előtérbe kerültek az energiával kapcsolatos kérdések, különös tekintettel a közös energiapolitika szükségességének megvalósítására.

Nem lehet azonban Brüsszelben közös energiapolitikát kialakítani, ha a tagállamokat nem hajtja közös érdek, és helyette inkább kétoldalú megállapodásokat kötnek, olyan feltétekkel, amelyek csak számukra előnyösek. Ebben az értelemben a közös politikának a tagállamok fővárosaiból kell elindulnia, nem pedig a brüsszeli hatalom folyosóiról, mint azt az ember várná.

Remélem, hogy a szóvivőnek sikerül megerősítenie ezt a szándékot!

Toomas Savi (ALDE), *írásban.* – Oroszország az európai fogyasztók számára a lehető legrosszabbkor blokkolta a gázszállítást, és elengedhetetlen, hogy a gázszállítások minden további bonyodalom nélkül folytatódjanak. A válság megoldását követően azonban alaposan meg kell vizsgálnunk az orosz gáztól való függőségünket, melynek során két szempontot kell figyelembe venni.

Először is, Oroszországnak biztosítania kell, hogy képes teljesíteni az EU felé a vállalt kötelezettségeit. Az elavult technológia és infrastruktúra meghibásodása veszélyeztetheti az EU-ba irányuló gázszállítás folyamatosságát. Azt is meg kell jegyezni, hogy az Északi Áramlat gázvezetékkel kapcsolatos ambiciózus tervek ellenére nem biztos, hogy Oroszország földgázmezőinek hozama elegendő lesz kötelezettségeiket teljesítéséhez.

Másodszor, nem ez az első alkalom, hogy a Kreml gazdasági eszközöket használ politikai fegyverként. Az Európai Uniónak soha nem szabad áldozatul esnie ilyenfajta politikai magatartásnak. Arra ösztönzöm az EU-t, hogy az egyetlen földgázszállítótól való függősége elkerülése érdekében diverzifikálja energiacsomagját.

Daniel Strož (GUE/NGL), írásban. – (CS) Véleményem szerint két vonatkozása van az Oroszországból Ukrajnába, onnan pedig az EU-ba irányuló gázszállítással kapcsolatos problémának. Az első, hogy sokan ordítják felbőszülve: "Hogy merészeli ezt tenni Oroszország!", én pedig azt kérdem: Miért ne tenné? Ha maga az EU is elsősorban egy neoliberális projekt, ahol a piac állítólag mindent megold, akkor Oroszország miért ne tanúsíthatna kereskedelmi jellegű magatartást, és követelhetné annak a pénznek a megfizetését, amivel adósa tartozik neki? A gázválságot nem Oroszország váltotta ki, hanem Ukrajna, és az nem politikai probléma, hanem gazdasági kérdés. Ezt egészen világosan kell látnunk! A másik aspektus az, hogy az uniós testületek és intézmények – és ez alól a Parlament sem kivétel – lényegtelen problémákra összpontosítanak (ezt korábban már többször kifogásoltam), amelyek csak elvonják a figyelmet a valóban sürgős kérdésekről. Ezt csak megerősítette az a reakció, amit Oroszországnak a gázszállítás felfüggesztésére irányuló jogos döntése váltott ki. Az EU-nak ahelyett, hogy kínos módon pátyolgatja az ukrán kormányt, mintegy "védőréteget" képezve Oroszország és az EU országai között, valamint ahelyett, hogy megálmodja az uborka tökéletes formáját, inkább az ilyenfajta válságokra kellett volna felkészülnie már réges-régen. Hogyan segített az EU például a szlovákoknak és a bolgároknak, akiket a legsúlyosabban érintett a gázválság? Tudott nekik bármiben is segíteni? Ha nem, akkor valami baj van az integrációval.

Kristian Vigenin (PSE), írásban. – (BG) Az Oroszország és Ukrajna közötti gázháború azokat érintette a leginkább, akik a legvétlenebbek. A jelenlegi helyzet világosan jelzi, hogy mennyire függ Európa nemcsak az erőforrások forrásától, hanem a tranzitországoktól is. Azt is megmutatja, hogy milyen igazságtalanok voltak az alternatív vezetékekkel, például az Északi Áramlattal és a Déli Áramlattal kapcsolatban megfogalmazott kritikák. Sajnos arra is rávilágít, milyen tehetetlen az Európai Unió, ha segítséget kell nyújtania legsúlyosabban érintett tagállamainak, és garantálnia kell polgárai biztonságát.

Alapvető feladatunk most a gázellátás helyreállítása. Az EU-nak teljes politikai kelléktárát latba kell vetnie, hogy meggyőzze Oroszországot és Ukrajnát arról, hogy a túszul ejtett 18 tagállamot engedjék szabadon.

Második intézkedésként támogatni kell a legsúlyosabban érintett országokat. A gazdasági válság és a szűkülő piacok olyan alaphangulatot teremtettek, hogy egy újabb csapás, a gázhiány hazámban sok vállalat számára végzetesnek bizonyulhat, és emberek ezrei veszíthetik el az állásukat. Ki lesz ezért a felelős?

A harmadik, és egyben legfontosabb intézkedés egy hosszú távú terv keretében az alternatív gázvezetékek építése, különös tekintettel a Nabuccóra, a tagállamok gázellátó hálózatainak összeköttetését szolgáló beruházások, valamint a nagyobb tartalékokat biztosító tároló létesítmények építése.

Az egész esetből azt az egyetlen következtetést lehet levonni, hogy szükségünk van egy egységes európai politikára, sajnálatos ugyanakkor, hogy erre mindig egy mély válság után ébredünk rá.

Andrzej Tomasz Zapałowski (UEN), *írásban.* – (*PL*) Elnök asszony! Az EU, Ukrajna és a Balkán gázellátásában beállt válság ügyét elsősorban a volt szovjet köztársaságok felett gyakorolt politikai és gazdasági befolyásért folyó küzdelem egyik elemének kell tekinteni.

Az ország, amelyért most a harc folyik, Ukrajna. Oroszország bekapcsolódott az Ukrajnában folyó választási kampányba. Így akarja megmutatni az ukrán közvéleménynek, hogy ha hűségesek maradnak Oroszországhoz, akkor Ukrajna olcsó gázhoz és olajhoz juthat.

A jelenlegi konfliktus azt is bizonyítja, hogy Oroszország számára fontosabb ez a fajta geopolitikai befolyás, mint az, hogy jó kapcsolatokat ápoljon az EU-val. Oroszország belekalkulálta tetteibe a gázellátás leállításának gazdasági költségeit. Nem szabad tehát áltatni magunkat – ez csak a kezdete az Ukrajna feletti befolyásért folytatott harcnak.

Az Európai Unió annyira vak, hogy továbbra is az import gázra és olajra építené az energiaellátását. Saját szén- és lignitforrásai ugyanakkor kihasználatlanul hevernek (Lengyelországot is beleértve). Nem tudom, hogy mindez politikai ostobaság, vagy egyszerűen arról van szó, hogy a Közösség bizonyos országait az energia révén nyomás alatt kell tartani.

Marian Zlotea (PPE-DE), írásban. – (RO) A lehető leggyorsabban meg kell oldani Ukrajna és az Európai Unió orosz gázzal történő ellátásának a problémáját. Ha az Európai Unió meg akarja akadályozni a polgárait érintő hasonló válságok kialakulását, szüksége van egy energiabiztonsági politikára, forrásainak diverzifikálására és szolidaritásra az energiaágazatban.

Az EU tagállamainak több mint a felét érinti, hogy Oroszország szünetelteti a gázellátást. Bulgáriában az ipar gázellátását csökkentették vagy megszakították, mivel az ország 90%-ban az Oroszországból érkező gáztól függ.

Támogatom mind az elnökség, mind a Bizottság álláspontját, amelyben mindkét felet párbeszédre ösztönzik egy kompromisszumos megoldás érdekében. A két oldal közötti műszaki koordináció nélkül nincsen gázszállítás. A jövőben mindkét oldallal nyitva kell hagynunk a párbeszédet annak érdekében, hogy ne kerülhessünk hasonló helyzetbe.

A Tanács és a Parlament a tárgyalás alatt lévő energia csomagon keresztül egy sor intézkedést javasol, többek között azt, hogy a fogyasztók érdekében alkalmazzunk több energiaszállítót. Reméljük, hogy a csomagot második olvasatra elfogadják.

Ezt a válságot a lehető leghamarabb meg kell oldani, mivel kihat Európa polgáraira és iparára egyaránt. Szükségünk van egy közös külső politikára az energiaágazatban.

10. Kérdések órája (a Tanácshoz intézett kérdések)

Elnök. - A következő napirendi pont a kérdések órája (B6-0001/2009).

A Tanácshoz a következő kérdéseket intézik.

Elnök. – A Milan Horáček által feltett 1. kérdés (H-0968/08)

Tárgy: Az igazságszolgáltatás Oroszországban

Mi a Tanács elnökségének véleménye az oroszországi igazságszolgáltatási rendszerről, különös tekintettel az ellenzéki politikusok – például Platon Lebegyev és Mihail Hodorkovszkij – bebörtönzésére, akiknek a bírósági tárgyalása és fogva tartásuk feltételei még az orosz jog értelmében is jogsértést jelentenek? Milyen jelentőséget tulajdonítanak majd ezeknek a visszaéléseknek az Oroszországgal a partnerségi és együttműködési megállapodásról folytatandó tárgyalások során?

A Bernd Posselt által feltett 2. kérdés (H-0999/08)

Tárgy: Az igazságszolgáltatás Oroszországban

Az Oroszországgal kialakítandó, korlátoktól mentes politikai és gazdasági kapcsolatok és az új partnerségi megállapodás egyik fő akadálya az orosz igazságszolgáltatási rendszer komoly hiányosságaiban keresendő. Milyen lépéseket tesz a Tanács annak érdekében, hogy ösztönözze a politikai ítéletek– például a Jukosz esetében, amely Hodorkovszkij, Lebegyev és Bahmina bebörtönzésével végződött –, és ezen ítéletek éppoly jogtalan végrehajtásának felülvizsgálatát, valamint hogy elősegítse egy, a tekintélyelvű politikai struktúrától független igazságszolgáltatási rendszer létrehozását?

A Tunne Kelam által feltett 3. kérdés (H-1008/08)

Tárgy: Jogállamiság és igazságszolgáltatás Oroszországban

Az EU-nak értékeken alapuló közösségként a harmadik országokkal meglévő kapcsolatainak egyik alapkövévé kellene tennie a jogállamiságot és az emberi jogok tiszteletben tartását. Az oroszországi igazságszolgáltatási

rendszert áthatja a politika, és a Kreml urai nem titkoltan eszközként használják. Az EU-nak tehát kiemelten kellene kezelnie a jognélküliség és a korrupció kérdését, amikor jövőbeni kapcsolatok folytatásáról gondolkodik.

Tekintettel a Hodorkovszkijt, Lebegyevet és Bahminát érintő legutóbbi látványos esetekre, a következő kérdést intézem a Tanácshoz: Hogyan reagál a Tanács az ilyen jogtalan és korrupt bírósági határozatokra Oroszország felé? Hogyan fogja a Tanács kezelni ezt a kérdést az EU és Oroszország kapcsolatában, és milyen intézkedéseket tesz a Tanács annak érdekében, hogy Oroszország változtasson az igazságszolgáltatási rendszerén?

Alexandr Vondra, *a Tanács soros elnöke*. – Tudom, hogy barátom, Milan Horáček olyan ember, aki régóta elkötelezetten figyeli az emberi jogok helyzetét Oroszországban, én pedig szeretném ezt megköszönni neki, mivel pontosan ez ennek a testületnek, ennek a szervezetnek a feladata.

Ami a konkrét kérdést illeti, szeretném őt biztosítani arról, hogy a Tanács teljes mértékben osztja az oroszországi jogállamiság és demokrácia alakulásával kapcsolatos aggályait.

A Tanács azon a véleményen van, hogy az Oroszországhoz fűződő partnerségi kapcsolatunknak a nemzetközi jog, a demokratikus elvek és az emberi jogok tiszteletben tartásán kell alapulnia. A Tanács ennek megfelelően továbbra is nyomást fog gyakorolni Oroszországra annak érdekében, hogy minden tekintetben teljesítse azokat a kötelezettségeit, amelyeket az Európa Tanács, és természetesen az EBESZ tagjaként, valamint a PEM – az EU-val kötött partnerségi és együttműködési megállapodás – keretében vállalt.

Az Ön és kollégái által felhozott esetek komoly aggályokra adnak okot, és a Tanács továbbra is figyelmesen követi a fejleményeket.

A Tanács az Oroszországgal folytatott politikai párbeszéd során – és különösen a 2005 márciusában bevezetett, évente kétszer sorra kerülő emberi jogi tanácskozásokon – rendszeresen kifejezi az aggályait.

Oroszországnak az említett területen és más területeken folytatott tevékenységét figyelembe vesszük az Oroszországgal kötendő új megállapodásról szóló tárgyalásokon – ez nagyon fontos –, de az EU Oroszországhoz fűződő kapcsolatának egyéb elemeiben is.

Az EU prioritásai között szerepel emellett, hogy a tárgyalás alatt lévő új PEM-be sikerüljön erős emberi jogi rendelkezéseket beilleszteni, amint azt a Tanács által tavaly elfogadott, tárgyalásokra vonatkozó irányelv meghatározta.

Az EU és Oroszország közötti stratégiai partnerségi megállapodásnak, amelyet néhányan emlegetnek, közös értékekre kell épülnie; különben semmi értelme. Az EU-nak új megállapodásra van szüksége, csakúgy, mint Oroszországnak. Alapvetően fontos, hogy a tárgyalások és maga a megállapodás szövege is tükrözze a számunkra becses értékeket, például a jogállamiságot. A magam részéről megígérhetem, hogy szeretném hangsúlyozni, hogy az eredmények szempontjából abszolút meghatározó, hogy az EU egységes legyen ebben a kérdésben.

Milan Horáček (Verts/ALE). – (*DE*) Elnök asszony! Problémásnak találom azt a tényt, hogy a Tanács a múltban többször is elmondta nekünk, hogy kiemelten kezeli az Oroszországhoz fűződő kapcsolatokat, de konkrétan Mihail Hodorkovszkij, Platon Lebegyev, valamint Szvetlana Bahmina esetében semmiféle előrelépést nem látunk.

Bernd Posselt (PPE-DE). – (*DE*) Vondra úr, nagyra becsülöm Önt, mint tapasztalt emberi jogi aktivistát, és ugyancsak igen nagy értékelem a cseh kreativitást, ebből adódnak kérdéseim. Tudnak-e segíteni abban, hogy új módszereket találjunk a Jukosz-foglyok ügyének megoldására azok után, hogy évek óta csak beszélünk erről, vagyis, hogy kialakuljon egy bizonyos fokú cselekvés? Kérdezném továbbá, hogy az emberjogi kérdés hogyan kerülhetne gyakorlati értelemben is határozottabban a központba az Oroszországgal folytatott tárgyalásokon?

Tunne Kelam (PPE-DE). - Miniszter úr, köszönöm a válaszait. Egyetért-e abban, hogy ha a Tanács erélyesen és meggyőzően tálalta volna ezt a problémát az orosz félnek, bizonyítva, hogy az EU komolyan veszi az igazság ilyenfajta botrányos megcsúfolását, akkor most a gazdasági kapcsolatok biztosabb alapon állnának?

Egyetért-e azzal, hogy amennyiben a Hodorkovszkij- és Lebegyev-ügynek nem lesz igazságos és átlátható megoldása, úgy az EU a gazdasági kötelezettségek teljesítését sem várhatja el Oroszországtól?

Alexandr Vondra, a Tanács soros elnöke. – Úgy vélem, hogy mivel most cseh elnökségünk van, senki nem várhatja el tőlünk, hogy némák maradjunk. Akkor sem voltam néma, amikor az energiabiztonságról beszéltünk, és nem voltam néma a múltban sem, amikor a Hodorkovszkij-ügy és más ügyek kerültek szóba.

Talán tudják, hogy lesz februárban a trojkának egy megbeszélése, ahol az elnökséget Karel Schwarzenberg külügyminiszter úr fogja képviselni. Természetesen meg fogjuk fontolni, hogy milyen lépéseket tegyünk az Önök által említett ügyekben, de hogy lesz-e eredmény, vagy sem, az nyilvánvalóan teljes mértékben az oroszokon múlik. Mi csak annyit tehetünk, hogy megteremtünk egy bizonyos légkört, amellyel fenntartjuk a nyomást Oroszországon, de rajtuk múlik, hogy erre reagálnak-e.

Daniel Hannan (NI). - Üdvözlöm a miniszter urat az ülésteremben, és üdvözlöm a Cseh Köztársaságot az elnökségi poszton. Bárcsak ugyanezt mondaná a Ház minden tagja! Be kell vallanom, hogy megdöbbentett az a hangnem, ahogyan néhányan kérdéseiket ma a cseh miniszterelnöknek feltették. Az egyik kollégánk, De Rossa úr az Ír Köztársaságból felszólította a miniszterelnököt, hogy vonja vissza azt a megjegyzését, miszerint a Lisszaboni Szerződés talán nem annyira nagyszerű, mint azt De Rossa úr gondolta, ami minden mástól függetlenül meglehetősen sértő volt De Rossa úr saját választókörzete többsége számára...

(Az elnök félbeszakítja a felszólalót.)

Elnök. - A Marian Harkin által feltett 4. kérdés (H-0969/08)

Tárgy: A világkereskedelem liberalizációja

A Cseh Köztársaság az elnökségi honlapján a cseh elnökség prioritásai között tünteti fel a világkereskedelem liberalizálásával kapcsolatos törekvéseit. Ismertetné-e az elnökség részletesebben is az ezzel kapcsolatos céljait, valamint konkrétan az EU élelmiszerbiztonságával kapcsolatban tervezett lépéseket?

Alexandr Vondra, a Tanács soros elnöke. – Köszönöm ezt a kérdést, mivel olyan országból származom, amelyik nagy barátja a szabad kereskedelemnek. Ez gazdaságunk alapja – GDP-nk körülbelül 80%-át valamilyen formában olyan tevékenység állítja elő, amely kapcsolódik ehhez a kereskedelemhez. Biztosra vehetik tehát, hogy elnökségünk nagyon szeretné, ha az Unió továbbra is maximálisan elkötelezetten törekedne arra, hogy kiegyensúlyozott, ambiciózus és átfogó megállapodást érjen el a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) keretében folytatott tárgyalások dohai fordulóján. Keményen fogunk dolgozni ezen.

Ami az elnökségem világkereskedelem liberalizálásával kapcsolatos céljaira vonatkozó kérdést illeti, az elnökség világosan meghatározta ezen a téren a legfőbb prioritásait a Tanács francia, cseh és svéd elnökségnek szóló 18 hónapos programja keretében, valamint saját munkaprogramjában is, amelyet a múlt héten tett közzé, illetve ma részben a miniszterelnök úr is ismertetett.

E program szerint a kereskedelempolitika továbbra is nagyon fontos eszköz lesz a globalizáció lehetőségeinek és kihívásainak megválaszolásában, valamint a gazdasági növekedés, az állásteremtés és Európa minden polgára boldogulásának előmozdításában. Folyamatos erőfeszítéseket teszünk egy mindenki javát szolgáló nyitott, piacorientált és szabályokon alapuló világkereskedelmi rendszer előmozdítása érdekében.

A kereskedelempolitikáknak hozzá kell járulniuk az Unió környezeti és éghajlati céljkitűzései megvalósításához is, főként azzal, hogy ösztönzik a környezettel kapcsolatos termékek és szolgáltatások kereskedelmének bővítését. Az Unió továbbra is teljesen elkötelezett amellett, hogy kiegyensúlyozott, ambiciózus és átfogó megállapodást érjen el a WTO keretében folytatott tárgyalások dohai fordulóján.

Hazám emellett három kiemelt területet határozott meg a tanácsi elnöksége idejére. E prioritások egyike az Európai Unió a világban. Ebben az összefüggésben hazám hangsúlyozza, milyen jelentős szerepet játszik a kereskedelempolitika a külső versenyképesség, a gazdasági növekedés és az új munkahelyek teremtésének előmozdításában, mind az EU "Globális Európa" elnevezésű új kereskedelempolitikai stratégiája, mind pedig a növekedést és foglalkoztatást célzó felülvizsgált stratégia értelmében.

A Cseh Köztársaság a multilaterális rendszerrel párhuzamosan támogatni fogja a Bizottság arra irányuló erőfeszítéseit, hogy kereskedelmi megállapodásokról tárgyaljanak ígéretes partnerekkel és régiókkal – ilyen például Korea, India, az ASEAN, a Mercosur és az Andok Közösség országai, valamint Közép-Amerika és potenciálisan Kína is –, és szabadkereskedelmi megállapodásokról tárgyaljanak az EU legközelebbi szomszédaival, például Ukrajnával, vagy az előírt feltételek teljesítése esetén ilyen tárgyalásokat kezdjenek Oroszországgal.

Az elnökség a kereskedelem területét érintő programját 2009. január 20-án ismerteti a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság előtt.

Ami az EU élelmiszerbiztonságát illeti, az elnökség azon a véleményen van, hogy a protekcionizmus sem Európában, sem máshol a világon nem segít biztosítani az élelmiszerellátást. Az elnökség ezért a világkereskedelem liberalizációját támogatja a Doha Fejlesztési Menetrend keretén belül, valamint a KAP reformjáról folytatott tárgyalásokat az európai mezőgazdaság versenyképesebbé tétele céljából. Ez annyit jelent, hogy meg kell szüntetni az export-visszatérítéseket.

Ezek az elemek – például a világkereskedelem átlátható liberalizálása és a versenyképes mezőgazdaság – az élelmiszerbiztonság javításának is alapelemei. Az EU élelmiszerbiztonsága nagyban összefügg az élelmiszeripari termékek nemzetközi kereskedelmével, amely lehetővé teszi, hogy ezek a termékek versenyképes áron elérhetők legyenek, és megfelelő ösztönzőket jelent azoknak a tagállamoknak, ahol azokat a leghatékonyabban lehet előállítani.

Napjainkban az élelmiszerbiztonság titka nemcsak az élelmiszer helyi előállításában rejlik, hanem abban is, hogy egy ország képes legyen más termékek exportja révén finanszírozni az élelmiszerimportot. Ebben az értelemben jobb garanciákat kínálhat a stabil és biztonságos ellátásra egy nyitott, multilaterális kereskedelmi rendszer, amelyen belül sokféle ország kínál élelmiszeripari termékeket.

Mairead McGuinness (PPE-DE). - Köszönöm a Tanácsnak a részletes választ, amelyen még el kell gondolkodnom, habár nem hiszem, hogy egyet fogunk érteni. Felhívnám a figyelmüket egy globális élelmiszerbiztonságról szóló jelentésre, amelyet ez a Parlament megszavazatott, és amelynek előadója voltam. Ez a jelentés teljesen világosan kimondja, hogy a piac nem teremti meg számunkra az élelmiszerbiztonságot, és egészen bizonyosan nem nyújt a mezőgazdasági termelőknek olyan jövedelem-stabilitást, amire szükségük van. Egyértelművé tenné tehát, kérem, hogy Ön szerint az előre vezető út a szabad kereskedelem a mezőgazdaságban, és hogy ez az Önök prioritása az elnökségük alatt?

Alexandr Vondra, a Tanács soros elnöke. – Röviden válaszolhatok a kérdésére – igen! Ha megvalósul a mezőgazdaságban a szabad kereskedelem, akkor nem lesz éhezés a világban.

Bernd Posselt (PPE-DE). – (*DE*) Vondra úr! Azt szokták mondani, hogy az agrárpolitika csak annak a 3%-nak szól, aki gazdálkodik, de 100%-unk eszik. Ami engem illet, én jó étvággyal eszem, és szeretném nagyon világosan kijelenteni, hogy meggyőződésem szerint az élelmiszerbiztonság létkérdés. Látjuk, milyen problémákat okoz az energiafüggőség. Támogatom a szabad világkereskedelmet, de képeseknek kell lennünk arra, hogy saját termőföldünkön megtermeljük az élelmünket, ezért meg kell őriznünk gazdálkodási struktúráinkat: nem bízhatjuk magunkat kizárólag a piacra.

Syed Kamall (PPE-DE). - Először is előttem szóló kollégámhoz, Hannan úrhoz hasonlóan szeretném üdvözölni a cseh elnökséget – érdekes lesz a kontraszt az EU előző elnökségéhez képest –, és én is elnézést kérek az ülésteremben jelen lévő néhány kollégám szégyenteljes viselkedéséért.

Nagyon szép az a kijelentés, hogy szeretnénk lendületesen kezdeni a WTO tárgyalásokat, de most voltak az indiai választások, most volt az amerikai elnökválasztás, és itt vannak az európai választások. Hogyan kezdhetnénk valóban lendületesen a WTO tárgyalásokat úgy, hogy mindenfelé választások folynak, és változik a kormányzat?

Alexandr Vondra, a Tanács soros elnöke. – Ami a KAP reformját illeti, úgy vélem, hogy azok közé tartoztunk, akik megpróbálták arra ösztönözni a Bizottságot, hogy álljon elő egy új költségvetési javaslattal, a fehér könyvvel. Még valamiféle közös erőfeszítést is megpróbáltam összehangolni svéd kollégámmal, mivel 2009 a cseh és a svéd elnökségek éve, és a nézeteink igen hasonlóak. De nem a mi dolgunk jogalkotási javaslattal előállni.

Barátomnak, Bernd Posseltnek azt mondom, hogy hasonló kulturális háttérből érkeztünk, de szerintem Önök is tudják, hogy mindketten élő példái vagyunk annak, hogy Európában nincsen éhezés, köszönhetően egyszerűen annak a ténynek, hogy a mezőgazdasági termékek kereskedelme az elmúlt évtizedekben folyamatosan nőtt. Tudom, hogy szükség van arra is, hogy néhány finom termék a piacon maradjon, például a bajor és a cseh sör, de általánosságban továbbra is úgy gondolom, hogy a szabad kereskedelem előmozdítja Európa és a világ jólétét.

Elhangzott egy kérdés a KAP-pal kapcsolatban. A Tanács emlékeztet arra, hogy a KAP állapotfelmérésről a Tanácsban tavaly november 20-án létrejött politikai megállapodással összefüggésben a Tanács és a Bizottság közös nyilatkozatban egyezett meg arról, hogy a Franciaországban, Annecyben szeptember 23-án a KAP 2013-at követő jövőjéről megkezdett megbeszélések keretében, és anélkül, hogy ez érintené az említett időszak új pénzügyi kilátásait, a Tanács és a Bizottság elkötelezi magát amellett, hogy alaposan megvizsgálja

a közvetlen közösségi kifizetések kidolgozására kínálkozó lehetőségeket, és foglalkozik a tagállamok közötti közvetlen kifizetések különböző szintjeivel.

Elmondhatom Önöknek, hogy a most munkába álló cseh elnökségnek szándékában áll megbeszéléseket szervezni ebben a témában a mezőgazdasági miniszterek nem hivatalos májusi találkozóján Brnóban. A kormányban dolgozó kollégám, Petr Gandalovič már nagyon várja, hogy megnyithassa ezt a vitát.

Szeretnénk levezetni egy megbeszélést a KAP jövőjéről, amelynek célja olyan agrárpolitikai eszközök felkutatása – elsősorban a közvetlen kifizetések területén –, amelyek lehetővé tennék az európai adófizetőktől összegyűjtött és a KAP-ra fordított pénzügyi források megkülönböztetésmentes és hatékony felhasználását, megszilárdítva ezzel az európai mezőgazdasági termelők versenyképességét, javítva Európa agrár- és élelmiszeriparának helyzetét egy globalizált és nyitott világpiacon, javítva a mezőgazdasági termékek minőségét és biztosítva a mezőgazdasági termékek nem forgalmazható eredményeit, valamint hozzájárulva a fenntartható vidékfejlesztéshez.

Az imént említett párbeszéd eredményének ki kellene köveznie az utat a – szeretném hangsúlyozni – korszerűsített KAP felé, azonos feltételeket biztosítva valamennyi tagállam számára.

Elnök. – A Seán Ó Neachtain által feltett 5. kérdés (H-0971/08)

Tárgy: A közös agrárpolitika jövője 2013 és 2020 között

A cseh elnökség prioritásai között szerepel a közös agrárpolitika. Milyen intézkedéseket tesz a cseh elnökség annak érdekében, hogy megállapodjon a közös agrárpolitika jövőjéről?

Seán Ó Neachtain (UEN). – (*GA*) Elnök asszony, szeretnék köszönetet mondani a soros elnök úrnak a válaszáért. Szeretnék feltenni neki egy kérdést a cseh elnök arra irányuló terveiről, hogy támogatást kapjanak a hátrányos helyzetben lévő területek. Úgy tudom, hogy a hátrányos helyzetben lévő területeknek további segítségre van szükségük, méghozzá nagyon nagy szükségük, az európai közös agrárpolitika keretében. Szeretném tudni, mit tervez az elnökség ezen a téren?

Alexandr Vondra, *a Tanács soros elnöke.* – A hátrányos helyzetben lévő területek problémája egész Európában azok közé a problémák közé tartozik, amelyekről folyamatos tárgyalások folynak a KAP-pal kapcsolatban. Azt hiszem abban mindannyian – vagy szinte mindannyian – egyetértünk, hogy ha szeretnénk valamiféle újraelosztást, akkor a jelenlegi protekcionista intézkedések fenntartása helyett a közvetlen kifizetésekről át kell térnünk a fejlődő vidéki területeknek nyújtott kifizetésekre.

Vannak tehát módszerek és eszközök, és természetesen szoros munkakapcsolatban vagyunk Fischer Boel biztos úrral. Nem vagyok mezőgazdasági szakértő, de azt hiszem egészen biztosan lesz lehetőségük a mezőgazdasági miniszterünket is megkérdezni és részletesebben is beszélni erről a kérdésről.

Avril Doyle (PPE-DE). - Sok sikert kívánok a cseh elnökségnek a hivatali idejére! Szeretném hallani a miniszter úr észrevételeit arról, hogy milyen tapasztalatokat szereztek eddig a cseh mezőgazdasági termelők és a cseh agrár-élelmiszeripar a közös agrárpolitikával kapcsolatban, elégedettek-e vele, és hozott-e javulást konkrétan az ő különböző vállalkozásaik számára? Hogyan látják ők – és hogyan látják Önök, a cseh nép – a közös agrárpolitikát annak a Cseh Köztársaságbeli alkalmazásán keresztül?

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Sajnos a gazdasági válság következtében munkahelyek szűnnek meg. A vásárlóerő csökken. Az életminőségbe ugyanakkor az egészséges élelmiszer is beletartozik.

Romániában rengeteg mezőgazdasági termelő van, gazdaságaik azonban kicsik. Szeretném megkérdezni, hogy milyen támogatást terveznek a mezőgazdasági kistermelők számára, különösen az új tagállamokban?

Alexandr Vondra, a Tanács soros elnöke. – Az új tagállamokban mások a feltételek. Az én hazámban például nincsen annyi kisméretű gazdaság, mint más európai országokban. Mezőgazdasági ágazatunk nagyon versenyképes, nagy gazdaságaink vannak, a helyzet azonban némileg eltérő például a szomszédos Lengyelországban.

Ami Doyle asszony kérdését illeti arról, hogy miként boldogulunk: nos, egyfelől Észak-Csehországban, a választókörzetemben van néhány mezőgazdasági termelő, akik most jobban boldogulnak, mert több pénzt kaptak. Szóval most már vannak olyan mezőgazdasági termelők, akik Hugo Boss nyakkendőt viselnek. Öt-tíz évvel ezelőtt ilyen nem volt. Másfelől éreznek némi igazságtalanságot is, mert a kifizetésekben vannak különbségek a régebbi és az új tagállamok között. Ez elemi igazság kérdése, és a rendszer e tekintetben kiigazításra szorul.

Úgy gondoljuk ugyanakkor, hogy szükség lenne a KAP reformjára. Ez az egyetlen módja annak, hogy megőrizzük Európa versenyképességét. Összetett problémával állunk tehát szemben. Nem vagyok szakértő, így nem tudok belemenni a részletekbe, de úgy vélem, hogy legalább az alapvető irányvonalakban meg kellene tudnunk állapodni.

Elnök. – És Ţicău asszony kérdése?

Elnézést, miniszter úr, nem voltam biztos benne, hogy mindkét kérdésre válaszolt.

Alexandr Vondra, a Tanács soros elnöke. – Megpróbáltam mindkét kérdésre válaszolni.

Elnök. – A kérdések óráját ezennel berekesztem.

Az idő hiányában megválaszolatlanul maradt kérdések írásban kerülnek megválaszolásra (lásd a mellékletet).

(Az ülést 20.00 órakor felfüggesztik, majd 21.00 órakor újra megnyitják.)

ELNÖKÖL: SIWIEC ÚR

Alelnök

11. A bizottságok és a küldöttségek tagjai: lásd a jegyzőkönyvet

12. A Szomáliai-félsziget helyzete (vita)

Elnök. – A következő napirendi pont a Tanács és a Bizottság álláspontja a Szomáliai-félsziget helyzetéről.

Alexandr Vondra, *a Tanács soros elnöke*. – Elnök úr! Ezen a késői órán szeretnék néhány megjegyzést tenni a Tanácsnak a Szomáliai-félsziget helyzetéről kialakított álláspontjával kapcsolatban.

A Szomáliai-félsziget nyilvánvalóan kihívásokkal küszködő régió, amely megérdemli kiemelt és fokozott figyelmünket, tekintettel az EU-ra gyakorolt jelentős hatására. Az EU figyelemmel kíséri a régióbeli fejleményeket, és készen áll a fokozottabb szerepvállalásra a Szomáliai-félsziget országaiban.

Tudom, hogy a Parlament is követi a fejleményeket. Küldöttségük fontos látogatást tett tavaly Eritreába és Etiópiába, valamint Dzsibutiba. Tudomásom van a Szomáliai-félszigetről szóló állásfoglalásra irányuló indítványról is, amelyet részben az említett látogatás kapcsán dolgoztak ki. Ez egyértelműen megmutatta a régiónak és az európaiaknak az EU-n belüli fokozottabb elkötelezettséget a Szomáliai-félsziget iránt. A Tanács nevében üdvözlöm a Parlament szerepvállalását a Szomáliai-félsziget problémáinak megoldására irányuló erőfeszítéseinkben.

A Szomáliai-félszigeten többféle feszültségforrás is van, ezekre majd részletesebben is rátérek. A Tanács véleménye szerint azonban ezek a feszültségek a régión belül sokszor kapcsolódnak egymáshoz. A Tanács ezért szeretné feltárni a regionális kapcsolatokat a különböző fennálló konfliktusok között. Hogyan kapcsolódnak egymáshoz ezek a konfliktusok?

Itt van először is az Etiópia és Eritrea közötti vita, amely talán az egyik alapvető oka az egész térség instabilitásának. Ez a következő formákban jelenik meg: az egymással szemben álló, háborúskodó csoportok támogatása Szomáliában; destabilizációs erőfeszítések egymás országaiban – megemlíteném Ogadent, és különösen Oromót Etiópiában; megjelenik továbbá a szudáni békefolyamat felélesztésének a támogatásában; Eritrea felfüggesztette a tagságát a Kormányközi Fejlesztési Hivatalban (IGAD).

És végül, de nem utolsó sorban a szomáliai konfliktus következtében alakult ki a világon napjaink egyik legsúlyosabb humanitárius helyzete. A kalóztevékenység fokozódása Szomália partjainál szintén ennek a konfliktusnak egy további súlyos következménye.

Egy másik komoly kérdés a természeti erőforrásokért – például a vízért és ásványi anyagokért – folytatott verseny a Szomáliai-félszigeten. Ez a jelenség növeli az állattenyésztők közötti konfliktusokat a különböző kulturális és etnikai csoportok által lakott területeken. Csökkenti emellett az élelmiszerbiztonságot és általánosságban növeli az emberek létbizonytalanságát, ez pedig hozzájárul a konfliktushoz és a migrációhoz.

Emellett komoly regionális kölcsönös függőségeket is megfigyelhetünk. Hadd említsek ezek közül néhányat! Ott vannak a határkonfliktusok, amit már említettem: az Etiópia és Eritrea, Szudán és Etiópia, valamint Dzsibuti és Eritrea közötti viták, amelyek a régió instabilitása forrásának tekinthetők. Szeretném azt is hangsúlyozni, hogy a regionális együttműködés javítása hozzájárulna a nemzeti határok körül kialakult feszültség csökkentéséhez.

Az élelmiszerbiztonság ugyancsak a kölcsönös függőségek közé tartozik. Sajnos ez komoly gondot jelent a régióban. Az ismétlődő aszályok és áradások rettenetes hatással vannak a lakosságra. A regionális együttműködés ebben az esetben is enyhíthetné ezeknek a természeti jelenségeknek a hatásait.

Mint azt Önök is tudják, egyesek szerint ebből a problémából erednek a konfliktusok Darfúrban, Szomáliában és a Szomáliai-félsziget számos más térségében. Nem vagyok biztos abban, hogy ez mindent megmagyaráz, de úgy gondolom, hogy ezt a kérdést az összes országban és regionális összefüggésben meg kell oldani, igazságosan és átlátható módon.

A kalóztevékenység eredetileg a szomáliai tengerpart egy kis részére korlátozódott. A kalózok azzal érveltek, hogy halászati adót vetnek ki a szomáliai vizeken halászó hajókra. Bizonyára jól tudják, hogy ez a tevékenység az óta jelentősen kibővült, és ma már a Szomáliába tartó humanitárius segélyszállítmányokat és az Ádeni-öböl, illetve annál jóval távolabb eső területek tengerbiztonságát is fenyegeti, beleértve a Kenya és Tanzánia partjainál elhaladó hajókat is.

Számos egyéb kölcsönös függőség is létezik, amelyek komoly hatással vannak Európára és a Szomáliai-félsziget országaira, ilyenek például a terrorizmus és a migráció.

Akkor hát mit tesz az Európai Unió? Milyen kötelezettséget vagy szerepet vállalunk? A Tanács – amelyet ma van szerencsém itt képviselni – rendelkezésére álló legfőbb politikai eszköz a politikai párbeszéd, nemcsak az egyes országokkal, hanem más regionális szereplőkkel is, ilyen például az Afrikai Unió, a Kormányközi Fejlesztési Hivatal, az Arab Liga, valamint az Egyesült Államok és Kína, mint fontos országok.

A politikai párbeszéd az EU és a régió országai között a Cotonoui Megállapodás értelmében kölcsönös kötelezettség. Ez a párbeszéd alapvetően az EU érintett országokban lévő misszióinak vezetőin keresztül valósul meg. Igen fontos eszköz ez a Tanács számára, mivel ezáltal közvetlen kapcsolatba kerülhetünk az érintett országok hatóságaival. Lehetőséget kínál arra, hogy meghallgassuk a véleményüket, ugyanakkor világosan elmagyarázzuk az észrevételeinket és kifejezzük az egyes kérdésekkel kapcsolatban felmerülő aggályainkat. Különösen igaz ez a kormányzással és az emberi jogokkal kapcsolatos ügyekre. Ezek a fő kérdések.

Mindezeken felül a Tanácsnak rendelkezésére állnak az európai biztonság- és védelempolitika (EBVP) eszközei is. 2008 szeptembere óta a Tanács élt is ezekkel az eszközökkel a szomáliai partoknál folyó kalóztevékenység elleni küzdelem során, először a brüsszeli székhelyű EU NAVCO koordinációs egységen keresztül, majd 2008 decembere óta az EU NAVFOR Atalanta elnevezésű tengeri műveleten keresztül.

Végezetül az EU az Európai Bizottság pénzügyi eszközein – például az afrikai békeprogramon és a stabilitási eszközön – keresztül is tud cselekedni. A részletesebb ismertetést átengedem Ferrero-Waldner biztos asszonynak, mivel ez a Bizottság feladatai közé tartozik.

A Tanács az Európai Bizottsággal együtt természetesen folyamatosan próbálja javítani az EU tevékenységeinek hatékonyságát és láthatóságát. Várom az ezzel kapcsolatos javaslataikat és ajánlásaikat.

Benita Ferrero-Waldner, a Bizottság tagja. – Elnök úr! A Bizottság az elmúlt években már kérte, hogy az Európai Unió szenteljen nagyobb figyelmet a Szomáliai-félszigeten kialakult helyzetnek. A mai vitában kollégámat, Louis Michelt helyettesítem, aki sajnos nem lehet itt; nagy érdeklődéssel vállalom ezt az ügyet, önmagáért is és azért is, mert közvetlen hatással van Európára – mozgósítanunk kellett például a haditengerészetünket a kalóztevékenység ellen, és ez csak egy példa a legújabb esetek közül.

Kifejezetten üdvözöljük tehát a régióban járt parlamenti küldöttség kezdeményezését, és a látogatást követő jelentésüket és állásfoglalás-tervezetüket, amelyeket elvben ugyancsak támogatunk.

A Szomáliai-félsziget egyes országainak belső helyzetét nem érthetjük meg a regionális dinamikából kiszakítva. Ha elő akarjuk mozdítani a regionális stabilitást, Cotonou nélkülözhetetlen és alapvető elemeinek a tiszteletben tartását és a szegénység elleni küzdelmet, akkor továbbra is a gazdasági fejlődésen, kormányzáson és biztonságon nyugvó globális megközelítést kell ösztönöznünk.

Engedjék meg, hogy mielőtt felszólalásom végén a Szomáliai-félszigetre vonatkozó regionális stratégiáról beszélnék, megjegyzéseket fűzzek az egyes országok helyzetéhez.

Először szólnék néhány szót Etiópiáról/Eritreáról. Etiópia stratégiai gazdasági és politikai helyet foglal el a régióban. A Bizottság továbbra is támogatja Etiópiát a szegénység enyhítését céltó intézkedéseiben, ahol is jelentős előrelépés történt.

A gyenge regionális biztonság és a közösségek közötti feszültség kihatással van az ország belső helyzetére, különösen Ogadenben, ahol továbbra is csak korlátozottan érhető el a lakosság. A Bizottság továbbra is figyelemmel kíséri az emberi jogok helyzetét és demokratizálási folyamatot. Tekintettel a 2005. évi általános választások körülményeire, a Bizottság szoros figyelemmel fogja kísérni a 2010. évi választások előkészületeit és lefolyását, elsősorban a nem kormányzati szervezetekről nemrégiben elfogadott jogszabályokkal és az ellenzéki vezető, Birtukan Medeksa ismételt letartóztatásával összefüggésben.

Eritreában a belső helyzetet részben az Etiópiával fennálló határvita holtpontra jutása határozza meg. A Bizottságot továbbra is komolyan aggasztja az emberi jogok megsértése és a bizonytalan társadalmi és gazdasági helyzet. Véleményünk szerint kifejezetten indokolt a lakosság életkörülményeinek javítását célzó együttműködési program folytatása. A 2008-ban megkezdett politikai párbeszéd jó platformot biztosít arra, hogy tartós kapcsolatban legyünk az eritreai hatóságokkal. Fogalmazzunk világosan: a folyamat eredményeképpen valamiféle pozitív és kézzelfogható lépéseket várunk Eritreában.

Mint azt állásfoglalás-tervezetükben is jelezték, az Etiópia és Eritrea között a tényleges határvonal – a határbizottság döntésének megfelelően – nem fogja teljesen megoldani a problémát, ha nem kíséri a két ország közötti kapcsolatok normalizálására irányuló párbeszéd.

Az Eritrea és Dzsibuti között nemrégiben kirobbant vitát nagyobb regionális összefüggésben kell vizsgálni, és globális megoldást kell erre keresni a helyi és regionális szereplőkön keresztül. Ezeket a folyamatokat továbbra is támogatjuk.

Most, hogy az etióp csapatok visszavonulnak Szomáliából, a szomáliai békefolyamat sikeréhez feltétlenül szükség van mind Etiópia, mind Eritrea együttműködésére.

Ami Szudán helyzetét illeti, teljes mértékben egyetértek a Parlament elemzésével. 2009 valóban meghatározó év lesz az ország jövője szempontjából. A szűnni nem akaró erőszak Darfúrban, valamint az észak–déli átfogó békeszerződés végrehajtásával kapcsolatos nehézségek potenciálisan destabilizálhatják az országot, és hatással lehetnek az egész régióra. Intenzív párbeszédet kell tehát fenntartanunk a khartoumi hatóságokkal és határozott nyomást kell rájuk gyakorolnunk annak érdekében, hogy rábírjuk őket a teljes körű együttműködésre mind az észak–déli átfogó békeszerződéssel, mind Darfúrral és a folyamataikkal kapcsolatban. Ezek a hatóságok – akárcsak a többi szudáni szereplő – nagyon is tisztában vannak azzal, hogy mi a felelősségük és mit kell teljesíteniük.

Darfúrban véget kell vetni a katonai hadműveleteknek és az erőszaknak, és teljes körűen helyre kell állítani a politikai folyamatot. Belátható időn belül fel kell vonulnia az UNAMID erőinek. A szudáni hatóságoknak teljesíteniük kell a humanitárius segélyezési és emberi jogi tevékenységek előmozdításával kapcsolatos kötelezettségeiket. Ami az észak-déli átfogó békeszerződést illeti, kulcsfontosságú, hogy Khartoum és Dél-Szudán kormánya rendezzék egymással a központi kérdésekben fennálló nézetkülönbségeiket, mint például az olajbevételek megosztása, a határ-megállapítás és a biztonsági és politikai ügyeket érintő jogalkotás. Ha ez elmarad, akkor a 2009-re tervezett választások az erőszak és a konfliktus kiújulásába torkollhatnak.

Szomáliában a békefolyamat kritikus szakaszba ért. Yusuf elnök lemondása és az etióp hadsereg visszavonulása új korszakot nyit, amelyet bizonytalanság és kockázat jellemez. Lehetőség nyílik ugyanakkor egy átfogóbb politikai folyamat elindítására. Politikai téren az Európai Unió folytatja a Dzsibuti-folyamatot előmozdító tevékenységét, amelynek egy új elnök megválasztásán és a nemzeti egységkormány megalakításán, illetve egy kibővített parlamenten keresztül nagyobb integráltsághoz kellene vezetnie. A Dzsibuti folyamatnak nincs alternatívája. A folyamat végrehajtásának kedvező körülmények megteremtését előmozdító nemzetközi és regionális támogatás nélkül a megállapodásnak nem sok esélye van a sikerre.

Ami a biztonságot illeti, a Bizottság továbbra is elkötelezetten támogatja egy, a biztonsági ágazat felelősségteljes irányítását szolgáló rendszer létrehozását. Bármilyen jellegű nemzetközi erőről legyen is szó (ENSZ felhatalmazással rendelkező stabilizációs haderő, ENSZ békefenntartó misszió vagy csak egy megerősített AMISOM), a megbízatásának arra kell összpontosítania, hogy előmozdítsa a Dzsibuti Megállapodás végrehajtását. A Bizottság pozitív választ adott arra a kérésre, hogy nyújtson további pénzügyi támogatást az AMISOM megerősítéséhez.

Végezetül, ami általánosságban a Szomáliai-félszigetet illeti, rendkívül nagyra értékelem, hogy a Parlament támogatja a Bizottság Szomáliai-félszigetre vonatkozó kezdeményezését. Ez a kezdeményezés a 2006. évi

szomáliai-félszigeti stratégián alapul, amelyet abban a meggyőződésben fogadtak el, hogy a régió bonyolult problémáit csak globálisan lehet kezelni. A Bizottság ebben a szellemben támogatja az Önök arra irányuló javaslatát, hogy nevezzenek ki egy szomáliai-félszigeti különleges képviselőt.

Jó munkakapcsolatokat alakítottunk ki az IGAD-dal, amely támogatja a Szomáliai-félszigetre vonatkozó kezdeményezést és kulcsszerepet játszik a végrehajtásában. A közeljövőben várhatóan sor kerül egy második közös szakértői megbeszélésre a víz, energia és szállítás témakörében, ahol olyan konkrét projekteket lehetne kidolgozni, amelyeket egy esetleges adományozói konferencián be lehetne ismertetni.

A regionális dinamikában kulcsszerepet játszó Eritrea részvételére feltétlenül szükség van a Szomáliai-félszigetre vonatkozó stratégia sikeréhez. Michel biztos úr kapcsolatban áll a régió állam- és kormányfőivel – többek között Isaias elnökkel –, ami lehetővé tette ezen a téren a nyitást, az IGAD új ügyvezető titkára pedig most kezdi meg a közös munkát az eritreai hatóságokkal, többek között az IGAD reformján és újjáélesztési folyamatán.

Elnök úr! Egy kicsit hosszasan beszéltem, de elég sok ország van, így ha az ember szeretne is mondani valamit, legalább néhány szót kell róluk ejteni.

Elnök. - A bevezetőre különleges szabály vonatkozik, nincsenek korlátozások.

Filip Kaczmarek, a PPE-DE képviselőcsoport nevében. – (PL) Elnök úr, biztos asszony, soros elnök úr! Nagyon köszönöm a Tanács és Bizottság véleményét a Szomáliai-félszigetről. A régió jelentősége túlmutat a pusztán földrajzi határokon. A konfliktusok és szerkezeti problémák összeadódnak az Afrika más régióiban tapasztalható negatív jelenségekkel. A legutóbbi látogatás során tagja voltam az Európai Parlament küldöttségének, és saját szememmel láthattam, hogy a térség problémái milyen összetettek, átfogóak és hogyan kapcsolódik egyik a másikhoz, és miért kell a válaszainknak is átfogónak lenniük.

Az állásfoglalás-tervezetben három alapvető, ugyanakkor meglehetősen széleskörű kérdésre összpontosítottunk: a regionális biztonságra, az élelmiszerbiztonságra, és az emberi jogok megóvása jegyében a demokráciára és a felelősségteljes kormányzásra. Látogatásom óta semmi kétségem sincs a felől, hogy a helyzet javításának alapfeltétele a jó szándék és a regionális vezetők közötti párbeszéd.

Helyes az Európai Uniónak az a politikája, hogy támogatja a Szomáliai-félsziget regionális intézményeit, de a kulcsszereplők aktív részvétele nélkül a politika hatástalan marad. A régió egyes országai rossz taktikát alkalmaznak, nem lehet például párbeszédre kérni az egyik szomszédot, ugyanakkor pedig megtagadni a párbeszédet a másikkal. Ez a gyakorlat logikátlan, és gyakorlatilag kizárja a diplomáciai siker lehetőségét. Az ottani politikai vezetőknek el kell fogadniuk azt a tényt, hogy a hatalom gyakorlása felelősséggel jár.

Amit a Szomáliai-félsziget vezetőitől várunk, az nem valamiféle speciális helyi, európai értékekhez kapcsolódik. Amit várunk, az az egyetemes értékeknek egy minimális szinten történő elfogadása. Meggyőződésünk emellett, hogy az alapvető jogok és szabadságok mindenkit megilletnek. A mai világban egyetlen fejlődő ország sem működhet megfelelően, ha elutasítja az alapvető, egyetemes értékeket. Ezek elfogadása tehát nemcsak egy gesztus az Európai Unió felé, hanem a saját érdekeiket szolgáló cselekedet. A fejlesztési elképzelések változhatnak, de az értékek állandóak, és mi azt szeretnénk, ha ezek a – közös és egyetemes – értékek mindennapossá válnának a Szomáliai-félszigeten.

Ana Maria Gomes, *a PSE képviselőcsoport nevében.* – (*PT*) A Tanácsnak és a Bizottságnak le kell vonnia a megfelelő következtetéseket abból, hogy Parlamentünk véleménye szerint a Szomáliai-félsziget országainak kormányai nem a Cotonoui Megállapodás 9. cikkében megfogalmazott kötelezettségeik szerint cselekszenek. Az emberi jogok, a demokrácia és a felelősségteljes kormányzás csak üres szavak. Ez teljesen egyértelmű mindenki számára, aki nem tarja csukva a szemét.

Etiópiában, az Afrikai Unió székhelyén például az embereket az adományozók számára jól hangzó szólamok mögé bújva nyomják el, ami ettől semmivel nem kevésbé durva és szégyenletes.

Elmesélek két nemrégiben történt eseményt...

Augusztus 29-én Birtukan Midekssát, az egyik parlamenti párt vezetőjét ismét letartóztatták és életfogytig tartó börtönbüntetésre ítélték, amiért nem volt hajlandó nyilvánosan kijelenteni, hogy ő kért kegyelmet 2007-ben, amikor a Meles Zenawi kormány a 2005. évi választások óta fogva tartott számos más ellenzéki politikai vezetővel együtt szabadon bocsátotta.

A második: az Etiópian Parlament elfogadta az úgynevezett nem kormányzati szervezetekről szóló törvényt, ami gyakorlatilag büntethetővé teszi a független nem kormányzati szervezetek munkáját.

Etiópiában nem indult el az átmenet a demokrácia felé, biztos asszony, és hálás lennék, ha ezt a kollégájának, Louis Michelnek is elmondaná.

Eritreában még gyalázatosabb a kormány haragja mindenkivel szemben, aki megpróbál élni a legalapvetőbb emberi jogokkal.

Ami Szomáliát illeti, ahol jelenleg az egész Szomáliai-félszigeten a legsúlyosabb a helyzet, a nemzetközi közösség – az Európai Uniót is beleértve – botrányosan nem törődik az emberek sorsával egy olyan országban, ahol évtizedek óta nincsen közrend, ahol az etióp csapatok büntetlenül foglalhatták el a földet és követhettek el bűnöket, és ahol kalózok és terrorista csoportok élik világukat.

Az EU haditengerészeti missziója semmit nem fog megoldani, ha az Európai Unió, az Egyesült Államok, az ENSZ és az Afrikai Unió továbbra sem foglalkozik a kalóztevékenység okaival, amelyek a szárazföldön gyökereznek, és ott is kell harcolni ellenük, nem a tengeren.

A régió stabilitásának és fejlődésének feltétele a Szudánt, különösen annak déli részét és Darfúrt pusztító tragikus konfliktusok megoldása, továbbá a nemzetközi közösség – beleértve az Európai Uniót is – szónoklatait határozott tettekre kell átültetni annak érdekében, hogy megvédjük a megtámadott civil lakosságot és véget vessünk a bűnözők büntetlenségének.

E tekintetben mind az Európai Unió, mind az Afrikai Unió hitelességének és hatékonyságának próbaköve lesz, hogy a Nemzetközi Büntetőbíróság valóban eljárást indít-e Omar Bashir elnök ellen.

Johan Van Hecke, az ALDE képviselőcsoport nevében. – Elnök úr! A Szomáliai-félsziget borzasztó régió, ahol a békét és biztonságot még mindig belső és regionális konfliktusok ássák alá. A konfliktusok humanitárius katasztrófát okoznak, és megbénítják ennek a stratégiai szempontból fontos régiónak a fejlődését.

Minden egyes háború, minden egyes konfliktus kiemeli ezeknek az államoknak a törékenységét. A konfliktusok többségének a hátterében a vezetés és a demokratikus kormányok hiánya áll, amint azt az EP küldöttség jelentése helyesen megállapította.

Amire ennek a régiónak szüksége van, az a hazai demokratizálódás, a nemzeti és nemzetközi jogállamiság tisztelete és mindenekelőtt a nemzeti megbékélés. Szomáliával kapcsolatban azt szeretném hangsúlyozni, hogy a korábbi elnök, Yusuf lemondása és az etióp erők visszavonása óriási lehetőséget nyit meg. Eljött az ideje, hogy összeszedjük a széttört darabokat, és elhozzuk a békét Szomáliában.

A szomáliai parlamentre kulcsszerep vár a bizalomépítésben, és átfogóvá teheti a békefolyamatot. Emellett az EU-nak feltétlenül támogatnia kell az Afrikai Unió békeerőinek megújulását és megerősítését. Ennek az erőnek megfelelő ENSZ mandátumot kell kapnia. Ellenkező esetben az ugandai és burundi erők elvonulnak Mogadishuból, biztonsági rést hagyva maguk mögött.

Teljes mértékben egyetértek Ferrero-Waldner biztossal. Szomáliában most alkalmas a pillanat a változásra, és ezt a lehetőséget ki kell használni. Be kell tölteni a hatalmi és biztonsági vákuumot, különben fennmarad a Szomáliaként ismert államtalan káosz.

Mikel Irujo Amezaga, a Verts/ALE képviselőcsoport nevében. – (ES) Elnök úr! A Szomáliai-félsziget jelenleg igazi lőporos hordó, nemcsak annak következtében, hogy a helyzet Szomáliában és Szudánban teljesen ingatag, hanem mert ugyanez tapasztalható abban a három országban is, amelyeket Kaczmarek úrnak, Hutchinson úrnak és nekem volt szerencsénk meglátogatni.

A küldöttség által meglátogatott három ország – Eritrea, Dzsibuti és Etiópia – abban megegyezik egymással, hogy mindhárom szegény, így az emberi jogok is nagyon alacsony szinten állnak. Ami a szegénységet illeti, a küldöttségünk rendelkezésére bocsátott számok szerint Etiópia kormánya elismerte, hogy már eddig is 6,5 millió embert érint az éhínség. Az Egyesült Nemzetek becslése szerint ez a szám meghaladja a tizenkét milliót. Humanitárius válsággal állunk tehát szemben, amiről a többi nemzetközi válság miatt a média nem tudósít, jóllehet az valóban megdöbbentő.

Az emberi jogi helyzet szintén figyelmet érdemel, tekintettel arra, hogy mindhárom országban vannak politikai foglyok – és így is nevezik őket: politikai foglyok.

Az Eritrea és Etiópia közötti határvita teljesen abszurd, akárcsak az, hogy több mint 200 000 katona vesz részt ebben a vitában. Felszólalásomat nem fejezhetem be anélkül, hogy ne gratulálnék Michel biztos úrnak a térségben végzett tevékenységéhez, és a politikai párbeszéd megkezdéséhez. Ennek a párbeszédnek folytatódnia kell, azt is egyértelművé kell azonban tennünk, hogy nagyon határozottak leszünk: határozottan védjük az emberi jogokat és határozottan fellépünk a nem kormányzati szervezetekre vonatkozó jogszabályok elfogadásán keresztül elkövetett gaztettek ellen. Szem előtt kell tartanunk, hogy ennek a politikai párbeszédnek köszönhetően bebizonyíthatjuk, hogy az Európai Unió kiváló nemzetközi tekintélynek örvend.

Tobias Pflüger, *a GUE/NGL képviselőcsoport nevében.* – (*DE*) Elnök úr! A Szomáliai-félsziget nemrégiben került ismét az EU figyelmének középpontjába. Az EU Atalanta nevű katonai missziója Karácsony óta állomásozik a térségben. Az EU a misszió kiküldésével elkövette ugyanazt a hibát, amit a NATO, az Egyesült Államok, Oroszország és másik, vagyis katonai eszközökkel, hadihajókkal, felszínesen küzd a problémák ellen. Kouchner úr 10 évvel Saint-Malo után még üdvözölte is a Szomália partjainál zajló haditengerészeti művelet által kínált fellépés lehetőségét. A probléma valódi okai a források igazságtalan elosztásában keresendők, amely mögött többek között a halállomány kiaknázása áll, amelyért többek között az Európai Unió vonóhálós halászhajói is felelősek. Szomália azok közé az országok közé tartozik, amelyeknek a gyakorlatilag nem létező kormányát a nyugat minden lehetséges módon támogatja.

Az etióp megszálló erők most elhagyták Szomáliát, de több mint 16 000 ember vesztette életét ezeknek a csapatoknak az inváziója óta. A Szomáliai-félsziget országaival folytatott kapcsolatokat jól illusztrálja Dzsibuti példája, ahol önkényuralmi rendszer van, mégis mindenféle nyugati országnak van ott katonai bázisa. A régió népeinek segítséget kell nyújtani – és nem hadihajókkal, amelyek csak a nyugati kereskedelmi útvonalak védelmét szolgálják, hanem például humanitárius segély formájában.

Karl von Wogau (PPE-DE). – (*DE*) Elnök úr, hölgyeim és uraim! Szomália bukott állam, ennek minden szörnyű velejárójával együtt. Kiválóan megállapították, mit kell tenni, és ezt barátom, Gomes asszony is nagyon világosan kifejtette.

A kalózkodás csak az egyik része – jóllehet fontos része – ennek a problémának, hiszen a kalózok jól megvetették a lábukat a régióban. A másik tényező az EU tengeri útvonalainak a védelme, ami az Európai Uniónak és polgárainak is érdeke.

Ezért folytatjuk az Atalanta nevű európai biztonság- és védelempolitikai (EBPV) műveletet, amely az első EBPV keretében folytatott haditengerészeti művelet. A művelet székhelye az Egyesült Királyságban van, ami ugyancsak újdonság, és a brit haditengerészet tisztje, Jones ellentengernagy vezeti.

Elsődleges feladata az élelmiszer-segély védelme, és annak biztosítása, hogy ez a segély valóban eljut Szomáliába, másodsorban pedig a kalóztevékenység elleni küzdelem és a megfelelő akciók végrehajtása.

Megbeszélést folytattunk a northwoodi műveleti központtal, akik világosan elmondták, hogy még több dologra is szükségük lenne, például tankhajókra és felderítő repülőgépekre – legénységgel és a nélkül –, valamint helikopterekre, mivel igen kiterjedt területen kell felderítést folytatni. Az Atalanta művelet sikere mindannyiunk közös érdeke. Tengeri útvonalaink védelme és a megbukott Szomáliai állam probléma egyaránt ezt kívánja, jóllehet ennek a problémának a megoldásához valószínűleg csak kismértékben járulhatunk hozzá.

Corina Creţu (PSE). – (RO) Először is szeretnék gratulálni képviselőtársaimnak ehhez a világ egyik legveszélyesebb, és kétségtelenül az egyik leghátrányosabb helyzetben lévő régiójában végrehajtott tényfeltáró misszióhoz.

Én is úgy gondolom, hogy a Szomáliai-félsziget valószínűleg a világ legszegényebb régiója. Etiópiában katasztrófát okozott az elmúlt évek aszályos időjárása. Olyan országról van szó, ahol emberek milliói szenvednek az éhségtől, még azokban az években is, amikor gazdag a termés.

Szudán és különösen a darfúri régió szintén tragikus helyszínek a világ térképén, hiszen olyan humanitárius katasztrófa történt itt, amelyet sok szakértő egyenesen népirtásként jellemzett, mivel több mint kétmillió embert mészároltak le, míg négy millióan menekültek lettek a polgárháború következtében.

Szomália, Eritrea és Dzsibuti a legszegényebb országok közé tartoznak, ahol a konfliktus állandó valóság, mint arra a biztos asszony és képviselőtársaim már rámutattak.

A régió tartós instabilitása az egyik oka azoknak a problémáknak, amelyekkel a Szomáliai-félszigetnek a gazdasági, társadalmi és politikai fejlődés során szembe kell néznie. A régióban a békefolyamat sikere szorosan

összefügg a regionális és afrikai struktúrák, például a Kormányközi Fejlesztési Hatóság vagy az Afrikai Unió részvételével.

Az Európai Uniónak támogatnia kell ezeknek a szervezeteknek a konszolidációját, és javítania kell a konfliktus-megelőző és megoldó képességüket. A jobb regionális integráció elősegítené a Szomáliai-félsziget országai között a nyíltabb párbeszédet az olyan közös érdekekről, mint a migráció, fegyvercsempészet, az energia vagy a természeti erőforrások, és alapul szolgálhatna az ellentmondásosabb témákról folytatandó párbeszédhez.

Az Európai Uniónak természetesen nagyobb szerepet kell vállalnia az emberi jogok megsértését érintő ügyekben. A Cotonoui Megállapodás szerint ezeknek az országoknak megállapodásra kell jutniuk az Európai Unióval a jogállamiság, az emberi jogok és a demokratikus elvek tiszteletben tartásáról.

Olle Schmidt (ALDE). - (*SV*) Elnök úr, biztos asszony, soros tanácsi elnök úr! 2001. szeptember 23-án, vasárnap reggel Dawit Isaak svéd állampolgárt az eritreai hatóságai elvitték eritreai otthonából. Tárgyalás nélkül bebörtönözték, és több mint hét év elteltével még mindig nem emeltek hivatalosan vádat ellene. Bűne állítólag az, hogy "független híreket közölt". Ebben az állásfoglalásban az első közvetlen hivatkozás Dawit Isaakra vonatkozik. Ennek fokoznia kell az Eritreán lévő nyomást.

Elfogadhatatlan, hogy egy uniós polgárt, egy svéd újságírót évekre börtönbe zárjon és zaklasson egy aljas rezsim, amilyen az asmarai is, egy olyan rezsim, amelyik segélyt kap az EU-tól, ráadásul egyre nagyobb segélyt. Biztos asszony, itt az ideje, hogy az Európai Unió cselekedjen, és feltételekhez kösse a nyújtott segélyt. A csendes diplomácia már a múlté. Ami sok, az sok. Az EU nem tűri az alapvető emberi jogok lábbal tiprását, az újságírók és a rendszer bírálónak megölését vagy bebörtönzését, miközben a lakosságot elnyomják és éhezik.

Az Európai Parlament most követeli, hogy Dawit Isaakot és a többi Eritreában bebörtönzött újságírót azonnal bocsássák szabadon. Hatalmas lépés ez a helyes irányba. Most a Bizottságon és a Tanácson a sor, hogy nyomatékot adjon ezeknek a szavaknak. Legfőbb ideje tehát, hogy az EU tárgyalásokat kezdjen és szankciókat vezessen be.

Eva-Britt Svensson (GUE/NGL). - (*SV*) Elnök úr! Akárcsak képviselőtársam a Liberálisok és Demokraták Szövetsége Európáért képviselőcsoportból, én is Dawit Isaak szabadon bocsátásának kérdését szeretném kiemelni. Dawit Isaak svéd állampolgár hét éve egy borzalmas diktatúra börtöncellájában ül, tárgyalás nélkül. Örülök, hogy bekerült a Szomáliai-félszigetről szóló állásfoglalásba egy bekezdés az ő az azonnali szabadon bocsátásáról. Követeljük Dawit Isaak és a többi bebörtönzött újságíró azonnali szabadon bocsátását. Tárgyalás nem volt, és mi volt a bűnük? Az, hogy a demokráciáért és a szólásszabadságért dolgoztak.

Az EU Eritreának nyújtott segélyeit a jövőben Dawit Isaak és a többi újságíró szabadon bocsátásához kell kötni. Most feltételhez kötött segélyre és egyéb szankciókra van szükség, például az Európában lévő eritreai követelések befagyasztására, és a nemzetközi jog megsértésének bejelentésére Nemzetközi Büntetőbíróságon. A svéd kormány állítólag a csendes diplomácia módszerét alkalmazta, de hét év elteltével semmi nem történt. Most ideje cselekedni.

Charles Tannock (PPE-DE). - Elnök úr! A Szomáliai-félsziget a szó szoros értelmében katasztrófa. A régiót évtizedek óta háború, éhínség, környezetkárosítás, korrupció, hibás vezetés és politikai elnyomás sújtja. Az emberi jogokat természetesen durván megsértik. A civil társadalom gyenge. Bármilyen riasztó, könnyen előfordulhat, hogy a helyzet továbbromlik. A vitatott területek miatt Etiópia és Eritrea között meglévő feszültség bármelyik pillanatban fellángolhat. A bukott Szomália államot továbbra is megmérgezi a törzsi erőszak és az iszlám szélsőségesség, ami most az etióp csapatok visszavonásával és a legutóbbi elnök lemondásával továbbromlik majd.

Beszéltünk már a szomáliai partoknál terjedő kalózveszélyről. Természetesen nagy a kísértés, hogy az EU katonai fellépést javasoljon megoldásként a Szomáliai-félszigeten uralkodó káoszra. A múlt tapasztalatai azt mutatják, hogy ez rettentő nagy hiba lenne. Bill Clinton elnök amerikai csapatokat küldött Szomália megzabolázására, de az is katasztrofális következményekkel járt.

Optimizmusra szerintem egyedül a szomáliföldi régió adhat okot, amely azelőtt brit protektorátus volt. 1960-ban bekebelezte a Szomáliai Köztársaság, miután ostoba módon és önként feladta rövid ideig tartó függetlenségét, a Siad Barre 1991-ben bekövetkezett halálát követő zűrzavarban azonban ismét különvált. Szomáliföld azóta Szomália egyetlen kohézív és működő politikai struktúrája. Szomáliföld népe viszonylag

emberséges kormányt és haladó intézményeket mondhat magáénak. Rendelkeznek az államiság jelképeivel is, azaz van saját valutájuk és zászlójuk.

Ami a pártomtól és politikai csoportomtól független személyes véleményemet illeti, talán itt az ideje, hogy a nemzetközi közösség az Afrikai Unió vezetésével komolyabban fontolóra vegye Szomáliföld függetlenségi törekvéseit. Egy, a nyugat támogatását élvező független Szomáliföld előmozdíthatja a stabilitást és a haladást egy egyébként reménytelen és kaotikus régióban. Szomáliföld népe természetesen jogosan kérdezné, mi itt az EU-ban miért vonakodunk elismerni az ő ténylegesen létező országukat, miközben Koszovó függetlenségét oly sietve elismertük.

Rareş-Lucian Niculescu (PPE-DE). – (RO) Az Európai Uniónak valóban minden oka megvan arra, hogy aggódjon a Szomáliában előállt helyzet miatt, ahol gyakorlatilag hatalmi vákuum alakult ki, és minden esély megvan arra, hogy ezt a vákuumot a szomáliai iszlám milícia töltse be. A háromezer etióp csapat visszavonásától eltekintve az Afrikai Unió égisze alatt működő missziókat is visszavonhatják, ha az elkövetkező időszakban nem kapnak további támogatást.

A régió vizein járőröző európai misszióra nem mondhatok mást, mint hogy hangos siker, de a megbízatása csak a "betegség" tüneteinek , és nem magának a betegségnek a kezelésére terjed ki. Szomáliának olyan kormányra van szüksége, amely képes partnerként párbeszédet folytatni a nemzetközi intézményekkel, az Európai Unióval és az összes többi állammal, amelyek hajlandók aktív szerepet vállalni a régió stabilitásának a megteremtésében.

Alexandru Nazare (PPE-DE). – (RO) Az Európai Unióra sokféle felelősség hárul Szomáliában és a Szomáliai-félszigeten. Az instabilitás, a kormányzás és biztonság hiánya következtében a régió több okból is aggodalomra ad okot.

Mindenekelőtt a Szomáliában menedéket találó csoportok által elkövetetett kalóztevékenység példátlan fokozódása kihat a kereskedelmi útvonalakra egy olyan régióban, amely rendkívül fontos az európai és a globális kereskedelem számára. Aggodalommal tölt el bennünket, hogy ezek a csoportok egyre magasabb műszaki színvonalon állnak, és képesek a parttól egyre távolabb elhaladó hajókat is megtámadni.

A dolgok jelenlegi állása nyilvánvalóan Szomália kétségbeejtő helyzetének köszönhető, különösen annak, hogy nincsen egy olyan központi kormány, amely képes lenne felügyelni az ország felségvizeit. Az eseményekért azonban ugyanúgy felelősség terheli a nemzetközi közösséget is. A kalóztevékenység, minden ország írott és íratlan jogszabályait megsérti, függetlenül attól, hogy melyik tengeren történik, és hol találnak menedéket az elkövetők, így az ezzel szembeni beavatkozás jogos, bárhonnan érkezzen is.

Az Európai Uniónak és a nemzetközi közösségnek nem sok esélye van arra, hogy alapvetően megváltoztathatja a szomáliai valóságot. Sokkal több lehetőségünk van azonban arra, hogy annak egyik következményét, a kalózkodás problémáját kezeljük.

Alexandr Vondra, a Tanács soros elnöke. – Elnök úr! Először is engedje meg, hogy két itt elhangzott megjegyzésre reagáljak, azután pedig levonjak bizonyos következtetéseket. Olle Schmidt és Eva-Britt Svensson Dawit Isaak újságíróról kérdeztek: igen, megpróbálunk tenni valami Eritreában a kiszabadítására.

Anna-Maria Gomes az ellenzéki aktivista, Bertukan asszony legutóbbi letartóztatásáról kérdezett. A Tanács természetesen tud az esetről, amely még a 2005-ös választások előtti felkelésig nyúlik vissza, amikor más ellenzéki vezetőkkel együtt letartóztatták, majd 2007-ben kegyelmet kapott. Tavaly év végén ismét letartóztatták. Az EU azóta figyelemmel kíséri az ügyet, és a Tanács készen áll arra, hogy megtegye a megfelelő lépéseket, amennyiben a helyzet megköveteli.

Most szeretnék öt rövid záró megjegyzést tenni. Először is hadd mondjam el, hogy nagyra értékeljük a régióban járt küldöttségek – különösen Hutchinson úr, Kaczmarek úr és Irujo Amezaga úr – hozzájárulását.

Először is, azt hiszem, biztosíthatom Önöket arról, hogy a cseh elnökséget a folytonosság fogja jellemezni. Tehát természetesen nem szándékozunk teljesen újrafogalmazni az EU Szomáliai-félszigettel kapcsolatos stratégiáját. Ehelyett inkább az elődeink által megkezdett politikát szeretnénk a lehető legjobb módon folytatni.

Egyik legfontosabb feladatunk a kalóztevékenység visszaszorítása lesz, és ebben az összefüggésben nagyra értékeljük a francia elnökség erőfeszítését, amely az első uniós haditengerészeti misszió felállításával az első nehéz feladatot elvégezte. A Cseh Köztársaság persze nem haditengerészeti nagyhatalom, ezért ebben a kérdésen nagyra értékeljük az EU erőteljes részvételét.

Második megjegyzésem az, hogy a rövid időre szóló Atalanta Hadművelet máris több kalózcselekményt magakadályozott, és sok kalózt elfogtak, tehát a hadművelet a misszió felállítása után alig egy hónappal már egyértelműen hatékonynak bizonyult. Az Atalanta rövid távú intézkedés a kalózkodás megfékezésére, de szükséges rövid távú intézkedés volt.

A harmadik pont az, hogy a Tanács annak érdekében, hogy hosszú távú megoldást találjon Szomáliában, az átmeneti szövetségi kormányon és az Alliance for the Re-liberation of Szomália (ARS) szervezeten belül teljes mértékben támogatja a Dzsibuti-folyamatot, és ennek a folyamatnak nincsen alternatívája.

Etiópia megkezdte a kivonulást Szomáliából; ez a Dzsibuti-folyamat végrehajtásának fontos lépése. Vannak bizonyos aggályok azzal kapcsolatban, hogy Etiópia távozásával biztonsági vákuum jöhet létre; ezért az EU továbbra is jelentős támogatást nyújt az Afrikai Unió szomáliai missziójának, az AMISOM-nak. A 2008 decembere és 2009 májusa közötti időszakra 20 millió eurót különítettünk el erre a célra.

A negyedik pont a közvetlen kapcsolatokra vonatkozik: azt tervezzük, hogy miniszteri szinten felújítjuk a politikai párbeszédet a Kormányközi Fejlesztési Hatósággal. A fejlesztési hatóság a szudáni béketárgyalásokban való részvétele alkalmával bizonyságot adott képességeiről; a tárgyalások eredményeképpen írták alá 2005-ben az átfogó békeszerződést. A hatóság tehát az EU fontos partnere lehet abban, hogy elhozzuk Szomáliának a békét és stabilitást.

Végül, de nem utolsó sorban a fokozottabb szerepvállalással kapcsolatban szeretném tájékoztatni Önöket, hogy elnökségünk alatt kezdeményezni fogjuk a Bizottság Szomáliai-félszigetre vonatkozó stratégiájának felülvizsgálatát, ami nem mond ellent annak, amit a folytonosságról mondtam.

Benita Ferrero-Waldner, *a Bizottság tagja.* – Elnök úr! Szeretnék néhány megjegyzést fűzni ehhez a rövid, de fontos vitához. Először is Szomáliáról; nagy érdeklődéssel hallgattam az észrevételeiket és javaslataikat, és örömmel látom, hogy nemcsak a helyzetértékelésben, hanem a szükséges intézkedésekben is egyetértünk. Szükségünk van az egész nemzetközi közösség támogatására, beleértve az új amerikai kormányt is, de éppúgy az iszlám világ legfontosabb szereplőinek a támogatására is szükség lesz ahhoz, hogy fenntartható politikai megoldás jöjjön létre Szomáliában, és végre véget érjen a lakosság kimondhatatlan szenvedése. A Bizottság ezért teljes körű politikai, és emellett jelentős pénzügyi támogatást nyújt a Dzsibuti-folyamathoz.

Egyetértek Ana Maria Gomes asszonnyal abban, hogy a Szomáliai-félsziget országainak súlyos problémái vannak az emberi jogok és a felelős kormányzás terén – ezt sokan mások is említették. Ezek a rendkívüli kihívások komoly aggodalomra adnak okot. Úgy véljük azonban, hogy nehéz lenne általános ítéletet mondani a Cotonoui Megállapodás 9. cikkével kapcsolatban. Ki kell állnunk az emberi jogok és a felelős kormányzás mellett, felhasználva a teljes rendelkezésünkre álló politika eszköztárat, beleértve egy olyan politikai párbeszédet, amely világosan meghatározza az irányadó szinteket.

Ami az élelmiszersegélyt és az élelmiszerbiztonságot illeti, ez az Európai Parlament állásfoglalásának prioritásai között is szerepel. Ebben az összefüggésben szeretném hangsúlyozni, hogy az EFA (Európai Fejlesztési Alap) keretén felül már vannak az úgynevezett élelmiszersegély-eszköz keretében is alapok, amelyek költségvetése 2009 és 2011 között 100 millió EUR lesz.

Végezetül mi is tökéletesen ismerjük a svéd állampolgár, Dawit Isaak helyzetét, aki még mindig letartóztatásban van Eritreában. Kollégám, Louis Michel beszélt az esetről Isaias elnök úrral legutóbbi, 2008. júniusi látogatása alkalmával, és folynak további csendes diplomáciai intézkedések is az eset kapcsán. Biztosíthatom Önöket, hogy ezután is elkötelezetten dolgozunk az eritreai emberi jogi helyzet javítása érdekében, úgyhogy erre a kérdés kiemelt figyelmet fordítunk.

Elnök. – Kaptam egy állásfoglalásra irányuló indítványt⁽²⁾, amelyet az eljárási szabályzat 103. cikkének (2) bekezdése alapján nyújtottak be.

A vitát lezárom.

A szavazásra 2009. január 15-én, csütörtökön kerül sor.

13. Az Európai Unió stratégiája Fehéroroszországgal kapcsolatban (vita)

Elnök. – A következő napirendi pont a Tanács és a Bizottság jelentése az Európai Unió Fehéroroszországgal kapcsolatos stratégiájáról.

Alexandr Vondra, a Tanács soros elnöke. – Elnök úr! Véleményem szerint a cseh elnökség alatt a Tanács egészen biztosan kiemelt figyelmet fog szentelni a Fehéroroszországban kialakult helyzetnek és annak, hogy mit kellene tennünk, és hogyan segíthetnénk.

Hadd kezdjem egy pozitív gondolattal. Elégedetten nyugtáztuk azokat a lépéseket, amelyeket Fehéroroszország az elmúlt hetekben tett, például a "Szabadságért" mozgalom bejegyzését, független újságok kinyomtatását és terjesztését, mint például a Narodnaya Volya vagy a Nasha Niva, az EBESZ sajtószabadsággal foglalkozó képviselőjével az internet szabályozásáról tartott kerekasztalt, valamint a szakértői tanácskozások megkezdésének bejelentését az EBESZ-szel és az ODIHR-ral a választási törvénykezés javításáról.

Az említett lépések közelebb visznek azoknak a kritériumoknak a teljesítéséhez, amelyeket az EU feltételként szabott ahhoz, hogy az eredeti hathónapos időszakon túl is fenntartsa a vízumkiadási tilalom felfüggesztését. Az EU a fehérorosz kormánnyal fenntartott kapcsolatai során hangsúlyozta, milyen fontos, hogy ezekben a kérdésekben előrelépés történjen.

A szankciók felülvizsgálata előtt – ebben április elejéig kell döntenünk – minden politikai kapcsolatot – a kétoldalú kapcsolatokat is beleértve – fel fogunk használni arra, hogy Fehéroroszországot arra ösztönözzük, hogy a Tanács október 13-i következtetéseiben megfogalmazott problematikus pontokban előrelépjen, és tegyen meg további fontos intézkedéseket. Elnökségünk ugyancsak ösztönzésként azt tervezi, hogy újabb külügyminiszteri trojkát tart Fehéroroszországgal az Általános Ügyek és Külkapcsolatok Tanácsa januári ülése mellett.

Ezután is figyelemmel kísérjük az országban az emberi jogok és az alapvető szabadságok általános helyzetét, melynek során kiemelt hangsúlyt kap az nem kormányzati szervezetek szabályozási környezete és a média. Emellett közvetlen megbeszéléseket folytatunk, és véleményt illetve információt cserélünk különböző ellenzéki képviselőkkel és más személyekkel Fehéroroszországban, például Alexander Milinkievics úrral, Kosolin úrral és másokkal.

Fehéroroszország – mint tudjuk – a keleti partnerségben résztvevő hat állam egyike, és bevonása azt szolgálta, hogy pozitív fejlődési folyamatokat indítson el kelet-európai szomszédunknál. Fehéroroszország részvétele a belföldi fejlemények függvénye. Azt tervezzük, hogy a keleti partnerséget májusban, Prágában csúcstalálkozói szinten indítjuk el, és a nap kiválasztása is így történt, hogy éppen a hathónapos időszak végére essen, és így elvégezhessük az értékelést. Még nem született döntés azzal kapcsolatban, hogy Lukashenko úr meghívást kap-e.

Szilárdan hisszük, hogy most konstruktívan kell Minszkhez közelednünk; mondjuk úgy, hogy ez stratégiai szempontból kötelező. Természetesen megmaradunk a realitások talaján, és nem várunk semmiféle drámai változást, de úgy véljük, hogy Lukashenko úr arra irányuló törekvése, hogy kiegyensúlyozott kapcsolatot alakítson ki Moszkvával, kínálhat egy lehetőséget. Ugyanakkor bizonyos közös értékek közössége vagyunk, és az irányítást a saját kezünkben kell tartanunk. Közös érdekünk, hogy ezt a lehetőséget felhasználjuk arra, hogy továbberősítsük Fehéroroszországban a pozitív tényezőket e tekintetben.

Benita Ferrero-Waldner, *a Bizottság tagja.* – Elnök úr! Nagy örömömre szolgál, hogy Fehéroroszországról beszélhetek Önöknek, mivel pozitív fejlemények történtek, amit nagy örömmel láttunk. Fehéroroszország igen előkelő helyen szerepel a programunkban, és nem kizárólag azért, mert a régió azon országai közé tartozik, amelyeket súlyosan érintett a jelenlegi pénzügyi válság. Kivételes lehetőség kínálkozik a számunkra arra, hogy valóban új fejezetet nyissunk a Fehéroroszországhoz fűződő kapcsolatainkban.

Félidejénél tart a Fehéroroszországgal szemben bevezetett szankciók hathónapos felfüggesztése, amelyről az EU külügyminiszterei 2008. október 13-i ülésükön határoztak. Mivel ez a felfüggesztés 2009. április 13-án lejár, itt az ideje az első értékelésnek, hogy lássuk, a helyes irányba tart-e Fehéroroszország, és ennek megfelelően meghosszabbíthatjuk-e a felfüggesztést, és tehetünk-e további pozitív lépéseket Fehéroroszország felé.

Az Általános Ügyek és Külkapcsolatok Tanácsa október 13-i ülésén nagyon világosan kijelentette, hogy a felfüggesztés meghosszabbításához folytatódnia kell annak a pozitív folyamatnak, amely a még megmaradt politikai foglyok augusztusi szabadon bocsátásával kezdődött. A következő területeken van szükség további

tartós javulásra: nem történhetnek újabb letartóztatások vagy bebörtönzések politikai okból; együttműködés az EBESZ/ODIHR szervezetekkel a választási jogszabályok reformja érdekében; előrelépés a sajtószabadság terén; jobb működési feltételek a nem kormányzati szervezetek számára és a civil társadalom zaklatásának beszüntetése; valamint jelentős előrelépés a gyülekezési szabadság terén.

Az elmúlt három hónapban láttunk javulást. Megszüntették például a tilalmat két nagyobb, független újság ellen, amelyeknek már a kinyomtatása és terjesztése is újra megkezdődött. Másodszor, bejegyezték Milinkievics úr a "Szabadságért" elnevezésű szervezetét, és harmadszor, január 22-én konzultációk kezdődnek Fehéroroszország és az ODIHR között a választási reformról. Ezzel az előrelépéssel Fehéroroszország közvetlenül a Bizottság november elején megfogalmazott kéréseire reagált, és szerintünk ez biztató.

Ahhoz azonban, hogy a kapcsolatunk új korszakba lépjen, és hogy a felfüggesztést megerősítsük, további előrelépésre van szükség. Szeretnénk javulást látni a sajtószabadság terén, beleértve az internet szabadságát és a külföldi újságírók akkreditálását. Emellett szeretnénk, ha egyszerűsítenék a nem kormányzati szervezetek bejegyzési eljárását és az nem kormányzati szervezetek munkakörülményeit, megszüntetnék továbbá az nem kormányzati szervezetek aktivistái – például Barazenka úr – szabadságának korlátozását, és további bizonyítékot kell látnunk arra, hogy szabadon lehet békés tüntetéseket tartani, anélkül, hogy a résztvevőknek letartóztatástól kellene tartaniuk.

A fejlődés azonban kétirányú utca. Ha Fehéroroszország valóban komoly haladást tud felmutatni, akkor – úgy vélem – az is nagyon lényeges, hogy mi azt egy komoly intézkedéscsomaggal viszonozzuk. A Bizottság már dolgozik egy ilyen csomagra irányuló javaslaton, amely a következő elemeket tartalmazhatja: az energiáról, közlekedésről és környezetről egy évvel ezelőtt megkezdett műszaki párbeszéd kiterjesztése más területekre is; az európai szomszédsági és partnerségi eszközből (ENPI) Fehéroroszországnak juttatott rész jelképes növelése a tárgyalások alátámasztására; a Fehéroroszország előtt álló új gazdasági kihívásokhoz való alkalmazkodás elősegítése, valamint az EBB és EBRD-kölcsönökre való jogosultság kiterjesztése Fehéroroszországra; a kapcsolatok elmélyítése: január 26-án a trojka az Általános Ügyek és Külkapcsolatok Tanácsának (GAERC) ülésével párhuzamosan találkozik Martinov külügyminiszter úrral, ahol szeretném világosan elmondani Martinov úrnak, hogy mit vár pontosan az EU Fehéroroszországtól, és mi mit tudunk ajánlani; és természetesen a társadalmi párbeszéd elmélyítése.

Olyan fordulóponthoz érkeztünk, ahol szerintem koncentrálni kell az erőfeszítéseinket, és hasznos lenne például, ha az európai parlamenti képviselők is tartanának találkozókat Minszkben fehéroroszországi parlamenti képviselőkkel.

Egy további pont, amin elgondolkodhatunk, hogy esetleg tárgyalásokat kezdjünk egy vízumkönnyítési és visszafogadási megállapodásról. Ebben a kérdésben a labda a Tanács térfelén van, és Fehéroroszországnak még egyértelműen további haladást kell felmutatnia. Mi, a Bizottság azonban készen állunk arra, hogy nagy lendülettel munkához lássunk, és elősegítsük ezeket a tárgyalásokat, amint a miniszterek megerősítik, hogy kellő előrelépés történt.

Végezetül, készen állunk arra, hogy teljes körű szomszédságpolitikai (ENP) és partnerségi ajánlatot dolgozzunk ki Fehéroroszország számára. Ennek keretén belül elhárítanánk az akadályokat a Partnerségi és Együttműködési Megállapodás elől, és jelentősen növelnénk a támogatásunkat.

Április 13-át követően, amennyiben a miniszterek úgy értékelik, hogy a haladás megfelelő mértékű volt, döntünk arról, hogy a szankciók felfüggesztését meghosszabbítjuk-e. Amennyiben a Fehéroroszország által felmutatott haladás eléri az ehhez szükséges szintet, úgy valóban készen állunk arra, hogy azt viszonyozzuk, és remélem, hogy tényleg új fejezetet nyithatunk a Fehéroroszországhoz fűződő kapcsolatainkban.

Jacek Protasiewicz, a PPE-DE képviselőcsoport nevében. – (PL) Elnök úr, biztos asszony, soros elnök úr! A mai vita apropója elsődlegesen az, hogy ezen a héten félidejéhez érkezik a Fehéroroszországgal szemben bevezetett szankciók hathónapos felfüggesztése. A Ház pozitív óvatossággal fogadta a Fehéroroszország és az Európai Unió közötti kapcsolatok félidős értékelését, méltányolva a Fehéroroszországban bekövetkezett változásokat.

Mindenekelőtt szeretném kifejezni elégedettségünket annak kapcsán, hogy az Alekszander Milinkievics által vezetett "Szabadságért" mozgalmat jogszerűvé tették, valamint hogy a Narodnaja Volja és a Nasa Niva című független lapok törvényesen működhetnek és bekerülhetnek az állami terjesztő rendszerbe. Elítéljük ugyanakkor azt, hogy az elmúlt években szabadon bocsátott politikai foglyok még nem nyerték vissza valamennyi jogukat, és egy tiltakozó diákot jogtalanul fogva tartottak a tárgyalását megelőző időszakban.

Szeretnénk hangsúlyozni, hogy a szankciók tartós megszüntetésének és az Európai Unió és Fehéroroszország közötti kapcsolatok normalizálásának alapvető feltétele a választási törvény megváltoztatása, a korlátozó

sajtó-jogszabályok hatályon kívül helyezése, és a büntető törvénykönyv olyan értelmű megváltoztatása, hogy az ne tegye lehetővé a demokratikus ellenzékkel és a független újságírókkal szembeni visszaélést. Ebben az összefüggésben arra ösztönözzük a fehérorosz hatóságokat, hogy szorosan működjenek együtt az EBESZ-szel és a Fehéroroszországi Újságírók Szövetségével. Értékeljük az említett két témában tartott előzetes megbeszéléseket, de állandó együttműködést javasolunk a külföldi szakértőkkel és a fehéroroszországi civil társadalom képviselőivel.

A ma vitára bocsátott állásfoglalásban szorgalmazzuk továbbá, hogy a fehérorosz hatóságok szüntessék meg a politikai pártok és nem kormányzati szervezetek tevékenységének korlátozását, és tegyenek jogszerűvé több független médiumot. Ez azonban nem lehet egyirányú utca. Az Európai Bizottságot és a Tanácsot is felkérjük, hogy csökkentse gyorsabban az uniós beutazási vízum árát, és növelje az Európai Beruházási Bank fehéroroszországi befektetéseit az energiainfrastruktúra terén, különös tekintettel a tranzit infrastruktúrára. Szeretném hangsúlyozni, hogy az Európai Parlament ismételten kérni fogja a Bizottságot, hogy biztosítson pénzügyi támogatást a Biełsat TV számára, továbbá ösztönözni fogja a fehérorosz hatóságokat, hogy ismerjék el az Angelika Borisz által vezetett Fehéroroszországi Lengyel Uniót, mint az ország legnagyobb etnikai kisebbségének egyetlen törvényes képviselőjét.

Elnök. - Látom, nagyon elfoglalt, de sikerült az utolsó pillanatban megkezdenie a felszólalását.

Justas Vincas Paleckis, *a PSE képviselőcsoport nevében.* – (LT) A jó szomszéd titka a jó kerítés. Régi angol közmondás ez. Ha ma a szomszédos országokra gondolunk, akkor helyesebb lenne úgy fogalmazni, hogy jobb az alacsony kerítés, vagy a kerítések teljes lebontása.

A XX. és XXI. század fordulóján Fehéroroszország, amely jó úton haladt az önkényuralom felé, hiányosságaival kilógott a sorból Európában. Az ország fokozatosan elszigetelte önmagát és elszigetelődött, a körülötte lévő kerítés pedig egyre magasabb lett. Az emberi jogok ellen elkövetett sérelmek miatt ennek az Európa közepén elhelyezkedő államnak nem volt helye az Európai Tanácsban.

A tavalyi év felcsillantotta a reményt, hogy megváltozhatnak az Európai Unió és Fehéroroszország kapcsolatai, és lebonthatunk valamennyit az imént említett kerítésekből. Itt meg kell említenünk azokat a kisebb lépéseket, amelyeket Minszk tett a helyes irányba a politikai foglyok vonatkozásában, valamint a pártok és újságok bejegyzésével. Megemlíthetjük emellett az Európai Unió képviseletének tervezett megnyitását. Osztom a bizottsági tagok és a miniszterek óvatos optimizmusát, és úgy érzem, hogy az ég kitisztulóban van, jóllehet még mindig sok a felhő. Ezzel kapcsolatban képviselőtársunk, Protasiewicz úr már említette a sajtószabadságot és a politikai pártok alapítását valóban lehetővé tevő feltételeket, de az ország általában is jelentős gazdasági és társadalmi változások küszöbén áll. A reformoknak előre kell mutatniuk, és azt a célt kell szolgálniuk, hogy megkönnyítsék az átlagemberek életét.

Úgy gondolom, hogy az Európai Uniónak a kölcsönös megértés útján kell járnia. Először is azzal, hogy lebontja, vagy legalább is alacsonyabbra teszi a vízumkötelezettség pénzügyi korlátait, mivel az akadályozza az emberek közötti kommunikációt.

Fehéroroszország egy új atomerőmű megépítése mellett döntött, amely valószínűleg egészen közel lesz majd a litván fővároshoz, Vilniushoz. Több ilyen erőművet is terveznek a régióban, Litvániában, Észtországban és Lengyelországban. Az említett államok és a többi ország között is párbeszédet kell folytatni és folyamatos konzultációkat kell tartani, hogy elkerüljük a félreértéseket, a környezeti károkat és a többi ország érdekeinek semmibevevését. Brüsszelnek éberen kell figyelnie, hogyan hajtja végre Minszk az IAEA ajánlásait, a nukleáris biztonságról szóló egyezményeket és meg kell védenie az Európai Unió tagállamainak érdekeit.

Nem hiszem, hogy Fehéroroszország valódi haladást érhet el addig, amíg nem bontják le a hivatalos intézmények és az emberek között emelkedő falat. A kormánynak érdeklődést kell mutatnia az ellenzékkel, a nem kormányzati szervezetekkel, a szakszervezetekkel és az ifjúsági szervezetekkel folytatandó megbeszélések és tárgyalások iránt. Az Európai Parlament néhány hónapon belül benyújtja az ajánlásait azzal kapcsolatban, hogy folytathatjuk-e a kerítés lebontását, vagy inkább magasabbat kellene építenünk. Ha elmulasztjuk ezt a lehetőséget, akkor az a kerítés mindkét oldalán kiábrándultságot fog okozni. A labda, ahogy azt mondani szokták, Minszk térfelén van.

Janusz Onyszkiewicz, *az ALDE képviselőcsoport nevében.* – (*PL*) A Fehéroroszországból érkező jelek nem mindig egyértelműek. A politikai foglyokat szabadon bocsátották, két független lap bekerülhetett a hivatalos terjesztői hálózatba, és bejegyezték az ellenzék elnökjelöltje, Alexander Milinkievics által vezetett "Szabadságért" nevű mozgalmat. A biztos asszony ezt említette. Másfelől azonban az ellenzék bizonyos tagjait ismét letartóztatták, és sok szabadon engedett fogoly jogait korlátozták. Több tucat újság vár arra,

hogy megkapja azt az engedélyt, amit a fent említett két lap, továbbá számos nem kormányzati szervezet és politikai párt folytat folyamatos küzdelmet a bejegyzésért, illetve működik úgy, hogy fejük felett ott lebeg a bejegyzés visszavonásának veszélye. A szerzeteseket és apácákat kiutasítják, és még mindig létezik halálbüntetés.

Nem fordíthatunk hátat Fehéroroszországnak. Nem hiszem azonban, hogy eljött már az ideje egy párbeszédnek Parlamentünk és Fehéroroszország parlamentje között. Amire most szükség van, az a Fehéroroszország polgárai számára előírt vízumkövetelmények jelentős csökkentése és a vízumkiadási eljárás leegyszerűsítése, jóllehet ezt nyilvánvalóan nem szabad azokra az emberekre alkalmazni, akiket jó okunk van az Európai Unión kívül tartani.

Hatékony támogatást kell emellett nyújtanunk, többek között pénzügyi támogatást is azoknak az intézményeknek, amelyek fontos szerepet játszanak a civil társadalom – például a független nem kormányzati szervezetek, politikai pártok és a független sajtó – megteremtésében és fejlesztésében. Fel kell vetnünk továbbá a munkavállalók jogainak helyzetét is Fehéroroszországban. Jelenleg a kormányzati struktúrákon kívül nincsen állandó foglalkoztatás – mindenki egyéves szerződéssel dolgozik. Ezzel a munkavállalók, és így az állam is komoly hatalmat gyakorolhat gyakorlatilag az egész társadalom fölött.

A keleti partnerségi kezdeményezés szintén új lehetőségeket nyit meg a jelenlegi fehérorosz hatóságok számára. Ugyanakkor az ország korszerűsítését és az európai politikai normákhoz való igazítását a hatóságok és Fehéroroszország demokratikus ellenzéke között folyó párbeszéd keretében kell végrehajtani.

Ryszard Czarnecki, az UEN képviselőcsoport nevében. – (PL) Biztos asszony, elnök úr! Mostanában háromhavonta fogadunk el állásfoglalásokat Fehéroroszországról. Ez nem terjengősség, hanem azt igazolja, hogy kellő figyelemmel követjük, mi történik ebben a Lengyelországgal, és ily módon az Európai Unióval is szomszédos országban.

Kielégítő-e Fehéroroszországban a demokratizálódási folyamat? Nem. Elég indok-ez arra, hogy ismét hátat fordítsunk Minszknek? Nem. Az eddigiekhez hasonlóan követelnünk kell a demokratikus szabadságok és normák, a véleménynyilvánítás szabadsága és a demokratikus értékek megvalósulását, ugyanakkor pedig türelmesen zöld utat kell adnunk Fehéroroszországnak, mint olyan országnak és társadalomnak, amelynek egyre jobban kellene közelednie az Európai Unióhoz. Fehéroroszország lakosai európaiak, és Fehéroroszország az öreg kontinens szerves része, Fehéroroszország kultúrája pedig része az európai kultúrának.

Napjainkban a legnemesebb fehéroroszok az emberi jogokért, a demokráciáért, a vallásszabadságért küzdenek. De ne lökjük Moszkva karjaiba a kevésbé nemeseket sem. Ez fantáziátlan és ostoba megoldás lenne, felelőtlenség lenne, és több lenne, mint vétek – kiábrándító lenne. Két dolgot kell tennünk egyszerre – rajta tartanunk a szemünket Lukasenkón, hogy például ne üldözze el a Lengyelországból jött katolikus papokat, ne szüntessen meg újságokat, és ne zaklassa az ellenzék tagjait, ugyanakkor pedig támogatnunk kell a fehérorosz államot, mint államot, hogy ne kerülhessen egyre jobban orosz politikai, gazdasági és katonai befolyás alá.

Milan Horáček, a Verts/ALE képviselőcsoport nevében. – (DE) Üdvözlöm az Alexander Vondra miniszterelnök-helyettes úr által vezetett cseh elnökséget. A fehérorosz kormány az Alexander Milinkevics által vezetett "Szabadságért" nevű demokratikus ellenzéki mozgalom bejegyzésével és a politikai foglyok szabadon bocsátásával azt a jelzést küldte, hogy egyre nyitottabbá válik. Az most fog kiderülni, hogy vajon a párbeszédre való készség mögött megvan-e a valódi akarat is a változásra, és a kapcsolatok helyreállítására az EU-val.

Azt szeretnénk, hogy Fehéroroszország találja meg a helyét Európában; régóta várunk erre, és készen állunk a kapcsolatok folytatására, de csak világos feltételek mellett, amelyek között a vezető helyet az emberi jogok tiszteletben tartása foglalja el. Ez nemcsak a sajtószabadságot és a véleménynyilvánítás szabadságát érinti, hanem minden egyes ember teljes politikai, társadalmi és magánéletét. Nem felejtettük el a választási csalást és az ellenzékkel szembeni támadásokat, és nagy figyelemmel követjük a fejleményeket.

Októberben Lukasenko elnök belépési tilalmának felfüggesztése mellett döntöttünk. Ugyanakkor Fehéroroszországnak is belépési engedélyt kell adnia az európai küldöttségek számára, lehetővé téve az ellenzék tagjaival folytatandó vitákat.

Tapasztalatból tudjuk, hogy egyszer minden diktatúra véget ér!

Věra Flasarová, *a GUE/NGL képviselőcsoport nevében*. – (*CS*) Hölgyeim és uraim! Fehéroroszország az utolsó olyan európai ország, amellyel az Európai Uniónak nincsen megállapodása a kétoldalú kapcsolatokról. Ez

az anomália hamarosan megszűnhet, amint azt a Tanács és a Bizottság Fehéroroszországgal kapcsolatos stratégiai javaslata jelezte. A több hónapos próbaidőszak is a végéhez közeledik. Fehéroroszország vezetői talán lehetővé teszik azoknak a változásoknak a végrehajtását, amelyek nagyobb fokú demokráciához és szabadsághoz vezetnek, és az Európai Unió is felajánlja az együttműködést és a kapcsolatok normalizálását. Ez lenne a cél. A diplomácia művészete azonban abban áll, hogy a dolgokat szélesebb összefüggésben vizsgáljuk, és elvárásainkat ehhez igazítsuk. Az elmúlt években csaknem minden változás globális összefüggésben zajlott. Napjainkban a helyzet alapvető megváltozásának vagyunk tanúi. Az Egyesült Allamok dominanciájának két évtizeden át tartó kísérlete a végéhez közeledik, hogy azt felváltsa egy olyan multipoláris elképzelés, amely szintén konfliktusokhoz vezethet. A hatalom-megosztás megváltozását kísérő eseményeket látjuk magunk körül mindenfelé. Új és újjáéledő központok formálódnak a versenytársaikkal szemben, és alakítják ki befolyási övezeteiket. Fehéroroszország Ukrajnával, Moldovával és a Kaukázussal együtt olyan övezetet alkot, amely kemény küzdelem tárgya egyfelől Oroszország, másfelől az Egyesült Államok és az Európai Unió között. Esztelenség lenne mindezt tagadni, még ha a háborút olyan szépen hangzó jelszavak zászlaja alatt vívják is, mint szabadság, demokrácia és emberi jogok. Valójában olyan értékek forognak itt kockán, mint az energia, a pénz és a katonai stratégia. Ha a legfőbb globális szereplők, beleértve az Európai Uniót is, hajlandók tiszteletben tartani a most kialakult geopolitikai...

(Az elnök félbeszakítja a felszólalót.)

Bastiaan Belder, az IND/DEM képviselőcsoport nevében. – (NL) Elnök úr! Fehéroroszország úgy tervezte, hogy nem fogja megérezni a világméretű pénzügyi válságot. Ez a túlzott önbizalomról tanúskodó előrejelzés most, 2009 elején sokba kerül Lukasenko úrnak. Kormánya súlyos pénzügyi gondokkal küzd. Minszk az IMF, Moszkva, sőt, Washington ajtaján kopogtat milliárdos hitelekért. Az IMF feltétele az volt, hogy január 2-én nem kevesebb, mint 20,5%-kal le kellett értékelni a fehérorosz rubelt. Fehéroroszország polgárait most láthatóan félelem tölti el, mi érthető is, ha megnézzük, hogy az átlagos havi fizetés 400 USD-ról hirtelen 333 USD-ra csökkent, miközben manapság Minszkben és azon túl az euró mellett a dollár a legkívánatosabb valuta.

Elképzelhető-e, hogy Fehéroroszország gazdasági helyzetének romlásával elvész az esélye annak, hogy a Lukasenko-kormány bel- és külpolitikája új irányt vegyen? Nyilvánvaló, hogy ez a kockázat nem csak a képzelet szüleménye, hiszen a jelenlegi pénzügyi problémáktól teljesen függetlenül az is elképzelhető, hogy Lukasenko úr csak látszatra fordult a nyugat felé. Ebben az esetben a nagyhatalmú elnök egyszerűen csak felváltaná korábbi stratégiáját, az Oroszország való színlelt integrációt az Európai Unióhoz való színlelt közeledéssel. Az Oroszországgal küszöbön álló gáztárgyalások csak további ösztönzést jelenthetnek a színlelés folytatásához.

Az Európai Uniónak kiegyensúlyozott stratégiát kell alkalmaznia, hogy ellenálljon egy ilyenfajta nem kívánatos minszki politikai forgatókönyvnek. Ehhez valamennyi európai intézménynek kapcsolatban kell lépnie az összes fehérorosz intézménnyel, az állami hatóságokat is beleértve, az ellenzéki erőkkel, a civil társadalommal, sőt, még a nem aktív lakossággal is. Ez egy lelkesítő európai célkitűzés abban a reményben, hogy sikerül a fehérorosz társadalom valamennyi szegmensét fejleszteni, és azokkal hidat és kapcsolatokat építeni.

Roberto Fiore (NI). – (IT) Elnök úr, hölgyeim és uraim! Úgy vélem, hogy semmi okunk nincsen a Fehéroroszországgal szemben bevezetett szankciók további fenntartására. Olyan országot látunk, amely Európa többi országához hasonlóan minden kétséget kizáróan válságban van, olyan országot, amely lehetővé teszi a tulajdonjogot, egy országot, amely egészen néhány hónappal ezelőttig 8%-os növekedést produkált, és amely nem akadályozta meg, hogy a külföldiek, köztük az európaiak, földet vagy házat vásároljanak, még akkor is, ha erre csak fehérorosz vállalatokon keresztül volt mód.

Továbbá, ami a vallásszabadságot illeti, Bertone bíboros nemrégiben Fehéroroszországban járt, és kölcsönös tisztelet alakult ki a fehérorosz állam és a Vatikán között. A politikai szabadságok mindennél fontosabbak, és beszéltek is ezzel kapcsolatban foglyokról, de valójában három politikai fogolyról van szó, akiket már szabadon engedtek.

Beszéltünk még a politikai választásokról, és bár ezen a téren nyilvánvalóan nincsen olyan fokú átfogó szabadság, mint amit a nyugati választások esetén tapasztalunk, az is igaz, hogy az állam minden jelöltnek biztosított televíziós időt, és egyes esetekben még hozzájárulást is. Tudjuk azt is, hogy az elkövetkező néhány hétben elindulhatnak, és terjesztési lehetőséget kapnak bizonyos lapok – független lapok.

Úgy gondolom, hogy Európának stratégiai érdeke, hogy nyisson Fehéroroszország felé, pontosan azért, mert Fehéroroszország nagyon fontos tényező Európa és Oroszország között. Ne felejtsük el, hogy az országban erős katolikus kisebbség él, ami közelebb hozza az országot a szomszédos Lengyelországhoz és Európa

többi részéhez, és Kelet-Európa többi részének stratégiai szövetségesévé teszi. Furcsának tartom, hogy manapság Törökország európai csatlakozásáról beszélünk, miközben az Európához fűződő partnerségi kapcsolatokban Fehéroroszország sokkal határozottabb és jelentősebb szerepet tölt be.

Árpád Duka-Zólyomi (PPE-DE). - (*HU*) Elnök úr, az EU–belarusz kapcsolatokban nehéz elmozdulni a holtpontról. Az utóbbi időben kialakult külső nyomások, a gyengülő orosz–belarusz barátság, az orosz–grúz konfliktus okozta megrettenés és nem utolsósorban a világgazdasági válság viszont részben elősegítik ezt.

A Lukašenko vezette ország először akar valamit Európától: a politikai foglyok kiengedése, egy mozgalom bejegyzése és a független újságírókkal megkezdett párbeszéd jelzi, hogy Lukašenko a maga módján nyitni akar Európa felé. A látszatlépéseken túlmenően a tényleges közeledés érdekében Minszknek az eddiginél többet kell nyújtania.

Helyénvaló, hogy az EU kihasználja az adott, habár csekély lehetőségeket. Az Uniónak először lehet tényleges befolyása a belarusz politikai helyzetre és ezért nem mindegy, hogy milyen politikát folytat Brüsszel. Az eddigi kritikus hozzáállást és feltételrendszert meg kell őrizni. Nagyon oda kell figyelnünk, mert nehéz elképzelnünk, hogy Lukašenko és rendszere képes lenne gyökeresen megváltozni.

Fontosak az EU által megtett és tervezett konkrét lépések. Feladatunk az NGO-k és a változásért harcoló ellenzék összekovácsolása és támogatása. Ki kell kényszeríteni a reformokat a jogalkotás területén is, gondolok itt a büntetőtörvénykönyvre, a sajtó- és a választási törvényre. Az uniós belarusz-politika minőségének és a demokratizációs folyamat megőrzésének érdekében az Európai Parlamentnek tovább kell folytatni a Tanács és a Bizottság ellenőrzését.

A térség országai, beleértve Ukrajnát is, bebizonyították, hogy világos feltételek és azok betartása nélkül nincs demokratikus fejlődés, az csupán a demokrácia illúziójának építése. Az előterjesztett határozati javaslat kritikus és konstruktív, ezért egyértelműen támogatom.

Józef Pinior (PSE). - (*PL*) Elnök úr, biztos asszony! Mindenekelőtt szeretném határozottan kiemelni azt a tényt, hogy Alexandr Vondra miniszter úr részt vesz a ma esti parlamenti vitában. Úgy vélem, hogy ez is jelzi, milyen nagy jelentőséget tulajdonít a cseh elnökségnek az Európai Unió külpolitikájának.

Ma az Európai Unió Fehéroroszországgal kapcsolatos stratégiáját elemezzük, és a nyitottság elmúlt hónapokban követett stratégiáját. A stratégia szerintem pozitív eredményeket hozott, amint azt az Európai Parlament jelentése is bizonyítja.

Ennek eredménye az Európai Bizottság állandó képviseletében felállítása Minszkben. Pozitív jelzéseket kapunk, amelyek arra utalnak, hogy nagyobb a szabadság Fehéroroszországban, például bejegyezték Alexander Milinkievics "Szabadságért" elnevezésű mozgalmát, és kiadnak illetve bejegyeztek két független újságot, a Narodnaja Volja és a Nasa Niva című napilapot. Itt van azután a fehérorosz külügyminiszter, Syarhei Martinau nyilatkozata arról, hogy az ország pozitívan fogadja az EU "keleti partnerség" elnevezésű kezdeményezését. Szeretném azt is kiemelni, hogy Fehéroroszország kormánya nem ismerte el Dél-Oszétia és Abházia egyoldalúan kikiáltott függetlenségét. Ezek pozitív jelek, amelyek részben kétség kívül az Európai Unió Fehéroroszországgal szembeni hozzáállásának is köszönhetők.

Állásfoglalás-tervezetünk pontosan erről szól: Fehéroroszországban továbbra is léteznek bizonyos korlátozások az emberi jogok és a személyi szabadságok területén. A szó európai értelmében nem beszélhetünk liberáldemokráciáról. Teljes mértékben egyetértek a Ferrero-Waldner biztos asszony által ma ismertetett forgatókönyvvel, miszerint akkor lehet szó a szankciók tartós megszüntetéséről, ha Fehéroroszország kiszélesíti a szabadságok körét és a polgárok jogait, és liberalizálja a gazdaságát. Az Európai Unió fokozottabb fehéroroszországi jelenléte véleményem szerint garanciát jelent arra, hogy az országban nagyobb lesz a liberalizáció és a demokratizálódás.

Elnök. – Szeretném felhívni a tisztelt képviselő figyelmét, hogy a Tanács képviselője ezeken a vitákon mindig jelen van, ez tehát nem valamiféle különleges alkalom, jóllehet természetesen nagyra értékeljük Vondra miniszterelnök-helyettes úr jelenlétét.

Zdzisław Zbigniew Podkański (UEN). - (*PL*) Elnök úr! Az EU és Fehéroroszország közötti kapcsolatok mindkét félen múlnak. A jó mindkét oldal részéről párbeszédhez vezet, igazi szomszédsági politikát és keleti partnerséget eredményez. A partnerség nem épülhet tiltásokra és szankciókra, ezért örömmel nyugtáztam, hogy az Európai Bizottság legújabb kezdeményezése a Fehéroroszországhoz fűződő kapcsolatok javítására irányul. Tárgyilagosan ki kell jelentenünk, hogy Fehéroroszország is sokat tett a közeledés érdekében. Ezt

bizonyítja a "Szabadságért" mozgalom nyilvántartásba vétele, az ellenzéki napilapok megjelenésének és terjesztésének engedélyezése, és az ország nyitottsága a keleti partnerség nevű kezdeményezés iránt.

Az Európai Unió elvárásai ezen is túlmutatnak, és nyilvánvalóan nem ok nélkül, mint ahogy Fehéroroszország részéről is indokoltak az elvárások. Ha például arra kérjük a fehérorosz hatóságokat, hogy vessenek véget az állampolgáraik számára előírt kilépő vízum kiállításának, elsősorban a gyerekek és a diákok esetében, akkor az Európai Unió miért nem egyszerűsíti és liberalizálja a fehérorosz állampolgárokat érintő vízumeljárásokat? Ezek a kérdések különösen fontosak a határ menti területek lakói számára, akiket kulturális és családi kapcsolatok (...)

(Az elnök félbeszakítja a felszólalót.)

Esther de Lange (PPE-DE). - (*NL*) Elnök úr! Ma este az EU Fehéroroszországgal kapcsolatos politikájáról folyik a vita, egy olyan politikáról, amelyben központi szerepet kap a demokrácia és az emberi jogok tiszteletben tartása.

Egy bizonyos területre szeretnék koncentrálni, nevezetesen a gyermekeket érintő utazási tilalomra, anélkül természetesen, hogy ezzel lebecsülném a ma este elhangzott többi fontos szempontot. Talán Önök is tudják, hogy évek óta rendszeresen járnak gyerekek, a csernobili katasztrófa áldozatai Hollandiába és az EU más tagállamaiba kezelésre. Ezek a gyerekek természetesen olyan gyerekek, akik jóval a katasztrófa után születtek – körülbelül annyi idősek most, mint én voltam akkor, amikor a katasztrófa 22 évvel ezelőtt bekövetkezett –, de még mindig naponta megtapasztalják annak hatásait, amint az a pajzsmirigy panaszok, rák és hasonló betegségek statisztikáiból kiderül. Évente mintegy 30 000 fehérorosz gyermeket fogadnak 21 országban befogadó családok, önkéntes szervezetek és egyházak.

2008 októberében azt jelentették, hogy Fehéroroszország egy határozattal véget vetne ezeknek az utazásoknak, és megtiltaná, hogy ezek a gyerekek külföldre utazzanak, és ezzel a karácsonyi üdüléseknek is véget vetne. Ezt a határozatot részben az Európai Unió, az Európa Tanács és számos külügyminiszter, többek között Verhagen holland miniszter nyomására december 20. és január 20. között ideiglenesen felfüggesztették, így végül sok gyerek mégis elutazhatott üdülni, nem történt azonban intézkedés a január 20-át követő időszakra vonatkozóan. Legfőbb ideje tehát, hogy ezt az ideiglenes felfüggesztést strukturális, az egész Unióra kiterjedő megoldással váltsuk fel, hogy a fehéroroszországi gyermekek és az európai befogadó családok ne maradjanak tovább teljes bizonytalanságban az utazások engedélyezésével kapcsolatban. Ideális esetben egyetlen jogszabályt kellene alkotni az összes tagállam nevében a jelenlegi gyakorlat helyett, amikor kétoldalú tárgyalásokat kell folytatni, huszonhétszer.

Állásfoglalásunkban tehát arra ösztönözzük a cseh elnökséget, hogy tárgyaljon a fehérorosz hatóságokkal egy uniós szintű megoldásról.

Marianne Mikko (PSE). - (ET) Hölgyeim és uraim! Fehéroroszország útja Európába párbeszédeken és kompromisszumokon keresztül kell, hogy vezessen.

A Fehéroroszországról szóló, tavaly elfogadott állásfoglalás hangsúlyozta, hogy határozott és feltételekhez kötött, ugyanakkor pozitív politikára van szükség. Az energia, a környezet és a közlekedés terén elért eredmények ennek a munkának a gyümölcsei.

Vannak még ugyanakkor problémák, amelyek felett nem szabad szemet hunynunk. A demokrácia elengedhetetlen. Az Európai Parlament tagjaiként nem tűrhetjük el a fehéroroszországi ellenzéki vezetők zaklatását, a sajtószabadság és a szólásszabadság korlátozását, és a polgárok alapvető jogainak megsértését. Egyetlen demokratikus ország sem működhet erős civil társadalom nélkül.

Széleskörű támogatást kell tehát ajánlanunk azoknak a szervezeteknek, amelyek az emberi jogok védelmét, a demokrácia előmozdítását és az ország polgárságának mozgósítását tűzték ki maguk elé.

Dicséretesnek tartom a fehérorosz hatóságok azon döntését, hogy nyilvántartásba vették Milinkevics úr polgári szövetségét, a *Szabadságért* nevű mozgalmat. Ez azonban csak a kezdet, mivel a *Naša Vjaszna* nevű emberi jogi szervezet és több más, a demokrácia fejlesztése mellett elkötelezett szervezet vár még a nyilvántartásba vételre.

Végezetül szeretném megemlíteni a vízummal kapcsolatos megállapodásokat. Vízumkönnyítési megállapodást kell kötni az Európai Unió és Fehéroroszország között. Az Európába vezető útnak nyitva kell állnia. A költséges vízum és a szigorú korlátozások nem a rendszert büntetik, hanem a lakosságot. Többször elmondtam már, és ma is megismétlem: nyújtsunk európai kezet, és üdvözöljük a fehérorosz embereket!

151

Ewa Tomaszewska (UEN). - (*PL*) Elnök úr! Az Európai Parlament rendszeresen foglalkozik Fehéroroszország kérdésével, amely az utolsó diktatúra az európai kontinensen. A katolikus papok számára még mindig megnehezítik az igehirdetést, és nem tartják tiszteletben az etnikai kisebbségek jogait. Nem ismerik el az Angelika Borys által vezetett Fehéroroszországi Lengyel Unió demokratikusan megválasztott vezetését. Folytatódik az ellenzéki aktivisták és emberi jogi aktivisták letartóztatás és irodáik átkutatása. A független újságírókat továbbra is zaklatják.

A változás azonban, ha lassan is, de megkezdődött. A "Szabadságért" mozgalmat nyilvántartásba vették, és két ellenzéki napilap megjelenését és terjesztését engedélyezték. Fehéroroszország külügyminisztere pozitívan reagált a keleti partnerség elnevezésű kezdeményezésre, és jelezte, hogy szeretnének ebben részt venni. Ez óvatos reményt ad arra, hogy javulhat a kölcsönös kapcsolatok légköre, és megvalósul a biztos asszony javaslata.

Colm Burke (PPE-DE). - Elnök úr! Tekintettel arra, hogy a külkapcsolatok a cseh elnökség kiemelt prioritásai közé tartozik, arra kérem a Tanács elnökségét, hogy vázolja, milyen intézkedéseket tervez annak érdekében, hogy a fehérorosz kormányt az üdülési és gyógyítási programokra az uniós tagállamokba utazó gyermekekre vonatkozó nemzetközi utazási tilalom feloldására ösztönözze. Kérem az új cseh elnökséget, hogy tárgyaljon egy páneurópai megállapodásról, amely lehetővé tenné, hogy a csernobili katasztrófa által érintett fehérorosz gyerekek az EU bármely tagállamába utazhassanak.

Ennek érdekében kollégáimmal a jelenlegi európai parlamenti állásfoglalást kiegészítettük a 10. bekezdéssel. Tavaly augusztusban a fehérorosz kormány bejelentette, hogy megtiltja a tengerentúli látogatásokat, amennyiben egy gyermek nem hajlandó hazatérni a külföldi utazásról.

Az ír kormánynak sikerült ez alól mentességet szereznie, így lehetővé vált, hogy a gyermekek idén Karácsonykor Írországba utazzanak, sok más gyereknek ugyanakkor még nincsen kilépő vízuma, hogy elhagyhassa Fehéroroszországot és részt vehessen az üdülési és gyógyítási programokban. Mintegy 1 000 ír család lát vendégül fehérorosz gyerekeket az otthonában nyaranta és minden Karácsonykor, és ezeknek a látogatásoknak gyakran része az orvosi állapotfelmérés és bizonyos esetekben a kezelés.

Üdvözlöm a fehérorosz hatóságok döntését, miszerint a csernobili katasztrófa számos áldozata esetében ideiglenesen feloldják az utazási tilalmat, kérem ugyanakkor az elnökséget, hogy továbbra is gyakoroljanak nyomást annak érdekében, hogy a közeljövőben az egész Unióra érvényes megállapodás jöhessen létre, biztosítva a fehérorosz gyermekek számára, hogy szabadon utazhassanak bárhová az EU-n belül.

Felvetettem Önnek a nemzetközi utazási tilalom kérdését is, biztos asszony, és levelemre adott válaszában azt mondta, hogy mind az Európai Bizottság minszki küldöttségén keresztül, mind pedig nemrégiben a RELEX főigazgató-helyettesének november eleji minszki látogatása alkalmával előterjesztették ezt a kérdést. Szeretném megkérdezni Öntől, hogy van-e bármiféle friss híre, milyen eredménnyel jártak az EU erőfeszítései ennek az elnyomó tiltásnak feloldására?

Sylwester Chruszcz (UEN). - (*PL*) Elnök úr, biztos asszony! A Fehéroroszországhoz fűződő kapcsolataink fokozatos felújítása és az Uniónak az ország kormányával kapcsolatos, párbeszédre való készsége a helyes irányba mutatnak. Bizakodással tölt el a cseh elnökség mai bejelentése is, amelyben arról számolnak be, hogy a Tanács ebben a hónapban találkozik Fehéroroszország egyik képviselőjével egy diplomáciai csúcstalálkozón.

Örömömre szolgálnak az arra irányuló próbálkozások is, hogy Fehéroroszország bekerüljön a keleti partnerség kezdeményezésbe. Az uniós szinten meghozott döntéseket elsősorban Fehéroroszország polgárainak kell érezniük, még ha azok csak a vízumpolitika szintjén születnek is. A jelenlegi európai gázválságra való tekintettel ki kell emelnünk, hogy Fehéroroszország az Európai Unióba irányuló gázszállítások tranzitja tekintetében különösen stabil partnernek bizonyult. Mindkét fél érdeke a konstruktív párbeszéd és a kétoldalú kapcsolatok javítása, amelyeknek nyilvánvalóan a demokrácia elvein és az emberek jogainak tiszteletben tartásán kell alapulniuk.

Zita Pleštinská (PPE-DE). – (*SK*) Tapasztaljuk ugyan a fejlődést Fehéroroszországban, ennek ellenére nagyon szoros kapcsolatban kell maradnunk a fehéroroszországi ellenzék képviselőivel és barátunkkal, Alexander Milinkievics úrral.

Európának támogatnia kell Fehéroroszországban a gazdasági reformot. Ezt a támogatást azonban meghatározott feltételekhez és követelményekhez kell kötni. Ezek közé a követelmények közé tartozik a nagyobb sajtószabadság. A médiának a törvényes keretek között szabadon kell működnie és kiadnia anyagait

az országban. A demokráciához létfontosságú a politikai pártok és nem kormányzati szervezetek szabadabb működése.

A mai vita azt is megmutatja, hogy mindannyian szeretnénk, ha egy demokratikus Fehéroroszország visszatérne Európába, de Lukasenko nélkül. Az EU nagyszerű lehetőséget kapott arra, hogy a demokratikus értékek előmozdításával a maga oldalára állítsa Fehéroroszországot, és kiszabadítsa az oroszok öleléséből.

Alessandro Battilocchio (PSE). - (*IT*) Elnök úr, hölgyeim és uraim! Hosszú évek bonyolult kapcsolata után most tanúi lehetünk, amint néhány bátortalan lépés történik a helyes irányban, mivel elismerték a Milinkiewics úr által vezetett mozgalmat, engedélyeztek néhány kormányellenes napilapot, és hajlandóság mutatkozik arra, hogy tárgyaljanak az EBESZ/ODIHR ajánlásairól. Az előttünk álló út ugyanakkor nem hosszú, hanem rettentően hosszú.

Reményre ad okot, hogy új szakasz kezdődhet az EU és Fehéroroszország kapcsolatában; zavarba ejtőek a küldöttségünkben lévő európai parlamenti képviselők elbeszélései arról, hogy nem kaptak vízumot, de reméljük, mindez mára csak rossz emlék. Burke úrhoz hasonlóan azt kérem, hogy a Bizottság és a Tanács a következő együttes üléseken elkötelezetten álljon ki egy dolog mellett: világosan és közösen határozzák meg azokat a szabályokat, amelyek az egészségügyi célból európai családoknál tartózkodó fehérorosz gyerekekre érvényesek. Az elmúlt években gyakran, túl gyakran fordult elő, hogy Fehéroroszország ezt a kérdést felszínesen vagy rugalmatlanul kezelte, mondhatni arcul csapva a vendéglátó családokat, és sajnos a segélyés szolidaritásprojektekben részt vevő gyerekeket és fiatalokat is.

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE). – (RO) Örömmel fogadtam a Tanács és a Bizottság nyilatkozatát, és egyetértek abban, hogy Lukasenko önkényuralmi rendszerét szigorúan ellenőrizni kell. Úgy érzem ugyanakkor, hogy szükségünk van egy hosszú távú jövőképre, ami előre vetíti Fehéroroszország Lukasenko utáni jövőjét, egy demokratikus és sikeres jövőt.

Az Európai Uniónak intelligens stratégiát kell alkalmaznia a fehérorosz emberek és társadalom irányában is, nem csak a minszki ideiglenes kormány irányában. A történelem bebizonyította, hogy az elszigeteltség és a külső szankciók hozzájárulnak a diktatúrák fennmaradásához. Az ellenkezőjét kell tennünk: kínáljuk fel a fehéroroszoknak a lehető legszélesebb körű lehetőséget arra, hogy az Európai Unióban tanuljanak, utazzanak, és egy rövid ideig itt dolgozzanak, és kapcsolatba kerüljenek az európai értékekkel, gazdasági és kulturális vívmányainkkal. Ez az egyetlen módja, hogy kedvet csináljunk ezeknek az embereknek az értékeinkhez, és elősegítsük az átmenet folyamatát, amelyen az ország keresztülmegy.

Befejezésül Fiore úrnak szeretném elmondani, hogy nincs jelentősége annak, hogy a jelöltek feltűnnek a televízió képernyőjén a választási kampány idején, mivel, ahogy Sztálin mondta, egyetlen dolog számít: az az ember, aki a szavazatokat számolja.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). - (PL) Elnök úr, biztos asszony, miniszter úr! Valamennyien, akik ezen a plenáris ülésen részt veszünk, azt szeretnénk, hogy Fehéroroszország tartsa be a demokrácia, az emberi jogok és az egyesülési szabadság elveit, valamint a véleménynyilvánítás szabadságának az elvét, és vessen véget saját polgárai és az etnikai kisebbségek erőszakos zaklatásának. Sajnos követeléseink sora meglehetősen hosszú, és nem valószínű, hogy a közeljövőben ezek mind teljesülnek. Folytatnunk kell azonban a küzdelmet az Európai Unió alapjául szolgáló értékekért.

A Fehéroroszországgal szembeni szankciók politikája eleve kudarcra volt ítélve. Reménykedjünk, hogy az EU Minszkkel szemben alkalmazott politikai stratégiájának megváltoztatása sikerrel jár. Ez azonban nem lesz könnyű, tekintve, hogy a 2008 őszén tartott parlamenti választások eredményét Lukasenko meghamisította.

A fehérorosz társadalom demokratizálásának útja elsődlegesen az oktatáson, a szabad médián és az EU illetve Fehéroroszország polgárai közötti kapcsolatokon keresztül vezet. Létre kell hoznunk egy különös támogatási programot a fehéroroszországi fiatalok számára, hogy az Európai Unióban tanulhassanak, aminek az eredményeit majd a jövőben élvezhetjük.

Flaviu Călin Rus (PPE-DE). – (RO) Három állásfoglalásra irányuló indítvány van előttünk, egy május 21-i, egy október 9-i, és egy január 7-i. A haladás az Európai Unió tagjainak nyilatkozataiból is látszik.

Természetesen kész vagyok megfontolni, és támogatok minden olyan nyilatkozatot, amely képes több demokráciát vinni bármelyik országba, és ez különösen igaz, ha egy szomszédos országról beszélünk, mint jelen esetben Fehéroroszországról. Úgy vélem, hogy két nagyon fontos dologra van szükség, mint azt az előttem szóló képviselőtársaim már említették, vagy tehetjük mindezt pusztán a kölcsönös bizalom és az

átláthatóság előmozdítása érdekében. Először is, éretten kell viselkednünk, és meg kell könnyítenünk Fehéroroszország polgárai számára, hogy hozzáférjenek az Unióhoz és eljuthassanak az Európai Unióba, kapcsolatba kerülhessenek az Európai Unió értékeivel, mindazzal, amit az Európai Unió jelképez, az Európai Unió politikájával, mindennel, amit képvisel. Másodszor, Fehéroroszországnak a lehető leghamarabb olyan állammá kell válnia, ahol nincsenek politikai foglyok. Lukasenko elnök úr megteheti ezt az igen egyszerű gesztust.

Elnök. – Ideje összefoglalni a megbeszélést. Felkérem Vondra miniszterelnök-helyettes urat az összegzésre.

Alexandr Vondra, a Tanács soros elnöke. - Elnök úr, megpróbálom a Tanács nevében összefoglalni a vitát.

Először is, azt hiszem, nagyon érdekes eszmecserét folytattunk a lényegről, és kétségtelenül jelentősen hozzájárult ez a vita a közös munkánkhoz. Szeretném hangsúlyozni, hogy a Tanácsban nagyra értékeljük az Európai Parlament érdeklődését és aktív közreműködését Fehéroroszországgal kapcsolatban. Úgy vélem, hogy különösen sokat segít abban, hogy egyfelől az emberi jogi kérdéseken maradjon a hangsúly, másfelől, hogy ne veszítsük el ezt a fajta stratégiai megközelítést. Szeretnék külön is köszönetet mondani az Európai Parlament lengyel tagjainak – legyen az Jacek Protasiewicz, Janusz Onyszkiewicz vagy Józef Pinior – hozzászólásaikért. Figyelmesen hallgatunk.

Befejezésképpen talán három pontot emelnék ki. Először is a vízumdíjakat, amit Önök közül többen is említettek. Nagyon is tudatában vagyunk ennek a problémának. Már akkor is sokszor szóvá tettük ezt a kérdést, amikor az elmúlt évben nemzeti minőségünkben beszéltünk. Hadd fogalmazzak világosan! Úgy tekintünk Fehéroroszországra, mint Európa részére, és tisztában vagyunk azzal, milyen problémákat okozott Fehéroroszország polgárainak a vízumdíjak emelkedése. Szeretnénk elkerülni ennek az emberek közötti kapcsolatokra gyakorolt negatív következményeit, ezért a cseh elnökség továbbra is arra fogja ösztönözni a tagállamokat, hogy éljenek a vívmányok vonatkozó rendelkezései értelmében rendelkezésükre álló rugalmassággal. Az elnökség ösztönözni fogja továbbá a tagállamokban meglévő szabályok következetesebb alkalmazását. A vízumról folytatott párbeszédet akkor irányozhatjuk elő, ha Fehéroroszország az emberi jogok és alapvető szabadságok tiszteletben tartása tekintetében fenntartja a jelenlegi pozitív dinamikát, és azt fokozza is további lényeges lépésekkel, lehetővé téve ezzel az ország részvételét az ENP-ben és a jövőbeni keleti partnerségben.

Ami a csernobili gyerekek ügyét illeti, amit itt néhányan felvetettek, biztosíthatom Önöket, hogy fenntartjuk a nyomást. Támogattuk a francia elnökség tárgyban tett intézkedéseit, többek között a tavaly december 3-i diplomáciai lépést. Az EU erőfeszítéseinek köszönhetően az említett utazásokat megtiltó 555. sz. elnöki határozatot végül ideiglenesen felfüggesztették. Örvendetes fejlemény volt ez is, és azok a kétoldalú megállapodások is, amelyek december elején jöttek létre Írország és Fehéroroszország között a csernobili katasztrófa által érintett gyerekek jövőbeni üdüléséről és gyógykezeléséről. Tisztában vagyunk azzal, hogy az általános probléma ezzel még messze nincsen megoldva. A cseh elnökség figyelemmel fogja kísérni az ügyet, és megtesz az EU nevében minden további szükséges lépést, ha kell, a minszki hatóságokkal folytatott érintkezések alkalmával pedig ezután is fel fogjuk vetni ezt a kérdést.

Végezetül, Fehéroroszországgal az elkövetkező hónapokban is kiemelten foglalkozunk majd, hiszen közeledik a szankciós felülvizsgálat és a jövőbeni keleti partnerség ügye. Ahogyan az Önök szeptember 28-i választásokat követően Fehéroroszországról elfogadott állásfoglalása segített nekünk az előrelépésben, úgy remélhetőleg elnökségünk alatt is számíthatunk az Önök folyamatos támogatására.

Benita Ferrero-Waldner, *a Bizottság tagja.* – Elnök úr! Úgy láttam, hogy a nagy többség osztja a véleményünket. Ez annyit jelent, hogy felajánlottuk Fehéroroszországnak a lehetőséget, hogy az európai szomszédsági politikán keresztül közelebb kerülhet az Európai Unióhoz. Elméletileg felajánlottunk egy árnyék cselekvési tervet és a lehetőséget, hogy a megfelelő pillanatban csatlakozhatnak a keleti partnerséghez, természetesen akkor, amikor a körülmények megfelelőek lesznek.

Hadd válaszoljak akkor néhány Önök által felvetett speciális szempontra! A pénzügyi válságról: Fehéroroszország 2007-ben és 2008-ban elég jól viselte a pénzügyi válság és az emelkedő gázárak hatásait, köszönhetően annak, hogy igen korlátozott mértékben integrálódik a globális gazdaságba, továbbá jelentős kölcsönöket kapott Oroszországtól, Kínától és Venezuelától. Most azonban – hogy ellentételezze a globális válság negatív hatásait –, mint azt hiszem Belder úr helyesen megjegyezte, 2,5 milliárd EUR készenléti hitelt kellett kérnie az IMF-től, amelynek keretében le kellett értékelnie valutáját. Mivel az ország gazdasága és ipara jórészt még reform előtt áll és szervezetlen, úgy véljük, hogy a negatív tendenciák folytatódni fognak, az ezzel járó negatív társadalmi következményekkel együtt. Így hát igazuk van – ez egy fontos tényező.

Ami az atomerőművet, valamint a biztonsággal és védelemmel kapcsolatos kérdéseket illeti, hadd mondjam el, hogy a Fehéroroszországgal energiáról folytatott műszaki párbeszédünk során arra is kiemelt figyelmet fordítunk, hogy biztosítsuk, hogy az ország tiszteletben tartja a nemzetközi biztonsági és védelmi normákat. Elmondhatjuk, hogy Fehéroroszország nagyon aktívan együttműködik a bécsi IAEA-val, és rendkívül nyitott volt arra, hogy a Bizottságnak információkat szolgáltasson erről a folyamatról.

Ezek után szeretnék visszatérni a vízumdíjak kérdésére. Mint azt az első észrevételemben elmondtam, Önök is tudják, hogy hajlandók lennénk hozzájárulni a tárgyalásokhoz, amint a Tanács kinyilvánítja azt az álláspontját, hogy megpróbálja ezt az ügyet kézben tartani, és az összes tagállam számára elérhetővé tenni egy teljes vízummegállapodást és egy visszafogadásról szóló megállapodást. A főigazgató-helyettes, Mingarelli úr minszki látogatását követően azt tudom mondani Önöknek, hogy jelenleg ebben a konkrét kérdésben nincsen semmilyen új fejlemény. Csak annyit mondhatok, hogy a vízumdíjak és a gyerekek vízumai országonként különböznek. Még nem tartunk ott, hogy legyen egyetlen általános megállapodásunk. Erről megint csak a Bizottságnak kellene tárgyalnia.

Elnök. – (*PL*) Kaptam öt állásfoglalásra irányuló indítványt⁽³⁾, amelyeket az eljárási szabályzat 103. cikkének (2) bekezdése alapján nyújtottak be.

A vitát lezárom.

A szavazásra 2009. január 15-én, csütörtökön kerül sor.

Írásbeli nyilatkozatok (142. cikk)

Adam Bielan (UEN), írásban. – (PL) Elnök úr, arról beszélünk mostanában, hogy politikai olvadás kezdődött Fehéroroszországban. Végre nyilvántartásba vették Alexander Milinkievics "Szabadságért" nevű ellenzéki mozgalmát. Fehéroroszország jelezte, hogy kész részt venni a keleti partnerségben. Még Washington is úgy nyilatkozott, hogy javultak a két ország közötti kapcsolatok. Eljött volna az ideje, hogy felmelegítsük a kapcsolatokat, és megtörjük a jeget Fehéroroszországgal? Bárcsak így lenne, de nem szabad elfelejtenünk, hogy Lukasenko elnök éles eszű, hajthatatlan politikai szereplő.

Láttunk már ilyen "politikai olvadást" Európában, nem is olyan régen, ezért csak arra hívnám fel a figyelmet, hogy ezek az átalakulások a végén mindig csalódással végződtek.

Most az fog igazán számítani, hogy az elkövetkező hónapokban hogyan játsszuk az uniós politikát keleten. Lukasenko világosan kijelentette, hogy nem fog meghajolni a nyugat nyomása előtt, a Medvegyevvel folytatott gázár-csökkentési tárgyalásokon pedig kijelentette, hogy Fehéroroszország nem lesz Oroszország lekötelezettje.

Nyilvánvaló, hogy Fehéroroszország két fronton játszik. Ezután is óvatos és megfontolt tárgyalásokat kell folytatnunk, nehogy bedőljünk olyan lehetőségeknek, amelyek esetleg csak időlegesnek bizonyulnak. Keménynek kell lennünk az EU számára stratégiai fontosságú ügyekben, és célzott politikát kell folytatnunk a fehéroroszországi civil társadalom és az ellenzék fejlődésének a támogatására, mivel az országban még mindig üldözik az ellenzéki aktivistákat, és kitiltják a külföldi egyházi személyeket. Az EU nem tekinthet el attól a ténytől, hogy a fehérorosz hatóságok továbbra is megsértik a polgári és az emberi jogokat.

14. Megemlékezés július 11-én, a srebrenicai mészárlás áldozatainak emléknapján (vita)

Elnök. – A következő napirendi pont a Tanács és a Bizottság nyilatkozatai: Július 11-ének a srebrenicai mészárlás áldozataira való megemlékezés napjává nyilvánítása.

Alexandr Vondra, a Tanács soros elnöke. – Elnök úr, Srebrenica – mint azt mindannyian tudjuk – borzalmas bűncselekmény volt. A több mint 8 000 bosnyák lemészárlása Srebrenicában és környékén Bosznia-Hercegovina, a volt Jugoszlávia és egész Európa történelmének legsötétebb pillanatai közé tartozik. Minden kétséget kizáróan ez volt a legszörnyűbb kegyetlenség Európában a II. világháború óta.

Visszatekintve azt kell mondanunk, hogy sokkal több mindent tehettünk volna, és sokkal korábban. Srebrenica a nemzetközi közösség közös kudarca volt, az EU-t is beleértve. Nagy szégyen ez, amit mélységesen sajnálunk. Erkölcsi, emberi és politikai kötelességünk, hogy soha többé ne történhessen meg egy újabb Srebrenica.

A Tanács a srebrenicai mészárlás 10. évfordulója alkalmából ismételten kinyilvánította, hogy elítéli az elkövetett bűnöket, és részvétét fejezte ki az áldozatok és családjaik iránt.

A Tanács, emlékeztetve az ENSZ Biztonsági Tanácsának 1503. és 1534. számú határozatára kiemelte, hogy az ICTY-vel folytatott teljes és korlátlan együttműködés az európai uniós integrációs folyamat további folytatása tekintetében továbbra is alapvető követelmény. Méltóképpen adózhatnánk a srebrenicai áldozatok emlékének, és hatalmas lépést tehetnénk a tartós béke, stabilitás és megbékélés felé, ha a még szabadlábon lévő, a nemzetközi igazságszolgáltatás elől elmenekült vádlottakat átadnánk Hágának. A Tanácsnak ezért továbbra is eltökélt szándéka, hogy a srebrenicai és általában a bosznia-hercegovinai, valamint a nyugat-balkáni régió más részein történt bűnök elkövetőit igazságszolgáltatás elé állítsa.

A történelem során ugyanakkor az európai integráció mindig hasznosnak bizonyult a múlt sebeinek és igazságtalanságainak begyógyításában, ezért a jövőre is nagy figyelmet kell fordítanunk. Az EU, mint integráló tényező a múlt század második felében békét, stabilitást, bizalmat és felvirágzást hozott Európának. A cseh elnökség ezért a külkapcsolatok területén prioritásként kezeli, hogy segítse a Nyugat-Balkánt az EU felé vezető úton. Megbékélés nélkül nincsen integráció, és nehéz megbékélni, ha nem szolgáltattak teljes igazságot.

13 év elteltével ideje, hogy lezárjuk a szégyenletes srebrenicai eseményt. Karadzsics letartóztatása bebizonyította, hogy nem maradhatnak büntetlenül az olyan rettenetes bűnök, mint az emberiség elleni bűncselekmények. Ratko Mladicsot is a Hágai Bíróság elé kell még állítani ahhoz, hogy segítsünk a srebrenicai áldozatok családjainak feldolgozni a múltat, és a jövő felé fordulni.

Az EU ezután is megtesz minden tőle telhetőt, hogy erre sor kerüljön. Ennél azonban sokkal többre van szükség ahhoz, hogy Srebrenica egy szomorú történelmi emlékből olyan hellyé váljon, ahol az élet reményteljes jövőt kínál. A nemzetközi közösség részvétele nem légüres térben történik: aktívan kapcsolódik a helyi, állami szinten illetve a két entitás által folytatott tevékenységekhez. Rengeteg jó szándékú erőfeszítés történik.

Srebrenica jövőjét legjobban a gazdasági fejlődésén és munkahelyek teremtésén keresztül lehet biztosítani, javítva a srebrinicai régió lakosságának gazdasági és szociális körülményeit. A "Republika Srpska" hatóságai, a Bosznia-Hercegovina Miniszterek Tanácsa és a Szövetség finanszírozással és befektetéssel segítették a srebrenicai régiót. A régiónak juttatott eszközök Srebrenica fellendítését szolgálták, támogatva többek között az építkezéseket, az újjáépítést, az infrastruktúra fejlesztését, a vállalkozások ösztönzését, a közszolgáltatások javítását és a fenntartható eredményt ígérő projekteket valamint az oktatást.

A helyi erőfeszítéseket egy Srebrenica érdekében szervezett adományozói konferencia is megerősítette, amelyre alig több mint egy éve, 2007 novemberében került sor. Most ismét jó alkalom kínálkozhat arra, hogy a város és régiója számára újabb befektetések biztosítását kérjük.

Mindennél fontosabb, hogy Srebrenica soha ne merüljön feledésbe, és folytatódjanak a közös erőfeszítések. Mi valamennyien, az EU, a nemzetközi közösség és a helyi hatóságok arra törekszünk, hogy konstruktív közös munkával javítsuk az életkörülményeket a srebrenicai térségben. Csak egy jobb élet lehetősége segíthet enyhíteni a politikai feszültséget, és teremtheti meg a párbeszéd lehetőségét, lehetővé téve ezzel az áldozatok még mindig gyászoló családtagjainak, hogy továbblépjenek. Ennél jobban nem is adózhatnánk a srebrenicai áldozatok emlékének.

Benita Ferrero-Waldner, a Bizottság tagja. – Elnök úr, 1995 júliusában közel 8 000 férfit és fiút végeztek ki, illetve tűntek el Srebrenicában. A nemzetközi jog legmagasabb fokú bíróságai megtalálták a megfelelő szót erre a mészárlásra: népirtás. Úgy vélem, hogy miközben változatlanul próbáljuk igazságszolgáltatás elé állítani az elkövetőket, meg kell emlékeznünk az áldozatokról is, és együttérzésünkről kell biztosítanunk családjaikat. Csatlakozom tehát Önökhöz, és támogatom az arra irányuló kezdeményezést, hogy július 11-ét nyilvánítsák a srebrenicai népirtás áldozataira való megemlékezés napjává.

Srebrenica a borzalom és a nem szűnő fájdalom jelképe. Az emlékezés éppoly fájdalmas, amennyire szükséges. Szükséges, mert nem tudunk felejteni, mert nem szabad felejtenünk. Szembe kell szállnunk azoknak a szelektív emlékezetével, akik a mai napig is tagadják azt, ami valójában történt. Az 1995. júliusi események elismerésének alapvető szerepe van a Bosznia-Hercegovinán belüli megbékélésben és a regionális folyamatban. Július 11-ének a srebrenicai mészárlás áldozataira való megemlékezés európai napjává nyilvánítása újabb lépés tehát a megbékélés felé Bosznia-Hercegovinában és a régióban. Jó lehetőségnek tartom ezt arra, hogy

üzenetet küldjünk, nem csak a tisztelet és az emlékezés üzenetét, hanem egy reményteljes jövő üzenetét is – egy olyan jövőét, amely az Európai Unión belül érkezik el, megbékélésre épül, és idővel begyógyítja a sebeket.

Az elismerés azonban önmagában kevés. Legalább ilyen fontos az igazságszolgáltatás. Fontosnak tartom, hogy az atrocitások összes elkövetője bíróság elé álljon, vádat emeljenek ellenük és fizessenek az elkövetett bűnökért. Elfogadhatatlan, hogy Ratko Mladics tábornok annyi év után még mindig szabadlábon van. A Bizottság teljes mértékben támogatja a volt Jugoszláviával foglalkozó nemzetközi büntetőtörvényszék, az ICTY munkáját. Üdvözöljük, hogy Bosznia-Hercegovina együttműködik az ICTY-vel, és foglalkozik a büntetőtörvényszék által helyi hatáskörbe utalt ügyekkel. Mi, a Bizottság kihasználunk minden lehetőséget arra, hogy a helyi hatóságokat erőfeszítéseik folytatására ösztönözzük annak érdekében, hogy az összes bűncselekmény ügyében megfelelő eljárás induljon.

A bírósági igazságszolgáltatás mellett még egy módon szolgáltathatunk igazságot az áldozatoknak, mégpedig úgy, hogy jobb jövőt biztosítunk életben maradt szeretteiknek. Ez áll az EU nyugat-balkáni erőfeszítéseinek középpontjában. Azt szeretnénk, ha a régió országai egy közös európai jövő felé haladnának. Virágzó Bosznia-Hercegovinát szeretnénk stabil regionális környezetben, ahol a határok kevésbé fontosak, és helyreállt a bizalom a szomszédok között. Tisztában vagyunk azzal, hogy hosszú út vezet odáig, de ha az Európai Unió történelme és bővítése üzen nekünk bármit is, akkor az az, hogy minden érintettnek érdemes erre az útra vállalkoznia.

Mi nem tehetjük meg az Európai Unióba vezető utat Bosznia-Hercegovina helyett. Neki magának kell teljesítenie a feltételeket, és saját eszközeivel kell megküzdenie belső kihívásaival, de mi segíthetünk. Segíteni fogunk, és szeretnénk, ha ez az ország sikeres lenne, a túlélők pedig ily módon diadalt aratnának azok felett, akiknek más tervei voltak.

Doris Pack, a PPE-DE képviselőcsoport nevében. – (DE) Elnök úr, soros tanácsi elnök úr, biztos asszony! Háború, koncentrációs táborok, népirtás – soha többé! A II. világháború borzalmait követően Európában senki nem hitte volna, hogy ez valaha is megismétlődhet.

Mégis megtörténhetett: a '90-es évek közepén, hat évvel a berlini fal leomlása után, miközben Nyugat- és Közép-Európa békésen egyesült, Bosznia-Hercegovinában ismét megtörtént. A nemzetközi közösség által elkövetett hibák – éveken át szemet hunytunk, szinte minden gond nélkül érintkeztünk az ottani gonosztevőkkel, barátságosan kezet ráztunk olyan bűnözőkkel, mint Ratko Mladics – hozzájárultak ahhoz, hogy őt és bűntársait elfogadták: sértetlenül megúszták, amikor az éveken át tartó etnikai kiutasítást, etnikai tisztogatást mészárlással folytatták.

Ratko Mladicsnak a mai napig sem kellett bíróság előtt felelnie a tetteiért. Ki rejtegeti? Kik segítenek neki, és vállalják ezzel magukra, és helyezik rá is a még súlyosabb vétkesség terhét? Sok más elkövető is szabadlábon van még, sőt, egyesek még mindig Bosznia-Hercegovinában élnek, az áldozatok gyászoló családjai között. Ragaszkodnunk kell tehát ahhoz, hogy ne csak a Volt Jugoszláviával Foglalkozó Nemzetközi Büntetőtörvényszék Hágában, hanem a háborús bűnöket viszgáló helyi, bosznia-hercegovinai bíróságok is megfelelően elláthassák a feladatukat.

A most meghirdetett megemlékezés napja azt a célt szolgálja, hogy felrázzon, jelezze, hogy nem felejtünk, és megmutassa a gyászoló családoknak, hogy velük együtt gyászolunk. Ez a nap talán segíthet azokkal is megismertetni ezeket a rettenetes bűncselekményeket, akik még mindig nem hiszik el, hogy mindez megtörtént, jóllehet videofelvételek is bizonyítják, azután pedig le lehet fektetni a feltétlenül szükséges megbékélés alapjait. Nem lehet béke, amíg nem vállalják a közvetett és közvetlen felelősséget ezért a mészárlásért. Az áldozatoknak és családjaiknak tartozunk legalább ennyivel, és az elkövetők elítélésével.

Richard Howitt, a PSE képviselőcsoport nevében. – Elnök úr! Az Egyesült Királyságban a XX. század háborúiról megemlékezve évről évre elmondjuk a következő szavakat: "emlékszünk rájuk, amikor lemegy a nap, és emlékszünk reggel". Megindító szavak ezek számomra és a generációm számára, a szüleim számára, akik mindketten szolgáltak a II. világháborúban. Ez a megemlékezés a minket követő generációk számára sem pusztán méltó tiszteletadás azoknak, akik szolgáltak. Emlékeztet bennünket a gonoszra és arra, hogy a háború emberéletekbe kerül, figyelmeztető jel az elkövetkező generációk számára, és megóvja a békét a jövőbeni konfliktusokkal szemben.

Ezért fontos a megemlékezés, és – amint azt a biztos asszony elmondta ma este – az elismerés feltétlenül szükséges a jelen generációinak megbékéléséhez.

Mindannyian tudjuk, milyen mészárlás történt 1995-ben Srebrenicában. Az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsa által biztonságosnak minősített területen menedéket kereső több mint 8000 muzulmán férfit és fiút végeztek ki Srebrenicában.

Jóllehet mindez csaknem 14 évvel ezelőtt történt, mégis jogos és helyes, hogy megemlékezzünk az áldozatokról, és emlékezzünk az eseményekre és a szörnyű eseményhez vezető fajgyűlöletre.

Éppen az elmúlt hónapban hoztak létre a Facebook nevű hálózatépítő internetes oldalon egy több mint ezer taggal büszkélkedő csoportot, amely nyíltan magasztalta a srebrenicai népirtást. A csoport, amelynek neve magyarul "Kés, drót, Srebrenica", a srebrenicai férfiak és fiúk meggyilkolását támogatta pusztán azon az alapon, hogy boszniai muzulmánok voltak. Beszéltek arról is, hogy tisztelik Ratko Mladicsot a tetteiért, így – ha egyáltalán szükség volt újabb bizonyítékra – ez is igazolja, hogy tovább szítja a gyűlöletet az a tény, hogy Mladics szabadlábon van, és ürügyet szolgáltat azoknak, akik táplálni akarják a múltbeli felszültségeket.

Az említett Facebook oldalt a nagyközönség felzúdulásának köszönhetően gyorsan levették, de előtte alig egy hónap alatt, 2008 decembere és 2009 januárja között több mint ezer tag csatlakozott a csoporthoz.

A srebrenicai áldozatokról való megemlékezéssel világos jelzést küldünk azoknak, akik dicsőítik Ratko Mladics és Radovan Karadzsics tetteit, hogy nem engedjük, hogy ilyesmi még egyszer előforduljon, és nézeteikkel egyedül vannak, elszigetelten.

Pszichológusok elmondták az elmúlt hónapban egy boszniai bíróságnak, hogy a srebrenicai mészárlás túlélői súlyos traumán estek át. A bíróság megtudta, hogy sok túlélő számára jelent problémát, hogy soha nem búcsúzhatnak el a családtagjaiktól.

Az időt nem tudjuk visszafordítani, így nem adhatunk az érintett családtagoknak egy második esélyt, de arról gondoskodhatunk, hogy ez a népirtás ne merüljön feledésbe, és azok, akik felelősek érte, bíróság elé kerüljenek.

Jelko Kacin, *az ALDE képviselőcsoport nevében.* – (*SL*) Európai Uniónkat a II. világháború tapasztalatai szülték. Van egy olyan közös, dokumentált és történelmi emlékünk, ami lehetővé tette, hogy együtt építsünk egy közös európai jövőt. Srebrenica borzalmas bizonyítéka annak, hogy a II. világháború szörnyűségei 1995-ben megismétlődhettek Európában, mégpedig a legmegdöbbentőbb módon.

Srebrenica az etnikai tisztogatás jelképe. Srebrenica egyet jelent gyermekek és felnőttek kegyetlen és embertelen legyilkolásával – egyet jelent a népirtással. Srebrenica ugyanakkor a gyilkosságok eltitkolásának és a tömegsírok megsemmisítésének a jelképe is. Srebrenicát be kell építenünk közös történelmi emlékezetünkbe, és az Európai Unió nyugat-balkáni bővítésének alapjaiba is. Nem tűrhetjük az egyes nemzetekről kialakult megkülönböztető és kirekesztő sztereotípiákat, küzdenünk kell a közös bűn ellen. A Srebrenicában történt népirtás felelőseit a Hágai Nemzetközi Bíróság elé kell állítani, tárgyalást kell folytatni velük kapcsolatban, és börtönbe kell őket zárni, nekünk pedig közös munkával fel kell építenünk, lehetővé kell tennünk Srebrenica, a helyi lakosság és egész Bosznia-Hercegovina számára egy európai jövőt.

A legkevesebb, amit tehetünk, hogy megpróbáljuk átérezni azoknak a traumáját és gyötrelmét, akiknek együtt kell élniük egy bűncselekmény nem gyógyuló emlékével, akiknek a szeretteik nélkül kell élniük. Szeretném megköszönni az elnökök értekezletének, hogy egyhangúan támogatták az arra irányuló javaslatot, hogy minden évben közösen hívjunk meg bosnyák és szerb fiatalokat Srebrenicából az Európai Parlamentbe, hogy egy Srebrenicától távoli környezetben, a hazai környezet nyomása és feszültsége nélkül gondolhassák végig, tervezhessék meg és építhessenek egy közös és szebb jövőt Srebrenica és egész Bosznia-Hercegovina számára. Ez az állásfoglalás ...

(Az elnök félbeszakítja a felszólalót.)

Milan Horáček, a Verts/ALE képviselőcsoport nevében. – (DE) Elnök úr! Az állásfoglalás nagyon világos, kritikus hangon beszél az ENSZ-ről és az európai intézményekről. A kül- és biztonságpolitikai terület döntéshozó mechanizmusainak hiányosságai hátráltatták a borzalmas srebrenicai bűncselekmények megakadályozását. Az európai szomszédsági politikának mind a mai napig hiányossága az egyhangú állásfoglalás hiánya, mint azt a gázai konfliktusról folytatott mai eszmecsere ismét bebizonyította.

A srebrenicai mészárlásnak soha nem szabad feledésbe merülnie, ezért üdvözlöm és támogatom azt a kezdeményezést, hogy július 11-ét nyilvánítsuk a srebrenicai népirtás áldozataira való megemlékezés napjává. Szükség van ugyanakkor megbékélésre is mindkét oldalon, ez pedig csak az események következetes újraértékelésével valósulhat meg. Ezért teljes mértékben elfogadhatatlan, hogy a bűnösök és azok, akiket

ezzel a bűncselekménnyel vádolnak, még mindig szabadlábon vannak. Úgy gondolom, hogy nemcsak Mladicsnak, hanem a többi bűnösnek is a bíróság előtt kell felelnie.

Erik Meijer, *a GUE/NGL képviselőcsoport nevében.* – (*NL*) Elnök úr! Srebrenica városa azzal híresült el az egész világon, hogy 1995-ben 8 000 muzulmán férfit gyilkoltak le. A túlélő nőknek és gyermekeknek joga van ahhoz, hogy erre folyamatosan emlékeztessenek bennünket. Miután 2007 márciusában Srebrenicában jártam, arra kértem az Európai Bizottságot, hogy az idegenforgalmat előmozdító projekteken keresztül járuljon hozzá a fenntartható jövedelemhez és foglalkoztatáshoz annak érdekében, hogy Srebrenica történelménél és az emlékhelynél többet is kínálhasson a világnak. Srebrenica egyben a humanitárius beavatkozásról és menedékekről szőtt optimista képzetek kudarcának a jelképe is.

A kezdet kezdetétől egyértelművé kellett volna tenni, hogy a külföldi katonai jelenlét csak hamis illúziókat táplálhat. Srebrenicát műveleti bázissá változtatták a szerb környezet ellenében, miközben nyilvánvaló volt, hogy ugyanez a környezet végső soron el fogja nyelni. Ha a holland hadsereg nem vonult volna be Srebrenicába, nem alakult volna ki háborús helyzet, és nem lett volna oka a szerbeknek a bosszúra. Az áldozatok nemcsak azt követelik meg, hogy Mladicc és Karadzsicc urakat bíróság elé állítsák, hanem azt is, hogy kritikusan gondolkodjunk el a katonai beavatkozások és mindazon kísérletek kudarcáról, amelyek állami egységre törekedtek egy etnikailag megosztott Boszniában.

Bastiaan Belder, az IND/DEM képviselőcsoport nevében. – (NL) Elnök úr! "Egy hang szólt Srebrenicából, arcán hatalmas könnycseppek gördültek le. – Megölelt, megcsókolt, és azt mondta: »Kérlek, mama, menj!« – Megragadták; nem mozdultam, letérdeltem, és könyörögtem nekik: Öljetek meg engem helyette, kérlek! Elvettétek az egyetlen gyermekemet. Nem akarok menni sehova. Öljetek meg, és ezzel mindannyiuknak vége lesz!"

Egy boszniai hölgy megindító beszámolója ez, aki férjét és 12 éves fiát veszítette el 1995 júliusában a srebrenicai mészárlás során. A hangja, és mindazok hangja, akik vele együtt szenvedtek, még ma is kísért bennünket, részben lelkiismeretes tudósok, többek között Selma Leydesdorff amszterdami professzor felbecsülhetetlen értékű kutatásainak köszönhetően.

Természetesen most, hogy az Európai Unió felkínálta a Nyugat-Balkánnak az uniós csatlakozás lehetőségét, Srebrenica borzalmai nemcsak jelképként szolgálnak, hanem elsősorban kötelezettséget is jelentenek, szóban és tettekben egyaránt. Más szavakkal, valóban törődnünk kell az életben maradtakkal. Srebrenica, 1995. július. Akkoriban egy holland újság külföldi tudósítója voltam, és közelről figyeltem a boszniai háborús hadszínteret. Nem tudom szavakba önteni Önöknek, milyen szégyent és csüggedtséget éreztem, különösen holland állampolgárként, amikor láttam, mit neveznek nemzetközi menedéknek.

"Kom vanavond met verhalen, hoe de oorlog is verdwenen, en herhaal ze honderd malen, alle malen zal ik wenen." [Jöjj el ma este, és meséld el, hová tűnt el a háború, meséld el újra százszor is, és én mindig sírni fogok.] Ez a híres vers hazám II. világháborús kulturális emlékezetének a része, és szavai mostantól július 11-hez is hozzákapcsolódnak, amikor Srebrenica és Potocari szeretett áldozatairól is megemlékezünk.

Dimitar Stoyanov (NI). – (*BG*) Köszönöm, elnök úr! Azért gyűltünk össze ma este, hogy felidézzünk egy szörnyű bűncselekményt, amelyet helyesen neveztek népirtásnak, és amely napjaink történelmének óriási emberi tragédiája. A benyújtott nyilatkozatot, valamint az állásfoglalást és az állásfoglalás-tervezetet olvasva azonban azt látom, hogy csak felerészben tükrözi a tragédiát és a népirtást.

Felsorolja azoknak a nevét, akik világhírűvé lettek: Ratko Mladics, Radovan Karadzsics, Krstics és mások. Nem látom viszont azoknak a muzulmánoknak a nevét, akik szintén követtek el bűncselekményeket Srebrenicában és ebben a borzalmas konfliktusban. Hol van Naser Orics neve, aki a 28. muzulmán hadosztály parancsnoka volt? Miért nem esik ebben az állásfoglalásban egyetlen szó sem a Kravica faluban, egy keresztény faluban 1993 Karácsonyán elkövetett mészárlásról? Miért nem szólnak azokról az esetekről, amikor muzulmán harcosok keresztény falvak tucatjait gyújtották fel a srebrenicai régióban? Legyen már vége annak, hogy egyoldalú álláspontokat védelmezünk, és kettős mércét alkalmazunk az ilyen borzalmas esetek megítélésekor. Aki azt állítja, hogy csak a keresztények öltek meg muzulmánokat Bosznia és Hercegovinában, az ellenkezőjére pedig nem volt példa, az képmutató. Vette bárki is a fáradtságot, hogy mindezt ellenőrizze? Azt hallottuk, hogy Srebrenica tele van tömegsírokkal, ami így is van. De vette valaki a fáradtságot, hogy ellenőrizze, hogy ezek között hány keresztény tömegsír van?

Ne felejtsük el, hogy mindkét oldalon történtek esetek, és nem tehetünk úgy, mintha a keresztények nem léteznének, vagy nekik ne lennének emberi jogaik, mintha ők valamiféle állatok volnának.

Anna Ibrisagic (PPE-DE). - (*SV*) Elnök úr! Mit lehet két percben elmondani, amikor arról akarunk beszélni, azt akarjuk leírni, hogy mi történt Srebrenicában, amikor meg kell tanulnunk, hogyan emlékezhetünk rá, hogy soha többé ne ismétlődhessen meg? Mi az, amit még nem láttunk, és mi az, amit még el kell mondanunk Srebrenicáról? Mit mondhatnék el ma erről a szószékről én, ennek a Parlamentnek az egyetlen olyan tagja, aki Boszniában született, és az ott dúló háború elől menekült el, amit mint svéd képviselő e nélkül a háborús élmény nélkül nem tudnék átadni? Az én történetem, Stoyanov úr, valódi történet azokból az időkből.

Talán a legfontosabb dolog, amit átadhatok, a remény érzése, amikor hittem abban, hogy ha látná valaki odakint Európában, mi történik, akkor a világ tenne valamit, vagy a reménytelenségé, amikor rájöttem, hogy magamra maradtam a bajban, és nem érkezik segítség. Emlékszem a vérfoltokra a betonon, az éhes gyerekek sírására, egy tízéves kislány üres tekintetére, amikor elmesélte, hogyan kellett eltemetnie fiú és lánytestvéreivel a halott szüleiket, aztán hogyan kellett átvinniük a holttestüket egy másik sírba, amikor a katonák megpróbálták eltüntetni a tömeggyilkosság bizonyítékait egy szülővárosom közelében lévő faluban. Emlékszem az apám arcára, amikor megtudtuk, hogy a nagybátyámat és az unokatestvéremet koncentrációs táborba vitték. Emlékszem a saját elkeseredésemre, amikor egy reggel egy deci tejem sem volt, amit az egyéves fiamnak adhattam volna.

Amire azonban a legtisztábban emlékszem, és amit soha nem fogok elfelejteni, az a magány leírhatatlan érzése, amikor az ember végül rájön, hogy saját balsorsa, elkeseredettsége és gyötrelmei a nyílt színen zajlottak, a világ látta, hogy mennyit szenvedünk, mégsem tett ellene senki semmit. Ez az az érzés, amiben minden srebrenicai ember osztozik, Stoyanov úr. Ez az az érzés, amit átadok, én és a balkáni háború összes többi áldozata.

Az a tény, hogy az Európai Parlament holnap szavaz a srebrenicai áldozatok emléknapjáról, hoz számomra némi megnyugvást. Ez az emléknap nem adja vissza a srebrenicai embereknek meggyilkolt családtagjaikat, de a háború valamennyi áldozata számára jelezni fogja, hogy Európa látta a szenvedésünket, hogy nem vagyunk egyedül, és hogy Európa emlékezni fog, hogy ez ne történhessen meg újra.

Én személy szerint azt remélem, és azért fogok dolgozni, hogy Srebrenica Boszniával és a többi balkáni állammal együtt a lehető leghamarabb az európai család tagja legyen. Ez a legkevesebb, amit elvárhatunk azok után, hogy Európa szégyenletes módon nem volt képes megakadályozni ezt a népirtást, és azt, hogy Ratko Mladics még mindig szabadlábon legyen.

(Taps)

Diana Wallis (ALDE). - Elnök úr! Szeretném megköszönni a biztos asszonynak a kezdeményezést támogató ma esti észrevételeit. Tavaly júliusban az a megtiszteltetés ért – ami egyben kötelességem is volt –, hogy Parlamentünk elnöke nevében részt vehettem a srebrenicai megemlékezésen. Az esemény nyomot hagyott bennem. Soha nem fogom elfelejteni. Emberek ezrei gyűltek össze a forró július napsütésben: méltóságteljes, szomorú megemlékezés, az emlékezés és természetesen a gyász szertartása.

Azért kell emlékeznünk, mert mi, európaiak, mindannyian érzünk valami déjà vu-t Potočarival kapcsolatban, valamiképpen bűnrészesnek érezzük magunkat. Mindannyian láttuk a tévében helyszíneket a mészárlást megelőzően, a tulsai repülőút előtt. Talán mindannyian éreztük ugyanazt a tehetetlenséget és reménytelenséget. Soha nem mondhatjuk, hogy soha többé, de azt mondhatjuk, hogy emlékezni fogunk, tanulni fogunk belőle, és segíteni fogunk az embereknek, hogy tovább tudjanak lépni. Erről kellene szólnia ennek az európai emléknapnak. Soha nem fogom elfelejteni, amit ott átéltem. Soha nem fogom elfelejteni az anyákat, a lányokat, a családokat, akikkel ott jártamkor találkoztam. Remélem, hogy adhatunk nekik valami tartósat és pozitívet a jövőre.

Zita Pleštinská (PPE-DE). – (SK) Támogatom, hogy július 11-ét a srebrenicai népirtás áldozataira való megemlékezés napjaként ismerjük el, amikor is a nemzetközi közösség nem avatkozott be a konfliktusba, és nem védte meg a civil lakosságot. Úgy vélem, hogy így mutathatjuk ki legjobban tiszteletünket a mészárlás áldozatai iránt. A Srebrenica elestét követő, napokig tartó vérontás során több mint 8 000 férfi és fiú vesztette életét. Nők, gyermekek és idős emberek ezreit deportálták, és sok nőt megerőszakoltak.

Soha nem szabad elfelejtenünk a volt Jugoszlávia területén folyó háború során elkövetett kegyetlenségek áldozatait. Úgy vélem, hogy a Nyugat-Balkán valamennyi országa támogatni fogja ennek a napnak az elismerését.

Világos üzenetet kell küldenünk az utánunk következő generációknak, hogy soha ne engedjék, hogy egy újabb Srebrenicára sor kerüljön. Szilárdan hiszem, hogy további erőfeszítések történnek a még szökésben

lévő elkövetők bíróság elé állítása érdekében, és így sok család végleges megerősítést kap az apák, fiúk, férjek és fiútestvérek sorsát illetően.

Pierre Pribetich (PSE). – (FR) Elnök úr! Az, hogy legyőzzük a múlt feszültségét, és minden lehetséges erőfeszítést megtegyünk a Nyugat-Balkán stabilizálása érdekében, valójában kizárólag azon múlik, hogy a Nyugat-Balkán kerekedjen felül saját történelmén. Ez a lehető legteljesebb mértékben szimbolikus aktus, azaz, hogy javaslatot tettünk július 11. európai emléknappá nyilvánítására, része ennek a folyamatnak, és többféle célt is szolgál. Először is azt a célt szolgálja, hogy lerójuk tiszteletünket a Srebrenicában elkövetett atrocitások összes áldozata és azok családjai előtt, másodszor pedig azt a célt szolgálja, hogy minden polgárt és népet emlékeztessen egyrészt arra, hogy ébernek kell lenni, másrészt arra a tényre, hogy ha az államok nem képesek cselekedni, akkor az elkerülhetetlenül ilyen atrocitásokhoz vezet. Azt a célt is szolgálja, hogy rámutasson, hogy az Európai Uniónak szüksége van egy igazi közös védelmi és biztonságpolitikára, hogy a bennünket egyesítő és vezető elvek és értékek nevében beavatkozhassunk. Végezetül pedig azt a célt szolgálja, hogy elismételjük a Nyugat-Balkán országainak, hogy az a természetes sorsuk, hogy hamarosan csatlakozzanak hozzánk, ez azonban együtt jár azzal, hogy nyíltan és mindig együtt kell működniük a Nemzetközi Büntetőbírósággal annak érdekében, hogy a háborús bűnösöket bíróság elé állítsák. Ez az üzenetünk, ez a Parlament üzenete a jelen és a jövő generációinak, hogy az idő ne úgy viselkedjen, mint a rozsda, ne falja fel az emlékeinket, inkább keltse őket életre.

Jelko Kacin (ALDE). - (*SL*) Szeretném folytatni a beszédemet, mivel az áldozatok hozzátartozói megkértek, hogy tolmácsoljam Önöknek a hálájukat azért a megértésért és támogatásért, amelyet ennek az állásfoglalásnak az elfogadásával kinyilvánítottak.

Köszönöm mindenkinek, aki elfogadta a meghívást, hogy vegyen részt a mai vitában. Szeretném felhasználni a lehetőséget arra, hogy felszólalásomat két megjegyzéssel fejezzem be. Ez az állásfoglalás nem a múltra összpontosít, jóllehet érinti az elhunytakat is. Az élőkre összpontosít, és az ő jobb jövőjükre.

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE). – (RO) Az 1995 júliusában Srebrenicában elkövetett mészárlás és a volt Jugoszlávia szétesését kísérő háború során elkövetett egyéb atrocitások Európa történelmének fekete lapjai közé tartoznak.

Tragikus leckét kaptunk a történelemtől, amiből ismét megérthetjük, hogy fejlesztenünk kell a hatékony fellépésre való képességet az Európai Unióban, külső biztonság- és védelmi politikájában és különösen az európai szomszédságpolitikában. Miért? Pontosan azért, hogy felléphessünk olyan problémák ellen, mint az emberi jogok és a nemzetközi jog elveinek megsértése, regionális konfliktusok, szélsőséges nacionalizmus és etnikai szeparatizmus, amelyek mind hozzájárultak a boszniai atrocitásokhoz.

Európának egy erősebb, átfogóbb, a megelőzés politikáját folytató Európai Unióra van szüksége, ami nem engedi, hogy ilyen atrocitások újra megtörténhessenek.

Alexandr Vondra, a Tanács soros elnöke. - Elnök úr, szeretném befejezni a Srebrenicáról folyó mai vitát.

Először is, szeretném biztosítani Önöket, hogy a Tanácsnak továbbra is eltökélt szándéka, hogy a srebrenicai, a bosznia-hercegovinai, valamint a nyugat-balkáni régió más részein történt bűnök elkövetőit igazságszolgáltatás elé állítsa.

EBVP missziónk Bosznia-Hercegovinában folyamatos támogatást és segítséget nyújt az ICTY-nek és az érintett hatóságoknak.

Srebrenica érzékeny és fontos tényező Bosznia-Hercegovina, az EU és a szélesebb nemzetközi közösség politikai életében, és az is marad.

Szeretném megragadni ezt a lehetőséget, és felszólítani Bosznia-Hercegovina politikai vezetőit, hogy tartózkodjanak attól, hogy ezt a fájdalmas és elmondhatatlan történelmi eseményt politikai céljaikra használják fel. Ehelyett inkább vezessék országaikat proaktívan egy jobb jövő felé. Folytatni kell a közös erőfeszítéseket, és nemcsak Srebrenicában, hanem egész Bosznia-Hercegovinában. Ha a srebrenicai események azért történhettek meg, mert hiányzott az európai bátorság, akkor meg kell tennünk minden tőlünk telhetőt, hogy segítsünk ennek az országnak elindulni a helyes úton. Ami annyit jelent, hogy az EU felé.

Az első nagy lépést már megtették Európa felé, amikor aláírták azt a Stabilizációs és Társulási Megállapodást, amellyel megkezdődött egy hosszú csatlakozási folyamat, ennél azonban sokkal többre van szükség, több bátorságra és bizalomra ahhoz, hogy őszinte megbékélésre törekedjenek, amelyet megerősít az integráció kézzel fogható közelsége.

Valamennyien tartozunk azzal az elhunytaknak, hogy nem csinálunk áldozatot az élőkből. Ez a kötelességünk a következő generációk felé.

Benita Ferrero-Waldner, *a Bizottság tagja.* – Elnök úr, Ibrisagic asszony! Én is azok közé tartoztam, akik a szörnyűségeket a tévében nézték. Mindannyian úgy gondoltuk, hogy a menedék az menedék. Így aztán sok más emberhez hasonlóan engem is borzasztóan megdöbbentett, amikor hallottam, hogy mi történt – vagyis lassan fogtuk fel, mi a valóság.

Úgy vélem, hogy az Európai Unióban mi csak kemény leckék árán tanultuk meg, mit kell tennünk, és azután kezdtük el lassan a közös kül- és biztonságpolitikát. Ez volt az első tétel, hogy úgy mondjam, és innen léptünk tovább, mert láttuk, hogy ez a borzalmas mészárlás azért történhetett meg, mert nem voltunk egységesek.

Ismétlem, minden tisztelem az Önöké, amiért eljöttek ma és olyan őszintén beszéltek a megbékélés mellett. Nagyon nehéz lehet azoknak, akik együtt élnek ezzel az emlékkel, ugyanakkor viszont úgy gondolom, hogy a lehetőség, hogy Bosznia-Hercegovina a jövőben az Európai Unió tagja lehet, talán segíthet megbékélni ezekkel a szörnyű atrocitásokkal.

Elnök. – Hat állásfoglalásra irányuló indítványt⁽⁴⁾ kaptam, amelyeket az eljárási szabályzat 103. cikkének (2) bekezdése alapján nyújtottak be.

A vitát lezárom.

Az állásfoglalásról a szavazásra holnap kerül sor (2009. január 15. csütörtök).

15. A következő ülésnap napirendje: lásd a jegyzőkönyvet

16. Az ülés berekesztése

(Az ülést 23.35-kor berekesztik.)

⁽⁴⁾ Lásd a jegyzőkönyvet.